NÁRAY
TAMÁS
Zarah
regény
Libri

BORÍTÓSZÖVEG

Zarah Winter szerető családba, fényűző körülmények és csodás műkincsek közé született, s egy tökéletes világban ennek megfelelő élet is várt volna rá. Ám hamar meg kell tanulnia, hogy az 1930-as évek Németországában mindennek épp az ellenkezője igaz. De hiába veszik el tőle a családját, az otthonát, a hazáját, sőt még a nevét is, Zarah mindvégig kitart. A legreménytelenebb helyzetekben is hű marad önmagához és szerettei emlékéhez, akikkel élete végén egy különös véletlen közelebb hozza őket egymáshoz, mint Zarah valaha is remélte volna.

Náray Tamás új regénye egy történelmi korszakokon, generációkon és országhatárokon átívelő, mozgalmas családtörténet, mely egy kivételes asszony sorsán keresztül mesél a huszadik századról, szerelemről, árulásról, sikerekről, kudarcokról és a boldogság áráról, amelyet így vagy úgy, de mindenkinek meg kell fizetnie.

NÁRAY TAMÁS

Zarah

regény

© Náray Tamás, 2017
Borítófotó © Bíró András

Elektronikus kiadás

Felelős kiadó a Libri Kiadó ügyvezetője
Felelős szerkesztő Dunajcsik Mátyás
Olvasószerkesztő Török Tünde
Borítóterv Tillai Tamás
Műszaki szerkesztő Rochlitz Vera
Féder Márta
Elektronikus könyv Nagy Lajos

ISBN 978-963-433-316-6

Az elektronikus verziót készítette
eKönyv Magyarország Kft.
www.ekonyv.hu

Ajánlom ezt a könyvet
a legjobb barátomnak és
a rokonaim emlékének.

A TENGERRE NÉZŐ, HATALMAS ABLAKON át beáramló kora reggeli napfény vakító ragyogással töltötte meg a nappali szobát. Az égszínkék falak, a rozsdaszínűre pácolt parketta és a hófehér, buklé szövettel bevont, puha ülőgarnitúrák vidám, mediterrán hangulatot csempésztek a modern felhőkarcoló huszonkettedik emeleti lakásába. Prizmaként szórta a mennyezetbe simuló, ovális kristálycsillár és a hétágú, asztali, üveg gyertyatartó a szivárvány összes árnyalatát a feketére lakkozott, art deco bútorokra. Játékosan csillogtak az apró pajettekkel díszített marokkói narancs, ciklámen, türkiz és csokoládébarna selyempárnák a szikrázó fényben. A levegőben a tel-avivi öböl sós párája keveredett a tálalószekrényen álló terebélyes, fehér fréziacsokor és az éppen elkészült kávé illatával.

Az idős nő fürge mozdulatokkal egy tálcára tornyozta a még meleg, vaníliás és fahéjas süteményeket, majd megmosta a friss szőlőt, almát, datolyát, amiket ma hajnalban hozott a piacról, és egy fehér porcelán kínálótálba rakta. Helyet csinált a zsúrkocsin a csészék és az ezüst cukortartók között a kávéskannának, azután kivette a hűtőből a narancslevet, és teletöltötte a kancsót. Felpillantott a faliórára.

– Hogy elszaladt az idő, mindjárt itt lesz – mondta

félhangosan, és elmosolyodott. – Még át is kell öltöznöm!

Sietős léptekkel ment keresztül a hallon, s benyitott a hálószobába. Előző este a fotelre készítette kedvenc vajszínű, zsorzsett ruháját, amelynek vállán egy széles, pisztáciaszínű masni, azon pedig egy kinyílt kamélia díszelgett. Gyorsan belebújt, a cipzárral kicsit meggyűlt a baja, de végül a húzóka engedett a határozott mozdulatoknak. Megfordult, és vetett egy pillantást a tükörbe.

Finom formájú, keskeny arcát mézszőkére festett, fiatalos tincsek keretezték. A bőrét leheletnyi bézs és rózsaszínű smink töltötte meg élettel; világoskék, csillogó szemei vidáman szegültek szembe az évek és a megélt pillanatok súlyával. Szépen manikűrözött, törékeny ujjaival végigsimított az alakján, aztán újra elmosolyodott. Megállapította, hogy nem lesz miért szégyenkeznie.

Zarah Winter-Totti ez év áprilisában töltötte be a nyolcvanat.

A fali telefon erőteljes hangon berregni kezdett.

– Asszonyom, a vendége megérkezett – szólt a recepcióról egy férfihang.

– Várom! – válaszolta izgatottan az idős nő, és a bejárati ajtóhoz lépett. Múlni nem akaró, türelmetlen várakozással állt a küszöbön, amíg az expressz lift felrepítette a vendégét.

A tágas lépcsőházi előtéren könnyed, de határozott léptekkel haladt át a napszemüveges, feltűnően elegáns nő. Gesztenyevörös, hullámos hajzuhataga járása ritmusára táncolt a vállán. Alakjára smaragdzöld, könnyű gyapjú felöltő simult széles, mahagóniszínű bőrövvel összefogva a derekán. Formás, hosszú lábait ugyanilyen színű, magas sarkú cipő emelte ki.

Az ajtó előtt megállt, és szélesen elmosolyodott. Levette a napszemüvegét, és megrázta rakoncátlan frizuráját.

– Hát itt vagyok! Hihetetlen, igaz? – nevetett fel. – Ez az egész, annyira hihetetlen! Annyira hihetetlen! – ismételgette.

– Gyere! Hadd nézzelek meg alaposan! Jóságos ég, mennyire szép vagy! Meddig tudsz maradni?

– Egész nap. Vagy ameddig szeretnéd. Holnap délelőtt repülök a tengerentúlra, de már becsomagoltam, úgyhogy akár

reggelig is veled lehetek. És mindent, de mindent tudni akarok!

– Én is rólad! De először is, majd meghalok egy csésze méregerős kávéért – mondta nevetve az idős nő, és kézen fogta a lányt. Egymáshoz simulva indultak el a nappali felé.

– Különös dolog váratlanul egy új életet kapni – szólalt meg az első korty után a fiatal nő.

– Igen, valóban az. És felkavaró ilyen váratlanul, egy élet végén megkapni azt, amiről már majdnem lemondtam. Bár igazából mindvégig reméltem, hogy egyszer elérkezik ez a nap.

– Elmondod, mi történt? Hogy hogyan kezdődött az egész?

Az idős nő az ablak felé fordult, és csendben, elgondolkodva ült néhány pillanatig. Majd elmosolyodott, és halkan megszólalt.

– Apám az udvaron várakozott a dermesztő hidegben. Az emeleti hálószobában az ablakokat sarkig kinyitották, hogy anyámnak legyen elég friss levegő. Azon az éjszakán egyetlen felhő sem volt az égen, és egy óriási csillag szikrázó fénye hasította ketté a sötétséget. A bába szerint a Vénusz volt az… mondta, ha kislány lesz, meglátják, egy igazi szépség fog születni – nevetett fel, majd kevés szünet után folytatta. – A tó túlsó oldaláról, a város felől trombitaszó és vidám kiabálás foszlányai hallatszottak; az emberek az újévet köszöntötték, épp valamivel múlhatott el éjfél. Később a szüleim sokat emlegették, micsoda csinnadrattával érkeztem a világra…

ELSŐ RÉSZ

Starnberg, Németország, 1934.

ABRAHAM WINTERREL madarat lehetett volna fogatni. Még kora reggel titokban kiosont a házból, és végre nyélbe ütötte az üzletet. Alig várta, hogy este megérkezzenek a vendégek.

A kertre néző, félkör alakú ebédlőben Frau Teichmann irányítása alatt épp befejezték a terítést. A házvezetőnő megigazította a rondella ablakaiban gondosan elrendezett, mélybordó sötétítőket, és még egy utolsó ellenőrző pillantást vetett a huszonnégy fős asztalra. Hófehér, ezüstszegélyes porcelántányérok, elefántcsont fogantyús tálalóedények, metszett kristálypoharak, gyertyatartók és mesterien megmunkált, színezüst evőeszközök alatt roskadozott a méretes, biedermeier étkezőasztal. Óvatos mozdulattal még egyszer végigsimította a keményre vasalt, hímzett, damasztabroszt.

– Itt mindenen monogram van? – kérdezte a háta mögül váratlanul Ralf, az új mindenesfiú, miközben a kandalló melletti tárolót tömködte tele száraz fával.

– Van – felelte röviden Frau Teichmann.

– És miért van mindenen duplán Abraham Winter neve?

– Te! Nem inkább a saját munkáddal kellene foglalkoznod? Jobban tennéd, mert itt még mindig hideg van, és megmondtam neked, hogy nem fázhatnak! – fordult a nő a fiú felé, majd felkiáltott. – Te jóságos ég! Mit művelsz? Még mindig csak itt tartasz? Nem feltalálni kell a tüzet, hanem megrakni! Istenem, milyen lehetetlen ez a fiú! – csapta össze a kezét Frau Teichmann.

A fiú megremegett.

– Jól van, na! Ne bámulj rám ilyen riadtan – nyugtatta meg a házvezetőnő. – De muszáj ügyesebbnek lenned, ha maradni szeretnél. Amúgy a két egymásba fonódó AW az úr és a felesége nevének a kezdőbetűi. Az asszonyunk leánykori neve Adele Weiss, és a készletet a szülőktől kapták nászajándékba. És most, hogy már

mindent tudsz a családról, eredj a dolgodra! És ne feledd, csak akkor jöhetsz fel, ha hívlak!

Frau Teichmann kibámult a hóesésbe. Már több mint húsz év telt volna el az esküvő óta? Mozdulatlanul állt az étkező kétszárnyas ajtajának támaszkodva, és hagyta, hogy elöntsék az emlékei.

Inge Schrödel épp akkoriban került fiatal cselédlányként a kéttornyú villába – ahogy a Winter család tóparti rezidenciáját nevezték a városban –, amikor Abraham Adele-nak udvarolni kezdett. Inge az első hónapokban szinte semmihez sem mert hozzáérni: áhítattal tekintett a selyemtapétákra, a bútorokra és a drága dísztárgyakra. A falakon rengeteg festmény sorakozott, egyenként megvilágítva, alattuk kis réztáblával, rajta a sok kimondhatatlan nevű külföldi festővel, ami úgy hatott rá, mint amikor az iskolai kirándulás alkalmával életében először, és mostanáig utoljára, a Deutsches Museum kiállítótermeiben a döbbenettől eltátott szájjal álldogált. Winterék rajongtak az olasz és a francia festészetért; még Abraham dédapja alapozta meg a gyűjteményt néhány komoly befektetéssel.

Inge pár év szolgálat után ment férjhez Hans Teichmannhoz, és mire felocsúdtak, Imbert, a gyermekük, szinte felnőtt férfivá érett. Pár hónappal ezelőtt állt be a katonasághoz. A Winter-család mesés gazdagságra tett szert a gabonakereskedelemből: majdnem fél Európával üzleteltek. Abraham már egészen fiatal korától kezdve folyton a tengerentúli szállítások beindításának fontosságáról beszélt a reggeliknél. Frau Teichmann el se tudta képzelni, mit láthat a fiatalember Amerikában, amikor azoknak, ahogy mondta, még rendes múltjuk sincs. Amikor ezt Winter nagyapa meghallotta, azt felelte, hogy a múlt csak azoknak fontosabb mindennél, akik már nem számolnak a jövőjükkel. Ezen a kijelentésen aztán Frau Teichmann jó darabig gondolkodott, de végül feladta a dolgot, mondván, hogy ennek a mondatnak semmi értelmét nem találja. Állította, hogy az öreg zsidónak nincs ki az összes kereke, azért hord ilyen furcsaságokat össze.

Weisséknek gépgyáruk volt, arató- meg cséplőgépeket adtak el

nagybirtokok számára. Frau Teichmann előszeretettel hangoztatta, hogy bizonyos népeknél a vagyon előrébb van, mint a szerelem, és ebből kifolyólag jobban egymásra se találhatott volna a két család. Tudott volt, a szülők mindig is remélték, hogy a fiatalok egy pár lesznek, így aztán a személyzet körében járta a szóbeszéd, hogy az a bizonyos véletlen nem is volt annyira véletlen, amikor a nagy pillanat megelőzte a szándékot Baden-Badenben.

Történt ugyanis, hogy amikor a lány a nagyanyját kísérte el gyógykezelésre, Abraham és a barátai éppen azon a hétvégén tartottak legénybúcsút ugyanabban a szállodában. Ott találkoztak egymással a parkban. Abraham első pillantásra halálosan beleszeretett a lányba, amin nem volt mit csodálkozni, és ezt, dacára az előítéleteinek, még Frau Teichmann is elismerte. Az esküvőt pár hónap elteltével, 1912 januárjában tartották.

Adele Weiss megejtő szépségű nő volt. Alabástrom bőre, sötétvörös, hullámos haja, mindig mosolyra álló, szép ívű, dacos szája és kedves tekintete olyanná tette, mintha nem is emberi lény volna, hanem valóságos angyal. Sudár alakjával, lágy mozdulataival, visszahúzódó eleganciájával és egész megjelenésével leginkább egy fenséges vadra emlékeztetett, amely a király mesebeli erdejében csak egy pillanatra tűnik fel hajnalonként a párás horizonton.

Abraham Wintert azonban egészen más fából faragták. Szikár volt, magas, csontos, kreol és ébenfekete hajú. Csak úgy sugárzott belőle az erő: hideg, zöldeskék, közel ülő szemei olyan szigorúságot kölcsönöztek neki, aminek a szikrájával sem rendelkezett soha. Mindenkinek megbocsátott, semmiért sem tudott sokáig haragudni, a gyerekei pedig egyszerűen azt csináltak vele, amit csak jónak láttak. Senkinek sem parancsolt a családban, de olyan varázsa volt, hogy mindnyájan lesték minden gondolatát. Joachim 1912 decemberében nehéz várandósság után született meg, aztán a lányok, Martha és Edel követték őt, két-két évvel egymás után. Noha Abraham és Adele mindig nagy családról álmodoztak, úgy tűnt, jó ideje már nem is gondolnak arra, hogy egyszer még gyermekük születhet.

Frau Teichmann ugyanitt állt az étkezőben, amikor sok-sok év

hiábavaló várakozás után a szomszédos szalonban Adele bejelentette a nagy hírt. Látta, ahogy a férfi könnyezve öleli és csókolja a nőt boldogságában, mert még ennyi idő elteltével is egy kamaszfiú szerelmével szerette a feleségét. Herr Winter mondta is egyszer neki, hogy nem akadt egyetlen pillanat sem az életében, amikor úgy érezte volna, valaha is képes lesz majd meghálálni mindazt, amit Adele-től kapott.

Frau Teichmann lehunyta a szemét, és az arca elkomorult. A jóisten a megmondhatója, mennyire szeretett volna ő is még legalább egy gyereket, de ez neki sajnos nem adatott meg. Igazságtalannak tartotta, amiért neki nem járt olyan könnyű élet; hogy dolgoznia kellett, jobbára a férje helyett is, aki inkább kártyázgatott, mint munkába járt, ezért nehezen viselték gondját még annak az egy gyereküknek is.

Winteréknek viszont mindenből több volt, mint amire egyáltalán vágyakozni tudtak volna, és most még többjük lett, mert tizennyolc év után újra gyereksírás lesz a házban. Noha az elmúlt hónapokban Frau Teichmann több ízben végighallgatta, ahogy Abrahamot kétségek gyötrik az országban kialakult helyzet miatt, hogy félti a családját, és csak azt találgatja, vajon mi várhat majd rájuk, mégis úgy érezte, ők a sors kegyeltjei. Adele-t kivételes szépsége mellé higgadt bölcsességgel is megajándékozta a természet. Vallotta, hogy felesleges gondolkodni azon, amit nem tudnak, és hogy az örömöket tiszta szívvel kell átélni, és nem szabad hagyni, hogy egy rossz pillanat bármiféle árnyékot vessen rájuk. Ki tudja, lesz-e holnap? Minden bizonytalan. A legfontosabb az, ami most van.

Inge Teichmann a találkozásuk első percétől rendkívül irigylésre méltó nőnek tartotta az asszonyát.

Közelgő léptek zajára riadt fel a gondolataiból. Frau Schwenk, a szakácsnő robogott be az étkezőbe, és az asztalra tette a frissen sült kalácsokat. A forró barhesz illata azonnal betöltötte a szobát.

– Hát maga? Maga meg minek támasztja ott azt az ajtót? – vetette oda kifelé menet Frau Schwenk.

– Ó, csak elméláztam egy kicsit.

– Valóban? És min tudott ilyen nyugalomban elmélkedni, amikor húsz vendéget várunk vacsorára, és pillanatnyilag ha kétszer ennyien lennénk is, kevesen volnánk a munkára?

– Tudja, csak az jutott az eszembe, nekik mennyivel jobb, mint nekünk.

– Ajaj! Nem jó irányba tart, ha megint az foglalkoztatja, hogy valakinek jobb-e, mint magának!

– Igenis, foglalkoztat! Talán én nem vagyok ugyanarra érdemes? Talán nekem nem jár annyi boldogság, mint másnak?

Frau Schwenk vett egy nagy levegőt, és felnézett a mennyezetre. Pirospozsgás arcáról letörölgette az izzadságot, nyugalmat színlelve eligazgatta gömbölyű termetén a kötényét, és azt mérlegelte magában, van-e most kedve meg ideje belemenni egy ilyen diskurzusba. Nem értette, miért nehezítik egyesek a saját életüket? Itt, ami kell, megvan. Mi végre ez a kesergés?

– Frau Teichmann – szólalt meg végül mégis Frau Schwenk –, mások életén tépelődni nagyon veszélyes dolog. Az igazságot ugyanis senkiről nem tudhatjuk, és emiatt óhatatlanul tévedni fogunk. Csak abból ítélhetünk, amit hirtelenjében látunk vagy hallunk, és könnyen azt hihetjük, hogy a másiknak biztosan jobb.

– Nahát, micsoda filozófus veszett el egy szakácsnőben!

– Gúnyolódhat, rólam lepereg. De bármit is tenne azért, hogy magának ugyanolyan legyen, mint annak, akit irigyel, egy napon kénytelen lesz belátni, hogy az élettől nem ugyanazokat az esélyeket kapta, és maga másfajta képességekkel született, mint ők.

– Azt akarja ezzel mondani, hogy én kevesebbet érek?

– Én csak figyelmeztetni szeretném, hogy a magunkfajta embernek, ha álomvilágot sző maga köré, átkozottul bosszantó érzés lesz ráébredni a helyzetére. S amikor ez megtörténik, haragudni kezd majd arra, akinek úgy véli, mindenből több jutott. Ha jót akar magának, nem hagyja, hogy ilyesmiken járjon az esze, mert egyszercsak már nem azt akarja majd, hogy magának is ugyanolyan jó legyen, hanem azt, hogy nekik se legyen jobb.

– Ugyan már, túl messzire megy!

– Nem hinném. De azt tudom, hogy ha ezen az úton halad, egy napon maga fog még messzebbre menni, mert a végén azt fogja kérdezni, hogy mindaz, amivel másoknak látszólag jobb, miért az övék, és miért nem a magáé. Na, és most megyek is a dolgomra… én nem érek rá hiábavalóságokon rágódni, mert a csirkék közben szénné égnek a sütőben, és akkor nekünk biztosan nem lesz jobb – zárta le a beszélgetést a szakácsnő, és fújtatva elviharzott a konyha irányába.

A vacsora pompás volt. Frau Schwenk az est végén mennybe ment, alig győzte fogadni a gratulációkat. Méltatták a kiszolgálást, Frau Teichmannt pedig egyenesen kincsnek nevezték. A férfiak lassanként egy jó erős kávéra és konyakra vágytak, a nők megadóan érték be néhány szem gyümölccsel a csábító krémdesszert helyett. Adele felállt a férje mellől, és kiment az étkezőből. Elragadó volt, mint mindig. Terrakottaszínű selyemruhát viselt, topáz nyakékkel és karkötővel. A szülésnek nyoma sem látszott rajta, pedig még egy hét sem telt el azóta. Néhány perc múlva a karján a csöppséggel tért vissza. A dada az ajtóban várakozott. A kislányt mindenki azonnal látni akarta, a nők kézről kézre adták az asztalnál.

– Milyen tökéletes kisbaba! – szólalt meg Anna-Luise, Adele barátnője.

– Ez hihetetlen! Az ő fülecskéje mögött is ott van! – kiáltott fel a meglepetéstől a sógornője.

– Mi? – kérdezte Anna-Luise.

– Az anyajegyük!

– Igen – vette át a szót Adele –, nekem is, Marthának és Edelnek is van, ahogy anyámnak is volt. A bal fülünk mögött egy csillag formájú anyajegy. Így biztosabban felismerjük egymást! – nevetett.

– És hogy fogjátok hívni? Tudjátok már? – kérdezte a barátnője.

– Zarah. Zarah Winter lesz a neve – vágta ki Abraham büszkén a választ és felállt az asztaltól. – De most egy kis figyelmet

kérnék mindnyájatoktól! A rokonaink, legjobb barátaink vagytok, ezért meg akarom osztani veletek a boldogságomat.

– Halljuk, halljuk! – kiáltották többen.

– Barátaim! Itt áll előttetek egy telhetetlen ember. Fiatalon arról álmodtam, hogy legyen egy gyönyörű feleségem, fogadkoztam, hogy ez minden, amit szeretnék. Ám amikor teljesült, szinte azonnal gyerekeket akartam tőle. Amennyit csak lehet! Elsőnek persze hogy fiút és csak azután lányokat. Ezt is megkaptam, és én újra többre vágytam: még egy kislányért imádkoztam. Sokáig kellett rá várni, nem ehhez lettem szoktatva, úgyhogy az igazat megvallva kicsit meg is lepődtem isten megfontoltságán… de minden jó, ha jó a vége, mert most elmondhatatlanul boldog vagyok, hogy megadatott ő is. Köszönöm, és hálás vagyok érte. De van még más is! Talán tudjátok, mert néha említést tettem róla, milyen régóta fájt a fogam egy bizonyos képre.

– Csak nem? – szólt közbe valaki.

– Egy pompás darabra a gyűjteménybe. Évek óta vívódtam. Nehezen szántam el magam; egyrészt úgy éreztem, az ár előteremtése már-már meghaladná a lehetőségeimet, másrészt, az igazat megvallva, a jövőt illetően is elönt néha a bizonytalanság, így nemrég inkább már le is mondtam róla. Ahogy magamban lemondtam pár évvel ezelőtt a gyermekről is… Adele azonban soha nem mondott le róla, és néhány hónappal ezelőtt arra is emlékeztetett, hogy nem szabad engednünk, hogy bármilyen árnyék vetüljön az örömünkre, és nem lehetünk kicsinyesek, mikor a boldogságunk áráról van szó!

Abraham elkapta Adele csodálkozó pillantását, és rögtön hozzá is tette:

– Jó, jó, tudom én azt, hogy te, drágám, amikor a boldogság áráról beszéltél, nem a pénzre értetted. Tudom jól… De mit tehetünk, ha ilyen férfihoz mentél hozzá?

A társaság felnevetett. Szerették Abraham ritkán hallható, fanyar humorát. A képességei mindenkit lenyűgöztek, mert bármit addig tudott tekergetni, amíg azt a maga javára nem fordította. Ráadásul sosem hagyta magát ebben akadályozni.

– No, végül döntöttem – folytatta. – Mivel is ünnepelhetném méltóbban, szebben a feleségemet és a kislányomat, mint ezzel? – mutatott a tálaló mellett addig észrevétlenül megbúvó, barna papírba göngyölt, lapos farekeszre, majd lehajolt, és vigyázva kibontotta a csomagolást. A társaság izgatottan várakozott.

– Adele, Zarah, íme az én ajándékom nektek – mondta színpadias hangsúllyal, és maga elé tartotta a képet.

– Te jó ég! Megvetted a della Francescát? De hiszen az egy valóságos vagyonba kerülhetett! – kiáltott fel Abraham nagybátyja.

A vendégek felugráltak az asztaltól, és közelről is látni akarták a művet.

– Igen. *Sába királynője látogatása Salamon udvarában*. A Winter-gyűjtemény koronája, ékköve. Díszhelyen lesz, itt az étkezőben.

Adele csillogó szemmel nézte férje önfeledt szárnyalását. Néha olyan volt, mintha ő lenne az ötödik gyerek a családban. Abraham érett férfikorára is megőrzött valamit abból a tisztaságból, amit az évek alatt mindnyájan jóvátehetetlenül elveszítünk. Megingathatatlanul hitte, hogy a végén mindig jóra fordulnak a dolgok. Adele őszintén csodálta ezért.

– És most – szólalt meg újra Abraham –, hogy Zarah megszületett, szeretnék elindítani egy új családi hagyományt. Ezentúl minden évben Zarah születésnapján készíttetünk egy fényképet, háttérben a della Francescával: Adele, Martha, Edel, Joachim, Zarah és én. Ha pedig a gyermekeink majd megházasodnak, az ő választottjaik is helyet kapnak mellettünk. Aztán egy napon mi már nem állunk ott, de a gyermekeink gyermekei igen. Így szeretném! Most pedig igyunk az én gyönyörű feleségemre, a családomra és az újszülöttre! És igyunk rátok, kedves barátaim! Tartson ez örökké, és éljünk sokáig! – emelte meg a poharát, majd hozzátette. – És hogy túlzás lenne, amit kérek? De hiszen emlékeztek! Azzal kezdtem a beszédem, hogy itt áll előttetek egy telhetetlen ember! Barátaim, mindnyájunk egészségére!

A KÉTTORNYÚ VILLA LAKÓI másnap sűrű hóesésre ébredtek. Ralf, a mindenes vastag, barna gyapjúkabátba bugyolálva hajnal óta küzdött a főbejárat felé vezető kerti úton a még mindig majdnem térdig érő hóval. Bosszankodva látta, hogy ha a végére ér, kezdheti elölről. Aztán Frau Schwenk kerek arca jelent meg az ajtóban.

– Ralf! Gyere, segíts bevinni a foteleket a szalonból! A fényképész mindjárt itt lesz, és még a reggeli maradványait is el kell tüntetnem az asztalról!

Az étkezőben Frau Teichmann már javában vezényelt a férjének.

– Kicsit jobbra! Hans! Mondom, jobbra, ne balra! Úgy lesz középen, jelöld meg! Jaj, óvatosan tedd le azt a képet!

Hans Teichmann a méretes barokk tálalószekrény fölött imbolyogva, határozott csapásokkal ütötte a szeget a cseresznyefa burkolatba. Az utolsó csapás a hüvelyujja közepén puffant.

– Az áldóját annak a…

– Ne káromkodj, Hans!

– De miért nekem kell ezt csinálni, amikor jöhetett volna…

– Hallgass! – fojtotta bele a mondatot a felesége. – Tudom, mit akarsz mondani! De te is tisztában vagy vele, hogy Imbert már nem jöhet ide. És egyetlen szót se többet! Nem is akar ezentúl itt segíteni.

– És ugyan miért nem? – csattant fel Frau Schwenk hangja, amint Ralf kíséretében befújtatott az étkezőbe. – Olyan nagyságos úr lett a maga fia, hogy Winteréknél már nem piszkítja be a kezét egy kis munkával?

– Más dolga van – vetette oda Frau Teichmann.

– De nagyon elfoglalt lehet vasárnap! Meg ezek szerint újabban mindennap! Két hónapja a lábát se tette be a házba, pedig most különösen elkelne az ereje!

– Más idők járnak – próbálta lezárni a beszélgetést a házvezetőnő.

– Igazán? Hát pont azért! De hamar kimegy egyesek fejéből, mivel tartoznak másoknak. Ide, ide tedd a fotelt, Ralf! A tálaló elé, pont középre!

– Úgy érti, hálával? Megháláltuk mi már, amit lehetett, meg amit kellett! Bőségesen is! – legyintett Frau Teichmann.

– Milyen nagyszerű tudni, hogy maguknál ezt is kilóra mérik. Mert szerintem azt soha nem lehet meghálálni, hogy a fia nekik köszönheti az életét.

– Egyáltalán hall még maga minket arról a magaslatról, ahonnan az erkölcsi prédikációit tartja, Frau Schwenk? Mert ha igen, akkor mondom magának, hogy nem igazán érdekel a véleménye! – emelte meg a hangját Frau Teichmann.

– Szükségtelen üvöltöznie velem, nem vagyok süket. De emlékeztetném, hogy ha Herr Winter nem viszi a fiát kórházba azon a végzetes éjszakán, bizony senki nem kezeskedett volna az életéért! És az azonnali műtét, meg a kezelés költségét is állta, és egyetlen pfenniget sem hagyott maguknak kifizetni! Hogy feledkezhetnek meg erről?

– Nem felejtettük el. De már letudtuk. Vége! Egy életen át nem kötelezhetnek minket a hálára.

– Kötelezni? Herr Winter és a családja? Bárkit is bármire? Térjen már az eszére, jóasszony, úgy látom, rosszat álmodott, és most összekeveri a valósággal! – kacagott fel Frau Schwenk, és a karjára szedte a reggeli edényeket.

A kapucsengő berregni kezdett.

– Megyek, beengedem a fényképészt. Hans, te menj le a konyhába! – adta ki az utasítást Frau Teichmann a férjének, és dühödten kivágtatott.

– Húha! – suttogta Ralf Frau Schwenk mögül. – Nem gondoltam volna róluk.

– Nos, meglepődnél, ha tudnád, milyen mélyre tudnak egyesek süllyedni, hogy megkapják, amit akarnak.

Signore Bortesi nagy műgonddal helyezte a helyiség közepére az állványát és a gépét. Amíg a családra várakozott, Frau Schwenk egy kanna forró teát, mézet, citromot és egy tányér mandulás kekszet, hókiflit meg pár szelet diós szuflét küldött fel Ralffal, mert az olasz úr alkatából arra a következtetésre jutott, hogy valószínűleg nem veti meg az efféle finomságokat. A fényképész pedig azonnal kényelmesen el is helyezkedett az ablak melletti karosszékben, és ölébe vette a megrakott tálat, bizonyítva, hogy kitűnő emberismerete ezúttal sem hagyta cserben Frau Schwenket.

Elsőnek Martha érkezett Isaakkal, az udvarlójával. Enciánkék kétrészes rafinált szabással lágyította kissé erős csontozatú alakját. Hátul mesterien összefogott, gesztenyeszínű hajába egy zafír félholdat tűzött.

– Mi vagyunk az elsők? Meglep! Apa előtt még soha sehova nem sikerült odaérnünk – nevetett Martha.

– Ti már itt vagytok? – lépett be Abraham. – Pedig én biztosan nem késtem!

– Apa! Mit hallok? Megelőztek? Ez hogyan történhetett meg? – kérdezte Edel az ajtóból, és elindult Signore Bortesi karosszéke felé. Edel az anyjára emlékeztetett. Égetettcukor-színű, tisztaselyem kompléjában valószínűtlenül vékonynak és törékenynek hatott. Sötét haját lazán kötötte egybe a tarkóján, hosszú, csillogó üveggyöngy fülbevalója pedig játékosan hullámzott lépései ritmusától.

– Nagyon örülünk, hogy itt van! – szólalt meg olaszul, és kezet nyújtott a férfinak.

– Ön beszél olaszul?

– Igen, nyelvtanári pályára készülök. És mindent imádok, ami az önök országával kapcsolatos! Talán nyáron, Martháék esküvője után újra eljutunk Rómába. Igaz, apa? Úgy imádom az ottani napsütést, a divatot, azokat a színeket! – csacsogott fesztelenül Edel a fényképésszel.

A dada is megérkezett, karján Zarah-val. Adele néhány másodperc múlva követte. Az asszony földöntúli jelenségként hatott vérpiros szaténruhájában. Vállán hosszú muszlinpalást

lebegett, karja finoman áttűnt a leheletvékony kelme alatt. Szív alakú dekoltázsában a Zarah születéskor kapott rubin nyakéket viselte. Dús, sötét bronzszínű haját lágy hullámokban fésülte kontyba. Bár már túl volt a negyvenen, karcsú, sudár alakja és feszes, hibátlan bőre kortalanná tette. Mosolygott, és a szemében még mindig ugyanaz a csillogás látszott, mint amikor Abrahammal először találkoztak.

– Hol marad Joachim? – kérdezte halkan.

– Reggel korán bement az irodába, asszonyom – válaszolt Frau Teichmann.

– Valamit még át akart nézni a holnapi szállítások miatt – egészítette ki a mondatot Abraham. – Bármelyik percben itt lehet. Talán addig helyezkedjünk el! Maestro? – fordult a fényképész felé.

– Kérhetem kisasszony, hogy tolmácsoljon nekem? Még korántsem tökéletes a németem.

– Ez csak természetes!

– Nos, asszonyom, a gyermekkel foglaljon helyet ott középen. Mögé kérném szépen az urat, kicsit balra. A kisasszonyokat pedig a férje két oldalára. Uram, ön a menyasszonya bal oldalára szíveskedjék. Köszönöm. Meg is volnánk!

– Ó, egy pillanat, a bátyám még nincs itt! – szólalt meg Edel.

– Tényleg? Va bene, akkor én fogyasztanék még egy keveset, amíg önök várakoznak – vigyorgott a fényképész.

– Mi pedig addig itt álldogáljunk? Legjobb lenne, ha Joachim beköltözne a vállalathoz, már úgyis ott él – méltatlankodott Martha.

– Nagyon szépen sikerült beállítanom a kompozíciót. Molto bello! Megnyugtatna, ha így maradnának – közölte Signore Bortesi, és a süteményes tálca felé indult.

– A mosoly is maradjon? – folytatta a kötözködést Martha. – Miért kell mindig rá várni?

– Joachim veszi át nemsokára apád helyét a cégben – szólalt meg Adele.

– Zöldfülű. Azt hiszi, meg tudja csinálni.

– Csúnya dolog azt remélni, hogy rosszul hiszi. És elég volt

ebből, Martha, hirdess tűzszünetet! Legalább mára! – zárta le a beszélgetést Adele.

Ekkor kinyílt az ajtó, és Joachim vágtatott be rajta. Magasságában és szikár testalkatában az apjára hasonlított, de az arcán az anyja finom vonásait hordozta.

– Elkéstem? Annyira sajnálom! Gond volt az amerikai vámpapírokkal, és a könyvelő is jócskán késett, akkora a hó! – mondta bűnbánó arckifejezéssel, és átadta a kabátját Frau Teichmannak. Aztán lerúgta a csuromvizes cipőjét, és zokniban, meg a térdig felázott, hamuszürke öltönyében tanácstalanul álldogált a szoba közepén. Elámulva nézte az ünneplőbe öltözött családtagjait, majd hirtelen a fali konzol tükréhez ugrott, és megkísérelte zilált, hullámos hajtincseit lesimítani. De néhány ügyetlen mozdulat után feladta a próbálkozást, megfordult, zavartan igazított egyet a zakóján, majd a szótlanul várakozó többiekre nézett. Edel elnevette magát. Joachim egy csapzott kiskutyára emlékeztette, akit a pustoló télből egy meleg szobába menekítettek.

– Akkor kezdhetjük is! – jelentette ki Joachim a szokásos, széles vigyora kíséretében, és a tálalóhoz lépett.

– Hát, nagy cécót nem csaptál a fotózásból – szúrt oda Martha, és a fotós felé fordult.

– Allora, a fiatalúr az édesanyja háta mögé szíveskedjen, jobb oldalról. Mille grazie! És akkor kérem szépen mindenkitől azt a mosolyt!

A Winter und Weiss Getreidevertriebsgesellschaft portása az asztalra borulva próbálta meg átvészelni az újabb kényszerű éjszakai túlórát. Herr Schlucht a kapusfülkében teljes díszkivilágítással és hangos rádiószóval próbálta távol tartani a lesben álló, bágyadt fáradtságot, miközben unott tekintettel kémlelte a lépcsőházi órát.

– Mindjárt négy óra, és a fiatalúrnak még mindig nem akaródzik taxit rendelni. Soha nem akar már hazamenni? – ingatta a fejét bosszúsan.

Her Schlucht el sem tudta képzelni, mivel lehet ennyit bíbelődni egy irodában. Bezzeg ő, ha egyszer a maga ura lehetne, és lenne mit a tejbe aprítania, mint Winteréknek, ő bizony egy perccel sem maradna tovább, mint ameddig feltétlen kell. De könnyen lehet, hogy még addig sem. Feltápászkodott, hosszan, jóízűen ásított, majd két karját a magasba emelve kinyújtóztatta elgémberedett tagjait. Megtermett, erős ember lévén faltól-falig betöltötte a kis helyiséget. Gépies mozdulatokkal gyűrte vissza a nadrágjába az ingét, megmarkolta a cigarettásdobozt, és a főbejárathoz ment.

Június utolsó napja volt, és szokatlanul meleg időjárás köszöntött a városra. Az utcakövek még mindig ontották magukból a nappali hőséget, a levegő nem mozdult. A szemközti utcából fékevesztett mulatozás hallatszott: a Königlicher Hof nevű söröző óriási, üvegezett csarnokai zsúfolásig megteltek tisztekkel és közlegényekkel. Az irodaház sarkánál lévő kis sétateret is lengén öltözött nők és nyitott zubbonyú SA-sok lepték el.

Winter und Weiss székhelyén már jó ideje kiürítették a lenti helyiségeket, és spalettákkal sötétítették el belülről a központ földszinti ablakait, mert a rendzavarások és kődobálások szinte mindennaposak voltak, és jobbnak látták egy emelettel feljebb

költöztetni a szállítmányozási csoportot, illetve ami még maradt belőle. Sokan a munkatársak közül kénytelenek voltak felmondani, és nehéz szívvel, máshol, kevesebbet fizető állásokat vállalni. Herr Schlucht azonban elégedett volt a sorsával. Ötven felé járt, eltartotta a családját, és a munka, leszámítva persze az emberhiányból adódó többletfeladatokat, nem volt túl nehéz, de hát meg kellett érteni, hogy nem mindennapi idők járnak. Winterék, ha nem is nyugalommal, de mégis halvány bizakodással tekintettek a jövőjük elé, hiszen úgy gondolták: kenyérgabonára szükség volt eddig is, és szükség lesz ezután is.

Hajnalodott. A sétatéri platánok lombjaiban ébredeztek az éhes madárfiókák és egyre hangosabban követelték a szülőktől a jussukat. Hirtelen tehergépkocsik zaja verte fel legszebb álmukból a környék lakóit. Katonákkal megrakott páncélautók dübörögtek a városszéli erdő felé, Bad Wiesse irányába. A tömött oszlop végén egy nyitott személyautó haladt, benne három tiszttel. Az emeleti erkélyes iroda ablakából Joachim álmos arccal nézett le az utcára.

– Mi történik? – kiáltott le a cigarettájából mélyet slukkoló portásnak.

Herr Schlucht felnézett, és széttárta a kezét.

– Nem kellene már indulnia, uram? – kérdezte. – Mikorra hívjak kocsit önnek?

– Még valamit átnézek, és végzek! Öt perc múlva hívhatja!

A portás a csatornába pöccintette a csikket, és a kapu felé fordult. A nyitott személykocsi és egy üres teherautó leváltak a konvojról, és a söröző utcájába hajtottak.

– Micsoda felfordulás! – nézett utánuk méltatlankodva Herr Schlucht. – Pedig még fel sem kelt a nap!

Joachim gondosan borítékba hajtogatta az úti okmányokat, és az iratrendezőt a titkára asztalára tette. Papírlapot, tollat vett elő, és meghagyta, hogy reggel kilencig a vasútállomásra juttassák el a dokumentumokat. Kulcsra zárta az íróasztalát, majd néhány, reggeli közben átnézendő Winter und Weiss cégjelzéses dossziét még a táskájába tett, és felvette a zakóját. Az iroda ablakait

bezárta, s az ajtóból még visszanézett, hogy mindent rendben hagy-e maga mögött. Szerette ezt a kis szobát. Noha nem volt olyan pazar berendezésű, mint az apjáé, ami közvetlenül az övé mellett volt, de ezt nem is bánta, mert azt egy kissé ódivatúnak találta. A süppedős perzsaszőnyeget, a falakon körbefutó, roskadásig pakolt diófa polcokat, és a méretes, posztóborítású, faragott íróasztalt; úgy vélte, csak jó pár év múlva tudná magához elképzelni. Lekapcsolta a villanyt, és kilépett a folyosóra.

A főbejáratnál Herr Schlucht izgatottan közölte, hogy bocsánatot kér, de a taxitársaságnál nem veszik fel a telefont, hiába próbálja őket elérni.

– Semmi baj! Egy tízperces séta az állomásig jót is fog tenni, kicsit lehűlt már a levegő, úgyhogy legalább kiszellőzik a fejem. Fél óra múlva megy az első vonat – mondta Joachim, és a kapuhoz lépett. – Maga is menjen, pihenjen! Jó éjszakát, Herr Schlucht!

– Uram!

– Igen?

– Teljesen fel van bolydulva a környék. Mindenfelé SA-sok vannak. Nem tudom, mi történik. Nem várná meg, míg kicsit kitisztul a helyzet?

– Köszönöm, Herr Schlucht. De úgy vélem, nincs miért aggódnunk.

– Már hogyne volna, uram! Mind részegen üvöltöznek, és ilyenkor semmi és senki sincs tőlük biztonságban. Ez már nem a régi Németország!

– Valóban nem az. De nem engedhetünk teret a félelemnek. Azzal csak rontunk a helyzeten. Nekem pedig mindenképpen otthon kell lennem, mire anyám felébred, különben halálra aggódná magát miattam.

– Értem, uram. Akkor itt megállok a kapuban, és figyelem, amíg a főútra nem ér.

– Köszönöm, de higgye el, semmi szükség rá. Jó éjszakát! – mondta határozottan Joachim, és betessékelte a portást a kapun.

A hóna alá csapta az aktatáskáját, és ráérős léptekkel elindult a Königlicher Hof irányába. A söröző előtt parkoló nyitott kocsiból a tisztek hangos parancsokat osztogatva próbálták a bódult

katonákat a teherautóra terelni. Joachim átment a túloldalra. Átfutott az agyán, hogy talán mégis igaza van Herr Schluchtnak, és vissza kellene fordulnia. Érezte, ahogy a szíve szaporábban kezd verni, de nem akarta hagyni, hogy úrrá legyen rajta a szorongás. Valóban nem nevezhető rózsásnak a helyzetük, és gyakoriak a zaklatások. De ő csak egy járókelő, gondolta.

– Hé, maga! Jöjjön csak ide! – kiáltott egy erős hang a nyitott kocsi felől. Joachim, bár sejtette, hogy ez neki szól, úgy tett, mint aki nem hallja.

– Hé! Maga! Jöjjön ide! – hangzott az ismételt parancs. De Joachim csak lépdelt tovább.

– Igazoltassák azt a személyt! – adta ki az utasítást az első ülésről egy sebhelyes arcú tiszt. A kocsi mellett posztoló tiszthelyettesek átfutottak az úttesten, és hátulról karon ragadták Joachimot.

– Iratokat! – szólították fel.

– Nem követtem el semmit – mondta csendesen Joachim.

– Azt majd mi megmondjuk! Ide az irataival!

Joachim a belső zsebéből elővette a papírjait. Remélte, hogy a megfelelő dokumentumok vannak nála. Nem vette komolyan az apja intelmeit, de most hálát adott magában az előrelátásáért. Némi készpénzért és családi ékszerért cserébe nemrég sikerült olyan igazolványokhoz jutnia, amely szerint a református vallást gyakorolta. De bízott benne, hogy soha nem lesz szüksége rájuk.

– És merre a nagy éjszakában?

– A menyasszonyomnál voltam – hazudta Joachim olyan ügyesen, mintha előre eltervezte volna.

Az SA-sok kitódultak az utcára. Néhányan könnyítettek a sör okozta feszítő érzésen, arrébb ketten a lámpaoszlopba kapaszkodva adták vissza a megivott folyékony kenyeret a földnek. Joachim körbenézett. Egy fiatal, kezében irányító zászlót szorongató katonával összeakadt a tekintetük, de az máris elfordult. Joachimnak hirtelen valahogy ismerősnek tűnt, de izgatottságában a hajnali lappangó fény kevésnek bizonyult az azonosításhoz.

– Járműre! – harsant a vezényszó a teherkocsi mellől.

– Rendben van. Akkor jó utat hazafelé! – mondta a magasabbik tiszthelyettes, és visszaadta Joachimnak a papírokat.

A fiú felsóhajtott. Nyugodt léptekkel és zakatoló szívvel igyekezett minél hamarabb az utca végéig jutni. A szeme sarkából még észlelte, ahogy a zászlóvivő a nyitott kocsihoz lép, és mond valamit az egyik tisztnek, majd az odainti a két tiszthelyettest. Önkéntelenül megszaporázta a lépteit.

– Hé! Maga! Jöjjön csak vissza! – kiáltott utána az egyik. Joachim tiszta erejéből rohanni kezdett. Próbálta felmérni a lehetőségeit, hiszen jól ismerte a környéket: ha eléri a Budenbrock közt, a kis épületek között egérutat nyerhet, vagy elrejtőzhet. A háta mögül egyre erősödő motorzajt hallott, de nem fordult meg, szaladt, ahogy csak bírt. A nyitott autó elé vágott, az SA-sok leugráltak. Joachim hátranézett. Egy másik csapat futva tartott felé. Bekerítették. Újra a kocsi irányába fordult, amikor hatalmas ütést érzett a hátán, és csaknem orra bukott. A kezét hátracsavarta egy testes katona, és a sebhelyes arcú tiszt elé vezette. A heg az arca bal oldalán, a szeme aljától a szája szegletéig húzódott.

– Hamis az igazolványod, te rohadt zsidó! – förmedt rá. – Ide a táskáját! – A tiszt a földre szórta a tartalmát. – Winter und Weiss? – olvasta a dosszié feliratát. – Akkor ezek szerint igaz! Minket akartál átvágni, te koszos disznó?! – üvöltötte, és kesztyűs öklével Joachim arcába vágott, majd újra és újra arcon ütötte. Joachim orrából dőlni kezdett a vér. – Intézzétek el! – mondta a körben álló SA-soknak.

– Jawohl, Herr Sturmführer! – kiáltott a tiszthelyettes.

A sebhelyes arcú középre igazította a sildes sapkáját, visszaült a kocsiba, és elhajtott. A nagytestű katona belemarkolt Joachim hajába, hátrafeszítette a fejét, és térdével teljes erejéből gerincen rúgta. Joachim felnyögött a fájdalomtól. Elölről ketten előbb ököllel sorozták, majd gyomron, hason, végül többször mellkason rúgták. A nagytestű elengedte. Joachim a földre rogyott. Zihált, ömlött a vér a szájából, érezte, ahogy a tüdeje megtelik folyadékkal. Irtózatos erejű ütés csattant a tarkóján, szédülni kezdett. Vért hányt. A zászlóvivő fiú ekkor oldalról megrúgta. Joachim eldőlt, és a kezét a feje köré kulcsolta, hogy védje magát a

rúgásoktól. Hallotta, ahogy a csizmák alatt szilánkosra roppannak a kézcsontjai. Fájdalmat már nem is érzett, csak a testére lesújtó lábak tompa puffanásai visszhangoztak a koponyájában. Néhány perc múlva az ütlegelés abbamaradt. Joachim még mindig eszméleténél volt, de már alig jutott levegőhöz.

– Hugyozd le a mocskos zsidót! – üvöltötte a nagytestű.

Az utca elnéptelenedett. A köztéri lámpák erőtlen fényét felváltották a felkelő nap első sugarai.

Herr Schlucht, miután végzett a papírmunkával és még egyszer ellenőrizte a főkapcsolókat, elhagyta az épületet. Befordította a biztonsági zárat a nagykapu díszrácsán, és elindult a megérdemelt pihenőidejét letölteni. Lélekben már felkészítette magát, hogy mielőtt lefeküdne, az asszonnyal süttet néhány tojást húsos szalonnával, jól bereggelizik, és végre alszik egy nagyot. Ekkor azonban egy fekvő alakot pillantott meg távolabb az úttesten.

– Nem kellett volna annyit szlopálni! Micsoda katonaság ez! Csak ivásból meg tivornyázásból áll nekik a szolgálat! – mormogta rosszallóan, míg közelebb nem ért.

– Te jóságos isten! – hasított bele a felismerés. – Az nem lehet! Jaj, istenem, nem, nem, az nem lehet! Add, hogy ne az legyen – mondogatta magának, miközben már teljesen biztos volt abban, hogy Joachim fekszik a köveken. Szaladni kezdett. A magatehetetlen test mellett térdre vetette magát. – Winter úr! Hall engem? Winter úr! Kérem, kérem, szóljon valamit! – mondta könyörgő hangon, és két tenyerével megemelte Joachim fejét.

A kiömlött vér már alvadni kezdett. Herr Schlucht ujjai között nyúlós, barnás nyálka folydogált.

– Jaj, istenem, megmondtam, ugye megmondtam… Minek is nem maradtam a kapuban, jaj, istenem, legalább segíthettem volna! Várjon, visszamegyek, hívok mentőt! Vagy fel tud állni? Tud velem jönni?

Joachim résre nyitotta a szemét. A szája összeragadt az alvadt vértől és a hányadéktól.

– Imbert – suttogta.

– Hogy mondja, Winter úr? Nem értem!

– Szóljon apámnak… Imbert T… – suttogta újra erőtlenül, és a szemei lecsukódtak. Herr Schlucht egy gyenge sóhajtást hallott, aztán látta, amint egy vérbuborék buggyan elő a fiú szájából. Joachim teste elnehezedett.

– Hogy az isten verjen meg mindnyájótokat! – üvöltötte a portás a kora reggeli csendbe.

MARTHA KORA TAVASSZAL ment férjhez. Szerény esküvőt rendeztek, mert még egy év sem telt el a bátyja halála óta, de nem halogathatták tovább. Év végére várták a gyermeküket. A család nyár közepén Rómába utazott. Martha újabban sokat gyengélkedett, ezért úgy vélte, ebben az állapotban jobb, ha ők ketten otthon maradnak.

Olaszországban Edel szorgalmasan járta a várost, gyakorolta a nyelvet, és mindenkivel szóba elegyedett, aki az útjába került. Adele és Abraham legtöbbször a kikötői Majestic nagyszálló teraszán üldögélt, és a citromsárga napernyők árnyékában csodálták a szikrázóan kék tengert, a megállás nélküli hajóáradatot és az első divat szerint felöltözött nyaralókat. Abraham mondta is, hogy noha eddig sem voltak kétségei Itália szépségét illetően, most már tökéletesen érti Edel mindent felülíró rajongását. Néha órákon át csak hallgattak, és fogták egymás kezét.

A Joachim elvesztése miatti fájdalom még mindig gúzsba kötötte a nappalokat és az éjszakákat; a szenvedés száműzte az asszony arcáról a titokzatos mosolyt, az álmatlanul, sírva töltött éjszakák pedig sötét árkokat rajzoltak a szeme köré. Abraham szakálla és a haja kétoldalt pár hónap alatt vált ébenfeketéből hófehérré.

– Önök is Németországból jöttek, ugye? – kérdezte a szomszéd asztaltól egy jól öltözött, szizálkalapot viselő, idősebb férfi.

– Igen, onnan – válaszolt bizalmatlanul Abraham.

– És önök is a hajóra várnak? – folytatta a társalgást a férfi.

– Nem – rázta meg a fejét Abraham.

– Értem. Mi kivándorlunk Amerikába. Talán holnapra befut végre a járat, és a hét végére már úton is leszünk – sóhajtott. – Így

lesz a legjobb.

– Mi egy hét múlva visszautazunk.

– Már megbocsássanak, de kérdezhetnék valamit? Önök nem szándékoznak elhagyni Németországot? Ott nincs többé biztonság.

– Biztonság? Mondja, mi az, amit az életben biztosra vehetünk? Ugyan! – legyintett egykedvű arckifejezéssel Abraham, majd folytatta. – Mindenünk odaköt. A vállalat, a gyerekek… a nagylányunk épp várandós. Bízom benne, hogy nem súlyosbodik a helyzet. A józan ész csak jobb belátásra kényszeríti az embereket.

– Csodálom önt a jóhiszeműségéért. Látva, ami Németországban történik, azt hihetnénk, hogy az emberek többsége hamarosan búcsút fog inteni a bizakodásnak.

– Az emberek többsége talán. De nem szabad feladnunk a reményt.

– A remény nagyon csalóka. Arra csábít, hogy ne akarjuk elfogadni a valóságot. Mi nem ismerjük egymást. Talán el is ítéli a tolakodásom, de higgyen nekem, hogy amikor a józan észről meg a jobb belátásról beszél, nincsenek szavak, amelyek ezekben az időkben távolabb állnának az igazságtól.

Abraham sóhajtott, és kissé tétován pillantott körbe.

– Ne haragudjon, ha zavarba hoztam ezzel – folytatta a férfi, érzékelve Abraham tanácstalanságát.

– Nem, nem! Talán igaza van, és valóban vesztésre állunk. Minden bizonnyal jobban tennénk, ha nem áltatnánk magunkat.

– Mi az újrakezdés mellett döntöttünk. Építeni nagyon nehéz. Pláne a mi korunkban… de a felségemmel úgy érezzük, így is, úgy is az egész jövőnk forog kockán. Az otthoni helyzetet látjuk, tapasztalhattuk, az ismeretlen pedig félelemmel tölt el. De az ismeretlentől való félelmünket talán még mindig könnyebb legyőzni, mint nap nap után megmártózni a tragédiák és a drámák tengerében. Persze az is lehet, hogy megfutamodni gyávaság.

– Ó, nem gondolom. Ahogy véleményem szerint maradni sem az. A bizonytalanság korát éljük.

– Fontolják meg! A hajó csak holnap érkezik, és segíthetek rá jegyet szerezni. El tudom intézni.

– Németországban születtem, ahogy már a dédapám is. Mi

németek vagyunk. Az a hazánk. Ott kell boldogulnunk, amíg lehet.

– Most még megtehetnék, hogy máshol keressék a boldogulást. Az ember nem túl sok esélyt kap az élettől, és ha elszalasztjuk őket, nem feltétlenül jönnek el újra.

– Kedves, hogy így aggódik értünk. De hazautazunk.

– Nos, ön tudja. Mindenesetre tisztelem a bátorságát.

Abraham elmosolyodott.

– Bátorság volna? Vagy inkább vakmerőség?

– Talán mindkettő. De ha meggondolnák magukat, a Majesticben megtalálnak. Még nem késő!

Adele hosszasan nézett a távolodó pár után. Joachimra gondolt, és azt találgatta magában, vajon milyen életet szán a sors Marthának, Edelnek és Zarah-nak. És nekik, Németországban. Vajon meg tudná-e győzni valaha a férjét egy új élet lehetőségéről, valahol nagyon messze, távol minden szörnyűségtől? Leírhatatlanul fájdalmasan vágyott rá, hogy ne kelljen soha többé rettegnie a jövőjüktől. Megborzongott. Abraham gyengéden megérintette, és maga felé fordította az arcát.

– Adele, nem szabad azon töprengened, hol sülhetnek el rosszul a dolgok. Csak arra gondolj, ami jól történhet.

– Honnan tudtad, mi jár a fejemben?

– Kedvesem, ha te lennél az én helyemben, nem kérdeznél ilyen csacsiságokat!

Frau Schwenk teli kosarakkal a karján lépett be a konyhába. A veteményeskert igazán gazdag termést hozott. Örömmel állapította meg, hogy ezen az őszön még a rokonságnak is jut majd bőven répa, cékla és hagyma. Tiszta kötényt vett elő, és az ablak felé fordult. Szemben a kertészlak oldalán már pirultak a vadszőlő levelei, a gesztenyefák rőt színre váltottak, és kövér, tüskés terméseik álmatagon hevertek mindenfelé a puha pázsitban. A pampafüvek hatalmasra nőtt, bársonyos bugái a késő délutáni napsütésben hosszúra nyúlt árnyékkal vonták be a fehér, kavicsos ösvényt. Csak a hamvaska élénksárga virágai nyíltak még javában az ágyásokban, meg a kokárdavirág sorok virítottak a kerítés melletti szélvédett helyeken, de ők legalább minden évben egészen az első fagyokig kitartottak.

– Vége a nyárnak – mondta csendesen maga elé Frau Schwenk. – Pár nap, és ránk köszönt az ősz.

Elmosolyodott, mert még ennyi év után is fel tudta vidítani a gondolat, hogy többé nem kell iskolába mennie. Amióta csak az eszét tudta, a nyarat szerette a legjobban a világon. Gyönyörködött a zöldek és a kékek ezernyi árnyalatában, élvezte a gyümölcsillatú reggeleket, és a meleg tóparti éjszakákat. Szeptember táján mindig becsapva és elhagyatva érezte magát, amikor halványuló sugarakkal búcsúzott tőle a legkedvesebb évszaka, és minden nap egy-egy tyúklépéssel hamarabb adta át tündöklő hatalmát az esti szürkületnek.

– Hol van Ralf? – dugta be a fejét a konyhaajtón Frau Teichmann.

– A délutáni újságokért ment, meg a postára.

– Jó, amúgy is akartam magával négyszemközt beszélni. Meg egy kis szívességet is kérni magától – húzta mosolyra a száját Frau Teichmann.

Ajaj, nyögött fel Frau Schwenk a kredenc felé fordulva. Miért érzem azt, hogy ez rosszul kezdődik, gondolta.

– Hallotta a legutóbbi híreket?

– Az emberek mindenféléket beszélnek.

– A rádióban mondták be, hogy pár nappal ezelőtt a Reichskanzlei elfogadta a faji törvényeket.

– Nézze, Frau Teichmann, én szeretnék ebből kimaradni, ha nem bánná. Nem szívesen foglalkozom politikával.

– Pedig kénytelen lesz. Elbocsájtanak minket.

– Nos, magát talán igen. Egyáltalán nem lennék meglepve. És nemcsak azért, mert ilyen zűrzavaros időkben házvezetőnő nélkül is lehet létezni, hanem mert mindketten tudjuk a lehetséges okokat.

– Csakugyan? És felsorolná őket?

– Nos, ha ragaszkodik hozzá, elmondhatom. Maga egyrészről azzal sincsen tisztában, hogy egy szolgálónak az önuralom az egyetlen választása, ha a helyén akar maradni, és meg szeretne élni. Másrészről van valami, amiről én nem beszélhetek, mert az a maguk titka, így inkább, ha megengedi, nem mennék bele a részletekbe. De annyit elárulhatok, hogy nem tartom egy szemernyit sem helyénvalónak, amit tesznek. És még valami. Azért azt ajánlanám, hogy vegye figyelembe, hogy ha valaki nem szól valamiről, az még nem jelenti azt, hogy nem is tud róla.

– Sejtelmem sincs, mire célozgat.

– Pontosan tudja. Nem áll jól magának az ártatlan bárányka szerepe.

– Azt rója fel nekünk, hogy Imbert beállt katonának?

– Azt.

– De mi németek vagyunk, és neki ez a kötelessége.

– Ezek szerint mi nem vagyunk németek?

– Kiforgatja a szavaimat. És különben sem vitatkozni jöttem. Csak figyelmeztetni szerettem volna. Mostantól törvény van rá, hogy elküldjenek minket.

– Engem nem fognak.

– És ugyan miért ne tennék?

– A világért se vegye kérkedésnek, Frau Teichmann, de ételre

minden körülmények között szüksége lesz a családnak. Ezért nincs okom ettől tartani.

– Szerintem van. Ugyanis nem dolgozhatunk zsidóknak.

– És ugyan miért nem? Ki szólhat ebbe bele?

– A Führer. És állítom magának, ő az első olyan vezetőnk, aki megérti a népet.

– Igazán? Véleményem szerint ez a képessége még nem teszi őt alkalmasabbá a vezetésre.

– Hogy mondhatja ezt? Amikor a Führer újra naggyá akarja tenni Németországot, és minden intézkedésével csakis a népünk érdekében cselekszik!

– Azt hiszem, különböző módon látjuk az érdekeinket. És ha még el is ismerném, hogy szép elvek vezérlik, ez korántsem elég, ha közben tönkreteszi mások életét. Ami viszont engem jobban érdekel ennél, az az, hogy Winter úr tud-e már erről a rémhírről?

– Ez nem rémhír, és tudnia kell róla. Hans mondta tegnap este, otthon a vacsoránál, hogy a Reichskanzleitől kint jártak az irodaházban. Le fogják foglalni az épületet, a vagyont meg az ingóságaikat. Dolgozni persze dolgozhatnak, amíg el nem hagyják az országot. Mert már nem lesznek németek. Elveszik tőlük az állampolgárságot!

– Isten a magasságos égben! Hát maguknak aztán meglódult a fantáziájuk! És ha szabadna kérdeznem, ki a maga férje, hogy ennyire jól értesült? Eddig úgy tudtam, a gépgyárban lakatos.

– Megvannak a forrásaink. Legyen ennyi elég.

– Jól mondja, nekem ebből valóban elég is ennyi. Úgyhogy, ha megbocsátja, most inkább a sülttel foglalkoznék. Mindenesetre reggel még nem tűnt Winter úr gondterheltnek, szóval nem lehet akkora a baj.

– Mindketten tudjuk, Frau Schwenk, hogy Winter úr minél kevésbé akar gondterheltnek látszani, annál rosszabb a helyzet. És még mielőtt folytatná a sülttel…

– Igen?

– Tudja, a szívesség.

– Hát persze – húzta el a száját kelletlenül Frau Schwenk.

– Jól tudom, ugye, hogy a maga unokahúga szakácsnőként

dolgozik a Holstein kastélyban?

– Jól tudja. Mi van vele?

– Úgy hallottam, a házvezetőnőjük eléggé idős, és nyugdíjazás előtt áll. Megkérné az unokahúgát, hogy szóljon egy pár szót a grófnőnek az érdekemben? És ha lehet, ez maradjon kettőnk között. Nem szeretném, ha a házban azt gondolnák, hogy készülök elhagyni a süllyedő hajót.

– Miért, nem azt teszi?

– De. Csak nem szeretném, hogy tudjanak róla.

– Itt a posta! – robogott be Ralf egy halom levéllel a kezében. – Megyek, felseprem a járdát, mielőtt hazaérnek. A gesztenyefákról milyen korán kezdett hullani a levél! Szörnyű késésben vagyok, megint le volt zárva a főút valami tüntetés miatt. Nem is értem, mi folyik itt napok óta.

– Gyere át este hozzánk, és beszélgessetek egy kicsit Imberttel meg a férjemmel. Ők elmagyaráznák a helyzetet, és meg tudnák neked mutatni, hogyan állj a dolgokhoz! – biztatta Ralfot Frau Teichmann.

– Valóban? – képedt el Frau Schwenk. – Én az önök helyében inkább hagynám, hogy a fiatalember maga alakítsa ki a hozzáállását a dolgokhoz. Te pedig, Ralf – fordult Frau Schwenk a fiú felé –, szeretném, ha tudnád, hogy semmi jóra nem számíthatsz, ha ezekkel az emberekkel kötöd össze a sorsodat.

ADELE MÁR ALUDT, mikor a férje végre hazaért. Máskor is megesett, hogy késő estig tartott a munka. Abraham gyorsan és zajtalanul levetkőzött, megmosakodott, és a takaró alá bújt. Gyengéden átkarolta a felesége törékeny testét. Mindig jóleső érzés járta át, ha Adele selymes bőréhez ért, ha érezte a haja illatát, vagy csak behunyt szemmel hallgatta a nő békés szuszogását, amíg őt is el nem nyomta az álom. De most szétvetette a feszültség. Álmatlanul feküdt az ágyban, és zakatoltak a fejében a gondolatok. Nagyokat sóhajtott, és a szíve majdnem kiugrott a helyéből. Adele kinyitotta a szemét, és felé fordult.

– Mi baj, drágám? Miért nem alszol?

– Nem tudok. Okolom, hibáztatom magam, amiért olyan átkozott bolond voltam, és most mindnyájatokat bajba sodortalak.

– Te sodornál minket bajba? De hát te nem tehetsz semmiről!

– De igenis tehetek! El kellett volna mennünk Amerikába. Hogy lehettem ennyire ostoba? Ennyire vak! Ha hallgattam volna rád!

– Drágám, rám nem tudtál volna hallgatni, mert én nem mondtam se azt, hogy menjünk, se azt, hogy maradjunk.

– De gondoltál rá!

– Igazad van, gondoltam rá. De nem szóltam róla. Talán lehettem volna határozottabb.

– Te nem! Nekem kellett volna jobban figyelnem rád és a megérzéseidre. Ha valahogy visszaforgathatnám az idő kerekét…

– Édesem! Most már felesleges azt kívánni, bárcsak ne így történtek volna a dolgok. Ezzel nem oldunk meg semmit.

– Átkozott bolond voltam. És makacs. Ráadásul még büszkélkedtem is vele, mintha valami erény volna… most meg veletek fizettetem meg az árát.

– Rettenetesen bántod magad!

– Ennél még többet is megérdemelnék! Mert én vagyok egyedül a hibás.

– Ó nem, egyáltalán nem – mondta Adele, és lágyan végigsimított Abraham arcán.

– Folyton az jár a fejemben, hogy mit tettünk, amiért ennyire gyűlölnek minket?

– Mi semmit. Ha rosszul mennek az emberek dolgai, az elrontott életükért, a tudatlanságukért vagy éppen a lustaságukért könnyebb máshol keresni a felelősöket, őket hibáztatni, és aztán elégtételt venni rajtuk, mint szembenézni az igazsággal – mondta Adele.

– Ezért akarja Hitler és a bűnbandája mindenáron elhitetni velük, hogy mi okozzuk a bajt?

– Igen. Pontosan. Hogy ne érezzenek majd bűntudatot mindazért, amit elkövetnek ellenünk.

– Félek, hogy mindenünk odalesz. Az életünk, a családunk, a vagyonunk. Így hova mehetnénk? Üres kézzel! És egyáltalán, még az sem biztos, hogy elmehetünk innen. Az országban teljes a fejetlenség. Tegnap meglátogattam Webert az ügyvédi irodában. Most nézik a törvényt. Mi az, hogy megfosztják a zsidókat az állampolgárságuktól? Mi nem vagyunk németek? Nem elég a bojkott, a rongálás, a zaklatások? Pár napja a cégnél is jártak. Állítólag majd nemzeti érdekből át kell adni a vállalatot is, de abba biztos, hogy beleőrülök – szakadt fel az aggodalom Abrahamból.

– Bármennyire nehéz, meg kell próbálnunk az eseményeket higgadtan kezelni. A legfontosabb, hogy ne veszítsük el a fejünket. Először tudd meg, mivel járhat mindez. Közben pedig mérd fel a lehetőségeinket. És persze maradjunk, amíg lehet, de a vagyonunk miatt ne kockáztassunk. A legfontosabb, hogy élünk. És amíg élünk, tehetünk magunkért.

– Édes szerelmem! Mihez is kezdenék nélküled!

– Itt vagyok. Tehát azon, hogy mihez kezdenél nélkülem, egyelőre nem szükséges gondolkodnod – mondta mosolyogva Adele, és megcsókolta a férjét. – Próbáljunk meg aludni! Holnap már egy másik nap lesz.

Feltámadt az éjszakai szél, és meglobogtatta a nyitott ablak elé

húzott mézszínű, batisztfüggönyöket. A kora őszi pirkadat hűvös levegővel töltötte meg a hálószobát. Adele odabújt Abraham mellkasához, és csak hosszú idő múlva tudott, néma könnyek között, álomba merülni.

December első napjaiban Martha egészséges kisfiúnak adott életet. A ház újra megtelt vidámsággal és örömmel: barátok, rokonok sűrű látogatásai kavarták fel a hétköznapokat és Frau Schwenk idegeit az állandó vendégjárás okozta készenléttel. Nagyszabású esti összejöveteleket már rég nem tartottak a kijárási tilalmak miatt, de egy késői reggelire vagy ebédre mindig nyitva állt az ajtó a jókívánságaikat kifejezni akaró látogatók előtt.

Abraham ragaszkodott hozzá, hogy a Joachim halála miatti egy év kihagyás után továbbra is készüljenek el a családi fotók. Újév napján ezúttal Martha foglalt helyet a nagy berzser fotelben, ölében az újszülöttel; sápadt szépségét remekül kiemelte ibolyaszínű ruhája. Signore Bortesi a modern idők jegyében Isaakot hanyagul a fotel karfájára ültette. Edel, Abraham és a felesége mögöttük sorakoztak fel. Adele még mindig fekete ruhát viselt, sötétbronz színű hajkoronájában néhol már ezüstösen csillant meg a reggeli napfény. A kétéves Zarah egyetlen percre sem tudott nyugton maradni; végül hagyták, hogy egész idő alatt a lábuknál botladozzon huncutkodva.

A következő évi fényképen Zarah tengerkék színű, fehér masnis ruhácskájában, édesanyja kezébe kapaszkodva simult szorosan a fotelben helyet foglaló apja lábához. Adele fáradtnak tűnt: az arcán nyomot hagytak a megpróbáltatások, szépsége opálosodni kezdett az elmúlt évek terhe alatt. Abraham tartásán is meglátszott már a gondok súlya, szemében a bizonytalanság riadt sötétsége fedte el a vidám csillogást. Isaak az egyik karján a kisfiukat tartotta, a másikkal a felesége vállát ölelte forrón magához. Edel meggyszínű bársonyruhában, sugárzó arccal mosolygott a kamerába egy megnyerő külsejű férfi oldalán.

– És mikor számíthatok az esküvői fotózásra, Signorina? – tudakolta mézes-mázos hangon Signore Bortesi.

– Még idén nyáron! És kérem, ne aggódjon: ki más készíthetné a képeket, mint ön? – nyugtatta meg Edel a fényképészt, aki mindezek tudatában hatalmas ügybuzgalommal munkához is látott. Első lépésben az állványa mellé helyezte a különféle süteményektől roskadozó kártyaasztalkát, és minden egyes sikeres filmkockát egy almás-diós pite, vagy egy csokoládés szelet elfogyasztásával ünnepelt meg.

– Siamo pronti! Néhány nap múlva küldöm a felvételeket – jelentette ki a fényképezés végén Signore Bortesi, és a Frau Schwenktől kapott ellátmánya maradékával a táskájában vidáman távozott.

EDEL TANÁCSTALANUL ÁLLDOGÁLT a nyitott szekrények előtt. Legszívesebben valami színes mellett döntött volna, már csak azért is, mert a novemberi esős szürkeséget utálta a legjobban.

– Te még mindig így vagy? – nyitott a szobájába Adele. – Mindjárt indulnunk kell!

– Jaj, anya, nem tudok dönteni. Valami igazán vidámat szeretnék!

– És mi tart vissza?

– Hogy a ruháim már nem jönnek rám. Valahol rögtön az első hónapban elhagytam a derekam – nevette el magát, és végigsimított a pocakján. – Istenem, máris milyen kövér vagyok!

– Ó, édesem, még nagyon az elején jársz, várd csak ki a végét! Eszedbe se jusson ilyesmiken bánkódni! A férjednek így fogsz tetszeni a legjobban. A férfiak mind egyformák! Amikor mi már magunk előtt se vetkőznénk le szívesen, akkor a leglelkesebbek, hogy van rajtunk mit fogni.

– Tudom, mondta is Max, hogy nekem mindig várandósnak kéne lennem.

– Na, látod!

– Drága világ! – nézett be a nyitott ajtón Martha. – Te tényleg fehérneműben fogsz jönni? A kocsi már a ház előtt áll!

– Nem tud dönteni – válaszolt Adele. – Szokatlan még neki, hogy így látja magát.

– Az esküvőtök óta eltelt másfél év alatt végig azt kellett hallgatnunk, hogy aggódsz, mert nem esel teherbe. Most majd azt fogjuk hallgatni a hátralévő hónapokban, hogy hízol? Ó, te jó ég!

– Kislányom! Kérlek!

– De hát anya, miért kell úgy tennie, mintha ez még mással nem fordult volna elő? Talán ő találta fel a terhességet, meg az anyaságot? Na jó, én lent megvárlak benneteket – mondta Martha,

és elviharzott.

– Ne haragudj rá, Edel! Tudod, milyen éles a nyelve.

– Tudom. És az igazat megvallva, nagyon nem bánnám, ha egyszer jól meg is vágná vele magát – nevetett fel.

– Drágám, ez egy régi történet. Joachim volt az első gyerekünk, és ráadásul fiú. Persze hogy az egész család körülrajongta, elhalmozta. Tudod, nálunk hárman voltunk lányok, apádnak meg két húga van. Ki voltak éhezve egy kisfiúra. És jól ismerted a bátyádat. A mosolyával mindenkit levett a lábáról. Eszesnek és szépnek született, gyönyörű, okos férfivá érett, csodálatos jellemmel – érzékenyült el Adele hangja, és egy pillanat alatt feltolultak az emlékei. Kevéske szünet után folytatta.

– Martha akaratos, önálló kislány volt. Nem hagyta magát egykönnyen szeretni. Csendesen viselkedett, megbízható volt, és pontos, vele minden ment magától. Aztán jöttél te, mindnyájunk közül a legszebb, a legkedvesebb természetű, no és a legkisebb. Apád mindig is rajongott érted, pedig néhányszor igazán próbára tetted az önfejűségeddel. És Martha, mint középső gyerek, valahogy kiszorult a körből. Sokat gondolok erre mostanában. Hogy nem azért történt-e mindez, mert annyira szerettem a fiamat. Mert talán a legjobban őt szerettem. Ezt viszont anyaként nem lett volna szabad, és most miattam bűnhődünk mindnyájan.

– Ó, istenem – mondta Edel, és az anyja lábához kuporodott –, ugye nem magadat okolod a történtek miatt? Ne tedd, ezt nem szabad, ráadásul igazságtalan is lennél önmagadhoz! Mert én soha nem éreztem különbséget! Se apától, se tőled! Joachim se kapott több figyelmet vagy szeretetet, és én sem. Sőt! Néha még irigyeltük is Marthát, mert láttuk, hogy jobban a kedvében akartok járni.

– Láttátok?

– Hát persze. De minek is beszéltünk volna erről? Viszont most egészen megrázott, hogy azt látom, mennyi szenvedést okozol magadnak ezekkel a gondolatokkal. Kérlek, ne tedd! Mert a legjobb szüleink nekünk vannak a világon! És biztos lehetsz abban, hogy ezt Joachim is így gondolná. De még Martha is. Hidd el! Ismerem a nővérem, hiába pokróckodik. Jaj, anya, kérlek, ne sírj! Nagyon remélem, hogy számít egy kicsit, hogy ezeket elmondtam,

és könnyítettem a szíveden.

– Nem is tudod kislányom, milyen sokat számít – mosolyodott el Adele könnyes szemmel. – És most kapd fel gyorsan azt a nyári virágos szoknyát, novemberben, aztán futás!

– Várj! Csak még ezt a sálat a vállamra terítem… vagy inkább ezt a kendőt? Jaj, istenem, melyik kabátot vigyem?

A kocsi a kertkapunál várakozott. Martha türelmetlenül nézegette az óráját. Apa nem fog örülni, gondolta. Ott kell majd várakoznia az utcán. És ki nem állhatja a pontatlanságot.

Adele-ék végre megjelentek a kapuban, átvették Frau Teichmanntól az ernyőt, és sietve az autóhoz indultak.

– Edel! Te meg miket aggattál magadra?

– Miért? Neked nem mindegy?

– Végül is mindegy. De annyit azért mondanék, hogy ennek a kis összeállításnak a megjelenésedre gyakorolt hatása el fog maradni a várakozásaidtól.

Edel cinkos pillantást vetett az anyjára, és nyelt egyet.

– Martha, drágám, nem vádolhatsz azzal, hogy nem viselem jól az ugratásaidat. De szeretnélek figyelmeztetni, hogy az én humorérzékemnek is megvannak a határai, és jó lenne, ha ezt észben tartanád!

– Lányok! Remélem az este folyamán nem lesz több adok-kapok! Ne fessünk magunkról zordabb képet a valóságnál!

A taxi megkerülte a Hiddensee parkot, és egyenesen a tó melletti útra kanyarodott. A templom körül emberek gyülekeztek, valaki beszédhez készülődött, újságokat lobogtatva. Szemerkélni kezdett az eső. Áthaladtak a kertvároson, majd néhány perc múlva a Thorngasse sarkán megállt az autó.

– Megérkeztünk, asszonyom – mondta a sofőr. Adele, Martha és Edel kikászálódtak a kocsiból.

– Csakhogy itt vagytok végre! – mondta széles mosollyal Abraham, kezében méretes virágcsokrot szorongatva.

– Kicsit késve indultunk, ne haragudj – szólalt meg Adele.

– Megint Edelre kellett várni – fordult az apja felé Martha.

– Nem úgy volt, hogy Max is veled jön, apa? – kérdezte Edel.

– Úgy volt, de telefonált délután, hogy valamiért még be kell mennie az üzletbe, és később csatlakozik hozzánk. Megint óriási a felfordulás, most éppen Franciaországban történt valami… csak tudnám, hogy ez mennyiben érint bennünket! Úgy látszik, már a legkisebb szikra is elég, hogy megint kirobbanjon valami. Adele, hány éves is Rose?

– Drágám! A te húgod! Egyébként kerek negyven – nevette el magát Adele.

– Jó, csak nem akartam megint felsülni a köszöntésnél, mint tavaly.

Edel egész este semmi másra nem volt képes figyelni, csak az idő múlására, meg a szorongató érzéseire. Már lassan két órája voltak Rose néniéknél, és Max még mindig nem érkezett meg. Többször telefonáltak az üzletbe, ahol nem vették fel.

– Talán annyira későig maradt valami miatt, hogy már nem akart ide jönni. Lehet, hogy inkább hazament – nyugtatta a lányát Adele, de igazán ő sem hitt abban, amit mondott.

– Ez nem vallana rá. Anya, mi lesz, ha valami baja esett?

– Most ne gondolj ilyenekre, kérlek! Nem tudhatjuk, mi az oka a távolmaradásának.

– Igen, igazad van… Amit nem tudhatunk, azon nincs értelme gondolkozni. Megtanultam már tőled. De akkor is nagyon félek.

– Mindjárt elindulunk. És otthon minden bizonnyal többet fogunk tudni.

A város felől éktelen lárma szűrődött a szobába. Ordítozás, motorzaj és lövések hangjai hatoltak át a csenden. A társaság kitódult az udvarra. Az üzleti negyed felől lángok csaptak a magasba, és néhány robbanás rázta meg az ablakokat.

– Azonnal indulnunk kell! – jelentette ki határozottan Abraham. – Rendelek kocsit.

A taxitársaság nem jelentkezett. Abraham felhívta egy régi barátját, dr. von Rathot, aki viszont a kialakult helyzetre hivatkozva nem vállalta, hogy értük jön. Abraham végül tőle tudta

meg, hogy Párizsban egy zsidó származású férfi lelőtt egy német diplomatát, és ez váltotta ki országszerte a zavargásokat, és hogy a rendőrség tehetetlen. A barátja azt tanácsolta, most inkább ne is menjenek ki a lakásból.

A család Rose néniéknél maradt. Le sem feküdtek, ennyiüknek nem is lett volna hova, és remélték, hogy Zarah és Isaak meg az unokájuk épségben vannak az otthonukban. Max felől továbbra sem érkezett semmi hír. Edel hősiesen uralkodott a kétségbeesésén; sose gondolta volna, hogy egyszer hálás lesz a hajnali rosszulléteinek, amiért arra az időre legalább elterelik a figyelmét a helyzetéről.

Napkeltekor gyalog vágtak neki a hazaútnak. Kis hátsó utcákon, a házak között igyekeztek minél előbb, a tóparti utakat elkerülve hazaérni. A fejük felett átható füstszag terjengett, a templom előtti teret és a vásárlóutcát szőnyegként borította a rengeteg üvegszilánk. Az üzletek kirakatai betörve, kifosztva ásítoztak az ürességbe. Borzongató, féktelen pusztítás nyomai ültek a városon. Abraham és Adele egymásra néztek.

– Elmegyünk, ugye? – kérdezte Adele.

– El.

– Megígéred?

– Megteszem, amit tudok. De ígérni már nem ígérhetek semmit – válaszolta lehajtott fejjel Abraham. A zsigereiben érezte, hogy a végjáték tegnap éjjel elkezdődött.

Zarah, amint meghallotta az apja hangját, pizsamában rohant a bejárati ajtóhoz, és a nyakába ugrott. A lenti hálószobából Isaak álmos feje bukkant elő, karján a fiával, Frau Schwenk pedig pár perccel később, a konyhából érkezett egy csésze langyos, mézes tejjel.

– Ó, hát itt vannak végre – sóhajtott fel.

– És ön? – kérdezte Adele.

– Nem mentem haza. A konyha melletti kis szobában aludtam. Mégis, asszonyom, hogy hagyhatnék itt egy férfit két kisgyerekkel? – nevette el magát Frau Schwenk, és átvette a kisfiút

az apjától.

– Maxról nem tudsz valamit, Isaak? – kérdezte Edel.

– Nem. Én azt hittem, veletek van!

– Úgy volt, hogy apával jön, de telefonált, hogy később érkezik. Azóta pedig nem tudunk semmit – mondta Edel, és kitört belőle a zokogás. – Semmit! Semmit! – ismételte egyre hangosabban. – Érzem, hogy nagy bajban van! Érzem!

– Reméljük, nem lett vele is valami… jaj, istenem, még egy tragédia! – csattant fel mögöttük Frau Schwenk hangja.

– Szerintem okosabb lenne megvárnunk, hogy mi történik, mielőtt pánikba esünk – higgasztotta a kedélyeket Martha. – Megyek, levetkőzöm.

– Veled megyek – jelentette ki Adele.

– Martha, én komolyan aggódom Maxért – mondta Adele a lépcsőn felfelé menet. – Mi van, ha tényleg baj érte? Akárhogyan is, már kellett volna adnia valami életjelet. Meg is halhatott.

– Miért halt volna meg? Ugyan már, rémeket láttok! Egyébként meg bármelyikünk meghalhat. Bármikor.

– Martha, az együttérzés hiánya éppen olyan otromba tud lenni, mint a túlzó jajveszékelés. Kérlek, próbáld egy kicsit felélesztени az érzelmeidet! Végtére is a húgodról van szó!

– Igazad van, anya. De eszedbe jutott az, hogy amennyire csak tőlem telik, én is próbálom magam védeni? Talán jobban titkolom az érzéseimet, mint kellene… meglehet. De ettől még ugye senki nem hitte közületek, hogy nincsenek?

Adele hirtelen elkapta, és simogatni kezdte a lánya kezét. Aztán megcsókolta. Martha kérdő tekintettel fordult felé.

– Tudod, most ébredtem rá, hogy Edel mennyivel jobban ismer téged, mint én.

Edel szótlanul gubbasztott a kanapén, és viaszarccal bámult ki az ablakon. Frau Schwenk pár óránként hozott egy kanna frissen főzött teát, amit aztán érintetlenül vihetett is vissza. A nappalok egybefolytak az éjszakával. Harmadnapra Abraham egy levéllel a kezében tért haza. Megkérte Frau Teichmannt, hogy szóljon Adele-

nak, szükség lesz rá. Bement a szalonba, és Edel mellé ült a kanapéra. Pár pillanat múlva Adele is megérkezett.

– Kislányom, ez minden, amit tehettem. Dr. von Rath segítségével megszereztettem egy lista másolatát, amelyen a zavargások éjszakáján letartóztatott és elhurcolt személyek neve szerepel.

– Te már megnézted?

– Igen.

– Mert én úgy érzem, nem lennék képes elviselni. Még nem.

– Nehéz lesz, drágám, nagyon nehéz, de megígérem, jobb lesz tudni az igazságot, mint akár egyetlen percig is a kételyek és a kétségbeesés között hánykolódni.

– Drágám, napok óta nem alszol! Elemészted magad a bizonytalansággal – szólalt meg halkan Adele.

– De amíg nem tudok biztosat, addig valahogy életben tartom, és ezt most még nem bírom feladni… Szükségem van rá!

Abraham mélyet sóhajtott, és a feleségére nézett. Mardosta és okolta, hibáztatta magát, égett a lelke, sajgott a szíve, mert tudta, hogy akkor, ott, Rómában végzetes hibát követett el. Ostoba, vak és makacs volt. Edel felemelte a tekintetét.

– Meghalt. Ugye? – kérdezte színtelen hangon.

– Igen. Minden bizonnyal igen.

Edel elsápadt, remegni kezdett, és levegő után kapkodott. A teste görcsbe rándult. Fájdalomtól eltorzult arccal nyögött fel. Feje hirtelen hátracsuklott, és csak a megállíthatatlan zuhanást érezte a semmibe.

– Jobban van? Tehetünk érte valamit, doktor úr? – kérdezte Adele az orvos arcát fürkészve.

– Most nem. Nyugtatókat kapott, és néhány nap pihenésre lesz szüksége.

– És a gyerek?

– A babát elvesztette. Nagyon, nagyon sajnálom, Frau és Herr Winter.

Signore Bortesi még azon a héten felkereste a kéttornyú villát. Frau Teichmann nyitott ajtót.

– Az asszonyomat keresi?

– Hát az az igazság, hogy én… inkább csak üzennék neki valamit. Nem szeretném megzavarni.

– Itt vagyok! – szólalt meg kedvesen Adele a nappali irányából. – Minek köszönhetjük a látogatását, Signore Bortesi?

A fényképész a kalapját gyűrögetve, zavarodottan álldogált a küszöbön. Feszengett, és láthatóan kényelmetlenül érezte magát a szerepében.

– Bejön?

– Nem. Köszönöm, nem. Nos, a helyzet az, talán tudja, hogy én… szóval be kellett társulnom egy német cégbe. Mert külföldi vagyok, ugye. És nagyon sok az elfoglaltságunk már erre az évre.

– Igen? – nézett rá kérdőn Adele.

– És csak időben szerettem volna szólni, hogy a következő újévi fotózást én így már nem tudom vállalni. És kérem, higgyék el, kizárólag ez az oka. Remélem, megértik.

– Persze, megértjük.

– És, hát…

– Van még valami?

– Allora… igen. Én csak szeretném… biztosítani szeretném önöket, hogy én… személy szerint én rendkívüli módon sajnálom mindazt, ami mostanában Németországban történik. Elképzelhetik, mindenkinek mennyire rossz ez.

– Tudja, Signore Bortesi, mostanra én már sok mindent el tudok képzelni. De csak kevés dolgot hiszek el. Isten vele! – mondta Adele, és búcsúzásra nyújtotta a kezét.

FRAU TEICHMANN MÁR KORA REGGEL végzett az úti előkészületekkel. A bőröndjét a kézitáskájával együtt kikészítette a folyosóra, és a konyha felé indult.

– Két-három nap múlva itt vagyok – szólt be az ajtón Frau Schwenknek. – Remélem, addig meglesznek nélkülem.

Frau Schwenk nem válaszolt. Minden figyelmét a megpucolt krumpli beáztatásának szentelte, és örült, hogy valami családi ügy néhány napra elszólítja a házból Inge Teichmannt. Ralf szorgosan pakolgatott a konyha melletti kis tárolóhelyiségben. Sorjában kirakta az üres edényeket, kosarakat, befőttesüvegeket, és egész halmot tornyozott fel elfekvő tárgyakból a konyha hátsó részében.

– Itt meg mi a csuda folyik? – csattant fel Frau Teichmann.

– Na, ezt kellett megkeresnem! – válaszolt Ralf, a hóna alatt két, hatalmas tekercs csomagolópapírt cipelve.

– Az meg minek kell?

– Nagytakarítás lesz, gondolom – mondta közömbös hangon Ralf.

– Nem is bánom, hogy ez alkalommal kimaradok ebből. De ki mondta, hogy ezt most kell csinálni? Épp amikor elutazom?

– Mert azt hitte, hogy maga nélkül semmi nem történhet a házban? – vetette közbe Frau Schwenk.

– Frau Winter mondta – szólalt meg Ralf. – Ó, jut eszembe! Van itt egy küldemény magának. Nemrég adta a kezembe egy katona a kerítésnél.

– Mutasd! – kapta ki a fiú kezéből a borítékot a házvezetőnő. Vetett egy pillantást a feladóra, kapkodva feltépte, és mohó ábrázattal beleolvasott a levélbe. – Na végre! Elkapták a kis szélhámost!

– Mi történt? – kérdezte Ralf, és pihenésképpen lehuppant a mosogató melletti kisszékre.

– Ha érdekel…

– Szerintem – szakította félbe Frau Schwenk –, nem kell mindenről tudni. Pont elég dologban van részünk a maga történetei nélkül is. Sajnos. Ralf, én nem kíváncsiskodnék a helyedben.

– Jó, akkor maga ne tudjon róla! De neked elmondom, Ralf. És csak azért, hogy okulj belőle! Olyan időket élünk, hogy résen kell lenned, mert téged is kihasználhatnak, mint az én szegény gyermekemet. Imbert ugyanis fülig szerelmes lett egy lányba… de nekem már az elejétől fogva nem tetszett a dolog. Szinte megbabonázta a fiamat! Én viszont gyanítottam, hogy nincs minden rendben a lánnyal, és utána is jártam. Kiderült, hogy a lány valószínűleg félzsidó! Azt hitte, ha megfogja a fiamat, majd elkerülheti a sorsát! Persze Imbert teljesen belebolondult a kis nyavalyásba… hevesen tiltakozott, meg szemenszedett hazugságnak tartotta az egészet, amikor elmondtam neki az igazat. Kértem, hogy szakítsanak, de ő hallani sem akart róla. Mondtam neki, hogy legyen esze, mert ha kiderül, erre még ő is rámehet, meg a karrierje… és azt nem viselném el, mert az anyja vagyok, és szeretem! De hiába beszéltem neki.

– És? – sürgette a folytatást Ralf.

– Hát feljelentettem a lányt. Nem tehettem mást.

Frau Schwenk felnézett a krumplistálból. Megnyúlt ábrázattal hallgatta a beszámolót, és szólni sem bírt.

– Maga meg mit bámul így rám? – fordult felé Frau Teichmann. – Német állampolgárként ez a kötelességem! És a magáé is, még ha el is feledkezik róla! Nem hagyhatjuk, hogy elbújjanak!

Frau Schwenk továbbra is néma maradt.

– És a fia? – hebegett Ralf.

– Imbert most dühös. Meg haragszik, meg fenyeget, hogy megöli magát utána… de majd jobb belátásra tér, és megemészti a történteket. Na, most már tényleg indulnom kell, ha nem akarom lekésni a vonatot – mondta búcsúzóul Frau Teichmann, és kezében a levéllel diadalittasan távozott.

– Csodálkozom, hogy Winterék hagyják, hogy még mindig itt

dolgozzon. Talán nem is tudják, kicsoda valójában – szólalt meg egy kis idő múlva döbbenten Ralf.

– Évek óta tudják. Okosabbak, mint hinnéd.

– Akkor?

– Félnek. Talán a fia bosszújától. Vagy valamiben reménykednek, nem tudhatjuk. Így aztán etetik őket – csóválta a fejét Frau Schwenk.

– És feljelentette a fia szerelmét? Mert azt hiszi, félzsidó? És elviteti? Hogy teheti meg ezt azzal, akit állítólag annyira szeret? – értetlenkedett Ralf.

– Ó, fiam! Nem is hinnéd, hogy a szeretet mennyivel erősebb indíték a gonoszságra, mint a gyűlölet.

A nappaliban teljes volt a felfordulás. Martha és Edel már dél körülre mindent elraktak a nagy étkezőasztalról, hogy helyet csináljanak a csomagoláshoz. Abraham és Isaak lehordták a padlásról a gyűjtemény kevésbé fontos darabjait, és a ritka kincsek helyére akasztották. Végül lekerült a tálaló fölül a *Sába királynője* is, és a többivel együtt azt is gondosan becsomagolták.

Adele puha ruhába tekergette a rubin nyakéket, az Edel születésekor kapott gyémánt karkötőt és az örökségek révén hozzájuk került többi ékszert. Jó néhány darab már korábban előkerült a széfből, amikor Abraham átadta azokat egy tisztségviselőnek a kancelláriáról az új névre szóló úti okmányok reményében, de mindezidáig nem érkezett semmi hír sem a papírokról, sem pedig arról, aki átvette az aranyat és a drágaköveket. Közben összepakolva, útra készen várták mindennap az értesítést, de a múló idő egyre baljósabb előérzettel töltötte meg mindannyiuk lelkét.

Az ezüstneműk kiválogatásában Frau Schwenk és Ralf is segédkeztek, Martha irányítása alatt pedig gondosan papírba tekerték valamennyit. A ház úgy festett, mint költözéskor, vagy mint egy hagyatéki árverés előestéjén. Frau Schwenk körülhordozta tekintetét az üres vitrineken, és az arcára mély szomorúság telepedett. Adele mellé lépett, és megérintette a

karját.

– Most ezt tudjuk tenni. Talán egy szép napon újra előkerülnek mind. De a bánat soha nem segít, csak elszáll tőle az ember ereje. És mindent köszönünk – mondta.

– Ó, asszonyom, Ralf és én is úgy gondoljuk, hogy alig lehet a világon még ember, akinek annyi aggodalom és fájdalom jutott, mint önöknek.

– Higgye el, sokan vagyunk így. Sőt! Vannak, akik sokkal többet szenvedtek, sokkal kevesebbért. A családom és én örökké hálásak leszünk önöknek, hogy így éreznek irántunk. Egyetlen lehetőségünk, hogy megpróbáljunk úrrá lenni a helyzeten.

– Igaza van. De ettől függetlenül én még utálom a holmijaikat így kupacba felhalmozva látni, mint valami szemetet.

Abraham jóízűen felnevetett, mert a Frau Schwenk által a nagyra becsült vagyontárgyaikra használt hasonlat még ebben a meglehetősen elárvult helyzetben sem jutott volna soha az eszébe.

A kéttornyú villát Abraham dédapja építtette. A nagyapja egy oldalszárnnyal, az apja pedig a tornyok alatt elhelyezkedő, barátságos lakrészek kialakításával egészítette ki. Joachim kamaszfiú korában boldogan vette birtokba a város felőli torony alatt megbúvó két szobát és fürdőhelyiséget, kellő távolságot remélve a család őrködő pillantásaitól. A szülők a villa középső részét foglalták el, a hozzácsatolt oldalsó építmény pedig a lányok birodalma lett. A régi főépület alatti pincéket, amikor a minden kényelemmel ellátott oldalszárny alá fűtött alagsort, mosókonyhát, terménytárolót és kamrát is építettek, lezáratták. Winter nagyapa egy ajtót nyittatott a terménytároló hátsó falán, hogy ha szükséges, újra használatba vehető legyen a régi, boltíves szuterén. Martha születése idején Abraham még egy hangulatos borospince kialakítását tervezte ide, de aztán letett róla, mert igazat adott Adele-nak, hogy ha valamiben nem szenvednek hiányt, akkor az az alapterület, és jobb lenne, ha nem adnának a személyzetnek újabb takarítanivalókat a házban.

A terménytárolóban Abraham, Isaak és Ralf nekiláttak, hogy a

liszteszsákokat elmozdítsák az útból. Frau Schwenk kicsit méltatlankodott, hogy ezért a helyiségért és annak a rendjéért ő felel a házban, és senki emberfiának nem engedte soha, hogy a birodalma ajtaját átlépje, erre most tessék, maga a ház ura csinál benne felfordulást. Abraham azonban megígérte, hogy amint végeztek, mindent újra a helyére fognak pakolni, és elküldte a szakácsnőt gyertyáért meg gyufáért – úgy gondolta, jobban fognak haladni, ha nem lesz, aki közben sápítozik.

A stelázsit még annak idején csavarokkal rögzítették a hátsó falhoz, nehogy a számtalan befőttel, dzsemmel, dióval és mákkal, cukorral, tojással, almákkal meg különféle fűszerkészletekkel roskadásig teletömött polcok leszakadása miatt egyszer a padlóra kerüljön a család teljes élelmiszertartaléka. A tölgyfából ácsolt, súlyos, nyitott szekrényt végül csak többszöri próbálkozással sikerült hármójuknak a helyéből kimozdítani. Aztán Abraham mögé csúszott, letörölgette az ajtóról az évtizedes pókhálót, leporolta a kilincset, és elfordította a kulcsot a zárban. Frau Schwenk megérkezett a gyertyával, és a szekrény mögé nyújtotta.

Abraham belépett a helyiségbe.

Óvatosan mérte fel a gyenge fényben a terepet. A levegő száraz volt, hűvös és nyugodt. Homályosan emlékezett, ahogy a barátaival bújócskáztak itt gyerekkorában, aztán eszébe jutott az az idő, amikor az apja egy éjszaka alatt az ablakokat befalaztatta, és kívülről elvakoltatta. Háborúban álltak akkor is, amiben mindkét nagybátyja odaveszett. Azokban a rettenetes években a pince volt a búvóhelyük, nekik és a környékbelieknek is. Abraham beleborzongott a gondolatba.

A keresztboltívek egészen a főbejáratig húzódtak a ház alatt, az ívekbe faragott téglák már elvesztették égővörös tónusukat, és fakó, sárgás agyagszínűvé váltak a fénytelenségben. A padlót egykor csillogó máz boríthatta, mert néhol mintha tócsák ragyogtak volna fel a gyertya lángjától, ott, ahol a finom, lisztszerű por még nem lepett be mindent az elhagyatottság évtizedei alatt.

Adele és a lányai megállás nélkül hordták le a kisebb-nagyobb csomagokat. Isaak a képekkel bajlódott a lépcsőfordulókban, Frau Schwenk pedig tiszta lepedőkért szaladt, hogy a drága holmikat

mégse kelljen csak úgy a földre lepakolni. Ralf beügyeskedett egy kisebb méretű asztalkát is a szekrény és a fal közötti résen az ékszerek és az apróbb dísztárgyak számára.

Mire leszállt az este, minden bekerült a rejtekhelyre. A nagyobb képeket a falhoz támasztották, a della Francesca és néhány kisebb mű az asztalkán kapott helyet, az étkészletek és az ezüstök a terem közepéig benyúlva sorakoztak a földön, egy új élet kezdetére várva. Frau Schwenk is megnyugodhatott, mert végül helyreállt a példás rend a felségterületén, sőt, a stelázsit még erősebb csavarok tartották, mint eddig. Megkönnyebbülten zárta be az ajtót az emeletre sorjázó csapat után, és elégedett mozdulattal csúsztatta a terménytároló kulcsát megszokott helyére, a köténye jobb oldali zsebébe.

– Micsoda nap! – vakarta meg lisztes haja között a fejbőrét Ralf. – Frau Teichmannak nem szólunk erről, ugye?

– Ha szólunk, ha nem, észre fogja venni, mi történt. Muszáj lesz bevallanunk. Bár az igazság az, hogy inkább beszélgetnék a sátánnal, mint ővele.

– Láttam, hogy mennyire utálja. Ha lehet, el is kerüli.

– Nem, Ralf, nem utálom. Undorodom tőle, és az sokkal rosszabb. És igen, jól látod, igyekszem róla nem tudomást venni, mert nem szeretném neki lehetővé tenni, hogy felforgathassa az életem. Kioktat, mindent, ami nem tetszik neki, megtorol, és mindehhez még sunyi is. Boldog, ha másokat baj ér. Pedig ha tudná szerencsétlen, hogy az irigység, a harag és a düh csak annak rossz, aki érzi!

Ralf összehúzta a szemöldökét, és sűrűn pislogni kezdett. Úgy vélte, Frau Schwenk a szavaival most olyan különös területekre tévedt, ahová neki nincs bejárása.

– Hát, biztos igaza van – szólalt meg. – Már, ha jól értettem, amit mond… de nem inkább azt kéne hazudni, hogy eladták a holmikat, és valaki elszállította? Mert akkor eszébe se jutna a házban keresni.

– Isten az égben! Hogy neked mennyi eszed van! Igazad van!

És ha nem hiszi, akkor járjon utána. Hány óra van?

– Kilenc múlt.

– Mindegy! – mondta Frau Schwenk, és megoldozta a kötényét. – Megyek, és elmondom az asszonyomnak, mit javasoltál. Nem fog érte haragudni, hogy ilyen későn zavarom. Ha meg mégis zokon venné, akkor majd azt mondom neki, hogy ez is a te ötleted volt.

– Micsoda?

– Hát, hogy azonnal szóljunk neki! – kacsintott Ralfra Frau Schwenk, és szélsebesen kifordult a konyhaajtón.

ÉJJEL A STARNBERGI TÓ kásás tükrét végeláthatatlan, fényes jégpáncéllal vonta be a sietve érkezett, fagyos levegő. Hajnal felé állt el a havazás. Az ablakokon opálszínű jégvirágmezők remélték dideregve a simogató napsütést, a fák zúzmara lepte ágai élettelenül hajladoztak a friss hótakaró súlya alatt. A felhőtlen égbolton szikrázó csillagok fényét lassanként elnyomta a pirkadat.

Adele kibújt a paplan alól, és az ablakhoz ment. Kipillantott a sötétségbe, és álmatlan szomorúsággal várta a reggelt. Az új napot, ami magával hozhatja a reményt. Az órát, amikor megszabadulhat a rettegéstől. Amikor véget ér a fájdalom, amikor nem kell bénultan a félelemtől minden hírre, minden mondatra vagy zajra összerezzennie, és várta a pillanatot, amikor a szeretteiért érzett kínzó aggodalmat egy mély sóhajtással végre a pokolra küldheti.

Oldalra fordította a fejét, és a férjét nézte. Abraham még aludt. Azt mondta neki tegnap este, most be kell bizonyítaniuk, hogy erősek tudnak maradni. Adele nem érzett magában gyengeséget, inkább elszánt volt, és arra gondolt, hogy ha bizonygatniuk kell, hogy erősek, akkor többé már nem azok. Az elmúlt évek megmutatták neki, hogy nem az a legnagyobb boldogság, ha valami jó történik az emberrel, hanem az, ha elmúlik valami rossz.

Szokatlan motorzajra lett figyelmes, és ösztönösen közelebb húzódott az ablakhoz. Éppen két teherautó kanyarodott be a Lindengasse sarkán, és robogott végig az utcájukon. A szemközti park előtt megálltak. A kocsikról SS egyenruhások ugráltak le, a vezetőfülkékből kipattantak a tisztek, és széles karmozdulatokkal a házuk irányába vezényelték a fegyveres katonákat. Néhány pillanat alatt irtózatos hangzavar támadt. Egy megtermett katona fegyverével leütötte a zárat, és berúgta a külső, rácsos kaput. A rohamsisakosok betódultak az előkertbe.

– Abraham, ébredj! – kiáltotta Adele. – Értünk jöttek!

– Mit? Mi történt? – kérdezte a férfi értetlen arccal, és az ablakhoz ugrott. – Tényleg itt vannak! Öltözz fel! Zarah-t rejtsd el valahogy! Megyek a többiekért!

Abraham felkapta a köntösét, és rohant, mezítláb, le a lépcsőn, ahogy csak bírt. A főbejárat felől dörömbölés és hatalmas ütések robaja hallatszott. A fémpántos tölgyajtó derekasan állta a rohamot.

– Nyissák ki! Kinyitni a birodalom nevében, vagy betörjük az ajtót! – kiabálták kívülről.

Martha, karján a gyerekkel, és Isaak már a nappaliban álltak. Edel futva érkezett az oldalszárny felől.

– Mi történik, apa? – kérdezte rémülten.

– Nem tudom. De maradjunk együtt. Vagy inkább mégse! Menjetek a szobátokba, én meg megnézem, mit akarnak. Ez csak valami félreértés lesz! A vállalatot már átadtuk, lefoglaltak mindent!

– Szó sem lehet róla, hogy egyedül hagyjalak – mondta Isaak –, én is itt maradok. Martha, Edel, menjetek fel!

A lányok az oldalszárny felé indultak.

– Ne arra, anyátokhoz menjetek! – szólt utánuk Isaac.

Az irgalmatlan püfölés és dörömbölés nem csillapodott. Az ajtó vaspántja engedni kezdett. Abraham a bejárathoz lépett. Vetett egy pillantást Isaakra, aki kicsivel hátrébb maradt, és kinyitotta az ajtót. A fegyveres katonák berontottak. Hárman az előszobából egyenesen az oldalszárny felé kanyarodtak, ketten pedig az emeletre futottak. A mögöttük benyomuló szakasz vezetője berúgta a nappali szárnyas üvegajtaját és a helyiségbe vezényelte a csapatot.

A ház megszállása után három fekete egyenruhás férfi lépett az előszobába. Középütt egy tiszt haladt, az arca bal oldalán széles, a szeme aljától a szája szegletéig húzódó forradással, mellette a két tiszthelyettese. Egy alacsonyabb, zömökebb és egy magas, széles vállú. A tiszt szótlanul hordozta körbe a tekintetét, miközben folyamatosan a kesztyűjét igazgatta.

A magasabb tiszthelyettes elüvöltötte magát.

– Mire kellett ennyi ideig várni? Rejtegettek valamit, vagy mi? – torzult el az arca, majd két kézzel, nagy erővel mellbe taszította Abrahamot. A férfi megingott, elvesztette az egyensúlyát, és lesöpörve a bejárat melletti komódról a vázákat, a kőre zuhant. Az alacsonyabb tiszthelyettes lehajolt, és belemarkolt a köntösébe.

– Állj fel, ha a parancsnok van előtted! – harsogta.

A tiszt közben befejezte a szemlélődést, és megálljt intett a kezével.

– Házkutatási parancsunk van – közölte Abraham felé fordulva a jövetelük célját.

– Tessék? – szólalt meg Isaak. – Mit keresnek?

– Itt mi kérdezünk! Nem te! – üvöltött továbbra is a magasabb tiszthelyettes. Az emeletről léptek zaja és kiabálás hallatszott.

– Lefelé! Lefelé! Mozgás! Los! Los! Gyerünk, lefelé mindenki!

Adele, kezében Zarah jéghideg ujjait szorongatva, és Edel és Martha, ölében a kisfiával, kapkodó léptekkel igyekeztek a lépcsőn lefelé. Amikor leértek, a katona megszólalt.

– Ez a három nő bujkált a két gyerekkel odafent! – mondta, és a fegyvert továbbra is a hátuknak szegezve tartotta.

– Nem bujkáltak. A saját házukban aludtak. Még reggel sincs – fűzte hozzá Isaak.

– Valóban? A saját házukban? – mormolta a szavakat az alacsonyabb tiszthelyettes, és Isaak elé lépett. – És téged meg ki kérdezett? – ordított rá hirtelen, aztán a fegyvertussal oldalba vágta a férfit. Isaak összegörnyedt a fájdalomtól. Hosszú másodpercekig nem kapott levegőt.

– Hamis iratokat keresünk. Tartózkodik még valaki a házban? – szólalt meg újra a tiszt.

Abraham intett a fejével.

– Válaszolj rendesen, ha kérdeznek – vette át nagy hangon a szót a magasabb tiszthelyettes.

– Nincs, uram, rajtunk kívül senki a házban – válaszolta Abraham.

– Vannak nálatok hamis papírok? – folytatta a tiszt a kihallgatást.

– Nincsenek, uram.

– Ha hazudsz, mind akasztófán végzitek, ugye tudod? – fenyegetőzött a nagyhangú tiszthelyettes.

– Nem hazudunk, uram.

– Rendben van. Kezdhetitek! – intett a tiszt, és a katonák szétszéledtek a házban. A családot beparancsolták a nappaliba, és arccal a fal felé fordították. Ajtócsapkodások, csörömpölés, lehulló tárgyak zaja, motozás és vad rohangálás szűrődött a helyiségbe minden irányból.

– Figyeljetek rájuk! Én addig körbenézek ebben a nagyhírű villában – mondta a sebhelyes arcú, majd elindult az emelet felé. – Herr Standartenführer! – fordult vissza a nappali ajtajából a tiszt.

– Jawohl, Herr Obersturmführer!

– Hívja be a fényképészt! Készítse el a felvételeket a házban található értéktárgyakról – mondta, és kiment a szobából.

Abraham óvatosan Adele felé fordult, és suttogni kezdett.

– Valószínűleg elkapták az embert a kancellárián, aki a papírokat intézte volna. Ezért nem volt hír felőle.

– És valószínűleg beszélt – sóhajtott Adele.

– Pofa be! – harsant fel az őrt álló katona hangja.

– Akkor vége – mondta Martha.

– De nem tudhatunk semmi biztosat – szólalt meg Adele.

– Jaj, anya! Már hogyne tudnánk! – fakadt ki Edel.

– Mondtam, hogy pofa be! – üvöltötte a katona Edel feje fölé hajolva.

Zarah pityeregni kezdett. Adele leguggolt hozzá, és megsimogatta.

– Felállni! – kiáltott az őr. – Hallgattassa el a gyereket!

A kislány remegő szájjal nyelte a könnyeit, és felfogta, hogy pisszennie sem szabad. Már bő fél órája tartott a házkutatás. Isaak összeszorított fogakkal igyekezett úrrá lenni az indulatain. A legszívesebben puszta kézzel rátámadt volna a katonákra. Abraham észrevette, és intett a fejével, hogy ne csináljon ostobaságot. A tiszt a fényképésszel tért vissza a nappaliba.

– Mindenről fotót kérek! – utasította.

– Va bene! – hangzott a válasz.

Martha megdermedt a hang hallatán. Amikor néhány perc múlva közvetlenül a füle mellett kattogott a gép, suttogásra lett figyelmes. Az anyja felé nézett.

– Láttam, hogy sok minden megváltozott itt. De nem árulom el magukat, asszonyom – szólalt meg a férfi.

– Már régen megtette, Signore Bortesi – válaszolta Adele csendesen, anélkül, hogy a fényképészre pillantott volna.

A sebhelyes arcú tiszt bejött, és kényelmesen letelepedett a kanapéra, majd elővette a cigarettatárcáját. Aztán belépett a magasabb tiszthelyettes, és egyenesen felé indult.

– Jelentem, az emeleten végeztünk. Az oldalépületben szintén. Egyelőre semmi. Persze túl nagy ez a ház. Így csak tűt keresünk a szénakazalban. Talán meg kéne valahogy oldani a nyelvüket.

– A madarunk dalolt? – kérdezte a tiszt, és nagyot szívott a cigarettájából.

– Amíg tudott. De ezek rajta voltak a listáján. Azt láttuk.

– Jó. Akkor szívjanak egy kis friss levegőt, hátha az segít emlékezni.

– Jawohl!

A tiszthelyettes összeütötte a bokáját, és távozott. Kis idő elteltével néhány katona segítségével sarkig nyitották a duplaszárnyas teraszajtókat, és a fagyos, hajnali szél végigsöpört a szobán. Edel megborzongott. Zarah remegő kézzel markolt anyja hálóköntösébe.

– Vetessék le a ruháikat! – fordult a tiszthelyettes felé a parancsnok.

– Vetkőzni! – ordította el magát a férfi. A család nem mozdult. Félelemtől merev testtel, szótlanul álltak a fal felé fordulva.

– Levetkőzni! Süketek vagytok?

Isaak ekkor megfordult, és kérdő mozdulattal széttárta a kezét. Martha aggódva kapott feléje.

– Kérlek, Isaak! – suttogta.

A tiszthelyettes odalépett, és a férfi arcába csapott.

– Mit bámulsz? Nem hallottátok a parancsot? Ne kelljen

többször mondani, mert megbánjátok!

A család továbbra sem mozdult.

– Na, jól van! Ebből elég lesz. Szakasz, hozzám!

A katonák besorakoztak, és alakzatba álltak.

– Wolf! Schmidt! És ti négyen! Fogjátok le őket, és vetkőztessétek az összeset pucérra! Los! Hátsó sor, fegyverbe!

Fémes kattanások hallatszottak a hátuk mögül. Edel összerezzent. A szakasz két-két tagja a csőre töltött fegyvereket Abraham és Isaak hátába nyomták.

– Kezeket a tarkóra! Hadd lássuk! És meg ne merészeljetek moccanni! – mondta az egyikük.

Először Edelt ragadták karon, és a helyiség közepére rántották. Szabadulni akart a szorításból, mindkét lábával rúgta a levegőt, de a katonák erősen tartották. A magasabb tiszthelyettes elölről, egy mozdulattal szakította ketté a hálóingét. Ezután két közlegény Martha mögé lépett, és megfordították. Az alacsonyabb tiszthelyettes a kisfiút a rugdalózójánál fogva tépte ki az anyja öléből. A bal kezével a nyakánál fogva felemelte a gyereket, a jobb kezével pedig valósággal kiszakította a ruhájából. Martha tébolyultan felüvöltött, kirántotta magát a katonák markából, és a tiszthelyettes felé rohant. A gyermekéért küzdő nőt azonnal leteperték. Az egyik katona belemarkolt a hajába, és arccal a föld felé nyomta. Martha a feje mögött magasba emelt kézzel ütötte kétségbeesetten a férfi gyomrát, lábát, ahol érte, miközben támadója a padlón vonszolta. A másik katona mögé került, a szuronykésével felhasította a hálóruháját, és néhány darabban levagdosta róla. Az éles penge felsértette Martha bőrét, és a vállánál kiserkent a vér. Isaak nem bírta tovább türtőztetni magát, hirtelen megfordult, és a felesége védelmére kelt. Az őrkatona a puskatussal előbb homlokközépen vágta, majd egymás utáni villámgyors mozdulatokkal sújtott le mindkét térdére, teljes erejéből.

Isaak megszédült, és lerogyott. Adele szembefordult a katonákkal. Az arcán nem tükröződött félelem. Előretartva a tenyerét megálljt intett. A váratlan helyzettől a katonák visszahőköltek. Lehajolt a kislányához, és kibújtatta a

pizsamájából. Zarah reszketett a hidegben. Aztán levette a saját köntösét, megoldotta hálóruhája záródását, hagyta, hogy a földre hulljon, majd kilépett belőle. Sokáig, merev tekintettel bámult a tiszt arcába. Abraham a katonáknak háttal vetkőzött le. Isaak még mindig kábán feküdt a földön, és ellenállás nélkül tűrte, hogy megfosszák a ruháitól.

– Kifelé! – adta ki a parancsot a tiszt. – Ki a friss levegőre! Mind! Mozgás!

A hó hidege fájdalmasan égette a talpukat, testük és leheletük párája ködszerűen terjengett a jégkristályos, kora reggeli levegőben. Ahogy múlt az idő, a reszketésük alábbhagyott, később pedig szinte teljesen abbamaradt. Csak hullámokban tért vissza újra meg újra. Érezték, ahogy a csontjaik áthűlnek, és végtagjaikba nem jut el a kis híján megfagyott vér.

Zarah Abraham lábfején álldogált, az apja combjába csimpaszkodva. Szerencséjükre a magas hóban az őrkatona nem vette észre a csalást. Martha és Isaak kisfia alig lélegzett. Az anyja a két karjával átfonta a gyereket, a melléhez szorítva adta neki kihűlőben lévő teste maradék melegét. Isaak mindkét térde lassan jéggé fagyott, a bent elszenvedett ütésektől még mindig nem bírt lábra állni; úgy hozták ki, a hóna alatt megemelve.

Aztán megjelent a teraszajtóban a sebhelyes arcú tiszt, és az udvaron meztelenül álldogáló családhoz ment. Abraham szemébe nézett.

– No, emlékeztek-e már, hogy hova rejtettétek a hamis papírjaitokat?

Abraham megrázta a fejét.

– Nem emlékeztek?

– Nem, uram. Nincs mire emlékeznünk. Nekünk nincsenek papírjaink.

– Értem. Akkor még levegőzzetek egy kicsit – mondta a tiszt, és az alacsonyabbik helyettesére nézett. – Szép időnk van! Füröjdenek egyet! Meleg vízzel.

A téli nap gyér sugarai éppen átbújtak a horizont felett. Edel szeme előtt szivárványszínben mosódtak össze a hólepte fák görcsös ágai. Martha már csak a leheletével tartotta életben a kisfiát. Adele arcán megszilárdultak a könnycseppek, és nyomtalanul elmúltak a fájdalmai. Az égre nézett.

A katonák színültig töltött vödrökkel a kezükben tértek vissza az udvarra, és a hátuk mögé kerültek. Martha remegni kezdett, Abraham a két kezével magához vonta, és védelmezőleg takarta be Zarah jéghideg testét.

Az első vödör tartalma hatalmas csattanással fröccsent szét a hátukon. A forró víz sokkal jobban, és sokkal kegyetlenebbül égette az átfagyott bőrt, mintha hideg lett volna. Utána pedig jött a második, aztán a harmadik, végül pedig a negyedik vödör is. A szétterülő, gőzölgő meleg víztől percek alatt megannyi apró jégcsap lepte el a hajukat, és a bőrüket fagyos zúzmara borította be mindenfelé. Edel összeesett.

Két katona odament, és felemelték a lányt. A termetes közlegény mohó vigyorral tapogatta végig Edel testét. Amikor a belső combján siklatta végig a kezét, a lány felnyögött. Abraham behunyta a szemét, és lehajtotta a fejét. Isaak emberfeletti erővel állt talpra, a katonák felé fordult, és ütésre emelte a kezét. A magasabbik tiszthelyettes ekkor odaugrott, és kesztyűs kezével férfi lába közé markolt.

– Ha megmoccansz, letöröm! – ordította.

Isaak leengedte a karját, és a férfi arcába köpött. A tiszthelyettes előbb öklével az állára, majd könyökkel a fiú orrába csapott. Isaak száján kibuggyant a vér.

– Vigyék a kocsira! – üvöltötte tajtékozva a tiszthelyettes, és a zsebkendőjével megtörölte az arcát. Isaakot elvonszolták. Martha a férje vérrel teli szájáról olvasta le, hogy „szeretlek titeket”. És azt is, hogy „tartsatok ki”.

A férfit soha többé nem látták.

MÁR KÖZEL EGY HÉT telt el Frau Teichmann elutazása óta, és még mindig nem tért vissza a Winter-villába. A család nyugtalankodott is emiatt, de Frau Schwenk közölte, hogy őt egyáltalán nem aggasztja a dolog. Sőt! Ugyan a munkája megduplázódott, de ezzel együtt megduplázódott a nyugalma is, már amennyire ezekben az időkben lehetséges volt, úgyhogy neki Frau Teichmann jelenléte egy hajszálnyit sem hiányzott. Újabb pár nap elteltével a szakácsnő bement Frau Teichmann szobájába, és megdöbbenve látta, hogy a házvezetőnő az összes személyes holmiját magával vitte.

Micsoda alattomos nőszemély! De talán jobb is, hogy így döntött. Nekem mindenképpen, gondolta.

Nem sokkal később a piacon egy kofa árulta el neki, hogy a házvezetőnő Bollmannékhoz szegődött el. Frau Bollmann ismert alakja volt Starnberg egész környékének. Hiába próbálta magát feddhetetlen dámának eladni, egész életében könnyűvérű nő hírében állt. Egykor Lola néven, táncosnőként kereste a kenyerét, és olcsón dobálta magát annak, akitől remélt valamit. Aztán összejött egy hamburgi katonatiszttel, akinek szült is egy lányt, de a férfi csak jóval később, a halálos ágyán esküdött meg vele, és akkor vette a gyereküket, Mariont is a nevére. A lány színészetet tanult egy müncheni iskolában, és minden jel arra mutatott, hogy az anyja nyomdokaiba kíván majd lépni. Zenés számokkal szórakoztatta a kimenős tiszteket a Schwarze Engel nevű éjszakai mulatóban.

– Zsák a foltját megtalálta, asszonyom, ha szabad ezt így kimondanom. Inge és Lola. Mint valami kabaréjelenet címe. Hát, egymáshoz valók! – fejezte be mélyen elítélő ábrázattal Frau Schwenk a mondókáját, amikor a vacsorát követően beszámolt Adele-nak a legújabb hírekről.

Amikor végérvényessé vált, hogy hatvan év alattiak és férfiak

nem dolgozhatnak többé zsidóknak, Ralf, aki mindenes fiúból lett a ház ereje, könnyek között búcsúzott a családtól. Nagy mamlasz létére teljesen elérzékenyült, amikor Edel és Martha magukhoz ölelve kívántak neki boldogságot és jó szerencsét. Abraham, köszönetképpen a fiú hűséges szolgálatáért, egy ezüst dobozkában szép összeget akart neki átnyújtani, de Ralf ezt azzal hárította el, hogy ahogy ő, a maga tudatlanságában a kialakult helyzetet elnézi, Winteréknek most nagyobb szükségük van bármire, mint amilyen mértékben neki valamire is szüksége lehet egész életében. És ő, ha csak egyet kívánhatna, akkor azt kívánná, hogy ez bár ne így lenne, hiszen akkor el se kéne innen mennie. Mert igencsak szeretett itt lenni, és köszöni, hogy Herr Winter a halott apja helyett apjaként bánt vele.

Az ebédhez és a vacsorához már egy jó ideje a konyhában terítettek. Adele azt mondta, nem bírja a fiatal férfiak üres helyét nézni a nagy étkezőasztalnál. Joachim, Max és legutóbb Martha férjének az elvesztése úgy telepedett, száradt rá a lelkükre, mint az alvadt vér. Lemoshatatlanul. Abraham minden idejét, miután elfoglalták a vállalatát, és immár egy hónapja a lábát sem tehette az épületbe, a menlevelük megszerzésére irányuló erőfeszítései töltötték ki. Mániákusan kereste, hajtotta fel a még meglévő, vagy annak remélt kapcsolatait; minden figyelmét és energiáját a kutakodás és a szervezkedés kötötte le.

Ebéd után Edel és Zarah elhatározták, hogy a hívogató téli napsütésben tesznek egy nagy sétát a tóparton, és megpróbálják kideríteni, hol telelnek Zarah kedvenc madarai. A kislány ugyanis rajongott a hattyúkért, és órákig volt képes szótlanul nézni és csodálni, ahogy úsznak, kergetőznek a vízben; ahogy tűzpiros, fekete rajzos csőrükkel mosdatják magukat és egymást, vagy ahogy kecsesen nyújtóznak, és széles mozdulatokkal lebegtetik hatalmas szárnyaikat estefelé, a vöröslő horizonton.

Zarah útközben elmondta a nővérének, hogy ha hattyúvá változhatna, azt szeretné, hogy a hátára üljön apa, anya, meg mindenki otthonról – még Frau Schwenk is, mert ő olyan jó

hozzájuk, és csak ő tudja a barackos pitét megcsinálni, bár ha nagyobb lesz, ő is meg fogja tanulni, hogy ne mindig Frau Schwenknek kelljen –, és elrepülne valahová, messzire, mondjuk Meseországba, ahol nem kellene többé félni. Amikor pedig Edel megkérdezte, hogy hogyan férnének el ennyien a hátán, azt felelte, hogy persze egyszerre nem férnének el, de ő akárhányszor vissza tudna jönni értük, mert jól ismerné az utat, csak meg kell beszélni, hogy hol várják majd őt a többiek. Azt is mondta, hogy ha esetleg ő mégsem változhat hattyúvá, mert igazából tudja, hogy olyan csak a mesékben van, akkor most, a hatodik születésnapjára viszont azt szeretné kérni, hogy jöjjön el értük egy ilyen szép, hófehér madár.

Egymást átölelve, fázósan, sokáig bandukoltak a kiürült sétányon, de sajnos egyetlen hattyúval sem találkoztak. Zarah szomorúan nézett a nővérére.

– Talán később, de tavasszal biztosan újra itt lesznek, és eljövünk hozzájuk – vigasztalta a kislányt Edel.

– Megígéred? – kérdezte Zarah.

Edel nem válaszolt. Arra gondolt, bárcsak biztos lehetne benne! A parkban kigyulladtak a lámpák, és tompa, sárgás köríveket rajzoltak a hófedte talajra. Edel az órájára nézett. Húha, de elszaladt az idő, gondolta ijedten. Nemsokára kezdődik a kijárási tilalom, igyekezniük kell! Nem találhatják őket az utcán!

Megfogta Zarah kezét, és azt mondta:

– Ideje lenne visszafordulnunk, Zarah, hogy sötétedés előtt még hazaérjünk. Frau Schwenk biztosan készít nekünk egy forró teát. Egészen átfagytunk, nem igaz? Siessünk egy picit!

Éppen a csónakázótó kis hídján siettek át, amikor Edel egy feléjük futó alakot vett észre a távolban. Összeszorult gyomorral próbálta kitalálni, ki lehet az, és egyre szorosabban vonta maga mellé a kislányt. Már szinte a közelükbe ért, amikor a szürkületben Edel ráismert Frau Schwenk gömbölyű alakjára, amint lélekszakadva hadonászott feléjük.

– Baj van? Mi történt? – rontott rá Edel kétségbeesetten.

– Ne menjenek tovább! – zihált Frau Schwenk. – Nem jöhetnek haza! Magukat is keresték, hallgatóztam a konyhából! Kint voltak!

– Megint razzia?

– Nem, kisasszony. Nem! Nem jöhetnek haza! – lihegte Frau Schwenk, és kitört belőle a zokogás.

– De hát mondja már el, mi történt!

Frau Schwenk a kislányra nézett, és a fejét rázta. Aztán intett Edelnek, hogy hajoljon oda hozzá.

– Elvitték őket, kisasszony. Mindnyájukat – suttogta.

Edel felegyenesedett, és a szája elé kapta a kezét. A rémület villámként hasított át az agyán, a szívén, az egész testén. Megremegett.

– Most mi lesz? – kérdezte. – És hova?

– Munkatáborba. Vagy ki tudja? – felelte hangtalanul a szakácsnő.

– És maga?

– Engem nem láttak. Nem tudták, hogy még ott vagyok. Csak hallgatóztam, amikor letartóztatták őket. Aztán a konyhában felkaptam a kabátomat, és a hátsó kijáraton kisurrantam a kertbe. De a hátsó kapunál is álltak, meg kellett várnom, amíg elmennek. Bíztam benne, hogy önök addig nem érkeznek haza. Aztán futottam idáig, ahogy tudtam.

– De most hova menjünk?

– Nem tudom, közben én is ezen törtem a fejemet. Hozzám nem jöhetnek, mert tudják rólam, hogy maguknál dolgozom, és bármikor betoppanhatnak. Nyilván önöket is hamarosan keresni fogják.

– A szabad ég alatt nem maradhatunk!

– Persze hogy nem! Ráadásul itt a városban bárki megláthatja önöket, vagy tudomást szerezhet a hollétükről. Az unokaöcsém vadászházába kellene eljutnunk.

– Az hol van?

– Néhány kilométer innen. Rá nem fognak gyanakodni. Legjobb, ha azonnal indulunk – mondta határozottan Frau Schwenk.

Megfordultak, és sietős léptekkel az erdőhát felé vették az irányt.

– Várjanak! – szólt határozottan a szakácsnő, és az útjukat

állta. – Tépje le a csillagokat!

– Azt nem lehet! Azért megölhetnek!

– Most már így is, úgy is megölhetik. Tépje le! A magáét is, meg a kislányét is. Gyorsan, aztán egy bokor alá bedobjuk menet közben. Cérnaszál se maradjon a helyén!

Edel engedelmeskedett az utasításnak.

– Jól van, így nem lesznek azonnal feltűnőek, ha valaki mégis szembe jönne.

– Semmi sincs nálunk, se papír, semmi.

– Az nem is baj. Legalább beletelik egy időbe, míg azonosítanak minket, addig meg mondhatunk bármit. Bár ezen a környéken már nemigen jár senki ilyenkor. Katonák főleg nem. Igyekeznünk kell, mert valószínű, hogy hozzám is eljutnak, és meg kell tudnom mondani nekik, merre jártam. De majd Rosamundra hivatkozom, ő nem árul el. Az ember testvére mégiscsak a testvére.

Besötétedett, és újra havazni kezdett. A kiserdőn keresztül vezető ösvényen belepte a nyomokat a hó. Bő órányi gyaloglás után egy tisztáshoz értek. A fákkal sűrűn benőtt oldalt az irtott területtől egy keskeny út választotta el. Frau Schwenk intett a kezével, hogy álljanak meg. Edel az ölébe vette Zarah-t. A kislány egész testében rázkódott a hidegtől és a félelemtől. Edel megcsókolta.

– Minden rendben lesz! Nem kell félned. Itt is megtalál minket a hattyú, aki majd értünk jön.

Zarah elmosolyodott, és apró karját nővére nyaka köré fonta.

– Guggoljanak le! – mondta hirtelen Frau Schwenk. Lelapultak. Kisvártatva egy oldalkocsis motorkerékpár húzott el az úton. A fényszórója jól bevilágította az előttük fekvő tisztást.

– Elmentek – mondta Frau Schwenk. – A túloldalon, mindjárt a fasor mögött lesz a ház.

Átszaladtak az úton, és egymásba karolva rohantak a fák közé a sötétben. A tiszta égboltról felvillanó csillagok adtak egy kevéske fényt, hogy legalább valamelyest a lábuk elé lássanak.

– Megérkeztünk – szólalt meg Frau Schwenk. – A kertkapun be tudunk jutni. Az épületbe nem, de nem is lenne tanácsos. Hátul van egy terményverem, az most jobb híján meg fog felelni. A

cukorrépát lópokrócokkal szoktuk télre mindig letakarni. Abból használhatunk, de a föld alatt különben sem lesz annyira hideg, bár ott is fagyhat néha.

A kertkapu felől a verem csak egy nagyobbacska földkupacnak látszott. Frau Schwenk megkerülte a dombocskát, és kiemelte a felszínbe vágott csapóajtót. Tapogatózva ereszkedtek a mélybe.

– Itt maradnak éjszakára, holnap pedig jövök, és meglátjuk, mit tehetünk. Hozok valamit enni, ruhát, ilyesmit. De fogalmam sincs, mikor. Semmiképpen ne jöjjenek fel! Ha meglátja önöket valaki, mi is bajba kerülünk.

Zarah a nővére mellére simulva reszketett. Frau Schwenk előhalászott a kabátja zsebéből egy doboz gyufát, és meggyújtott egy szálat. A gyér fényben körbepillantottak. Barnára érett deszkapallók óvták a földomlástól a verem oldalát; épp hogy fel tudtak egyenesedni, a vastag gerendák szinte a fejüket súrolták. Leghátul egy laposabbra rakott cukorrépahalmot szemeltek ki tartózkodási és fekvőhelyül.

– Állj meg itt, kicsim – mondta Edel, és lecsúsztatta magáról a gyereket.

Levettek néhány földszagú pokrócot a két oldalra tornyozott terményről, és kettéhajtva egymásra terítették őket alkalmi ágynak, párat pedig odakészítettek takarónak.

– Indulnom kell. Itt hagyom a gyufát, ha szükség lenne rá. Holnap látjuk egymást – köszönt el Frau Schwenk, és kiosont a sötétségbe.

Edel leült, és a kislányt újra az ölébe vette. Mesélni kezdett, de Zarah nem akart mesét hallgatni. Azt mondta, inkább maradjanak csendben. Egy idő múlva elbágyadt, és lecsukódtak a szemei. Edel az egész éjszakát ébren töltötte. Szerette volna megtudni, mi járhat a gyerek fejében. Találgatta, vajon mennyit ért abból, ami történik velük?

Aztán a többiekre gondolt. Martha, a kisfia, az anyja, az apja vajon hol lehetnek, hova vihették őket, hol töltik az éjszakát? És látni fogja-e még őket valaha? Félni kezdett. Az arcán patakzottak a könnyei. Fojtogatta az értelmetlen halál kísértete és a kibírhatatlan veszteség érzete; enyhülni nem tudó kín és

tehetetlenség bénította meg a testét.

Joachim, a bátyja, akit a világon mindennél jobban szeretett, aztán a férje, Max, legutóbb Isaak, és most pedig, akik a családból még maradtak, mind ártatlan áldozataivá váltak valaminek, amit nem is lehet felfogni. Csak sírt némán, és a megalázott kiszolgáltatottság fájdalma átjárta minden porcikáját. Nem értette, mit vétettek, nem tudta, mit rontottak el. Nem akart arra gondolni, hogy ennek az egésznek mi lehet a vége. Nem akarta latolgatni, hogy milyen esélyekkel, hova, merre tudnának elmenekülni a rájuk leselkedő biztos borzalmak elől.

Csak annyit tudott biztosan, hogy mostantól ennek a gyereknek az élete attól függ majd, hogy ő elég erős lesz-e a folytatáshoz.

– HOLNAP LEFOGLALJÁK Winterék házát, és elvisznek onnan mindent – toppant be az ajtón Imbert Teichmann. – Most tudtam meg a parancsnokságon. Továbbra is nagy erőkkel keresik Edelt meg a kislányt, valahogy sikerült megszökniük. De nem fognak messzire jutni!

Frau Teichmann lábbal arrébb tolta a felmosóvödröt. Éppen befejezte a takarítást, és azon tépelődött, hogy mikor fognak most már ők is valami tisztességesebb fedélhez jutni végre. Egy fiút adott a haza szolgálatába! Több járna ezért, mint ez a régi szoba-konyha, ráadásul egy olyan udvar hátulján, amin négy másik családdal kell osztozniuk.

Ó, édes istenem, gondolta. Tiszta fürdőszoba, benti vécé, meg egy külön háló! Egy kis konyhával! Nem kéne nagy, csak épp megfelelő. Milyen igazságtalan a sors! Dolgozott egész életében! Igaz, a zsidók rendesen megfizették, de kellett is a pénz, mert Hans igencsak szeretett kártyázgatni, meg iszogatni. Amikor elvette, persze titkolta a szenvedélyét, de aztán csak kibújt a szög a zsákból. Amúgy rendes férfi, egyszer-kétszer eljárt a keze, de különben sose bántotta. A gyereket meg nagyon is szerette. És különben is, miért kéne tőle sajnálni azt a kártyát, végtére is mindenkinek kell egy kis szórakozás!

De az mégsem helyénvaló dolog, hogy egyeseknek számolatlanul hullik az ölébe a vagyon, mindenük megvan, azt se tudják, melyik szobában üldögéljenek, hogy válogassanak az ételek között, szépen járnak, és cicomázgatják magukat kedvükre, és ezzel szemben nekik mi jutott? Harmincöt négyzetméter egy bérház udvarában. No, éppen ezért nem várhatja el senki se tőle, hogy ne tegyen valamit a saját boldogulásukért.

– Akkor most kell cselekednünk! – szólalt meg belső elmélkedése után váratlanul Frau Teichmann.

– Hogy érted, anya?

– Hogyhogy hogy értem? Ne legyél már ennyire ostoba! – csattant fel a nő.

– Nem akadályozhatjuk meg a lefoglalást! – tárta szét a kezét Imbert.

– Akarja a franc megakadályozni. Megérdemlik a sorsukat! Megvárjuk apádat, remélem, időben haza eszi a nyavalya, és éjjel bemegyünk a házba.

– Hogy? Minek?

– Jaj, minek, minek, te szerencsétlen! Hogy egy kicsit könnyítsünk végre az életünkön.

– Még mindig nem értelek.

– Nem hát! Mert annyira se vagy eszeden, mint egy birka. Láttad te, mennyi minden van abban a házban? Magunkhoz veszünk néhány dolgot, amit később jó pénzért eladhatunk. Ezeknek már úgyse lesz rá szükségük, a Sonderkommando meg honnan tudná, mi volt ott eredetileg?

– Tudják. Lefényképeztek mindent a razzia során. Láttam.

– Hát akkor majd azt hiszik, eldugták valahova. Vagy eladták. Vagy mit tudom én, hisznek, amit akarnak. Nem lehetünk ilyen élhetetlenek, amikor itt egy ilyen nagyszerű lehetőség!

– És ha kitudódik?

– Miért tudódna ki? Van nálam kulcs, és ismerem a járást, ne aggódj!

Az utca kihalt volt, és a telihold hideg, magányos fénnyel vonta be a házat. Teichmannék megálltak a kerítésnél, és hallgatóztak. Néma csönd telepedett a környékre. A kert végében lévő kaput nyitva találták, akadálytalanul lopóztak az alagsor hátsó bejáratáig.

– Világíts ide! – szólt a férjére Frau Teichmann, és előszedte a kulcsokat.

Bent nem gyújtottak villanyt. Az elemlámpa tompán világította meg a folyosót. Elhaladtak a konyha mellett, és a személyzeti lépcsőn feljutottak az előtérbe, majd beléptek a sötét

nappaliba. Frau Teichmann kikapta a férje kezéből a lámpát, és a vitrinekhez sietett.

– Hát itt meg mi a csuda történt? – kérdezte megrökönyödve. – Ebben nincs semmi, csak néhány vacak tányér!

Átfutott az étkezőbe. Felrántotta a nagy tálalószekrény ajtaját.

– Innen is eltűntek az ezüstök. Mit kezdjünk ezekkel a kristálykancsókkal? – kérdezte felháborodva. – Te, Imbert! Nem lehet, hogy már lefoglalták?

– Az ki van zárva. Arról tudnék.

– Akkor hova lehettek az ezüstök? A tálalóedények? Meg az eszcájg? – tette fel újra meg újra, mintegy magához intézve a kérdéseket Frau Teichmann, mialatt lázasan fel-alá szaladgált, és kutatott helyiségben.

– Hans! Odanézz! A kép is eltűnt! – rikácsolt. – Tudod, az a régi kép, amit annyira akart a férfi! Az a Franciska! Azzal a zsidó pappal!

– Rabbival.

– Ne játszd itt nekem a tudóst, Imbert! Mindegy, hogy hívják! De a többi kép is más! Itt volt az a francia királyos! Meg vele szemben az a spanyol dáma! Amikor eljöttem tőlük, még minden a helyén volt! De hova rakhatták ezeket?

– Lehet, hogy eladták.

– Na, ne röhögtess! És ugyan kinek? Meg mikor? A deportálásuk előtt még egy kicsit üzleteltek, aztán zsebre vágták a pénzt, hogy majd abból szépen ellesznek a táborban? Nem, drágám! Ezek valahova eldugták a holmikat. Mégpedig a legértékesebbeket! Én mondom nektek! Hogy meglegyen, ha kiszabadulnak. Ám ők onnan már csak egy helyre fognak menni, ahol nem lesz szükségük semmire. Micsoda ravasz népség! Hát persze, és miután elutaztam! Tudtam én, hogy vissza kellett volna jönnöm! Akkor most nem lennénk ilyen bajban. Na, de most már mindegy, ez van. Körül kell néznünk, hátha megtaláljuk. Gondolkozzunk!

Hosszas, sikertelen keresgélés után Imbert megszólalt.

– Frau Schwenk meg Ralf biztosan tudnak valamit. Ők itt voltak, nem?

– Lehet. De hogy a szakácsnőből nem húzunk ki semmit, az olyan biztos, mint hogy itt állunk.

– És Ralfot nem tudjuk megkérdezni?

– Ralfot? Én annak idején próbáltam jobb belátásra téríteni, mondtam, inkább mifelénk húzzon, de az is egy zsidóbérenc lett. Szerelmes volt a második lányba. Edelbe. Láttam, mit sóvárgott utána! Leste, kísérgette. A kis hülye! Kellett is volna annak! Ralf meg majd belehalt, mikor a lány férjhez ment. Ostoba volt, ha azt hitte, hogy valaha is hagyták volna ezek, hogy a lányuk ne a maguk fajtájából válasszon? Egy szép, egészséges, német férfi! Minden ujjára kaphatna nem is egyet. De csak a zsidó lányon járt az esze, úgyhogy annak is lakat lesz a száján – mondta Frau Teichmann, aztán megállt egy pillanatra. – Hacsak…

– Mit hacsak?

– Imbert, Ralf tudhat róla, hogy ezeket elvitték?

– Tudhat, de ebben nem lehetek biztos.

– Nagyszerű. Ha nem tud a deportálásról, meg kell neki mondani. Ha pedig már tisztában van vele, hogy mi történt, akkor talán azt is tudja, hogy Edel eddig megúszta. Ezzel kell idecsalnunk.

– Na, de azt mi se tudjuk, hogy Edel merre bujkál! Hogy csaljuk vele ide?

– Jaj, Imbert! Te aztán igazi tökfilkó vagy. Apádat elküldjük Ralfékhoz. Egyedül lakik, nem messze innen, az anyja pár hete halt meg. Ralf talált rá, egyik reggelre feladta az asszony szíve – mondta Frau Teichmann, és a férjéhez fordulva folytatta.

– Hans, elmégy, és felkelted a fiút. Elmondod neki, hogy mi történt. Ha már tudja, annál jobb. Megmondod, hogy Edel itt bújt el, és a segítségét kéri.

– Na de nekem nem fog hinni! A férjed vagyok!

– Már miért ne hinne? Először is, annak se sok esze van. Másodszor, szereti a lányt. Harmadszor meg majd azt mondod, hogy titokban jöttél, mert se én, se Imbert nem tudunk erről, és a család egyik barátja kért meg téged erre, mert nem tudta, hogy őt hol találja. És nem is szívesen hoztad a hírt, mert ez bújtatás, és azért halál jár, de nem térhettél ki előle. Ha vonakodik elhinni,

akkor mondd azt, hogy te az ő helyében nem hagynád, hogy a bizalmatlankodása miatt a lány odavesszen, mert akkor joggal fogja magát egy életen keresztül hibáztatni.

– És szerinted tudja, hogy hova rejtették a holmijaikat?

– Tudja, vagy nem tudja, majd itt kiderül! Mindenesetre többet tud, mint mi. És én innen el nem megyek addig, amíg meg nem szereztem, amit akarok – jelentette ki Frau Teichmann ellentmondást nem tűrően, majd lehuppant a kanapéra.

Imbert lekísérte az apját a lépcsőn.

– Nem tudom, hogy ez jó ötlet-e – szólalt meg a fordulóban.

– Anyáddal nem érdemes szembeszállni. Veterán cselszövő, és nem áll meg félúton, ha egyszer elhatározott valamit. Na, hozom a fiút, ha tudom – mondta Hans Teichmann, mielőtt elnyelte volna a sötétség.

Ralf idegesen álldogált már egy ideje a sötétben a nappali közepén, mire Edel helyett Frau Teichmann viharzott be az ajtón.

– Maga itt? Hogy kerül ide? – kérdezte meglepetten a nőtől. – És ő? Ő hol van?

– Nem maradhatott. Nem volt itt biztonságban.

– De maga miért van itt?

– Hogy segítsek!

Ralf összehúzta a szemöldökét.

– De most egyszeriben miért akar nekik segíteni?

– Nézd Ralf, nagyon sajnálom, ami történt – kezdte Frau Teichmann, és két oldalról megfogta a fiú vállát. – Tudom, nehéz elhinned, amit mondok, de ez az igazság. Igen, én nem szerettem őket, és azt akartam, hogy megleckéztessék a családot, mert igazságtalanság, ahogy élősködtek rajtunk.

– Nem élősködtek ők senkin.

– A lényeg, hogy most már nekem is be kellett látnom, hogy ami velük történik, az túlzás. Erre azért nem gondoltam! Hidd el, azt kívánom, bárcsak jóvátehetném, amit mondtam vagy okoztam. De látod, most itt vagyok, hogy megpróbáljuk megmenteni Edelt és a kislányt.

– Zarah is vele van? Ó, te jó ég! – sóhajtott fel Ralf.

– Igen, vele. És muszáj tennünk valamit.

– Értem. De mit? És hogyan?

– Imbert is itt van. Ő is segít.

– Imbert? De hát… – vakargatta a fejét Ralf.

– Igen, mert ő is megbánta, amit tett. Tud szerezni papírokat nekik, és elmehetnek az országból. Csakhogy ehhez pénz kell. Nagyon sok pénz! Nekünk pedig nincs.

– Nekem sincs.

– Tudom. De Edel azt mondta, hogy te majd segíteni fogsz, mert a vagyon jelentős része el van rejtve, és abból fedezhetjük a költségeket.

– És miért kéne nekem mindezt most elhinnem?

– Megteheted, hogy nem hiszel nekem. Megértenélek, ha nem. Miért is tennéd? De azt is tudnod kell, hogy nekik te vagy az utolsó esélyük. És ezt nem kellene most megtagadnod tőlük.

– Na, de ha itt volt, akkor miért nem mondta meg maguknak, hogy hol vannak elrejtve a dolgok?

Frau Teichmann szeme felcsillant.

– Megmondta. De azt is mondta, hogy a te segítséged nélkül nem fog menni.

Ralf gondolkodóba esett. Vajon tényleg megbánták, amit tettek? Mert ha igen, márpedig ez nagyon úgy tűnik, akkor mégsem lehet annyira gonosz Frau Teichmann, mint amilyennek Frau Schwenk korábban lefestette előtte. Soha nem tudta őt igazán kiismerni. Lehetséges volna, hogy mégis maradt benne valamennyi jóság, valamennyi irgalom? Bárcsak itt lenne Frau Schwenk, és megmondhatná, mit tegyen!

– Nem vesztegethetjük az időt! – sürgette Frau Teichmann.

Ralf hamar beláttatta magával, hogy sok ideje nincsen a bizonytalankodásra. Mert mi van, ha tényleg rajta múlik minden? Arra jutott, hogy ha ezzel segíteni tud, nincs joga nem megtenni, és hát az ő közreműködése nélkül, igaz, ami igaz, nem tudnák se kipakolni a helyet, se elmozdítani azt a szekrényt. Végül elhatározta magát, és megszólalt.

– Rendben van. Menjünk a terménytárolóba.

Frau Teichmann szeme felragyogott.

Imbert trikóra vetkőzve rakodott a folyosón. A kabátját, a sapkáját és a fegyverét a konyhaasztalra tette a másik helyiségben. Hans Teichmann két megtömött utazótáskával és néhány összehajtogatott lepedővel a hóna alatt szótlanul álldogált a félretolt szekrény mögött a rejtekhely bejáratánál. A felesége odabent szorgoskodott, válogatta a neki tetsző holmikat, és gondolatban már egy szebb jövőt építgetett magának. Hitte, hogy a háború, ha lesz is, nem fog sokáig tartani, mert a német csapatok könnyedén legyőznek bárkit. Aztán, ha elcsitultak a dolgok, szépen eladogatják az értékesebbjét, és talán el is költözhetnek. Úgy vélte, néhány holminak ezek közül az új konyhájában is szívesen talál majd helyet.

– Ilyen sok mindenre lesz szükség? – kérdezte csodálkozva Ralf, miközben széthajtotta a soron következő lepedőt, hogy abba is belepakolhassanak.

– Mondtam, hogy sokba kerülnek az iratok. Ma senki nem kockáztat szívesen – magyarázta a fiúnak Frau Teichmann.

– De akkor miért nem a képet adják oda az étkezőből? Az ér a legtöbbet. Ott van a kisasztalon!

– Valóban? Ezt meg honnan tudod?

– Néha beszélgettünk Edellel. Ő mesélte.

Frau Teichmann jelentőségteljesen a férjére nézett, aztán kis idő múlva megszólalt.

– Mondhattad volna korábban is, na mindegy, már becsomagoltuk a tárgyak java részét. De akkor elvisszük azt is!

– És mikorra lesznek meg a papírjaik?

– Hát én azt honnan tudhatnám? Az ilyen dolgokat nem lehet sürgetni!

– Ha itt végeztünk, ma még elmegyünk Edelék után?

– Nem tudunk utánuk menni. Nem mondták meg, hova mennek. Megértem, senkiben nem bízhatnak.

Ralf felegyenesedett. Egyre inkább rossz érzése támadt, és gyanakodni kezdett.

– De akkor hogy jutnak el hozzájuk a papírok?

– Jaj, Ralf! Túl sokat kérdezel. A holmikat Imbert elviszi az embernek. Az kiadja a papírokat, és utána Hans eljuttatja azokat a barátjuknak. Annak az embernek, aki a férjemet ma hozzád is elküldte.

– De nekem a maga férje azt mondta, hogy Edel küldte őt hozzám, és hogy itt vár rám! És azt se mondta, hogy Zarah vele lett volna.

– Nem mindegy neked, hogy ki kinek mit mondott ebben a zűrzavarban? A lényeg, hogy tartsd a szád, és ne beszélj senkinek semmiről – hadarta Frau Teichmann. Alaposan felbosszantotta, hogy a férjére még egy ilyen egyszerű hazugságot se lehetett rábízni.

Ralf továbbra sem tudott megnyugodni. Bánta, hogy felfedte Teichmannék előtt a rejtekhely titkát, de már nem volt mit tenni. Erősen remélte, hogy a kétkedése alaptalannak fog bizonyulni, és végül mégiscsak megszerzik az iratokat, és eljuttatják a lányhoz. Mindenesetre elhatározta, hogy a legjobb lesz, ha szemmel tartja őket.

Imbert egymás után hordta fel az összepakolt holmikat a hátsó kijárathoz. Az anyja egy lapos csomaggal a kezében utána szaladt.

– A fiú megneszelt valamit – mondta neki.

– Akkor nagy bajban vagyunk – válaszolta Imbert.

– Nem fog beszélni – válaszolt az anyja kísérteties fénnyel a szemében.

– Mit akarsz tenni?

– Amit tennem kell. Vidd ezt is!

– Mi ez?

– A Franciska – válaszolta kurtán Frau Teichmann, és visszalépett a sötétbe.

Imbert kiment a friss levegőre. A hideg jólesően borzongatta, és nézte, ahogy az apja nagyokat szív a cigarettájából.

– Fordulhatunk még párszor. Anyád jól összepakolt. Csak aztán meg ne lásson bennünket valaki!

– Na igen. De a nagyobbik baj az lesz, ha a fiúnak eljár a szája

– fűzte hozzá Imbert.

– Anyád biztos tudja, mit tegyen.

– Mondta is. Azt teszi, amit tennie kell – bólintott Imbert, majd hirtelen felkiáltott. – Úristen!

– Mi van!? – kérdezte az apja.

Imbert nem válaszolt, csak rohanni kezdett lefelé a lépcsőn, át a sötét folyosón a konyha felé. Amikor éppen az ajtóhoz ért, lövés hangját hallotta. Néhány másodperc elteltével pedig egy újabbat. A terménytárolóhoz szaladt. Ralf a rejtekhely padlóján feküdt, és ömlött a fejéből a vér.

– Anya, mit tettél?

– Nem hagyhattam, hogy eláruljon minket – válaszolta Frau Teichmann, a kezében Imbert revolverével. – És ne állj ott, mint aki sóbálvánnyá változott! Szólj apádnak! – förmedt a fiára.

– És ha megtalálják? Ha keresni fogják?

– Mondom, hogy hívd le apádat, és zárjátok vissza a pincét. Nem fog hiányozni senkinek.

– A kulcsok, Herr Obersturmführer! – jelentette a tiszthelyettes a kovácsoltvas kerti kapu előtt. – Holnap festenek, helyreállítanak egy-két dogot. A képek, a szőnyegek, a bútorok, és amiket megjelölt, bent maradtak a házban. Az egyéb személyes ingóságokat elszállítottuk. A kertész, a házvezetőnő és a személyzet többi tagja egy hét múlva érkezik Berlinből a családjával együtt. Addigra rend lesz. Semmi nem fog itt rájuk emlékeztetni.

– Köszönöm! Így helyes! – válaszolta a tiszt, és hüvelykujjával végigsimította a szeme aljától a szája szegletéig húzódó, széles sebhelyet.

EDEL ÉS ZARAH MÁR a második hetet töltötték a vadászház vermében. Frau Schwenk szerzett nekik tiszta fehérneműt, rendes takarót, és ellátta őket étellel. Éjjelente Edel friss vizet húzott a ház mögötti kútból, és a pajtában talált lavórban reggelente már tisztálkodni is tudtak. A hideghez lassanként kezdtek hozzászokni, és szerencsére az idő is enyhült valamennyit. De a nappalok tétlen várakozásánál csak az éjszakák sötét félelme volt kibírhatatlanabb.

Edel mindennap megküzdött a kilátástalanság érzésével, az elkeserítő reménytelenséggel, a mardosó fájdalommal és a minden egyes órát, minden egyes percet megnyomorító szomorúsággal. Esténként Zarah-nak mesélt az ő kislány koráról, az ünnepekről, a nagy utazásokról, meg a testvéreikről, ahogy Martha és Joachim egy szelet sült tökön is képesek voltak hajba kapni. Amikor aztán Zarah-t elnyomta az álom, magában, behunyt szemmel élte tovább a történeteket. Szorongva gondolt az előttük álló napokra, hetekre, nyugtalanította, hogy el van zárva a külvilágtól, és rettegett, mi lesz, ha rájuk talál valaki.

Az édesanyjuk azt mondta neki egyszer, hogy ha az ember jót akar tenni magával, ne hagyja, hogy olyan dolgokon aggódjon, amik még meg sem történtek, mert nagy valószínűséggel nem, vagy nem pont úgy fognak megtörténni. Azt is sokszor elmondta, hogy nem tudhatjuk, mi vár ránk. És amit nem tudunk, azon meg felesleges gondolkodnunk. Jólesett neki újra meg újra felidézni magában a múltat és az anyja hangját, mert ezektől mindig könnyebb lett valamennyire.

Zarah-nak végül el kellett mondania, hogy nem sok esélyük van viszontlátni a családjukat, és fel kell készülniük egy nagyon hosszú útra. Zarah elpityeredett, de aztán azt mondta, hogy Edel majd meg fogja látni, hogy a hosszú úton találkozni fognak a nagy, fehér hattyúval, és ezt ő onnan tudja, hogy már megálmodta, csak

eddig nem akart róla szólni. És akkor ő majd elküldi a mamájához meg a papájához a szép, piros csőrű madarat, mert útközben nekik már nem lesz szükségük rá, és a fehér hattyú el fogja hozni a szüleiket oda, ahol éppen vannak, és akkor megint együtt lesznek. Edel pedig nyugodtan elhiheti ezt neki, és ne is keseregjen emiatt tovább, mert biztos, hogy így lesz, ha egyszer megálmodta.

– Jó híreim vannak! – szólalt meg Frau Schwenk a verem tetejéből.

– Hála istennek! Tud valamit róluk?

– Nem, sajnos nem róluk van szó. Hanem magukról.

– Sikerül okmányokat szerezni?

– Nem – nyögte Frau Schwenk, amint lemászott a létrán. – Papírok nélkül kell nekivágniuk az útnak. De Rosamundtól megtudtam, hogy egy hét múlva az osztrák határról ellenállók egy csoportja indul Olaszországba. Addigra kell Mittenwaldba eljutniuk. A sógorom ma éjszaka tűzifarakományt szállít Osterseenbe, szerencsére most olvad, és ki akarják használni az enyhülést. Rajta kívül csak egy hajóinas lesz még a kompon. Ott megbújhatnak – adta ki egy szuszra a mondanivalóját Frau Schwenk, és átadott Edelnek egy lábaska krumplis tésztát. – Este tízre itt vagyok magukért. Addigra készüljenek el!

– Nos, úgy vélem, a csomagolással hamar megleszek – válaszolta Edel, és az egyetlen, rajta lévő ruhára mutatott. Meglepte, hogy hirtelen ilyen jó kedve lett, hogy megint örül, mert ezt az érzést már jó ideje nem tapasztalhatta meg. Félelemmel átszőtt izgalommal gondolt az útra, és a szabadulás halvány reménysugara átmelegítette. Zarah-t boldogan szorította magához, aztán az Örökkévalóhoz fordultak, és imádkozni kezdtek.

A teherkikötőben indulásra készen állt a tűzifarakománnyal roskadásig pakolt, egykor szebb időket látott, ősrégi komphajó. Edel és Zarah futva érkezett, mert a tisztásnál útjukba került egy katonai konvoj, s értékes perceket vesztettek a kényszerű

várakozással. Frau Schwenk előttük haladt, és a célnál már aggódott, hol maradhatnak ennyi ideig. Amikor meglátta őket az erdő szélénél, intett a hajó felé. A sógora ekkor visszaküldte az irodába a papírokért a hajóinast, mondván, hogy nem találja, és minden bizonnyal bent felejtette őket. Ahogy a fiú alakja eltűnt a sötétben, Edel és Zarah a hajóhídhoz futottak.

– Várjanak! – kiáltott utánuk Frau Schwenk. Edel visszanézett. A szakácsnő átszaladt az úton egy összehajtogatott papírt szorongatva a kezében. – Várjanak! – mondta. – Ezt még oda akartam adni. Herr Wintertől kaptam, pár évvel ezelőtt. Arra gondoltam, önöknél jobb helyen lesz, mint nálam. Ennyi maradt.

Edel kihajtogatta a papírlapot. Lehajtott fejjel állt, és az arcát azon nyomban elöntötték a könnyek. Egy fényképet tartott a kezében. Zarah a tengerkék színű, fehér masnis ruhácskájában álldogált az édesanyjába kapaszkodva, az apja a fotelben ült. Isaak Martha mellett állt, karján a gyerekkel, és ő pedig meggyszínű bársonyruhában mosolygott Max oldalán.

– A születésnap – mondta suttogva. – Köszönöm, Frau Schwenk. Igen. Ennyink maradt – mondta, és őszinte, szívből jövő melegséggel ölelték meg egymást.

– Menniük kell! – bontakozott ki Edel karjaiból Frau Schwenk, és a lányra nézett. – És nem sírunk! Mert most már minden rendben lesz. Jaj, és még valami! A lényeget majdnem elfelejtettem. Ha megérkeztek, a sógorom bemutat majd valakit, aki elviszi magukat a Mittenwald felé vezető erdei útra. Az illető el fogja mondani, merre menjenek. Onnantól egyedül lesznek. Három nap alatt kell a csoportot elérni. Egy nagydarab, vörös szakállú férfit keressenek a Sud Tirol fogadónál. Isten áldja magukat, és sok szerencsét!

– Köszönöm, mindent köszönök önnek! Örökké hálás leszek!

A komp motorjai felbőgtek a csendben. Kigyúltak az orrán a reflektorok, és az öreg hajótest méltóságteljesen csúszott ki a nyílt vízre.

Frau Schwenk jó darabig álldogált még a parton. Törölgette a szemét, és arra gondolt, mivé is lett az ember. Hogy a megátalkodott gonoszságnak olyan ereje nőtt a szemük láttára,

amely ellen talán már az sem lenne elég, ha a jók mind tennének valamit.

Edel és Zarah három teljes napon át meneteltek, erdőn, tisztáson, völgyön és hegyen keresztül. A szabad ég alatt töltötték az éjszakákat: először egy vadetető nyújtott menedéket, majd pedig egy barlangszerű mélyedés mohával sűrűn borított alja szolgált nekik fekhelyül. A magukkal cipelt lópokróc vastag, sűrű szövése jó szolgálatot tett a gyakran eleredő havas esőben. Zarah hősiesen menetelt, csak néhányszor engedte, hogy Edel az ölébe vagy a hátára vegye, és sózsákként cipelje. Szerencséjükre a második napon meleg ételhez is jutottak, amikor egy pásztor segített rátalálni a hegyen átvezető szoros bejáratára. A felesége éppen akkor érkezett meg a friss ebéddel, és a férfi megvendégelte őket. Azt mondta, ő majd eszik este otthon. Mindkettőjük csizmája darabokra szakadva készült feladni az életet, de erősen remélték, hogy egy darabig még kitartanak. Elcsigázottan értek a határra.

Harmadnap este látták meg a Sud Tirol fogadót. A szépen kivilágított épület melletti fészer oldalában meghúzódva figyelték, felbukkan-e valaki vagy valami, ami segítségükre lehet a továbbiakban.

– Önök jöttek Németországból? – szólalt meg egy érdes hang a hátuk mögül. Edel összerezzent, felkapta Zarah-t, és pár lépéssel távolabb futott.

– Ne féljenek! – mondta az idegen. – Tudtuk, hogy jönnek. Helmut Schönwald – nyújtotta a kezét a férfi.

– Edel Winter. Ő pedig Zarah. A…

– Hány éves a kislánya? – vágott a szavába kíváncsian a férfi. – Mennyire hasonlítanak egymásra! – tette hozzá.

Edel meglepődött, de nem javította ki. Zarah a nővérére nézett, és elmosolyodott.

– Hatéves. Hat lesz szilveszterkor.

– Jöjjenek velem. Greg már várja magukat. Kicsit meg fogja nehezíteni a dolgot, hogy a gyerekével jött, mert két felnőttre számítottunk.

Edel felnevetett.

– Meg fog lepődni, uram, Zarah mennyivel felnőttebb, mint gondolná.

Greg Tilton bőven a negyvenes éveiben járt, és tekintélyes méretű vörös szakállat viselt. Írországból dobták át még ősszel, hogy szervezze meg a helyi sejteket Ausztriában és Olaszországban. Az első világháború idején a partizánakcióiról híresült el, a keze fején jókora lőtt seb helye, a nyaka oldalán pedig erőteljes égési nyomok látszódtak.

– Egyenek valamit! Kenyér meg sajt van. Aztán találnak friss szalmát, ott, a magtár mellett – mutatott a háta mögé a férfi. – Pihenjenek ma éjjel! Holnap hajnalban indulunk. Az olasz határtól negyven kilométerre van a központunk. Addig velünk tarthatnak.

Edel, miután főúri módon bevacsoráztak, leterítette a friss szalmára a pokrócot. Zarah mellé bújt, és szorosan átölelte. Biztonságban voltak. Legalábbis ma éjszaka. Zarah megérintette Edel arcát.

– Megint van anyukám – súgta, és a fejét Edel karjára hajtotta.

– Igen. Nekem pedig van egy kislányom.

Edel arra gondolt, milyen kevés dolog kell a boldogsághoz. És mennyi mindennek kell megtörténnie ahhoz, hogy ilyen kevés dolog elég legyen. Behunyta a szemét, és azonnal mély álomba merült.

Az éjszaka csendes volt. Termény és állatok szaga keveredett a levegőben, a baromfiól felől finom neszezés hallatszott. A hold sovány karéja mosolyogva tűnt át a tetőlécek rései között, és puha fénnyel takarta be a két egymásba fonódó, elgyötört testet.

Bressanone, Észak-Olaszország, 1940.

A KANYARBAN NAGY ZAJJAL egy rozoga, ponyvás teherszállító tűnt fel. Előbb elhaladt Edelék mellett, azután lassított, és megállt. A sofőr kinyitotta az ajtót, és kihajolt.

– Elvihetem magukat? Ide megyek a városba!

– Igen! Hálás lennék, nagyon köszönjük! – kiáltott Edel mosolyogva, és meggyorsították a lépteiket.

– Ugorjanak fel! – mondta a férfi.

Edel és Zarah elhelyezkedtek. A kocsi hangosan rázkódva elindult.

– Lisztet hozok a malomból a pékségnek. Maguk is jó korán keltek! Honnan jönnek? – kérdezte túlkiabálva a motor zaját a sofőr.

– Ami azt illeti, valóban elég korán keltünk. Messziről jövünk – válaszolta kicsit zavarodottan Edel.

– Nem idevalósiak, ugye?

– Miért?

– Hát csak úgy gondolom. Bár jól beszéli a nyelvünket.

– Olasz tanár vagyok – füllentett Edel, megelőlegezve magának az egykor annyira vágyott diplomát.

– Á, szóval külföldiek? És honnan jönnek?

Edel néhány pillanatig mereven nézett maga elé. Aztán vett egy nagy levegőt, és izgatott hangon megszólalt.

– Németországból.

– Honnan!? És mivel jöttek idáig?

– Jórészt gyalog.

– Mamma mia! Miért? Menekültek? Persze, az igazat megvallva, nem csodálkozom ezen. Amiket hallani!

– Özvegyasszony vagyok. A férjem elesett, nem sokkal később a házunkat találat érte, semmink sem maradt. Mindenünk benne égett. Rokonaink nincsenek, sehova nem mehettünk. A

kislányomat fel kell nevelnem, és nem akarom, hogy ilyen szörnyű gyermekkora legyen.

– Ő a maga kislánya? De hiszen még maga is annyira fiatal!

– Korán mentem férjhez. Mással is megesik az ilyesmi, nem igaz?

– Az én feleségem is épp tizennyolc múlt, amikor hozzám jött. Ennek már vagy húsz éve. Azóta is jól megvagyunk. Paolo – mondta hirtelen a férfi, és Edel felé nyújtotta a jobb kezét. – Paolo Gorisi vagyok.

Edelnek egyetlen másodperce maradt, hogy döntsön. Felfedi a kilétüket, és kockáztat, vagy elhallgatja örökre.

– Inge. Inge Teichmann – válaszolta mosolyogva, és megrázta a férfi kezét. – A lányom Lotte. Charlotte Teichmann.

Zarah jobbra-balra forgatta a fejecskéjét, de nem szólalt meg. Edelt meglepte a saját viselkedése. Ösztönből, könnyedén hazudott, lelkifurdalás nélkül. Azt viszont azonnal megbánta, hogy pont ezen a néven mutatkozott be. Nem is értette, hogy történhetett meg, hogy ez szaladt ki a száján. Ez a rosszemlékű, rettenetes név! De nem volt ideje gondolkodni, annyira gyorsan történt minden, és most már nincs visszaút. Nem változtathat rajta. Azt mindenesetre elhatározta, hogy ezentúl mindig előre megtervezi, kinek mit fog mondani.

A legnagyobb kanyar után, a hegy túloldalán, a szerpentin aljában feltűntek a vörös cserepes, alacsony tetejű házak. Az út mindkét oldalán haragoszöld, kúp formájú tuják nyúltak a magasba. A gyéren benőtt, pázsitos területeken megült a por, néhol terméketlen szürkésfehér kősziklák bukkantak elő a talajból. A fagyoktól védett zugokban lédús pozsgások szegültek szembe állhatatosan a mediterrán téllel, a trombitafolyondárok pedig vékonyka indáikkal kúsztak egyre feljebb és feljebb a magnóliafákon és a megkopott kerítéseken. Az ősszel felszántott földek babérbokrokkal elválasztott, egyenletes parcellákra osztva vártak a melegebb napokra. Még hideg volt, meglátszott a lehelet. De a németországi csikorgó fagyokhoz képest tavaszi lágyság áradt

szét mindenfelé a decemberi levegőben.

– Ha jól értem, itt nem ismernek senkit – törte meg újra a csendet a férfi.

– Valóban nincs hova mennünk. És pénzünk sem maradt. Sürgősen találnom kell valami munkát. Meg egy helyet, ahol meghúzhatjuk magunkat, míg eldől a sorsunk.

– Nos, akkor jöjjenek el hozzánk! Sofia, a feleségem, nem fogja bánni, hogy elhívtam magukat. Aztán ha itt akarnak letelepedni, csak adódik valami a városban a maguk számára is. Pár napig, hétig nálunk maradhatnak.

– Nagyon kedves… hiába is tennék úgy, mint akinek van más választása, mert nincsen… de visszaélni sem szeretnék a jóságával.

– Kitűnően beszél olaszul! Maga biztos valami úrinő lehetett Németországban. Már csak abból gondolom, ahogy fogalmaz. Nem így van?

– Semmi különös. Polgári család… – Edel hangja egy pillanatra elakadt, majd folytatta – …volt a miénk. Apám korán meghalt, alig ismertem, anyám egy éve hagyott itt minket.

Edel megborzongott. Halottakként beszélt a családtagjairól.

Hol lehetnek, és vajon életben vannak-e még egyáltalán, rebbent át rajta a gondolat. Könnyezni kezdett. A férfi oldalra pillantott, és észrevette, ahogy megtörli a szemét.

– Nagyon sajnálom.

– Nem tudhatta. Mindenesetre hálásan köszönöm a felajánlását. És ha nem bánja, el is fogadjuk.

– Már miért bánnám? Akkor nem mondtam volna!

A picinyke fürdő ajtaja közvetlenül a verandára nyílt. Edel néhány vödör forró vízzel feltöltötte a rézkádat, és a gőz azonnal átmelegítette a helyiséget. Sofia szappant és frissen mosott törölközőket hozott, és letette a karosszékre.

– Fürödjenek egy jót! Én addig keresek valami ruhát. Az enyéim közül biztos lesz jó magára. A kislányának meg a gyerekeim kinőtt holmijai között nézek szét. Ne siessenek, maradjanak nyugodtan, amíg kihűl a víz – mondta kedvesen a nő,

és behúzta maga mögött az ajtót.

Edel és Zarah kibújtak a ruháikból. Azonnal egy zsákba hajtogatták valamennyit. Edel előbb egy keveset még tétovázott, megtartsa-e a levendulakék gyapjúkabátját, de aztán úgy döntött, inkább mindenétől megszabadul. Mindketten jó darabig ültek mozdulatlanul a fürdőkádban. Élvezték, ahogy beszivárog a bőrükbe a melegség, és mélyeket szippantottak a szappan átható tisztaságillatából. Edel a kád peremére hajtotta a fejét, és néhány másodpercre elnyomta az álom. Kopogásra riadt fel. Sofia a karján tiszta fehérneművel és ruhákkal tért vissza.

– Válogassanak kedvükre – mondta kedves mosollyal, és ismét magára hagyta a vendégeket.

A levegőben már mindenfelé friss fokhagyma illata terjengett. Edelék benyitottak a mázas, terrakottalapokkal borított, egyszerű berendezésű konyhába. Az asztalon egy köteg száraztészta és üveges paradicsomszósz állt előkészítve.

– Kicsit szegényes ebédünk lesz – szólalt meg Sofia. – Spagettit csinálok. De azért remélem, ízleni fog! A gyerekek nagyon szeretik, mindig éhesen jönnek meg az iskolából.

– Ó, én nem vagyok nagy mestere a főzésnek, sajnos. De segítek mindenben, amiben csak tudok. Mosogatásban és takarításban biztosan jó leszek! – mondta mosolyogva. – És hálásan köszönünk mindent!

– Ugyan, igazán nincs mit megköszönnie. Jól áll magának ez a ruha! Néhány évvel ezelőtt csináltattam, nagyon szerettem én is ezt a gesztenyeszínt, persze, amíg jó volt rám. Egy kicsit felszedtem azóta. És mihez kezdenek most? Mondta a férjem, hogy elmenekültek otthonról.

– Nos, sok választásom nincsen. Talán szolgálónak kellene elhelyezkednem valahova. Arra mindig szükség van.

– De ön nyelvtanár, nem? Taníthatna nyelvet! Nem olaszt a németeknek, hanem fordítva – nevette el magát Sofia.

– Igen. De ki akarna manapság németül tanulni?

– Itt nem sok mindent tudnak az ottani életről. Vannak

rémisztő hírek, különösen a zsidósággal kapcsolatban, innen is elég sokan kivándoroltak, mert Olaszországban is késhegyen táncol a rendszer. De amíg viszonylagos béke van, nincs mitől tartanunk.

– Otthon is ezt gondoltuk nagyon sokáig – mondta Edel, és hirtelen a szája elé kapta a kezét. Sofia felemelte a tekintetét, és hosszan a szemébe nézett.

– No, az imént jutott eszembe, hogy a parókia kertészét fogom megkérdezni. A tejesnél hallottam a feleségétől, hogy Caetaniék keresnek valakit a kastélyba. De hogy mire, azt pontosan nem tudom.

– A kastélyba?

– Ősrégi nemesi család. Sok föld az övék errefelé. Ludovico Caetani nehéz természetű ember volt, amíg egy Sforza lányt feleségül nem vett. Valeria nemcsak szép és kedves, hanem okos is. Majd meglátja! Vele együtt aztán nyugalom költözött a környékre. Mert a család feje, Lorenzo Caetani duca di Montana rettenetes dolgokat művelt a régi időkben. A Borgiák vérei! El lehet képzelni! Ez a rokonság sok mindent elmond róluk, még pápájuk is volt! De Valeriának sikerült a férfit megszelídíteni, és bár sokan nem szívelik őt a múltbéli tettei miatt, de én mindig azt mondom, hogy nem érdemes a múlton keresztül a jelent megítélni, mert abból semmi jó nem származik. Délután meg kifaggatom a kertészt, és estére többet tudunk!

A Caetani kastély parkja vastag ködbe burkolózva köszöntötte a reggelt. A kovácsoltvas díszkapu nyitva állt, a sétány mézszínű, zúzott kövei nedvesen lapultak egymáshoz a párás levegőben. A formára nyírott bukszusbokrok között egy hatalmas, víztelen kőszökőkút állt középen, az épület két oldalát egyforma csúcsosra vágott leylandi ciprusok szegélyezték. Edel félelem nélkül, egyenes tartással haladt a főbejárat felé. A magas, faragott kőoszlopokkal megtámasztott timpanon alatt egy fekete öltönyös férfi várta.

– Signora Teichmann? Jó reggelt! Emilio Brambilla vagyok. Én felelek a kastélyért. Kérem, kövessen!

Beléptek a fehér, thassos márvánnyal borított előtérbe. Az oszlopcsarnok magas kandeláberei sárgás fénnyel szórták be a mészglettes falakat. Körben családi portrék és az olasz reneszánsz kiválóságainak festményei függtek. A terem közepéről nagyméretű kristálycsillár ereszkedett méltóságteljesen a mélybe. Edel óvatosan körbepillantott. A szalon bejáratától jobbra egy Tiziano-képen akadt meg a szeme.

– Gyönyörű, nem igaz? – szólalt meg a férfi.

– Igen az. Tiziano mindig lenyűgözi az embert – válaszolt Edel, és egy pillanatig újra az édesapjára gondolt. Brambilla elismerő pillantással mérte őt végig.

Két pazarul berendezett termen haladtak át, majd egy kisebb könyvtárszobában álltak meg.

– Itt várakozzék. Az asszonyom nemsokára idejön – mondta a férfi, és kiment a helyiségből.

Edel megigazította a tarkóján szoros kontyba fésült haját, és végigsimított a ruháján. Egyszerű, sötétkék szövetruhát kapott egy rövidebb, sötétbarna kabátkával a nagy napra Sofiától, de szigorúan csak kölcsön, mert ez az egy templombajáró volt neki is, ahogy mondta. A kissé nagyobb méretű ruhában Edel egyébként is valószínűtlenül törékeny alkata még hangsúlyosabbá vált. Sápadt volt, szép és finom megjelenésű. Valeria Caetani-Sforza megállt az ajtóban.

– Jó reggelt! – mondta kedves mosollyal. – Hallom, ön nyelvtanár.

– Igen, asszonyom.

– Úgy értesültem, más munkát is szívesen vállal.

– Természetesen, asszonyom.

– Ismerem a történetét, Brambilla beszámolt a helyzetéről. Nagyon sajnálatos. Minket is aggaszt, ami Németországban folyik. Úgy tudom, özvegyasszony, van egy hatéves kislánya, és nincs hol lakniuk.

– Így van, asszonyom.

– Kérem! Inge, ugye jól emlékszem, így hívják?

Edel bólintott.

– Kérem, ne aggódjon!

– Őszintén szólva, van miért aggódnom.

– Nekünk szükségünk van önre. Azonnal nagyon jó benyomást tett rám. Ön illemtudó, szerény és művelt.

– Köszönöm asszonyom, de ez utóbbi még nem derülhetett ki – mosolygott vissza Edel.

– Brambilla mindenre figyel.

– Á, értem.

– Nos, őszinte leszek. A fiaim, Alessandro és Riccardo hét- és kilencévesek. Eddig még mindenkinek meggyűlt velük a baja. Öntörvényű, akaratos gyerekek, a férjem családjának minden külső és belső vonásával. Úgy vélik, a társadalmi rang és a pozíció bőven elegendő alap az élethez. De én azt szeretném, ha tanulnának is mellé. Ha higgadt, tájékozott és művelt férfi válna belőlük. Ön német, és tanárnő. Nem pazarolhatjuk a képességeit kőmosásra és ezüstpucolásra, noha munkáskézre is igen nagy szükség lenne mostanában a kastélyban. Amint megláttam, tudtam, hogy a fiúkat magára bízhatom.

– Nem szeretnék csalódást okozni.

– Nem szoktam csalódni. Csak azt várom el, amiről tudom, hogy biztosan meg fogom kapni.

– Köszönöm.

– Brambilla gondoskodik a szállásukról. Étkezni a személyzettel tud majd, a fizetését szintén Brambilla állapítja meg. Az ön gyermeke is tanulhat együtt a fiúkkal, természetesen. Talán jót fog nekik tenni egy kislány társasága. Nos, azt hiszem, mindent megbeszéltünk – mondta, és egy pillanatig elgondolkodott. – Jaj, ne haragudjon, le sem ültettem. Milyen modortalan vagyok. Inna egy csésze kávét?

– Nem asszonyom, köszönöm. Ahogyan lefestette a fiúkat előttem, nem tartom valószínűnek, hogy szalonokban fogok majd üldögélni. És jobb, ha az elejétől fogva ehhez szoktatom magam.

Alessandro és Riccardo, a két angyalarcú rosszcsont valóban alaposan próbára tette Edel türelmét. Zarah viszont nagy segítségére volt a fiúk megrendszabályozásában, mert a kislány

szinte azonnal meghódította mindkét kis lovagot. Néhány év elteltével Zarah már tökéletesen beszélt olaszul, a fiúk pedig németül; szorgalmasan és jól teljesítettek a sportban és az iskolában egyaránt. Megerősödtek belül, izmosodtak kívül, és kamaszként is szó nélkül engedelmeskedtek tanáruk minden kérésének. Edel varázslatos kedvessége, belátó, ám szigorú következetessége, és a szépsége mákonyként vonzotta a fiúkat, így igyekeztek mindenben a kedvére tenni.

Valeria nem győzött csodálkozni a gyermekei fejlődésén. Nem egyszer mondta Ludovicónak, hogy Inge Teichmann nélkül minden bizonnyal kudarcot vallottak volna a nevelésükben. A városban is hamar híre ment a csodás, halk szavú, német nevelőnőnek, tisztelet övezte, amerre járt.

Sofia Gorisi elválaszthatatlan barátnője lett Edelnek: esténként, mikor a szabadidejében elhagyhatta a kastélyt, órákat adott a Gorisi gyerekeknek is. Nyelvet és történelmet tanított nekik, és mivel a nagyobbik különösen érdeklődött a festészet iránt, Edel kijárta Brambillánál, hogy megnézhessék az előcsarnokban a kastély ritka képeit. 1943 októberében, a cassibilei fegyverszünet aláírása után Paolo Gorisit is besorozták a hadseregbe, de még egy év sem telt bele, mikor életveszélyes sérülést szenvedett a frontvonalnál. A halálhíre után nem sokkal Sofia úgy döntött, a gyerekekkel visszaköltözik délre a szüleihez. A városszéli kis házat pedig méltányos áron felajánlotta Edelnek, aki örömmel ment bele az üzletbe, bár az addig megtakarított összes pénze ráment. Megegyeztek, hogy a fennmaradó összeg részleteit postán küldi utánuk minden hónapban.

Edel életét és napjait kora reggeltől késő estig a munkájának és a gyerekeknek szentelte. Azonban nem hajthatta le a fejét anélkül, hogy ne gondolt volna az igazi családjára. Az elmúló évek sem tudták kiűzni a csontjai közt megbúvó fájdalmat, könnyíteni a titka súlyát és csillapítani a sejtjeiben lappangó félelem és bizonytalanság szorítását. Az eszével persze tudta, hogy német nevelőnőként a Caetani családnál biztonságban van, de a rettegés tátongó, soha begyógyulni nem tudó, nyílt sebet mart a lelkébe, ami minden éjjel, még a legmélyebb álmában is kínozta, és

követelte, hogy a szerettei nyomát megtalálja. Minden apró, vékonyka szálat felvett, és a felcsillanó reménytől lázban égve igyekezett felgombolyítani azt.

Végül 1944 elejére sikerült Greg Tiltont újból felkutatnia, és bízott benne, hogy az ír férfi a németországi bajtársai segítségével kideríthet róluk valamit. A találkozójuk után Greg egy küldeményt adott át neki, és megkérte, hogy juttassa el a megadott címre. Azt mondta, rá senki sem fog gyanakodni. Attól a naptól Edel Greg iránt érzett elkötelezett hálával és sugárzó boldogsággal vett részt az ellenállás munkájában. Rejtjelezett üzeneteket továbbított a csapat Olaszországba ledobott rádiósához. A férfit már régebb óta megfigyelték. Erről Edel ugyan biztosat nem tudhatott, de ösztönösen és Greg kifejezett kérését is szem előtt tartva, mindig óvatos maradt. Kerülővel ment, vagy a megadott helyszínt többször is körbejárva tájékozódott, nem fenyegeti-e veszély.

Egy őszi hajnalon, kerékpárral elhaladva a találka helye mögött, a ház hátsó garázsában megbúvó, várakozó katonákra lett figyelmes. Nem tért le az útról az épülethez, hanem egyenesen hazahajtott, és a nála lévő papírokat Greg utasításának megfelelően elégette. Egész nap tanakodott, hogyan tudná értesíteni Greget a látottakról, méghozzá minél gyorsabban.

Gyötrő lelkifurdalást érzett, amiért hagyta, hogy a veszélyérzete felülkerekedjen a kötelességtudatán. Igyekezett erőt venni magán, és folyamatosan Zarah-ra gondolt. Arra, hogy mindenáron fel kell őt nevelnie. Be kellett látnia, hogy nem kockáztathat. Ez mindnyájuk érdeke. Az éjszakát forgolódva töltötte, továbbra sem tudott egy kicsit sem megnyugodni, úgy vélte, nem hallgathat, riasztania kell a bajtársait. Aztán még pirkadat előtt felkereste az összekötőjüket a szálláshelyén, és röviden beszámolt a történtekről.

Másnap a csendőrség kiszállt a kastélyba, és vallatni kezdték. Biztosították róla, hogy tudják, merre járt, és kivel találkozott. Edel azonban ragaszkodott a Greggel korábban megbeszéltekhez, és mindent tagadott. A letartóztatását Valeria Caetani-Sforza akadályozta meg, amikor eskü alatt vallotta, hogy a kérdéses időpontban Edel a kastélyban tartózkodott a kislányával. Amikor

kettesben maradtak, Valeria csak annyit mondott, hogy mind a három gyereknek szüksége van rá, és kérte, ezentúl legyen sokkal óvatosabb.

Greg csak néhány hónappal később jelentkezett újra, amikor hírt kapott a családjáról. Edel akkor tudta meg, hogy Dachauban mind odavesztek.

A FINANZMINISTERIUM harmadik emeleti ablakaiból leeresztett vörös, horogkeresztes zászlók vadul lobogtak a meg-megerősödő április végi szélben. Az eső csak estefelé állt el, már sötétedett. Az utcai lámpák fényétől csillogó macskaköveken hosszú sorban várakoztak az épület előtt az autók, mellettük cigarettázó és megriadt, egymás szavába vágó sofőrök álldogáltak. A tisztek befejezték az aznapi munkát, és elhagyták az irodáikat.

Imbert Teichmann SS-Obersturmbannführer szobájából világosság szűrődött ki. Az íróasztalánál ült, és reggel óta megállás nélkül írta a jegyzeteit, és vezette be a különféle jelentések adatait az előtte fekvő, bőrkötéses könyvbe. Néha, nyújtózott egyet ültében; a nyaka egészen megmerevedett, a háta pedig elviselhetetlenül fájt az egésznapos hajlongástól. Elhatározta, hogy mindenképpen befejezi a listát, ha éjszakába nyúlik, vagy haza sem megy, akkor is.

A szirénák ma is megszólaltak. Imbert felpattant, és lekapcsolta a csillárt, csak az olvasólámpáját hagyta világítani. Nem mozdult az irodájából. Néhány perc múlva hatalmas robajjal becsapódó bombák ereje rázta meg a környező épületeket. Esténként, Berlin alatt, már jól kivehetően lehetett hallani, ahogy a szövetséges csapatok és a szovjetek ágyúi dörögtek, kelet és nyugat irányából egyszerre.

Imbert a munkájába temetkezett, elmélyülten készítette a kimutatásait, minden hírt és adatot rendkívül értékesnek talált, amelyet neki szolgáltattak. Különösen azok után nőtt meg számára is a feladata fontossága, hogy egyes tisztek a háború elvesztését is kilátásba helyezték, és már a túlélés esélyeit latolgatták, amikor a kantinban pár sör elfogyasztása után megeredt a nyelvük. A zubbonya felső zsebéből elővette a cigarettatárcáját, és rágyújtott. Hátradőlve fújta a feje fölé a füstöt.

Lehet, hogy mégis véget ér a háború? – gondolta. Lehet, hogy elvesztünk? Mert a valóságot soha nem láthatjuk. A hírszerzés és a Tájékoztatási minisztérium hallgat. Titkolóznak előttünk! Mintha nem lenne hozzá közünk, dühöngött magában. Csakhogy így is tudjuk, amit tudunk! A fél vezérkar fedezékbe vonult, Berlin környékére települtek a hivatalaikkal. De az biztos, hogy nem félelemből tették. Végtére is, a világ legerősebb hadserege a németeké! Nyilvánvaló, hogy valamiben ők is bíznak. Vagy azért, mert már valamit tudnak! Egy végső csapásról. Egy olyan megoldásról, amiről Kurt is beszélt, mert a védelmisek legalább még megbízhatóak…

– Az a rakéta minden kérdést meg fog oldani. Írmagjuk sem marad ezeknek a szemeteknek! – mondta ki félhangosan a következtetését, és ettől láthatóan megnyugodott. Felállt, és járkálni kezdett.

És ha mégsem készülnek el a rakétával időben? Az nagyon nagy baj lenne! Mert ha egyesítik az erejüket a szövetségesek és a szovjetek, nekik, németeknek, nem lesz itt túl jó világ. Pedig hálásak lehetnének nekik! Megtisztították Európát! Jó, az ilyesmi mindig áldozatokkal jár! De a végeredmény a fontos! És az, hogy Európa nem kerülhet többé a zsidó tőke markába. Ez a tény az ő malmukra is hajtja a vizet! Ezt be kellene látniuk! Nem lehetnek ennyire ostobák! A kommunistákat pedig ők sem akarhatják!

Visszaült az asztalához, felkönyökölt, és az állát a tenyerébe fektette. Nekem se ártana valahogy gondoskodni a jövőmről, morfondírozott. Manapság az ember semmiben nem lehet biztos. Mert amit tudok, az a szövetségesek számára is fontos lehet. Elvégre vannak bizonyítékaim, amik jól jöhetnek nekik is! Persze, ha arra kerülne a sor. Ha odáig jutnának az események, hogy az én bőrömre menne a játék. Az ember, ha katona, tudja, hogy bármikor meghalhat. De az önfeláldozás dőreség lenne. És ki gondoskodjon a védelmemről, ha én magam ezt nem teszem meg? Ha meg mégis szétvernénk őket, és miért ne sikerülne a pokolra küldenünk valamennyit, senki sem ítélhet el azért, mert kimenekítettem az iratokat Berlinből. Sőt! Ki is tüntethetnek az előrelátásomért.

A tudat, hogy van egy terve, enyhített az idegességén, és gyorsítani tudott a tempóján. Megteltek a sorok, a bevezetett jelentéseket pedig azonnal el is égette. Mire a szobájában lévő óra elütötte a tízet, befejezte az írást. A légiriadót lefújták. Bezárta a könyvet, és egy fémszállal megerősített szalaggal kétoldalról átkötötte. Kivett a szekrényéből egy ív barna papírt, és gondosan becsomagolta, a tetején megcímezte és lepecsételte. Felvette a telefonját, és tárcsázott. Gerd Statzl tiszthelyettes néhány pillanat múlva a szobájába lépett.

– Heil! Parancsára uram!

– Azt akarom, hogy ma este egy társával, akit maga válasszon ki, induljanak el Münchenbe! Egy küldeményt kell oda eljuttatniuk. Wagnerstraße 18, Bollmann rezidencia. Inge Teichmannt keressék, és bízzák a gondjaira a csomagot. Mondják meg, hogy én küldtem, és feltétlenül őrizze meg, amíg nem jelentkezem.

– Értettem, uram!

– Jelentést kérek minden állomásról. Személyesen nekem. A küldetésük államtitok.

– Értettem, uram! Ide, a minisztériumba küldjük a jelentéseket?

– Ide – mondta Imbert Teichmann, és elfordulva halkan megjegyezte, ha még lesz. – Kivel megy?

– Leonardo Heimwürth tizedessel, uram.

– Leonardo? Milyen furcsa neve van!

– Az anyja olasz. Ezért kapta ezt a nevet. De az apja a Luftwaffénál szolgál.

– Rendben van. És ne feledjék! Az életük árán is el kell juttatniuk a csomagot. Ez parancs! Németország jövője lesz a kezükben!

– Megértettem, uram! Megbízhat bennem. Heil Hitler! – üvöltötte lelkesülten a tiszthelyettes, és távozott.

München az érkezésük estéjén még sötétben is kijózanítóan festett. Az útjuk sem volt zökkenőmentes, többször bonyolódtak

fegyveres összetűzésekbe, azonban a látványra, ami fogadta őket, nem számítottak. Szétbombázott utcákon, lerombolt köztéri épületek között hajtottak, lassanként kiürülő üzemanyagtartállyal. A levegőben füst és égett szag terjengett, a főtér melletti parkot, ameddig a szem ellátott, holttestek borították. A Wagnerstraße üresen tátongott, a 18-as számú villát találat érte. Lassítottak.

– Leo, be kell mennünk. Nem mehetünk tovább! Meg kell győződnünk arról, van-e itt még valaki.

– Itt? – mutatott a romokra Leonardo, és kimeredt szemmel bámult oldalra. – Szerintem már a városban sincs senki!

– De a föld nem nyelhette el a lakosait!

– Az nem. De elmenekülhettek.

– Akkor is be kell mennünk. Gyerünk! A fegyveredet biztosítsd ki.

Az épület ajtaját a légütés kettészakította. Az előtérben derékig ért a törmelék, az elporladt vakolat alatt egy sebtiben összekapkodott bőrönd feküdt, félig nyitva, belőle kilógó női ruhákkal. Az ablakok szilánkjai jégpáncélszerűen borították be a nappali szőnyegét, még a kanapéra is jutott belőlük. Gerd elemlámpával pásztázta végig a falakat. Balról, az ajtó mögül neszezést hallottak. Intett a kezével Leónak, hogy ne moccanjon. Hallgatózott. Majd óvatosan megközelítették a helyiséget, és Leo a parancsára berúgta az ajtót. Gerd bevilágított. Egy húsz év körüli lány ült a földön, térdeit maga alá húzva reszketett, és felemelt kézzel suttogott valamit, amit nem lehetett érteni.

– Maga kicsoda? – kérdezte Gerd.

– A szomszédban dolgoztam. Ide menekültem, mert a ház összeomlott.

– Egyedül van?

– Igen. Azt hiszem.

– Mi történt itt?

– Tegnapelőtt éjjel volt a légitámadás. Senki nem számított erre.

– És Bollmannék hol vannak? Élnek még?

– Azt nem tudhatom. Reggelre már nem voltak itt, az biztos. A boltos azt mondja, valami tiszti kocsi jött értük. Frau Bollmann

sok embert ismert. A katonák is mind elmentek.

– Ezt honnan tudja?

– A mögöttünk lévő utcában van a parancsnokság.

– Rendben van. Leo, motozd meg!

– Engem? Miért? Én is német vagyok!

– Álljon fel! Leo! Csináld!

A lány remegve, nagy erőfeszítések árán állt talpra. Mindkét lába úszott a vérben. Leo végigtapogatta.

– Semmi nincs nála.

– Induljunk! – mondta Gerd, és kihátráltak a helyiségből.

Az utcán továbbra is kísérteties csend honolt. A lámpák csak néhol égtek, a kábelek összevissza himbálóztak a szélben.

– És most? – kérdezte Leo.

– Elmegyünk a parancsnokságra. A lány azt mondta, hogy a mögöttük lévő utcában van.

– Nem túl veszélyes ez?

– Veszélyes, vagy sem, nem tehetünk mást.

– Miért?

– Mert egyrészt jó, ha néhány kilométerre elég a benzinünk. Legutóbb is csak fegyverrel tudtunk szerezni. Itt nem lesz. Másrészt itt a küldemény.

– És azzal mi a terved?

– Nekem azzal nincs tervem. A parancs világos volt. Át kell adnunk.

– Jó, de nincs kinek!

– Nincs. Egyelőre nincs.

– Nyomozni akarsz utánuk?

– Nem tudom. Hátha tudnak a parancsnokságon róluk valamit. A lány szerint tiszti kocsi vitte el őket innen.

– És ha nem lesznek meg?

– A küldeményt nem hajíthatjuk el, mint egy használt szalvétát! Ember! Az Obersturmbannführer megmondta, hogy államtitok! Az is, meg a küldetésünk is. Tehát beszélni sem beszélhetünk róla.

– De akkor mit fogunk csinálni?

– Megtudjuk, amit lehet. Aztán ha nincsenek meg, magunknál

tartjuk.

– Meddig?

– Amíg a parancsnokunk újabb utasítást nem küld.

– És ha mi kerülünk miatta bajba?

– Leo! Az isten szerelmére! Mi vagy te? Katona, vagy egy elsőbálozó kislány, aki retteg, mert nem tudja, hova tette a táncrendjét? A parancs, az parancs. A küldeményről nem szólhatunk, és magunknál kell tartanunk, ameddig nem tudjuk átadni a címzettnek, vagy Imbert Teichmanntól más utasítást nem kapunk. Megértetted?

– Meg.

– Akkor most induljunk a parancsnokságra.

A parancsnoki épülettől néhány háztömbnyire tették le a kocsit. Megfontoltan közelítettek a bejárat felé. A földszinti ablakokban halvány fény pislákolt, az ajtó előtt egy fegyveres őr posztolt. A szomszédos kerítéshez lapulva vártak. Aztán a kétszárnyas kapu nyikorogva kinyílt, és egy közepes méretű teherkocsi állt ki az utcára. Mögötte katonák sorakoztak, ládákkal a kezükben, a csomagok egy része pedig már az autó platóján állt felhalmozva. Valamivel később egy tiszt is megjelent az átjáróban, és utasításokat adott az őrnek. Gerd felegyenesedett, és elindult feléjük. Leo pár lépéssel hátrébb követte. A kezét végig a fegyverén tartotta. A tiszt hamar észrevette a feléje tartó idegen katonákat.

Gerd lejelentkezett, és elmondta, hogy a berlini alakulattól jöttek, és Bollmannékat keresik, mert valamit át kell vennie tőlük. Tudakolta, hogy a hollétük felől vannak-e megbízható értesüléseik. A tiszt először nemleges választ adott, sőt azt sem volt hajlandó elárulni, hogy tudja-e, kikről van szó. Ekkor Gerd nyilvánvalóvá tette a számára, hogy mivel a szovjetek és a szövetséges csapatok, mint bizonyára ő is értesülhetett róla, Berlin elfoglalására készülnek, és ha ez sikerül nekik, ezzel megpecsételődhet mindnyájuk sorsa, nincs sok ideje Bollmannék felkutatására. Az új tömegpusztító rakéta előállításával kapcsolatos adat van a birtokukban, de ez államtitok, csak a nyomaték kedvéért osztja

meg vele, melyet haladéktalanul meg kell tőlük szerezni, és el kell juttatni távírón vagy telefonon a minisztériumba.

A tiszt elgondolkodott. Megvakarta a halántékát, és halkan megszólalt.

– Mindenki Ausztria felé menekült a városból. Bollmannék is. Az osztagunk is odatart. Seefeldben egyesítjük az erőinket. Holnapra ott leszünk. Ha akarnak, velünk jöhetnek. De figyelmeztetem magukat! Veszélyes terepre megyünk. Tirol francia megszállás alatt áll. Már elvesztettük az uralmunkat az ország felett, de ott mégis a kisebbik rosszal számolhatunk, mintha maradnánk.

– Te! – szólalt meg később Leo suttogva a teherautó tetején, amikor elhagyták a német határt. – Nem lehet, hogy ezek mentik az irhájukat innen?

– Miből gondolod?

– Láttam, hogy az egyik láda tele van civil ruhákkal.

– Akkor nagyon úgy néz ki. Ahogy mi is.

– És Bollmannék?

– Mi van velük?

– Nem fogjuk őket keresni?

– De. Viszont nem fogjuk őket soha megtalálni.

A Seefeld melletti erdőben felállított alkalmi tábor rádiósa közölte velük a hírt: Berlin minden valószínűség szerint elesett. Elmondta, hogy előző nap megkezdődött a Spree és a Landwehr csatorna között fekvő kormánynegyed ostroma. A város romokban hever, a legszebb épületek, a Reichstag, az Opera és a Belügyminisztérium is lángokban áll a jelentések szerint. Eluralkodott a káosz, a pincékből előbújó emberek élelmet és tűzifát keresnek, és menekülő német katonák okoznak pánikot a lakosság köreiben, ahogy az eltorlaszolt házakba törnek be utolsó kétségbeesésükben. Ahová még nem jutottak el a szovjetek, ott az SS csapatok tagjai vadásznak a katonaszökevényekre és akasztják fel a

szerencsétleneket a karvalyarcú tisztjeik parancsára, mert azok még a bukás torkában sem tűrnek semmiféle magyarázkodást vagy ellenállást.

Gerd és Leo aznap éjjel titokban zsákmányoltak maguknak egy-egy öltözet ruhát, ami ugyan egyikükre sem volt jó, de mégsem fenyegette így őket az azonnali lebukás veszélye, és a sötétség leple alatt elhagyták az osztag táborát. A hátizsákjukba belegyömöszölték az egyenruháik maradékát, a csizmáikat az egyik sátorban hátrahagyták, és hónuk alatt a Teichmann által átadott csomaggal Észak-Olaszország felé indultak. Leo anyjának a családjánál gondolták meghúzni magukat, amíg tisztázódik a helyzet. Valamennyi pénz még maradt náluk a minisztériumban felvett ellátmányból. Remélték, kihúzzák vele a megérkezésükig.

– Tudod – szólalt meg Leo –, szerencsésnek érzem magam emiatt a küldetés miatt.

– Miért?

– Mert szerintem, ha nem kapjuk meg ezt a küldetést, biztosan meghalunk.

– Igazad lehet. Én is ugyanezt érzem. Csak azt nem tudom elhinni, hogy ennek az egésznek így lehet vége. Hogy megyünk az erdőben, a ruháinkat eldobáljuk, mint a szemetet, aztán megérkezünk valahova, és azt mondjuk, mi ez és ez vagyunk. És elhiszik majd nekünk, hogy mi soha nem is jártunk arra, ahol egykor háború dúlt.

A Bolzanóba vezető út felénél, Fortezza határában egyszerű, meszelt falú, kis fogadó bújt meg a dombok között. Előtte néhány tyúk kapirgált, a szalmabálákról szedegette a téli takarót a terület gazdája.

– Ennünk kéne – szólalt meg Leo. – Talán adnak a pénzünkért valamit.

– Kérdezzük meg! Másunk úgy sincs, amivel fizethetnénk.

– Dehogy nincs! Ott a csomag!

– Viccelsz? Ki adna ezért ma már egyetlen vasat is?

– Akkor miért cipeljük magunkkal?

– Már magam sem tudom. Megszokásból. Hogy ne legyen olyan könnyű a járás – mondta nevetve Gerd, és egyensúlyozni kezdett a feje tetejére tett küldeménnyel. Felnevettek. Aztán hirtelen abbamaradt a nevetésük, és meglepetten egymásra néztek. Egyszerre jutott eszükbe, hogy évek óta még csak nem is mosolyogtak.

A fogadós marasztalta őket éjszakára. Azt mondta, ha behordják a szalmát az ólba, ott alhatnak ingyen. Ráadásul még vacsorát is kapnak, sörrel vagy a vidék házi borával. Gerd és Leo nekigyürkőztek, és egy óra alatt végeztek a munkával. A fogadós felesége tiszta törülközőket hozott, meg szappant. Jólesett a mosdás mindkettőjüknek.

A vacsora végére felszabadultak, amiben az olasz bor is segített, így aztán egyre vidámabban telt az este. Az évek alatt végrehajtott parancsok sötét, súlyos árnyéka még nem takarta el a szabadságuk meleg fényét. A fogadós tudakolta, merre lesz az útjuk tovább. Leo mondta, hogy az anyjáék családjához. Eredetileg valakinek vittek volna egy küldeményt, de már nemigen lesz az fontos. Gerd kicsit megszeppent attól, hogy Leo nyelve ilyen könnyen megeredt, aztán hogy a fogadós ne kezdjen efelől faggatózni, gyorsan úgy tett, mint aki bevallja, hogy szándékai szerint keresni akar magának valami csinos olasz lányt, aztán majd meglátja, hogyan legyen tovább. Egyelőre minden bizonytalan, Németország elvesztette a háborút.

Éjfél is elmúlhatott, mikor a fogadós felkísérte őket a szobájukba. Ott még egy búcsúpohárra készültek, és a fiúk letelepedtek a sarokba elhelyezett kis asztalkához. Az ágyon hevert Leo zakója, a fogadósnak már csak ott jutott hely. Arrébb dobta a zakót, és ekkor meglátta az alatta fekvő csomagot. Önkéntelenül is elolvasta a címzettet.

– Teichmann! – mondta váratlanul. – Én ismerem ezt a nőt! Ezt vinnék neki?

Gerd azonnal kijózanodott.

– Hogyhogy ismeri?

– Ő is német menekült! A Caetani kastélyban dolgozik.

– És hol találjuk ezt a nőt?

– Bressanonéban. Második település innen. Az utolsó házban lakik. A táblánál, ha letérnek a főútról és keresztülvágnak az erdőn, az ő kertje végéhez lyukadnak ki. Na, jó éjszakát! Most már tényleg ideje lefeküdniük. Meg nekem is – mondta a fogadós, és az utolsó cseppig kiitta a poharát.

EDEL ÉS ZARAH elégedett fáradtsággal tekintgettek körbe a frissen kifestett konyhában. Megújultak az edénytároló polcok, és hosszas könyörgések árán az asztalos is rendbe szedte a Sofiától hátramaradt tálalószekrényt. A nagyobb tűzhely, amit a kastélyból kaptak, ma reggelre végre szintén a helyére került, s vacsorára már pirult is a sütőjében a rozmaringos csirke, melynek étvágygerjesztő, fenséges illata és látványa mindkettőjüket izgalomba hozta.

– Holnap bemehetnénk a főtérre megnézni azt a cukrászdát, tudod, amiről meséltem. Reggel kérdezd meg Alessandrót, lenne-e kedve velünk jönni! – szólalt meg Edel.

– Jó, megkérdezem – dünnyögte alig hallhatóan Zarah, és elmélyülten rendszerezte tovább az asztalra kiborogatott evőeszközöket.

Edel felszabadult, kevéske levegőhöz jutott, amióta pár hete Riccardo Caetani Bolzanóba költözött: a fiatalember szeptembertől a híres San Giacomo bentlakásos gimnázium tanulója lesz. Ezentúl csak Alessandro útját kellett egyengetnie, és bízott benne, hogy ez Riccardo komisz akaratossága nélkül minden bizonnyal lényegesen egyszerűbb feladatok elé fogja állítani. Riccardo, a kölcsönös erőfeszítéseknek köszönhetően, végül dicséretes kitűnővel tette le a felvételi vizsgákat. Az apja melle csak úgy dagadt a büszkeségtől, Valeria pedig nem győzött hálálkodni a fiuk tanításáért.

A vacsora után Edel hamar ágyba parancsolta Zarah-t, együtt elolvasták *A diadalmas jóság* utolsó fejezetét, amelyben Molly Lavender, a tizenöt éves kislány életében minden jóra fordul, és a sok-sok kaland után végre megtalálja a szüleit. Aztán betakargatta az alvó gyereket, és sietve visszament a konyhába. Kitárta az ablakokat; szerette ezt az illatos, erős, hegyvidéki levegőt. Leszedte

az asztalt, és hozzálátott a mosogatáshoz. Azonban ekkor kintről a csendben hirtelen elfojtott neszezés és ágreccsenés ütötte meg a fülét, aztán mintha elmosódott beszéd és suttogás morajlott volna az erdő irányából.

A szekrény mellé húzódott, és várt.

A zsigereiből egy szempillantás alatt tört fel a kínzó, jól ismert szorongás. Legbelülről, a gyomra alól mart belé. Érezte, ahogy a félelem egyre fentebb kúszik, és a bokájától egészen a feje búbjáig megbénítja a testét. Lehunyta a szemét, és mélyeket lélegzett. Nyugtatta magát, hogy az a világ elmúlt, már nincs mitől tartania. A beszűrődő külső zaj elült, és újra csend telepedett a házra. Ekkor baljós gondolat hasított belé.

– Zarah! – kiáltott fel, ledobta kezéből a kötényét, és a gyerek szobájához rohant. Feltépte az ajtót, és az ágyhoz ugrott.

– Hála istennek! – suttogta halálra rémült arccal. Ráhajolt a békésen szuszogó kislányra, átölelte, és kétségbeesetten szorította magához. – Jaj, istenem, de jó, hogy itt vagy!

– Miért, hol lennék? – kérdezte álmos hangon Zarah. – Mi történt? Miért reszketsz?

– Jaj, semmi, édes angyalom, ne haragudj, csak lehet, hogy rosszat álmodtam.

– De hát még ruhában vagy!

– Ó, tényleg, igen! Csak kicsit elbóbiskoltam az asztalnál – hazudott ügyetlenül Edel. – Aludj tovább, szívem, és bocsásd meg, hogy felkeltettelek!

A kislány rámosolygott, és becsukta a szemét. Edel néhány másodpercig még álldogált Zarah szobájának az ajtajában, nézte a gyerek nyugodt arcát, s már-már biztosra vette, hogy csak a képzelete űzött vele valami gonosz tréfát.

– Miért rabolná el bárki is Zarah-t? – gondolta. – Ostobaság! – És ugyan ki járhatna ilyenkor erre, a város szélén?

A sorban az övék volt az utolsó ház. Mennyire örült, amikor Sofia felkínálta nekik! Mindig is szerette, hogy mögöttük már csak a nagy fák vannak, amik mögül néha még az őzek is

előmerészkednek némi táplálék reményében, ha hosszúra nyúlik a tél. Nyaranta pedig a sok lombtól jóval hűvösebbek itt az éjszakák, mint a kövezett utak mentén a városban.

Visszament, és a konyhában lekapcsolta a nagy lámpát. A tűzhely parazsa meleg, vöröslő fénnyel vonta be a helyiséget. Megszokott mozdulattal emelte le a mosogatótálat a kisasztalról, és elindult, hogy az udvari csatornába öntse a vizet. Már majdnem az ajtóhoz ért, amikor felnézett, és az ijedtségtől földbe gyökerezett a lába. Az üvegkazetták mögül két, jól kivehető árnyék vonalait vetítette az utcai lámpa fénye a vékonyka vászonfüggönyökre.

Ezek szerint mégis jól hallottam, gondolta. Valakik ólálkodnak a kertben.

Higgadtan ellenőrizte magában, hogy a ház elülső részén az összes ablakot és az ajtót is bezárta-e. Megnyugodott, hogy igen, úgyhogy csak álldogáljanak odakint a késői látogatók, amíg meg nem unják. Aztán hirtelen újra elöntötte a feszültség, mert rájött, hogy a konyhában viszont minden nyitva maradt. Végül azzal nyugtatta magát, hogy ha rossz szándékkal közelítenének, akkor már régen, a nyitott ablakon át is bejöhettek volna. Megremegett. Óvatosan letette a tálat, és összeszedte a bátorságát. Ebben a pillanatban finoman megzörgették az üveget. Edel az ajtóhoz lépett, és határozott mozdulattal kinyitotta.

Két férfi állt a küszöbön. Az egyikük esetlen zakót viselt, a másikon, aki jóval idősebbnek tűnt, elhasználódott, rövid tweedkabát volt. Edel felszegett fejjel állt, és nyelte a torkában dagadó gombócokat. A zakós hol balra, az erdő felé, hol pedig jobbra, az út irányába nézegetett, láthatóan azt nézve, hogy követte-e őket valaki. Az idősebb szólalt meg először.

– Jó estét – köszönt németül.

– Mit óhajtanak? – csattant fel Edel hangja, ugyancsak németül.

– Bemehetnénk?

– Szó sem lehet róla! Azt se tudom, kik maguk. És egyébként is, hogy jöttek be a kertkapun?

– Az erdő felől jöttünk. Egy küldeményt hoztunk önnek – mutatott a férfi a kabátja alatt szorongatott, spárgával átkötött

barna csomagra.

– Én nem várok sehonnan semmiféle küldeményt. Jobb, ha azonnal távoznak innen!

– Maga Teichmann, nem?

Edel egy pillanatra meghőkölt. Tisztában volt vele, hogy nem mondhat mást. Tagadni nem volna értelme.

– I-igen – válaszolta kissé bizonytalanul. – Én vagyok. És?

– Németországból küldtek minket. A véletlenen múlt, hogy a nyomára bukkantunk, és megtudtuk, hova menekült. Ezt önnek kell átadnunk – mondta a férfi, és Edel felé nyújtotta a csomagot.

– Miért nekem?

– Nézze meg!

Edel gyanakvó, akaratlan mozdulattal nyúlt érte. Átvette és forgatni kezdte. A csomag kemény volt, először azt hitte, valami doboz lehet. Végigtapogatta. Érezte, hogy egy vastagabb könyvet tart a kezében. A félhomályban, a málló papíron kivehetetlen, itt-ott elmosódott címzésre lett figyelmes.

– Gyújtok villanyt – mondta, és a két alak orra előtt becsukta az ajtót.

A fényben először a szabályos, gót betűs írást vette szemügyre. *I. Teichmann* – állt a csomag tetején. Jobb oldalt, felül pedig egy megfakult pecsét látszott, ami egy betűkkel körbevett címer volt. Közelebb hajolt.

– *Finanzministerium der Deutschen Reichtum* – olvasta Edel félhangosan.

A mellkasában dübörögni kezdett a múlt. Kiment a lábából az erő, hányinger gyötörte, és összeszorult a torka. Égette a kezét a csomag, égette a szemét a rettegett jelkép, a sas, aminek a hatalma alatt egész családját elvesztette. Nem, ezt látni se akarja többé, csak felejteni, felejteni! Az ajtóhoz rohant, és kinyitotta. A két férfinak hűlt helyét találta. Kiszaladt utánuk az udvarra, kezében a csomaggal, tehetetlen dühvel forgolódott maga körül, majd kiabálni kezdett a sötétségbe.

– Azonnal jöjjenek vissza! Hol vannak? Vigyék innen, vigyék ezt a mocskot innen! Nem akarom látni! Nem akarom többé látni! Hallották? Vigyék innen!

Szédülni kezdett. Leguggolt, hogy enyhítsen az émelygésen, és akkor kitört belőle a zokogás. Marta a fájdalom, potyogtak a könnyei, siratta a szüleit, a testvéreit, az elvesztett gyermekét, az életüket, tehetetlenül, elkínzottan. Amikor már kissé megnyugodott, Zarah hangjára eszmélt fel.

– Mi történt? Miért sírsz? – kérdezte a kislány mezítláb, hálóingben, a nyitott konyhaajtóban.

Edel felegyenesedett. Megtörölgette az arcát, kézen fogta Zarah-t és bementek a konyhába.

– Nincs semmi baj. Csak hoztak nekem valamit, és az felzaklatott.

– Mit kaptál? Azt a csomagot, ami a kezedben van?

– Igen.

– És mi van benne?

– Nem tudom pontosan. Azt hiszem, egy könyv lehet.

– Akkor nézzük meg!

– Nem – felelte határozottan Edel.

– Miért nem?

– Mert nem gyereknek való. Drágám, menj, és feküdj vissza! Holnap elmegyünk a cukrászdába, most csak erre gondolj! Jó éjszakát – mondta lágyan, és megcsókolta Zarah homlokát. – Menj!

Amikor újra egyedül maradt, lerogyott a székre. Forgott vele a világ, és szélsebesen kavarogtak benne a gondolatok, a megválaszolhatatlannak tűnő kérdések.

– *I. Teichmann* – olvasta fennhangon. – Ez áll a csomagon – folytatta az elmélkedését. – Csakhogy, ez az *I* betű nyilvánvalóan nem lehet Inge, mert nekem, az any-já-nak – szótagolta kényszeredett, keserű mosollyal a szót –, miért küldene a német birodalmi minisztérium… egy könyvet? Már ha ez tényleg egy könyv. Vagy bármi egyebet. Ez a küldemény egyértelműen Imbertnek kell, hogy szóljon. Vagy az is lehet, hogy az övé.

Beleborzongott a következtetésébe, és akaratán kívül továbbra is a csomagra bámult.

– Ó! De hiszen nincs is rajta postacím! Se bélyeg! – fedezte fel hirtelen. Hát persze hogy nincs! Ezekkel a futárokkal akarták neki

valahova a minisztériumból eljuttatni, csak már nem találták, mert nem volt ott! Mentette az irháját ő is, ahogy a többi is!

Zihált. Tartott egy kis szünetet, aztán fennhangon folytatta a gondolatmenetet.

– A két férfi azt állította, véletlenül bukkantak rám… úgy vélhették, egy hozzátartozóra. Hogy megörülhettek! Biztosan azt hitték, közéjük tartozom, a bizonytalanságommal pedig csak erősítettem bennük a tudatot. Láthatták, hogy van takargatnivalóm, és én is félek… persze, csakhogy nem attól, amitől ők. És végre megszabadulhattak a terhüktől! Kereket oldottak, amint tudtak, menekültek a gyávák!

Tenyerét a homlokára tapasztotta, lehunyta a szemét, és felsóhajtott.

– Mindegy… – mondta maga elé bágyadtan. Még mindig hányingere volt. Felállt, és töltött egy pohár vizet. Nagyokat kortyolt, és közben sem tudta levenni a tekintetét a csomagról. Sehogyan sem volt képes tőle elszakadni.

Nos, ez a könyv tehát, minden valószínűség szerint Imberté. A minisztériumnál, látva az elkerülhetetlent, a gondjaira akarták bízni. Hogy elrejthesse, vagy még inkább, hogy kimenekíthesse Németországból. De miért? Hogy ne kerülhessen illetéktelen kézbe? Mert ami benne van, az még felhasználható a javukra? Vagy éppen, hogy el kellene tüntetni, mert terhelő lehet rájuk nézve? És ugyan, mit számítana az ma már? Vagy, ha épp az ellenkezőjét hiszik, mostanra még miben bízhatnak?

Ismét felsóhajtott. Talán mégis ki kellene bontani és megtudni, mi áll benne, gondolta tanácstalanul.

Edel a nyitott ablakhoz lépett. Arcát felemelte, és az esti fuvallatba tartotta. Új életre vágyott, és nem akart többé emlékezni. Különösen nem a Teichmann családra. Nem akarta újraélni az elátkozott, borzalmas éveket. Gyűlölte ezt az elkárhozott nevet, valahányszor csak elhangzott, vagy még inkább, ha ki kellett mondania. Nem volt nap, hogy ne önváddal telve gondolt volna arra a pillanatra, amikor riadalmában a Bressanone felé vezető

úton ez a név hagyta el a száját. Bánta, sajnálta ezt az ostoba véletlent, mert az volt, nem is lehetett más; százezerszer újra meg újra végiggondolta, de a mai napig nem talált észszerű magyarázatot arra, miért éppen ezt mondta.

Ennek ellenére még mindig nem tudta magát meggyőzni arról, hogy semmi értelme tovább gyötrődnie azon, hogy akkor mit tett rosszul, vagy mit kellett volna másképp tennie, mert megváltoztatni már nem lehet. Vagy legalábbis egy jó darabig nem. Ma este kiderült, hogy még mindig kísért, még mindig itt jár közöttük a múlt. Kiszámíthatatlan, hogyan alakulnak a dolgok, s hogy valaha biztonságban lesznek-e igazán. Mert még mindig fölöttük terjeng a kínzóik savanyú, bűzös lehelete, és még sokáig visszhangzik majd a szenvedők halálsikolya. A gyanakvás minden egyes sejtjébe kitörölhetetlenül fészkelte be magát, és olyan mélyen, hogy még Gorisiéknak sem lett volna képes soha elárulni, kik ők valójában.

Marcangolta magát, vajon jól tette-e? Mert most nem lesz-e belőle is a neve miatt bűnös? Soha, de soha nem fogja tudni megbocsátani, hogy még ma is jeges félelem lesz rajta úrrá, ha csak egyetlen másodpercét is felidézi a németországi életének. Valahányszor megszólították, vagy ki kellett mondania a nevét, a következő másodpercben megesküdött, hogy Inge Teichmannként nem temetik el. Tudta, hogy egyszer eljön a nap, amikor ismét Edel Winter lesz a neve.

Gondosan bezárta az ablakokat, és bereteszelte az ajtót. Szeme újra a gyűrött, szakadozott, barna papírra tévedt.

– Később – mondta. – Egyszer, talán. Egyszer majd megnézem, mi lehet benne. De még nem. Most még biztosan nem – folytatta rideg hangon, aztán felemelte az asztalról a csomagot, és elindult vele a padlás felé.

MÁSODIK RÉSZ

SIGNORA CORACCHI háromszor egymás után megfújta a sípját.

– Sorakozó, lányok! Ne kelljen többször szólni! – kiáltott, és hogy nyomatékosítsa az elhangzottakat, néhányat tapsolt hozzá.

A Mária-Magdolna leánygimnázium palaszürke, flanel egyenruhába öltöztetett növendékei kettesével, szemvillanás alatt egyenes oszlopba rendeződtek. Zarah utolsónak ért a sorba; kapkodva igazgatta fehér, madeirahímzéses körgallérját.

– Charlotte Teichmann! – csattant fel szigorúan a tanárnő hangja. – Megint elkésett! És megint rendetlenül néz ki!

Zarah jókedvűen simított végig a ruháján, majd kísérletet tett, hogy megzabolázza dús hajkoronája rakoncátlan tincseit. A hajfonata végén szorosabbra húzta a fehér masnit, és a párjára mosolygott. Flavia Bertoldi a gimnázium kezdete óta a legjobb barátnője volt.

– Hol voltál? – kérdezte a lány riadt tekintettel.

– A kerítésnél.

– Minek?

– Valakivel beszélgettem.

– Csendet kérek ott a sorban! – hallatszott ismét Signora Coracchi érdes hangja. – Lányok! Mint azt az utolsó óra előtt ismertettem, látogatást teszünk a városi könyvtárban. Miután megnéztük a történelmi épületet, a nagy olvasóteremben egy óra áll rendelkezésükre, hogy egy maguk által kiválasztott és általam jóváhagyott könyvet vagy kiadványt tanulmányozzanak. Lehetőleg a lexikonok és almanachok közül keressenek maguknak. Olyat, ami feltétlenül hasznos! Bármit kikölcsönözni csak az engedélyemmel tudnak, ezt tartsák észben. Ahogyan azt is, hogy a viselkedésüknek minden pillanatban tükröznie kell az iskolájuk méltóságát! Elvárom, hogy fegyelmezettek legyenek az úton és az intézményben egyaránt. Úgy, ahogy tizenhat éves, fiatal lányokhoz

méltó. Kérem, kövessenek!

A tizedik C osztály huszonhat növendéke Signora Coracchi vezetésével kisorjázott a vastag tölgyfa kapun. A gimnázium északi szárnyát még tavaly ősszel állványozták fel, de mostanra már a festéssel is majdnem elkészültek. Hosszú ideig tartott az újjáépítés, mert a tetőt éppen a háború befejezése előtt két találat is érte. Signora Coracchi az út közepéről egyszerre tartotta szemmel az egyes szinteken dolgozó munkásokat, akik igencsak kedvüket lelték a pezsdítő látványban, és az alattuk elhaladó növendékeit.

– Fejeket lehajtani! – adta ki az utasítást ellentmondást nem tűrő hangon a tanárnő. – Mindenki a lába elé néz! Még véletlenül sem fölfelé!

Sietős léptekkel vágtak át a líceumhoz vezető kavicsos sétányon, s egyenesen a Torre Bianca irányába fordultak. Szikrázott a nap, és egyetlen felhő sem járt az égen. A főúton pár nappal ezelőtt borultak virágba a gesztenyefák, az illatos hársbokrok is lassanként bontogatni kezdték kerekded leveleiket. A járdák mellett, végig a dómig, virítottak a begóniák, a szemközti park eleven zöld füvében egészen a földig hajoltak szirmaik súlyától az óriásira növekedett labdarózsák. Alig négy hét, és beköszönt a várva várt nyári szünet! Zarah csillogó szemmel lépdelt, arcán letörölhetetlen vigyorral.

– Te minek örülsz ennyire? – kérdezte Flavia.

– Tudsz titkot tartani? – kérdezett vissza Zarah.

– Ne sértegess!

– Jó, nem úgy gondoltam!

– Akkor mondd el!

– A múltkor végre beszélgettem valakivel a cukrászdában. Amíg anyám a mosdóban volt. De tudom, hogy egyébként ő is megengedné, csak még nem akartam neki szólni.

– Egy idegennel?

– Nem volt idegen. Már többször láttuk egymást.

– Jó. De attól még idegen volt. És ki az illető?

– Bruno. Bruno Totti. És azt mondta, tetszem neki…

Flavia alig bírt megszólalni a csodálkozástól. Persze tudta, hogy Lotte után bolondulnak a fiúk, mert valóban gyönyörű, és

nagyon jó a közelében lenni. Már korán reggel vidáman csillog a szeme, mindenkihez kedves, és nincs lány az osztályban, aki ne irigyelné a bronzszínű hajáért. Ráadásul még a szeplői is szépek, arról nem is szólva, hogy már az alakja is olyan, mint egy valódi nőnek. Igazán szerencsésnek született.

– Rögtön megmondta, hogy tetszel neki?

– Igen. És azt is mondta, hogy régóta járkál utánam, és meg akar ismerkedni velem.

– Hát, nem sokat teketóriázott…

– Nem volt sok időnk.

– Ahhoz képest elég tartalmas beszélgetést folytattatok. És?

– Mit és?

– Jaj, Lotte, ne kelljen már minden szót kihúzni belőled! Felcsigázod az embert, aztán csak odalöksz egy-két mondatot.

– Jól van. Mit szeretnél tudni róla?

– Mindent! Hány éves, mit csinál, hogy néz ki?

– Mindent én sem tudok. Egyelőre! – nevette el magát Zarah. – Húszéves. Katonaképzős, magas, fekete hajú és kék szemű.

– Neked tetszik?

– Nagyon.

– Szerelmes is vagy belé?

– Nem tudom. Honnan tudnám? Még sosem voltam. Flavia, segítened kell! Ha az olvasóteremben leszünk, ki kell hozzá surrannom.

– Te megőrültél! Ha Signora Coracchi észreveszi, én nem lennék a helyedben, az biztos!

– Segítesz?

– Úristen! Nem tudom, miért, de persze hogy segítek. Mi a terved?

– Nincs tervem. Ha lesz rá alkalom, pár percre kiszököm. Mondtam Brunónak, hogy ne vegye biztosra, hogy kijutok. De azt mondta, mindenképp várni fog. És hogy ne aggódjak, mert ha most nem is, máskor lesz rá még alkalom.

– Jó, de ezt mikor tudtátok megbeszélni? Csak ma mondták meg, hogy ide jövünk.

– Hát ma.

– Ma? Ezek szerint vele beszélgettél a kerítésnél?

– Igen.

– Odajött a gimnáziumhoz? És ha valaki meglát benneteket? Lotte, ugye tudod, hogy a tűzzel játszol?

– Tudom, Flavia. De mit tehetnék?

– Akkor szerelmes vagy belé.

– Hát, ha az a szerelem, hogy az ember találkozik valakivel, és azt sem tudja, mitévő legyen, csak vágyik utána, és folyton vele akar lenni, akkor nagyon úgy tűnik, hogy igen.

Amióta megismerték egymást, kedden, csütörtökön és szombaton késő estig együtt voltak. Mindig itt találkoztak, egyetlen alkalmat sem hagytak volna ki. Az óratorony előtt, négykor. Az első időkben titokban, mostanra azonban már mindenki tudta, hogy a város egyik legszebb hajadonának komoly udvarlója van. Bruno megfogta az isten lábát, hajtogatták.

Felsuhantak az ódon grádicson, és a lábukat kilógatva, egymáshoz szorulva ültek a torony déli ablakában; nézték a távoli hegyeket, és fonták közös életük vásznához a majdan eltéphetetlen szálakat. Az idő múlását maguk mögött hagyva, kéz a kézben sétáltak a líceum végtelen parkjában, a ropogó, friss hóban, a lenyugvó nyári nap még forró, bágyadt fényében, a tavasz ébredésekor és a ködben hulló elbarnult levelek között. A lány csak nevetett, borzolta haját a szél, és ha tündöklő kék szemét egy sejtelmes mosollyal a szerelmére emelte, senki, de senki a világon nem érezhette magát szerencsésebbnek, mint az, akit ő így szeretett.

A legutóbbi kedden nem találkoztak. Lotte azt üzente, tételeket kell kidolgoznia. Aztán végre csütörtök lett, Bruno pedig jóval korábban érkezett, és mostanra meglehetősen izgatottan és türelmetlenül toporgott a torony bejáratánál. Az óra fél ötöt mutatott. Már kétszer is felszaladt a haranglábhoz, hogy megnézze, Lotte esetleg előbb érkezett és felment-e, hogy ott várjon rá. Arra is gondolt, talán meg akarja tréfálni, és valahová elrejtőzött. Harmadszor is felóvakodott; tudta, ismerte, melyik lépcsőfoknál kell óvatosnak lennie, hogy a reccsenés el ne árulja. Lotténak is megmutatta az épület minden titkos zegzugát.

Gyerekkora óta járt ide. Apja, a dóm órásmestere, mindig magával cipelte, ha meg kellett olajoznia valamelyik fogaskereket, vagy ellenőriznie kellett a szerkezet hatalmas, férfikar vastagságú

láncokon függő súlyait. Abban reménykedett, hogy az egy szem fia, ha ő megöregszik, átveszi a tisztét, de ebbéli álmai korán szertefoszlottak, mert Bruno állandóan csak katonákról és fegyverekről beszélt, meg háborúsat játszott, így a harangláb meg a fölötte égbe nyúló óratorony inkább lett képzeletbeli csatározások és bevetések izgalmas színtere a fiú számára, mint jövendőbeli foglalkozásának komoly terepe.

Bruno csak reménykedett, bár valójában már mákszemnyit sem hitt abban, hogy Lotte vidám hangulatban lenne, és most bújócskát játszana vele. Szidta, átkozta magát, amiért sürgette, amiért engedte, hogy a birtokló és kapzsi vágy uralkodjék fölötte, amiért nem volt képes megérteni, hogy Lotte még csak most érettségizik, pár hét múlva, az élete tele van célokkal, tervekkel, és persze hogy neki is helye van mindebben, világosan megmondta, de még nem asszony szeretne lenni, hanem csak egy szerelmes, szabad lány.

Szabad, mint azok a galambok, akik a harangok megszólalása előtt pár pillanattal kirepülnek a torony résein, mert tudják, előre tudják, mikor fognak megkondulni. A gondolatától is megőrült, hogy a lányt, akit mindennél jobban szeret, megbántotta, hogy elveszítheti azt, aki nélkül élete egyetlen napját sem lenne képes átvészelni, vagy nem láthatja, mert a követelőzése miatt Lotte talán nem szereti többé.

Késik. Sosem szokott, gondolta, és a kínzó megbánás elviselhetetlenül égette tovább a szívét. Imádkozott, hogy csak még most, csak még most az egyszer jöjjön el Lotte a toronyhoz! Hogy megölelje, és elmondhassa, mennyire megbánta a múlt szombati veszekedést.

Ostoba volt, ez nem kétséges. Már rájött, hogy az tüzelte ennyire fel, hogy év elején Lotte anyja is férjhez ment, és ha az ember esküvőt lát, hamar kedve támad. Persze nagy lakodalmat nem csaptak: szépen, csendben intézték a dolgot, bár Franconiék nagyobb felhajtást szerettek volna most, hogy Giuseppe végre negyvenévesen nősülésre adta a fejét – noha annyira nem voltak elragadtatva a gondolattól, hogy német nő lesz a felesége, még ha Inge igencsak meg is dobogtatta a férfiak szívét, olyan

különlegesen szép volt, és csinos. De hát akkor is német, mondogatták sajnálkozva.

Giuseppe a félkész háza befejezésével volt legtöbbet elfoglalva: ahogy a munkája engedte, rohant az építkezésre, a felesége tanítás után pedig szintén oda igyekezett. A háztartás javarészt Lotte nyakába szakadt – a vásárlás, a takarítás, s mindez a tanulás mellett, ráadásul Bruno is egyre többet méltatlankodott, mert kevesellte a rá szánt időt. Aztán Lottét választút elé állította, és csalódnia kellett. Pontosabban nem csalódott, mert legbelül tudta, hogy az, amivel ellentmondott neki, jelesül az akarata, az önállósága és a tartása teszi őt számára olyan ellenállhatatlanná. Miért is gondolta, hogy uralkodhat Lotte fölött? Hogy bármit is kierőszakolhat belőle? Fohászkodott, hogy csak még egyszer legyen mellette, csak még egyetlenegyszer legyen vele, itt, újra! Ígérte égre-földre, hogy ezentúl minden úgy lesz, ahogy ő akarja!

A harangok megkondultak, az óra ötöt mutatott. Brunót fojtogatni kezdte a sírás. Nem szégyellte az érzéseit, nem érdekelte, hogy gyenge. Bánatosan fellépdelt negyedszer is a toronyba. Kiült az ablakba, ahol ketten szoktak, és kicsordult a könnye. Úgy érezte, már nem tudna Lotte nélkül élni.

– Te még itt vagy? – érintette meg a vállát gyengéden egy kéz nem sokkal később. Bruno először azt hitte, csak a képzelete játszik vele. De az illat, amely az orra sejtjeibe ivódott, jelezte a lány érkezését: egymillió közül is megismerné, mielőtt megszólalna. Lotte hangjától elernyedt, miközben azt érezte, mindjárt kiugrik a helyéből a szíve. Mégis itt van! Eljött! Akkor mégis szeret, gondolta.

– Igen. Vártalak – mondta Bruno, és kifordult az ablakrésből. – Nagyon vártalak. Vártalak volna, amíg csak újra látlak. De már azt hittem, nem jössz. Hogy többé nem.

– Itt vagyok. Eljöttem, bár nem tudtam, itt talállak-e még.

Bruno a lányra nézett.

– Sírtál – jelentette ki Zarah.

– Igen. Nem restelkedem miatta. Férfi vagyok, és sírtam

utánad. Mert félek. Félek, hogy el fogsz hagyni. Amiért sürgettelek, amiért veszekedtem veled, amiért…

– Ssss! – tette a mutatóujját Bruno szájára Zarah. – Sajnálom, hogy…

– Kérlek, bocsáss meg nekem! – vágott közbe Bruno. – Ne mondj még semmit, ne hamarkodd el, kérlek, gondold át, én megbántam, őszintén megbántam…

– Ssss! – csitította újra Zarah. – Várj! Előbb én hadd mondjak valamit. Gyere! Állj fel, és ölelj át!

Bruno boldogan engedelmeskedett. Hátrébb léptek a haranglábak között kialakított, aprócska pihenőfülkéhez. Bruno ácsolta, Zarah pedig színes párnákat és pokrócot vitt bele, hogy ha hidegebb lenne, akkor is maradhassanak, amíg szeretnének, és fázniuk se kelljen. Zarah a tenyerébe fogta a férfi arcát, és megtörölgette. Bruno sötétkék szeme riadt lángolással kutatta Zarah tekintetét. Várta a szavakat, az ítéletet, a büntetést.

– Hogy lehetsz ilyen buta? Hogyan hihetted egyetlen percig, másodpercig, hogy én téged el tudnálak hagyni? Hogy nem szeretlek jobban bárminél? Hogy csak azért, mert a magadénak akarsz tudni, kizárólag a magadénak, én annak nem örülnék, szárnyalnék, hogy a férfi, aki az életnél is fontosabb nekem, engem akar, és csak azért, mert sürgetsz, mert most akarod, és nem akarsz tovább várni, én megbántódom ettől, és elfelejtelek?

– Ez igaz? Istenem, hát így gondolod te is? Mert én, én a világon mindennél jobban akarlak!

– Most besűrűsödtek a dolgok. Pár napja tudtam meg, hogy anyám gyereket vár. Hogy testvérem fog születni – hadarta Zarah, és az arcán szomorúság tükröződött.

– Hogyan? De ennek nem örülsz?

– De. Örülök, csak most még több dolog hárul majd rám. Mert anyám nem viseli túl jól a terhességet. Jaj, Bruno, el kell mondanom valamit! Már régebb óta tervezem, de nem volt hozzá bátorságom.

– Neked? Neked nem volt bátorságod megtenni valamit?

– Nem volt. Mert ez az egész így nem igaz. És ezt én nem tudom tovább csinálni.

Brunót kiverte a víz. Mi következik most? Mit jelentsen ez? Akkor mégis vége lenne?

– Kérlek, beszélj! – sürgette.

– Szerelmem, ne ijedj meg! – nyugtatta Zarah. – De most végképp eljött az idő, hogy megtudj mindent.

– De szeretsz?

– Hát persze!

– És nem az lesz a vége, hogy el akarsz, vagy el kell hagynod?

– Bruno, édesem! Én remegek, félek, rettegek, hogy ha mindent tudni fogsz rólam, nem te akarod-e megtenni majd? De akárhogyan is legyen, tudnod kell, hogy én komolyan gondolom. Halálosan komolyan, hogy melletted akarok lenni, élni, téged szeretni. És ha van közös életünk, amit mindketten kívánunk, akarjuk, azt nem alapozhatom egy hazugságra.

Bruno nagyokat nyelt. Egyelőre nem értett semmit az egészből, csak annyit tudott, hogy bármit is mondjon Lotte, az ő érzésein az soha nem fog tudni változtatni.

– Én nem Charlotte Teichmann vagyok. Hanem Zarah Winter. Németországban, zsidó családban születtem, Starnbergben. Az édesapám, Abraham Winter gabonakereskedő volt, édesanyám pedig Adele Weiss, egy meseszép asszony. Sajnos, csak egy fotóm maradt róluk, kislány koromból. Én vagyok a negyedik gyermekük. A nő pedig, akit te Inge Teichmannként ismersz, nem az anyám, hanem a nővérem, Edel Winter.

Bruno tágra nyílt szemmel, elfogódva és a lélegzetét visszafojtva hallgatta, míg Zarah a történetük végére ért.

– És most, Bruno, neked kell döntened. Tudsz-e még ezek után ugyanúgy szeretni?

– Hogy lehetsz ilyen buta? – ismételte meg a fiú Zarah korábbi kérdését. – Hogy kérdezheted tőlem, hogy tudlak-e ezután is ugyanúgy szeretni? Mert nem tudlak! Ugyanúgy, nem tudlak, soha többé!

Zarah szemébe rémület költözött. Bruno folytatta.

– Mert csak ezerszer, milliószor jobban tudlak! Mindig tudtam, éreztem, hogy valami titok lappang körülötted, s reméltem, hogy egyszer a bizalmadba fogadsz. Majd ha

érdemesnek tartasz rá. És most azt kérdezed, szeretlek-e továbbra is? Egy olyan lányt, aki nemcsak szép, hanem okos és erkölcsös is, aki kész lett volna lemondani a szerelméről, a boldogságáról, csak mert nem tudott volna hazugságban élni? És mondd, mi a különbség? Min változtat mindez? Ugyanaz az ember vagy. Pontosabban nem! Egy hős vagy, egy királynő! Az élő tisztesség és becsület! Édes szerelmem! Bárcsak tudnálak mindazért kárpótolni, amit át kellett élned! Bárcsak képes lennék feledtetni veled a sok szenvedést!

Zarah a kezébe temette az arcát, és feltört belőle a zokogás.

– Nem éltem volna túl, ha elhagysz. De jogod van tudni az igazat.

– Igen. Jogom van. És ez a mi titkunk marad, ameddig te ezt így akarod. Zarah – suttogta, ízlelgette a szót. – Milyen gyönyörű név! Mennyire szeretem máris!

Zarah átkulcsolta a szerelme nyakát, és lágyan megcsókolta. Meglazította Bruno zubbonyát, és gyengéden végigsimított a mellkasán.

– A feleséged akarok lenni. Most.

Bruno magához szorította Zarah törékeny testét. Szorította gyengéden, aztán erősen, úgy, mintha soha el nem akarná ereszteni. Zarah Bruno hajába túrt, simogatta, csókolta az arcát, a szemét, a fülébe bújt, és azt suttogta, hogy szerelmes belé, és azt akarja, hogy ő legyen a férfi, akivel leélheti az életét. Mert ő lesz az első és ő legyen az utolsó is, csak ez a kívánsága.

A férfi két karjával megemelte, beszívta a bőre illatát, végigcsókolta a nyakát, a haja tövét és az állát. Zarah hátravetett fejjel, kinyíló ajkakkal adta át magát a férfi szájának, testének és mindkettőjük akaratának.

Zarah késő délután ért haza az egyetemről. Már az utca végéből látta a villogó mentőautót. Szaladni kezdett, remélte, nem Edellel történt valami. A kisbabát csak egy hónappal későbbre várták.

A házban nagy volt a felfordulás, Giuseppe sem sokkal előtte jött meg a munkából. A bába utasította, fusson el a postára telefonálni – örült, hogy végre hazajött valaki, mert ő az anyát nem hagyhatta magára, úgy tartotta benne a gyereket, hogy meg ne fulladjon. Edel tiltakozott, nem akart kórházba menni, azt mondta, inkább itthon szülné meg a kicsit. A bába viszont erre azt felelte, hogy itt most ő a főnök, és nem tűr beleszólást a munkájába.

Reggel, teregetés közben indult meg a szülés. A szomszédasszony értesítette a bábát, aki jött is azonnal, megvizsgálta, és mondta, hogy délre itt lesz újra, addig Edel csak járkáljon, és figyelje az órát, hogy sűrűsödnek-e a fájások. Aztán visszatért, és már vele is maradt egészen délutánig. Addig rendben ment minden. Úgy hitte, mostanra már meg is lesz a gyerek. De Edel nem tudta megszülni, a pici elakadt.

A mentő Edellel és a bábával szirénázva kifordult a főútra. Zarah még mindig a kezében szorongatta a táskáját és a ballonkabátját. Giuseppe holtsápadtan, verejtékezve állt megkövülten az udvar közepén. A szomszédasszony épp végzett a szoba feltörlésével; a véres ruhákat egy lepedőbe tekerte, és szólt Zarah-nak, hogy azonnal áztassa hideg vízbe egy kis szódával, mert úgy nem hagy rajta foltot semmi.

Sötétedés előtt egy kevéssel befutott Bruno is: már éppen szedelőzködtek, hogy induljanak a kórházba. Giuseppe még mindig falfehér volt. Se egy falat, se egy korty le nem ment a torkán, csak arra tudott gondolni, hogy mielőbb látni akarja a feleségét és a gyereket.

A kórház folyosóján aztán hosszasan várakozni kellett, mert

épp vizitet tartottak az esti műszak előtt, de szerencsére Flavia anyja, aki nővérként ott dolgozott, megismerte Zarah-t, odasietett, és gyorsan megsúgta, hogy jól vannak: az édesanyja is, ő még alszik, és a kistestvére is. A többiről majd tájékoztatást ad a doktor úr. Fellélegezhettek.

Edel egy hónapig lábadozott: meg kellett műteni, és valószínűsítették, hogy többé nem fog teherbe esni. A kisfiú, Cesare, a család azonnali büszkesége lett. Szép, formás kis lurkó volt, azt meg kellett hagyni; eleve is elég nagyra nőtt, és kint is meglehetősen gyorsan fejlődött.

Zarah esténként hullafáradtan dőlt az ágyba. A tanulás mellett gondoskodnia kellett a házról, a nővéréről, aki harmatgyengén járt-kelt egyik szobától a másikig, és azt mondta, nem érti, miért tart ez ilyen sokáig – ha megmozdul, ki akar szakadni a hasa. Zarah próbálta türelemre inteni, de Edel nagyon kényelmetlenül érezte magát amiatt, hogy ilyen terheket ró a környezetére. Igaz, Giuseppe-re nem sok mindenben lehetett támaszkodni, mert a jövő nyárig be akarta fejezni a házukat. Bruno nem pontosan értette, miért olyan rettentően sürgős, ha egyébként is van hol lakniuk, és sajnálta Zarah-t, aki sütött, főzött, takarított. Bruno amit tudott, levett a válláról: bevásárolt, cipekedett, sőt még azt is felajánlotta, hogy beviszi az ágyneműket a katonai mosodába.

Giuseppe anyja ellenben azzal vette ki a részét a feladatokból, hogy vasárnap, a templom után betelepedett hozzájuk egy habos kávéra meg süteményre, amit Zarah-val szolgáltatott fel magának, s közben, ha felsírt a gyerek, fejcsóválva ringatta el a bölcsőjében, miközben arról papolt, hogy többet kellene a kicsivel foglalkozni, nehogy búskomor csecsemő váljék belőle. Bruno azt mondta, hogy ő inkább majd mindig megvárja, amíg az öregasszony elmegy, addig nem jön, mert tart tőle, hogy egyszer nem áll jót magáért, és ha ő rendre utasít valakit, az sokáig szokott emlékezni a szavaira.

Giuseppe őszre készült el az új házzal.

Néhány utcányival beljebb, egy csendes részen állt az épület, előtte még romos, de takarosra kialakítható kis kerttel, mögötte

pedig egy meredekebb, pázsitos domboldallal, melyet aprócska, kövekkel szegélyezett kis patak szelt ketté. A felső partján, a mind nagyobb területeket bekebelező nádasban érett, csokoládébarna buzogányok hada meredezett az ég felé. Középen, széles ajtón keresztül, egyenesen a konyhába lehetett belépni.

Az ajtóval szemben kemence és tűzhely állt, a helyiséget oldalt, a terasz felől, tekintélyes, régi étkezőasztallal és kényelmes székekkel rendezték be. Innen nyílt két szoba, s az egyikből egy harmadik, a hálószoba, amihez közvetlenül csatlakozott a mázas csempékkel borított, modern fürdő, lábas káddal és zuhanyozóval.

Edel csak a bútorok kisebbik részét akarta áthozatni: arra gondolt, Zarah ott maradhatna a Gorisiéktól vásárolt kis házban. Megérdemelné, hogy végre egy kis önállósághoz jusson, s ott volt Bruno is, akivel úgy tűnt, hosszú idő után komolyra és egyenesbe fordultak a dolgok.

A kertek csak úgy kéklettek a beérett, gazdag szilvaterméstől. Évek óta nem volt ilyen bőség, egy hete tartott a szüret. A szeptember végi napsütésben óriási vesszőtálcákon fonnyadtak a termések: volt, amelyiken maggal, volt, amelyiken a magok helyén egy-egy szem mandulával sorakoztak a zamatos gyümölcsök. A lehullóját hordókba öntötték, s a szeszfőzde udvarára szállították. A legérettebbekből válogatták a lekvárnak valót, és napokig csak szilvás lepényen, meg szilvás táskán élt a város apraja-nagyja.

Cesare nyakig szilvalekvárosan totyogott a dobozok és a ládák között, melyek végeláthatatlan sorokban álltak a kertkaputól egészen a tálalószekrényig.

– Fogalmam sem volt, hogy ennyi holmink van! Azt hittem, mi szegények vagyunk! – nevetett Edel.

– Mi nincstelenül sem voltunk soha szegények – vágott vissza mosolyogva Zarah. – Bár, ha belegondolok, hogy kölcsönbugyiban kezdtük…

Nevettek.

– No, akkor már csak a padlás maradt. Onnan is összeírtam néhány apróságot. Segítesz?

– Persze. De a lehordással meg kéne várnunk a férfiakat.

– Nincsenek nagy dolgok. Jobb, ha ezt magunk intézzük, legalább nem kell hallgatni a morgolódásukat, hogy mi nők mennyi kacattal vagyunk képesek együtt élni, s ráadásul mindhez ragaszkodunk is. Aztán ha valami nincs, ők csodálkoznak a legjobban, hogy az meg hogyan lehetséges…

Az alacsony tetőszerkezet szellőzőin, a talaj felé kiszélesedő csíkokban ömlöttek be az őszi nap sugarai. A beáramló fény, mint a színházi reflektor a színpadot, vakító élességgel világította meg a vályoggal lesimított, stukatúros födémet. Milliónyi csillogó porszem táncolt játékosan a csóváikban. Közvetlenül a tetőgerendák alatt, sejtelmes homályban húzódtak meg a már nem használatos ruhák, tárgyak, ünnepi díszek és egy kupacban a különféle szerszámok. Hátrébb, kis stelázsin liszt, cukor és más élelmiszerek, kukorica, fejtett bab és néhány búzával megtöltött kosár sorakoztak. A feljáró mellől Edel leemelt egy odatámasztott, nagyobb méretű mosóteknőt, egy konyharuhával áttörölgette, majd középre helyezte.

– Na! Ebbe szépen mindent belerakunk, amire szükség lehet.

– És ezt hogy fogjuk levinni?

– Mi? Sehogy. Valami hasznát mégis kell hogy lássuk a férfiaknak! Nem? – kérdezte, és nagyot kacagott, mit sem törődve azzal, hogy néhány perccel ezelőtt mindennek az ellenkezőjét hangoztatta.

A teknő szépen megtelt: vászonnemű, edények és némi tartós élelmiszer tornyosult ki belőle. Zarah újra körbenézett.

– Milyen szép az a faragott hintaló! Régi lehet, alaposan megkopott már. Mit gondolsz? Giuseppe nem tudná kicsit kipofozni? Egy festéssel egészen új arcot kaphatna. Cesare, ha kicsit nagyobb lesz, biztosan örülne neki.

– Milyen jó! Bányásszuk ki! Rengeteg itt a játék, valószínűleg még Gorisiék idejéből. Jaj! – kiáltott fel Edel. – Milyen ronda ez a baba! Huh, egészen beleborzadtam! Na, ezt biztosan kidobjuk!

– Odanézz! Egész kis gyűjtemény van itt hasonló szörnyűségekből! – tette hozzá Zarah.

– Lánykoromban se szerettem ezeket. Emlékszel? Sose volt

babánk!

Zarah elkomorult. Mozdulatlanul állt, és a semmibe révedt.

– Nem. Nem emlékszem.

– Bocsáss meg. Persze hogy nem. Butaságokat beszélek.

– Semmi baj. Gyakran eszembe jutnak dolgok, amikről nem is tudom, hogy emlékezhetek-e rájuk, vagy csak képzelem őket. Az eszemmel már tudom, hogy ami elmúlt, elmúlt. Ahogy te szoktad mondani.

– Így igaz.

– Csak még a szívemet nem sikerült erről teljesen meggyőznöm – tette hozzá fanyar mosollyal Zarah. – Gyere, a rendezkedést hagyjuk máskorra! Úgy vélem, itt végeztünk.

– Igen. De ezt a néhány kis rettenetet még bedobom abba a lyukas lisztes zsákba, aztán majd alkalomadtán megszabadulunk tőlük. Ideadnád azt a zsákot?

– Persze! – mondta Zarah, leguggolt, és benyúlt a stelázsi alsó polcára. – Ebben van már valami!

– Add csak, hadd nézzem!

Edel kinyitotta a zsák száját, és belekukkantott. Az arca elfehéredett. Remegő kézzel, óvatosan húzta elő a gyűrött, szakadozott, barna papírba göngyölt csomagot. Zarah kérdőn nézett rá.

– A könyv – mondta suttogva Edel.

– Milyen könyv? És miért suttogsz?

– Évekkel ezelőtt hozták ide. Kicsi voltál még.

– Emlékszem. Emiatt sírtál akkor egész éjjel.

– Igen.

– Megnézhetem?

Edel átnyújtotta a csomagot. Zarah összeszorított ajkakkal olvasta előbb a címzést, aztán hosszasan bámult a pecsétre. Látszott, hogy nagyon erőt kell vennie magán.

– Mi legyen vele? – kérdezte szenvtelenül.

– El kell tüntetni innen! El kell valahova dugni. Nem akarom, hogy Giuseppe véletlenül ráakadjon! Nem tudja, ki vagyok valójában, és ezt nem lehet most csak úgy elmagyarázni neki. Ráadásul az anyósom biztosan felhasználná ellenem. Néha olyan

furcsa érzéseim vannak velük kapcsolatban.

– De nem kéne megnézni, mégis mi lehet benne?

– Nem! – felelte határozottan Edel. – Régen volt. Ne bolygassuk a múltat, mert abból semmi jó nem származik. Így is harcolunk vele minden nap, minden éjjel, minden órában, amíg csak élünk. Rejtsd el valahova! Te annyi helyet ismersz, ahol senki nem találhat rá!

– De…

– Ne! Kérlek, tedd meg! És higgy nekem. Így lesz mindnyájunknak a legjobb.

Zarah sokáig tanakodott, vajon hol lehetne a csomag biztonságban. Először jó ötletnek tartotta, hogy Brunót is bevonja, hiszen ő már ismeri a titkukat, és abban még saját magánál is biztosabb volt, hogy ő soha, semmilyen áron őket el nem árulná. De később elvetette a dolgot. Úgy lesz a legjobb, ha ez egyedül az ő és a nővére titka marad.

Kevéssel azután, hogy mindenki nyugovóra tért, kardigánba bújt, karjára akasztotta a bevásárlótáskáját, belehelyezte a csomagot, és kilépett a sötét utcára. Átgyalogolt a kiüresedett főtéren, nyugodt léptekkel elhaladt a dóm előtt, átment a hídon, és megkerülte az óratornyot. Kivette szoknyája zsebéből a fémkapu kulcsát, melyet még évekkel ezelőtt kapott Brunótól – amikor titokban találkozgattak a harangok alatt –, s óvatosan elfordította a zárban. Belépett a sötétbe. Bezárta maga mögött az ajtót, és magabiztosan elindult a lépcsők felé.

Ismerte a helyet, mint a tenyerét. Átlépte a recsegő fokokat, megállt az emeletek között, és hallgatózott. Csak a galambok fészkelődtek, két dúc mellett is elhaladt, de a madarak, mintha ismerték volna, nem repültek ki. A harangláb ablakain besütött a hold fénye. Zarah kutatva körbepillantott. Kiemelte táskájából a csomagot, és még egyszer elolvasta a címzést. Leült a fülkében, és a szüleire gondolt. Starnbergre, a házra, a fehér hattyúkra, Frau Schwenk kakaójára. Aztán a hideg, földszagú veremre, a hajóra, meg a szörnyű éjszakára Edellel az erdő barlangjában.

Muszáj megnéznem, mi lehet a csomagban, gondolta. Bár Edel azt mondta, mindnyájunknak jobb, ha nem teszem. És ha mégis valami fontos? Anyáról vagy apáról?

Felállt, a padra tette a csomagot, és a párkányokhoz lépett. Jólesett az arcának a hűsítő szél. A csillagok tisztán látszódtak, egy felhő sem állta útját a fényüknek.

Ugyan, mi lehetne fontos ennyi év után? Vissza soha nem kapnánk őket, csak feltépném a sebeket. Igaza lehet Edelnek, jobb a nyugalom, gondolta.

– Zarah! Nem álldogálhatsz itt tétlenül! – szólította fel magát aztán határozottan. – Keresned kell valami helyet!

Újból körbenézett.

Meg is van, örvendezett. A fülke mögötti tetőrés tökéletes lesz! Ezt innen biztos nem mozdítja el senki. Mögé nem látnak, bemenni nem tudnak, csak néhány ujjnyi a rés, éppen jó lesz.

Sietve a padhoz ment. Felvette a csomagot, és megállt. A hold fényébe emelte, majd hirtelen meggondolta magát, és egy gyors mozdulattal feltépte a papírt.

Valóban egy könyv volt alatta. Sötét, bőrkötéses, a borítóján előmborodó címerrel, vastag szalaggal összekötve. Megpróbálta kioldozni, de nem sikerült. Vágószerszám nem volt nála. Leült, és a borítót kezdte feszegetni. A kötés nagy nehezen engedett valamennyit, így résnyire meg tudta emelni a könyv fedőlapját, és a félhomályban belenézhetett. Oszlopos elrendezésben, mint valami könyvelési kartonon, egymás alatt különböző német neveket látott, talán rendfokozatokat is, de erre nem mert volna esküt tenni, mellettük pedig valamilyen leltárszerű felsorolást, de hogy pontosan mit, azt nem tudta kivenni, meg különféle városok és országok nevét. Még néhány oldalba belepillantott, de mindegyiken hasonló bejegyzések szerepeltek.

– Ez nem is igazi könyv. Csak úgy néz ki – motyogta csalódottan.

Gondolkodott, de nem talált az egészben semmi különöset, vagy olyat, ami elől menekülni kellene, esetleg megváltoztathatna bármit is. De ha a nővére így akarja, legyen így. Visszaigazgatta a barna, mostanra már végképp szétrongyolódott papírt a könyvre,

és betuszkolta a harangláb mögötti tetőrésbe.

Cesare megkezdte az óvodát. Első naptól nagyon szerette, mindössze a délutáni csendes pihenőkkel gyűlt meg neki és a dadáknak is baja, mert a gyereket egyetlen percre sem lehetett a takaró alá dugni. Korán kezdett el járni, s ahogy az egyensúlyát képes volt megtartani, legszívesebben még az éjszakákat is talpon töltötte volna.

Huncut, eleven kis csibész volt, számtalan heggel a térdén és a könyökén, sőt még a homloka közepére is jutott egy a forradásokból. Kétéves korától érthetően beszélt, szinte mindent értett németül, természetesen az anyja fegyelmező szavait kivéve, és szívesen és tisztán énekelt. Egyetlen pillanatra sem volt tanácsos szem elől téveszteni, mert ha ez mégis megtörtént, számolni kellett a következményeivel.

Zarah gyakran járt át segíteni a nővérének. Reggelente, útban az egyetemre mindig benézett hozzájuk pár percre, aztán egyre többször vitte ő a kisfiút az óvodába. Edel mind sűrűbben panaszkodott megmagyarázhatatlan hasfájásra. Volt, hogy annyira görcsölt, hogy fel sem tudott kelni az ágyból. Eleinte nagyjából havonta jelentkeztek az irgalmatlan fájások, így az orvosa Edel női mivoltával kötötte azokat össze, de Zarah gyanakodott, hogy ha ezek a kínzó állapotok valóban azzal lennének összefüggésben, miért csak negyvenéves kora körül jelentkeznének először. Edel azonban mindig megnyugtatta, hogy kezelik, higgyen az orvosának, ő bízik benne, és már vannak jobb időszakok.

Giuseppe Bolzanóban, vonattal másfél órányira Bressanonétól vállalt munkát, ottlakással, így kéthetente tudott csak hazautazni, de legalább jól fizették a munkáját. Veszélyességi pótlékkal a többszörösét is megkereste, mint a többi kőműves a városban. Egy hét kilométer hosszú viadukt építésén dolgozott a társaival. Többször tartottak éjszakai műszakot is, fejlámpával, vagy a kocsik fényszórói között. Nem álltak le, akár esett, akár fújt, mert a főnökeik mindenáron tartani akarták a határidőt, hogy a tél beállta előtt átadhassák a hidat a forgalomnak.

Később a kétheti hazautazások ritkulni kezdtek. Giuseppe váratlanul közbejött munkákról beszélt, ha pedig otthon volt, a legtöbbször ingerülten reagált mindenre. Még Zarah-val is veszekedett, hogy ne tolakodjon utánuk. Edel védte a férjét, azt mondta, rengeteget kell dolgoznia, nagy rajta a teher, megérti, hogy szegény nehezen tűri a nyavalygását – ahogy a férfi Edel rosszulléteit és a görcseit hívta –, itthon sincs nyugalma, nyilvánvaló, hogy emiatt hever a házaséletük is romokban.

Edel úgy érezte, mindezért kizárólag ő a felelős. Zarah hiába kérte, követelte, hogy hagyjon fel a maga hibáztatásával, ne csodálkozzon a kimerültségén vagy a betegségén, hiszen alig lehet a földön még olyan ember, akinek annyi megpróbáltatás jutott, mint neki. De eddig még mindig talpra álltak, pedig nemegyszer táncoltak már a borotva élén, és meg fogja látni, hamarosan rendbe jönnek a dolgok, csak végre találnának egy jó orvost, aki kézbe tudná venni az ügyét. Zarah ugyanis makacsul hitte, hogy Edelt félrekezelik.

Nehezítette a helyzetet, hogy Bruno egyéves tűzszerész képzésre utazott Milánóba, így ő sem tudott segíteni, bár végig a támasza maradt, mert nem múlt el nap, hogy ne küldött volna levelet Zarah-nak, ha csak pár sorosat is. Féltette, alig tudott figyelni a feladatára, s legszívesebben csapot-papot hátrahagyva hazautazott volna, hogy a lánnyal lehessen. Zarah kétszer is meglátogatta: kimerítő volt az utazás, pénteken éjszakára oda, vasárnap este vissza, hogy hétfőn reggel kezdeni tudjon. De nem bánta, mert Bruno távolléte égetően fájt mindkettőjüknek.

– Hamar elszalad egy év – vigasztalták egymást, és esküdöztek, hogy ilyen többet nem lesz majd.

– Giuseppe közölte, hogy egy darabig nem fog tudni hazajönni – fogadta Edel komor hangulatban Zarah-t az egyik reggel. – Beszélnünk kell.

– Miről?

– Rólam és a gyerekről. Ha már nem leszek, ígérd meg, hogy a sajátodként neveled fel!

– Istenem! Megijesztesz! Hát persze hogy megígérem! De ez hogy jutott most eszedbe? Ilyesmire még csak gondolni se szabad!

– Tegnap megkaptam a papírokat a kórházból. Rákos vagyok. Már nem fognak megoperálni.

Zarah-val megpördült a talaj. Lerogyott a székre, és a szája elé kapta a kezét, nem akarta elsírni magát.

– De ez hogyan lehetséges? – szólalt meg hirtelen. – Azonnal menjünk be, mert valamit elrontottak. Vagy valamit nem vettek észre! Vagy nem vették időben észre! Ezt nem hagyhatjuk annyiban! Edel, tennünk kell valamit!

– Doktor Serguini szerint nincs mit tenni. Már Cesare születésekor is kivettek belőlem valamit. De akkor azt hitték, azzal vége.

– És? Akkor miért nem veszik ki megint?

– Mert már nincs mit.

– Nem, Edel, ez nem lehet! És akkor erről miért nem szóltál? Abban a hitben hagytál mindnyájunkat, de főleg engem, a testvéredet, hogy csak egy sima császármetszés volt.

– Nem lett volna értelme megijeszteni titeket, és én is azt gondoltam, hogy azzal vége. Nem akartam, hogy aggódj!

– Hát most aggódom! De ezt én akkor sem tudom elhinni! Ez így nincs rendjén! Meg kell gyógyulnod! Annyi mindenen átmentünk, mi, te és én… a kedvemért, a gyerekért, mindent meg kell próbálnunk, és ha mindazt kibírtuk, amit kibírtunk, ezt is túléljük! Mi ketten, te meg én!

Zarah felugrott és amilyen szorosan csak bírta, átölelte a testvérét. Rázta a zokogás, olyan hirtelen zúdult rá a rossz hír; időt sem kapott, hogy megértse, vagy elfogadja azt, ami úgy tűnt, megváltoztathatatlan. Edel nem sírt. Zarah megmarkolta a nővére vállait, és a szemébe nézett.

– Nem hagyhatsz egyedül. Érted? Nem hagyhatsz magamra! Szükségem van rád! Veled vagyok erős! Ezt soha ne felejtsd el!

– Mindent megteszek. De neked most magadért kell erősnek lenned. És a kisfiamért. Úgy látszik, a mi sorsunk az, hogy soha nem lehetünk gyengék.

A Caetani kastély parkja ismét vastag, őszi ködbe burkolózva köszöntötte a reggelt. A kovácsoltvas díszkapu nyitva állt, ahogy szokott, a sétány mézszínű, zúzott kövei nedvesen lapultak egymáshoz a párás levegőben. Az egykor egyenletes, formára nyírott bukszusbokrok elburjánzott ágai közül kimagasló hatalmas, mohalepte kőszökőkút csobogása messzire elhallatszott, a peremén éppen kora reggeli fürdőzésükkel végeztek a pintyek és cinkék. Az épület két oldalát szegélyező leylandi ciprusokat régen kivághatták, a helyükön virágágyásokban ezernyi tő törökrózsa burjánzott háborítatlanul. Zarah feldúltan, aggodalommal telve haladt a főbejárat felé. A magas, faragott kőoszlopokkal megtámasztott timpanon alatt Brambilla már izgatottan várta.

– Jó reggelt, Signorina Lotte! Amióta telefonált, egy pillanatra sem tudtak kimenni a fejemből, csak járkálok itt fel és alá egyfolytában, annyira megvisel ez a szörnyű tragédia! Szegény, szegény kedves Signora Franconi!

– Még nincs mindennek vége! Most még nincs, és valószínűleg nem is lesz, Signore Brambilla, hiszen még nem tettünk meg mindent! Egyelőre nem szabad azon töprengenünk, mi végződhet rosszul. Csak arra kell gondolnunk, ami jól alakulhat.

– Igaza van. Jöjjön, kérem! Az asszonyom már várja.

Sietve átmentek a fehér, thassos márvánnyal borított előtéren, át az oszlopcsarnokon és a könyvtárszobán. A kandeláberek nem világítottak, a családi portrék sötét egyhangúsággal függtek a falakon, a méltóságteljesen mélybe ereszkedő nagyméretű kristálycsillárt gondosan letakargatták, a szőnyegek pedig feltekerve várakoztak az ajtó két oldalán.

– Minden a régi, látom, zajlik a takarítás – szólalt meg Zarah.

– Ó, Signorina, semmi sem a régi. Nem takarítás zajlik, hanem költözködés.

– Hogyan?

– Ez egy drága ház. A fenntartását nem lehet győzni, változnak az idők. Személyzetet is alig találni. Signore Caetani halála után a család úgy döntött, a római házukba költöznek. A Sforza család régi rezidenciájába. Az jóval kisebb. Alessandro is ott

jár egyetemre, történésznek készül, Riccardo pedig maholnap orvos lesz. Az édesanyja kitűnő munkát végzett!

– Nagyon megtisztelő, hogy ennek tulajdonítja.

– Ó, mi másnak? Az asszonyom is mindig mondja, ha akkor nincs Inge Teichmann, a fiúk minden bizonnyal elvesztek volna.

– Hálásak vagyunk, amiért így gondolják.

– Ők hálásak önöknek. És ezt, bár jogukban állt volna kihasználni, soha nem tették. Őszintén csodáltam ezért mindig magukat. Mondja, Signorina Lotte – szólalt meg vontatottan, néhány, szótlanul megtett lépés után a lakáj –, és kérem, ne tartson tolakodónak a kérdésemért… de Giuseppe kiveszi a részét a küzdelemből?

Zarah kérdőn pillantott rá.

– Nos, mert hallani ezt-azt, és Giuseppe eddig is eléggé szabadosan élt, ha lehet ezt így kimondanom, és mindig szerette a dolgok könnyebbik végét megfogni. Ha próbatétel elé állította az élet, legtöbbször minden lelkifurdalás nélkül odébbállt. Siheder korában is egy semmirekellő volt, aztán valahogy mégis kőművest faragott belőle az öreg Bortesi mester, talán említettem már korábban, ő építette ezt a remek kastélyt, a fiát még maga is ismerhette. Giuseppe mindenben az anyjára ütött, aki szolgáló volt ott, ahol a nővérem komorna. Hát mit mondjak, nagyon hamar kitelt az esztendeje, valami rendőrségi ügybe ártotta magát, és egy-kettőre kívül találta magát a kapun. Csúnya história kerekedett az egészből, nem részletezném önnek. No, mindössze annyit szerettem volna mondani, hogy Signora Franconi nem ilyen férfit érdemelt volna. Persze, nem ők az egyetlen család a környéken, akik nem állták ki a tisztesség próbáját. Sokukról derültek ki szörnyű dolgok.

– Nagyon lesújtó véleménnyel van az embertársairól, Signore Brambilla, noha nem ítélem el ezért – nézett felé az arcán halvány mosollyal Zarah.

– Olyan a véleményem, amilyet az élet belém nevelt. És ezért nem kérek senkitől elnézést. Giuseppe anyja megrágalmazta a családunkat. Gyűlölte a nővéremet, amiért annak idején leleplezte. És persze ezáltal engem is. Gyanítom, ön is hallott tőle rólunk

egyet s mást.

– Nem. Soha nem beszélt önökről. Ezért azt kell mondanom, bocsásson meg, de ön ezúttal valószínűleg téved. Giuseppe anyja nem az ellenségük.

– Nem? Valóban? Pedig remekül tudta mindvégig ezt a benyomást kelteni. Persze, igaza van, ez a mi dolgunk, az édesanyja házassága pedig a maguké. Mindenesetre őszintén remélem, megtalálta a boldogságát, és nem kell majd csalódnia a választásában.

– Nos, tudja Signore Brambilla, ez egy rendkívül bonyolult dolog, és a gyökerei a messzi múltba nyúlnak vissza. Az anyám mellett régóta nem volt senki, aki tudta volna, milyen erő van egy együttérző pillantásban vagy érintésben, mit jelent a kilátástalannak hitt helyzetben egy bátorító szó, vagy egy kedves mosoly, míg meg nem ismerte őt. Mert az elején minden csodásan indult, amikor beleszeretett. Pár év múlva azonban nyilvánvalóvá vált, hogy az egész csupán színjáték volt a férfi részéről. De anyám elhitette magával, hogy ő megváltoztathatja. És az igazi pokol csak ezután következett. Anyám csak boldog szeretett volna lenni, ez volt minden bűne. Hogy mert az álmai után menni. Mostanra pedig valószínűleg ráébredt a tévedésére, és a keserűségbe betegedett bele.

Brambilla egy pillanatra megállt. Gyengéden megérintette Zarah kezét.

– Drága Signorina, én már megidősödtem, és rájöttem, sokan azt hiszik, hogy egyféle boldogság létezik csupán. Meg azt, hogy az valaki mástól függ. Pedig tévednek. Ahogy abban is, hogy ha az álmaik után futkosnak, egyszer csak utolérik őket. Érthető gyarlóság ez, mert könnyebb a jót vagy az illúziót elhitetni magunkkal. Csakhogy előbb-utóbb mindenkinek szembe kell néznie a vereséggel, és meg kell tanulnia továbblépni. Minden ember boldog akar lenni. És a legtöbbnek azért nem sikerül, mert olyan valakivel köti össze az életét, aki csak a saját boldogságát keresi, és nem a másikét.

– Ezt akár én is vehetem majd útravalónak öntől. Köszönöm, és sajnálom, hogy elmennek.

– Megtisztel vele, Signorina. És higgye el, kevés ember van a földön, aki ezt nálam jobban sajnálja. Az édesanyjáért imádkozni fogok.

Valeria Caetani-Sforza semmit nem változott az idők folyamán. Karcsú volt, előkelő és határozott. De a szája szögletében mindig megbúvó mosoly helyett az arcán most aggodalom tükröződött. Lágyan és biztatóan ölelte magához Zarah-t. Végigsimított a karján, kezébe fogta a lány két kezét és a szemébe nézett.

– Megteszünk mindent, amit csak lehetséges. Hajnalban beszéltem Riccardóval. Mostanra talán már be is jutott a professzorához. Úgy hallottam, van egy új módszer, ami segíthet megállítani a betegséget. Megszervezzük, hogy odautazzon.

– De…

– Semmivel sem szabad most törődnie, csak azzal, hogy az édesanyja meggyógyuljon. A költségeket én állom. Kérem, mondjon el részletesen mindent! Ami elért hozzám, egyelőre elég riasztónak tűnik.

– A helyzet valóban az. Sőt, talán még annál is több. Itt azt mondják, semmit nem tehetnek. De nem adhatjuk fel a reményt, nem igaz? – kérdezte Zarah, és a szemét elöntötte a könny.

– A reménykedés tétlenségre sarkallja az embert. Én inkább arra helyezném a hangsúlyt, hogy azt a kijelentést, mely szerint nem lehet semmit tenni, fogadjuk kétkedően. Vannak biztató hírek. És természetesen eszünk ágában sincs feladni! Tegyen róla, hogy ezt az édesanyja is így gondolja.

– Úgy vélem, eljött az ideje, hogy bevalljak önnek valamit. Joga van tudni, nem rejthetem tovább véka alá az igazságot – mondta Zarah –, de az igazat megvallva, nem is tudom, hol kezdjem – tette hozzá tanácstalanul.

Valeria igyekezett leplezni a csodálkozását.

– Valahol muszáj lesz, ha nem akarunk túl sok időt elvesztegetni…

– Inge Teichmann nem az édesanyám – szólalt meg határozott hangon Zarah. – Ő meghalt Németországban,

Dachauban. Ő a nővérem, Edel. Edel Winter, az én nevem pedig nem Lotte, hanem Zarah. Zarah Winter. Véletlenül, menekülés közben ragadt ránk ez a történet, amikor az egyik ellenálló azt hitte a nagy zűrzavarban, hogy én Edel lánya vagyok. Aztán ennyiben is hagytuk, nem tiltakoztunk, mert sokkal biztonságosabbnak tűnt német hadiözvegynek és árvának hazudni magunkat, mint zsidó menekülteknek. És bár nem helyes valótlanságot állítani, talán a mentségünkre szolgál, hogy az életünk forgott kockán. Nem beszélhettünk erről, nem tudhattuk, kiben bízhatunk az elején. Később pedig, amikor meggyőződhettünk arról, hogy sokan, többek között önök is mellettünk állnak, már nem lett volna értelme mindezzel előhozakodni. Azonban a mostani helyzet megköveteli, hogy ön megismerje a teljes igazságot.

Zarah részletesen tovább mesélte a történteket. Valeria többször a könnyeivel küzdött, és csak hallgatott. A végén sokára tudott csak ismét megszólalni.

– Drága kislány! – sóhajtott fel, majd Zarah-hoz lépett, és átölelte. – Hát persze hogy titokban kellett tartaniuk! Istenem, mennyi megpróbáltatáson mehettek keresztül! Szörnyű idők voltak. Nem tehettünk ellene semmit! Elviseltük, megengedtük, hogy ez a gyalázat megtörténjen. De ez egyetlen pillanatig sem jelentette azt, hogy helyeseltük volna, ami történt. Kérem, higgyen nekem! Bár tagadhatatlan mindnyájunk felelőssége, de képtelenség volt útját állni a gonosznak. Amit tudtunk, megtettünk, istenemre mondom. Minden jóérzésű, becsületes ember megkönnyebbült, amikor vége lett a rémálomnak, és győzött az igazság. Be kell valljam, nem mindig hiszek ebben, de most valójában ez történt.

– Önnek nincs miért hibáztatnia magát.

– Megnyugtat, hogy ezt mondja. Mától viszont csak arra kell összpontosítanunk, hogy minden tőlünk telhetőt megtegyünk a nővéréért. És el sem tudom mondani, mennyire hálás vagyok a bizalmáért.

– Riccardo van a telefonnál, asszonyom – lépett Brambilla a helyiségbe.

– Jöjjön! – pattant fel Valeria a székből, és kézen fogta Zarah-

t. – Lássuk, mit sikerült megtudnia!

Edelt nem sokkal karácsony előtt szállították a római klinikára. Zarah kísérte, Valeria pedig már egy héttel korábban odautazott, hogy a terepet előkészítse. A gyereket átmenetileg beköltöztették a kastélyba, Brambilla és a felesége gondjaira bízva őt távollétük idejére. Giuseppe a másik városban dolgozott, és a feladattal amúgy is nehezen boldogult volna, az anyja pedig gyenge fizikai állapotára hivatkozva nem tudta Cesare ellátását vállalni. A lakáj és a felesége azonban kitörő lelkesedéssel mondtak igent a kérésre: a saját unokáikat csak ritkán láthatták, és a találkozásuk első percétől, minden kétséget kizáróan odavoltak a kisfiúért.

Közölték, hogy alkalmi nagyszülőként a neveléséért semmiféle garanciát nem tudnak vállalni, és számítsanak arra, hogy minden bizonnyal a világ legelkényeztetettebb gyerekét fogják a szülők visszakapni, de ez majd legyen a továbbiakban az ő gondjuk, ők csak szeretni fogják őt, viszont azt minden erejükkel – mire Cesare azonnal cipőstől felmászott a megvetett ágyba, és egy csésze kakaót rendelt, előre enyhítendő a rá váró nehézségek súlyát. Brambilla felesége pedig szó nélkül faképnél is hagyta a társaságot, és kivonult a konyhába, hogy minél hamarabb teljesíthesse a parancsot.

A kórházban Edel egy parkra néző szobát kapott, amelyen másodmagával osztozott. Kimerítette a hosszú utazás, és az orvosok is úgy látták legjobbnak, ha két napig pihenni hagyják a kezelések megkezdése előtt. Riccardo szintén meglátogatta egykori tanárát, elbüszkélkedett, hogy az orvosi cselédkönyv már a zsebében van, a professzora maga mellé vette, és ezzel megütötte a főnyereményt. Edel minden egyes részletről alaposan kifaggatta, mi történt, hogyan volt, amióta nem látta, mert ennek már bizony legalább négy éve is elmúlt. Riccardo beszámolt a szerelemről is, hogy megismerkedett valakivel, még a múlt nyáron, és most, hogy itt vannak, készül bemutatni az édesanyjának a lányt, aki szicíliai és szebb, mint azt bárki is el tudná képzelni, ő viszont meglehetősen izgul, vajon hogyan fogja az anyja fogadni. Edel

megnyugtatta, hogy bizonyára el lesz ragadtatva, hiszen a lényeg, hogy őszintén szeressék egymást, a többi nem számít, majd meglátja.

A kezelések egy hónapon át tartottak. A professzor elmondta, hogy ez egy merőben új eljárás: Edel olyan gyógyszereket fog kapni, ami a daganatát elpusztítja, mert megműteni már valóban nem lehet, de eddig még majdnem minden alkalommal sikerrel jártak, és Edel erős, bírni fogja, így csaknem biztosak lehetnek a gyógyulásában.

– Majdnem minden alkalommal… és csaknem biztosak – ismételgette Edel az orvos szavait, amikor Zarah egy adag frissen főzött zöldséglevessel toppant be hozzá. Sok folyadékra volt szüksége, mert a kezelések következtében szinte állandóan hányt, és alaposan le is fogyott. Amikor vége lett a terápiának, még egy hetet maradt a kórházban, felügyelet alatt, és lassan újból hízni is kezdett egy keveset, s érezte, ahogy az életereje visszaköltözik belé.

Valeria ragaszkodott hozzá, hogy a Sforza villában töltsenek el még egy hetet: nagy a park, sétálhatnak, és gondoskodnak arról, hogy Edel a legmegfelelőbb ételekhez jusson. Zarah egyetlen percre sem hagyta magára a nővérét, megosztotta vele a szobáját, éberen őrködött Edel lábadozásának minden pillanatán. Brambilláék pedig minden héten részletes beszámolót küldtek nekik Cesare viselt dolgairól. Edel jókat nevetett, és azt mondta, ha a Caetani gyerekekkel elboldogult annak idején, talán a sajátjával is el fog, bár a hírek hallatán arra már felkészült, hogy lesz tennivalója bőven. Zarah többször írt Giuseppének, kérte, vegyen ki pár napot, és látogassa meg Edelt, aki már sokkal jobban van, sőt, minden bizonnyal fel is fog épülni, és tudja, hogy nagyon boldoggá tenné, ha egy szép napon megérkezne hozzá. Giuseppe viszont azt válaszolta, hogy sajnos a munkájától nem tud elszabadulni, ott szabadság nincsen, de nyugodt, és biztos abban, hogy Edel a legjobb kezek között van.

A hazautazásuk előtti napon készítettek még egy röntgenfelvételt, ami mindenki megkönnyebbülésére jó eredményt mutatott, s abban maradtak, ha nem történik változás, fél év múlva kell csak visszajönnie egy kivizsgálásra.

Nem sokkal később Valeria Caetani-Sforza és a családja végleg elbúcsúzott a bressanonéi otthonuktól. A kastélyt lezárták, a személyzet tagjai szép kielégítéssel a hónuk alatt új álláskeresésbe foghattak, Bramilláéknak pedig felajánlották, hogy menjenek velük Rómába, de ők azt mondták, öreg fát már nem szokás átültetni, így maradtak. Megtarthatták a kis szolgálati házat, és szép nyugdíjat kaptak Caetaniéktól a közel harminc éves szolgálatuk fejében. Cesarét rendszeresen el kellett hozzájuk vinni, hogy meglátogathassa őket, és mindenkinek úgy mesélt róluk, mint az igazi nagyszüleiről.

Giuseppe néhány hét elteltével bejelentette, hogy végleg Bolzanóba költözik. Közölte, hogy nem ilyen életre vágyik, szeretné a bressanonéi házat eladni, de természetesen kárpótolja majd Edelt, és juttatást küld részükre a gyerek miatt. Edel higgadtan fogadta a hírt, és azt mondta, legbelül számított is rá.

A bolzanói munkája elején Giuseppe, a távolság dacára, legalább kéthetente hazajárt. Akkor még minden rendben volt közöttük. Bár az anyósa nyíltan áskálódott ellene a megismerkedésük első pillanatától, és Edel azóta is nehezen tudta vele magát megszerettetni, vagy legalábbis elfogadtatni, de remélte, hogy az unokája majd meglágyítja a szívét. De csalódnia kellett, mert Cesare erősen hasonlított az édesanyjára és Giuseppe anyját mindig őrá emlékeztette. Az igazi bajok tavaly kezdődtek. Edel sokáig úgy vélte, talán a betegsége miatt hidegült el tőle a férje, hiszen az állandó fájdalmak megmételyezték az együtt töltött kevéske idejüket is. Aztán jött az elnyúló kórházi kezelés, a lábadozás, és a tavasznak is vége lett, mire igazán talpra állt. Zarah úgy gondolta, Giuseppének a környéken kellett volna munkát vállalnia, hogy támasza lehessen a feleségének. Nehezen állta meg szó nélkül, de úgy érezte, nincs joga beleavatkozni a testvére életébe. Mostanra pedig ez lett a vége.

Edel a nyár beállta előtt visszaköltözött a régi házba. Cesare megkapta Zarah egykori szobáját. Egyik délután Giuseppe anyja pedig áthozta a papírokat, hogy gazdára talált a másik ház. Edel könnyedén aláírta a szerződéseket, és közölte az anyósával, hogy ha nincs más, akkor ő nem szeretné tovább feltartani. Signora

Franconi csodálkozott, hogy Edelt nem nyomorúságban vagy könnyek között, elkeseredettségben találja.

– Tudod – fordult Edel Zarah felé, miután az öregasszony mögött bezárta az ajtót –, emlékszem, anyám azt mondta egyszer, hogy a boldogság végső soron döntés kérdése. Egyesek elhatározzák, hogy boldogok lesznek, mások meg olyan utat választanak, ami csalódásokhoz vezet. Mit tagadjam, én is ráléptem erre az útra, de még időben visszafordultam. Bármi is történt, vagy történjék ezután, ha Cesaréra nézek, azt mondom, megérte. Nincs okom bánkódni.

Ősszel aztán elkezdődött a válás. Edel végül a ház árából egyetlen fityinget sem látott, mert kiderült, hogy amikor a papírokat aláírta, a tudta nélkül aláírta azt is, hogy lemond minden további követeléséről. Giuseppe lemondott a gyermekről, és kezdeményezte az egyháznál is a házasság felbontását, amit tőle, alapos indokok híján megtagadtak.

Edel az elhúzódott hercehurca után újra heves hasi fájdalmakról panaszkodott. Belázasodott, és szinte egyik napról a másikra leesett a lábáról. Az orvos előbb valami fertőzésre gyanakodott, később azonban súlyosabbá vált a helyzet, és beutalta a kórházba. Több mint egy hónapig tartották bent, de a kezelések sajnos nem jártak eredménnyel. A daganat újult erővel támadt rá, és valósággal felfalta a testét.

Edel temetését kevéssel karácsony előtt tartották. Valeria Caetani-Sforza Riccardo és Alessandro nevében negyven-negyven szál fehér rózsát küldött Bressanonéba. Brambilla és a felesége hófehér tubarózsákkal búcsúzott el.

Giuseppe is eljött ugyan a szertartásra, de nem maradt sokáig, sietett. Augusztus óta már másik asszonnyal élt Bolzanóban. Azt mondta, nem is sejtette, hogy a felesége ennyire beteg volt.

Észre sem vette, hogy a fejfán ez állt:

Edel Winter, élt 41 évet.

BRUNO EGÉSZ NAP futkosott egyik címről a másikra. Torrentani pincészetében kiválogatta a legnemesebb borokat és pezsgőket, gondoskodott, hogy minden fogáshoz a legmegfelelőbb kerüljön belőlük az asztalra, és legyen utánpótlás is bőségesen, ha szükség lenne rá. A hentestől a sonkát és a marhahúst átszállította Lancchettiék éttermébe, hogy a konyhán időben elkezdhessék az előkészületeket és a pácolást. Zarah kérésére még benézett a virágüzletbe, ahol már javában kötötték a füzéreket és az asztaldíszeket, végül pedig átvette a frissen sütött, tekintélyes mennyiségű mandulás csókot és parmezános tekercset is a főtéri cukrászdában.

Beült a kocsijába, és elégedetten rágyújtott egy cigarettára. Letekerte az ablakot, hátradőlt, és boldog mosollyal kifújta az utcára a füstöt. Holnap végre feleségül veszi Zarah-t. Megállapította, hogy nála szerencsésebb ember kevés lehet a világon.

A templomkert mögötti keskeny utcába asztalokkal és székekkel megrakott teherautó kanyarodott. Vigyázva, komótosan haladt, alig fért el a kerítéseken átnyúló babérbokrok között. Szemből Signore Paolo Totti szaporázta a lépteit: ma a szokásosnál később végzett az órák ellenőrzésével. Alapos akart lenni, mert úgy tervezte, legközelebb csak két nap múlva megy ismét, hogy addig a fia menyegzőjével törődhessen. Még egy héttel ezelőtt elkérte magát a parókián, mondta is neki a püspök úr, csak élvezze ki minden percét a mulatságnak, hiszen évek óta egyetlen napot sem volt távol, az órákkal pedig ne is törődjék, mert ha azok mégis, az idő úgysem fog megállni.

Signora Totti időben mozgósította valamennyi barátjukat. Jól

haladtak a munkával, már az üveges verandán terítettek az italoknak és a desszertnek, és itt készítették elő az ajándékoknak, üdvözlőkártyáknak szánt helyet is. Bruno anyja lelkesen felügyelte a folyamatokat: napok óta asztalneműt, damasztokat vasalt, rendszerezte, számolta a terítéket és a tálalókészleteket. A kölcsönbe kapott asztalokat és székeket a kertben előző este felhúzott sátor alá hordatta, és egymással szembe, két sorban állíttatta fel.

Félszáz vendéget vártak a jeles napra. Alighogy kifordult a berendezést szállító kocsi, befutott a virágokkal Signora Pordini és kísérete. A hölgy, amint kikászálódott az autóból, rögtön vízért kiáltott, majd fennhangon, mártírkodva közölte, hogy alig kap levegőt a rohanástól, a hőségtől, meg a cipekedéstől. Az öreg órásmester szokatlanul gonoszkodva jegyezte meg, hogy Signora Pordini fulladozásához legalább annyira hozzájárul a saját súlya, mint a bokros teendői.

– Látom, egy esküvőről sem tudunk elkésni! – zendített rá, miközben tekintetével Signora Tottira vadászott. – Csak tudnám, mivel töltötték eddig az időt! Már régen fent kellene, hogy legyenek az abroszok, lesimítva, középen a futókkal! Nem érünk rá reggelig helyezgetni a csokrokat meg a díszeket!

– Ó, Lucretia, de örülök, hogy máris megérkeztél, gyere, megmutatom az ajándékasztalt! – szerelte le széles mosollyal Signora Totti a türelmetlen nőt, és kezébe nyomott egy nagy pohár habzóbort. Signora Pordini egy hajtásra felhörpintette, csettintett és közölte, hogy ez bizony most életet mentett, s hozzátette, azért, hogy biztosra menjenek, szeretne is rögtön még egy pohárkával. A rakodófiúk a járdára és a lépcsőkre helyezték a virágos dobozokat: fehér rózsa, kála, tubarózsa és pezsgőszínű királyliliom-erdő borította a ház bejáratát és a lépcsőt, egészen a tálalóig, rezgőpáfrányok és nyírott legyezőpálma levelek szerető ölelésében, mesébe illő kompozíciókba rendezve. Lucretia Pordini diadalittasan állt a virágmező közepében, és a tekintetét körbehordozva fogadta az elismerő pillantásokat.

– Ó, drágáim, majd ha az asztalokon látjátok őket! Az lesz az igazi varázslat – harsogta fölényeskedve. A városban mindenki

elismerte, még a modorát is eltűrték, mert tudták, hogy ha igazán szépet akarnak, csak tőle kaphatják meg. Signora Pordini igazi mestere volt a szakmájának, de egyebekben is kitűnően értette a dolgát. Egyetlen hír vagy esemény sem maradt előtte rejtve, saját jelentősége teljes tudatában hangoztatta, hogy övé a város legfontosabb posztja, mert virág mindig kell. Születésnapra, temetésre, esküvőre, keresztelőre – s ha valaki betért hozzá, azt soha nem mulasztotta el alaposan kifaggatni.

– Lisa! Ezer éve, hogy láttunk! A férjem milyen boldog lesz! Napok óta hajtogatta, tudja ő, hogy Ausztria messze van, de mégis reménykedik, hogy a húga és a sógora itt lesznek. Walter! De jó, hogy látunk benneteket! Paolo, gyere gyorsan, nézd csak, kik érkeztek meg! – kiáltott a sátor felé Signora Totti.

Lisa és Walter von Hoch Bécs egyik szép kertvárosában éltek: rögtön azután, hogy egybekeltek, elköltöztek Walterékhoz, a szülői házba. Lisa Totti akkor találkozott először az osztrák fiúval, amikor az erős havazás miatt egy hétvégére a bátyjával a felsőhegyi sítáborban rekedtek. Paolót Walter a lány apjának nézte a jelentős korkülönbség miatt, de később, ahogy a lánynak udvarolni kezdett, jó barátok lettek. Pár év leforgása alatt pedig Walter karriere is beindult, s jól menő ügyvédként egyre több időt töltött az irodájában és a bíróságokon; a hazautazások így ritkulni kezdtek, de egy ilyen alkalmat, belátták, semmiképpen nem szabadott volna kihagyniuk.

– Öröm öröm hátán! – lelkendezett nekik Signore Totti –, egy hónapja sincs, hogy tisztté avatták Brunót, s most végre megnősül! Ráadásul ha meglátjátok, kit vesz el! Ilyen lány nincs is több, nemhogy a városban, még a környéken sem!

– Látom, nagyon kedveled a leendő menyed! – szólalt meg Walter.

– Hogy kedvelem-e? Az nem is kifejezés arra, amit érzek! Szép, okos, becsületes, és olyan finom a megjelenése, mint egy nemes hölgynek. Hamarosan meglátjátok!

– És Brunót láthatóan mindennél jobban szereti – toldotta

meg a férje mondatát Signora Totti. – Nekem pedig csakis ez számít. Gyertek, pakoljatok le bent a házban, ti nálunk fogtok lakni! A felső szobákon osztoztok az unokatestvéremékkel, mert sajnos több hely nincsen. Néhány vendéget Zarah-nál fogunk elszállásolni; hála Istennek, van hely a házában öt-hat embernek legalább, és mondta nekem, hogy boldogan, mi sem természetesebb ennél. Sajnos, neki nincsenek élő rokonai.

– Zarah? – kérdezte kíváncsian Lisa.

– Jaj, igen. Zarah Winter a neve a menyemnek. Máris a menyemnek hívom! A nővére kisfiával élnek ketten egy szép kis házban, a város déli végén. Ő neveli. A testvére tavaly karácsony előtt halt meg. Rákban. Nem sokkal azután, hogy a férje egy másik nőért elhagyta. Végtelenül szomorú história az egész. De most csak a vidámsággal törődjünk, hiszen holnap kezdődik a fiunk új élete! Egyetek, igyatok, nekem rohannom is kell tovább!

Lisa bánatosan nézett Walter szemébe. Sajnálta, hogy ők ilyesmit nem fognak átélni. Ma már, negyven felé, egyre kevesebb esélyt adtak magunknak arra, hogy gyermekük születhessen.

– Sietnünk kell, Zarah! – toporgott Flavia Bertoldi a nyitott konyhaajtóban.

– Nem fogunk elkésni. Egy esküvőről képtelenség – nevetett Zarah.

– Szerintem a násznép már tűkön ül a templomban! – erősködött tovább Flavia. – És a kocsi is megérkezett!

– Helyes. Legalább nem lehetnek biztosak abban, hogy jövök!

– Zarah! Hogy teheted ezt Brunóval? Szörnyű vagy!

– Tudom. Édes Bruno! – sóhajtott fel Zarah, és Flaviához lépett. Megfogta a vállát, és rámosolygott. – Soha senkit nem lennék képes így szeretni. Az álmaim férfija. Minden téren – kacsintott, majd folytatta. – Az első pillanattól tudtam, tudtam, hogy vele akarom leélni az életem. Emlékszel, Flavia? Már a gimnáziumban is!

– Hát hogyne emlékeznék! Öt körmöst kaptam a vonalzóval Signora Coracchitól, amiért nem jelentettem, hogy kiszöktél az

olvasóteremből, és azóta is fáj a középső ujjam.

– Nekem meg néhány marék hajam bánta az ígéretemet, de törődtem is én vele! És végre, ennyi év után, most hozzámegyek! Már többször megkérte a kezem, de mindig történt valami. Most úgy döntöttem, nem halogatom tovább. Drága Flavia, tudnod kell, hogy mielőtt megismertem őt, egyetlen nap sem adatott meg nekem, amikor felhőtlenül boldog lehettem, vagy szabadnak érezhettem volna magam. Tőle kaptam meg először ezt az érzést, és ezért örökké hálával tartozom neki. Semmit nem szeretnék jobban, mint Brunót mellettem boldognak látni, amíg csak élünk.

– Sok boldogságot kívánok mindkettőtöknek, drága barátnőm! Olyan gyönyörű vagy!

Zarah újra a tükör felé fordult, és hagyta, hogy Flavia elrendezze a fejdíszét. Bronzszínű haját a fodrásza hátrasimította, a tarkóján pedig apró virágokkal tűzte egybe. A kozmetikusa is kitett magáért: szikrázóan kék színű szeme vonalát egyetlen, mélybarna tusvonallal emelte ki, kevéske, halvány, mályvaszínű pírral és hasonló tónusú rúzzsal kiegészítve. Úgy festett, mint egy csodálatos akvarell, amit még messziről is csak óvatosan vehet szemügyre az ember.

Az esküvőre hársvirág színű, egyszerű selyemruhát csináltattak, hosszabb uszállyal. Felülre, a dekoltázsába áttetsző csipkeberakást készíttettek, ez borította a karját és a kézfejét is. A gyöngyökkel ékesített kézi hímzések egészen a derekáig nyúltak le, onnan pedig a lágyan eső, pillekönnyű kelme szabad suhogással mutatta meg Zarah tökéletes alakját. A fátylat elől rövidebbre, hátul földig érőre hagyták, körben a ruha csipkéjének mintájával megegyező szegéllyel.

– Indulhatunk! – jelentette ki magabiztos mosollyal. – Jaj! A csokrom!

– Ne aggódj! Signore Brambillánál lesz, a templom bejáratánál fognak várni, feleségestől, gyerekestől. Azt mondta, Cesaréval majd elsétálnak érte korán reggel Signora Pordini üzletébe, miután mindketten ünneplőbe vágták magukat, így legalább az asszonynak is marad ideje magára.

Cesare már egy hete készült a nagy napra, és nagyon izgult,

különösen amióta megtudta, hogy Flavia kislányával, Margheritával ketten kapták a gyűrűket tartó gyerekek szerepét. Az utóbbi napokat fogadott nagyszüleinél töltötte, hogy Zarah nyugodtan előkészülhessen, Brambilla pedig kétszer is magával vitte a templomba, és kioktatta, mit kell tenniük a szertartáson.

Bruno leplezhetetlen izgalommal álldogált az oltárnál, a templomban egybegyűlt sokadalom fürkésző tekintetének kereszttüzében. Fess, méretre szabott, grafitszürke öltöny simult a testére, széles vállára még az egyenruháit is külön igazíttatni kellett. Opálfehér, magas gallérú ingét tengerkék, ezüstös csíkozású nyakkendő fogta össze.

Kintről motorzúgás hallatszott. Bruno izgatottan kémlelt a templom bejárata felé, a tömeg is forgolódni kezdett. Cesare, kézen fogva Flaviával, előreosont Margherita és Bruno mellé, majd felcsendült az orgona hangja.

Zarah feltűnt a templom ajtajában. A beáramló fényben úgy hatott, mint egy jelenés. A lágy szélben hosszan lobogott utána a fátyla, ruhája könnyedén, a járása ritmusára hullámzott körülötte. Brambilla vezette az oltárhoz, méltóságteljesen, hűen egykori hivatásához. Bruno nyelte a könnyeit és imádkozott, hogy képes legyen boldoggá tenni azt a lányt, aki nélkül soha többé nem akart egyetlen pillanatot sem megélni.

– DÉLUTÁNRA ÍGÉRTÉK, hogy hozzák a függönyöket, már csak az van hátra, és készen vagyunk – sóhajtott Zarah. – Jó választás volt ez a krémszínű berendezés, igaz? Huh! De jó leülni egy kicsit! Nem hittem volna, hogy az utolsó hetekben már mozdulni is alig leszek képes.

– Őszintén szólva, most nem irigyellek! De aztán meglátod, hatalmas móka lesz! – kuncogott Flavia. – Tényleg csodás lett a gyerekszoba! Mikor Rómába mentünk, még épp csak tervezgettétek!

– Nos, nem lehetett a dolgot sokáig halogatni – mutatott a pocakjára széles mosollyal Zarah. – Hozzáépítettünk a régi házhoz az erdő felé két nagy helyiséget, közé egy fürdőszobát, meg a konyha hátuljához egy kamrát. Minden elfér benne, félig benyúlik a sziklák alá! Bruno pincét is akart a borainak, de végül szerényen megelégedett a hegy belsejével – nevetett fel, majd folytatta. – Oldalra pedig, ha már benne vagyunk, mondta az én drágám, még egy szobát húzatott fel, hogy a mostani hálónkból egy új vendégszoba lehessen, a kertre néző kis terasszal. Úgyhogy rögtön fel is avathatod! Óriási volt a felfordulás, de megérte. Igazi labirintus lett a házból… lassanként fonalat kell kihúzni a bejárattól, hogy visszataláljak. Öt szoba, két fürdőszoba, nagy konyha, étkező, nappali. Mint egy igazi villa! Ja, és ezt még nem is láttad! Gyere! Cesare külön lakrészt kapott, nagyfiú lett, már iskolás, és nem is írtam, de felvételt nyert a templom kórusába, és már egy hónapja, hogy hegedülni is tanul! Gyönyörű hangja van, fogalmam sincs, kitől örökölhette, mert a mi családunktól biztosan nem!

– Az apja családjától meg jobb, ha semmit – fűzte hozzá Flavia.

– Képzeld, azt kérdezte, neki miért más a neve, mint a miénk.

Mondta, szeretné, ha őt is úgy hívnák, ahogy minket. Így aztán Bruno a nevére íratta, és Cesare Totti lett a kis ördög. Mondtam, jól gondolja meg ezeket a lépéseket, mert észre sem veszi, és az egész pereputtyunk a nyakában fog lógni. Erre ő kinevetett, és azt mondta, a pereputty pillanatnyilag két főből áll, úgyhogy szerinte ezzel még meg tud birkózni. Bruno apja, ha teheti, Cesarét is minden alkalommal elcipeli az órákhoz, a harangtoronyba, mint annak idején a fiát. Reménykedik az öreg! Ha már a fia nem lett órásmester, akkor legalább az unokájából igazán lehetne… Mert úgy hívja, képzeld, az első unokájának. Az egyik vasárnapi ebédnél pedig odasúgta nekem, hogy reméli, a második unokája már lány lesz! – Nevettek. – És ti? Kétszer is elolvastam a levelet, el sem akartam hinni, hogy Moszkvába költöztök, és nagykövetné leszel. Számomra már az is egy próbatétel volt, amikor Rómába mentél, el sem tudom mondani, mennyire hiányzol. Elcsavarta a fejed az a fickó, itt hagytál mindent pár hét leforgása alatt, de az legalább mégiscsak az országon belül volt. Viszont most?

– Nem volt könnyű döntés sem Rómába költözni, sem pedig ezúttal Moszkvába menni. Marco nagy szerelem volt, átélted velem együtt; egyetemre jártunk, már várandós voltam Margheritával, amikor úgy döntött, végül elvesz. Ő még nem akart se gyereket, se házasságot, de mindkettőt megkapta egyszerre… Soha nem fog felnőni. Örök gyerek marad. Nagyon szerettem, de láttam, hogy börtönben él velünk, és ez senkinek nem volt jó. Külön költöztem a kislányunkkal. Szenvedtünk ettől mindannyian; Bressanone kisváros, túl közel voltunk és túl távol egyszerre. De együtt sem ment. Másmilyen életre vágytam. Sokáig csak várakozással, haszontalanul telt az időm, míg végül megértettem, hogy nem tétovázhatok, nem nyalogathatom örökké a sebeimet, mert a jövőm minden áldott nap elkezdődik, és ki kell használnom a lehetőségeimet. Elhatároztam, hogy igazi, mindent felforgató változásokat szeretnék, ezért azon igyekeztem, hogy amit teszek, semmiben se hasonlítson a múltra. Aztán megismerkedtem Antonióval, és felgyorsultak az események. Marco ráébredt, hogy ezennel tényleg vége. Azt mondta, próbáljuk meg újra. De közben már én is más lettem, ahogy ő is. Az élet mindenkit megváltoztat.

Mi értelme is volna a létezésünknek, ha nem változnánk… Nem igaz?

– Boldog vagy? – nézett mélyen Flavia szemébe Zarah. – Szeretném tudni.

– Gyakorolnunk kell azt is, hogy jól éljük meg az életünket. Ahogy jól sütni, zongorázni, vagy rajzolni is csak gyakorlattal lehetséges. Aztán ha szerencsénk van, egyre könnyebben vészeljük át a nehéz időszakokat, és egyre nagyobb örömmel fog eltölteni, amikor jól mennek a dolgaink.

– Flavia, ne beszélj mellé. Tudnom kell, hogy boldog vagy-e? Hogy ezt akartad-e?

– Szeretnék még egy gyereket. Margheritának testvér kell, és apa mindkettőjüknek. Tudod, amikor az embernek már gyermeke van, a hangsúlyok áttevődnek, és a cél az ő jövőjének a biztosítása lesz.

– Ezt minden bizonnyal nemsokára megtudom. De most rólad van szó. És nem nagyon tetszik nekem az, ahogyan beszélsz. A szerelemről és a boldogságodról nem mondhatsz le a gyereked vagy a leendő gyereked jövője miatt! Én hiszem, hogy egyik nem zárja ki a másikat.

– Nem üldözhetsz egyszerre két nyulat. Úgy nem fogod el egyiket sem. Antonio mindenben tökéletes. A családja is nagyon kedves hozzám, Margheritára, míg itt vagyok nálatok, az édesanyja vállalta, hogy vigyáz. Nagyon szeretem őt, de nem vagyok belé szerelmes. Persze, úgy érzem, tudnék az lenni. Csak…

– Csak? – kérdezte őszinte aggodalommal a szemében Zarah.

– Nos, az igazság az, hogy még nem merek – sóhajtott Flavia. – Pillanatnyilag ennyiről tudok neked beszámolni.

– Értem. Ugyanakkor nem tudom, mennyire hangzik mindez a továbbiak szempontjából kecsegtetően.

– Meg kell tanulnunk megelégedni azzal, amink van. Két évig leszünk kint, meglátod, hamar elszalad, és ezalatt az idő alatt minden kiderül. Úgy tűnik a hírekből, az élethez ott is minden adott. A kulturált viselkedést kivéve. De mint látjuk, sokan meg tudtak tanulni nélküle élni.

– Flavia, valami azt súgja nekem, hogy nem pont erről

álmodtál.

– Bevallom, sok minden volt az életemben, ami nem egészen a várakozásaimnak megfelelően alakult. De most már tudom, hogy erről nem az élet tehet, hanem én. Készen állok, hogy az elvárásaimat kordában tartsam. Nem megoldásra váró problémákat akarok ezentúl látni, hanem esélyeket. Ahhoz, hogy újra át tudjam magam valakinek adni, meg kell erősödnöm. Most elsősorban biztonságra vágyom.

– Flavia, drágám! – sóhajtott fel Zarah, és megölelte barátnőjét. – Látom, nagyon felzaklattak a történtek. De hidd el, mégsem szabad félned az érzésektől! Biztonságos szerelem nem létezhet, ahogyan biztonságos élet sem. Egy szerelem akkor az igazi, ha annak, akit szeretünk, megadjuk a hatalmat, hogy megsebezzen bennünket. Ami jó esetben persze nem biztos, hogy bekövetkezik. De vállalnunk kell a kockázatot! Akárhányszor, újra meg újra, az érzéseinkért. Veszélyes játék, belátom. De muszáj megtennünk a boldogságunkért.

– De át kell gondolnunk…

– Nem – szakította félbe Flaviát Zarah. – Nem szükséges mindenen gondolkodnunk. Jobban járunk, ha a gondolkodás helyett az érzelmeinket választjuk, ha már valaminek nagyobb szerepet akarunk szánni az életünkben.

– Veled sosem lehetett vitába szállni! – mosolyodott el Flavia.

– Dehogynem! Csak soha nem hagytam, hogy meg is nyerjétek! – jelentette ki huncut mosollyal Zarah.

Két nap múlva, április nyolcadikán, hétfő reggel, nem sokkal azután, hogy Bruno megérkezett a laktanyába, már fordulhatott is vissza. Flavia értesítette, hogy elindultak a kórházba. Brambilláékat is riasztották, hogy délután menjenek el Cesaréért az iskolába, s pár napig maradjon is náluk a kisfiú. Bruno szüleire most nem számíthattak, Signore Totti egyedül maradt otthon, vacsorázni is átjárt a fiáékhoz, mert a felesége a nővéréhez utazott pár napra. Úgy volt, hogy mire kell, visszaér, de a gyerek sietett, és mit sem törődött a jól átgondolt tervekkel.

Késő este volt, mire végre megszületett Jozefa. Zarah ragaszkodott hozzá, hogy Bruno szeretett nagymamája után kapja a nevét. Hálás volt, amiért Flavia végig mellette maradt, és biztatta, vigasztalta, és mindig mondta neki, mikor mi fog következni. Amikor túl volt a nehezén, már csak annyit tudott kinyögni, hogy ő bizony sok mindent gondolt a szüléssel kapcsolatban, de azért megvallja őszintén, ennyire messzire nem ment a gondolataival, és most már tudja, hogy jól is tette, mert akkor előfordulhatott volna, hogy kétszer is megfontolja a dolgot.

Bruno örömkönnyekkel a szemében vette karjába a kislányukat. Mindketten tudták, hogy soha többé nem cserélnének senkivel.

Szerdán Flavia visszautazott Rómába. Két napra rá Zarah is hazamehetett végre. Cesare csodálkozó szemekkel lábatlankodott körülötte: nem értette, egyszeriben hogyan kerülhetett ez a kis jövevény a házba. Zarah boldog volt, mint még soha életében. Bár elmondhatatlan fáradtsággal zuhant esténként az ágyba, mégsem tudott egyetlen szemhunyást sem aludni.

Valamiféle nyugtalanság feszítette, maga sem jött rá, miért. Amikor aztán Bruno végre egyenletes szuszogásba kezdett, kisurrant mellőle. Nem gyújtott lámpát, a sötétben nesztelenül haladt Jozefa szobájáig. Lélegzetelfojtva, hosszú-hosszú perceken keresztül álldogált minden éjszaka a kislánya bölcsőjénél, és néma csendben figyelte az alvó gyermeket.

Már jó ideje nem hagyta magát emlékezni a múlt fájdalmára; tudta, hogyan űzze el a félelmeit, és régen megtanulta, hogy a jövőt sem érdemes kutatnia. A zsigereibe égett, hogy egyetlen másodperc elég ahhoz, hogy az életben minden megváltozzon körülötte, ami addig természetes volt. Mélyen hitte, hogy felesleges előre félni, mert azzal semmit sem lehet megakadályozni, csak elveszteni az adott pillanat örömét. De most valahogy mégis minden más volt. Azt kívánta, bárcsak belepillanthatna valamiféle varázsgömbbe vagy egy messzelátóba, ami titokban, csak neki, egyedül neki megmutatná, hogy nincs

miért aggódnia.

– Roberto Bianchi hadnagy, szolgálatára jelentkezem, uram! – csapta össze a bokáját a magas, jóképű tiszt, hóna alatt menetlevelét és sapkáját szorongatva.

– Pihenj! Mutassa az okmányait! – szólalt meg Totti ezredes. – Örülök, hogy hozzánk vezényelték. Jól indul az év!

– Igen, uram, köszönöm, részemről is!

– Látom, alapos tűzszerész gyakorlatot szerzett északon, és több bevetésben volt Ausztriában is – mélyedt a papírokba Bruno Totti. – Hány éves?

– Jelentem, harmincnégy, uram.

– Család?

– Házas vagyok, két fiam van. Nyolc- és tízévesek.

– A szolgálati lakáson járt?

– Igen, uram! Jelentem, mindenben megfelelő. Jövő héten költözik a családom utánam.

– Kiváló! És mi történt a szemével?

– Így születtem, uram.

– Az egyik barna, a másik pedig…

– Szürkéskék, uram. Heterokrómiának hívják. Nem mindig öröklődik, a két fiam közül egyik se lett ilyen.

– Különös ismertetőjele van! Legalább könnyű lesz magát megjegyezni – nevetett az ezredes.

– Csak ha leveszem a szemüvegem. De legtöbbször rajtam van, pont ezért. Ha megengedi, uram…

– Viselje csak nyugodtan. Engedélyt adok rá!

– Köszönöm, uram!

– Berendezkedhet az irodám melletti szobában. Holnap körbevezettetem a fegyvertárban és a raktárakban. Reggel hétkor kezdünk.

– Értettem, uram!

– Bianchi hadnagy, távozhat.
– Parancsára, uram!

– BRUNO, TE VAGY AZ?

– Igen, drágám! – hangzott a bejáratból.

– Csakhogy megjöttél végre! – kiáltott a konyha felől Zarah.

– Micsoda fenséges illatok vannak itt!

– Éppen most készültünk el, négy nagy tepsivel sütöttünk, remélem elég lesz! Signora Lissi ezúttal is kitett magáért.

– Remek szakácsnő, valóban!

– Áldom az eszem, hogy édesapád temetését követően meggyőztelek, hogy nálunk maradhasson. Édesanyád halála után kitűnően látta el az öreget. Nem is tudom, mihez kezdenék most nélküle! Ráadásul egyre több a munkám az irodában is, alig győzöm a sok fordítást – mondta Zarah, majd kilépett az előtérbe, és megállt a férje előtt. – Na, mit szólsz?

– Ó, te már készen is vagy?

– Alig vártam, hogy felvegyem! Missoni. És hozzá ez a nyaklánc, teljesen odavagyok! Tegnapelőtt érkezett meg végre a kedvenc butikomba Milánóból. Izgultam, hogy időben itt lesz-e. Imádom a színeit, elegáns a vonala, és felül még kényelmes is. Ami egy halcsontos ruhánál szinte soha nem fordulhat elő, mint tudjuk.

Bruno egyáltalán nem tudta, sőt fogalma sem volt arról, hogy egy halszálka vagy micsoda mit kereshet egy női ruhában. Ő csak egyszerűen tátott szájjal, megbabonázva nézte a feleségét.

– Muszáj volt megvennem – hadart tovább Zarah –, ilyen alkalom nem adódik kétszer, ne haragudj rám, hogy egy egész vagyont adtam ki érte.

– Nem számít, mibe került. Nagyon szép vagy! Ha nem tudnák a vendégek, hogy Jozefa a lányunk, könnyedén azt hihetnék, hogy a húgod. Mindig csodálom, hogy rajtad nem fog az idő! Pont olyan vagy, mint amikor megismertelek.

– Tudod, hogy egy szavadat sem hiszem el! De nagyon jó

érzés, hogy tizennyolc évvel a lányunk születése után is udvarolsz.

– Én ugyan nem.

– Hacsak nem, mégis…

– Katona vagyok, én csak az igazat mondom! – feleselt hetyke hangsúllyal Bruno, majd átölelte a feleségét, és megcsókolta. Gyengéden a tenyerébe fogta Zarah arcát, és elmosolyodott.

– 1958. április 8-a. Életem második legszebb napja. Mert az első az volt, amikor ott, fent a toronyban igent mondtál nekem. És ma nagykorú lesz a lányunk, felnőtt. Istenem, mintha minden csak tegnap történt volna! Lestelek a gimnázium kerítésénél, a sokadik süteményt tömtem magamba a cukrászdában, pedig tudod, hogy ki nem állhatom az édességet, de csak azért tettem, hogy a mellettetek lévő asztalhoz leülhessek. Emlékszel? Sírva vártalak az óratoronyban, és rettegtem, hogy többé nem jössz. De aztán a végére milyen jól alakult az az esténk… – mondta Bruno, és vigyorogva kacsintott, miközben a karjai között egyre szorosabban tartotta Zarah csípőjét. – Bemehetnénk még egy kicsit a szobába… – suttogta.

– Édesem, vigyázz, összegyűröd a ruhámat! Szerintem jobb, ha most gyorsan te is rendbe szeded magad. Alig egy óránk van, és itt lesznek a vendégek. Jozefa is bármelyik pillanatban betoppanhat, már kora délután elment a fodrászhoz.

– Remélem, nem vágatja le a haját! Titkolóztatok, de én tudom, hogy ezt tervezgette!

– Már nem szólhatsz bele!

– Dehogynem! Ha egyszer én azt szeretném, hogy hosszú maradjon! Akárhány éves is, én vagyok az apja!

– Ez igaz, de a haja az övé.

– Részben.

– Mi az, hogy részben? – nevetett fel Zarah.

– Mi vagyunk a szülei, és tőlünk örökölte.

– Tőlünk? – kérdezte meglepetten Zarah, és végigsimított férje őszbe forduló halántékán.

– Jó, hát pontosabban tőled. Hullámos és bronzszínű, mint a tied. Olyan gyönyörű kislány, nem? – kérdezte elrévedve Bruno.

– De. De ettől még az ő haja, és azt csinál vele, amit jónak lát.

– Nagyon egy követ fújtok! Időnként azt érzem, túl nagy szabadságot adsz a lányunknak.

– Én? Pont, hogy te! Rád néz és egy tócsává olvadsz.

– Szerintem az nem bűn, ha az embernek ilyen lánya van.

– Nem, valóban. Éppen ezért egy frizurából sem kell ilyen messzire menő következtetésekig eljutni.

– Lehet. De néha még Signora Lissi is a pártotokat fogja, ami szerintem teljes képtelenség.

– Nem, egyáltalán nem az. Sőt, ez így természetes. Mi, nők vagyunk itt többségben.

– De én vagyok a parancsnok!

– Igen, drágám, a laktanyában – nevette el magát újra Zarah. – És most menj, öltözz gyorsan át! Én addig ellenőrzöm a lampionokat a kertben, úgy látom, már fent is van mind. Csodás esténk lesz! – kiáltotta, visszafordulva a teraszajtóból.

– Ó, egy valóságos költemény ez a ruha… – hallatszott Signora Lissi hangja kívülről.

– …amiért a feleségem teljesen odavan – motyogta maga elé durcásan Bruno, és engedelmesen a gardrób felé indult.

Meleg április volt. A ház és a kert lassan megtelt vendégekkel. Eljöttek Jozefa osztálytársai is: hangosak voltak, és felszabadultak, csak néhány hét választotta el őket az érettségi vizsgáiktól. Sergio, reménytelen szerelemmel a szívében, akkora vörös rózsacsokorral érkezett, ami mögül apró termete ki sem látszott. Fürkész pillantásokkal kereste az ünnepeltet, amikor Zarah a fiú mellé lépett, és megnyugtatta, hogy néhány perc múlva itt lesz. Mondta, hogy helyezze el a teraszon a virágot a többi közé, látja, van benne kártya, és különben is Jozefa nyilvánvalóan ki fogja találni, ki lehetett, akitől ezt a különlegességet kapta. De a fiatalember ragaszkodott hozzá, hogy személyesen nyújthassa át neki.

Jozefa rajztanárnője művészeti könyvekkel megrakodva egyensúlyozott a nappali felé, mellette botjára támaszkodva lépdelt idős osztályfőnöke néhány Schiller és Thomas Mann kötettel, meg a feleségével. Cesare lélekszakadva érkezett,

egyenesen az állomásról; tegnap este még előadása volt Torinóban. A konzervatórium elvégzése után ugyanis azonnal szerződtette a Teatro Regio – nagy jövő állt előtte, ő pedig örömmel újságolta, hogy a következő szezonra már New Yorkba várják, főszerepre. A meghallgatáson mondták is neki, hogy nem véletlen ez a bársonyos hang, mert olasz anya szüli a legnagyszerűbb tenorokat, mire Cesare megjegyezte, hogy ez minden bizonnyal így van, de az ő anyja német volt. A bizottság némi csalódottságának adott hangot a kijelentésével kapcsolatban, sőt, az egyik meglehetősen idős, hajlott hátú tag a római konzervatóriumból mintha olyasmit is kérdezett volna, hogy ez biztos-e, de végül abban maradtak, hogy legalább az apja olasz volt, és ez így mindent megmagyaráz.

Cesare négy csokorral érkezett, mint valami virágkereskedő: egyet rögtön átnyújtott Zarah-nak, a másik kettőt kérte, tegyék a hűvös kamrába, mert mielőtt visszaindulna, fel akarja keresni az édesanyja és a Brambilla házaspár sírját – ki tudja, mikor jöhet el legközelebb a tengerentúlról, és enélkül nem szívesen utazna el Bressanonéból. A legszebbet, ahogy mondta, a kishúgának készíttette. Aztán Flavia és a férje is befutott, bár egészen az utolsó hétig nem lehetett biztosan tudni, hogy Antonio el tud-e szabadulni pár napra a hivatalából; kevesen voltak a máltai konzulátuson, ahol már ötödik éve teljesített szolgálatot.

Margherita a múlt nyáron férjhez ment, így ő nem tartott velük, csak Alberto kísérte el a szüleit: nyakigláb kamaszként unatkozott mellettük, míg végre a gimnazista lányok között kicsit oldódhattak a gátlásai. A születésnapi estén tiszteletét tette a Bianchi házaspár is, Bruno többi kollégájával egyetemben, bár a segédtiszt felesége nem sokkal azután, hogy megérkeztek, közölte, hogy a köszöntést még megvárja, de igyekeznie kell haza: nem szeretné sokáig egyedül hagyni a lakásban a fiúkat, mert amióta ideköltöztek, egyedül kell mindent megoldania, nincs nagymama, hogy legalább néha bejusson a városba, vagy egy kevés időt nyerjen, amit magára fordíthat.

A teraszon munkához láttak a lemezlovasok, felkapcsolták a tengernyi színes lampiont, és a hangszórókból dübörögni kezdett a Bee Gees *You Should Be Dancing* című száma. Signora Lissi az

étkezőasztalhoz igyekezett, és a tortán meggyújtotta a gyertyákat. Bruno és Zarah egymás kezét szorongatva vártak a lányukra. A vendégsereg kettényílt, és Jozefa végre belépett a nappaliba.

Csillogó, kék anyagból készült, trapéznadrágos overall feszült sudár, magas alakján, és a nyakba akasztós, mélyen dekoltált felsőrész csupaszon hagyta a hátát. Derékig érő, mély bronzszínű haja hatalmas, tömött hullámokat vetett porcelánfinomságú bőrén.

– Isten éltessen, kislányom! – mondta elcsukló hangon Zarah.

– Sok boldog születésnapot!

– Anya, apa, köszönöm! Én annyira boldog vagyok!

– Izgultam, hogy levágatod-e a hajad. Örülök, hogy nem tetted. Így vagy gyönyörű – mondta Bruno büszke mosollyal.

– Drágám, ne légy ünneprontó!

– Megfordult a fejemben – válaszolt komoly arckifejezéssel Jozefa, aztán elnevette magát. – De apukám, mernék én ellenkezni veled?

Elton John és Kiki Dee *Don't Go Breaking My Heart* című dala nyomta el a beszélgetésüket, miközben Sergio átfurakodta magát a tömegen, karjaiban a hatalmas csokorral.

– Milyen kedves vagy – fordult felé Jozefa –, megtennéd, hogy kiviszed az ajándékok közé? Valószínűleg én el sem bírnám! Nagyon köszönöm, és csodaszép!

– De táncolsz velem?

– Persze, később egy kicsit. Még senkit sem üdvözöltem.

Jozefát elnyelte a vendégsereg, mindenki őt akarta, és nem csak azért, mert ma este ő volt az ünnepelt. Bárhol megjelent, mindenhol rajongtak érte, csodálták különleges szépségét. A mosolya ellenállhatatlanná tette, és veleszületett, természetes eleganciája és büszke tartása mindenhonnan kiemelte. Éppen Cesaréval váltott néhány szót, amikor úgy érezte, meg kell fordulnia. Körültekintett. A félhomályban, a villogó színes fények között, az ablaknál, egy magas férfira lett figyelmes. Elsötétített szemüveget viselt, így nem láthatta a szemét, de érezte a pillantását. Megborzongott.

– Valami baj van? – kérdezte aggódva Cesare.

– Nem, nincs. Csak egy pillanatra…

– Hogy?

– Nem, nem fontos. Illetve nincs jelentősége – mondta kissé bizonytalanul Jozefa, aztán hirtelen másra terelte a szót. – Ó, mennyire szeretnék én is eljutni Amerikába! Cesare, meg kell ígérned, ha már ott leszel, kimehetek hozzád!

– El is várom, hogy meglátogass!

– Most már táncolsz velem? – szólalt meg a háta mögül Sergio.

– Még adj egy kis időt! De fogok, mindenképpen.

– Lassút?

– Persze, amit szeretnél – mondta Jozefa, majd megölelte Cesarét és sietősen a kert felé indult. Az ajtóból visszapillantott. A szemüveges férfi ugyanott, az ablaknál állt, ivott egy kortyot az italából, és a távolodó lány után nézett. Jozefa végigment a teraszon, és érezte, hogy a férfi még mindig őt bámulja.

Signora Lissi kirakta a tányérokat a tepsik mellé a tálalóra, felszeletelte a lasagnét meg az emeletes tortát, aztán gyümölcsöt és mandulás kosarakat vitt a kerti kisasztalokra. Bruno bontotta a pezsgőket és a borokat; ma a diákoknak is engedélyezett néhány pohárral. Mondta, hogy nem övé a felelősség, hiszen az osztályfőnökük is részt vesz az ünneplésben. Jozefa és a lányok körbe állva táncoltak, bömbölt a Silver Conventiontől a *Fly, Robin Fly* és a *Get Up And Boogie*. Sorban játszották az év legnagyobb slágereit.

– Sergio, most táncolhatnál Jozefával! – ugratta őt Dino, az osztály szépfiúja. – Nézd csak, beállhatnál a kör közepébe! Egyszerre mennyi jó csajod lehetne!

– Nem, kösz. Inkább várok egy lassút. Jozefa megígérte.

– Rendben. Akkor várd csak – mondta Dino, és néhány perc elteltével a lemezlovasokhoz ment.

– Jozefa üzeni, hogy ma ne legyenek lassú nóták. Pörögni akar. Rendben? – üvöltötte túl a zenét Dino, egyenesen a lemezlovas fülébe. A srác visszaigazította a fejhallgatóját, és bólintott.

– Antonio ma már nem fog kocsiba ülni, régóta ölelgeti azt a pezsgősüveget – nevetett Flavia pár órával később. – Itt alhatnánk nálatok, maradt még hely?

– Naná! Egy feltétellel – válaszolta Zarah.

– Éspedig?

– Ha holnap nem rohantok el rögtön, hanem velem maradsz, és alaposan kibeszéljük, mi történt az elmúlt évek során.

– Nos, akkor azt hiszem, jóval hosszabbra fog nyúlni a látogatásunk, mint azt elterveztük.

– Én nem bánnám. Flavia, nagyon sokat gondolok rád. Örülök, hogy egymásra találtatok Antonióval.

– Köszönöm. Tulajdonképpen elégedett lehetek az életemmel.

– Amikor így beszélsz, elfog a kísértés, hogy rögtön karon ragadjalak és bevonszoljalak valamelyik szobába, leültesselek egy székre és kiszedjem belőled, hogy mi van veled. Antonión látszik, hogy még mindig szerelmes, de félek, hogy te nem így érzel.

– Talán van okod rá. Előtted nem tudok játszani.

– És ő? Tudja ezt? Tudja az igazat?

– Nem. Vagyis remélem, hogy nem.

– Miért?

– Mert a túl sok igazmondás nem mindig tesz jót egy kapcsolatnak.

– Egy italt, hölgyeim? – imbolygott feléjük két pohárral a kezében Antonio. – Bruno, öreg cimbora, gyere, koccints velem a lányodra! Pár év, és mi is csak ketten maradunk. Ha maradunk. Nem igaz, Flavia?

Zarah elkomolyodott. Kérlelő pillantásokat lövellt a férje felé.

– Attól, mert a gyerekeink nagykorúak lesznek, még nem feltétlenül kell, hogy elhagyják a szülői házat – próbálta terelni a beszélgetést Bruno.

– Apa, ti miért nem táncoltok? – fordult feléjük Jozefa. – Bár nem is értem, miért nem tesznek fel már valami pihentetőbb vagy romantikusabb számot. Legalább egy kicsit kifújhatnánk magunkat!

– Egy pillanatra, hadnagy! – fordult oldalra Bruno. – Maga még nem találkozott a lányommal. Bemutatnám, ha megengedi.

A férfi melléjük lépett. Levette a szemüvegét, és Jozefa szemébe nézett.

– Jozefa, ő Roberto Bianchi, ez év januárjától a segédtisztem. Roberto, ő a lányom, Jozefa.

– Isten éltesse, kisasszony!

Jozefa nagyot nyelt, és mosolyogni próbált. Bátortalanul nyújtotta előre a karját: várta, és mégsem akarta, hogy a férfi megérintse. Ám ahogy a vékony, törékeny keze belecsúszott Bianchi erős tenyerébe, felkavaró érzés járta át. A teste zsibbadni kezdett, az idő lelassult körülötte, ők pedig csak álltak kéz a kézben, miközben Jozefa egészen elveszett a férfi szemében. Még sosem látott és sosem érzett ehhez hasonlót. Zarah izgatott tekintettel méregette a jelenetet.

– Nem látom a feleségét, hadnagy. Elment volna? Kár, hogy el sem tudtam tőle köszönni – mondta.

– Sietett haza, asszonyom.

– Persze, hiszen mondta is. A gyerekek miatt.

– Igen, asszonyom – válaszolt gépiesen Bianchi, és visszavette a szemüvegét.

Jozefa a táncolók felé fordult.

Nem sokkal később az ég váratlanul megdördült, és fülsiketítő morajlással hasított bele az éjszakába. Hirtelen villámlott egy párat, majd hatalmas cseppekben ömleni kezdett az eső. A kertből az emberek azonnal a fedett verandára rohantak, néhányan a ház mellett álló pagodában találtak menedéket. Bianchi lekapta a zakóját, Jozefa mellé ugrott, gyors mozdulattal a vállára terítette, majd a terasz oldalsó kiszögeléséhez kísérte a lányt. Jozefa hagyta, hogy a férfi vezesse. Sokan szorongtak a rézsútos tető alatt, a lány háta Bianchi testéhez simult.

– Találkozni akarok magával – súgta egy kis idő után a fülébe a férfi.

– Nem lehet.

– Tudom, hogy maga is akarja.

– Nem. Nem akarom! Nem fél, hogy szólok az apámnak?

– Nem félek. Tudom, hogy nem fog szólni.

– Ne vegye biztosra.

Az eső ütemes dobolása sokáig visszhangzott a cserepeken. A járdán, az ágyások között patakokban folyt el a víz az utcai árok felé. A lampionok kialudtak, a villámlás hangtalan, kék fénye kupolaként borította be az elázott kertet. Feltámadt a szél, és a hirtelen lehűlt levegő simogatóan keveredett Jozefa nyakán a férfi forró leheletével.

BIANCHI HADNAGY ELMERENGVE állt a nyitott ablaknál, és a hegyek mögött vörösen izzó eget bámulta. A novemberi dér már megcsipkedte a gyertyánbokrok hosszúkás lombkoronáját, a berkenyefák élénken sárgállottak mindenfelé a késő őszi, lenyugvó nap fényében. Gondolataiból a telefon éles hangja ébresztette. Az asztalához lépett.

– Bianchi – mondta, majd hosszú hallgatás után erőteljes hangon szólalt meg. – Attól nem leszek hamarabb otthon, hogy hívogatsz!

– De ma péntek van! – hallatszott a kagylóból.

– Na és? Dolgom van! Találtak egy érintetlen bombát a 12-es útnál a pályalemez alatt. Elő kell készülnünk a kivonulásra, fogalmam sincs, meddig fog tartani. Ne várjatok meg a vacsorával – közölte ridegen, és lerakta a telefont.

Becsukta az ablakot, leemelt az irattartóról egy dossziét, és kiszólt a titkárságra.

– Totti ezredes itt van még?

– Nincs, hadnagy úr. Fél órával ezelőtt elment.

– Rendben. Én még megírok valamit. Maguk elmehetnek.

– Köszönjük, hadnagy úr!

– Elengedett minket – jelentette be vidáman Laura. – Így legalább el tudom érni az esti vonatot. Nem is hittem volna, hogy máris ennyire fog hiányozni a falum. Tudod, egész életemben ott éltem a szüleimmel.

– Mindazt a huszonkét évet? – kérdezte gunyorosan Signora Baratti, a titkárság vezetője.

– Tudom, hogy nem sok. És az igazat megvallva, borzasztóan unalmas is volt, hogy nem történik soha semmi. Örültem, mikor a

barátnőm mondta, hogy itt keresnek gyors- és gépírókat.

– A barátnőd?

– Igen, ő is hallotta valakitől. Ugyanennyi idősen jött el a falunkból néhány évvel ezelőtt; olykor még hazalátogat. A divatszakmában dolgozik, neki nagyon bejött itt az élet. Én nem is tudom, képes leszek-e valaha megszokni a városi életet. De a főnököm miatt talán érdemes lesz – mosolyodott el a szóáradata végén sokatmondóan Laura.

– Kedvesem, észrevettem, hogy nem közömbös neked a hadnagy. De ha elfogadsz tőlem egy jótanácsot, megzabolázod a gondolataidat vele kapcsolatban, és igyekszel magad távol tartani tőle. Úgy értettem persze, hogy a munkádon kívül – közölte anyáskodó hangon Signora Baratti, majd folytatta az okítást. – Én tizenöt éve vagyok az ezredes mellett. Nekünk, polgári alkalmazottaknak, nincsenek olyan szigorú kötöttségeink, mint a hivatásos állománynak, de ez korántsem jelenti azt, hogy bármelyikhez is közelebb kerülhetnénk a kelleténél. Te még új vagy itt, alig pár hete léptél be, és az nem idő. Semmit nem tudsz sem róla, sem pedig az itteni körülményekről.

– Túl sokat gondolsz a dolgok mögé. Tisztában vagyok vele, hogy nős, és gyerekei vannak. Nekem nincsenek szándékaim! Az, hogy kedvelem, még nem jelent semmit – mentegetőzött Laura, majd felállt az asztalától, és kiemelte a szekrényből a kabátját. A tükör elé állt, felfrissítette a rúzsát, és helyrehozta a frizuráját.

– Igazad van, általában nem. De minden elkezdődik valahol.

– Lehet. Én csak azt akartam mondani, hogy véleményem szerint különleges ember. Kitűnik a sorból, és nemcsak amiatt, hogy olyan döglesztően jóképű. Tetszik, hogy keveset beszél, és mindenkivel nagyon határozott.

– Nos, ebben igazat adok neked, és megértem, hogy ez imponáló. De így tesz minden jó katona, ez még önmagában nem helyezné őt a többiek elé.

– Na látod! Te is elismered, hogy más, mint a többi tiszt, vagy nem?

– Mások a képességei. Bianchi hadnagy rendkívül hamar kiismerte a körülötte lévőket, így nem sok teret hagyott az

ügyeskedő szájhősöknek. Ami azért meglepő, mert közben mégsem keveredett senkivel komolyabb összeütközésbe. Az emberek veséjébe lát, és a legbonyolultabb zárakhoz is mindig könnyedén megtalálja a kulcsot. Erről jut eszembe, a kulcsdobozt a pecséttel tedd a gépasztalra! A hadnagy majd leadja. Kedden és csütörtökön mindig tovább marad. Na, kész is vagyok, azt hiszem, indulhatunk! – mondta Signora Baratti, és a vállára akasztotta a táskáját. Maga elé engedte Laurát, és behúzta az ajtót.

– Remélem, a liftet már sikerült megjavítaniuk. Ha Bianchi lenne a főnökük, el se hagynák romlani, ezt le merném fogadni – morgolódott, miközben belebújt a ballonjába.

Végigmentek a parancsnoki folyosón, majd az emeleti aula felé kanyarodtak. Az irodák már zárva voltak, mindenki hazament.

– De ma péntek van – szólalt meg váratlanul Laura.

– Hogy?

– Azt mondtad, mindig kedden és csütörtökön marad bent túlórázni. De ma péntek van.

– Igen, de tegnap délután valami rendkívüli esemény történt, és az olyankor mindent fölülír. Nem számít sem a nap, sem pedig az óra.

Laura összeráncolta a szemöldökét, és egy darabig értetlenkedve nézett, majd eszébe jutott a megoldás.

– Ja, persze! A bomba! – mondta, de nem hagyta kizökkenni magát az eredeti gondolatmenetéből. Minél gyorsabban a lehető legtöbbet akarta megtudni a főnökéről. – A hadnagy egyébként ennyire szorgalmas?

– Reggelente általában elsőnek jön, és dolgavégezetlenül soha nem távozik. Már az ittléte első évében az ezredes nélkülözhetetlen jobbkezévé küzdötte fel magát. Ez persze sokakat zavar. Nagyon is! Kering róla néhány történet, de az emberek mindenfélét összehordanak, nem is érdemes figyelni rá. Azelőtt, hogy végre idevezényelték, Totti ezredes maradt a legtöbbször bent, ha feltornyosultak a tennivalók. Csodálkoztam is, hogy tűri a felesége a gyakori éjszakázást. Őt még nem ismered… Igazán elragadó teremtés. És a lányuk! Nahát, ő egy igazi szépség. Kívül-belül. És okos is. Német irodalmat tanul az egyetemen; úgy tudom, már

másodéves.

– Mondjuk az ezredes se lehetett fiatalon eldobnivaló – vetette közbe Laura.

– Nem volt az. Mint ahogy ma, negyven fölött sem az – válaszolta ábrándos tekintettel Signora Baratti, majd csalódott hangon folytatta. – Úgy tűnik, gyalog kell lemennünk. Hihetetlen ez a lassúság! A karbantartókat egy csiga is megelőzné minden erőfeszítés nélkül! Gyere, bízom benne, hogy legalább a lépcsők még működnek.

– És a felesége?

– A hadnagyé?

– Igen.

– Ami azt illeti, nem sokat tudok róla. Ahogy a fiairól sem. Csak egyszer találkoztam velük, még az elején, a csapattest alakuló ünnepségén. Megjelent ott az asszony is, de láthatóan zavarban volt, ridegnek és zárkózottnak tűnt. Valaha nagyon szép nő lehetett, és még most is feltűnően csinos. Próbáltam beszédbe elegyedni vele; nehezen nyílt meg, de annyi kiderült róla, hogy megrögzötten vallásosak, ő is, meg a szülei is, és annak idején nem nézték jó szemmel, hogy a lányuk Bianchit választotta. De most már, legyen bárhogy is, ha Isten előtt fogadalmat tett, ki kell tartania mellette. Élete végéig, ahogy mondta. A gyerekeik jól neveltek voltak, és szokatlanul visszafogottan viselkedtek. Emlékszem, hamar hazamentek, szinte a vacsorát sem várták meg.

– Érdekes.

– Micsoda?

– Az ember mást feltételezne arról a nőről, aki meghódította ennek a férfinak a szívét. Talán jobban meg kellene ismerni a hadnagyot.

– Nem tudom. Engem óvatosságra int vele kapcsolatban, hogy olyan személytelen. Vagyis nem, inkább azt mondanám, hogy noha lassan két éve nap mint nap találkozunk, még mindig olyan áthatolhatatlan. Ha érted, mire gondolok ezzel. És úgy vélem, tudatosan építette első pillanattól erre a tulajdonságára az emberekkel való viszonyát.

– Nekem már néhány nap után az az érzetem támadt, hogy

valamilyen rejtély lengi őt körül. Említetted, hogy járja valamiféle szóbeszéd…

– A legjobb, ha mi kimaradunk ebből.

– Miből?

– Hírelik, hogy vannak nőügyei. Amin, őszintén szólva, egy cseppet sem csodálkoznék. Amúgy meg, melyik férfinak nincsenek? Pláne, aki ilyen. De ő ügyesen óvja a látszatot. Talán ezért is olyan megfejthetetlen.

– Lehet. És csak fokozza azzal, hogy állandóan sötét szemüveget hord. Eddig még nem volt alkalmam a szemébe nézni. Tényleg kétszínű a szeme?

– Igen. Én is csak néhányszor láttam. Delejes tekintete van, azt nem lehet tagadni. De nekem most már rohannom kell a buszhoz. Legyen jó hétvégéd!

– Köszönöm, neked is! – válaszolta mosolyogva Laura. Fázósan összehúzta a kabátját, és sietős léptekkel a főtér felé vette az útját. A gondolatai továbbra is a titokzatos segédtiszt körül kalandoztak. Nem hagyta nyugodni a kérdés, hogy vajon mit rejtegethet Roberto Bianchi a fegyelem és a megbízhatóság vastag fala mögött?

A hadnagy az irodájában belemélyedt a papírjaiba. Piros tollal tett néhány jelölést az AN-M66-os bomba műszaki rajzára, majd összehajtogatta. A szekrényből elővett egy kézikönyvet, és fellapozta a gyújtószerkezeteknél. Mélyet sóhajtott. A pokolba kívánta ezeket a feladatokat.

Nem félt, már régóta nem. Megtanulta kezelni az érzéseit. De a jelenet, amikor a szeme láttára tépte a katonatársát darabokra egy halottnak látszó kézigránát a teherautó platóján, örökre belevéső dött. Hosszú időn keresztül újra- és újraálmodta, ahogy menekül a tűzből, aztán a falikútnál a fiú véres agyvelejét mossa az arcáról, a kezéről, és kétségbeesetten súrolja a körmei alól. Mostanában egyre többször fordult elő, hogy éjszaka felriadt a robbanás hangjára. Évek óta hiába próbálta elfogadni, hogy soha többé nem tudja majd elfelejteni azt a délutánt.

Visszaült az asztalához, a jegyzettömbjébe másolta a szerkezet pontos rajzát, készített egy részletes típusjegyzéket az amerikai bombákról, amelyeket az olasz légtérben a háború alatt használhattak. Az északi területeket vagy tucatszor szőnyegbombázták a szövetségesek, szinte minden második hónapra jutott egy elhárítandó eset. Aztán elzárta a papírokat az íróasztala fiókjába, és az órájára nézett.

Mindjárt nyolc.

Elővett egy üres fehér lapot, ráírt néhány sort, majd aláírta. Becsúsztatta egy borítékba, és megcímezte Totti ezredesnek. A levelet átvitte a főnöke irodájába, és az asztalára tette.

– Még hatvan nap – mondta hangosan maga elé, aztán sóhajtott. – Ideje lesz indulnom.

Felkapta a zubbonyát, a dombornyomóval pecsétet tett a külső zárra, és lerohant a lépcsőn.

– Kimentem a holnapi helyszínre, ha keresnének! – vetette oda az ügyeletes tisztnek kifelé menet.

– Parancsára, hadnagy úr!

– Hét óta várlak, el sem tudtam képzelni, mi történhetett.

– Dolgom volt.

– Telefonálhattál volna, hogy késel.

– A benti telefonról nem hívlak.

– Tudom. De volt már, hogy hívtál.

– Az régen volt, és az is csak egyszer.

– Régen. Akkor még… na, mindegy!

– Örülj, hogy késtem. Úgy volt, hogy ma el se tudok jönni.

– De mégis itt vagy végre! Gyere, csókolj meg!

Roberto komor arccal lépett a nőhöz. Átfogta a derekát, és hűvösen megcsókolta. A nő szenvedélyesen viszonozta, és beleharapott az ajkába.

– Vigyázz!

– Nem fog meglátszani, ne aggódj. Éhes vagy?

– Nem különösebben. De ha te még nem ettél, veled tarthatok.

– Viccelsz velem, ugye? Ossobucót készítettem még tegnapra! A kedvencedet, ahogy megbeszéltük. De hiába vártalak, pedig csütörtök volt. Aztán ma rohantam haza, hogy a rozmaringos krumplit újra megcsináljam. Parmezánnal, jól átsütve, ahogy szereted.

– Édes vagy…

– Tudom. Ez a szerencséd. Na, megyek, megmelegítem a húst.

A hadnagy egyedül maradt a nappaliban. Ledőlt a kanapéra, becsukta a szemét, és azonnal a gondolataiba merült.

Chiara Ponti rendes lány volt. Két évvel ezelőtt, január végén ismerkedtek meg, alig pár héttel azután, hogy Roberto Bressanonéba került. A város legelegánsabb, legdrágább női ruhaboltját, a Miraggiót vezette, szabad életet élt, sokat volt úton a beszerzendő kollekciók miatt, és Milanóba vagy Rómába szinte már hazajárt. Választékosan és feltűnően öltözött, a legmerészebb összeállításoktól sem riadt vissza. A ruhák megfelelően álltak vékony alkatán, s hogy ezt tartani tudja, ki sem látszott a különféle diétákból.

Roberto először azt hazudta neki, hogy bent lakik a kaszárnyában, azért találkozzanak inkább a lánynál, de hogy elmenjenek valahová kettesben, csak egy ideig tudta megakadályozni. Ugyan a városban még nem ismerték sem őt, sem pedig a feleségét, hiszen alig jártak el bárhová is, mégis tartott a lebukástól. Mindkét irányba. Egészen nyár elejéig meg tudta őrizni a titkát, de aztán egy váratlan esemény kapcsán kénytelen volt bevallani a lánynak, hogy nős, és gyerekei vannak.

Chiara persze azonnal kitette a szűrét, és közölte vele, hogy soha többé nem akarja őt látni. Ősszel véletlenül találkoztak ismét: Roberto hosszan bizonygatta, hogy még mindig őt szereti, és kérte, hogy próbálja megérteni a helyzetét – ott a katonaság, a szabályok, adjon neki időt, mert a botrány kettétörheti a karrierjét. Ám Chiara hajthatatlannak bizonyult. Roberto pedig, vállalva a kockázatot, még a butikba is elment, hogy a lány lelkére beszéljen.

Chiara szerelmes volt, és hitte, hogy erősebb lehet a múltnál,

így aztán belement a folytatásba. Újabb, várakozásban töltött hónapok teltek el, mire a lány reménytelenségében erőt gyűjtött, és közölte, ha ő kell, Roberto váljon végre el, és kezdjenek új életet együtt. A férfi viszont a várható előléptetésére hivatkozott, esküdözött égre-földre, hogy azután majd minden másként lesz, de most tanácsos lenne meghúznia magát egy időre, s nem is tudja, hogy kezdjen bele, de ha már így alakult, szeretné, ha Chiara beleegyezne, hogy egy darabig inkább ne is találkozzanak, mert nagyon fáj neki, hogy a lányt szenvedni látja, és úgy érzi, így nem tudja boldoggá tenni.

Chiara magányosan töltötte a karácsonyt, nem utazott haza, úgy intézte, hogy minden idejét lefoglalja az üzlet. Az egyedüllétet választotta. Nem akarta, hogy a bánatával megmérgezze a családi ünnepet, vagy hogy elkeseredettsége miatt a napjaik sötét szomorúságban teljenek. Ugyanakkor nem akarta magát megbántva sem érezni, mert tudta, hogy azzal csak a saját gyengeségét látja be. Azt, hogy rosszul mérte fel a másikat. Mégis csalódott volt, hiszen legbelül arra számított, év végén már bemutathatja otthon Roberto Bianchit, mint a jegyesét, és talán el is utazhatnak kettesben egy újévi vakációra.

Márciusban, a születésnapja előtt nem sokkal, Roberto a karján egy hatalmas csokor virággal jelent meg a lakásán. Azt mondta, nem akar maradni, csak azért jött, hogy bocsánatot kérjen mindazért, amit elrontott. Chiara még mindig szerette. Nem tudott lemondani róla. Ha rágondolt, elgyengült és a férfi egyetlen érintése elmosta minden ellenállását. Csütörtök esténként újra találkozgatni kezdtek, s a lány lassan belenyugodott, hogy a sors ezt az utat jelölte ki a számára.

A vacsora ízletes volt, Chiara remekül főzött, noha alig evett. Roberto egyedül itta meg majdnem az egész üveg Chateau Margaux-t; az erős, testes bor enyhén a fejébe is szállt. Levetkőzött, és bement a fürdőszobába. A lakásban hallatszott a tusolóból kiömlő vízsugár zaja.

– Chi-chi! Bejönnél?

– Igen?

– Ideadnád a törölközőt? Kint felejtettem!

Chiara a fali tartóhoz lépett, majd benyújtotta a fürdőlepedőt. Ebben a pillanatban Roberto elrántotta a függönyt. Egyik kezével megragadta a lány karját, a másikkal átfogta a derekát, és egy mozdulattal beemelte a víz alá.

– Ne, a ruhám… – próbált ellenkezni Chiara, de a férfi erejével nem küzdhetett. Roberto csókolta, mohón falta a lány ajkát, arcát, nyakát. Szájával a falhoz szorította, miközben kibújtatta az elázott ruhájából. Chiara hevülten engedett, körmeivel gyengéden végigszántott Roberto oldalán és izmos combján. A találkozásuk első pillanatától kívánta a férfit; azt akarta, hogy az övé legyen, mindenestől. Önző módon minden sejtjével érezni akarta a testét este és reggel, bármikor, ha együtt voltak, minden egyes percben. Roberto egyre szaporábban lélegzett, végigcsókolta a lány mellét, majd a nyelvével apró köröket rajzolt a hasára, miközben lassan térdre ereszkedett. Chiara belemarkolt sötét, dús hajába, a lágyékához szorította a férfi fejét, és néhány perc elteltével felsikoltott. Roberto felegyenesedett.

– Fordulj meg! – súgta a lány fülébe, és lágyan beleharapott a nyakába. Chiara behunyt szemmel engedelmeskedett. Roberto megmarkolta a csuklóját, és a magasba emelte a kezét. A tenyerét felcsúsztatta a lány kézfején, és átkulcsolta ujjain az ujjait. Vadul lüktetett mindene, bugyogva tódult a vér az agyától a hasáig, szétfeszítette az erő, ahogyan a lányt a birtokába vette. Az idő öntudatlanul suhant fölöttük. Már a tusolóból ömlő víz is kihűlt, mikor Roberto ziháló mellkasa gyengéden elnehezedett Chiara hátán.

– Mennem kell – szólalt meg hosszú csend után Roberto. Felkelt az ágyról és szedelőzködni kezdett.

– Már mész?

– Mennem kell. Holnap nehéz nap vár rám.

– Rám mindig nehéz nap vár. Hogy nélküled kell lennem.

– Kérlek, ne kezdjük ezt el újra! Megegyeztünk.

– Nem. Ez így nem pontos. Úgy teszünk, ahogy neked jó. És nem akarom tönkretenni az estét, de őszintén szólva, kezd megint elegem lenni a helyzetemből.

– Valóban? Nos, akkor ideje változtatni rajta – felelte elkomolyodva a férfi.

– Ez jelent valamit? – mosolyodott el a lány.

– Azt, hogy nem jövök többet.

– Hogyan?

– Hogy vége, Chi-chi.

– Mi van? És miért? Mi történt? Most? Csak így? Fogod magad, és bejelented, hogy ennyi volt? – emelte a hangját a lány. – Ennyit jelentene ez a két év, amíg vártam rád?

– Ne kiabálj. Ki nem állhatom a jeleneteket…

– Hogy ne kiabáljak? Mégis mit gondolsz, ki vagyok én, hogy ezt eltűrjem tőled? – ugrott fel az ágyról Chiara, és maga elé kapott egy törölközőt. – Hogy ígérgetsz, kihasználsz és hazudozol! Úgy bánsz velem, mint egy kurvával!

– Nem. Igazságtalan vagy. Sosem bántam veled úgy. Nagyon szerettelek. De vége.

– És ha én ezt nem hagyom annyiban? Ha elmegyek a feleségedhez?

– Tudom, hogy nem teszed. Vagy ha mégis, nem fogja meglepetésként érni. Már mindent elmondtam neki. És azt is, hogy ma szakítok veled. Döntöttem, és őket választottam.

Chiara lerogyott a székre, és zokogni kezdett. Roberto mellé lépett, és a vállára tette a kezét.

– Mindenkinek jobb lesz így – mondta. Lehajolt, az arca súrolta a lány haját. – Higgy nekem, drágám – suttogta.

Aztán a karjára vette a zubbonyát, feltette a szemüvegét, és elindult az előszoba irányába. Az ajtó visszhangozva csapódott be mögötte.

A KÜLVÁROS KIHALT VOLT, az utcákon alig jártak. Errefelé nyom nélkül közeledett a karácsony, a bérházak ablakai egyhangú sötétségben várták az ünnepeket.

– Szerencsések vagyunk, hogy rátaláltunk erre a lakásra – gondolta Jozefa, valahányszor áthaladt a kapubejáró porladó, füstszínű mennyezete alatt. – Megnyugtató, hogy távol esik mindentől és mindenkitől!

Pár nap múlva lesz egy éve, hogy először jártak itt. Egymás kezét szorongatva, a titok izgalmától felhevülten lépték át a küszöböt, s az érzés azóta is ugyanolyan erővel fogta el őket, ha épp ide igyekeztek, hogy találkozzanak.

Jozefa gyalog ment a második emeletre. Az ajtó közvetlenül a lépcső mellől nyílt. Bent sötét volt, de ő jól ismerte a járást. Az egyetemi jegyzeteit ledobta az előszobai konzolra, végigment a hallon, át a nappalin egészen a hálószobáig, felhúzta a redőnyöket, és bekapcsolta a fűtést. Odakészítette a teavizet, főzött magának egy erős kávét, kibújt a csizmájából, és kezében a csészével bekuporodott az egyik fotelbe.

Szerette várni. Szeretett álmodozni a közös életükről, úgy tekinteni erre a helyre, mintha itt élnék a napjaikat, elhinni, hogy esténként ide jönnek mindketten haza. Egymáshoz. Szerette elringatni magát ebbe az illúzióba, mert olyankor nem kellett túl sokat törődni a rájuk nehezedő valósággal. Eszébe jutott, egyszer azt mondta az anyja, hogy az ábrándozás sok szenvedést okoz, mert minél több időt tölt az ember az álmok világában, annál könnyebben keveri aztán össze a valósággal. Nevetett. Legyintett, és aprót kortyolt a kávéjából.

Az első találkozásukra gondolt. Csuromvizesen álltak a veranda eresze alatt a tizennyolcadik születésnapján, óvatosan érintve egymást a hirtelen jött, tomboló viharban, mit sem törődve

a körülöttük nézelődve álldogáló sokadalommal. Elmosolyodott. Felállt, feltett egy lemezt, és kihúzta a faliszekrény legalsó fiókját. Amíg várt, szerette újra, meg újra elolvasni a leveleit. Itt őrizgette: még Roberto sem tudott róla, hogy megvannak hiánytalanul, ő ugyanis azt kérte, hogy inkább tépje szét, vagy égesse el azokat. De nem tette. Hogyan is kérhetett tőle ilyet?

Ezek a kis papírdarabok, az első vakmerő üzenet a postaládájukban – a véletlenen múlt, hogy ő talált rá, persze nem volt aláírva, csak egy monogram állt a szöveg alján, de az RB árulkodó jel lehetett volna, ha az anyja vagy az apja olvassa el –, aztán a kerékpárja kormányába tuszkolt kicsi borítékok, az esőtől elfolyt tintával a tetején, vagy a könyvtár oszlopcsarnokának gigantikus kővázája alatti oszlopszék hátsó résébe rejtett levélkék jelentették számára az egyedül kitapintható szálat ahhoz az emberhez, akit a sok vívódás és harc ellenére napról napra jobban szeretett. Pedig ha valaki tavaly nyár elején azt mondja neki, hogy ma egy külvárosi lakásban fog üldögélni a szerelmére várva, aki nős, gyerekei vannak, és ráadásul az apja beosztott tisztje, valószínűleg vagy nem tudja abbahagyni a nevetést, vagy teljesen hibbantnak nézi az illetőt, akinek túlságosan messzire szaladt a fantáziája.

Behunyta a szemét, és mélyet lélegzett. Lejátszódott előtte az első, igazi randevújuk, az egyetemi aulában, közvetlenül a felvételi vizsga másnapján, egy forró, június végi napon. Roberto vastag, kötött pulcsiban és világos vászonnadrágban várt rá. Nevettek, amikor elmesélte, hogyan szökött meg a sofőrje elől, és hogy öltözött át a kocsiban az otthon sebtében összekapkodott álruhájába.

Aztán előbukkantak az egyetem előtti, utolsó nyári szünet kedves emlékei is, az óvatos találkozások a parkban, a várakozás a főtéri fagyizó előtt kígyózó sorban, ahol mindenkit maguk elé engedtek, csak hogy minél később jussanak el a pultig. Mindketten vágytak rá, de nem merültek el a beszélgetésben, mert tudták, hogy feltűnés nélkül mindössze néhány szót válthatnak. Némán álltak egymás mellett, kavargó érzelmekkel telten, belélegezve a másik illatát. Boldogan idézte fel a szabadtéri moziban töltött estét

is, ahová külön-külön érkeztek, de egymás mellé szólt a jegyük, és ahol Roberto először fogta a kezét, két órán át, a sötétben, a székeik között.

A megismerkedésük évének őszén Roberto váratlanul eltűnt. Nem volt több üzenet, Jozefa pedig hiába kereste rejtekhelyükön a várva várt leveleket. Esténként fülelt, hátha az apjától megtudhat valamit felőle; úgy érezte, belehal a férfi hiányába. Signora Lissi azonnal felismerte, mi okozhatja a bánatát, s bár az illető személyéről sejtelme sem volt, vigasztalta őt, mondván, hogy a szerelemben sajnos sokkal több a szomorúság, mint az öröm, ebbe mindenkinek bele kell törődnie. De gondoljon csak arra, mit is érne az egész életünk, ha meg tudnánk lenni nélküle?

Roberto valamivel a tél beállta előtt bukkant fel újra: azt mondta, azért maradt távol, mert félti őt, hogy boldogtalanná teheti, hiszen neki felesége, gyerekei vannak, amivel, bárhogyan is döntenének, örökké számolniuk kell. Ezért próbálta meg inkább elfelejteni, tovább azonban nem bírja elviselni, hogy nincs a közelében, és tudja, hogy borzasztó, amit tenni készül, de szereti, és emiatt kész lenne érte akár elhagyni a családját is.

Pontosan egy évvel ezelőtt, decemberben aztán Roberto kibérelte a lakást. Mindenféle karácsonyi programokra hivatkozva futottak ide, hogy a sok bujkálás után zárt ajtók mögött lehessenek végre kettesben. A titok megédesítette a ritka pillanatokat, s egyben elviselhetetlenné is tette a távolságot és a külön töltött időt. Senkinek nem beszélhettek egymásról. Ha mégis szóba került valahol a másik, hallgattak az érzéseikről, és közönyt színleltek mindketten.

Tavaszra viszont már kezdte felőrölni Jozefa idegeit az állandó készenlét, a rejtőzködés és a folyamatos hazudozás. Nem bízhattak senkiben, akire ráfoghatták volna, amíg együtt voltak. Jozefa úgy érezte, elmerült az álnokság mocsarában, és mostanra már jócskán elkésett az őszinteséggel: jobb lett volna rögtön odaállni a szülei elé, és elmondani az igazságot, jöjjön, aminek jönnie kell. De most már soha nem lenne képes bevallani otthon ezt a kettős életet.

Nem is tudta, hogy juthatott el idáig. Szerette az anyját, csodálta és felnézett rá, sőt titokban mindig olyanná akart válni

mint ő. És mégis becsapta. Pedig ő kétkedés nélkül hitte el minden szavát. Az apjáért pedig egyenesen rajongott, s arról álmodott, hogy egyszer egy ilyen férfi oldalán találjon ő is a boldogságra. És mégis hazudozott neki is. Hogyan tudná megmondani most az igazat? Talán az apja megértené, bár ő az, aki szigorúbb, és elvei is vannak, de az anyja szeretetét bizonyosan elvesztené, hiszen ő olyan megkérdőjelezhetetlenül egyenes és tisztességes. Joggal ítélné el és vetné meg őt. Ráadásul úgy érezte, egyre mélyebbre süllyed az újabb és újabb hazugságokkal. De azt remélte, ha erős lesz, és most szakít Robertóval, a titka örökre megmaradhat, és a kapcsolatuk egy idő múlva végleg a feledés homályába vész.

Kínkeservesen tette le az elsőéves vizsgáit, erősen lefogyott, és a Roberto utáni vágy állandó gyásszal töltötte meg a lelkét. A szíve kínjaira végül a nyár hozott enyhítő gyógyírt, mert Cesare kierőszakolta, hogy Jozefa meglátogassa őt Amerikában. Több mint három hétig maradt nála: ebből egy hetet lubickoltak Miamiban, ahonnan élményekkel és a hamburgerektől beszerzett tekintélyes súlytöbblettel érkezett haza. De nem sokáig időzött Olaszországban, mert a nagynénje már epekedve várta Bécsben – a gimnázium kezdete óta nem is találkoztak. Walter, a férje, egyre nehezebben viselhető, súlyos állapotba került, az állandósult emlékezetkiesései alaposan megnehezítették a mindennapjaikat. Jozefa azonban gyakorolta a nyelvet, falta a könyveket, koncertekre járt, és kezdte megismerni a bécsi társasági életet. Mire pedig elkezdődött az őszi szemeszter, testileg és lelkileg megújulva várta, hogy szembenézhessen az újabb kihívásokkal, amelyek, többek között Roberto személyében, pár hónap elteltével meg is érkeztek.

Jozefa hosszú heteken át kitartott, és figyelmen kívül hagyta a férfi üzeneteit, melyek szerint a szokásos időben, minden kedden vár rá a közös lakásukban, amit azért nem adott vissza, mert végig élt benne a remény, hogy a lány meggondolja magát, és hagyja, hogy a félelmét legyőzze a szerelme. Végül azonban mégis írt neki, de csak annyit, hogy soha többé nem akarja látni.

Robertót ekkor a kilátástalan helyzet és a lány elvesztésétől való görcsös félelme egyszeriben vakmerővé tette, és telefonált a

lakásukra, hogy őt keresi. De csak a szakácsnő volt otthon egyedül, a férfi pedig nem hagyott nála üzenetet. Ahogy viszont Jozefa hazatért, Signora Lissi félve ugyan, de a tudomására hozta, hogy már régóta sejti, mi folyik kettőjük között, továbbá azt is közölte, hogy még mielőtt ebből bármi bonyodalom vagy sértődés származna, természetesen elismeri, hogy ez nem tartozik rá.

De azok után, hogy Roberto Bianchi a lakásukra telefonált, úgy gondolja, kötelessége őt figyelmeztetni, hogy vékony jégen járnak, mert ha az ezredes úr előtt is nyilvánvalóvá válik a kapcsolatuk, az döntő befolyással lesz mindkettejük életére, erről pedig nem volna tanácsos megfeledkezniük. Majd azzal folytatta, hogy ezt a románcot személy szerint ő sem látja egy cseppet sem helyénvalónak, ugyanis viszonyba keveredni egy nős férfival, az igazat megvallva, nála is előkelő helyen szerepel az általa elutasított dolgok listáján. Végül biztosította Jozefát, hogy a hallgatásban, ezt az egyet megígérheti, számíthat rá, de tudnia kell, hogy csak abban.

Jozefa hálás volt, mert Signora Lissi annak ellenére állt mellé, hogy nem helyeselte a kettejük kapcsolatát, s ez a szemében még nagylelkűbbé tette a gesztusát. Töredelmesen bevallotta neki, hogy épp ellenkezőleg, most akart véget vetni az egész históriának, nemrég írta meg a férfinak, hogy látni sem akarja többé, és valószínűleg pont emiatt hívta a férfi.

Aztán elhatározta: hogy elejét vegye a további zaklatásnak, másnap megírja neki, hogy hajlandó vele még egyszer, utoljára találkozni, hogy tiszta vizet öntsenek a pohárba. Most, hogy végre valakivel nyíltan beszélhetett róla, valahogy könnyebbnek is érezte a történtek súlyát. Signora Lissi persze megköszönte a lány bizalmát, ugyanakkor nem örült, hogy akaratán kívül belekeveredett a dologba. Azzal zárta a beszélgetést, hogy úgy tartják, a megosztott gond félgond, csakhogy ő már régóta kételkedett ennek a kijelentésnek az igazában, ugyanis most, hogy immár ketten állnak vállig a drámák tengerében, világosan látja, hogy a fél valójában inkább dupla.

A tervet Jozefának nem sikerült valóra váltania. Amikor találkoztak, csak ültek ott, szótlanul a parkban, egymás tekintetébe

mélyedve. Rövid idő alatt semmivé lett az elszántsága, elgyengült, meghatotta a férfi lángolása, és képtelen volt ellenállni a szavainak és az érintésének. Szerette, elpusztíthatatlan erővel. Amikor pedig eltaszította magától, azt hitte, nélküle nem lesz belőle ép ember újra. Boldog volt, hogy azon a délutánon végül mégis az érzelmei nyerték meg a csatát.

Visszatette a csokoládésdobozba a leveleket, és elrejtette a fiók mélyén. Bement a fürdőszobába, leöblítette az arcát, és leengedte a haját. Megfésülködött. Hallotta, hogy nyílik az ajtó.

– Hihetetlen, hogy egyszer sem tudlak megelőzni! – hallatszott Roberto vidám hangja az előszobából, ahogy lehajította a sapkáját, és a lányhoz futott. Megcsókolta, és közben a háta mögül előhúzott egy nagy csokor fehér rózsát.

– Ó, de gyönyörű! És ezt most miért kapom?

– Mert szeretlek. És mert egy fontos dolgot szeretnék neked elmondani – súgta a férfi, és vágyakozón átölelte. – De jó, hogy vagy! – sóhajtotta.

– Nekem is jó, hogy vagy.

– Szerelmem, én már csak veled akarok lenni! Nem csak perceket vagy órákat. Ez nekem nem elég! Örökké veled akarok lenni. Érted? Csak veled!

– Zaklatottnak tűnsz! Történt valami?

– Beleuntam, hogy minden annyira bonyolult körülöttem. Megőrjített, hogy állandóan csak a kettőnk dolga jár a fejemben. Folyton töprengtem, hogyan oldjam meg az életem. Végül eldöntöttem.

– Azaz?

– Beadtam a leszerelési kérelmem. Senki nem sejti, mi az igazi ok. Pár hónap, és szabadok leszünk. Elmegyünk innen, és ketten új életet kezdünk. Csak ketten!

– Ó! Ez kicsit most meglepett.

– Azt hittem, te is erre vágysz. Nem örülsz?

– De. Igazából örülök. Csak ugyanakkor félek is, vajon mi lesz, amikor a szüleim megtudják az igazat.

– Még van időnk felkészülni. Mindent szépen előre eltervezünk, nem kell sietnünk. Otthon is elrendezem az ügyet. S amikor elérkezettnek látjuk az időt, nálatok is bejelentjük. A szakácsnőtök segít neked, ugye? Falaz, amikor kell?

– Nem. Ő úgy tudja, hogy már vége. És sosem falazott. Csak hallgatott, és nem árult el. Ez korántsem ugyanaz.

– De szeretsz, ugye? Mondd, hogy szeretsz! És mondd, hogy eljössz velem!

– Igen. Szeretlek. De aggódom, hogy egyelőre fogalmunk sincs, hogy hozakodjunk majd elő ezzel az egésszel. Óvatosnak kell lennünk, amíg kitaláljuk. Ha előbb derülne ki a szerelmünk, te sem járnál jól.

– Ebben biztos vagyok. Apád megölne.

– Nem. Tévedsz. Anyám ölne meg. Mégpedig hidegvérrel.

Roberto felnevetett.

– Ne nevess, nem ismered, és semmit nem tudsz róla. Apám talán megszokná az új helyzetet. De anyám soha. Ezért pillanatnyilag a legjobb, amit tehetünk, hogy élvezünk minden percet, amit együtt tölthetünk. Gondoljunk többet arra, amire most lehetőségünk van, és kevesebbet arra, amit csak tervezgetünk.

– Elfogadom. De jó előre szólok, nem fogom ennyivel beérni. És ígérem, hogy egy napon már nem leszünk itt. Meglátod, akkor végre neked adhatom…

– Ssss! – tette a kezét Jozefa Roberto szájára. – Ne ígérj semmit. És ne mondd, hogy bármit is kapok tőled, mert nem adhatod nekem azt, amivel egyelőre nem rendelkezel.

A lemezjátszó tűje monoton kattogásba kezdett. Jozefa kibontakozott az ölelésből, és megfordította a korongot.

– Csináltam neked teát. Citrommal és sok mézzel – mondta, és elindult a konyha felé. Kintről folytatta. – Ha minden jól megy, pár hét múlva befejezem a harmadik félévet, már csak két vizsgám maradt! Mit tervezzünk karácsonyra? – kérdezte, miközben tálcával a kezében tért vissza. – Mi az évfolyamtársaimmal

valószínűleg felmegyünk a hegyekbe néhány napra. Egy turistaházba. Nincs messze, kocsival néhány óra. Lenne kedved meglátogatni? – tudakolta, és előrenyújtotta a csészét. – Szerezhetünk a közelben egy üres bungalót.

Roberto lerúgta a cipőjét, és kényelmesen elhelyezkedett a heverőn.

– Gyere! Gyere, bújj ide hozzám egy kicsit. Hát persze hogy elmegyek! Kitalálok valamit. Ígérem.

– Kértelek, hogy ne ígérj. De az utolsó napra eljöhetnél. Én azt mondom majd, hogy korábban hazajövök. Végre elmegyünk valahova kettesben. Mint egy igazi pár.

– Nagyon szeretlek – suttogta a férfi, és átölelte a lányt. Lágyan végigsimított a testén, átfonta a lábával, és csókolni kezdte. Jozefa behunyt szemmel, ernyedten hagyta, hogy a férfi levegye a ruháját.

A sötétedés hangtalan leple puhán borította be az utcát, a házakat és a szobájukat. Sokáig feküdtek meztelenül a takaró alatt; a két test bőre egymáshoz tapadt, szinte eggyé vált. Jozefa nyitott szemmel álmodott, és sokáig hallgatta Roberto egyenletes szuszogását. Csendes hangon szólalt meg.

– Indulnunk kell. Mindjárt kilenc óra – suttogta a férfi fülébe.

– Itt akarok maradni veled!

– Én is maradnék. De mennünk kell.

Előbb Jozefa surrant ki a kapun, és gyors léptekkel elindult a líceum felé. Mindig gyalog ment, ezen a környéken soha nem szállt buszra. Az egyetemi megállónál kicsit lassított. Az autóbusz épp beérkezett, szinte üres volt. Leült a leghátsó ülésre, elővett egy kis tükröt, szalagot a táskájából, szorosan összefogta a feje tetején a haját, és bekrémezte a száját. A kezén még ott volt Roberto testének az illata. Gyengédség áradt szét benne. Egy-egy apró csepp kölnit dörzsölt a füle mögé, és gondosan lezárta az üveget. Az ajtók bezáródtak, és a kocsi rángatózva megindult. A

belvárosban vakítóan izzottak a girlandok és a karácsonyfák villanygyertyái a kirakatokban, az üzletek és az utak fényárban úsztak. Jozefa a busz ablaküvegében megbűvölten nézte, ahogy jeges-kék szembogarában visszatükröződik az ünnep ezerszínű csillogása.

Boldog volt. Tudta, hogy különös boldogság az övé. Nem átlagos, és nem is éppen ideális. De hitte, hogy egy napon elrendeződnek körülötte a dolgok. Megértette, hogy az életének nem kell tökéletesnek lennie ahhoz, hogy elégedett legyen a sors által számára kijelölt úttal. Mert azon, legyen az ár bármilyen, végig kell mennie. A védelme érdekében pedig legfeljebb annyit tehet, hogy a saját boldogsága kulcsát soha nem adja senki más kezébe.

A PARANCSNOKSÁG ÉPÜLETE méltóságteljesen magasodott a szomszédos házak fölé a kora esti szürkületben. A lámpák fényét a leereszkedő köd gyengéden terítette széjjel a nedves utakon. Csak egy irodából szűrődött át némi világosság az útmenti fák álmatag, fagyos ágai között. Kedd este volt.

Laura még mindig a szemközti buszmegállóban ácsorgott. Harminc perce várakozott, az időjárás koptatta, hullámos palatető alatt pedig már kisebb tömeg verődött össze. Kimaradt egy vagy talán két járat is, a tér másik oldalán szirénázó mentőautók robogtak a kórház irányába. Biztosan baleset történt, hallatszott innen-onnan a találgatás. Fázott. Vékonyka harisnya, magas sarkú cipő, meg egy egészen rövid ruha volt csak rajta egy szűkített fazonú, krémszínű gyapjúkabátkával – mindkettőt az év végi nagy leárazásban vette a barátnőjénél, aki rendszeresen eltett neki néhány menő darabot a szezonvégi kiárusításra. Ilyenkor aztán hónapokig nyögte a részleteket, de nem bánta, mert a város felszabadította a divat iránti lelkesedését.

Signora Baratti nem egyszer feszegette is neki, hogy vajon kinek akar annyira tetszeni, hogy még a felfázást is bevállalja, ami az ő korában igen veszélyes, ha egyáltalán szeretne valaha is gyereket szülni? Laura azonban ilyen messzeségekig nem jutott a gondolataival. Mindössze azt akarta, hogy valaki felfigyeljen a törekvéseire. Aztán mielőtt menthetetlenül átfagyott volna, úgy döntött, ugyan karácsony előtt pár héttel ezt nem engedhetné meg magának, de kerül, amibe kerül, inkább mégis leint egy taxit. Felnézett a parancsnokság épületére, ami mostanra teljes sötétségbe burkolózott. Átvágott a téren, és mivel éppen a kereszteződésnél vesztegelt egy kocsi, nem tétovázott, bevágta magát, és bemondta a címet.

A nyüzsgő, belső kerületeket elhagyva akadálytalanul

suhantak a várost megkerülő úton. Laura jobbra-balra forgolódva próbálta kiismerni magát, merre is járnak. A tizenkettes busz, amivel esténként hazatért, a házak között, kisebb utcákon át jutott el a bérlakásokkal telezsúfolt negyedig. Élvezte az utazást, a távolból szikrázó sűrű fényeket, a sok ismeretlent. Magát is meglepte, mennyire hamar megkedvelte a városi létezés minden pillanatát.

Aztán a taxi letért a főútról, és a sínek előtt, a lámpánál fékezett. Laura oldalra nézett. A mellettük lévő sávban pedig megpillantotta Bianchi hadnagy szolgálati autóját.

Először azt hitte, nyilvánvalóan téved. Ugyan, mit keresne erre, gondolta, hiszen ők a város másik végében laknak! Talán a sofőrje kockáztatott meg egy kis titkos kalandozást… erről viszont jó lesz tudni alkalomadtán, mosolyodott el magában. A taxi araszolva gurult előrébb néhány métert. Laura újra az ablak felé fordult. De hiszen… ó, te jóságos ég! Ez a hadnagy, kapta szája elé a kezét, nehogy hangosan kimondja.

A lámpa zöldre váltott. A szolgálati kocsi nagy gázzal elindult. Hirtelen fura ötlete támadt.

– Kérem, követné azt a fekete Fiatot? – csattant fel határozottan a hangja.

– Hogy? Tessék? – kérdezett vissza megrökönyödve a sofőr.

– Kövesse azt a kocsit! – mutatott előre Laura. – Nem szeretném megmagyarázni.

– Nincs is rá szükség. Kérem, ahogy szeretné!

Néhány utcával arrébb Bianchi autója fékezett, és a bevásárlóközpont sarkánál megállt.

– Álljon meg! – utasította a sofőrt Laura.

A hadnagy kiugrott a kocsiból, és sietve elindult a földszinti bolt felé. Pár perc elteltével egy fehér rózsacsokorral a kezében lépett ki a virágüzletből.

– Nocsak, nocsak… – mosolyodott el újra Laura.

A hadnagy kocsija szabálytalanul kanyarodott vissza a záróvonalon. Laura kétségbeesett pillantást vetett a taxisra.

– Na jó, tudja mit, legyen… Látom, ez fontos magának – dünnyögte a sofőr, és erőteljes mozdulatokkal balra tekerte a

kormányt. A taxi csikorogva fordult rá a fekete Fiat után a bérházak felé vezető útra.

Lassan megszűnt a város zaja, szemből egy magányos, utasok nélküli busz közeledett. A tizenkettes. Laura szerette ezt a nyugalmat. Örült, hogy itt talált magának lakást, s az sem volt közömbös, hogy itt nem jártak az egekben az árak. A környék nyugodt volt, az utcákon szinte soha nem jártak emberek. Itt mintha nem is december lett volna, semmi nem jelezte az ünnepi készülődést, ami a város többi részén már erősen érezhető volt.

A fekete Fiat fékezett, és kiállt a járdaszegélyhez. Laura taxija továbbgurult.

– Jaj…

– Nem állhattam rá! Túl feltűnő lett volna. De itt az újságos mögé behúzódok. Onnan még odalátni – mondta kedvesen a sofőr. – Sajnálom, asszonyom – mormolta együttérző tekintettel.

Laura rápillantott.

– Köszönöm, de nem… – dadogta. A hátsó ablakból figyelte, amint Bianchi hadnagy előveszi a zsebéből a kulcsot, és kezében a fehér rózsacsokorral belép a kapun. A lépcsőház sötét maradt. Nem kapcsolta fel a villanyt.

– Mostanában feltűnően szótlan voltál – törte meg a csendet Teresa, mikor végeztek a kirakatok berendezésével. – Negyedik éve dolgozunk együtt, sok mindent átéltünk. Olyan jó volt mindig megbeszélni, ami történt. És most azt látom, hogy magadban szenvedsz. Mi a baj? Elmondanád?

– Ó, Teresa! Te olyan tökéletes vagy! A férjed, a gyerekeid, az egész életetek annyira tökéletes!

– Tökéletes volna? Talán. Lehet, hogy csak úgy tűnik.

– Ha elmondanám, megvetnél érte – felelte Chiara.

– Talán meglep, de ezt egyszer én is mondtam valakinek. Aztán végül mégis kiöntöttem a szívem neki, és állíthatom, sokat javított a dolgokon.

– Sajnálom, ezt nem mondhatom el. Neked nem, Teresa.

– Akkor találj valakit, akinek elmondhatod. Többet segít, mint gondolnád!

– Laura, találkoznunk kell! – szólt elgyötört hangon a telefonba Chiara.

– Jaj, ne haragudj, elmaradtam egy részlettel, de mindjárt itt a karácsony, és szeretném, ha…

– Nem, nem emiatt hívtalak. Csak egyszerűen nem tudom kinek elmondani, ami velem történt. A barátnőm vagy. Illetve, legalábbis majdnem. És nagy szükségem lenne rád. Sokat segítene, ha beszélhetnénk.

– Természetesen, de…

– Tudom, hogy olyan hirtelen törtem rád most ezzel, de csak annyit kérnék, hogy hallgass meg! És azt is tudom, hogy benned megbízhatok. Nem árulnál el. Átjönnél zárásra? Utána beülünk Giustóékhoz. Meghívlak. Persze, ez magától értetődik. Ne

haragudj, kicsit össze vagyok zavarodva.

– De miről van szó?

– Személyesen inkább. Így nem lenne jó.

– Rendben. Este ott leszek!

A kávézó már lassan kiürült. Régóta beszélgettek. Chiara mindenről részletesen beszámolt, az utolsó estén történtek elmondása közben pedig képtelen volt visszatartani a könnyeit.

– Ítélj el! Vess meg! – zokogta. – De nem tudom, képes leszek-e kigyógyulni ebből valaha. A saját, porig alázott romjaimon próbálok létezni.

– Nos, az az igazság, most, hogy tudom, hogy Roberto Bianchi két éve a titkos szeretőd, nem is ezen vagyok meglepve elsősorban.

– Volt a szeretőm.

– Akkor volt. Végül is ez most az én szempontomból mindegy.

– Hanem min?

– Bocsáss meg, nem szeretném tovább sűríteni a masszát, de mindezek után úgy gondolom, talán jogod van tudni valamit.

– Mi lenne az? Csak nem veled is? Nem csodálkoznék rajta, amennyit hazudott… Bár nekem úgy állította be, mintha te szaladnál az ő szekere után.

– Valóban? Mármint hogy valóban beszélt rólam? Neked?

– Csak megemlített. Illetve, talán inkább dicsekedett. Vagy egyszerűen csak féltékennyé akart tenni.

– Nézd, a helyzet az, hogy tényleg tetszik. Azaz, hogy tetszett. És igen, eljátszottam a gondolattal, hogy ő meg én… De amilyen hamar lángra kapott bennem az érzés, olyan hamar ki is hunyt. Ráébredtem, hogy én egy férfitól másra vágyom. S annak, hogy ezt tőle megkaphassam, nem adnék nagyobb esélyt, mint egy vízilónak az ascoti derbin.

– Ugyan! Sokkal csinosabb vagy, mint én!

– Én ezt nem így érzem, mindenesetre köszönöm a bókot. És azt hiszem, nem értettél meg. Én nem a külsőségekre gondoltam.

– Hanem?

– Hanem… de ezt inkább hagyjuk. Szóval nem vagyok biztos

benne, hogy valóban meg kell-e tudnod…

– Kérlek! Szeretném!

– Hát jó, ahogy akarod. Szóval múlt kedden taxival mentem haza, és a külváros határában megláttam a kocsiját.

– Kinek a kocsiját?

– A hadnagyét. Különös volt, mert ők egyébként a dombon laknak, a város másik végében. Nem értettem, mit kereshet erre? Egy hirtelen jött ötlettől vezérelve követtem. A kezében egy csokor virággal ment be egy bérházba. Ez persze még semmit sem kellene, hogy jelentsen, bárkit felköszönthetne, akár egyedül is… de saját kulcsa volt a kapuhoz… és kedd este volt. Amikor mindig túlórázik. Állítólag.

– Ahogy csütörtökönként is.

– Igen, csütörtökönként is. De az elmondásodból már azt is tudom, hogy azok a túlórák mivel végződtek.

– Akkor gyanítom, én is hamarosan megtudom, hogy a keddi túlórák mivel szoktak végződni.

– Nos, nem hagyott nyugodni a dolog. Persze nem beszéltem a látottakról senkivel. Tudod, én nem messze lakom attól a háztól, ahová bement. Emlékszel, mennyit kerestem egy olcsó, nem túl nagy lakást, és…

– Igen? – sürgette Chiara.

– Szóval azon a héten még kétszer jártam ott, de feltűnően azért nem mertem nézelődni. Nem láttam semmit. Most viszont, amikor kedden korábban eljöttem az irodából, azt mondtam, orvoshoz kell mennem. Füllentettem. Szégyellem, de alig bírtam a kíváncsiságommal. A sarkon, az újságosbódé mellett vártam, hátha történik valami. A környék mindig kihalt, gyakran félek is későre maradni. Aztán egyszer csak elment mellettem egy fiatal nő. Magas volt, karcsú és elegáns. Nem arra a környékre való. Amit megjegyeztem belőle, az a gyönyörű vörös haja volt. Egyszerűen csodálatos!

– És aztán? – türelmetlenkedett Chiara.

– Nos, ahogy a kapuhoz ért, szinte ugyanakkor állt meg Roberto Bianchi kocsija is a túloldalon. A nő pedig megvárta. Odafutott hozzá, átölelte és megcsókolta, aztán a nő kulcsával

mentek be a lépcsőházba. Ennyit láttam. És most igazán nem tudom, jól tettem-e, hogy mindezt elmondtam. Nem szeretném sóval hinteni a sebeidet.

– Ó, azt már nem tudod. És ki lehetett a lány?

– Fogalmam sincs.

– Le tudnád írni?

– Amit elmondtam. Csak hátulról láttam, amint elment mellettem.

– Hosszú, vörös hajú?

– Igen. Gyönyörű haja volt. Majdnem a derekáig ért.

Másnap az irodában Laura olyan volt, mint akit megbabonáztak. Semmit sem talált, a büfében felejtette a napi postát, elkeverte a leveleket, és alig haladt a gépelnivalójával. Bianchi hadnagy kétszer is kiszólt a titkárságra, mire végre iratrendezőbe fűzte a heti jelentéseket. Ráadásul Signora Baratti szabadnapos volt, így Totti ezredes kiszolgálása is a nyakába szakadt.

Hol elviselhetetlenül elárasztották a mindenféle gondolatok, máskor azonban teljesen üresnek érezte az agyát. Mintha lassított felvételen látta volna magát, amin bármikor bekövetkezhet a filmszakadás. A révületből az ezredes személyi hívója riasztotta.

– Be tudna jönni hozzám, kérem?

– Megyek, ezredes úr!

Kába mosollyal az arcán nyitott be a főnöke szobájába.

– Megkérhetném önt egy szívességre?

– Természetesen.

– Tegye meg, hogy leszalad ezzel a csomaggal az épület elé! Nemsokára itt lesz a lányom, és oda kellene ezt adnia neki. Rohan vissza az egyetemre, és nem tud érte feljönni. Sajnálom, hogy erre kell kérnem, de nagy segítség lenne.

– Ó, szívesen megteszem, csak…

– Igen?

– …én nem ismerem őt, ezredes úr. Még nem találkoztunk.

– Valóban. Ez eszembe sem jutott, hogy csak Signora Baratti ismeri. De semmi gond! Csak álljon meg a kapuban. Mondtam

neki, hogy önnél lesz lent a csomag.

– Halló, beszélhetnék Chiara Pontival?
– Máris szólok neki.
– Igen?
– Chiara, Laura vagyok.
– Mondd!
– Azt hiszem, sokkot kaptam. Nem, nem is tudok most beszélni.
– Mi történt?
– Nos, dióhéjban annyi, hogy azt hiszem, tudom ki volt, akivel találkozott.
– Kicsoda? Bianchi?
– Igen.
– Honnan tudod?
– Felismertem. A vörös hajáról. Most adtam át neki egy csomagot az utcán.
– És? Mondd már! Ki volt az?
– Jozefa Totti. Az ezredes úr lánya.

– A TULIPÁNOK HOVÁ KERÜLJENEK?

– A hallba, a komód tetejére, a tükör elé – válaszolt bentről Signora Lissi. Letette a friss eperrel teli tálkát a pultra, és elindult, hogy ellenőrizze a virágszállítók munkáját.

– Már a múlt héten is a vázához volt támasztva ez a levél. Szép, díszes boríték! Mit gondol, mi lehet benne? – tudakolta a fiatal férfi, miközben elrendezte a hosszú szárú, fehér tulipánokat.

– Halvány sejtelmem sincs – válaszolt meglepődve Signora Lissi. – Mint látja, Signora Zarah Winter-Totti a címzett. De talán később visszajöhetne, és kifaggathatná őt, hogy mi is volt a borítékban… Eh! – mondta és legyintett. – A fehér broméliákat vigye be az étkezőasztalra. Remélem, sikerült szépeket válogatni, a múlt hetivel nem voltam teljesen elégedett. Néhányuk már másnapra rettenetes állapotba került.

– Most minden rendben lesz, meglátja. Itt tessék a számlát aláírni.

– Ajánlom is maguknak!

Észrevétlenül, szinte egyik napról a másikra tavaszodott ki. Zöldbe borultak a fák, a hagymás virágok hajtásai egy éjszaka alatt bújtak elő a föld alól, és délutánra már bimbózni is kezdtek. Sietve érkezett a lágy napsütés, időt sem hagyott a tavaszi ruhák előszedésére.

– Kabát nélkül jöttem haza! – lépett a helyiségbe Zarah. – Micsoda meleg este van! Holnap talán már egyből a nyár köszönt ránk. Jó estét, Signora Lissi! Bruno nem jött még meg?

– Jó estét asszonyom, még nem.

– Megint segítség nélkül marad az irodában… Kezdődik minden elölről.

– Mi történt?

– Áthelyezik a segédtisztjét. Pár napja szólt nekem is, hogy

emiatt néha majd újra bent kell maradnia. Nos, nem örülök a változásnak.

– A jóhoz hamar hozzá lehet szokni. De talán küldenek újabb embert.

– Nem tudom. Brunóra is ráférne már egy kis pihenés. Néha olyan elgyötörtnek látom.

– Nem állítom, hogy könnyű élete van az ezredes úrnak.

– Nincs. De kinek az életében zajlik minden könnyen, nem igaz? Hmm, epertorta? Isteni illata van! Nagy kedvenc!

– Azért csináltam! Talán Jozefa is elcsábul egy-két szeletre. Annyira figyel az alakjára, pedig mondtam neki, hogy most már szerintem épp elég vékony.

– Szerinte nem. Valahol hallotta azt a butaságot, hogy a divathoz nem lehet elég soványnak lenni, és természetesen a lányok az ő korában az ilyesmit komolyan veszik. Nem jött még meg ő sem, ugye?

– Kedd van, ilyenkor általában bent marad a könyvtárban.

– Na jó, akkor megyek, és átöltözöm.

– Asszonyom! A virágos fiú vette észre, talán elkerülte a figyelmét, de még múlt hét elején jött egy levél a Miraggio butikból. Odatettem a komódra, a vázához! Nem tudom, fontos-e. Csak gondoltam emlékeztetem.

– Biztos valami meghívó lesz. Vagy értesítés a leértékelésről. Végül is szezon vége van, és amúgy elkelne néhány új darab… – mondta mosolyogva. – Köszönöm, megyek a szobámba, és közben megnézem.

Kinyitotta a borítékot, lehuppant a kanapé szélére, és olvasni kezdte.

Tisztelt Asszonyom!
Chiara Ponti vagyok, az általam vezetett üzletből ismerjük egymást. Sokáig gondolkodtam, vehetem-e a bátorságot ahhoz, hogy írjak Önnek…

Zarah levegővétel nélkül olvasta végig a levelet, aztán ledobta az asztalra, és felpattant. Elsápadt, a keze remegni kezdett. Kinyitotta az ablakot, de így is fullasztóan émelygett.

– Nem, ez nem lehet igaz – hadarta kétségbeesetten. Ez nyilvánvalóan valami rosszízű tréfa. De kinek jutna eszébe ilyesmivel viccelődni? És annyira pontos minden a levélben, hogy ezt nem lehet csak úgy kitalálni, süvítettek gyors egymásutánban a gondolatai. A hajába túrt. Vádolni kezdte magát, amiért nem figyelt. Hagyta, hogy lefoglalja a munkája, ahelyett, hogy jobb anya, és feleség lett volna. De Jozefát soha nem kapta hazugságon! Nemhogy ilyenen, hanem semmilyenen sem! Ó, istenem, nem bízott benne, hát persze, ezért nem mondta el! Ez pedig csakis az ő hibája. Egyes-egyedül. Az önállóság! Ide vezetett, pedig azt hitte, jót tesz. Nem hallgatott Brunóra, aki többször figyelmeztette, hogy túl nagy szabadságot hagy a lányuknak. Ő pedig mindig a védelmére kelt. Mi oka is lenne tiltani bármitől? Nyitott könyv az élete, védte meg gyakran. Az is! Csakhogy őeléjük, ezek szerint, egy másik könyvet tartott. Felindultan járkált körbe-körbe, és a megfelelő lépéseket fontolgatta.

– Meg kell tudnom az igazat – jelentette ki fennhangon, és kirohant a szobából.

– Ma kedd van, igaz? – kiáltott a konyha felé.

– Igen, asszonyom – hangzott a válasz.

Zarah a telefonhoz szaladt és tárcsázott.

– Halló? Kérek egy kocsit a Via Giulia 7-be. Hogy mennyi? Tíz perc? Nem lehetne gyorsabban? Köszönöm!

Letette a telefont, leakasztotta a ballonját, és belebújt a cipőjébe.

– Asszonyom, valami baj van?

– Nem. Nincs. Azaz, nem tudom. Egyelőre. De nem is szeretném most ezt elmondani. Erre most nincs időm. Bocsásson meg!

– És ha…

– Ha Bruno megjönne, mondja, hogy még nem értem haza. Kérem! Ne szóljon semmiről – mondta, és kiviharzott az utcára.

A taxi épp befordult a sarkon, Zarah elé szaladt, és szinte még

meg sem állt, mikor ő már be is vágta magát az autóba. Bemondta a címet, a kocsi megfordult, és elhajtott.

Signora Lissi visszaengedte az étkező függönyét. Megállt, és egy pillanatig gondolkodott. Aztán bement Zarah szobájába, és az asztalról felemelte a levelet. Pillanatnyi habozás után beleolvasott. Összehajtogatta, és a zsebébe csúsztatta.

– Istenem! – suttogta. – Mégsem lett vége.

– Csengettek?

– Igen. Gondolom. Nem is tudtam, milyen hangja van…

A berregés újra felhangzott, majd még egyszer hosszabban.

– De ki lehet az? Itt?

– Talán valami szomszéd. Megyek, megnézem.

Roberto felvette a kulcsot az előszobaasztalról, és kinyitotta az ajtót.

– Ööö – habogta – asszonyom, ön… jó estét…

Zarah óriási erővel lökte félre az útból.

– A lányom itt van?

Jozefa megjelent a szobaajtóban.

– Anya!?

Zarah végigvágtatott a hallon, megállt a meglepetéstől bénult lánya előtt, és lendületből egy hatalmas pofont kevert le neki.

– Felnőtt nő vagy. Azzal töltöd az idődet, amivel és akivel akarod. Ezt a becstelenségedért kaptad. Most pedig szedd össze a holmidat, és azonnal velem jössz.

– De…

– Ha még egyetlen szót szólsz, nagyon meg fogod bánni. Gyerünk, szedelőzködj!

– De asszonyom, engedje meg, hogy…

– Magának? Én? Bármit is?

– Szeretném, ha tudná, én mindent megteszek.

– Hallgasson! – sziszegte. – Már így is épp eleget tett.

– De asszonyom – szólt Roberto, és megérintette Zarah karját –, én…

– Ne merészeljen hozzám érni! Indulunk!

– De anya, kérlek…
– Nem! Elég ebből! Azt mondtam, indulunk. Most, rögtön!

Az étkezőben elütötte az éjfélt az óra. Bruno egyik cigarettáról a másikra gyújtott. Tíz éve abbahagyta a dohányzást.

– Ami megtörtént, azon már úgysem tudunk változtatni. Meg kell szoknotok az új helyzetet, ennyit tehettek – mondta felszegett fejjel Jozefa.

– Kislányom, ne tévesszen meg a higgadtságom, mert nem tűröm ezt a hangnemet – szólalt meg Bruno. – Közel négy órája próbálunk édesanyáddal meggyőzni arról, hogy ez a férfi nem méltó hozzád, és nem alkalmas arra, hogy összekösd vele az életed. Ráadásul ez utóbbiról végképp nem is lehet szó, hiszen nős, és családja van.

– De elválik.

– Ennyi idő alatt már megtehette volna.

– Sok minden miatt nem tudott.

– Nézd, gyermekem! Az, hogy ő mit tudott, vagy mit akart, az engem egyáltalán nem érdekel. Engem a te sorsod és a te jövőd érdekel egyedül.

– De miért nem értitek meg anyával, hogy mi is ugyanúgy szeretjük egymást, ahogy ti annak idején!

– A két helyzetet ne hasonlítsuk össze, mert könnyen tévútra keveredhetünk.

– Miért? Mert azok ti voltatok, ezek meg most mi vagyunk?

– Nem. Nem azért. Hanem azért, mert amikor anyádat megismertem, ő volt az életemben egyedül. Akkor is és azóta is. Ahogy én is az övében.

– Nekem sincs más – feleselt Jozefa.

– Ezt készséggel elhiszem.

– És neki sincs!

– Ebben tévedsz – szólt közbe Zarah.

– Tudom, hogy van felesége.

– Igen, az is van. És mindvégig volt neki még más is.

– Hogy? Ugyan már! Ezt csak kitalálod! Ne légy teljesen

nevetséges!

– Jozefa, azt tanácsolom, mérsékeld az indulataidat. Az édesanyáddal beszélsz, és ha továbbra is így viselkedsz, az arcod másik oldalára tőlem fogsz egyet kapni. Soha nem tettem, de ha kikényszeríted belőlem, isten az atyám, megteszem, és biztosra veheted, hogy viselni fogod a nyomát.

– Bruno, kérlek! Ne ragadtasd így el magad! Kérlek! – csitította Zarah. – Rendben van, Jozefa, bebizonyítom neked, hogy igazat beszélek – mondta, és felállt az asztaltól.

Signora Lissi kezét tördelve sietett utána az előszobában.

– Aszonyom!

– Egy pillanat, csak hozom azt a levelet.

– Nálam van, asszonyom.

– Hogy?

– Eltettem. Arra gondoltam…

– Hogy ez volt az oka az elrohanásomnak? Jól gondolta.

– Pontosabban nem csak gondoltam.

– Tessék?

– Az igazság az, hogy beleolvastam.

– Ó…

– Töprengtem, de nem tudtam megjósolni, mi lesz ebből az egészből. Úgy véltem, ha el akarja titkolni a dolgokat, célszerű, ha minél kevesebb nyomot hagy széjjel. Mert ha az ezredes úr találja meg azt a levelet…

– Értem. Köszönöm a diszkrécióját. Sajnálom, ha csalódást okoztunk önnek. És hogy így kellett megtudnia.

– Nos, a helyzet az…

– Van még valami?

– Van.

– Éspedig?

– Szóval úgy gondolom, én fogok önöknek csalódást okozni. De most már akkor is be kell vallanom az igazat, ha ez így lesz. Ugyanis én tudtam a dologról.

– Hogyan?

– Véletlenül jöttem rá. Az most mindegy, hogy miből. Figyelmeztettem Jozefát, hogy veszélyes terepen jár, és közöltem

vele, hogy egyáltalán nem helyes, amit tesz. Természetesen neki is megmondtam, hogy tudom, hogy nem tartozik rám.

– És nekem miért nem szólt erről?

– Mert Jozefa megígérte, hogy véget vet a viszonyuknak. Meg kellett elégednem a válaszával. Ezek után nem árulhattam el! Asszonyom, ez nem az én titkom volt, hanem az övé.

– Megértem.

– Remélem, megbocsátja.

– Persze. Jól döntött, és köszönöm, hogy megpróbálta lebeszélni.

– Bárcsak sikerült volna!

– Nem ön volt az, aki nem tartotta be, amit ígért. Megkaphatom a levelet?

– Hogyne. Parancsoljon!

Zarah visszatért az étkezőbe. Széthajtogatta a levelet, és Jozefa elé rakta az asztalra.

– Olvasd!

Amikor végzett, a lány a könnyeivel küszködve szólalt meg.

– De benne van a levélben, hogy szakítottak! A feleségétől pedig megmondta, hogy elválik, már el is költözött tőle! Bármelyik nap megérkezhet a leszerelési kérelmére a válasz, és akkor együtt elmehettünk volna innen.

– Te miket hordasz itt össze? Téged félrevezetett az az ember, kislányom!

– Nem vezetett félre!

– Dehogyisnem! Még hogy elválik, meg elköltözött tőle a felesége, meg leszerelik? Badarság! Pontosabban szemen szedett hazugság! Áthelyezési kérelmet nyújtott be, Rómába! És a családja pár héttel előbb odautazott, hogy ő itt egyedül nyugodtan intézhesse el a hátralévő dolgait!

– Ez nem igaz! – kiáltotta Jozefa.

– Sajnálom, ez tény.

– Tény? Az enyém, vagy a tied?

– Nem értelek. Mi a különbség?

– Hogy az enyém az igazi! Megegyeztünk, hogy óvatosak leszünk. Hogy addig, amíg veletek nem beszéltünk, mindent

elkövetünk, hogy ne derüljön fény a kapcsolatunkra, mert mindketten sejtettük, hogy ez lesz…

– Szörnyen sajnálom, kislányom, de…

– Igazán? Ha valóban sajnálnád, megengednéd, hogy vele maradjak.

– Nem én döntöttem úgy, hogy nem lehetsz vele. Hanem ő maga.

– Rendben! Akkor majd megmondja ő maga! Én pedig utána megyek! Nem akadályozhatjátok meg!

– Úgy gondolod? Ezúttal tévedsz, gyermekem. Amilyen gyorsan ez csak lehetséges, Bécsbe költözöl. Lisa nénéddel már mindent megbeszéltem, egy órája sincs, hogy letettem a telefont.

– De Bruno, remélem, nem…

– Zarah, drágám, mostantól én veszem a kezembe az irányítást. Ló és kocsi nélkül akartad tartani a gyeplőt. Látjuk, hogy mindez a szakadék széléig vezetett. És most, ha megengeded, nem hagynám, hogy bele is zuhanjunk. Ha pedig arra célzol, hogy Jozefa szégyenletes kalandjairól beszámoltam-e a kérés megfogalmazásakor, természetesen nem szóltam róla egyetlen szót sem. Azt mondtam, azért szeretnénk, ha mihamarabb odaköltözne, mert a tanulmányai miatt elengedhetetlennek látjuk az anyanyelvi környezetet.

– De ott van egy beteg ember, és egy vendég csak megnövelné a terheiket, Bruno, én…

– Először is, Jozefa nem vendég lesz, hanem családtag, aki egy-két évig velük él.

– Egy-két évig? Apa, ezt nem gondolhatod komolyan!

– Jozefa, én nem megvitatni óhajtom veled mindazt, amit tenni készülök. Hanem elmondom, hogy hogyan lesz. És garantálom neked, kislányom, hogy úgy lesz. Másodszor, Walter intézetbe került egy héttel ezelőtt a demenciája miatt. Lisa magányos, és azt mondta, kifejezetten örülni fog a társaságnak. És lesz ideje rajtad tartani a szemét.

– És a bécsi egyetem? Át fogja őt venni?

– Holnapra azt is biztosan megtudjuk. A nemzetközi hadtestparancsnok már ma este táviratozott Ausztriába.

– De Bruno, kérlek…

– Zarah, drágám, ne nehezítsd meg te is a dolgomat. Amit mondtam, megmondtam. Három napotok van csomagolni. A szolgálati kocsimmal fogunk utazni. Mindnyájan. Addig pedig, hogy Jozefa a teljes figyelmét a feladatnak tudja szentelni, végig bent marad a házban. Signora Lissi, remélem, számíthatok önre az elkövetkező napokban.

– Természetesen, ezredes úr.

Jozefa egész délelőtt magányosan üldögélt a szobájában. Már előző este végzett a csomagolással. Mindent egyedül csinált, nem hagyta, hogy bárki is segítsen neki. Az ágya szélén majszolt el valamit még tegnap délben, minden egyes falatot erőltetve. Később kihányta. Signora Lissi nyitott be hozzá, hogy érdeklődjön, szüksége van-e valamire.

– Igen – szólalt meg két nap után először Jozefa. – Szeretnék tőle elköszönni.

– Hogyan? – kérdezte riadt tekintettel Signora Lissi.

– Meg kell tudnom, hogy mindez igaz-e. Nem vagyok képes elhinni, hogy mindvégig hazudott nekem.

– Pedig a dolog nagyon úgy fest.

– Kérem, higgye el, hogy szeret engem!

– Ami azt illeti, elég különös módját választotta, hogy az érzéseit kifejezésre juttassa.

– Talán, ha beszélhetnénk személyesen egymással, sok minden tisztázódhatna. Lehet, hogy egy félreértés áldozatai vagyunk mindketten.

– Nem ismerem az összes részletet. De amennyit látok belőle, annak alapján azt kell mondjam, ezt erősen kétlem. Megengedi nekem, hogy elmondjam, mit gondolok valójában?

– Kérem!

– Ez az ember mindvégig csak az élvezeteket hajszolta. Gátlástalanul. Maga és a többi nő mindehhez eszköz volt csupán. Nem törődve senki mással, csak magára gondolt. Amerre csak megfordul, tönkretett életek kísérik az útját! Elsőnek a felesége

életét zúzta porrá, és azzal együtt a gyerekeiét is, amin az sem változtat, hogy pillanatnyilag ők még nem tudnak róla, mert kicsik. De ha felnőnek, jó eséllyel követik majd az apjuk példáját. Belegondolni is rossz!

– Akkor kellett volna erősnek lennem. És nem belemenni a folytatásba.

– Felesleges vádolnia magát. Szerette. Ezért akkor úgy döntött. És nyilvánvalóan még most is szereti. Tudja, akármilyen szenvedéssel jár is, mégiscsak akkor vagyunk szerencsések, ha nem kerül el bennünket a szerelem. Mert aki nélküle kénytelen élni, semmit sem tud meg az életről, hiszen nem is szerethetett soha igazán. Ha pedig innen nézi a történteket, akárhogyan érez is most, a győztesek oldalán áll.

– Szerintem pedig vesztésre állok. Pont ezért akarom megtudni az igazat. Jobban szeretem, ha meggyőznek, és nem pedig legyőznek.

– Most valóban úgy tűnhet, hogy legyőzték. De én úgy látom, inkább segítséget kapott, hogy az életösztöne felülkerekedhessen a szerelmén.

– Amennyiben a kényszerítést segítségnek fogjuk fel…

– Jozefa, mégis mit gondolt? Már megbocsásson… Hogy az édesanyja, de főleg az édesapja, akiről tudjuk, mennyire hajlíthatatlan, majd ölbe tett kézzel végignézi, ahogy egy kalandvágyó, nős férfi megsemmisíti a lányuk életét?

– De lehet, hogy rosszul ítélik meg a helyzetet.

– Őszintén szólva, ennek adnék a legkisebb esélyt.

– De egy kicsit mégis adna, ugye? Kérem, kérem, segítsen nekem! Csak egyetlen órára jussak ki innen! Tudom, hogy hol lakik. Oda kell mennem.

– Nem. Az édesapja engedélye nélkül ezt nem tehetem.

– Felnőtt ember vagyok. Nagykorú. Nem zárhatnak be!

– Látja, mégis megtörtént.

– Kérem! Holnap már késő lesz. Kora reggel indulunk. Anyámnak ma este fontos találkozója van, nem mondta le, ha így lenne, tudnék róla… láttam, hogy magával vitte a fordításait. Apámtól meg hallottam, amint azt felelte valakinek a telefonba,

hogy ma ameddig tud, az irodában marad, mert holnap hosszabb időre, családi ügyek miatt elutazik. Ez az egy esélyem van.

– Mire?

– Hogy döntsek.

– Lehetetlen dolgot kér tőlem. És én addig mit csinálok, míg maga oda van? Vitustáncot járok itt magamban az őrülettől? És várok egyedül a házban a lelepleződésünkre?

– Kérem! Kérem, ha egy kicsit is együtt érez velem!

– Jozefa! Tudja, mennyire szeretem. Ezért ne zsaroljon, kérem! De rendben van, egy feltétellel talán mégis lehet. De figyelmeztetem, még nem mondtam igent! Sőt, inkább nemet mondtam! Csak akkor mennék ebbe bele, ha együtt megyünk.

– Beleegyezem.

– De még nem mondtam igent.

– Tudom. Csak azt kérem, hogy gondolkozzon rajta.

– Nem ígérhetem, hogy ez változtat a válaszomon, de gondolkodni fogok rajta.

Jozefa hálától könnyes szemmel nézte, ahogy Signora Lissi tálcára rakja az edényeket.

– Sírjon nyugodtan – szólalt meg halkan, és Jozefa mellé ült az ágyra. – Sírja ki magát! Ha akarja, itt maradok, és a vállamra dőlhet. S ha ezen túl vagyunk, most még nem hiszi, de meglátja, hamarosan újra magára talál a boldogság. Egy ilyen öreg csatahajónak, mint én, elhiheti. Nem szabad feladnia a reményt!

– Amikor az ember elveszíti azt, akit a világon a legjobban szeret, akiért az életét is odaadná, és átél egy ilyen vihart, elég korán búcsút int a reménynek. Viharral érkezett, viharral távozik… persze pillanatnyilag semmi sem áll tőlem távolabb, mint hogy költői képekbe foglaljam a nyomorúságomat. De igaza van, talán mindez nem is olyan fontos.

– Ó, én ezt nem állítottam. Minden fontos, míg be nem bizonyosodik az ellenkezője.

Szürkületkor Signora Lissi egy bevásárlószatyorral a kezében jelent meg Jozefa szobájában.

– Készül valahová? – kérdezte Jozefa.

– Igen. Készülünk.

– Tényleg? Elmegyünk? Ó, mennyire nagyon köszönöm!

– Nem szeretem szenvedni látni. Úgy döntöttem, meglátogatjuk ezt az alakot.

– Jaj, ne nevezze így!

– Nos, miután azt tette, amit tett, s mindennek következtében lehet, hogy még engem is bajba fog sodorni, engedje meg, hogy így nevezzem. És még nem is úgy neveztem, ahogy valójában szeretném.

Jozefa elnevette magát.

– És a szatyor? Azt minek visszük?

– Hát, valamit mondanunk kell.

– Neki?

– Dehogy neki! A szüleinek. Ha lebuknánk. Van valamilyen érintetlen bármije? Hajlakk? Dezodor? Krém?

– Igen. Már becsomagoltam.

– Na, akkor azokat most vegye ki, és adja ide! Ezt a kevéske időt nem tölthetjük vásárlással, ezért visszük magunkkal. Ha mégis váratlanul hazaérkezne bármelyikük, akkor azt mondjuk majd, amikor megjövünk, hogy ezekért voltunk. Ezt végül is elnézhetik.

– Úristen! Ez eszembe sem jutott volna!

– Magának nagyon sok minden nem jutott az eszébe. Azért tartunk most itt. Ha az én lányom lenne, nem úszta volna meg ennyivel, az biztos – jelentette ki komoran Signora Lissi, és fenyegetőleg megrázta a tenyerét. – De nem az én dolgom szemrehányást tenni. És most gyerünk, kapja össze magát, és fussunk! Ha lehet, ne csapjon nagy készülődést! Én addig kiírom a konyhaasztalra, hogy elszaladtunk a drogériába.

A taxi egy utcányira tőlük várakozott. Jozefa kérdőn nézett rá.

– Nem mondhattam be a címet. És más névre is kértem. Édes istenem, nem is tudom, miért teszem ezt!

– Talán azért, mert szeret.

– Azért. És ez az érzés általában több bajt okoz az ember életében, mint az utálat, vagy a közöny.

– Remélem, nem érnek addig haza, amíg elvagyunk.

– Ezt én is szívből remélem. Azt megtudtam, hogy az ezredes úr még az irodájában van.

– Hogyan?

– Felhívtam a parancsnokságot.

– És az nem lesz gyanús?

– Hát nem azt mondtam, hogy én vagyok a szakácsnő, és elnézést a zavarásért, csak szeretném megtudni, hogy mikorra melegítsem meg az ezredes úr vacsoráját! Más nevet mondtam. S amikor kapcsolták, megszakadt a vonal. Előfordulhat az ilyen.

– Milyen titokzatos!

– Nem vagyok az. Az a titok nélküli emberek mentsvára. Nekünk titkaink vannak. Mégpedig, ahogy elnézem magunk körül az eseményeket, egyre gyarapodó, szép számmal.

– Örökké hálás leszek azért, amit tesz.

– Bárcsak tudhatnám, hogy segítek ezzel – sóhajtott Signora Lissi.

A domboldalra vezető út egyik oldalán rendezett sorokban álltak a kétemeletes társasházak, előttük kicsi, gondozott előkerttel, alacsony kerítéssel és égetett téglából kirakott járdákkal. A velük szemben terebélyesedő örökzöldek közül hangulatos kilátás nyílt a városra, ahol lassanként felkapcsolták a világítást, s az érkező sötétségben megannyi fényfüzérként rajzolódtak ki az utcák. Az óratorony előkelő büszkeséggel magaslott ki az épületek közül, szinte egészen a felhőtlen égig nyújtózva.

– Köszönöm, megállhat itt! – szólalt meg váratlanul Jozefa.

– Megérkeztünk? – kérdezte Signora Lissi.

Jozefa intett a fejével, hogy szálljanak ki. A sofőrnek szólt, hogy mindenképpen várja őket meg. Elindultak felfelé, és az egyik kisebb utcánál balra kanyarodtak.

– Nem akartam, hogy pontosan tudja, hova megyünk.

– Látja, milyen gyorsan tanul!

– Lehet. De úgy tűnik, sajnos elég későn!

– Ó, az ember nem születik gyanakvónak. Azt az életünk folyamán sajátítjuk el. A tanítómestereinket pedig úgy hívják, hogy csalódások.

– Megérkeztünk. Az a ház lesz, ott szemben. Az első emeleten van a lakás. De nem látom a kocsiját! Egy fekete Fiat, katonai rendszámmal. Azt mondta, mindig a háztól kicsit távolabb áll meg. Egyszer vártam itt rá, megbújva az autójában… előtte a főtérnél találkoztunk, és vissza kellett jönnie valamiért. Akkor láttam a feleségét is; épp az erkélyen állt és teregetett, a gyerekek meg épp majszoltak valamit egy tálból. De ők már elutaztak. Robertónak egyedül kell lennie.

– Én megvárom itt. Menjen!

– Biztos nem jön velem?

– Nem vagyok foglár. Itt fogok állni. Innen nem látszom, de rálátok mindenre. Siessen! És ne bocsátkozzon hosszas megbeszélésbe.

– Nem fogok.

– És még valami.

– Igen?

– Bárhogyan is alakulnak a dolgok, ne árulja el, hova készül. Legyen esélye rejtve maradni, ha tényleg nem akarná őt többé látni.

– Köszönöm. Megfogadom a tanácsát. Bárcsak korábban is ezt tettem volna!

– Kedvesem, a volna az ugyanaz, mint a nincsen. És ami nincs, azzal nem érdemes egy pillanatig sem törődnie. Rohanjon!

Jozefa benyitott a kertkapun, sietve felszaladt a lépcsőn, és megnyomta a csengőt. Várt. Aztán körülnézett, és újra csengetett. Kis idő múlva visszament a kapuhoz, és felnézett az emeletre. A lakásban nem volt fény. A szürkületben még jól kivehető volt a behúzott függöny, az erkélyajtó nyitva állt. Átfutott az agyán, hogy kiáltania kellene, hátha Roberto valamiért nem hallja, hogy csengetett. Visszaszaladt még egyszer a bejárathoz, és újra

megnyomta a csengőt. Aztán újra meg újra megnyomta.

Tanácstalanul álldogált néhány pillanatig. Ekkor eszébe villant, hogy a kocsiját sem látta. Talán mégsincs itthon. Hiába jött, hiába kovácsoltak nagyszerű tervet a cinkosával, az édes Signora Lissivel, akiről egyszeriben kiderült, milyen nemes lélek, és hogy mennyire együtt érző, és mennyire szereti őt. Vajon miért nem vette ezt eddig észre? Vagy annyira magával volt elfoglalva, hogy Signora Lissi a tapintata és a szerénysége miatt láthatatlan maradt a számára?

Hirtelen bűntudata támadt. Mennyi mindentől megkímélhette volna magát! De ahogy Signora Lissi is mondta, a volna éppen annyit jelent, hogy nincsen.

Utoljára még egyszer megnyomta a csengőt.

Közben Signora Lissi, kezében a bevásárlószatyrot szorongatva, türelmesen várakozott az öreg, terebélyes hársfa alatt. Belehasadt a szíve, annyira sajnálta a lányt. Tudta, mit érezhet. Felnézett a házra. Jozefa még mindig a bejáratnál állt. Meglátta, ahogy az első emeleti lakásban megmozdul a függöny. Roberto Bianchi nézett le az ablak mögül: háta mögött egy nőt lehetett kivenni, amint karjával átfogja a férfi nyakát. Signora Lissi elfordította a fejét.

– Sajnos hiába jöttünk – mondta Jozefa, ahogy visszatért, és belekarolt a szakácsnőbe. – Nem tudtunk egymással beszélni. Igazuk van. Talán így lesz a legjobb.

– Minden bizonnyal – mondta Signora Lissi, és megsimogatta Jozefa kézfejét.

– Odanézzen! – kiáltott váratlanul fel Jozefa. – Ott áll a másik utcában a kocsija! Hogy lehet, hogy nem vettük észre? Akkor ezek szerint mégis itthon van! Csak valamiért nem hallotta a csengőt. Visszamegyek!

– Nem – mondta határozott hangon Signora Lissi. – Nem megyünk vissza.

– De miért? Hiszen ezért jöttünk!

– Igen, ezért – válaszolta Signora Lissi, megállt, és szembefordult Jozefával. – Én, amíg maga az ajtónál állt, láttam, hogy itthon van. Kinézett a függöny mögül az ablakon.

– De, de akkor miért nem szólt?

– Mert nem volt egyedül.

– Kivel volt?

– Egy másik nő állt mögötte, és átölelte a nyakát.

– De ez…

– Jozefa! – szakította félbe Signora Lissi, és kétoldalról megragadta a vállát. – Vége van! Erősnek kell lennie!

– Attól félek, ez nem fog menni. Én nem tudok erős maradni!

– De! Nagyon is fog tudni. Nézzen rám! Elmondok magának valamit. Annak idején az oltár előtt hagyott el életem legnagyobb szerelme, mert mégis egy másikat választott helyettem. Igaz, az a nő már gyermeket várt tőle. Hosszú éveken át igyekeztem elfelejteni őt. Vártam, hogy legalább megbánja, amit tett, vagy csak annyit mondjon, hogy kérlek, ne haragudj rám. Nem tette meg. Később férjhez mentem, boldog voltam, és minden egyes napért hálát adtam, és adok ma is, amit Benito Lissi mellett eltölthettem. Természetesen az első, csalódással végződött nagy szerelem csúnya sebhelye örökre megmaradt a lelkemben. De túltettem magam rajta. Vége lett.

– Mert ön tudta, hogy képes lesz erős maradni – sírta el magát Jozefa.

– Nem tudtam. Mint ahogy azt sem, hogy valaha képes leszek-e neki megbocsátani. De végül megbocsátottam. És ezt ön sem tudhatja, amíg nem fogadta el magában őszintén azt a bocsánatkérést, amit soha nem kapott meg, és nagy valószínűséggel soha nem is fog megkapni.

– De hogyan lehet megbocsátani valakinek, aki ezt soha nem is kérte? Azt hiszem, nem értem önt.

– Megért, ha megpróbálja. És most már tényleg indulnunk kell.

– Igen. Azt hiszem mindenben igaza volt.

– Nem mindig jó érzés látni, hogy az embernek igaza van. Menjünk! – mondta Signora Lissi, és letörölgette Jozefa arcáról a könnycseppeket.

A FEHÉR BMW KABRIÓ hatalmas fékcsikorgással állt meg a Windhabergasse 6. kapuja előtt. Lisa felugrott a fotelből, és az ablakhoz szaladt. Fentről csak egy nagy karimájú, rózsaszín szizálkalapot látott, ahogy egy fekete, óriási napszemüveggel befedett arc kandikál alóla a magasba.

– Hahó! Lisa! Megjöttem! – kiáltott a nő, majd megmarkolta aranyszínű bőr kézitáskáját, és kipattant az ülésről. Fehér és rózsaszín virágokkal tarkított muszlinruhája és stólája messze lobogott utána, ahogy a bejárat felé igyekezett.

– Edna! Nahát, micsoda meglepetés! Új autóval?

– Igen! Még nincs egy hetes! Kisütött végre a nap, és gondoltam, felavatom! Alkalmi vétel volt.

– Hogyhogy?

– Alkalmat adtam Karlnak, hogy megvegye nekem.

– Karl?

– Ja, igen, még nem ismered. Bár ha úgy vesszük, már klasszikus darabja az életemnek. Karl zu Windischgraetz. A bálon majd bemutatom.

– A bálon?

– Igen, ez a fő ok, amiért jöttem. De erről majd később. Bemehetünk?

– Gyere, épp van nálam valaki, de már amúgy is búcsúzni készültünk – mondta szívélyes mosollyal Lisa, és bekísérte a nappaliba.

– Gudrun, engedd meg, hogy bemutassam a férjem húgát. Edna von Hoch. Edna, Gudrun Klauser a munkatársam volt a filharmonikusoknál. Néha meglátogatjuk egymást, emlékezgetünk az időkre, míg éltek a férjeink…

– Nagyon örvendek. Edna von Hoch. Nos, én pont azért jöttem, hogy kirángassalak ebből a siralmas özvegyi létből, Lisa!

Mert mi még élünk, nem igaz? – mosolyodott el szélesen a vendég felé. Lisa nyelt egyet.

– Akinek még él a férje, másképp tekint a világra – szólalt meg Gudrun, és szorosan egymáshoz simuló lábán kicsit lejjebb húzta a szoknyáját. Egyenes háttal, mereven ült, szemével többször végigpásztázva a vendéget. Ügyelt, hogy az arckifejezése semmit ne mutasson a gondolataiból. Hamuszürke, szövet kosztümkabátot viselt, alatta állig begombolt krepdesin blúzzal.

– Sosem voltam férjnél! Mindig is azt vallottam, a férjekkel csak bajlódjanak otthon. Én inkább szórakozni járok velük! – harsogta Edna, és nevetett.

Lisa megköszörülte a torkát.

– Hozzak valami hűsítőt? Elkelne ebben a nagy melegben!

– Én meginnék még egy limonádét, ha lehet – válaszolt kedvesen Gudrun.

– Egy limonádét én is! Némi extrával a jégkockák között! Tudod, Lisa, ahogy mutattam!

– Ezek szerint élvezi a szabadságát! Jól is teszi. Én férjhez mentem, és a gyerekeket választottam – mondta némi éllel a hangjában Gudrun.

– Távol álljon tőlem, hogy ellent akarjak önnek mondani, de ez úgy hangzott, mintha a két dolog kizárná egymást.

– Valójában kizárja. Vagy talán nem?

– Ugyan! Ezerkilencszáznyolcvanat írunk! Attól, hogy az embernek gyereke születik, még élvezheti az élet nyújtotta lehetőségeket, és nem kell feltétlenül férjhez mennie! Persze, akinek szül az ember, abba legyen szerelmes! Azért mert az illető szép, mert olyan az ágyban, mint egy görög félisten… A gének a legfontosabbak! De nem muszáj az illetőhöz rögtön hozzá is menni. Ha az ember házasságot köt, inkább legyen megfontolt. Én nem szorultam rá, hogy jól menjek férjhez. Azonban a gyerekekről soha nem tudtam volna lemondani. Van egy gyönyörű lányom és van egy jóképű fiam. Persze, néha eljöhettek hozzánk az apák is.

– Két apától vannak?

– Igen! Mert közöttük eltelt néhány év.

Lisa visszatért a limonádés kancsókkal. Meglátta Gudrun

merev tekintetét, és attól tartott, hogy az asszony pillanatokon belül, arccal a padló felé zuhan ki a foteléből.

– Nos, Edna világnézete, hogy úgy mondjam, eléggé sajátos – szólalt meg Lisa kissé zavartan pislogva.

– Igen. Az nem is kifejezés.

– Mi Walterrel másképp éltünk. Nekünk nem született saját gyerekünk. De besegítettünk Ednának. Elillantak az évek, hamar felnőttek, és kirepültek a gyerekek. Walter beteg lett, aggódtam, hogy túlságosan üres lesz a ház… De akkor megérkezett Jozefa. Őt már felnőttként kaptuk, a bátyám fiáéktól. Kicsit az unokám is egyben. Milyen remek lány! Szép is, és okos is. Nagyon szeretem őt. Nem különös? A sors végül megajándékozott minket. Nekünk nem lett, mégis majdnem hármat neveltünk fel.

– Amiért örökké hálás is leszek nektek! Nem is tudom, hogy bírtátok ki velük; én, ha elvittem őket egy-egy hétvégére, vasárnap estére úgy éreztem magam, mint aki két hold földet egymaga learatott.

– Ah, szóval azok az eleven gyerekek a magáéi voltak? Mindnyájan azt hittük, Lisáéké. Persze sosem voltunk annyira közeli viszonyban, hogy ezt tudhattuk volna. Csak azóta találkozgatunk többet, mióta…

– …mióta özvegyasszonyok – vette át a szót Edna. – Értem. Úgy gondolom, ezt ma eleget hangsúlyozta.

– Nem tudom elégszer. A család hasznát maga is élvezte.

– Tudja, a bátyám konzervatív volt. Ügyvéd. Biztosabb hátteret adott a gyerekeknek.

– Morális szempontból mindenképpen – fűzte hozzá epésen Gudrun.

– Gondolhatja így is. Nekem megfelel. Na, egészségünkre! – mondta Edna, és felhajtotta a pohár tartalmát.

– Indulnom kell! – állt fel a fotelből Gudrun. – Hívj majd, Lisa! Isten önnel, Edna!

– Kikísérlek.

– Minden jót! – kiáltott utána Edna.

– Azt hiszem, szegénynek lesz hazafelé menet mit emésztgetnie, meg még utána is – mondta nevetgélve Lisa, mikor visszatért a nappaliba.

– Az ilyen öregasszonyok a legálszentebbek. Lefogadom, hogy ha beszélni tudna, az ő hálószobája sokkal több titkot tudna elmesélni annál, mit amit most rólam egyáltalán feltételez.

– Hát, hogy úgy mondjam, néhány ecsetvonással elég színes képet festettél magadról!

– Nem számít igazán, mit gondol. Ha neki úgy jó, járjon szürkében. De a lényeg! – mondta Edna, és kinyitotta a táskáját. – Íme! Szereztem két meghívót! – lobogtatta meg a címeres borítékokat.

– A bálba? Amiről kint beszéltél? De tavasszal már csak a császári bált rendezik!

– Így van! Mégpedig a Burgban! És mi pont oda megyünk! Karl, te, Jozefa és én.

– De nincs is mit felvennünk! És én, mint afféle öregasszony, a bálban…

– Ez most nem rólad szól, Lisa! Jozefa huszonkét éves elmúlt. Senkije nincs. Itt, a Windhabergasséban nem is lesz. Senki nem fog kopogtatni az ajtón, hogy hallottam, lakik itt egy szép, ám magányos lány.

– Rengeteget tanul. Idén államvizsgázik, ki se látszik a feladataiból.

– Jó. De a kettőnek mi köze egymáshoz?

– Annyi, hogy nincs ideje. Olvas, jegyzetel, előadásokat hallgat és tart. S ne felejtsd el, hogy a német nem is az anyanyelve.

– Eredetileg az volt.

– Mire célzol ezzel?

– Semmire. Igazán! Jól ismerjük a családja múltját. Az édesanyja nehéz terheket cipelhet még mindig. Sajnos mindössze néhányszor találkoztunk, de nagyra becsülöm. Kivételes nőnek tűnt.

– Igen. Valóban az. Főbb vonalaiban nyilván tudod, mekkora csalódás érte Jozefát otthon. Egyszer nekem mindent elmesélt. Nem valami felemelő történet, nekem elhiheted! És az ember

nehezen teszi túl magát rajta, ha ennyire szeretett valakit.

– Ezt én nem tudhatom. De azt igen, hogy társaságba kell őt vinni. Gyönyörű lány! Hibátlan! És itt fog elkornyadni, csak azért, mert egyszer beleszeretett valakibe, aki nem bizonyult méltónak rá? Lisa! Segítenünk kell, hogy túl tudjon végre lépni a történteken.

– Egyetértek veled. Tehát?

– A ruhákra ne legyen gondotok. Edelweisséknél megrendeljük. Mindhármunkét.

– De hiszen az egy valóságos vagyonba fog kerülni!

– Hát most hívott meg Karl bennünket a bálba, vagy nem? Egy nő pedig nem mehet estélyre új ruha nélkül! Ezt még neki is tudnia kell, bármennyire is kívül esik az érdeklődési körén a divat! Aztán megnézzük, van-e a készletben a ruhákhoz illő ékszerünk.

– Edna! Nem fogunk telhetetlennek tűnni?

– Ugyan! A mi nevünk előtt is ott díszeleg egy „von”! Nem lehetünk kisstílűek. Az annyira kispolgári volna.

– Hát te aztán érted a módját, hogy kell az utolsó cseppig kipréselni a levet mindenből.

– Ne aggódj! Jól fogunk mulatni. És megnézzük, találunk-e valakit Jozefának. Minden adottsága megvan ahhoz, hogy jól menjen férjhez. Már persze, ha akar. De élnie mindenképpen kell. Mégpedig teljes életet! Majd én beszélek vele.

Herr Jamal Darango izgatottan álldogált az Edelweiss divatház bejáratánál. Két éve, hogy elvállalta a ház művészeti vezetését. Párizsból jött, Costa Ricában született, és Németországban, az édesanyja szüleinél nevelkedett. Lassan kezdte megismerni a bécsi felső tízezer és az arisztokrácia tagjait, de még mindig meglepte, hogy a németes pontosságnak a morzsáit sem képes felfedezni ezekben a körökben. A kliensek itt ugyanis állandó izgalomban tartották a divatház valamennyi alkalmazottját, mert hiába egyeztették velük a ruhapróbákat előre, a folyamat úgy zajlott, mintha az esett volna éppen be, aki arra járt, felborogatva ezzel mindenki munkarendjét. De persze a határidőt, amikorra a ruhának készen kellett lenni, már korántsem kezelték ennyire rugalmasan!

Herr Darango műszak végén általában kiállt a belső udvarra, és miután meggyőződött arról, hogy a munkásokon kívül senki nem tartózkodik az épületben, artikulálatlan ordítozásba kezdett. Így vezette le az egész nap felgyülemlett feszültséget. Az egyéves évfordulójára kapott a munkatársaitól egy bokszzsákot, amit először lelkesen püfölt is, de később inkább visszatért az udvari üvöltözéshez.

Színes, könnyed, igazi déli temperamentummal átfűtött kollekcióinak köszönhetően viszont a megérkezése után egycsapásra ünnepelt sztár lett Bécsben. Száműzte, még az őszi-téli bemutatókról is, a sötét, szomorú színeket, mert azt vallotta, épp elég szürkék és borongósak a hétköznapok önmagukban is, így felesleges még a megjelenésünkkel is kiemelni azok elviselhetetlen unalmasságát. Kidobatott minden, az osztrák közönség számára kedves barna, sötétkék, keki és egyéb poros színekben korábban rendelt szövetet a raktárakból – a grafit és az antracit árnyalatokat, mint hangoztatta, egyedül bútorkárpitban tudja

elképzelni.

Amióta ő irányított, folyton leheletvékony anyagokból dolgoztak, mindegy volt, a ruha milyen szezonra készült. Herr Darango szerint ugyanis a kelme nemes, lágy esése még a megfázásnál is sokkal fontosabb volt. Mesés, kéziraffolású, köves és flitteres berakásokkal díszített estélyi ruháiért sorban állt az osztrák elit.

A Parkring túloldalán elegáns női csapat tűnt fel. Sietős léptekkel keltek át a zebrán, és bevonultak a divatház bordó bársonyszőnyeges kapuján.

– Herr Darangóhoz van időpontunk. Kettőre – szólalt meg Edna a recepción.

– Máris nézem, asszonyom – válaszolt a piros kosztümös direktrisz, és felpillantott az órára. Fél hármat mutatott. Edna észlelte az óvatos mozdulatot, így Jozefa és Lisa felé fordult, nekik intézve a mondanivalóját, de persze úgy, hogy a nő is hallja.

– Rémes a közlekedés! Amióta megtiltották a szervizúton a parkolást, az ember képtelen kiszámolni, mikor induljon el.

– Ellenőrzöm az emeleti próbaszalont. Egy perc türelmüket kérem!

– Jó, csak siessen, mert már így is eléggé elkéstünk – méltatlankodott Edna.

A direktrisz kisvártatva visszatért.

– Herr Darango és a próbakisasszonyok várják önöket. Kövessenek, kérem!

Az első emeletre gyalog mentek fel; széles márványlépcsősor vezetett a bemutatóteremhez. A nyitott ajtóból lehetett látni a káprázatos eleganciával berendezett, közel százfős termet. Hatalmas ablakokon ömlött be a fény, szikráztak a kristálycsillárok, milliónyi fényes karikát vetítve a mályvaszínre festett, fehér stukkós falakra.

– Legközelebb ide jövünk, ha bemutatójuk lesz! – bökte oldalba Jozefát Edna.

A folyosó bal oldalán nyíltak a próbaszobák. Az előre

összeállított, félkész ruhák már a fogasokon várták leendő tulajdonosaikat. Herr Darango üdvözölte őket, és egy pillanatnyi időt kért, majd visszalépett az ajtó elé.

– Mi történt? – kérdezte a helyettese.

– Azonnal küldj fel két másik lányt!

– Miért?

– Mert az egyik cigarettázott. Még közel sem mentem hozzá, és éreztem rajta. Nem is értem! Nem világosan megtiltottam a napközbeni dohányzást?

– De ha kezet mosna…

– Ezt a szagot nem lehet lemosni. Legyen rá gondod!

– És a másik?

– Hagymaszagú a lehelete. Kibírhatatlan! Mégis mit gondolnak ezek? Öt centire vannak a méltóságos asszonyok orrától, amikor tűzik a ruháikat. És az egyik fokhagymását zabál, a másik meg bagózik? Megmondtam, hogy kizárólag péntek este ehetnek ilyen büdös ételeket. Kell két nap, hogy kimenjen belőlük ez az orrfacsaró, olasz éttermi bűz. Ah, mindjárt megbolondulok! Küldj két másik lányt. Igyekezz! De szagold meg őket előtte!

– Remélem, meg lesznek elégedve – lépett vissza aztán a próbaszobába széles mosollyal Herr Darango. – Csodás dolgokat találtam ki önöknek! Kivel kezdhetjük?

– Talán a legfiatalabbal… Jozefa! – fordult a lány felé Edna.

– Ön gyönyörű! – kiáltott fel Herr Darango. – És ebben az élénk smaragdzöld, tisztaselyem muszlinruhában a bál ékköve lesz. A bőre színéhez és ehhez a különleges, bronzszínű hajrengeteghez csak ezt a színt tudtam elképzelni. Viselje leengedve a haját a bálon! Nem szokás, de ön ne törődjön ezzel. Ilyet nem minden nap láthat az úri közönség. Hiába, a nemesi vér!

– Tudomásom szerint bennem annyi nemesi vér sincs, mint a sivatagban víz. Az édesanyám német. Az édesapám olasz. A többi részlettől pedig, idő hiányában, ezúttal megkímélném – nevette el magát Jozefa.

– A természet csodákra képes! Nem igaz? – folytatta Herr

Darango, és egy cseppet sem jött zavarba. – Nos, dekoltáltuk a ruhát, amennyire ez csak lehetséges volt. Elöl is, és hátul is. A dereka természetesen nagy hangsúlyt fog kapni, az ívelt raffolásokból adjuk meg a földig érő, uszályos szoknya bőségét. Pillanatnyilag tíz méter anyag van a ruhában. Milyen ékszere lesz? Csak a díszítések miatt kérdezem. A smaragdot nem javasolnám, túl egyszínűvé tenné a megjelenését. A briliáns pedig túl kézenfekvő. Rubinkövekkel lenne igazán mesés! És most, kérem, fáradjon át a másik helyiségbe, és vegye fel a félkész darabot. Helena! – fordult a próbakisasszony felé, intett a kezével, majd Edna felé folytatta.

– Önnek az azúrkékre esett a választásom. Kiemeli a szemét, és pazarul illik a szőke hajához! A ruha egyenes lesz, a vállrészénél kiemelt, de hagytam, hogy a mellénél íves, V-betűt formáló alakban egészen mélyre szaladjon az ollóm – kacsintott huncut arckifejezéssel. – Nehéz új vonalakat kitalálnom önnek, rengeteg ruhája van már tőlünk, amit ezúton is köszönök.

– Én köszönöm! Óriási sikerem volt múltkor abban a fehér-rózsaszínben! Ja, és láttam a Perrier-nél egy mesés akvamarin nyakéket, függőkkel. Ön szerint?

– Tökéletes választás! Az ön ízlése páratlan, asszonyom! Ebben a tekintetben megegyezik a véleményünk zu Windischgraetz herceggel. Csak ő még azt is hozzá szokta tenni, hogy páratlanul drága! Kérem! – mondta, majd intett a másik lány felé. – Anne, segítenél?

– Milyen elragadó fickó! – súgta oda Lisa. – És hogy tudja minden alkalmazottjának a nevét! Ez igazán csodás!

– Dehogy tudja, mindegyiket Helenának meg Annénak szólítja. Akire mutat, az ugrik. Mindegy, hogy hívják valójában – nevette el magát Edna, és beviharzott a számára kijelölt próbaszobába.

– Nos, már csak én maradtam hátra – szólalt meg Lisa.

– Csak? De hiszen ön lesz a fő attrakció!

– Ne tréfáljon velem! Az én koromban az ember már annak is örül, ha egyáltalán rákerülhet a színlapra!

– Márpedig ha rám hallgat, az első sorban fog rákerülni –

mondta Herr Darango, és a sztenderhez lépett, majd egy teátrális mozdulattal lerántotta a leplet a félkész ruháról.

– Óh! Te jó ég!

– Igen, asszonyom, skarlátvörös!

– Titkon valami sötétkékre vagy bordóra vágytam…

– A sötétkéket felejtse el. Bágyadt, és legfeljebb hivatalokba való. A bordó pedig a szőnyegek színe. Miért akarna eggyé válni velük?

– De talán…

– Asszonyom! Önnek jó alakja van. Hibátlanul hófehér a haja, és kivételesen jól áll, hogy ennyire rövidre vágatja. Ön, akármennyi idősnek is mondja magát, szép! A többit pedig bízza rám!

– Nem célom magamra vonni mindenki figyelmét…

– Nos, ez esetben, attól tartok, otthon kell maradnia. Mert egy Edelweiss ruhában, amit Jamal Darango tervezett, nem lehet elrejtőzni!

Lisa felnevetett.

– Nos? Megpróbálná? A kedvemért…

– Tudja mit? Legyen! Igaza van Ednának. Mi még élünk!

A FEKETE LIMUZINOK hosszú sorban várakoztak a ring majdnem teljes hosszában. A gyalogosan érkezőknek széles sávot választottak le kordonokkal az úttestből, a szemközti kerítés előtti területet bámészkodók tömege lepte el. Híresség hada, az európai arisztokrácia és az üzleti világ képviselőinek színe-java tette tiszteletét idén is a császári bálon. A téren frakkba, katonai díszegyenruhába és pazar estélyi költeményekbe öltözött tömeg hömpölygött, a menet eleje pedig már át is haladt a kapualagúton, és készen állt, hogy belépjen a bálterembe.

Jozefa a zu Windischgraetz család ölelésében lépdelt előre, a balján Ednával, és le sem tudta venni a szemét a fényárban úszó Hofburg főépületéről. Biztos volt benne, hogy ezt a világosságot még az űrből is lehetne látni.

A bécsi szimfonikusokat elöl, az aulában is jól lehetett hallani. A fojerekben libériába bújtatott felszolgálók kínálták a pezsgőt, a hűsítőket és a koktélokat, beljebb csábító falatkák lapultak a tálakon, szinte lépni sem lehetett anélkül, hogy az orruk alá ne tartottak volna valami inni- vagy ennivalót. A közönség a köszöntőt és a nyitótáncot várta.

– Oh-là-là! Quelle surprise! – ugrott Edna elé egy szőke, csillogó frakkot viselő férfi. – Nem is hittem volna, hogy újra látom!

– Látja, az élet tele van meglepetésekkel! Az unokahúgom, Jozefa Totti Olaszországból. Jozefa, ő itt Le Vandrois márki.

– Milyen elragadó az unokahúga! Kérhetek majd az este folyamán öntől egy táncot?

– Később, márki! Később! – szólt közbe Edna.

– Ó, értem. Ezek szerint ma este nagy tétekben megy majd a játszma.

– Ha ön mondja, márki! Bocsásson meg! Gyere – fordult

Edna Jozefa felé, és odasúgta neki –, menjünk beljebb!

Jozefa engedelmesen követte.

– Jozefa, Edna nem is az unokahúgod. Nem helyes őt így bemutatnod – szólalt meg Lisa.

– Ugyan! Felesleges megakadnod ezen az apróságon. Először is sokkal egyszerűbb így, másodszor meg nincs törzskönyvünk, mint a kutyáknak.

– Milyen szerencse – vetette közbe Jozefa.

– Vagy azt kellene mondanom, kedves gróf úr, engedje meg, hogy bemutassam a testvérem felesége bátyja fiának a lányát? Persze, ha az a cél, hogy adjunk az illetőnek egy egész estére szóló átgondolnivalót, akkor ezt is mondhatom. Jól ellesz, amíg összerakja a mozaikokat. Ah! Oda nézzetek! Itt vannak von Lebensbergék! Karl! Karl! – kiáltott a férfi felé Edna.

– Igen, drágám?

– Karl, ma be kell mutatnod Jozefát von Lebensberg bárónak.

– Annak a vén csatalónak?

– Ugyan! Beszélsz butaságokat. A fiatal bárónak!

– Még nem láttam. És lehet, hogy nem is jön egyedül.

– Hát, az lehet. De attól még bemutatkozni szabad. Nem szalaszthatjuk el.

– Mire készülsz?

– Én? Semmire! Mire készülnék? Csak gondoltam, jól jönne ma estére Jozefának egy magas táncpartner.

Elkezdődött a pompás nyitótánc. Száz elsőbálozó pár lejtette a valcert, a lányok pezsgőszínű, krinolinos ruhában, a férfiak fehér frakkban, pezsgőszínű kaméliával a reverükben álltak parkettre. A Staatsoper művészei adták a gálaműsort; kicsit hosszúra sikeredett, egy idő után a közönség unatkozni kezdett, és egyre hangosabb beszéd zaja ülte meg az óriási termeket.

– Ki az a von Lebensberg báró? – kérdezte hirtelen Jozefa. – Ugye nem töröd azon a fejed, hogy összeboronálj engem valakivel? Mert köszönöm, de ne fáradj! Ha szükségem lesz rá, megtalálom magam is az illetőt.

– Jozefa! Nincs abban semmi rossz, ha megismersz olyan embereket is, akik már nem a nulláról indulnak. Gyönyörű nő vagy! A legtöbb férfi ölni tudna egy ölelésedért. Akinek ilyenek az adottságai, használja ki! És ha férjhez mész, azt tedd okosan és jól.

– De én egyelőre nem gondolok a férjhez menésre.

– Egyelőre.

– És különben is csak ahhoz mennék hozzá, akibe szerelmes vagyok.

– Persze. Igazad van, a két dolog miért is ne eshetne egybe. Néha.

– És magam szeretnék választani is.

– Nos, azt hiszem, be kell látnod, hogy az neked nem megy valami jól. Igaz, nem mindig sikerül elsőre eltalálni a céltábla közepét. Gyakorolni kell. De minden dobásba nem szabad belepusztulni. Láttuk, hogy az előző is hogyan végződött.

– Edna! – csattant fel Lisa. – Ez övön aluli volt!

– Talán igen. Elismerem, szép dolog a szerelem. De ha fogd-meg-a-kezem-és-éhezzünk-együtt-életérzéssel párosul, az azért előbb-utóbb megfőzi a boldogságot. Persze, azt teszel, amit szeretnél. A fiatal bárót viszont muszáj megismerned. Vita lezárva.

– Lehet, hogy mégis az apám rokona vagy? Ő szokott ilyeneket mondani – nevette el magát Jozefa. – Rendben van. Megismerkedek vele, ha ennyire szeretnéd.

– Te is szeretni fogod. Ennyit mondhatok.

– Vigyázni kell vele – súgta oda Lisa Jozefának. – Egy Cassandra veszett el benne!

Valamivel később egy idősebb házaspár közelített feléjük mosolyogva. A nő egyszerű, egyenes vonalú, sötét ruhát viselt, diszkrét ékszerrel. A férfi a botjára támaszkodva araszolt mellette.

– Lisa! Drága Lisa! Álmomban nem gondoltam volna, hogy itt futunk össze!

– Agnes! Jó ideje nem találkoztunk. Mióta elköltöztetek Svájcba, alig hallottunk felőletek. Walter sajnos tavaly elment…

– Ó, részvétem. Hallottam hírét a szomorú betegségének.

– Meglep, hogy itt futottunk össze!

– Drága Lisa, engem szintén. Egyikünk sem bálozós típus.

– Ó, nem, valóban. Meghívottak vagyunk, Jozefa, az olaszországi rokonom itt tanul, és hát Edna ragaszkodott hozzá, hogy mindnyájan mulassunk egy jót. Ismerkedjetek meg! Jozefa Totti és Edna von Hoch, Walter húga. Ő pedig Agnes von Annheim. Walter ügyfelei voltak, a Magyarországgal szemben indított kártérítési perben képviselte a családjukat. A kommunizmus miatt vesztették el a vagyonuk egy részét 1946-ban.

– Ó, hát nem egészen, de ebbe most ne menjünk inkább bele. A lényeg, hogy valóban innen az ismeretségünk. Tudod, mi már nagyon visszavonultan élünk, de a férjem magas kitüntetést vett át a közelmúltban és a von Lebensberg alapítvány ragaszkodott hozzá, hogy ma este itt legyünk. De nekem túl sok itt a pompa!

– A pompából soha nem lehet sok! Aki a pompát unja, az életet unja! – vetette közbe Edna.

– Nahát, Edna, tudtam, hogy ezúttal is számíthatok rád! – mondta Lisa, majd belekarolt, és egy lépésnyit félrevonta.

– Ne undokoskodj itt nekem! Nem hallottad?

– Mit?

– A von Lebensberg alapítvány meghívására vannak itt. A férje valami díjat kapott tőlük. Ráadásul ismerik a családot, de korábban a bárónéval vagy a báró családjával volt valami afférjuk. Az ügyre nem emlékszem pontosan, de akkoriban nagy port vert fel a dolog.

– Ó, szólhattál volna előbb is!

– Hát most szóltam!

Edna Agnes von Annheim felé fordult.

– Milyen különösen szép ez az egyszerűen elegáns ruha!

– Valóban? Szerintem inkább egy szürke verébre emlékeztetek.

– Azt éppen nem mondanám. De kétségtelen, ez a ruha kevés embert tudna leöltözni. Gratulálok a férje kitüntetéséhez!

– Ó, milyen kedves!

– Nem kellene leülnünk valahova? A kék szalonban láttam foteleket. Talán lesz még néhány szabadon – vetette fel kedvesen

Edna, és belekarolt Agnesbe. – Hagyja, hadd segítsek! – igazította el készségesen az uszályát. – Épp az előbb beszéltünk néhány szót Karllal, a vőlegényemmel, Karl zu Windischgraetz herceggel, von Lebensbergékről. Az idős báró nagyon betegnek tűnik. De a felesége szinte kivirágzott. Több éve is van talán, hogy láttam a fiukat.

– Nos, én jól ismerem a famíliát – mondta az idős nő, miközben elrendezgette magát az egyik fotelben. – Kérne nekem egy pohár italt?

– Természetesen! Jozefa, kérlek, segítenél? – mondta Edna, és intett a kezével, hogy most hagyja őket magukra.

– Arni, van ott szemben hely a kártyaasztalnál. Te ülj oda! Mellettünk már nincs több szabad szék. Kicsit beszélgetünk itt a hölgyekkel – mondta, és rámosolygott a férjére, majd belekezdett a mesélésbe.

– Szóval a báróné nem volt mindig ilyen előkelő. Ügyesen fedte el a múltját. Oberpullendorfban született, ahol a férjemék birtokai voltak. Az igazi neve Hilde Schulz. Amikor tizennyolc éves lett, megszökött egy kalauzzal. Bécsben addig tette-vette magát, míg összeismerkedett egy nála negyven évvel öregebb üzletemberrel, aki Luxemburgban élt, a kalauznak emiatt hamar lejárt a mandátuma. De sose költözött ki az öreghez, mondván, hogy nem tudná ott megszokni az ivóvizet, no meg a németen kívül egy hangot sem tudott megnyikkanni semmilyen más nyelven, nemhogy franciául. Az öreg egy szép, belvárosi, bérelt lakásban jól tartotta, tejben-vajban fürösztötte. Időnként látogatták egymást, hát ennyit ki lehetett bírni a jólétért cserébe. Aztán mikor a férfi leesett a lábáról, vett egy házat Ausztriában, hogy Hildével összeköltözhessen. Hilde kikönyörögte, hogy magukhoz vehesse az anyját, kevéssel azután, hogy az apja jobblétre szenderült. Szerencsétlen ember! Úgy hiányzott neki mindez a betegsége meg a költözködés mellé, mint léggömbárusnak a nyílzápor. A nő aztán vetetett vele egy szép házat magának is, mondván, hogy akkor abban helyezné el az anyját, hogy az öreggel kettesben is tudjanak lenni, majd ezt követően, a magának megvetetett házba, odavitte a szeretőjét. Otthon meg esténként azt mondta, menni kell az anyját

ápolni, nem hagyhatja egyedül éjszakára. Szegény öreg akkor szembesült vele, hogy a nagy szerelemben nemcsak ketten vannak, hanem a nőnek akadt egy ifjú hódolója is. A fiatalember aztán egy szép napon szó nélkül odébbállt, Hildét meg csak úgy emésztette a bánat. Az öreg fenyegette, hogy minden vagyonát a hitközségre hagyja, de aztán valami okból mégiscsak elvette a nőt, majd ripsz-ropsz bele is halt a házasságba. Híreltek mindenfélét, de a lényeg, hogy Hilde Schulz mesés vagyonhoz jutott, és gazdag, luxemburgi özvegyasszonyként, Hildegard Regenthal néven vonult be a bécsi társasági életbe.

– És a báró?

– Nos, a báró is megérte a maga két schillingjét. Apai ágról próbálta elperelni a férjemék örökségét, s miután összeszűrték a levet Hildével, a nő megkísérelte busás jutalom fejében a birtokon szolgáló nagynénjével ellopatni az iratok egy részét. A terv persze napvilágra került és meghiúsult, de ez a kis malőr örökre megalapozta a két család viszonyát. A báróék az elszegényedés küszöbén álltak. A báró anyja ugyan mindig is gyűlölte Hildét, de úgy vélte, jól jöhet nekik a gazdag nő, így elkerülhetnék a bukást. Hildének meg kellett a nemesi cím, mert mindig erre vágyott. Na, egy szó, mint száz, egymás ugródeszkái lettek. De azon a téren is megtalálta a zsák a foltját, hogy Lebensbergék családja igencsak kivette a részét a háború idején az üldöztetésekben, és annak idején Hilde is hangosan gyűlölte a zsidókat. És véleményem szerint gyűlöli ma is, csak erről természetesen hallgat. Sosem tudtuk meg, hogy valójában mi oka van erre, mert a luxemburgi üzletember maga is zsidó volt, a kinti közösség lelkes támogatója. De hát ugye, a szerelem nem ismeri a vallást. A pénz meg pláne! – nevetett. – S amikor terhes lett, nem volt mese, von Lebensberg bárónak el kellett őt venni, különben elúszott volna mindene. És most kitüntette a férjemet az alapítványa, amit különben meggyőződésem, hogy pénzmosásra használnak. Szegény Arni, olyan régóta vágyott már az elismerésre. Nem volt szívem azt mondani, hogy utasítsa vissza. És talán meg se tette volna.

– És a fiuk?

– A fiatal báró? El kell ismerni, nagyon szép férfivá érett. Ha

hinni lehet a szóbeszédnek, hadilábon áll a lányokkal. Eddig még nem nősült meg, valami vállalkozásokba fogtak, de ilyen vagyon mellett nem lehet sok tétje, bármit is csináljon. Neustadtban él egyedül, egy hatalmas, kastélyszerű épületben. A nagybátyja építtette még a két háború között, de szegényt korán elvitte a spanyolnátha… annak se volt gyereke, a házat Marcusra akarta hagyni, de még fiatalkorú volt, így az anyja lett a gondnoka, az öröksége pedig az öreg báró alapítványához került. Ó, most nézem csak, hogy elszaladt az idő. Arni! Arni, drágám, ne bóbiskolj! Gyere, inkább induljunk el! – kiáltott a terem másik vége felé Agnes. – Képzelje! – folytatta –, fiákerrel jöttünk. Ha minden igaz, azzal is megyünk vissza. Lánykoromba repítenek a kocsikázás emlékei! Csak már nem olyan fürgén pattanok fel az ülésre. Na, isten áldja! És ne haragudjon, biztos untattam a sok szamársággal. De végre egyszer elmondhattam valakinek az igazat.

– Úgy vélem, a legjobb helyen tette – fűzte hozzá alig hallhatóan Edna, Lisa felé fordulva.

– Nahát! Az a rengeteg pincér egycsapásra felszívódott. Alig találtam valakit, aki kiszolgálna. Végül így tudtam csak hozni – sajnálkozott Jozefa, a kezében három teletöltött pohárral. – Már elment?

– Ki?

– Az az idős nő.

– Ó, már rég, drágám – füllentett Lisa. – Csak gondoltuk, itt bevárunk téged.

– Úgy hiszem, legfőbb ideje megnézni, megérkezett-e már az ifjú báró. Hölgyeim! – pattant fel a fotelből Edna.

– Épp titeket kereslek! – igyekezett feléjük a herceg. – Már mondtam, hogy itt vagytok, jót diskuráltunk az öreg von Lebensberggel. Szegény flótás, talán ha hetei vannak hátra.

– Vajon mihez kezd majd utána Hilde Schulz? – tette fel a kérdést hamiskásan Lisa.

– Ő ki? – érdeklődött a herceg.

– Ó drágám, nem kellene ezzel törődnöd. Csak a takarítónőről beszélgettünk! – válaszolta Edna, majd Lisával jóízűt nevettek.

Jozefa a fiatal báróval táncolta végig az egész éjszakát. Marcus von Lebensberg valóban megnyerő fickó volt. Nem volt már suhanc, bőven benne járt a harmincas éveiben. Szép szál, magas és vékony volt, de ahogy Jozefát mindvégig könnyedén a karjaiban tartotta, erős férfi benyomását keltette. Nem beszélt sokat, széles mosolya ellenére az arcán szigorú kifejezés ült, melyet keskeny vágású szemei és mélyen behúzódó szemöldöke tovább erősítettek.

Aromás, szantálillatú kölnit használt, ami elsőre nem túlságosan illett a fehér bőréhez és a világos szőke hajához, melyet lezseren, a füle mögé tűrve hordott. Galambszürke frakkot viselt, gyöngyház színű inggel. Jozefa tréfásan megjegyezte, hogy már messziről kitűnt az öltözékével, a sok fekete frakkos férfi közül. Marcus nevetett, és azt válaszolta, milyen szerencséje van, hogy végül emellett döntött. Mert így a világ leggyönyörűbb nője észrevehette, és hajlandó volt egész éjszaka vele táncolni.

– Butaságokat beszélsz – súgta a fülébe Jozefa. – A frakkodnak semmi köze az egészhez.

A MILÁNÓI EXPRESSZ jókora késéssel futott be a Westbahnhof legbelső vágányára. A csarnokban hatalmas tülekedés alakult ki, egy pályalezárás miatt több külföldi vonat is egyszerre érkezett. A hordárok fáradt utasok és türelmetlenül toporgó várakozók között igyekeztek kijutni az épület elé, a peronokon egy félóra leforgása alatt kezelhetetlen poggyászmennyiség halmozódott fel.

– A legjobb lesz, ha visszük, ami a miénk – szólalt meg Bruno, és megmarkolta a legnagyobb méretű bőrönd fogóját.

– Ne! Azt majd én! – szólt oda Marcus előzékenyen.

– Nagyon köszönöm! De a legnagyobbat vagy a legnehezebbet szeretnéd? Mert én az utóbbit hagytam volna neked – vigyorgott kajánul Bruno. – Nézd csak, az a világos színű! Ott balra! Az! Az a feleségemé.

– Egy nőnek az utazás során sok mindenre lehet szüksége – szólalt meg Zarah. – Többek között olyasmikre is, ami a férjének is fontos, és mégsem gondolt korábban rá!

– Anyáék gyakran ugratják egymást – nevetett Jozefa.

– Igen, tudom! Aki nem ismeri őket, azt hihetné, komolyan is gondolják a csípős válaszokat. Emlékszel? Amikor átvetted a diplomád, akkor találkoztam velük először. Rengeteget nevettem. Biztos valami családi vonás, mert Ednának is nagyon egyedi a humora.

– A mamád nincs is különösebben oda Ednáért! – mosolygott Jozefa.

– Nincs hát! Nem volt sok alkalma hozzászokni, hogy vannak, akik nem tartanak tőle!

– Tudod, mi szeretjük a vidámságot – szólt közbe Bruno. – Olaszok vagyunk, Marcus! Augustus császár óta tudjuk, hogy az életet nem érdemes túlságosan komolyan venni, azt ugyanis eddig még senkinek sem sikerült túlélnie!

Csomagokkal megrakodva, nevetgélve léptek ki az épületből.

– Húha, úgy nézem, nem lesz könnyű most taxit találni! Pedig tényleg nagyon szívesen elvittem volna önöket Lisa néniékhez én is, nem lett volna fáradtság!

– Nem Marcus, köszönjük, de taxival megyünk. Meg kellene kerülnie csúcsforgalomban az egész várost! Aztán egyedül visszakocsikázni a központba. Jozefa is siet, csak köszönteni ugrott el a munkájából. Jobb, ha őt viszi magával. Ráadásul sok a csomagunk, és alig férnénk el – sorolta Zarah az elutasítás okait anélkül, hogy levegőt vett volna. Majd hozzátette:

– Meg különben sem szeretnénk ennyire kihasználni!

– Ó, én ezt egyáltalán nem tekinteném annak! Kérem…

– Hagyja csak! – szólalt meg újra Bruno. – Felesleges úgy tennünk, mintha a lányommal vagy a feleségemmel bármelyikünk is vitába szállhatna!

Marcus jóízűen felnevetett.

– Lassan kezdek rájönni!

Marcus kocsija hosszú ideje vesztegelt a ringen, beszorulva a végeláthatatlan kocsisorba. Leengedték az ablakokat, de a levegő meg sem mozdult. Lépésben haladtak előre.

– Annyira boldoggá teszel engem! Még most sem tudom elhinni egészen, hogy igent mondtál.

– Pedig így történt – nevetett Jozefa. – Amikor elmondtam anyáéknak, először ők sem akarták elhinni. De nagyon örülnek mindketten. És anya rendkívül megnyerőnek talált már akkor, amikor tavaly nyáron, az államvizsgám után bemutattalak neki.

– Ezen te csodálkozol, drágám? – vigyorgott büszkén Marcus. – Nagyon szeretném, ha hozzám költöznél. Most már jegyesek leszünk! Senkinek nem lehet ellenvetése!

– A mamádnak is el kellett volna mondanod, mire készülsz.

– Őt meg szeretném lepni.

– Nem tartasz attól, hogy túl jól fog sikerülni a meglepetés?

– Egyáltalán nem. Hiszen kedvel téged.

– Igazán? Pedig úgy tűnt, eddig mindent megtett, hogy

meggyőzzön ennek az ellenkezőjéről.

– Jó, hát ő nem olyan közvetlen, mint a te szüleid.

– Mint az apám. Akarod mondani.

– Velem édesanyád is nagyon kedves.

– Mert te mindenben megfelelsz neki. Ha ez nem így volna, meglátnád az igazi arcát. Marcus, valamit muszáj tudnod. Eljött az ideje, hogy beszéljek erről neked.

– Jaj. Most szorongani kezdtem.

– Nem kell szoronganod. Ma már ennek nincs jelentősége. Mielőtt Bécsbe jöttem, azaz küldtek, volt egy nagy, titkolt szerelmem. A személyéről nem akarok beszélni, elégedj meg annyival, hogy a szakításunkat évekig nem tudtam kiheverni. És nem tudtam elfelejteni anyámnak, hogy komoly részt vállalt a szétválasztásunkban.

– Biztosan jó oka volt rá.

– Olyan jó ok nincs, amivel két szerelmes ember közé lehetne állni. Ráadásul anyaként.

– Szigorú vagy vele.

– Nem. Csak igyekszem a helyén látni a dolgokat.

– Az az érzésem, hogy még mindig nem tetted túl magad a közöttetek történteken.

– Mármint az anyámmal?

– Igen.

– Lehet, hogy jól érzed, lehet, hogy nem. De a kettőnk viszonya soha többé nem lesz a régi. Túl hosszú ideig volt hűvös és kimért velem, talán büntetni akart, vagy éreztetni, hogy az ő értékrendje szerint nagyot hibáztam. Sokszor elmondta, hogy azok után már nem képes megbízni bennem. Sokat sírtam emiatt, mert akkor még nagyon akartam, hogy szeressen. Aztán évek múlva, amikor látta, hogy nem követtem el ugyanazt a hibát még egyszer, közeledni próbált, de nekem már nem ment úgy, mint régen. Addigra megkövesedett bennem a fájdalom, és elhidegültünk. Talán szeretném újrakezdeni, de félek, hogy soha nem tudnék neki még egyszer megfelelni.

– És édesapád?

– Akkor, azon a bizonyos estén apám is anyám mellé állt. De

tudom, hogy őt meggyőzhettem volna. Ő más. Ő soha nem tudna ennyire érzéketlen lenni.

– Sosem hallottalak még így beszélni. Nem túl erős szavak ezek?

– Korábban már beavattalak a családunk egész történetébe. Hogy tudd, milyen lovat veszel. Elmondtam, hogy ő is miken ment keresztül.

– Hát éppen ezért!

– Nem! Éppen ezért nem.

– Hogy érted ezt?

– Nézd, én tisztában vagyok vele, hogy egész fiatalsága alatt uralkodnia kellett az érzelmein. Pontosabban, hogy azzal védte magát, hogy nem akart érezni. És tudomásul vettem azt is, hogy ez kihatással van az egész életére. Szörnyű lehetett így élni! Igazán! Ahogy szörnyű lehetett bujkálni, életveszélyben rejtőzködni, mosolyogva elhitetni valamit magáról, ami nem felelt meg a valóságnak. Ezért gyűlöli ma is annyira a hazugságot! Elképzelni sem lehet, milyen nyomasztó bizonytalanságban telhettek a napjai, és szegénynek nem is volt más választása. Aztán megismerte apámat, aki mellett egy csapásra megváltozhatott volna minden. De az önmagával és mindenki mással szemben megnyilvánuló kemény szigorán ez sem tudott enyhíteni. Elismerem, talán enélkül nem is tudta volna az egészet végigcsinálni. Elveszteni a testvérét, aki meggyőződésem, hogy a sok megpróbáltatásba halt bele, pedig ő is erős asszony hírében állt… de az élete mégis kettétört, aztán Zarah nevelte fel a gyermekét. És egyedül maradt. Egyes-egyedül!

– De nem maradt egyedül! Mellette volt végig édesapád!

– Úgy értettem, hogy érzelmileg maradt egyedül. Apa katona. Pontosabban tűzszerész. A foglalkozása az, hogy állandóan életveszélyben van. Anyának ezt is meg kellett tanulnia elviselni. Ehhez is kellett azzal a képességgel rendelkeznie, hogy távolságot tudjon a dolgoktól tartani. Szóval ne hidd, hogy nem értem anyát. Csak megérteni soha nem fogom tudni, mert egyrészt már nem azok az idők járnak, másrészt én a lánya vagyok, nem pedig egy idegen.

– De a megpróbáltatásaink nem múlnak el belőlünk nyomtalanul. Ezt talán neked kéne legjobban tudni, hiszen pont most mondtad el, mennyire nehéz volt neked is.

– Nehéz volt. De közben nem tettem tönkre valakinek az életét.

– Jozefa! Ezzel azt akarod mondani, hogy az eljegyzési vacsoránk előtt egy nappal úgy érzed, hogy a te életed tönkretették? Csak mert akkor, tudom is én, hány évvel ezelőtt elválasztottak a szerelmedtől? És én ennek a tönkretett életnek leszek mostantól az a része, amivel jobb híján beéred?

– Jaj, Marcus, te is tudod, hogy nem így értettem! Bocsáss meg, persze hogy nem! Én csak arról beszéltem…

– Értelek – szakította félbe. – Hagyjuk. Ne magyarázkodj, nincs erre szükség. Különben is, édesanyádról beszéltünk és a kettőtök kapcsolatáról. Nem volt helyénvaló ide kilyukadnom.

– De igen! Ostobaságokat beszélek. Ne haragudj rám, kérlek! Tudnod kell, hogy nagyon szeretlek. Te vagy az, aki megváltoztattad az életem. Miattad döntöttem úgy, hogy a jelenben fogok élni, és nem pazarlom többé az időmet arra, hogy a múlton bánkódjak, és arra sem, hogy a jövőtől féljek. Melletted boldog leszek. Ebben biztos vagyok! Nem akarok többé emlékezni a régi időkre, és pláne nem akarok veled veszekedni miatta.

– Rendben. Akkor ne emlékezzünk többé. Szóval, mikor költözöl át hozzám? De nem néhány bugyival! Hanem mindenestől. És ne keress kifogásokat! Nagy a ház. Ha nem akarsz látni, kereshetsz magadnak egy másik emeletet.

– Sok mindent meg kell még beszélnünk.

– Például?

– Ha kiköltözöm hozzád Neustadtba, szükségem lesz egy kocsira. Nem várhatom el, hogy folyton te fuvarozz! Kerékpárral messze volna. Busz pedig alig jár, rengeteg időt elvesztegetnék ezzel.

– Egyelőre.

– Egyelőre, mit?

– Egyelőre szükséged lehet kocsira. Van kettő, a másikat természetesen használhatod, amikor csak akarod. De később, ha a

feleségem leszel, jobban örülnék, ha otthon lennél. A gyerekekkel. Így is alig vagyunk együtt, az üzlet miatt rengetegszer vagyok távol, ráadásul a tengerentúlon… sok utazással jár, amit csinálok. Ha te is beleveted magad a munkába, titkárnőket kell tartanunk, akik egyeztetik a naptárainkat! Azonkívül nem is szorulunk rá, hogy dolgozz.

– Nem csak a pénz miatt dolgoznék.

– Tudom, drágám, és meg fogjuk találni a módját, hogy te is megvalósíthasd a vágyaidat.

– Megnyugtató, hogy lehet saját akaratom – fűzte hozzá kevés gúnnyal a hangjában Jozefa.

– Drágám, nem fogok vitatkozni olyan dolgon, ami még meg sem történt, vagy nem biztos, hogy a jövőben úgy fog megtörténni. Én csak többet akarok veled lenni. Az olyan nagy bűn volna?

– Az nem, drágám. Az nem.

HILDEGARD VON LEBENSBERG maga előtt hadonászva igyekezett eljutni a Rotenturmstraße kora délutáni forgatagában a *Land und Haus – in Wien* ingatlanközvetítő irodába. Bosszantotta, hogy semmi tennivalója nincsen ennek a rengeteg embernek, akik az utcán sétafikálnak dologidőben. Bezzeg ő! Ki sem látszik az intéznivalókból. Alig várta, hogy elérje az iroda bejáratát.

– Jó napot! Nem szoktam késni! De ez a nyüzsgés hallatlan!

– Üdvözlöm! Ha jól értettem a telefonban, gyorsan és mindenképpen szeretné eladni a házat – szögezte le Gerda Trenker, majd elővette aktatáskájából a megbízási szerződést. – Az ügynökségünk öt százalékért dolgozik, plusz a költségek.

– Ó! Magasságos ég! Maguk ki akarnak engem rabolni! – csattant fel von Lebensberg báróné.

– Mindig is ennyit számoltunk fel, de hiszen ezt tudhatja.

– Igen, és mindig is úgy éreztem, hogy kiraboltak. Efelől biztosíthatom.

– Ha aláírta a papírokat, indulhatunk is. Nagyon régen nem találkoztunk. Hallottuk, mi történt a báró úrral.

– Nem történt vele semmi. Meghalt.

– Igazán sajnálom. S most ezek szerint az anyósa is.

– Igen. Bár be kell vallanom, ez utóbbi haláleset nem rázott meg elviselhetetlenül. Talán ismeri a történetünket. Még a maga apja intézte a család ingatlanaival kapcsolatos ügyeket.

– Sokféle történet volt, valóban.

– Arra gondolok, amikor a szülők kizártak minden örökségből, mert nem tetszett nekik, hogy szegény, néhai férjem engem választott. Pedig ha nem belém szeret, nagy valószínűséggel nem sok értelme lett volna bárkit is kizárni akarni bármiből, ugyanis egy-kettőre dobra került volna mindenük. Nagy fájdalmat okoztak nekem ezzel! De a sors kárpótolt, mert jó párszor sikerült

borsot törnöm az öreglány orra alá.

– Mégis milyen hűségesen ápolta a férje édesanyját az utolsó időkben! De megértem. A bűntudat bármelyikünkkel képes furcsa dolgokat művelni.

– Ó, hát bármelyikünkkel azért nem. Az én életemben a bűntudat sosem játszott főszerepet, ahogyan persze az anyósomban sem.

Akkor egészen jól egymásra találtatok, gondolta Gerda Trenker, de jobbnak látta ezt nem kimondani.

Keresztülvergődtek a városon, és néhány kilométer után letértek a főútról. Az öregedő musztáng rázkódva haladt a gabonatáblák között vezető mellékutakon, hatalmas porfelhőt hagyva maguk után. A hetek óta tartó szárazság elsárgította az egész környéket.

A von Lebensberg kúria kertje rettentően elhanyagoltnak tűnt. A virágágyások bevetetlenül szikkadtak, a fű terebélyes foltokban pusztult ki a víz nélküli nyári melegben, a bokrok pedig metszetlenül nyúltak szét a szélrózsa minden irányába. Az udvarházra évek óta ráfért volna egy alapos felújítás. A bejárat mellől, melyet mészkőszínűre festett oszlopok díszítettek, két irányba vezetett az épület három oldalát megkerülő tornác, körberakva üresen hagyott virágosládákkal. A portól homályos fénnyel csillogtak az emeleti kazettás ablakok, az oromzaton még a rozsdás szélkakas is az enyhítő fuvallatot várta. A déli fekvésű, széles, üvegezett verandán csábítóan sütött végig a nap.

– Milyen hangulatos itt! – szólalt meg Gerda Trenker.

– Valóban! Pedig olyan sötétnek és szomorúnak tűnt minden, amíg az anyósom élt itt. Persze lehet, hogy csak miatta. No, nézzen körül, fotózzon, mérje fel, amit kell. A kulcsokat megtarthatja, aztán amilyen gyorsan lehet, induljunk is vissza.

A nő alaposan körbejárta a házat, jegyzetelt, és néhány polaroid képet is a leírások mellé csatolt. Aztán kiment az útra és készített néhány felvételt totálban is.

– Indulhatunk! – jelentette ki határozottan. – Ha mondta volna, hogy a mai nap nem alkalmas, jöhettünk volna máskor is!

– A leghamarabb a legalkalmasabb. Mindössze annyi van, hogy ma este vacsorázni megyünk a Waldorfba. Marcus régebb óta udvarol egy lánynak. Pontosabban ez már második éve tart – egészítette ki magát a báróné lemondó hangsúllyal. – Gyönyörű lány, azt el kell ismernem. És titokzatos. Ami persze minden férfit felizgat. Képzelje – emelte fel bosszankodva a mutatóujját –, még nekem sem sikerült sokat megtudni róla! Amit viszont tudok, az egyáltalán nem nyugtatott meg.

– De ha a fia szereti?

– Szereti? Olyan szerelmes bele, mint egy ágyú! Pedig már biztosra vettem, hogy soha nem fog megnősülni. Csak a szórakozás érdekelte. Tele volt nőügyekkel meg barátokkal, egynémelyiktől még a lélegzetünk is elállt szegény férjemmel. Jöttek-mentek, a házunk olyan volt, mint valami átmeneti szállás. A férjem mindig mondta, csak tudná, kinek a vére van az ereiben. Nem mondta ki, de rám gondolt. Na, nem mintha nekik aztán nem lett volna mit a szőnyeg alá seperni! De amióta ez a nő van! Nem ismerek rá. Úgyhogy nagyon úgy tűnik, ha a lány hagyja, ennek most házasság lesz a vége. Ideutaztak a szülők is a vacsorára. Nagy a készülődés, sejtem, mire fog kifutni a történet, engem viszont szinte semmibe sem avattak be, és mondhatom magának, egyáltalán nem repesek a boldogságtól.

– De mi a baj? Kérem, ne vegye tolakodásnak, csak ha már ennyit elárult erről, talán jogom van megkérdezni.

– Nem takargatom a véleményem, és nem fogok köntörfalazni. A lány apja olasz. Az anyja német zsidó. És most beházasodik egy osztrák arisztokrata családjába. Reméltem, hogy Marcus hozzánk illő lányt fog választani.

– Na de a szerelem…

– A szerelem! Túl van értékelve! Megjöhet az később is a házasságban.

– És ha mégis boldogtalanság az ára?

– Minek? Ugyan! Egy arisztokrata fiúval kötött házasságban senki sem lehet boldogtalan!

– De ma már modernebb időket élünk. Nem sokat számít az ember származása.

– Ó, Gerda, maga még olyan fiatal. Elhiheti ezeket a butaságokat. Dehogyisnem számít! Hiába hivatkozunk a modern világra! Persze a változás elfogadása nagyon fontos. De legalább annyira fontos a múlt védelme is. Törvényszerű, hogy az új dolgok egy szép napon felváltják a régieket. De ettől még kötelességünk lenne tisztelni a hagyományainkat. Mert azok védenek meg minket. Azok nyújthatják a biztonságot, különben kifolyik a kezünkből az életünk, mint a víz. Arról nem is szólva, hogy az anyai megérzésem azt súgja, a lány nem is szerelmes belé. Szereti őt, ez kétségtelen. De soha nem lesz a fiamé úgy, ahogy azt Marcus szeretné.

Gerda Trenker hosszan méregette a bárónét. Tanakodott, kelle ehhez bármit is hozzáfűznie, vagy jobb-e, ha hallgat. Az apja sok mindent elmesélt otthon a család viselt dolgairól. Úgy érezte, nem lenne észszerű, ha kifecsegné, amit a szüleitől hallott. Frau von Lebensberg mintha megérezte volna a gondolatait.

– Talán furcsálja, hogy ilyeneket mondok.

– Nos, az igazat megvallva…

– Én is beházasodtam. Erre gondolt, nem igaz?

– Ó, nem… én, igazán…

– Mindegy! Különben az már nagyon régen volt – szakította félbe a szabadkozást a báróné. – Ostobaság a régi cselekedeteinket a mai körülményeken keresztül megítélni. Egy szó, mint száz: az anyósom házát eladjuk. Még a házasságkötésük előtt. A von Lebensberg vagyon maradjon a von Lebensbergeké. A ház ára növelje a tőkét, amit a férjem rám hagyott. Legalább a jövedelmem is több lesz, amit így termel. Vagy? Nem értene ezzel egyet a helyemben?

– Én – szólalt meg halkan Gerda Trenker – inkább arra gondoltam, hogy aki üvegházban él, jól teszi-e, ha követ hajít valaki másra.

A báróné az ablak felé fordult. Nagyon is jól értette a célzást. Jobbnak látta, ha ezek után hazáig egy szó sem hagyja el a száját.

EDNA, SZOKÁSÁTÓL ELTÉRŐEN, majdnem egy órával hamarabb robogott be. Földig érő, színes matlaszéruhát viselt, fülében óriási, a szivárvány valamennyi színében játszó karikákkal. Lisa a nappaliban rendezkedett, a többiek nemrég mentek vissza a szobáikba, hogy felkészüljenek az esti indulásra.

– Teljesen be vagyok sózva! Ha még egy percet otthon kellett volna töltenem, esküszöm, belehalok! Na, mit szólsz az eseményekhez, Lisa?

– Én mondtam, hogy egy Cassandra veszett el benned. Már ha az fog történni, amiben reménykedünk.

– Ne légy kishitű! Mi más történhetne? Valószínűleg nem azért hívták egybe a családot egy Waldorf vacsorára, hogy megnézzük a fiatalember új mandzsettagombját.

– Annyira szeretném, ha Jozefa végre megtalálná a boldogságát. Éjszakákat sírtam át annak idején, mikor elmesélte a történetét. Azt hiszem, azt a férfit igazán szerette. Mennyit szenvedhetett ez a szegény kislány! Csoda, hogy túlélte, és újra talpra tudott állni.

– Hát belátom, nem lehet könnyű annak, aki így képes szeretni. Fogalmam sincs, én képes lennék-e feladni mindenemet, és kockára tenni a biztonságomat.

– Ó, Edna! Egyesek a szerelmüket védik, és nem bánják, hogy a biztonságuk látja a kárát. Mások pedig még akkor is védik a biztonságukat, amikor a szerelmük már jóvátehetetlenül odalett. Megértem a szüleit, védelmezték őt. És nem volt más választásuk. Az az ember tényleg nem volt vele becsületes.

– Nem volt becsületes? Egy szemét gazember volt! De a lényeg, hogy már ő is túl van rajta.

– Úgy gondolod? Félek, hogy nem.

– Akkor túl lesz rajta. Marcus majd végleg elfeledteti vele!

Micsoda ragyogó férfi, és korban is tökéletes. Már nem fog ugrálni. Ráadásul életük végéig lesz mit a tejbe aprítaniuk. Mi van, te nem készülsz?

– Én már készen vagyok.

– Nem mondod komolyan, hogy fekete ruhában akarsz jönni? Nem temetésre megyünk, az ég szerelmére, Lisa!

– De én nem vagyok már fiatal.

– Az mindegy, hány éves vagy. Azonnal öltözz át, és vegyél fel valami normális göncöt. Az embernek elfacsarodik a szíve, ha rád néz ebben a sötét ruhában. Nyár van! Elő a színekkel!

– Jó, de akkor segíts választani – mondta Lisa egykedvűen, aztán mindketten elindultak a szobája felé. Látszott, hogy még mindig nem képes elaltatni a Jozefával kapcsolatos aggodalmait.

Némi tanakodás után az almazöld kompléra esett a választásuk. Lisa ragaszkodott hozzá, hogy amit felvesz, se ujjatlan, se kivágott ne legyen.

– Ugyan, miért vagy ilyen konzervatív?

– Nem konzervatív vagyok, hanem öreg.

– Először is, ez nem igaz. Másodszor, kifogástalanul nézel ki, nekem elhiheted. Nem mondanám, ha nem így volna.

– Köszönöm. Rendben van, ne legyen fekete. De e mellett döntök. Ruha, kabátkával.

– De miért?

– Drága Ednám, megöregedni a legrosszabb dolog a világon, leszámítva persze azt, ha ez meg se történik. Ellene nem tehetünk semmit, csak méltósággal viselhetjük. És ennek a méltóságnak meg kell mutatkoznia a ruha hosszában, és a ruha ujjának hosszában is.

– De hát…

– Nincs de! – szakította félbe Lisa. – Te most menj le a nappaliba, és várj ott minket. Én benézek még Jozefához, kíváncsi vagyok, elkészült-e már. Rendben?

Lisa kopogott, és benyitott az ajtón. Jozefa a tükör előtt állt, és az utolsó simításokat végezte a sminkjén. Korallszínű, tölcsérujjú

csipkeruhát viselt, hozzáillő magas sarkú szandállal.

– Jöttem gyönyörködni!

– Lisa néni, olyan kedves vagy mindig.

– Kislányom! – szólalt meg egyenes hangon.

– Hajaj, így ezt apa szokta nekem mondani… és általában akkor, amikor valami baj van…

– Dehogy van baj! Mindössze szeretnék megkérdezni tőled néhány dolgot. Leülhetnék?

– Hát persze! Máris készen vagyok, csak még egy utolsó utáni pillantás a tükörbe! Már itt is vagyok – mondta széles mosollyal, és Lisa mellé telepedett a szófa szélére.

– Úgy vélem, ma Marcus von Lebensberg meg fogja kérni a kezed. Ezért ragaszkodott hozzá, hogy a szüleid is itt legyenek a vacsoránál.

– Igen, Lisa néni, elárulhatom, hogy már megtörtént.

– Értem. Ezek szerint biztosra akart menni.

– Nem attól félt, hogy felsülhet.

– Csak lassan határozta el magát?

– Ó nem! Dehogyis! Azt mondta, a bál után már elhatározta, hogy csak én lehetek majd a felesége. Mert mással soha többé nem tudná beérni.

– Ez a világon a legszebb vallomás, amit egy nő az életében egy férfitől kaphat. És mit válaszoltál?

– Természetesen azt, hogy hozzámegyek.

– Jozefa! Megengeded nekem, hogy most úgy tegyek, mintha én volnék az édesanyád?

Jozefa elszomorodott.

– Persze, Lisa néni – mondta.

– Azt szeretném tudni, hogy biztos vagy-e a válaszodban.

– Igen. Szeretem.

– Úgy érzed, hogy képes leszel akár tíz év múlva is mellette ébredni az ágyban?

– Úgy érzem. Nagyon jó hozzám mindig. Hálás vagyok érte.

– Értelek. És szerelmes vagy bele?

Jozefa elhallgatott. Lisa megfogta a kezét.

– Rendben van. Nem kell felelned.

– Lisa néni, Marcus a legmegfelelőbb férfi. Mindenben. Gyengéd, megértő, lágy és erős egyszerre. Őszinte hozzám, és odaadó. Ha pedig ránézek, mindig azt gondolom, hogy lehet valaki ennyire tökéletes? Nagyon, nagyon szeretem őt.

– De nem vagy bele szerelmes.

– Nem – rázta meg a fejét Jozefa.

– Ugye tudod, hogy akkor nem muszáj igent mondanod.

– Tudom. De igent fogok mondani. Edna is…

– Egyáltalán nem kell törődnöd Edna véleményével! – szakította félbe Lisa a mondatot. – Őt más fából faragták, mint téged.

– És… – kezdte Jozefa a mondatot, majd megállt egy pillanatra.

– És?

– És szeretném visszaszerezni anya teljes bizalmát is. Éreztem, hogy ahogy Marcusszal kezdtünk révbe érni, hogyan változott meg a viselkedése velem szemben. Talán kezdi látni, hogy én nem olyan vagyok, amilyennek gondol.

– Édes gyermekem, nem gondol ő rólad semmi rosszat, csak megijesztetted. És a bizalmát már régen visszaszerezted! Ha elvesztetted egyáltalán. De ha még nem is volna így, egy elhamarkodott házassággal túl nagy árat fizethetsz ezért! Persze Marcusszal szemben valóban nem lenne tisztességes most visszakozni. Ugyanakkor a te életed a te életed. Nem vetted észre, mennyire szeretne édesanyád újra közelebb kerülni hozzád?

– De. Azt hiszem.

– Akkor? Jól gondolom, hogy a szíved legmélyén még nem tudtál neki megbocsátani?

– Jól gondolod, Lisa néni. Pedig tudom, hogy meg kellene.

– Meg.

– De annyira nehéz…

– Elismerem. Mert bármennyire szeretnénk, a megbocsátás nem tudja megváltoztatni a múltat. A jövőt viszont igen. Erre emlékezz!

– Igyekezni fogok. Megígérem. És ne aggódj miattam. Nagyon szeretem Marcust.

– Helyes. És most azt hiszem, indulnunk is kell.

Signora Baratti begombolta a ballonkabátját, és megnyomta a lift hívógombját.

– Ó, milyen buta vagyok! – kiáltott fel Laura. – Az irodában felejtettem az ernyőmet.

– Akkor szaladj vissza érte, most anélkül ki nem léphetünk a kapun, úgy ömlik, mintha dézsából öntenék. Addig tartom a liftet! Siess!

Laura futva tartott az irodájuk felé. Már messziről hallotta, hogy bent csörög a telefon. Kinyitotta az ajtót, és megállt. Néhány pillanatig gondolkodott, felvegye-e. Majd elővette a szekrényéből az ernyőjét, és lehúzta a tokját. Egész nap várta a barátja hívását: úgy volt, hogy együtt töltik a hétvégét, de a férfi nem jelentkezett. Dühös volt rá. Arra gondolt, pukkadjon meg, azért sem veszi most már fel, mert jó lenne, ha végre megtanulná, hogy vele nem lehet így bánni. Ha megígér valamit, hát tartsa is be! A telefon elhallgatott. Laura sajnálkozva sóhajtott fel, mert már majdnem megenyhült, de elkésett. Csalódottan lépdelt az ajtó felé, amikor a telefon újra megszólalt. Hirtelen sarkon fordult, és az asztalához sietett.

– Épp indulni készültem. Szerencséd van, az utolsó pillanatban kaptál el.

– Elnézést, azt hiszem, téves kapcsolás. Mi a tűzszerészeti parancsnokságot hívtuk.

– Ó! Bocsánat, igen, tessék, Totti ezredes titkársága.

– Sant'Andrea in Monte polgármesteri hivatalából beszélek. A templomkertet újítjuk fel, új növényeket telepítünk, és új járdaburkolatot készítünk.

– Igen, kérem, de mit tehetünk önökért? Már lejárt a munkaidőnk. Puszta véletlen, hogy felvettem a telefont.

– Ó, igen, gondoltam erre. Sajnálom. De a helyzet az, hogy azt

mondták, önöknél kell bejelentenünk.

– A felújítást? Azt nem hinném…

– Ó nem, dehogy azt! Találtunk egy lövedéket. Pontosabban, azt hiszem, egy bombát. Kifordította a földből a markoló.

– Értem. Kérem, tartsa a vonalat! – mondta Laura, és kiszaladt a lifthez.

– Mit csináltál ennyi ideig? Már azt hittem, sose érsz vissza!

– Menj csak nyugodtan, nekem még maradnom kell!

– Mi történt?

– Épp most jelentettek be egy esetet, és intézkednem kell.

– Hogyan?

– Ahogy beléptem, megszólalt a telefon, és persze felvettem. Bombát találtak. Most már nem hagyhatom az ügyet.

– Természetesen nem.

– Csak rögzítem az adatokat, és továbbítom az ügyeletes tisztnek. Aztán én is indulok.

– Segítsek?

– Dehogy! Mondtad, hogy vendégeket vártok. Menj csak! Elboldogulok! Rohanok is vissza! Jó hétvégét!

– Neked is, és te se időzz ezzel túl sokat – kiáltotta utána.

– Nem, én nem – válaszolta futtában Laura.

De az ezredes úr hétvégi programja ezzel valószínűleg megoldódott, gondolta.

– Drágám! Bentről keres az ügyeletes tiszt! – kiáltotta Zarah a pince felé.

Bruno csörömpölt még egy darabig a borosüvegekkel, aztán morgolódva elindult felfelé a lépcsőn.

– De jó is lesz végre harmincöt év szolgálat után nyugállományba vonulni – motyogta.

– Jössz, drágám? Vagy hívjon később?

– Nem, dehogy, itt vagyok már! Tessék, Totti ezredes – mondta a kagylóba, majd néhány másodperc után újra megszólalt.

– Értem. Nos, akkor intézkedjen. Kordonozzanak le. A környéket már éjszakára evakuálják. Másfél méter a hossza? Az

nem tűnik kicsinek, bár nem tudhatjuk egyelőre a típusát. Értem. Nem, ne hívják Lancetti hadnagyot. Betegállományban van. Hatra legyen itt értem a kocsi. Viszonthallásra!

Zarah a szekrénynek támaszkodva hallgatta végig a beszélgetést.

– Muszáj menned?

– Azt hiszem, igen.

– De én nem akarom, hogy menj.

– Édes angyalom! Huszonöt éve vagy katonafeleség. Tudod, hogy ez nem így működik.

– Tudom, de te vagy a parancsnok. Menjen valaki más.

– Nincs senki, akire ekkora löveget rábízhatnék.

– Jó. Akkor várjanak vele hétfőig.

– Édesem, te is tudod, hogy ez képtelenség.

– De én akkor sem akarom, hogy elmenj. Bezárom az ajtót. Vagy elvágom a lábad. Nem, az nem jó, mert akkor visznek. Nem tudom, de kitalálok valamit.

Bruno nevetett.

– Rutin az egész. Legkésőbb délre itthon vagyok.

– Nem is értem, mit keresünk mi még mindig itt? – fakadt ki Zarah.

– Hol?

– Bressanonéban. Nincs itt már senkink! Cesare New Yorkban, Jozefa Bécsben, Lisa szintén. Ennyi a rokonság. Mi meg ketten itt ragadtunk a világ végén.

– Nem a világ vége ez, drágám. Ez itt nekünk a világ közepe. Az otthonunk. Itt a házunk, amit annyira szeretsz. Itt van a múltunk és a jelenünk.

– Jó, belátom. Igazad van. Én sem úgy gondoltam. Csak hisztizek, mert nem akarom, hogy elmenj. Mindig féltettelek. És ahogy telik az idő, egyre jobban. Egyszerűen képtelen vagyok ezzel megbirkózni. Te azt nem tudhatod, mit éltem át minden alkalommal, amikor bevetésben voltál. Percenként egy évet öregedtem az izgalomtól. Hogy egyszercsak elveszítelek.

– Ne csacsiskodj, szívem. Nincs okod rá. Mire felkelsz, már majdnem itthon is leszek.

Sant'Andrea in Monte zajos, esős reggelre ébredt. A főutcán egymást érték a katonai járművek, kivonult a tűzoltóság két kocsija, a menetet a város ügyeletes mentőautója zárta. A terméskövekből épült régi templom tűhegyes, vörös tornya szinte átszúrta az alacsonyan szálló felhőket, és fehérsége messzire világított a hegyek között.

A környéket már előző este kiürítették. Az embereket rokonoknál, barátoknál szállásolták el, még az iskolába is kerültek páran éjszakára. A felfordulás egész éjjel tartott, mindent elnyelt a sár. Kilométer hosszan, széles sárga műanyagszalagokkal jelölték ki a zónákat, ahová tilos volt ezentúl belépni. A környező rendőrőrsöktől is kivezényeltek mindenkit a helyszín biztosítására, aki csak mozdítható volt.

Totti ezredes és kíséretének két kocsija a templomkert mögött állt meg. Gyalog mentek a hátsó, pázsitos részhez.

– Ez egy újabb AN-M66-os – szólalt meg az ezredes, miután megtekintette a bombatestet.

– Amerikai? – kérdezte az egyik rendőrtiszt.

– Az. A szőnyegbombázásokból.

– Hihetetlen, hogy soha nem fogynak el! És az is, hogy sértetlenül a földre huppannak, aztán évtizedekig fekszenek a föld alatt – fűzte hozzá a másik.

– Nos, hogy felrobban-e egy bomba, az sok mindentől függhet. Legtöbbször azért nem történik meg, mert a gyújtószerkezete sérült, vagy nem pontosan illeszkedik a maghoz. Így a földbecsapódáskor elszenvedett hatalmas ütés ellenére sem gyújtja be a robbanóanyagot.

– Ezredes úr, megjött a szállítókocsi is! – közölte a rendőrtiszt.

– Épp időben! Innen mindenképpen kivisszük – intézkedett Bruno. – Bemérem, aztán valamivel arrébb, az üres területen hatástalanítom a szerkezetet. Szerencsére a zárólemez csavarjait, úgy látom, nem égette be a rozsda. Na, akkor jöhetnek is az egységtől!

A rendőr kiintett. Egy fiatal tiszthelyettes szaladni kezdett feléjük a műszeres táskával. A társa a szerszámos ládát cipelte

utána, vállán a hevederkötegekkel. Totti ezredes elvégezte a méréseket. Ezután a spanifereket a bombatesthez rögzítették, majd jeleztek a daruskocsinak. A gépkezelő óvatosan kiemelte a földből, és a levegőben tartva egy nagyjából ötven méterrel arrébb lévő tisztásra vitte. Az ezredes követte a rakományt. A szerszámos ládát cipelő katona vele tartott, a többiek elhagyták a terepet, és fedezékbe vonultak. A bombát leengedték a földre, eltávolították a hevedereket, majd a darus kocsi is elhajtott a helyszínről.

Az eső nem csillapodott. Az ezredes kitörölte arcából a vizet, és munkához látott. Lecsavarozta az elsütő szerkezet fedelét, megtisztította a biztosítógolyót és rögzítette a csúszótestet. A fülecset kihajtotta, de az ütőszeg nem mozdult a helyéről. Nem erőltette. Várt néhány másodpercet, és gondolkodott. A szerszámos kazettából elővett egy oldalcsípőfogót, és benyúlt az üregbe.

Az ütőszeg megmozdult. Biztos kézzel jobb irányba tekerte.

Aztán hirtelen láng- és füstcsóva csapott a magasba, a hang valamivel később jött. A környéket óriási robbanás rázta meg, a légütésbe még a teherkocsi oszlop is beleremegett. Egy emberfej nagyságú páncéldarab beszakította a templom tölgyfa ajtaját, és nem sokkal az oltár előtt, a felszőnyegezett lépcsőnél állt meg. Hangos csörömpöléssel hullott az ablakok üvegesője a járdákra, a templom kövére, a szálló pernyétől és a portól sokáig alig lehetett valamit látni.

Megriadt és kíváncsi emberek bújtak elő mindenfelől, a katonák és a rendőrök felelőtlenül kiugráltak a fedezékeikből, és kétségbeesve rohantak a robbanás irányába. A tűzoltóautó a kis kápolnát megkerülve igyekezett a tisztáshoz, a másik oldalról azonnal indult a mentő, kereke az erőltetéstől kipörögve vágta a sarat, ahogy a dombnak felfelé haladt.

Mire odaértek, leülepedett a levegő. A bomba helyén csak egy feneketlenül mély, elszenesedett kráter tátongott.

HARMADIK RÉSZ

A TEMETŐ ÖREG PLATÁNFÁIN megbúvó fészkeikből a háromszoros díszsortűz felriasztotta a madarakat. Éles vijjogással lepték el mindenfelé a kéklő, felhőtlen eget. Az árnyékok hosszúra nyúltak, a bágyadt napsugarak délutánra sem melegítették fel a tiszta, hegyi levegőt. A sír körül száznál is többen szorongtak.

Zarah és Jozefa mozdulatlanul álltak, míg a temetői munkások leengedték a koporsót. A zászlót összehajtogatták, és Lancetti hadnagy átnyújtotta az özvegynek.

– Fogadja őszinte részvétem, asszonyom. Sajnálom, hogy beteg voltam. Nekem kellett volna mennem.

Zarah ráemelte a tekintetét.

– Köszönöm. És ne mondja ezt. Nem tudhatjuk, miért történnek úgy a dolgok, ahogy megtörténnek. Kérem, soha ne gondoljon többé így erre, én sem teszem.

A temetői munkások feltornyozták a koszorúkat és a csokrokat, Zarah kissé arrébb húzódott, hogy fogadhassa a részvétnyilvánításokat. Jozefa mereven bámult a virágokra, szeme egyikről a másikra vándorolt. Egy óriási, fehér rózsacsokor alól aranyszínű szalag bújt elő. *„Bajtársam emlékére, RB”,* olvasta a feliratot. Összerándult a gyomra.

Felkapta a fejét, és izgatottan fürkészni kezdte a tömeget.

Nem, az nem lehet! Valószínűleg csak olvasta a hírt… és elküldette a csokrot, gondolta zaklatottan. Miért is lenne itt? Képtelenség!

Még egyszer végigfuttatta a szemét a gyászolókon. Nem mindenki látszott, és a sok fekete meg a katonai díszegyenruhák miatt, főleg Jozefa fátyla alól, egyformának tűntek az emberek.

A katonák között biztosan nincs, állapította meg. Azt észrevettem volna. De a szemüvegét minden bizonnyal.

Próbált megnyugodni. Aztán amikor oldalra fordult, mégis

megakadt a férfin a tekintete. Fekete felöltőt és kalapot viselt, nem volt rajta szemüveg, és őt bámulta. Jozefa elkapta a fejét, és megindult az anyja felé, vissza sem nézett. Amikor a háta mögé ért, ujjaival megérintette. Érezte, ahogy az anyja megszorítja a kezét.

Signora Lissi tanácstalanul toporgott az előszobában, a hóna alatt egy egész oldalas listával. Öt perce sincs, hogy letette a telefont, végre elérte, hogy kijöjjön a szerelő, és elhárítsa a dugulást a mosókonyhában. Tudta, hogy a temetést követő második nap teljesen alkalmatlan az ilyesmire, de nem volt választása: ha most lemondja, megint vadászhat rá akár egy hétig is, ez pedig addig így semmiképp sem maradhat. Nincs mit tenni, a bevásárlást kell elhalasztania, hiszen nem várhatja el, hogy Zarah vagy Jozefa most ezzel törődjék.

– Valami baj van? – kérdezte Jozefa, kezében a kávés csészéjét szorongatva.

Signora Lissi hosszan ecsetelte neki a helyzetet.

– Ó, én szívesen elmegyek a boltba, meg a zöldségekért is. Erre ne legyen gondja! Jól is fog esni kicsit kimozdulni innen. Adja csak ide azt a listát! Megiszom a kávémat, felkapok valamit, és itt sem vagyok. Anya felkelt már?

– Igen. Azaz, hogy véleményem szerint le sem feküdt. El sem tudom képzelni, mihez kezd ezután.

– Rá kell bíznunk a döntést. Most, úgy gondolom, legjobb, ha időt hagyunk neki.

– Talán elutazhatna önökhöz Bécsbe.

– Felvetettem én is. Azt mondta, egyelőre hallani sem akar róla.

Jozefa gyalog indult el; a kedvenc boltjuk néhány utcányira volt tőlük. A szomszéd házból nagy kiabálások közepette rajzottak ki kerékpárjaikon a gyerekek, a hátukon tömött iskolatáskákkal. A nyergekből felemelkedve, teljes erejükből tekerték a pedált. A gyorsulási verseny a kereszteződésig tartott. Az eső csepegni

kezdett, a jegenyesor elbarnult leveleit fel-felkapta az őszi szél. Jozefa az apjára gondolt.

Emlékezett, egyszer azt mondta neki, badarság, hogy igazságtalan az élet. Mert az élet se nem jó, se nem rossz. A jó és a rossz fogalma a mi elménkben létezik csupán. Valamire azt mondjuk, hogy jó, és attól a pillanattól arra vágyunk. Egy másik dologról kijelentjük, hogy rossz, és onnantól megpróbáljuk elkerülni, mert félünk tőle. A félelmet pedig azért gyűlöljük, mert azt gondoljuk róla, hogy megkeseríti és megmérgezi az időt. Így attól is minél hamarabb meg akarunk szabadulni. Csakhogy, hála istennek, az nem megy olyan könnyen! Mert a félelmeink legtöbbször azért vannak, hogy a hasznunkra váljanak. Ha jól figyelünk rájuk, megmutatják az utat, amerre tovább kell mennünk. S hogy tovább megyünk-e? Az a mi választásunk. Egyedül rajtunk áll, melyik irányba indulunk. Megalkuszunk, vagy vállaljuk a kockázatot, tudva, hogy el is bukhatunk. Ehhez pedig nagy bátorság kell, de azt kevesebbszer bánjuk meg a végén, mintha gyáván viselkednénk.

Jozefa felnézett az égre. Az eső elállt, a nap első sugarai előmerészkedtek a felhők közül.

Apa általában jól tudta, hogyan fordítsa az élete minden mozzanatát a maga hasznára. Azt is, amit jónak tartunk, és azt is, amit rossznak. Benne kiegyenlítődtek a dolgok. De most nem hallgatott anya félelmére… sóhajtott fel könnyes szemmel.

Hideg szél csapott az arcába. Lehajtotta a fejét, kendőjét az álla alatt szorosabbra fogta, és megszaporázta a lépteit. Átment a túloldalra, és befordult a sarkon. Szinte belebotlott a bolt bejáratától néhány méterre álldogáló alakba. Felnézett.

– Ez nem lehet igaz! – kiáltott fel. – Úristen! Nem! Én nem akarlak látni!

– Jozefa, kérlek! – lépett elé a férfi.

– Menj az utamból!

– Kérlek, hallgass meg!

– Miért tenném? Örülök, hogy elfelejtettelek.

– Elfelejtettél volna? Akkor meghallgatnál, mert nem jelentenék neked semmit.

– Nekem semmit sem jelentesz. Egyáltalán semmit.

– Valóban így lenne? – kérdezte, és megfogta a vállát.

Jozefa remegni kezdett.

– Vedd le rólam a kezed!

– Csak bocsánatot akartam kérni.

– Ó, igazán? És ezért álltál lesben a környéken?

– Reméltem, hogy találkozhatunk.

– Nem sok esélyed volt.

– Azt mondták, még mindig itt vásároltok.

– Én nem.

– Azt is tudom. Éppen ezért van nálam ez a levél. Neked írtam – lobogtatott meg egy borítékot. – Arra gondoltam, ha Signora Lissi jönne, megkérem, hogy adja át.

– Garantálom, hogy a leveled az első kukában végezte volna. És őszintén szólva, ott is van a helye.

– Szeretném, ha meghallgatnál.

– Már meghallgattalak. Sőt! Meg is bocsátottam! És most menj isten hírével!

– Várj! Fogalmam sem volt, hogy hol keresselek. Kutattam utánad az egyetemen, a közös ismerőseink között, de senki nem tudott semmit. Eltűntél néhány nap alatt! A családodat hiába is kérdeztem volna.

– Így van. Hiába.

– Nem érted? Jozefa! Nem én hagytalak el!

A lány egy pillanatra elgondolkodott.

– Az elutazásom előtti estén elmentem hozzád. Sokáig csengettem, otthon voltál, de nem nyitottál ajtót. Megtudtam, hogy nem voltál egyedül. Ekkor lett vége.

– Ez hazugság! Egyedül voltam. És fogalmam sem volt, hogy te lehetsz az. Senkinek nem nyitok ajtót.

– Talán félsz?

– Nem, nem erről van szó. Csak…

– Csak voltunk egy páran nők az életedben. Igaz? – vágott a szavába Jozefa. – Erről van szó. És nem lett volna éppen vidám, ha felváltva meg-meglátogatunk, amikor a feleséged éppen főzi a vacsorádat vagy a gatyádat mossa!

– Igazságtalan vagy. Gyerekeim vannak, és…

– Milyen megható! – szakította félbe dühödten ismét. – Tényleg? És rájuk hivatkoztál Chiara Pontinak is?

– Kinek?

– Ne add nekem az ártatlant, pontosan tudom, hogy váltott lovakkal közlekedtél. Úgy járkáltál ki és be az életünkben, mint valami buszajtón! Egyébként ő buktatott le minket. Levelet írt anyámnak, aki ebből tudott meg mindent. Nem mellesleg én is.

– Ez csak bosszú volt a részéről! Vele pont azért szakítottam meg minden kapcsolatot, mert téged akartalak. Akkor is, és azóta is. Csak téged!

– Na, jó! Nekem dolgom van. Eleget hallgattalak.

– Fogd ezt a levelet! Ebben mindent leírtam.

– Nem fogom. Hagyjuk a múltat. Nincs többé hatalma fölöttem.

– Megértettem. Csak annyit kérek, hogy olvasd el. És adj lehetőséget, hogy elbúcsúzzam tőled, ha még utána is azt szeretnéd. Minden benne van.

– Roberto, most is, és ha elolvasnám, utána is azt szeretném, hogy ne lássalak többet. Ennek már semmi értelme. Mindkettőnk élete máshol tart.

– Az enyém nem! Egyetlen nap, egyetlen óra sem telt el, hogy ne gondoltam volna rád. Tudom, hogy ezt nehezen hiszed el.

– Nagyon nehezen.

– Ha jelentettem valaha valamit az életedben, csak annyit kérek, vedd el tőlem ezt a levelet. És ha mostantól soha többé, egyetlen percre sem akarsz látni, elfogadom.

– És akkor hagysz elmenni?

– Igen.

Jozefa átvette a levelet. Roberto keze a kezéhez ért. Hagyta. Hirtelen megborzongott.

Talán a hűvös szél volt az oka.

– Muszáj lenne valamit ennie! Egész nap egy falatot sem vett magához – unszolta Signora Lissi Zarah-t az étkezőben.

– Igaza van. Csak nem vagyok éhes.

– Pedig a hal igazán kitűnő lett. Vajban sütöttem meg, kicsi citrommal és vajas, petrezselymes krumplit készítettem hozzá. Csak egy fogást csináltam, gondoltam, bőven elég lesz. Ma Jozefa vásárolt be, igazán nagy segítség volt, és mindenből nagyon szépet hozott! Aztán segített a konyhában is, nahát, szavamra, micsoda kis háziasszony vált belőle, egészen odavagyok! És végre a mosókonyha is üzemképes.

Zarah üveges tekintettel nézett maga elé.

– Anya, Signora Lissi hozzád beszél!

– Igen, figyelek.

– Bocsásson meg, fecsegek itt összevissza, de arra gondoltam, talán…

– Igaza van, Signora Lissi. Az élet megy tovább. Egy nap mindnyájan meghalunk. Ellene nincs mit tenni. De más beszélni róla, és más átélni. Hálás vagyok, hogy próbálja elterelni a gondolataimat. Bár egyelőre nehezemre esik minden.

Signora Lissi sóhajtott.

– Megyek, rendbe teszem a konyhát. És ha nincs más mára, elbúcsúznék önöktől.

– Mindent köszönök! Holnap!

Zarah felállt, és töltött egy pohár bort.

– Kérsz?

– Nem, köszönöm.

– Mikor utazol vissza?

– Holnapután.

– Marcus meddig marad Amerikában?

– Még három hétig. Amikor felhívtam, hogy elmondjam, mi

történt, felajánlotta, hogy pár napon belül indul, csak lezár néhány ügyet, de azt mondtam, maradjon, mert a temetésig úgysem érne haza.

– Persze. Semmin sem változtatott volna. Szeretném, ha apád halála miatt nem halasztanátok el az esküvőt. Mindent lefújni és újra megszervezni oktalanság lenne. És addig még majdnem három hónap van. Arról nem is szólva, hogy a karácsonyt is könnyebben átvészelhetem, ha az ünnepek rólatok szólnak.

– Ugye tudod, anya, hogy bármikor jöhetsz hozzánk, és bármeddig maradhatsz? Lisa néni is szívesen lát, mikor eljöttem, ezzel engedett el. Az esküvőt pedig megbeszélem Marcusszal.

– És az anyjával kijössz?

– Róla nem szeretnék semmit mondani. Teljesen ellenem van. Kiállhatatlanul viselkedik, és ahol tud, akadályokat gördít elénk. Ráadásul azzal bujtogatja a fiát, hogy nem vagyok belé szerelmes, és hogy ezt ő érzi.

– És az vagy?

– Jaj, anya, ne gyere te is ezzel! Szeretem. Nagyon jó hozzám. Persze néha kicsit erőszakos, és ha valamiben nem értünk egyet, mindig övé az utolsó szó. Azért, mert ő a férfi, azt mondja. És akkor annak úgy kell lenni. Meg vannak fura elképzelései, hogy ha házasok leszünk, és gyerekeink lesznek, szeretné, ha otthon maradnék, és csak a családra összpontosítanék. Azt mondja, ő ebben konzervatív. De egyrészt ez még odébb van, másrészt addig még változhatnak a dolgok.

– A dolgok nem. Te változhatsz, ha akarsz. Egyébként érdekes, amit mondasz. Nekem nagyon is kezelhetőnek és modern gondolkodásúnak tűnt. Az anyja egy felfuvalkodott, önhitt béka, az nem is vitás. Az apját sajnos nem ismerhettem. Marcus egyszer azt mondta nekem, hogy az apjával, ha nem is minden téren, de megértették egymást. Voltak közöttük csörték, mert az apja elítélte, hogy Marcusnak fiatalon talán zajosabb és szabadosabb volt az élete, mint arra a neveltetéséből számítani lehetett volna, de végül sokat tanult abból, hogy csak az elindulását segítette meg egy komolyabb összeggel, s ezért ma már igazán hálás, mert meg kellett tanulnia megállni a saját lábán. Bevallotta, hogy az apja

halála után egy darabig haragudott amiatt, hogy helyette az alapítvány lett a vagyon legfőbb örököse, de elfogadta, hogy az öreg még a halálakor sem bízott meg eléggé sem benne, sem pedig a képességeiben. Én mondtam, hogy a kettőt ne tekintse ugyanannak. Erre nem felelt, csak elgondolkodott. Aztán annyit fűzött még a történethez, hogy mostanra már felfogta, hogy mindenki jobban járt így, mert változóban a világ, és a pénz tekintetében az apja pontosan látta a jövőt. Akit egyébként, szerinte, sokan félreismertek, mert igenis nagyon szerette a modern gondolatokat, és többnyire a reformok pártján állt.

– Ő? Nekem volt szerencsém ismerni. Marcus a valónál szebb képet festett róla. Érthető, hiszen az apja. Az öreg báró gátlástalan volt. Csak a vagyona és a rangja érdekelte. A pénzéért vette el Marcus anyját is. És mint öreg arisztokrata, a reformok pártján? Nahát, ez jó! Persze, mint a kismalac az újév pártján! Ha hallottad volna egy-két megnyilatkozását! Kandallós meg kristálycsilláros kastélyokból, amíg minden megvan, lehet is pártolni a modern időket, nem igaz? Csak a *von,* meg a *zu,* az azért megmaradjon. A többségük már egy toldaléktól a neve előtt felsőbbrendűnek képzeli magát, aztán alázzák azt, akinek nincsen. Az olyanok meg, mint a báróné, aki amúgy ugyanolyan pórlány volt, mint akármelyik kofa itt a városban, meg pláne! Lisa nénitől tudom a történetét, őt pedig egy régi ismerőse avatta be a méltóságos asszony előéletébe. Nem túl hízelgő tények kerültek róla napvilágra. Hilde Schulz volt az igazi neve! Én is tettem ezt-azt az életemben, meg is kaptam a büntetésem érte, de ez a nő, kijelenthetem, hogy a velejéig romlott, számító és erkölcstelen. Persze én úgy teszek, mint aki semmit sem tud az egészről. És ezek a felkapaszkodottak mindig a legrosszabbak. Elhiszik a saját hazugságaikat, és ha valaki szembesíti őket az igazsággal, kegyetlen bosszút állnak.

– Nem vagy valami nagy véleménnyel a leendő anyósodról.

– Csodálkozol? Különösen azóta, hogy Edna bizalmasan azt is megsúgta, hogy antiszemita. És fiatal lányként, ezen a téren, a háborúban is kivette a részét. Persze ma már csak titokban zsidózik.

– Hát, akkor most kifogta rendesen. És tudja már rólad az igazat?

– Még nem. Ha tudná, már én is tudnám, efelől megnyugtatlak. De az esküvőig nem is szeretném, ha megtudná. Nem akarok muníciót adni a kezébe.

– És Marcus?

– Neki természetesen mindent elmondtam.

– Helyesen tetted. És?

– Mondta, hogy örül, hogy ezt vele megosztottam, de nem érti, min változtatna mindez?

– Apád is ugyanezt mondta nekem annak idején.

Jozefa egy kis szünetet tartott.

– Anya, nem szeretném, ha újabb hibákat követnék el az életemben.

– A házasságotokra gondolsz? Mert azt valóban jól meg kell fontolnod. Együtt élni éveken vagy évtizedeken át valakivel, még ha nagy szerelemmel kezdődik is, komoly próbatételt jelent. Amikor édesapád először megcsókolt, estére belázasodtam a boldogságtól. Belebetegedtem a szerelembe. Csodálatos ember volt. De ha nem így indul az életünk, nem tudom, hogy kitartottam volna-e mellette. Ez talán meglep most téged, miközben tudom, hogy engem mindennél jobban szeretett. És mégis, az első helyen te és a munkája osztoztatok. A sors iróniája, hogy az is lett a veszte.

– De ti boldogok voltatok egymással, anya, nem?

– Igen. Boldogok voltunk. Az elején ösztönösen, később pedig mindketten elhatároztuk, hogy azok leszünk.

– Értem. Szóval amikor azt mondtam, hogy nem akarok újabb hibákat elkövetni, én nem a házasságunkra gondoltam.

– Hanem?

– Ma beszéltem Robertóval. Véletlenül találkoztunk. Pontosabban a környéken ólálkodott, hogy valahogy a közelembe kerülhessen és felvegye velem a kapcsolatot.

– Láttam, hogy ott volt a temetésen.

– Nem is mondtad.

– Megszorítottam a kezed.

Jozefa az anyjára nézett, és elmosolyodott.

– Roberto átadott egy levelet, és ma este elolvastam. Elgondolkodtatott.

– Remélem, nem azon gondolkozol… – csattant fel Zarah, de Jozefa félbeszakította.

– Az, hogy elolvastam a levelét, nem változtat semmin.

– De igen!

– Csak úgy engedett el, ha átveszem tőle a levelet.

– Az rendben van. Átvetted. A következő sarkon pedig ki kellett volna hajítanod a szemetesbe.

– Nyugodj meg! Már döntöttem. Csak azt akartam, hogy tudj róla.

– Miről?

– Mindössze arról, hogy szeretném megadni neki az esélyt, hogy bocsánatot kérjen, és harag nélkül tudjunk egymástól elválni.

– Szerintem nem kellene megtenned.

– Én úgy érzem, hogy igen.

– Kifogásokat keresel, hogy találkozhass vele.

– Csak azt szeretném, ha bocsánatot kérne. Ezért holnap elmegyek a találkozóra.

– Akkor ezek szerint meg is beszéltétek?

– Nem. Csak a levélben megírta, hogy hol fog várni rám. Akkor is, ha nem megyek. El akarod olvasni?

– A levél neked szól. Felnőttél, önálló vagy. De ha mondhatok ennyit, én a helyedben elfelejteném. Örökre. Álljon bármi is abban a levélben. Ha elmégy, tudd, hogy önmagaddal szemben is veszélyes játékba kezdesz! A múltat nem jó megbolygatni. Örülök, hogy ezúttal a bizalmadba fogadtál, de nem teszek úgy, mintha ez a fordulat nem töltene el újra aggodalommal.

– Anya, bevallom, én is félek a találkozástól. De mégsem tudom megtenni, hogy ne menjek el.

– Ez viszont nagyon nagy baj. Ne feledd, én figyelmeztettelek!

JOZEFA A KEREKEK egyhangú kattogását hallgatta. A kora délutáni nap perzselőn tűzött az ablakok mögé, az ülések fakó bársonykárpitja egészen átmelegedett. A vonat frissen vetett, őszi gabonatáblák között haladt. A kanyargó utak mentén egy-egy fasor sötétlő árnyékot vetett a beszántott tarlóra.

– Mikorra érünk Bécsbe? – kérdezte a fülkében vele szemben ülő utas.

– Este hétre – válaszolta Jozefa, majd ismét kinézett a tájra.

Távolabb, a rőt színű hegyek között, haragoszöld tavak végtelennek tűnő vize csillogott háborítatlan nyugalomban. Robertóra gondolt és a találkozásukra. Még mindig félelmet érzett. Számított rá, hogy fel fogják kavarni az emlékek.

Ahogy az étterem ajtaján belépett, és meglátta őt a helyiségben, felkavaró érzés kerítette a hatalmába. Nem, nem úgy, mint régen, amikor várt rá, amikor sürgette az időt, hogy újra vele lehessen. Ez most más volt. Fájdalmat és veszteséget érzett. Hősiesen küzdött az érzelmeivel, becsapottnak és megalázottnak érezte magát, aki mégis, minden szörnyűség ellenére odament, hogy újra lássa és hallja a megkínzóját.

Roberto rögtön észrevette, felpattant a székéből, mosolygott rá, s amikor odaért, lágyan megérintette, de ő eltolta a kezét. Azzal kezdte, hogy barátként jött, mert másként nem is jött volna, s hogy a múltról nincs többé mit elmondani.

Rendeltek. Roberto a római életéről beszélt neki, az új hivatásáról, hogy fejlesztő mérnökként dolgozik egy olasz–amerikai társaságnál, mert végül tavaly mégis leszerelt a katonaságtól. Mondta, hogy a gyerekei lassan felnőnek, és ezzel minden egyszerűbbé válhat. Feltéve, ha ő is úgy gondolná. Jozefa

erre nem felelt semmit. Lassanként megnyugodott, és felengedett a szorongásból. Roberto kérdésére válaszolva elmesélte, hogyan került akkor pár nap leforgása alatt Bécsbe, s hogy várhatóan most majd az anyja is odaköltözik hozzájuk, mert karácsonykor férjhez megy egy osztrák férfihez. Lelkesen beszélt a munkájáról, hogy imádja a nyüzsgést, a változatosságot, és a sokféle embert. Élvezi az utazásokat, a luxust és a megbecsülést, amit ott kap. Két hét múlva, pénteken például megint Zürichbe repülnek, mert újra felkérték, hogy tolmácsoljon egy konferencián.

– Micsoda élet! Nem igaz? – kérdezte nevetve. – Milyen könnyű dolgom van – mondta –, csak egyik anyanyelvemről a másik anyanyelvemre kell fordítani. Sose gondoltam volna, hogy ezzel fogok pénzt keresni! És még szórakoztat is.

Roberto mosolygott. Jozefa belenézett a szemébe, és viszonozta a mosolyt. A férfi az asztalon a lány keze felé nyúlt. Ezúttal nem húzta el.

Roberto azon a délutánon nem bizonygatta többet, mennyire szereti. Hogy még mindig vár rá, és hogy bár a körülményeken sosem tudott úrrá lenni, vele képes lett volna leélni az életét. Ahhoz az egyhez ragaszkodott, hogy Jozefát nem ő hagyta el, s azt is meg kell bocsássa neki, mondta, hogy ő, amíg lélegzik, nem lesz képes rá barátként tekinteni. Mert Jozefa ugyan elvárhatja tőle, hogy ne mutassa ki az érzéseit, de ha még talán sikerülne is ezt megtennie, magát úgysem tudná becsapni ezzel.

Az idő elrepült, búcsúzkodni kezdtek. Jozefa hagyta, hogy átölelje. Roberto a fülébe súgta, hogy kérlek. Jozefa azt válaszolta, hogy késő.

EDNA TŰZPIROS RUHÁBAN, két kézzel integetett a peronon, lakktáskája a könyökhajlatában magatehetetlenül lengett minden irányba.

– Jozefa! Itt vagyok! – kiáltotta.

– Ó, micsoda meglepetés! De örülök, hogy elém jöttél!

– Felhívtam anyádat, hogy megtudjam, melyik vonattal érkezel.

– Nagyon kedves tőled!

– Igen. Az is. De tudomásomra jutott valami, és azt minél hamarabb el akartam neked mondani.

– Mi lenne az, ami ennyire nem várhat?

– Gyere, szálljunk be, és elmesélem. Nincs tragédia vagy ilyesmi, csak azt akartam, hogy azonnal tudjál róla.

A fehér kabrió nagy gázzal fordult ki a parkolóból. Megkerülték a Südbahnhof épületét és a Laxenburger straße irányába kanyarodtak.

– Nos, miről van szó? – szólalt meg Jozefa.

– Megtudtam, hogy Marcus anyja nyomoztat utánad.

– Micsoda?

– Igen. Az olaszországi ismerősein keresztül. Pillanatnyilag addig jutott el, hogy egy nagy szerelem miatt kellett Bécsbe menekülnöd, ahogy a forrásom fogalmazott. S most azt akarja kideríteni, hogy az elmúlt-e teljesen. Részleteket persze nem tud.

– Nem is fog megtudni. A családon kívül senki nem tudott róla. Amúgy nem lenne sokkal egyszerűbb dolga, ha mondjuk engem kérdezne meg?

– De. Csak az túl nyilvánvaló lenne. Muníciót gyűjt. Kíváncsi lennék, mikor adja fel.

– Majd ha meghalt! Jaj, Edna! – sóhajtott Jozefa.

– Mi a baj?

– Néha annyira elbizonytalanodom.

– Miben?

– Hogy akarom-e én azt, hogy az életem innentől kezdve állandó harcok között teljen? Hogy szeretném-e azt, hogy mostantól kényszert érezzek minden áldott nap, hogy megfeleljek nekik?

– Harcolni? Meg megfelelni? Jozefa miket beszélsz? Marcus szerelmes beléd, ezt a vak is látja, és ha az anyjára gondolsz, vele egyáltalán nem kellene törődnöd. Egyébként is, ha majd veled él, könnyedén a befolyásod alá tudod őt vonni, és megmondani neki, hogy milyen legyen az anyjához fűződő viszonya. A férfiakat egy nőnek nem nehéz irányítani. Csak okosan kell csinálni. Majd én kioktatlak erről!

– Köszönöm – nevetett Jozefa –, de hogy Marcust bármiben is befolyásolni tudnám, azt erősen kétlem, Edna.

– Minden férfit tud befolyásolni a felesége. És kell is, mert anélkül csak ostobaságokat csinálnának.

– De nem is az anyjához való viszonya itt a fő kérdés. Hanem, hogy abból ítélve, amit eddig megismerhettem róla, az az érzésem vele kapcsolatban, hogy soha nem lenne képes saját magát senkiért háttérbe szorítani. Még értem, a szerelméért sem. Megingathatatlan elképzelése van majdnem mindenről, és bivalyerős akarata ahhoz, hogy azt végig is vigye.

Edna felemelte a kezét, és levegőt vett, hogy megszólaljon.

– Hidd el – vágott közbe Jozefa –, ennyire már feltérképeztem. És anyával pár napja pont arról beszéltünk, hogy a házasság még akkor is nagy kihívás, ha elsöprő szerelemmel indul. Nagyon szeretem Marcust, és azzal is tisztában vagyok, hogy szerelmes belém, de őszinte leszek hozzád, és most először mondom ki, hogy ez a részemről nincs így. Nagyon jó vele. Mindenhogyan. És a házasélet még akkor is tele van buktatókkal, ha mindenki azt akarja, hogy az a két ember egymással boldog legyen. De ha van valaki, aki azt kívánja, hogy bárcsak tönkremenne, és minden nap és minden órában a felek szétválasztásán ügyködik, s ez ráadásul az egyik érintett édesanyja, nos, annak a házasságnak a sorsa könnyen megpecsételődhet. De

hogy egy harcmező kellős közepén fog telni, az borítékolható.

– S neked erre nincs szükséged – jelentette ki némi kérdő hangsúllyal Edna.

– Hát kinek van arra szüksége, hogy felhőtlen boldogság helyett hol védekező állást, hol pedig támadó állást vegyen fel? Hogy a közös örömök keresése helyett az idejét a rohamok elhárítása és a magyarázkodás töltse ki? S a végén már azt sem tudod, ki is vagy valójában, csak mindent megteszel, hogy ne legyen baj, de közben világosan tudod, hogy az is kevés lesz. Fogalmam sincs, hogy álljak ehhez az egészhez, és ez rossz érzéssel tölt el.

– Szerintem meg kéne várnod, hogy mi történik, mielőtt átadod magad a félelmeidnek.

– Ó, félelemről szó sincs! Csak tegnap délután tettem valamit, amitől mára az a baljós érzetem támadt, hogy ha tovább megyek ezen az úton, lehet, hogy jó darabig bánni fogom.

– Elmondod?

– Még nem tenném örömmel. Mást mond az eszem, és mást mond a szívem. Próbálom kitalálni, melyik áll a valóság, és melyik az illúzió oldalán. Az ember könnyebben hiszi el azt, mi neki kedvesebb.

– Kár lenne, ha nem a házasság mellett döntenél. Sajnálni fogod később. Mindened meglenne.

– Edna, nekem nem az a gazdagság, ha mindenem megvan, hanem az, ha nem hiányzik semmi az életemből.

MÁR ESTELEDETT, amikor Jozefa fizetett a vegyesbolt pénztáránál, majd hazaindult. Alig állt a lábán, egész nap tűsarkúban pipiskedett a kiállítás standján, egyik vendég a másikat érte, még egy pohár vizet sem tudott inni, annyi ideje sem maradt. Kicsit bánta, hogy utolsó pillanatban igent mondott erre a négynapos munkára, bár azt nem tudhatta előre, hogy ilyen megterhelő lesz, és ennyire későn fog végezni.

– Milyen szerencse, hogy Marcus még nincs itthon – gondolta. Alig várta, hogy a cipőjétől végre megszabaduljon, esküdni mert volna rá, hogy az ilyen cipőket férfiak találták ki, és bizonyos, hogy nőgyűlölők voltak mind. Egyúttal elhatározta, hogy másnap lapossarkút vesz fel, és protokoll ide vagy oda, nadrágkosztümben fog menni. Lerakta a lépcsőre a papírzsákokat, és előkotorta a kulcsait.

– Lisa! Lisa néni! Megjöttem! – kiáltott az emeletre, és a konyhapultra huppantotta a csomagjait. Hallgatózott, de nem jött válasz. – Lisa néni, itthon vagy? – dugta ki a fejét az előszobába. Fentről elhaló hang és nyöszörgés ütötte meg a fülét.

Azonnal felrohant. Benyitott a szobába, de nem talált ott senkit. Újra hallotta a hangot: a fürdőszoba felől jött. Megfordult, odaszaladt, és felrántotta az ajtót. Lisa a földön feküdt, egy törölközőt szorított maga elé. Az arca és a padló is véres volt, a zuhanyrózsából mindenfelé spriccelt a víz. A bal lába valószerűtlenül kitekeredve, élettelenül nyúlt el mellette a padlón.

– Istenem, mi történt veled? – kiáltott Jozefa, és maga sem tudta hirtelen, mitévő legyen. A feje alá nyúljon, a lábát próbálja mozdítani vagy a helyére rakni, törölgesse, lássa el, vagy azonnal mentőt hívjon? Mert azt rögtön látta, hogy ez a lépés elengedhetetlen lesz. Lisa a szenvedéstől nyögve mondta el, hogy elcsúszott a tusolóban, és többre nem nagyon emlékszik. Csak a

fájdalomra tért magához, de hogy mennyi ideje fekhet itt, nem is tudja, viszont egyáltalán nem bír megmozdulni.

Jozefa kihívta a mentőket, akik a lelkére kötötték, hogy a sérültet semmiképp ne mozdítsa meg. Visszament a fürdőszobába, megmosta Lisa arcát, megállapította, hogy a homlokán csúnya repedés keletkezett. Ahogy megtörölgette a testét a víztől, látta, hogy a kifordult lába térdig elfeketedett. A tapintása jéghideg volt, de a másikkal valamelyest még tudott változtatni a helyzetén. Csengettek.

A mentőorvos azonnal infúziót kötött be. Miután megvizsgálta, nem tartotta szükségesnek a légágyat, úgy ítélte meg, hogy Lisa gerincoszlopa nem sérült. Azt viszont elmondta Jozefának, hogy a lába állapota komoly aggodalomra ad okot, de hozzátette, hogy többet majd a baleseti sebészeten tudnak elmondani.

Jozefa lezárta a házat, nem ülhetett a mentőbe, így Marcus nála lévő kocsijával követte őket a klinikára.

A szükséges előkészületek után Lisát még aznap este megműtötték. Jozefa késő éjszakáig ott maradt. Az orvos közölte vele, hogy Lisa állapota nagyon súlyos, ráadásul tüdőgyulladást is kapott. Az eltörött combcsontot összerögzítették, de mivel Lisa nagyon szerencsétlenül esett, és sokáig nem kapott segítséget, a kifordult csont elzárta a lábában a keringést, így egyelőre térd alatt amputálni kellett, s azért egyelőre, mert nem ígérheti, hogy a csonkolással nem kell feljebb menni. Ez egy, legfeljebb két nap alatt kiderül. Addig altatják, de az operáció előtt magánál volt, és a papírokat aláírta, a kezelésbe beleegyezett. Végül elmondta, hogy rendkívül hosszú felépüléssel kell majd számolnia a családnak. Ezután gyorsan elköszönt, és sietve távozott.

Jozefa zavarodottan álldogált a kórház folyosóján. Kábultan rendszerezgette magában a történteket, s az előtte álló feladatokat. Értetlenül bámult maga elé.

Két óra is elmúlt, mire végre hazaért. A lába már annyira sajgott, hogy úgy érezte, egyetlen másodpercig sem bír tovább talpon

maradni. Ráeszmélt, hogy még mindig a tűsarkú cipőjében van, és megkönnyebbült sóhajtással rúgta le. A telefon csengeni kezdett. Jozefa hirtelen a kórházra gondolt, és habozás nélkül felkapta.

– Halló, drágám, nem tudtam elképzelni, mi történt? Öt óra óta próbállak elérni. Mármint otthoni idő szerint. Addigra haza kellett volna érned! Annyira nyugtalan voltam, hogy merre járhatsz, és senki nem vette fel! Mi történt?

– Marcus, röviden annyi, hogy Lisa kórházban van, megműtötték.

– Mivel?

– Elesett, eltörte a combcsontját, az elzárta a keringést, és levágták a lábát. Plusz tüdőgyulladása van, és altatják.

– Ezt most ugye csak kitalálod!

– Nem nagyon van ilyesmihez kedvem, hajnali kettőkor. És holnap nyolcra a kiállításon kell lennem.

– Milyen kiállításon?

– Elvállaltam egy tolmácsolást, be kellett ugranom egy volt évfolyamtársam helyett. Kicsit több lett vele a munka, mint vártam, legalábbis időben, de jól fizetnek érte. S gondoltam, addig, míg nem vagy itthon…

– Jozefa, drágám – vágott a szavába Marcus –, addig se! Ha hazamegyek, én nem szeretném, hogy az én szerelmem holtfáradt legyen! A pénzt pedig hagyjuk, nem szorulunk rá. Nem tudod lemondani? Most, hogy ráadásul Lisa kórházban van…

– Marcus, hogyan lehetne ezt lemondani? Éjjel két óra van! És holnapra nincs másik emberük!

– Jó, de tudod, hogy ilyesmiről szó sem lehetett volna, ha otthon vagyok.

– De nem vagy!

– Mindegy, nem akarok vitatkozni, szereted csinálni, hát legyen! Két hét múlva már otthon leszek. Veled! Alig várom, hogy lássalak. Kijössz elém a repülőtérre, ugye?

– Marcus, ne haragudj, már szólni akartam, hogy azon a hétvégén Zürichben leszek, egy konferencián.

– És meddig?

– Vasárnap estig. Olyan szerencsétlenül jöttek össze a dolgok,

sajnálom. Kérlek, ne haragudj!

– Tudnék? Akkor majd én megyek eléd a repülőtérre. Végül is egy napról van szó. Bár az a huszonnégy óra ráadás egy örökkévalóság lesz.

– Köszönöm, hogy megérted.

– Megértem. Persze. Mert az a legfontosabb, hogy te jól érezd magad. De ugye, ha a feleségem leszel, előre megbeszéled velem, mikor hagysz magamra egy kis tolmácsolás kedvéért?

– Megígérem. De most már muszáj aludnom.

– Jó éjt! Szeretlek. És komolyan nagyon hiányzol.

– Te is nekem. Jó éjt!

– A SWISSAIR BÉCSBŐL INDULÓ zürichi járata előreláthatólag harminc percet késik – hallatszott a hangszórókból.

Jozefát heves izgalommal töltötte el a bejelentés, mert úgy beszélték meg, hogy közvetlenül a repülőtérről a konferencia helyszínére mennek, és ha minden rendben lesz, éppen odaérnek a plenáris ülés kezdetére. De most úgy tűnik, nem lesz minden rendben. Kínos lesz, hogy pont az elnökhelyettes személyi tolmácsának a széke marad üresen az első sorban. Felugrott, és a szemközti falon lévő telefont vette célba. Futtában kikereste a noteszéből a szervezők telefonszámát, és tárcsázott. Az üzenetrögzítő jelentkezett. Rámondta, hogy még mindig Bécsben vesztegel, s reméli, nem nő tovább a jelenlegi harminc perces várakozás.

A folyosó végében lévő kávézóhoz ment, közben az üvegfalban vetett egy pillantást magára. Elegánsan indult otthonról, tudta, hogy nem lesz ideje átöltözni. Csinos volt. Tojáshéj színű buklé kosztümöt viselt, arany gombokkal, bézs és fekete szegélydíszítéssel, benne leheletnyi, korallszínű szállal, amihez egy bogárfekete, masnis selyemblúzt választott. Vékony, formás lábait fekete, velúrbőr magas sarkúba bújtatta. A haját kontyba tekerte a tarkóján, néhány, a homlokánál szabadon hagyott tinccsel. A szemét tusvonallal, a száját narancsos tónusú rúzzsal emelte ki.

Tejeskávét kért édesítővel, és egy zabpelyhes almás pitét. Elvett a kávézó pultjáról egy *Vogue*-ot és egy *Österreicher*t, s az órájára pillantott. Remélte, hogy nem lesz ideje kiolvasni.

A plenáris ülés technikai okok miatt késve kezdődött. A kocsijuk az utolsó pillanatban futott be, az elnökhelyettes pedig már a székében ült, amikor a hostess Jozefát a helyére kísérte.

– Ó, de örülök, hogy megjött! Szóltak, hogy valószínűleg késik. Mondtam, hogy nem baj, inkább nem értek az elején a köszöntőkből egy szót sem, de ragaszkodom magához. Egy magamfajta öregúrnak felüdülés, ha egy ilyen szép fiatal hölgy van a segítségére. Remélem, nem bántom meg ezzel.

– Jólesik, hogy ezt mondja – nevette el magát Jozefa. – Le sem tagadhatná, hogy olasz férfi.

– Maga honnan tudja, milyen egy olasz férfi?

– Az édesapám olasz volt.

– Ó, csakugyan?

– Csakugyan. És szereztem tapasztalatokat is – fűzte hozzá kaján mosollyal Jozefa.

A konferencia első része délutánra ért véget. Kimerítő nap volt, mindössze egy ebédszünet erejéig szakították meg a szekcióüléseket. Jozefa megállás nélkül beszélt, fordított, jegyzetelt. Az elnökhelyettestől meghívást kapott egy aznapi, alapítványi vacsorára, de a fáradtságára hivatkozva udvariasan visszautasította. Elköszöntek. A kocsi már várt rá, hogy minél hamarabb a szállodához vihesse.

Az Eden au Lac mesés fényei ringatózva tükröződtek vissza a tó hullámzó vízfelületén, a vitorlások magányos árbócai imbolyogva meredeztek a sötétbe hajló égbolt felé. A szálloda épületének átalakításával nemrégen végeztek. Hamvas, bézs árnyalatúra festették a külső falakat, az osztásokban helyet kapó oszlopokat pedig világosabb színekkel emelték ki. Körben fényesen ragyogtak az erkélyek fekete, kovácsoltvas korlátai, és az ablakokra vadonatúj tengerészkék-fehér csíkos napellenzők kerültek, melyeket éjjel is kiengedve hagytak.

Jozefa végigment a süppedős, enciánkék, arany mintájú perzsaszőnyegen, a csomagját egy hordárra bízta, és felvette a recepción a kulcsát. Áthaladt a lobbyn a számtalan, fekete bőrhuzatú Chesterfield fotel között, és beszállt a liftbe, majd megnyomta a 2-es gombot. A hordárfiú a másik oldalról érkezett, kinyitotta a szobáját, és elhelyezte a tárolón a bőröndjét.

Jozefa elhúzta a súlyos sötétítőket, és kinézett a tóra. Jó volt itt lenni. Melegség töltötte meg a szívét, s ahogy az ablaknál állt,

meghatározhatatlan, furcsa érzés kerítette hatalmába. Mintha már járt volna itt. Felsejlett egy régi, tornyos ház, egy meghitt szobabelső, kilátással egy másik tóra. Igen, az anyja többször mesélt egy ilyen otthonról. A szülői házról, Starnbergben. Mondta, hogy nem tud felidézni mindent pontosan, mert kicsi volt még, azonban a homályos képek így is erőteljesen megmaradtak az emlékezetében.

El kell oda mennem. Meg kell néznem, a ház ott áll-e még. Anyát soha nem venném rá, de nekem látnom kell. A helyet, ahonnan elindult minden, gondolta.

Felkapcsolta a falilámpákat, és a szobát barátságos, aranyló fény öntötte el. Ekkor vette észre, hogy az asztal közepén egy hatalmas, fehér rózsacsokor díszeleg. Közelebb lépett, és megszagolta. Egyszerű, tiszta illata volt.

– Ó, milyen kedves! Nahát, és hozzá is tűztek valamit! – mondta meglepetten.

Bizonyára a konferenciától, gondolta.

Kiemelte a borítékot, és kinyitotta. A papíron mindössze ennyi állt: *RB*. A szíve hevesen kezdett verni. Kopogtattak. Gyorsan visszatette a kártyát, és kinyitotta az ajtót. A hordárfiú állt a küszöbön, kezében egy levélkével.

– Önnek küldik, asszonyom.

– Nekem?

– Igen – mondta a fiú, és átnyújtotta a borítékot, majd sarkon fordult, és elment.

Jozefa remegő kézzel bontotta fel. Kiemelte a papírt, és elolvasta:

Elmentél mellettem a hallban. Lent várlak.

Aláírás nem volt rajta.

Bement a fürdőszobába, és felfrissítette az arcát. A tükörben megigazította a haját, tett a füle mögé két cseppet a kölnijéből, és kilépett a folyosóra. Már tudta, ki a rejtélyes idegen.

Kiszállt a liftből, megállt a lobby bejáratánál, és tanácstalanul körbepillantott. A helyiség túloldalán, az ablak melletti dohányzóasztalnál meglátta Robertót. A férfi mosolygott, és kortyolt egyet az italából. Jozefa visszamosolygott rá, és elindult felé.

– Először is, honnan tudtad, hogy itt vagyok? – szegezte neki a kérdést, ahogy leült a vele szemben lévő fotelbe.

– Jó estét! Te magad mondtad meg.

– Ó! Én? Amúgy jó estét.

– Igen. Az étteremben, Bressanonéban. És azt is, hogy mikor. „Két hét múlva, pénteken…" És olyan sok konferencia csak nem lehet hétvégén, hogy ne lehessen néhány telefonnal kideríteni, melyik is az. De erre már igazából nem volt szükség, miután felhívtam a szállodát.

– Nem is jutok szóhoz.

– Nem is kell semmit mondanod. Elég lenne, ha megölelnél.

– Roberto, azt gondolom, elég világosan megmondtam…

– Meg – szakította félbe a férfi. – A száddal megmondtad.

– Hogy?

– De a szemeddel mást mondatott a szíved.

– Látom, mindenáron szeretnéd az életed megnehezíteni. És attól tartok, azzal együtt az enyémet is.

– Ellenkezőleg. Megkönnyíteni szeretném.

– Karácsonykor férjhez megyek. Ez eldőlt.

– Hacsak nem történik valami.

– Nagyon magabiztos vagy.

– Nem, éppen hogy nagyon bizonytalan.

– Hogy érted ezt?

– Nem kerülgetem tovább a forró kását. Vissza akarlak kapni. Elveszlek feleségül, ha ezt szeretnéd.

– Ahhoz előbb el kellene válnod. Úgyhogy ez a felajánlás eléggé elméleti.

– Annyira már nem. Egyetlen szavadba kerül, és már folyamatban is van.

– Én erre soha nem foglak kérni. Erre a pontra tőlem függetlenül, magadtól kellett volna eljutnod.

– Eljutottam. És azért jöttem, mert újra veled akarok lenni. Nappal is és éjszaka is. Amennyit csak lehet.

– Úgy érzem, sokat szeretnél egyszerre. Mert számtalan akadály van pillanatnyilag.

– Éspedig?

– Az egyik, hogy ez már múlt. A másik, hogy nem veled tervezem a jövőm. Azonban a legfőbb akadálya, hogy én nem akarom.

– Szeretnék veled kettesben lenni.

– Osztozom a szobán egy kolléganőmmel – füllentett Jozefa.

– Az nem akadály…

– Lehet, hogy neked nem. Ha pedig arra gondolnál, hogy valahova…

– Nem – szakította félbe Roberto. – Nem arra gondoltam egyáltalán. Vettem ki szobát. Itt. Úgyhogy ez a kérdés ki van pipálva.

– Na jó. Beszéljünk komolyan! Roberto, ennek semmi értelme. Próbáld meg elfogadni, hogy…

– Tudom, hogy még mindig szeretsz – szakította félbe a férfi. – És egyedül vagy itt.

– Rendben van. Elismerem, nem vagy még ma sem közömbös a számomra. De nem kezdhetem újra.

– Miért?

– Mert az életem már más irányt vett. Vőlegényem van, két hónap múlva lesz az esküvőnk. Hálás vagyok neki azért, amiért visszaadta az életem. Az önbecsülésem. Hogy újra emelt fővel járhatok, mert nem egy nős férfi megunt játékszere vagyok.

– Na, álljunk meg egy pillanatra! Szeretnélek ismét emlékeztetni arra a tényre, hogy nem én hagytalak el.

– Ezt pont harmadszor mondod.

– Igen, mert ez a lényege az egésznek. Épp ellenkezőleg volt! Nekem eszembe sem jutott volna. És pont akkor tűntél el az életemből, amikor már karnyújtásnyira voltunk attól, hogy egymáséi legyünk.

– Nem voltunk egymáséi?

– De. De tudod, hogy értem. És belátom, sokkal jobban tettem

volna…

– Igen! – vágott közbe Jozefa. – Sokkal jobban tetted volna, ha időben intézkedtél volna. És időben vállaltad volna, amivel ez járt volna. Ha elváltál volna, és eljöttél volna hozzánk, és az apámnak bejelentetted volna, mik a szándékaid. Egy két lábon járó feltételes mód vagy, Roberto! Hallod te egyáltalán, hogy mennyi itt a volna?

– Igen. Sajnos hallom. És apád meg nyilván azt felelte volna, hogy pont magára vártunk! Isten hozta a családunkban! Vagy?

– Nem tudhatod, hogy mit mondott volna. Ezek találgatások meg feltételezések! De úgy, ahogy történtek a dolgok, esélyünk sem volt másra, csak a bukásra.

– És akkor nem is adhatunk magunknak egy második esélyt?

– De. Barátként. És nem most. Hanem évek múlva.

A bárból a pincér leszedte a kiürült poharakat. Kis tálkában hozott kesudiót és sós mogyorót, egy másikban pár szem előrecsomagolt kekszet.

– Még valamit, hölgyem, uram? – kérdezte. Roberto intett, hogy nem, aztán visszafordult Jozefához. – Rendben van, akkor barátként. Nem erőltetem – mondta, és meglazította a nyakkendőjét. – Nagyon fülledt meleg van itt. Gyere, szívjunk egy kis friss levegőt, olyan szép az este!

– Késő van, és az igazat megvallva, leginkább egy forró zuhanyra vágyom, és egy kiadós alvásra. Hajnal óta talpon vagyok.

– Akkor pár perc már igazán nem számít, gyere! – kérlelte kisfiúsan Roberto.

– Legyen. De tényleg csak pár percre.

A szálloda parkja nyugodt volt, a csendet csak a szökőkút csobogása törte meg. A fák lombkoronájából neszezés szűrődött a sötétségbe, a fűben két mókus osztozkodott egy soványka tobozon. Jozefa elnevette magát.

– Naná, hogy ugyanaz kell mindkettőnek!

– Nekem is ugyanaz kell, mint annak a másiknak.

Jozefa értette a célzást.

– A tied volt. Csak elvesztetted. És megtalálta valaki más. Hogy lehűlt a levegő! Kezdek fázni. Menjünk vissza.

Roberto gondolkodás nélkül levette a zakóját, és a lányra terítette.

– Köszönöm, de igazán…

– Nekem melegem van. Úgyhogy… – mondta halkan Roberto, és a lány vállára tette a kezét. Jozefa nem bújt ki alóla, hagyta, hogy a férfi maga felé húzza. Érezte a jól ismert illatot, és lassan alábbhagyott a reszketése. A teste gyengédséggel telt meg, és heves szívdobogással törtek fel az emlékei. Egyre jobban fojtogatták az érzelmei. Percekig szótlanul lépdeltek. Roberto egyre szorosabbra vonta az ölelését, Jozefa pedig egy apró sóhajjal a mellére hajtotta a fejét.

Visszaértek a bejárathoz. Jozefa kibújt az ölelésből, és levette Roberto zakóját.

– Meddig maradsz? – kérdezte.

– Ameddig akarod.

Jozefa elmosolyodott.

– Egyedül szeretnék felmenni.

– Ahogy kívánod.

– Aludj jól!

– Nem fog menni.

– Azért próbáld meg – mosolygott Jozefa, majd az ujját a szájához emelte, és megcsókolta. – Jó éjszakát! – mondta, és az ujjaival megérintette Roberto száját.

Amikor felért, bezárta maga mögött a szobája ajtaját, és nekidőlt. Egyszeriben érzett félelmet saját magától, és felindultságot a helyzetétől.

– Hogy lehetek ilyen hülye? Miért bátorítom, mikor tudom, hogy nem kellene ezt tennem! Úgy viselkedek, mint valami utcasarki kurva! Mint akinek, ha volt is egyáltalán, elment a maradék józan esze is! Úristen! Én barom! – szidta magát szünetet sem tartva.

– Állj le, Jozefa – mondta hangosan, miközben a tükör felé fordult. – Vőlegényed van, hé! Akit szeretsz! Hozzá fogsz menni, ezt eldöntötted. Mi az istent művelsz? – kiabált a saját

képmásával.

– Nem, nem és nem! Nem fogom visszacsinálni, és köszönöm, de nem kérek többé a bizonytalanságból! Nem lehetek annyira ostoba, hogy ne tanuljak a hibámból, és nem lehetek annyira gyenge, hogy ne tudjak uralkodni magamon! A szentségét neki! – káromkodta el magát, és nagy erővel a sarokba vágta az egyik fürdőlepedőt.

Újra a tükör elé állt, és a saját szemébe nézett. Mélyeket lélegzett, de akárhogy próbálta megállítani, kitört belőle a zokogás.

Hosszú percek óta állt mozdulatlanul a forró víz alatt. Végre kezdett megnyugodni. Elzárta a csapot, és megtörölközött. Álmatlan szomorúság lett rajta úrrá. Felcsavarta a haját, és belebújt a fürdőköpenyébe. Leoltotta a lámpákat, csak a kis olvasófényt hagyta égni, hátha a félhomály segítene álomba merülni. Kopogtak.

Először arra gondolt, talán a másik szoba felől hallatszik át. Kis idő elteltével újra kopogtak. Felkelt, és az ajtóhoz ment.

– Ki az? – szólt ki.

Néhány másodperc elteltével jött a válasz.

– Én vagyok.

– Mit szeretnél? – kérdezte Jozefa, és még mindig nem nyitotta ki.

– Én… kérlek, engedd meg, hogy bemenjek, így nem tudom elmondani.

– Menj el!

– Valóban ezt akarod?

– Igen. Ezt akarom!

Nem érkezett válasz. Jozefa fülelt, de nem hallott semmit. Az arcát a kezébe temette, a teste remegett. Szorongva, feszülten várakozott. Tudta, hogy most döntenie kell.

Pár pillanat múlva a kilincshez nyúlt, és elfordította. Az ajtó résnyire kinyílt. Hátrébb lépett tőle. Roberto óvatosan benyomta az ajtót. Jozefa kérdőn nézett rá.

– Bejöhetek?

Jozefa bólintott. Roberto becsukta maga mögött az ajtót. Álltak egymással szemben, és egyre fogyott a levegőjük. Jozefa felemelte a fejét. A férfi lassan, bizonytalanul tett feléje néhány lépést. Jozefa mozdulatlan maradt, és lehunyta a szemét. Ereiben érezte a vad lüktetést. Roberto elé állt.

A férfi első ölelésében az elmúlt évek éhének minden kínja felüvöltött. A teste forró volt, az övé nem kevésbé, a nyakát felperzselte a lehelete, égetett a tenyere és az ujjai, ahogy kibújtatta a köpenyéből. Szomjasan tépte fel az ingét és a nadrágját, markolta a férfi vállait, beletúrt a hajába, és a csókja összeolvasztotta a szájuk minden sejtjét. Roberto átfogta a lány derekát, magához szorította, erős karjait a combja alá csúsztatta, és felemelte. Jozefa a lábaival ölelte a férfi csípőjét, így vitte az ágyig.

Hajnalig szeretkeztek. Újra meg újra, nem csillapodó vággyal vették egymás testét birtokba, önző módon falták a másikat, ájulásig. Minden éjszakán át.

Az elutazás előtti utolsó reggelinél Jozefa friss dzsúzt, kávét és kétszersültet rendelt, vajjal és dupla adag eperdzsemmel. Utána egy adag palacsintát. Alig tudta magát türtőztetni, két napja farkaséhség gyötörte. Roberto csak mosolygott rá, és türelmesen várta, amíg befejezi az étkezést.

– Pár hét múlva érted megyek Bécsbe, ahogy mondtam. Addig elintézek mindent, és magammal viszlek Rómába.

– Mindkettőnkre nehéz napok várnak. Marcus már otthon van, tegnap érkezett. Kijön elém a repülőtérre.

– Ha bármi van, ezt a számot tudod hívni, csak mondd, hogy nekem akarsz üzenni, és tőlük amint lehet, megkapom.

– Rendben. Most indulnom kell. Megüzenem majd, hol találsz meg.

– Szeretnélek megölelni.

– Én is téged. De…

– Itt nem ismer senki! Különben is, már döntöttünk.

– Igen. De azért jobb lenne, ha tőlünk tudnák meg az igazat.

MARCUS EGY CSOKOR VIRÁGGAL álldogált az érkezési oldal bejáratánál. Most nagyon várta Jozefát, de tegnap, mikor egyedül kellett hazamennie, igazság szerint inkább dühöngött magában. Nem értette, miért nem ő a legfontosabb, miért helyezi a munkáját a szerelme elé az a lány, akit nemsokára feleségül fog venni.

Eldöntötte, hogy amint összeházasodtak, a sarkára fog állni, és tisztázni fogja a rangsort. Végtére is folyamatosan nő a vállalata, és a munkája mellett nem lesz ideje ilyen bonyodalmakra, ezt Jozefának is meg kell értenie. Persze kényszeríteni nem tudja és nem is akarja, és őszintén igyekszik a birtoklási vágyát fékezni, különösen azóta, amióta Jozefa erre kérte. Az anyja szerint persze ez nem volt helyes, mert a nők kötelessége alkalmazkodni a férjükhöz. De Marcus mondta neki, ha ismerné Jozefát, biztosan nem ragadtatná magát ilyen kijelentésekre.

Jozefa megjelent a kijáratban, Marcus elé sietett. Megcsókolta, átnyújtotta a virágot, és elvette a bőröndjét.

– Milyen volt, drágám? – kérdezte.

– És neked? Minden sikerült, amit elterveztél?

– Remekül haladtunk! Egy fél éven belül megalakulhat a vegyesvállalatunk. Óriási lehetőségeink vannak az exportban, és persze a gyártatásban is. De nem szeretnélek ezzel untatni. Alig várom, hogy hazaérjünk.

– Be tudnánk előtte nézni a klinikára? Telefonon érdeklődtem mindennap, de szeretném Lisát személyesen is látni. Nehéz szívvel utaztam el.

– Megértelek. Akkor arra megyünk. Bár nem hinném, hogy szívtelenségnek tartaná, ha csak holnap reggel mennél be hozzá.

– Én sem hiszem. De bűntudatom van miatta, hogy egyedül hagytam.

– És miattam nem volt bűntudatod?

– Nem volt, mert szerencsére a te lábad nem vágták le, és nem fekszel hetek óta magatehetetlenül, megcsavarozott csontokkal az ágyban.

– Szóval nem is hiányoztam?

– De. Hiányoztál. És alig vártam, hogy találkozzunk. Sok mindent kell megbeszélnünk.

– És sok mindent be kell pótolnunk – kacsintott Jozefára Marcus. – Te jössz hozzám, vagy én maradjak nálatok? Mindkét lehetőségre felkészültem. Ritka pillanat, hogy hagyom, hogy te döntsd el.

Jozefa felnevetett.

– Ahogy te szeretnéd – mondta. – De az igazság az, hogy elég kimerült vagyok.

– Nem lennél az, ha itthon maradtál és vártál volna.

– Kérlek, még csak most érkeztem, ne kezdjük ezt el megint…

– Bocsánat! – tette fel a kezét Marcus. – Máris visszavonultam!

A kórházban épp vége volt a délutáni vizitnek. Lisa a körülményekhez képest jól volt: vidámnak éppen nem lehetett nevezni, de elhagyta a száját egy-két mondat, ami a jövőbeni életéhez kapcsolódott, és ez Jozefát határozott nyugalommal töltötte el. Sikerült elkapnia az ügyeletes orvost is, aki elmondta, hogy egy, legfeljebb másfél hónap múlva, ha így halad a felépülése, hazaadják, és javasolták, hogy az első időkre mindenképpen próbáljanak szerződtetni egy ápolónőt. A költségekhez a biztosító majd hozzájárul, csak időben kezdjék el intézni a szükséges papírokat, mert nem lesz egyszerű találni valakit.

Otthon Jozefa kicsomagolt, és kikészítette a ruháit, amiket másnap le fog adni a tisztítóban. A hűtőben talált tojást és sajtot meg vajat; összeütött egy gyors omlettet, mert már megint majd elpusztult az éhségtől. Marcus rágyújtott, töltött egy pohár bort neki is, belenyalt, de nem kívánta. A füsttől émelyegni kezdett.

– Megyek, megmosakszom. Te addig foglald el magad. Nemsokára itt vagyok. Nagyon fáradtnak érzem magam.

– Én itt várlak, drágám!

Jozefa először fürödni akart; egy kád habos, forró víz, úgy gondolta, segít majd feloldani a feszültségét. Ideges és álmos is volt egyszerre. Végül a zuhanyozás mellett döntött. Tompán kavarogtak a fejében a gondolatok. Marcusnak minél hamarabb meg kell mondania az igazat, hogy nem fog hozzámenni. Győzködte magát, hogy nem halogathatja, azzal csak újabb kellemetlenségeket zúdíthat a saját nyakába.

Istenem, vajon mi lesz vele, kérdezte magától. Ha ma este közli vele az elhatározását, azonnal el fog menni, még az éjszaka folyamán. De az is könnyen lehet, hogy óriási patáliát fog csapni. Talán érdemes várni egy napot ezzel. Legfeljebb kettőt, de többet semmiképpen… És vajon hihet-e Robertónak? – hasított bele egyszeriben a kételkedés. Tudta, érezte is a férfin, hogy szerelmes. De ennyire megváltozott volna? Vajon mi történhetett? Azt mondta, hogy ő nem hagyta volna el. De akkor hogyan folytatta volna? Elvált volna? Vagy míg él, a szeretője maradt volna?

Ó, istenem, megint ez a temérdek volna. Ez fog egyszer a sírig hajszolni, sóhajtotta.

Mennyire gyűlölte ezt a szót! Gyűlölte a jelentését, hogy csak az elszalasztott meg a meg nem ragadott lehetőségek fájdalmát és keserű ízét juttatja mindig az eszébe. Szereti Marcust. De elég-e ezt érezni egy életen át? A szerelem is megkopik a mindennapok szürke taposómalmában, és csak a szeretet marad belőle. De ha a szeretet kopik meg, utána vajon mi marad? És ha Robertóban csak feléledt a vágy, amikor újra látta? Most megkapta, amit akart, és ő újra hisz neki, ő pedig… Érezte, ahogy ezernyi csápjával megint a bőre alá kúszik a gyűlöletes bizonytalanság.

Holnap üzenetet hagyok a megadott telefonszámon. Aztán minden kiderül, mondta magában.

– Drágám, készen vagy már? – hallatszott Marcus hangja a hálószobából.

– Azonnal!

Jozefa nem rakodott el maga után a fürdőszobában. A

törölközőjét maga köré csavarta, és belépett a hálószobába. Az éjjeli szekrényeken és az ablakpárkányokban lágy fénnyel égtek a gyertyák. Az asztalon egy kibontott pezsgősüveg állt. Marcus a paplan csücskével betakarózva, meztelenül feküdt az ágy közepén, kezében két pezsgőspohárral.

– Tudom, mennyire szereted a gyertyák fényét – mondta mosolyogva.

– Igen, nagyon szeretem. De ezek hogy kerültek ide?

– Mondtam, hogy minden lehetőségre felkészültem. Magammal hoztam őket.

Jozefa leült az ágy szélére, hagyta, hogy Marcus levegye a törölközőjét, és átölelje. Lehajtotta a fejét és érezte, ahogy a férfi mellkasa hullámzik a hátán. Szantálillata volt. Marcus belecsókolt a nyakába, Jozefa megemelkedett, hátulról átkarolta a férfi csípőjét, és belesimult a testébe.

– VON LEBENSBERG ÚR, az édesanyja szeretne önnel beszélni – szólt be Marcus irodájába Martina, a titkárnője. Marcus fel sem nézett a papírjaiból, csak oldalra nyúlt, és megnyomta a zöld gombot.

– Visszahívom.

– Elnézést uram, de az a helyzet…

– Martina – vágott közbe Marcus –, tudom, hogy nem egyszerű anyámnak nemet mondani. De most az egyszer próbálja megtenni. Nem érek rá!

– Értem, uram, de itt…

– Hagyja csak! – hallotta a készülékből az anyja hangját. – Marcus! Azonnal beszélnünk kell!

A következő másodpercben kivágódott az ajtó. Von Lebensberg báróné vágtatott be rajta, nyomában a feldúlt titkárnővel.

– Sajnálom… – hebegte Martina.

– Azért nem telefonon hívtalak, mert ezt személyesen kell elmondanom.

– Jó reggelt, anya! De nem várhatna? Délig át kell néznem egy fontos anyagot.

– Nem, nem várhat.

– Rendben van. Foglalj helyet – mutatott a sarokban elhelyezett kényelmes fotelre. – Innál egy kávét?

– Igen, jólesne, otthon nem ittam, annyira rohantam.

– Nem értelek. Mi lehet ennyire életbevágóan fontos? – kérdezte Marcus, és kért Martinától két erős kávét.

– Jól fogalmaztál, életbevágó.

– Hallgatlak.

– Tudod, vagyis remélem, hogy nem kell bizonygatnom neked, hogy én egész életemben csak a javadat akartam, fiam.

– Hűha!… Ez tényleg valami komoly dolog lesz!

– Régóta fontolgatom, beszéljek-e neked erről, vagy tartsam-e meg magamnak örökre.

– Még mindig nagyon rejtélyes vagy, anya. De nem lehet, hogy mindnyájunk számára kedvezőbb lenne, ha az utóbbi mellett döntenél?

– Marcus, ne csinálj mindenből viccet! Azért döntöttem végül úgy, hogy elmondom, amit tudok, mert még nem késő. Még mindent megváltoztathatsz.

– Mit kellene megváltoztatnom?

– Nos, amiket most hallani fogsz, természetesen nagyon bizalmas.

Martina megérkezett a kávéval, és az asztalra tette. A báróné megvárta, míg kimegy.

– Miről van szó?

– Inkább kiről.

– Na jó, anya, egészen felcsigáztál. Hadd halljam!

– Apád után, ha én meghaltam, nagy vagyont fognak örökölni a gyerekeid.

– Jézusom! Anya! Még meg se nősültem!

– Pont ez az!

– És te is tudod, hogy apám az alapítványára hagyott mindent!

– Igen, tudom, de a halálom után a gyerekeid fogják örökölni. Ez pedig nagy felelősséggel jár mindkettőnk számára.

– Mindkettőnk számára?

– Igen, mindkettőnknek. Mert nem hagyhatom, hogy mindent veszélyeztess egy nem megfelelő házassággal.

– Ó, szóval ide akarsz kilyukadni. Ha jók a megérzéseim, Jozefáról van szó.

– Róla. Nézd, én szeretem ezt a lányt.

– Anya, egészen biztos vagy ebben?

– Nézd, fiam! Az én szememet nem lehet becsapni. Az anyai szívemet pedig végképp nem. Nem vitatom, hogy nagyon szeret téged. De a szerelem megváltoztatja az embert, ahogy téged is. Őt nem.

– Honnan tudod, hogy nem változtatta meg? Nem ismered őt

ahhoz eléggé.

– Azt gondolhatod, hogy nem. De igazából jobban ismerem, mint hinnéd. Sikerült néhány dolgot megtudnom a múltjával kapcsolatban.

– Akkor kvittek vagyunk. Mert nekem is.

– Honnan?

– Tőle.

– Ó! És az vajon igaz?

– És az, amit te megtudtál?

– Az információk megbízható helyről származnak. Tudod, miért kellett Bécsbe jönnie annak idején?

– A tanulmányai miatt.

– Tévedsz! El akarták választani valakitől.

– Jó. Rendben, megadom magam. Tudok a történetről. Elmondta.

– És azt is elmondta, hogy ki volt az?

– Nem. De őszintén szólva, nem is érdekelt annyira, hogy megkérdezzem.

– Egy Roberto Bianchi nevű fickó az illető.

– Nahát! Volt neve is? És aztán?

– Ne gúnyolódj! Ez a férfi az apja segédtisztje volt! Nős volt, és volt két fia is!

– Már nincs?

– Jaj, édes istenem! Marcus, hát nem érted?

– Mit kéne azon értenem, hogy beleszeretett egy nős férfiba, akinek gyerekei voltak? Vagy vannak. Mintha ez még senkivel soha nem történt volna meg! Megtörtént, hát megtörtént. És vége. Ennyi.

– Csak hogy nincs vége!

– De te honnan veszed ezt?

– Megvannak a megfelelő kapcsolataim. Ne felejtsd el, hogy apád unokahúgát Riccardo Caetani vette el feleségül. Bár régóta Rómában élnek, de azon a vidéken még megvannak a birtokaik. Megkértem, nézzen utána egy-két dolognak. Jozefa nagyanyja volt a fiúk német tanára. Németországból menekültek a háború elől. Még az is lehet, hogy…

– Anya! – torkolta le Marcus az anyját –, engem elszomorít ez az egész. Észre sem veszed, hogy mint férfit alázol meg azzal a feltételezéssel, hogy a nemlétező vagyonomnak köze lehet a Jozefával kötendő házasságomhoz?

– Ő nem tudhatja, hogy nem létezik. Vagy legalábbis nem úgy, ahogy ő gondolja.

– Te jó ég! Ez a beszélgetés egyre szörnyűbb irányba tart! Előhozakodsz egy régi kapcsolatával, akibe szerinted még mindig szerelmes, de mivel az nem független, ezért belemegy, hogy velem kösse össze az életét? Aztán tudom is én, hova akarsz kilyukadni a németországi származásával? És teszed mindezt velem, akit állítólag mindenkinél jobban szeretsz? Te érted és hallod saját magad?

– Én csak neked akarok jót!

– Így? És bevallod, hogy nyomoztatsz Jozefa után? A lány után, aki bő egy hónap múlva a feleségem lesz? Mi lenne, ha inkább egy kicsit tisztelnél engem, meg a jövőbeni feleségemet, és nem szólnál bele a döntéseinkbe? Mondd, mi lenne? Képes vagy erre az érzésre egyáltalán? Mire jó ez az egész?

– Hogy felnyissam a szemedet végre. Az apja temetése után újra találkozott ezzel a férfival. Nyilvános helyen.

– És az mit bizonyítana? Szerintem pont az ellenkezőjét annak, amit állítasz. Ha lenne közöttük valami, éppen hogy egy eldugott helyen találkoztak volna, ahol senki nem láthatja meg őket.

– Nem tudhatjuk, nem volt-e ilyen is.

– Isten a magasságos égben! Most azzal fogunk foglalkozni, hogy nem volt-e valami, amiről nem tudhatunk? Üldözési mániád van, és rémeket látsz! Pontosabban nem látsz semmit. Te nem tudhatod, Jozefa milyen velem. Nem tudhatod, hogy az elmúlt éjszakákat hogyan töltöttük együtt.

– Az semmit sem bizonyít.

– Neked nem. Elég szűk látókörű voltál mindig is, ha bárki más nézőpontjáról volt szó. Nyerni akarsz, mindig és mindenáron. Nem tudsz veszíteni, se szépen, se csúnyán, és belátom, nem is volt sok alkalmad gyakorolni, mert eddig csak olyan emberekkel

akadtál össze, akik nálad gyengébbnek bizonyultak. De Jozefába bele fog törni a bicskád, előre szólok, és biztosíthatlak, hogy vele kapcsolatban mindenben tévedsz! Hagyj fel végre az ellene való áskálódással! Nem érdekel, mi volt azelőtt. Az érdekel, mi van most. A házasságomról való beszélgetést pedig egyszer és mindenkorra befejeztem! Legalábbis veled, anyám, mindenképpen.

– Ahogy kívánod. A szerelem előbb vagy utóbb, de mindenkinek elveszi a józan ítélőképességét.

– Én meg úgy látom, hogy a gyűlölet nem kevésbé.

A Roberto által megadott római számot a második este sem vették fel. Üzenetrögzítő sem jelentkezett. A nemzetközi tudakozó annyit tudott segíteni, hogy megadta a számlatulajdonos nevét, ami egy munkaközvetítő iroda volt, és a számhoz tartozó címet. Jozefa másnap munkaidőben telefonált. Kiderítette, hogy korábban dolgozott ott egy lány, Monica Spiaggi, akinek, ha jól tudják, a barátja volt az általa keresett Roberto Bianchi, de mivel egy héttel ezelőtt a munkatársuk felmondott, így további felvilágosítással sajnos nem tudnak szolgálni. Marcusnak még mindig nem mondott semmit, arra várt, hogy Robertóval kapcsolatba tudjon lépni. Biztos volt benne, hogy ő is várja a jelentkezését, mert vélhetőleg nem is tud arról, hogy akinek az üzenetet át kellene vennie, se szó, se beszéd, kilépett a munkahelyéről.

Jozefát szinte állandó rosszullétek gyötörték. Különösen a reggelek voltak szörnyűek: szédült, émelygett, és bármennyit igyekezett aludni, majdnem összeesett a fáradtságtól. Vagy éhség gyötörte, és nekiesett bárminek, ami elé került, s azt aztán többnyire ki is hányta, vagy egy falat sem ment le a torkán, hiába is erőltette volna. A kávét egyáltalán nem kívánta, a füsttől és a parfümök illatától pedig azonnal öklendezni kezdett. Kezdetben az állandó idegeskedésnek és a kimerültségének tudta be a tüneteit, de hiába tömte magát vitaminokkal, az állapota nem javult semmit.

Amikor Lisát meglátogatta a kórházban, megkérdezte az ügyeletes nővért, hogy szerinte hova forduljon a panaszaival, mert úgy érzi, hogy ideje lenne felkeresnie egy orvost. A nővér mosolyogva azt válaszolta, hogy ezt mindenképpen javasolná, de ha lehet, kezdje mindjárt a nőgyógyászánál, mert sok felesleges vizsgálatot megtakaríthat ezzel a lépéssel.

Doktor Stolz egy héten belül fogadta. A feltételezés beigazolódott, Jozefa gyermeket várt.

Amikor az orvos közölte vele a hírt, sírni kezdett. Mindenki mosolygott, azt hitték, örömében zokog. Persze, hogyne örült volna, mindig is tervezgette, ha egyszer férjhez megy. Minden lány ezt teszi. Jó, talán nem pont ilyen körülmények között szerepelt ez az álmaiban, de ha így történt, hát így történt.

Még ott, a rendelőben eldöntötte, legyen bárhogy, a gyereket meg fogja szülni.

Most már csak azt a kérdést kellett megválaszolnia, hogy melyik apának?

A Tevere kanyarogva szelte ketté a várost, melynek esti fényei, mintha a feje tetejére állt volna a világ, milliónyi csillagként látszódtak a magasból. Az északi partot méltóságteljesen uralta az ötágú Angyalvár, az onnan induló sugárút, végében a Szent Péter térrel, az obeliszkkel, a szökőkutakkal és a bazilika égbe magasodó kupolájával. A gép élesen balra fordult, a szárnya majdnem egyenesen mutatott a föld felé. A légi utaskísérő csillogó hangon magyarázta, merre van a Navona tér, ahol éjjel-nappal pezseg az élet, és hogy tőle jobbra még a Pantheon lyukas tetejű épületét is jól láthatják a kristálytiszta levegőben. A gép újra irányt váltott, és egyre közelebb süllyedt a Colosseum, a Forum Romanum és a Victor Emmanuel mesteri hármasához. Az utasok jobbra-balra hajlongva, örömteli felkiáltások közepette gyönyörködtek a kapitány által tartott légi városnézésben.

Jozefa közelebb hajolt az ablakhoz, és kinézett. Sápadt volt, és szomorúnak tűnt. Egyfolytában vívódott. Talán szerencsésebb, vélte, ha egyelőre hallgat, és még az anyjának sem mondja meg, hogy gyermeket vár. Mert ha végül Marcushoz megy, ráér megtudni utána. De azt eldöntötte, hogy a teljes igazságról soha sem fog beszélni senkinek, mert mindenkinek az lesz a legjobb, ha ő élete végéig megőrzi a titkát. Ha azonban Roberto tényleg elveszi, és ezt most, amikor találkoznak, a szándékai szerint véglegesíteni is fogják, akkor az egész ügy úgysem számít, és az sem, hogy az anyja dühös lesz rá, vagy akár ki is tagadja, mert a házasságuk ellen nem tehet semmit.

Tisztában volt vele, milyen mélyen gyűlöli az anyja Roberto Bianchit, amiért, szerinte, majdnem tönkretette a lánya életét. Tudta, hogy az anyja úgy gondolja, az utolsó pillanatban, a sors kegyelméből léphetett csak közbe. Csakhogy ezalatt egyetlen pillanatig sem érdekelték őt a lánya érzései: meg sem kérdezte róla

azt, akinek, véleménye szerint, az érdekében tette, amit tett. Fogalma sem volt arról, mennyit kellett Jozefának szenvednie; hogy hosszú éveken át majdnem belehalt a fájdalmába, de engedelmeskedett, mert az anyjával soha nem mert igazán szembeszállni.

Még az apját is, aki keményebbnek látszott ugyan, de annál gyengédebb volt, szembe tudta fordítani vele. Egész életében mindenki azt hitte, ő szabad, az anyja mellette áll, és megérti. Pedig valójában soha nem tűrt meg ellenvetést, csak a fegyelmezett kedvessége elfedte a szigorát és azt, hogy az erőszaktól sem riadt vissza, ha a szükség úgy kívánta.

Legutóbb is milyen hevesen ellenezte, hogy találkozzanak! Azt mondta, Jozefa veszélyes játékba kezd, önmagával is. Ha most azzal áll elő, hogy lehet, hogy tőle várandós, mert egyre inkább biztosra vette, hogy igen, és felbontja az eljegyzését, mert még magának is nehezen vallotta be, de a helyzet az, hogy valójában még mindig Robertót szereti, szerelemmel, olyannal, amiért mindent odaadna, csak mellette élhessen, az anyja bizonyára megvetné és elítélné.

Valóban nemes dolog az őszinteség, de mellette Jozefa megtanulta, hogy nem mindig éri meg.

Meg akarta találni Robertót. Biztosra vette, hogy mindent tisztázhatnak, és csak valamilyen szörnyűséges véletlen áldozataivá váltak mindketten. Bánta, hogy Zürichben semmi kézzelfoghatót nem adott a férfinek, amivel megtalálhatná őt.

Visszagondolva nem is értette, hogy miért nem adta meg a címét? Ő pedig nyilván nem merte tőle elkérni, hiszen világosan megmondta, hogy van valakije, sőt, az esküvőjére készül, s talán a férfi sem akarta őt kényelmetlen helyzetbe hozni azzal, hogy alkalmatlan helyen vagy időben keresi, és az elutasítása miatt Jozefának esetleg magyarázkodnia kelljen.

Egyértelmű, hogy csakis emiatt lehet, gondolta Jozefa. Arról pedig egyikük sem tehet, hogy az összekötőjük köszönés nélkül felszívódott.

Még a repülőtérről telefonált Marcusnak, hogy megérkezett, és minden rendben van, egyenesen a szállodába megy, mert holnap nehéz nap vár rá. Meghallgatta, ahogy a férfi morgolódott, hogy megint dolgozik, és amiatt van tőle távol, de megérti, hogy ez fontos neki, és hála az égnek, mindössze két napról van szó, úgyhogy valahogy túl fogja élni. Mondta, hogy most jött rá, hogy tulajdonképpen el is kísérhette volna, és legalább egyszer látná a munkája közben, ami úgy tűnik, egyelőre még nála is fontosabb, és sajnálja, hogy most erről lemaradt. Jozefa felsóhajtott, és hálát adott a teremtőjének, hogy ez nem előbb jutott Marcus eszébe.

Egész éjjel forgolódott, tolta volna az órákat, hogy minél hamarabb legyen reggel, s végre útra kelhessen. Kész terve volt, tájékozódott a térképen, tudta, mit kell tennie, hogy a férfi nyomára bukkanhasson. Elképzelte, hogy Roberto most ugyanilyen kétségek között hánykolódhat, és nem érti, nem tudja, hová tűnhetett el megint Jozefa.

És hogy milyen boldog pillanat lesz, amikor újra láthatják és végre megölelhetik egymást.

Metróval ment korán a Termini pályaudvarig, átvágott a buszparkolón, és a via Volturnót vette célba. A munkaközvetítő iroda már nyitva volt. Bent az íróasztalnál egy fiatalember üldögélt magányosan, előtte hosszúkás dobozokban különféle kartonok sorakoztak, mellettük széjjelszórt prospektusok és különféle táblázatok hevertek.

A férfi ránézett, felemelte a csészéjét; az elfolyt kávé fénylő, kerek nyoma meglátszott a papírokon. Jozefa meglazította a sálat a nyakában, és rámosolygott.

– Jó napot!

– Jó napot, miben segíthetek?

– A helyzet az, hogy én a barátnőmhöz jöttem.

A férfi körülnézett.

– Akkor valószínűleg rossz helyre jött. Rajtam kívül nincs itt senki.

– Monica Spiaggi. Pár hete még itt dolgozott.

– Igen, valóban. De felmondott, és elment. Különben megértem, annak az ajánlatnak nem lehetett ellenállni.

– És meg tudná mondani, hogy hol találom?

– Én? Hát nem én vagyok a barátnője, hanem maga! Honnan tudhatnám?

– Nos, az igazság az, hogy inkább csak jó ismerősök vagyunk. De egy életbevágóan fontos üzenetet kellene átadnom neki.

– Hetente egyszer benéz. Írja le, vagy mondja el nekem, és átadom.

– A dolog nagyon személyes. Vagyis inkább bizalmas. Nem szívesen avatnék be mást a dologba, ígéretet tettem. Kérem, mint mondtam, nagyon fontos volna!

A férfi alaposan szemügyre vette Jozefát. Hosszasan hallgatott, aztán kissé vontatottan megszólalt.

– Hát, a helyzet az, hogy nem tudom pontosan, hol találja. Valamelyik bárba ment, ide a környékre, de nem emlékszem a nevére, pedig azt hiszem, mondta…

– Családi ügyről van szó – tördelte a kezét látványosan Jozefa. – Muszáj lenne valahogyan megtudni.

– Jó. Megpróbálhatom. Ismerek valakit, aki talán meg tudja mondani, melyik az a bár. Ebédidőre vissza tudna jönni? Addigra talán kideríthetem.

– Telefonálhatok is! Az itteni számot tudom, még Monicától.

– Jobban szeretném, ha jönne. Mert esetleg meghívhatnám egy ebédre – mosolygott sokatmondóan a fiatalember.

– Ó, valóban? Ez kitűnő ötlet! Nagyon örülnék!

– Luigi – mondta a fiatalember, és kezet nyújtott.

– Leona – válaszolta Jozefa. – Nos, akkor délben! És köszönöm!

Ráérősen lődörgött néhány órát a belvárosban, benézett pár üzletbe, vett egy új szempillaspirált, és megevett egy nagy adag fagylaltot csokoládéöntettel. Amikor visszaért az irodába, Luigi már a bejárat előtt várta.

– Jó napot! Sikerült valamit megtudnia?

– Persze! – válaszolta magabiztosan Luigi.

– Jaj de jó, már nagyon izgultam. És megmondja?

– Igen, de gondoltam, majd ebéd közben megbeszélhetjük.

– Húha, nem ismer még engem! Attól tartok, egy falat sem menne le a torkomon, míg nem tudom biztosan, hogy elérem-e Monicát. S ha erőltetem, általában rögtön ki is hányom. Szóval ezt biztosan nem akarhatja, ott az asztalnál. Ezért kérem, elárulná, amit megtudott?

– Ajaj, maga ilyen izgulós?

– Igen! De azért van, amikor ez jól jön – válaszolta kuncogva Jozefa. – Szóval?

– A Pappagallóba ment, pultosnak. Este hétkor kezdenek. Én pedig egészen addig szabad lehetek! Indulhatunk?

– Persze! Csak egy telefont engedjen meg nekem, rövid leszek, megígérem.

– Már bezártam az ajtót, de ha…

– Nem, dehogy, ne nyissa ki! Nézze csak, ott van egy fülke a sarkon. Onnan elintézem.

– Akkor elkísérem.

– Köszönöm!

Jozefa belépett a fülkébe. Tárcsázott valami számot, aztán várt. Beleszólt, kicsit beszélt, a hívott fél azt mondta, hogy téves, és lerakta, mert nyilvánvalóan semmit sem értett abból, amit Jozefa összehordott. Pár perc elteltével Jozefa visszatette a már egy ideje csak búgó hallgatót.

– Jaj, Luigi, baj van! Azonnal haza kell mennem, valami történt otthon. Ne haragudjon, nem tudok most magával ebédelni. De a szavamat adom, hogy bepótoljuk.

– Kár, pedig jó lett volna. Leona, maga nagyon szép lány.

– Igen, jó lett volna. De legközelebb is jó lesz – hadarta Jozefa, majd megigazította a sálat a vállán, és leintett egy taxit.

– Viszlát, Luigi! – mondta, és beugrott az autóba.

A Pappagallo napközben szendvicseket és különféle süteményeket kínált, aztán a bisztró este bárként nyitott ki. Az utcán posztoló,

ember nagyságú műpapagájokat ilyenkor villogó, színes fényekkel világították meg, és a kiengedve hagyott ernyők alatt beindították a tükrös gömböket. Bentről szintetizátor és egy félvér dobos játéka hallatszott ki az utcára, pajettes minibe öltöztetett táncos lányok álldogáltak és rágóztak egykedvűen a külső pultnál.

Épp nyitottak, úgyhogy a hangulat forrósítása még várhatott. Amikor Jozefa kiszállt a taxiból a sarkon, csak néhányan lézengtek az előtérben. Végigment a nyitott teraszon, és megállt a portás előtt. A férfi végigmérte. Fekete, egyszerű koktélruha volt rajta, egy mutatós, szélesített vállú bőrdzsekivel és hosszú szárú csizmával. Jozefa nem hagyta a férfit sokáig gondolkodni.

– Keresek valakit – szólalt meg. – Úgy tudom, itt dolgozik, Monica Spiaggi.

– Milyen ügyben?

– Azért keresem őt, mert neki szeretném elmondani. Különben megüzenhettem volna a sofőrrel is, magán keresztül. De ha ez gondot okoz így, akkor megveszem a belépőt.

– Itt nincs belépő.

– Értem. Akkor, ha nem tudja megmondani, hol találom, annyit megtenne, hogy legalább félreáll az utamból? Lekötelezne vele.

A férfit meglepte a roham, és gyorsan oldalra állt. Jozefa elhaladt előtte, de alig tett néhány lépést, a férfi utánaszólt.

– A hátsó pultban!

Jozefa meg sem fordult, csak intett a kezével, hogy köszöni.

Áthaladt az asztalok között, és a helyiség végébe ment. Felült a bárszékre, és megvárta, míg a szőke pultos lány észreveszi.

– Mit parancsol? – kérdezte.

– Egy dzsúzt kérek.

– Magában?

– Igen.

A szőke lány magas volt, vékony és szép arcú. A tekintete lágy, az arckifejezése nyitott és kedves. Sötét, kivágott ruhát viselt, rajta egy fehér inget, a melle alatt megkötve. Kövekkel kirakott fülbevalói szikráztak a villódzó fényben.

– Tessék – mondta, és letette a poharat. – Még valamit?

– Te vagy Monica? Monica Spiaggi?

A lány meglepődött.

– Igen. Én vagyok. Miért?

– Bemutatkozom, én Jozefa Totti vagyok. Eddig még nem találkoztunk.

– Nem, valóban. És mit segíthetek?

– Kellene váltanunk pár szót. Valakiről. Gondolom, innen nem tudsz néhány percre elszabadulni.

– Most nem. De amíg nincs vendég, nyugodtan beszélhetünk. Miről, pontosabban kiről van szó?

– Roberto Bianchiról. Úgy tudom, te ismered.

– Ó, te jó ég! Hát, hogy ismerem, az túlzás. De tudom, kiről van szó.

– Azt mondta, barátok vagytok.

– Barátok soha nem voltunk. Igazán. De jártunk egy darabig. Aztán megtudtam, hogy… – itt elhallgatott, és elnézett a levegőbe.

– Hogy felesége van, és gyerekei – vette át a szót Jozefa.

– A gyerekeiről nem tudtam. Nekem már a feleség is bőven elég volt. De miért fontos ez neked?

– Robertót öt évvel ezelőtt ismertem meg, még katona volt ott, ahol laktunk. Én is olasz vagyok, de már nem Olaszországban élek. Nemrég találkoztunk újra, s amikor elváltunk, megadott egy számot, ahol üzenetet hagyhatok a számára, mondta, hogy onnan meg fogja kapni. Először azt hittem, egy lakás számát adta meg, egy ismerőséét, vagy egy barátjáét, és esténként próbálkoztam, de nem vették fel. Aztán megpróbáltam nappal is, és akkor derült ki, hogy ez a szám annak az irodának a száma, ahol te korábban dolgoztál. Akkor mondta meg valaki, hogy te ismered Bianchit, de csak ma tudtam meg Luigitól, hogy hol talállak, és most itt vagyok. Tudsz nekem segíteni?

– Hát nézd, nem tartozik rám, de ha most itt vagy, és ennyi mindent megtettél azért, hogy viszontláthasd, feltételezem, jó okod van rá.

– Igen. Ha szeretnéd, elmondom, miről van szó. Csak akkor várhatom, hogy a segítségemre légy, ha nem vezetlek félre. Gondolom, téged már hidegen hagy, mi van vele.

– Elég régóta. Nézd, én nem szeretnék turkálni az életedben, csak annyit mondj, amennyit jónak látsz. Bevallom, nagyon bele voltam zúgva. Nem volt egyszerű leállítani magam. De ma már tudom, hogy jobban jártam így. Egy pillanat! – mondta, és elsietett a pult másik feléhez. Kitöltötte a rendelt italokat, és visszatért.

– Szóval – folytatta –, sokat nem tudok róla. Úgy emlékszem, valami amerikai cégnél volt, valahova felírtam a számát, de nem hiszem, hogy eltettem. A címét viszont egyszer véletlenül megtudtam; gondoltam, egyik este megörvendeztetem, és meglátogatom. Hát, mit mondjak, a meglepetés elég jól sikerült, mert számomra akkor derült ki, hogy felesége van a drágának. Parádés nap volt!

– El tudom képzelni. És megadod a címet?

– Persze, csak gondolkodnom kell. Tomba di Nerone, igen, ez egy kertváros, a Vatikántól északra. Via Santa Giovanna, talán tíz vagy tizenkettő, de könnyű megtalálni, mert velük szemben egy virágbolt van. Kétemeletes házak, ott bérelt, ha jól emlékszem, egy földszinti lakást.

– Nagyon köszönöm. Nem is tudom meghálálni. Nagyon rendes vagy.

– Ugyan! Együtt érzek veled. Ha rám hallgatsz, megpróbálod elfelejteni. Gyönyörű vagy! Félre ne értsd, tényleg! Robertónál húsz különbet találsz itt, egy este alatt. Persze tudom, annak idején nekem is hiába mondta volna bárki. Na, megyek. Sorakoznak a pultnál. A dzsúzra pedig a vendégem voltál. Ja, és ne halj bele! Nem éri meg.

Tomba di Nerona felett gyülekeztek a felhők. Sötétlett az ég, csak percek kérdése volt, hogy eleredjen az eső. A hűvös, észak felől érkező szél ívesre hajlította a fenyők törzsét, az utca porától mindössze néhány méterre lehetett csak látni. Jozefa állig bebugyolálva haladt az utcán felfelé, és a kapukon a névjegyzékeket böngészte. Úgy döntött, a felderítést a nyolcasnál kezdi, mert a megadott házak közül egyik sem pont szemben állt a virágüzlettel.

Átnézett mindent, de nem találta a nevet. Egészen a tizenhatos számig eljutott, majd elölről kezdte újra a nyolcasnál, aztán elolvasta a hatos szám névtábláit is: ha már itt van, legyen alapos. Amikor a második kör sem járt eredménnyel, nem akarta feladni, úgy gondolta, harmadszor is nekifut a kutatásnak. Az eső kövér cseppekben kezdett esni, a szél csendesült valamelyest. Kinyitotta az ernyőjét, és még egyszer körbenézett.

Monica először a tízest mondta, ismételgette magában. A kapuhoz ment, és tüzetesen átvizsgálta a tábla minden centiméterét. Bal oldalon, a legalsó sorban, az egyik kis kazetta üres volt. A sarkában egy beszakadt papírdarabra lett figyelmes. Megpróbálta az ujjával elmozdítani, de nem sikerült. Aztán hirtelen előkapta a táskáját, és kihalászta belőle a stílfésűjét. A hegyével megemelte a kis plexi előlapot, és kihullott mögüle a papírfoszlány. Éppen sikerült elkapnia, nem lett vizes. Kisimította. Két betűt lehetett látni rajta. Egy nagy B-t és egy kis i betűt.

Gondolkodás nélkül megnyomta a hozzátartozó kapucsengőt. Várt. Ráébredt, hogy ugyanez a jelenet egyszer már lejátszódott az életében. Nem szívesen emlékezett rá, hogy az hogyan végződött, de remélte, hogy ezúttal nem úgy fog történni. Újra csengetett, de nem jött válasz. Tanácstalanul álldogált, és azon kapta magát, hogy lehetséges indokokat, magyarázatokat és felmentéseket keres, és ezeket sorolja magában újra és újra. Hogy Roberto biztos dolgozik, hiszen napközben van, miért pont most lenne itthon, és a lényeg, hogy most már tudja a címét, és bármikor visszajöhet. Legbelül azonban azt súgta valami, hogy tévúton jár. Hogy végre szembe kellene néznie az igazsággal. Roberto Bianchi eltűnt előle.

Átszaladt az úttesten, és benyitott a virágboltba.

– Jó napot! Bizonyára tud nekem segíteni, egy barátomat keresem. Rómában jártam, és gondoltam, meglátogatom – itt kis szünetet tartott – őket…

Nehezére esett használni a többes számot.

– Ha ismeri Bianchiékat, hagynék nekik üzenetet. Remélem megkérhetem, hogy átadja.

– Jó napot! Igen, ismerem a családot, persze, itt a környéken mindenki ismeri egymást.

– Jaj, de jó, akkor írnék pár sort.

– Megteheti, de sajnos attól tartok, az üzenetet nem fogom tudni már átadni nekik.

– Ó, csak nem elköltöztek?

– De.

– Jaj, de kár. Bizonyára nem tudja, hogy hova.

– Véletlenül tudom.

– És megmondaná?

– Meg. Persze a pontos címet nem ismerem. Amerikába. A férfi régóta pályázott valami kiküldetésfélére a cégnél, ahol dolgozott. Az asszony újságolta, hogy egy év után most végre megkapták. Már biztosan van egy hónapja is, hogy elmentek.

Jozefával megpördült a világ. Kiszáradt a szája, és hányinger tört rá.

– Jaj, rosszul van? Kér egy pohár vizet?

– Nem, nem köszönöm, csak biztosan az idő. A frontok miatt van, nehezen viselem.

– Ne is mondja, az én fejem is ketté akar folyton szakadni. Nem is tudom, mi történik a világgal! Régen nem volt ennyire kiszámíthatatlan az időjárás.

– Köszönöm. Akkor nem is tartom fel tovább.

– Nem tart fel, sajnos. A bolt sem a régi! Keveset vesznek ma virágot a nőknek.

– Bizony. Milyen keveset – válaszolta Jozefa, és kilépett az utcára. Forgott vele a világ, hirtelen elveszettnek érzett mindent.

Signora Lissire gondolt. Egyszer azt mondta, a csalóka reménynél még a rideg valóság is jobb. De ebben most nem adott igazat neki.

Hallotta legbelül, amint romba dől az egész élete.

– ANYA! NAHÁT, micsoda meglepetés! – kiáltott fel Jozefa. – Hogy kerülsz ide?

– Arra gondoltam, meglátogatlak. Kevés idő maradt az esküvődig. Ez az utolsó esélyem – mondta, kibújt a kabátjából, és felakasztotta az előszobai fogasra. A bőröndjét a szekrény mellé állította, aztán megölelte a lányát. – Lisa? Hogy van? Mindenképpen meg kell őt látogatnom.

– Jobban, sokkal jobban. Ha minden a terv szerint megy, az esküvő előtti héten hazahozhatjuk. Szeretném, ha velünk lenne, bár nem lesz egyszerű mindent megszervezni és gondoskodni róla. Úgy néz ki, végre találunk mellé ápolónőt. Erre nagy szükségünk is lesz. De hogy értetted, hogy az utolsó esélyed?

– Menjünk be! – mondta Zarah. – Mesélj, hogy vagy? – kérdezte, és elhelyezkedett a kanapén.

– Kérsz valamit? Nem vagy szomjas? Miért nem szóltál, hogy jössz, kimentem volna eléd a pályaudvarra!

– Hirtelen döntöttem úgy, hogy jövök.

– Jó, de attól még telefonálhattál volna!

– Nem akartam bonyodalmakat okozni. Szóval, mesélj nekem!

– Miről?

– Mindenről. Érdekelne! Hogy álltok az előkészületekkel, izgulsz-e már, mit terveztek, hol fogtok lakni, van-e valamire szükséged, igényt tartasz-e arra, hogy valamiben segítsek? És mi történt, amióta nem találkoztunk?

– Ó, de hiszen sűrűn beszélünk telefonon. Azon kívül, amit úgyis tudsz, nem sok mindenről tudok beszámolni.

– De ha mégis!

– Anya, mindig félelemmel tölt el, ha ilyen titokzatos vagy. És ezt nem szeretem.

– Én meg nem szeretem, ha nem tudok mindenről, ami a lányom életével kapcsolatos.

– De hát mindenről tudsz! Egyébként meg felnőttem.

– Biztos vagy benne? Úgy értem, mindkét dologban. Mert én egyáltalán nem.

– Miért?

– Nos, azért, mert a tudomásomra jutott, hogy nemrégiben Rómában jártál.

– De hát…

– Igen, csak hogy nem dolgozni voltál. Hanem kerestél valakit. Akivel Svájcban is találkoztál, miután apád temetése után megkeresett. Végig bizonygattad nekem, hogy mennyire akarod a Marcusszal kötendő házasságot, hogy eldöntötted… de én ismerlek, és tudom, hogy ez pont a bizonytalanságodat támasztja alá, és közben még az anyósod számára is egyértelművé vált, hogy nem vagy a fiába szerelmes. Kétszer is Marcus vette fel reggel a telefont, amikor kerestelek, és azt mondta, visszahívsz, mert rosszul érzed magad, mostanában ez gyakran előfordul. De azt nem mondta, hogy mi az oka. Jozefa! Nem lenne itt a legfőbb ideje, hogy elmond az anyádnak az igazat?

– De ezeket honnan veszed?

– Megmondom. Mert csak akkor várhatom el, hogy őszinte légy, ha én is nyílt lapokkal játszom. Edna felhívott, és elmondta, korábban figyelmeztetett téged, hogy Marcus anyja nyomoztat utánad. És hogy valószínűleg ezt te nem vetted komolyan.

– Hát miért vettem volna komolyan?

– Mert, mint látod, ő komolyan veszi. Azóta sem állt le. Szerencsére Edna a barátjától tudomást szerzett róla, és azt gondolta, jobban teszi, ha engem is bevon. Így korlátozni tudtuk az információk mennyiségét, amit a leendő anyósod tudomására hoztak. Egyértelmű, hogy a báróné a házasság megakadályozását tűzte ki célul maga elé. Minden követ megmozgat, hogy begyűjtse rólad, amit csak lehet. Aztán meglátja, mikor áll össze a kép, amit a fia elé tárhat, és ami véget vethet a kapcsolatotoknak. Röviden arról van szó, hogy meggyújtották a zsinórt a puskaporos hordó alatt, amin édesdeden üldögélsz. Te pedig annyira el vagy foglalva

valamivel, amit, szívből remélek, ez alkalommal végre megosztasz velem, hogy mindezt észre sem veszed. Úgy vélem, átkozottul nagy bajba kerültél, Jozefa!

– Nem értelek, anya. Miért lennék bajban?

– Mert szerintem fogalmad sincs, kinek a gyerekét hordod a szíved alatt.

– De ezt te miből…

– Jozefa! Nő vagyok, és anya. Tisztelj meg engem azzal, hogy nem akarsz tovább szédíteni. Miért hallgattál eddig erről? Mikor akarsz szólni Marcusnak? Bejelenteni a nagy hírt? Amikor már látszik, és ő is rákérdez? És akkor mit mondasz? Hogy jaj, bocsánat, de kiment a fejemből, hogy hónapok óta nem menstruálok, hányok, és nő a hasam? Mégis, mire vársz?

– Igazából már semmire sem várhatok.

– De vártál! – emelte fel a hangját Zarah. – Hogy lehettél ennyire ostoba? Roberto Bianchinak csak szórakozásra kellettél. Ahogy az összes nőcske körülötte!

– De…

– Milyen de? Elvette az eszed a szerelem, te szerencsétlen! Az ég áldjon meg! Kelj már fel csipkerózsika-álmodból, és erőltesd meg egy kicsit az agyad! Lelépett! Itt hagyott téged, elment a feleségével. Pont. Vége! És ha Marcus a gyerek apja? Akkor annak a másiknak varrtad volna a nyakába? És úgy tennél, mintha minden rendben lenne?

– Nem.

– Persze hogy nem, mert szerintem tudod, hogy nem Marcus a gyerek apja.

– Nem tudhatom. Egy nap volt a különbség.

– Te! Én legszívesebben most azonnal agyoncsapnálak – sziszegte Zarah –, és akkor minden gondunk egyszerre megoldódna. Soha nem gondoltam volna, hogy ezt fogom mondani, de örülök, hogy apádnak ezt a szégyent nem kellett megélnie.

Jozefa sírva fakadt. Hetek feszültsége tört fel belőle: most először beszélhetett nyíltan, nem hazudott, és nem is takargatott. Csak a tények maradtak.

– Sírsz? Most? Feleslegesen teszed! Semmin nem változtat!

– Tudom. De fogalmam sem volt, hogy mit tegyek.

– Dehogynem volt! Ott van benned az eredménye. Egyébként is, nem megmondtam neked, hogy ne találkozz vele újra? Örültél volna inkább, hogy egy normális ember mellett révbe érsz! Te! Te ócska!

– Kegyetlen vagy, ahogy az élet is kegyetlen hozzám.

– Az élet? Magad vagy kegyetlen magadhoz. Ne fogd másra! Mindent magadnak köszönhetsz!

– Szerinted mit tegyek?

– Nos, azt, hogy te mit tegyél, azt nem tudom. Nem is szeretném a felelősségét magamra vállalni, hogy megmondjam neked. De azt tudom, hogy ha velem ez előfordult volna, én mit tettem volna.

– Mit?

– Komolyan érdekel?

– Igen.

– Lányom, egy egyszerű választás előtt állsz. Vagy őszinte leszel, elsősorban magadhoz, aztán erőt gyűjtesz, és azokhoz is őszinte leszel, akiket szeretsz. És akkor van valami esélyed a boldogságra. Vagy egy életen át fertőző hazugságban élsz, vállalva, hogy bármikor kiderülhet az igazság, ami rád nézve akkor már beláthatatlan és helyrehozhatatlan következményekkel járhat. Azt kell eldöntened, melyiket szeretnéd?

– Jobb lenne őszintének lenni. Csak nem tudom, képes lennék-e rá. Mindig félnem kellett tőle. De azt hiszem, ez csak úgy derülhet ki, ha erőt veszek magamon, és feszegetem a határaimat.

– Ó, akkor menni fog! Ne aggódj, te ebben élen jársz! Mármint a határok feszegetésében. Egyszer és mindenkorra tiszta helyzetet kell teremtened!

– Éspedig?

– Ha férjhez akarsz menni Marcushoz, és meg akarod őrizni a tisztességed, akkor nem azt kell latolgatnod, ki a gyerek apja, hanem el kell vetetned. Még időben vagy, senki nem tud róla. A te titkod marad, és tiszta lappal kezdhetsz új életet.

– Nem, én nem leszek gyilkos!

– Értem. Mert szerelmes vagy abba, akitől van.

– De…

– Ne szólj közbe! Ha meg akarod szülni, akkor fel kell bontanod az eljegyzésedet. Talán annyit megtehetsz, hogy nem indokolod meg, bár a kérőd és a családja joggal érdemelné meg a magyarázatod. Ha becsülöd őt, meg kell tudnia, hogy megcsaltad, hogy nem tudod, övé-e vagy a másiké a gyermek, és így nem mehetsz hozzá. Bármit is mondjon, nem mehetsz hozzá! Ha megteszed, a bizonytalanság és a kétely beárnyékolja majd a boldogságotokat és egész hátralévő életedben a tányérodon fog díszelegni a bukásod. Azt esetleg felajánlhatod neki, hogy a gyermek megszületése után, ha bebizonyosodik, hogy az övé, és még mindig ezt szeretné, hozzámész. De őszintén szólva erre látom pillanatnyilag a legkisebb esélyt. Egy férfinak is van önérzete. Ha pedig nem akarja, akkor egyedül fogsz hozzá a gyereked felneveléséhez, és bízol a folytatásban, hogy nem csak ennyit szánt neked az élet.

– Ez borzasztóan hangzik.

– Borzasztó, vagy sem, ez van. Nincs rajta mit szépítgetni. Felesleges azon sopánkodni, bárcsak ne így történt volna. Mert így történt. Nem tehetsz egyebet, hozzá kell szoknod a gondolathoz. Ez az egy lehetőséged van, hogy megőrizd a méltóságodból, ami még megmaradt. Nekem pedig, ahogy mondtam, az utolsó esélyem volt arra, hogy ezt tudassam veled.

– És ha a gyerek mégis Marcusé? És a semmiért csinálnám a nagy felhajtást? Mert ez esetben gondtalanul élhetnénk. Erre is van azért kilátás, vagy nem?

– Van. Ezt be kell látnom. Bár valami azt súgja nekem, hogy nem túlságosan sok. Viszont a gondtalan élettel az van, hogy hazugságra alapozni bármit is nem más, mint futóhomokra házat építeni. Bármilyen gyenge szél elég, hogy idővel kifújja alóla a szemeket.

Két nap múlva Zarah visszautazott Bressanonéba. Azt mondta, a döntés továbbra is Jozefa kezében van.

Ha azt választja, hogy a gyereket egyedül neveli fel, teheti a szülői háznál is, de ő akár az otthonát is hátrahagyja, hogy mindenben támogatni tudja, és hozzáköltözik Bécsbe, ha azt akarja.

Ha a műtétet választja, hazautazhat, és megszervezik, amit kell – találni fog rá okot, amiért okvetlenül és halaszthatatlanul Olaszországba kell jönnie, és az igazság soha nem fog kiderülni.

Ha úgy megy Marcushoz, hogy megszüli a gyermeket, természetesen ott lesz az esküvőn, és tőle soha, senki nem fog hallani semmit az előzményekről.

De azt ne várja, hogy a cinkosa legyen. Mert van egy határ, amit az ember a gyerekéért sem lép át, és tudnia kell, hogy attól kezdve nélküle kell boldogulnia.

Az esküvő előtti héten Lisa hazatért a kórházból. A ház nagyobb léptékű átalakítására egyelőre nem gondolhattak, de a küszöböket eltávolították, a nappali és az étkező között kiszélesítették az átjárót. A vendégszobát rendezték át Lisa számára a földszinten, az emeleti hálójából lekerültek hozzá a bútorok, és az ahhoz tartozó fürdőszoba is megújult. A nővér Jozefa fenti szobájába költözött be, Jozefa pedig átmenetileg, az esküvőig, az átalakított könyvtárszobát használta.

A nagy napra Zarah Signora Lissit is meghívta, s az esküvőt megelőző éjszakát Edna is a házban töltötte, hogy segíthessen a menyasszonynak az előkészületekben. A szertartást a neustadti kápolnában tartották, az ebédet a Sacher különtermében, jókora feladatokat zúdítva ezzel a szervezők nyakába, mert közel százfős násznépet kellett mozgatniuk időre a helyszínek között.

Marcus repült a boldogságtól, Jozefa minden lépését óvta, amióta megtudta, hogy várandós. Ugyan kicsit neheztelt, hogy nem szerezhetett róla azonnal tudomást, de megértette, hogy Jozefa nem akart benne hiú reményeket kelteni, ha esetleg történne valami. A férfi legszívesebben vitrinbe zárta volna, nehogy megerőltesse magát, vagy valami baja essen. Ellentmondást nem tűrően kijelentette, hogy Jozefának kímélnie kell magát, és nem engedi, hogy akár egyetlen napot is dolgozzon az esküvőjük után.

Zarah elegáns volt, még mindig nagyon vonzó, bár mindenkinek feltűnt, mennyire törékeny lett a legutóbbi találkozásuk óta. Jól palástolta a feszültségét, és csak Jozefa tudta, mi jár a fejében. Az esküvő után mindössze egyetlen napot maradt. Jozefától azzal búcsúzott, hogy bár nem helyesli a döntését, de azt kívánja, legyen ezután maradéktalanul boldog. Kérte, hogy az unokájáról mindenképpen kapjon híreket, de az életüktől továbbra

is szeretné magát annyira távol tartani, amennyire ez csak lehetséges.

A báróné végig távolságtartó volt, és kimért: Edna szerint képtelen volt leplezni a csalódottságát. Különösen azután, hogy Jozefa közölte, utótagként meg kívánja tartani az apja nevét is.

Marcus von Lebensberg báró és Jozefa von Lebensberg-Totti báróné a nászútjuk után Neustadtba költöztek. Azonnal hozzáfogtak a gyerekszoba kialakításához, mellette pedig egy új hálószoba és fürdőszoba megtervezéséhez, gondolván, hogy egyelőre csak erre lesz idő, de végül a nappalit és az étkezőt sem hagyták meg a régi formájában, és modern kárpitokkal és függönyökkel öltöztették új köntösbe a helyiségeket.

Jozefa kérésére az összes lámpát és csillárt divatos gömb és fáklya formájúakra cserélték, amivel az antik bútorok és szőnyegek között finoman eklektikus hatást adtak az otthonuknak. Marcus egyedül a kandallóhoz ragaszkodott, mondván, hogy az olyan szép emlékeket ébreszt benne a gyerekkorából, melyekről képtelen lenne lemondani. A téli estéken majd ezeket a meghitt perceket szeretné újra átélni a feleségével és a gyerekével, és a kis jövevénynek örökül hagyni, hogy ha ő már nem lesz, a kandalló tüze még mindig loboghasson, és ne csak egy halványuló kép maradjon minderről a szívében.

Jozefa gyorsan gömbölyödött. Mondta is neki egyszer viccesen Marcus, hogy valószínűleg ő tehet róla a majdnem kétméteres termetével, ha óriásbébi jön a világra. Jozefa aztán elhagyta a félidőt, közeledett az újabb orvosi vizsgálat. Marcus aznap nem ment dolgozni, s a világért sem hagyta volna, hogy a felesége vezessen. Azt sem engedte meg, hogy mellé üljön: szigorúan a hátsó ülésre parancsolta. Jozefa tiltakozott, és hangsúlyozta, hogy nem halálos beteg, hanem babát vár, és szeretné, ha ezt a két dolgot Marcus nem keverné össze.

Elmondta, hogy tulajdonképpen már az is komoly próbatétel a számára, hogy ha Marcus otthon van, nagyjából egy tojásban maximálja neki a terhet, amit felemelhet, s a végén majd ne

csodálkozzon, ha át kell méretezni az ajtókat, mert nem fog rajtuk beférni, azért, mert meg sem moccanhat. Marcus viszont erre azt felelte, hogy nyugodtan lázadjon csak, meg háborogjon, ha akar, de ő nem tudná elviselni, ha miatta valami baj történne, és neki Jozefa ebben az állapotában ugyanúgy tetszik. Szóval ne legyenek rossz éjszakái, de azt nem hagyhatja, hogy megerőltesse magát. Jozefa megnyugtatta, hogy egyetlen kifejezés sem áll a jelenlegi életétől távolabb, mint az, hogy megerőltető.

Doktor Stolz már várt rájuk a rendelőben. Közölte, hogy alaposan szeretné megvizsgálni Jozefát, mert most eljött az idő, hogy megtudják a tényeket. Ettől mindketten megriadtak, de az orvos elmosolyodott.

– Ne gondoljanak semmi rosszra. Csak van valami, ami már legutóbb is feltűnt. Többet nem szeretnék erről mondani, csak a vizsgálat után.

Marcus elhagyta a vizsgálót. A kezét tördelve járkált a folyosón, és úgy érezte, ezek a percek sosem fognak elmúlni. Kisvártatva kinézett az ajtón az asszisztensnő.

– Bejöhet, von Lebensberg úr. A doktor úr várja.

Marcus elsápadva lépett a helyiségbe. Úgy érezte, szégyenszemre nem sok választja el attól, hogy izgalmában elájuljon. Jozefa felöltözve ült a vizsgálóágyon, és arcát a kezébe temette. Marcus megijedt. Hirtelen nem tudta eldönteni, hogy a felesége sír-e, vagy nevet.

– Kérem, ne húzzuk az időt, doktor úr!

– Nincs semmi baj! Sőt! Az a hírem van az ön számára, hogy most beigazolódott a korábbi feltételezésem. Jól kivehetően két szívhangot hallok.

– Úristen! – kiáltott fel Marcus. – És az valami rosszat jelent?

– Dehogy rosszat! – nevetett jóízűen az orvos. – Gratulálok, uram! Ez azt jelenti, hogy ikreik lesznek!

Szokatlanul meleg lett június utolsó napjaira. Jozefa már jó ideje

nem tudott sem felülni, sem oldalra fordulni, csak hanyatt fekve pihegett éjszakánként az ágyban. Lassan kezdett hozzászokni, hogy a dereka minden helyzetben le akar törni, a vékonyka lábai helyén valami furcsa, felpüffedt rudak éktelenkednek, dobként feszül a hasa, és egy falat sem fér el benne a gyerekektől.

Hajnalban éles, csipkelődő fájdalomra ébredt. Marcus jóízűen nyammogott mellette álmában. Úgy érezte, ki kell mennie. Óvatos mozdulatokkal feltápászkodott, és letette a lábát a földre. Lecsúszott az ágyról, és kiegyenesedett. Érezte, ahogy a combján, a lábszárán lefolyik a testmeleg víz. A fájdalom újból belehasított a derekába.

– Marcus! Ébredj, kérlek!

– Igen? Mi történt? Baj van?

– Nem, baj nincs. Csak azt hiszem, elkezdődött.

Marcus vigyázzállásban ugrott talpra egyetlen másodperc alatt.

– Jól vagy? Minden rendben van?

– Persze. De azért azt remélem, pár óra múlva még jobban leszek – nevette el a helyzetet Jozefa. – A bőröndöm ott van a gardrób mellett. Minden benne van. Azt kell vinnünk. Én picit rendbe szedem magam – mondta, és elindult a fürdőszobába.

Marcus már rég felöltözött, és telefonált doktor Stolznak, aki megnyugtatta, hogy egy óra múlva bent lesz ő is a klinikán. Kiállt a kocsival, belerakta a bőröndöt, egy plusz takarót és vizet, ez utóbbi kettőt maga sem tudta, hogy miért, és kétszer is megnézte, Jozefa elkészült-e már.

– Jól vagy drágám? Segítsek valamit? – kérdezte izgatottan a bezárt fürdőszoba előtt toporogva.

Kinyílt az ajtó: Jozefa frissen mosott hajjal, üdén jelent meg, talán még valami leheletnyi sminket is dobott magára. Marcus eltátotta a száját.

– Drágám, ma lesz életünk legfontosabb napja. Nem nézhetek úgy ki, mint aki ezt nem veszi komolyan!

Marcus el sem mozdult egész nap a klinikáról. Jozefát kevéssel dél

után vitték be a szülőszobába. Lassan sötétedett, de Marcus még mindig csak annyit tudott meg, hogy minden rendben zajlik odabenn, hamarosan meglesznek a babák, a doktor úr a feleségével van, és nem kell idegeskednie. Ettől függetlenül úgy érezte, perceken belül megtébolyodik a várakozásban.

Úgy gondolta, biztosan csak nyugtatgatják, és ki tudja, mi folyik az ajtók mögött. A saját maga gerjesztette hisztériája odáig fajult, hogy kijelentette, legyen bármi is most már, csak Jozefa ússza ezt meg ép bőrrel. Az anyját is többször felhívta, aki szintén igyekezett őt meggyőzni arról, hogy ez a dolog normális menete, és a saját érdekében próbáljon meg uralkodni magán. Amikor visszatért az újabb telefonálásból, az orvos már a folyosón várta.

– Von Lebensberg úr, gratulálok! Az ikrek megszülettek, jól vannak, egészségesek. A felesége egy valóságos hős volt!

– Mikor láthatom őket?

– Frau von Lebensberget most ellátják, és kihozzák a kórterembe, egy félórán belül biztosan. A gyerekeket csak pár nap múlva, mert megfigyeljük őket. Ikreknél ez teljesen normális, de üvegfalon keresztül már holnap reggel megnézheti őket.

JOZEFA SIETVE HAGYTA EL az ügyvédi irodát, szinte futott egészen a parkolóházig. Dühítette, hogy így megvárakoztatták, pedig csak néhány szerződést kellett láttamozniuk. Igaz, szívességet kértek Marcus cégének az ügyvédeitől, mert ez csak egy magáncélú adásvételi szerződés volt. Vonakodtak is, hogy nem tartozik közvetlenül a működési körükbe, de végül kötélnek álltak. Jozefa még mindig nem tudta megszokni, hogy Ausztriában vaskalap van a hivatalnokok fején.

A kocsi órája tizenegyet mutatott. Beletaposott a gázba. A dada csak kettőig tud maradni az ikrekkel, addigra pedig neki, ha törik, ha szakad, haza kell érnie. Lisa néni délelőttre várta, indulás előtt otthonról telefonált, hogy amint kész van a papírokkal, viszi hozzá aláírni. Ő biztos nem lesz türelmetlen, mert az otthonban, ahová még tavaly késő ősszel vonult be, nincsenek sürgős dolgok, de még ha lennének is, akkor sem tudna már szaladni utánuk, mondta kesernyés humorral.

Az esküvőt követően, amikor Jozefáék kiköltöztek Neustadtba, Lisa néni kettesben maradt a bentlakó nővérrel. Sokba került a ház fenntartása, értelmét vesztette az emelet, és ha havazott, szinte ki sem tudtak mozdulni, ha nem volt hozzá segítségük. Egy újabb telet már nem akartak ott végigcsinálni. Az otthonba költözés Lisa néni szinte minden tartalék pénzét felemésztette, ezért gyorsan meg is hirdették a házat, berendezésestől. Csak mostanra akadt vevő az ingatlanra: igaza volt a közvetítőnek, hogy legyenek türelemmel, nyár előtt majd beindul a piac. Az illetőnek sürgős volt a költözés, ezért egyben és gyorsan akart fizetni.

Lisa néni úgy döntött, hogy Edna és Jozefa között egyenlő arányban osztja el a házért kapott pénz nagyobbik részét, miután visszapótolta a kiadott tartalékait, hogy idős napjaira ne szoruljon

másra.

Edna nem tagadta, hogy neki ez most jól is jött, mert pár hónapja szakított Karllal, így magáról kellett gondoskodnia, az életvitele pedig emésztette a bevételeit. Karl zu Windischgraetz öreg volt hozzá, ahogy mondta, pedig még a kezét is megkérte, azonban a hercegné státusz nem volt elég vonzó Edna számára, mert, mint közölte, inkább valami fiatal hódolójának lesz a szeretője, mint feleségként Karl ápolója. A szétválásukat követően nem is búslakodott sokáig – egy alacsonyabb, köpcös üzletember mellett talált rá újra a boldogságra, már amennyire a szó egyáltalán bírt valamiféle hagyományos jelentéssel Edna szótárában. A férfival épp egy több éves kiküldetésre készültek Hong Kongba.

– Az élet egy olyan üzlet, ahol élményeket vásárolunk! – hangoztatta folyton Edna, és mindent meg is tett annak érdekében, hogy e tekintetben példás üzletasszonyként élje a mindennapjait.

A nővérek az otthonban épp az ebéd kiosztásával szorgoskodtak. Marhahús volt almás szósszal meg főtt krumplival. Előtte valamilyen átlátszó leves. Jozefa nézte a színtelen ételeket, és elmosolyodott.

A Signora Lissitől otthon megtanult finomságokra könnyen sikerült Marcust rászoktatnia: egy egész tál maszkarpónés édességet is magába tudott lapátolni, ha időben nem sikerült kicsavarni a kezéből, mert a hasát viszont könnyen elcsapta. Ausztriában enyhe felsőbbrendűségi érzéssel átitatva mindenki túlságosan egyszerűnek tartotta az olasz konyhát. Paradicsomszósz, bazsalikom, mozzarella és tészta, sorolták, ebből áll az egész! Meg pizza, darált hús, fokhagyma és újra paradicsomszósz! Lehet, hogy így van, gondolta Jozefa, de legalább van íze. Egyébként az osztrák konyhánál csak a német konyhát találta még jellegtelenebbnek, legalábbis abból ítélve, amit az anyja mesélt. Marcus azt mondta, csak azért, mert fogalma sincs, hogy mit esznek az angolok vagy az amerikaiak.

Marcus szerint a francia szakácsok a világ főzőtudományának a mesterei, a cukrászokról nem is szólva: minden csodás és különleges, persze emiatt nem mindig ehető egy hétköznapi ember számára, ráadásul az adagok is kicsik, mert valahogy nemzeti jellegzetesség szintjére emelték a soványságot, és ahhoz az adagokkal való mértékletesség bizony nélkülözhetetlen. Olaszországban bármihez nyúlsz, mondta, finom, és nincs sok misztérium a főzőlapok meg a lábasok körül, úgyhogy ha igazán éhes vagy és jót akarsz enni, ez a tökéletes választás.

Azonban, szerinte, az igazi kihívás, az a magyar konyha, és ezt onnan tudja, hogy ifjúkorában többször jártak a magyar tengernél. Nemcsak a húsos ételek, mesélte, hanem édesszájúként állította, hogy felejthetetlen a sok jellegzetes magyar sütemény is. Persze mindegyik hizlal, egészségtelen és nehezen emészthető, de egyszerűen nem lehet nekik ellenállni – ha egyszer valaki evett belőlük, ráadásul ha háznál, a nyála mindig csorogni fog utána.

Ebéd után Jozefa kitolta Lisa székét a teraszra, és betakargatta. Az otthont egy régi kastélyból alakították át, a parkja hatalmas volt, ősfák ölelték a szépen nyírott gyepet. Az épületet körbevették a virágágyások, az óriásira nőtt sásliliom bokrok tenyérnyi virágai a narancs ezernyi árnyalatával virítottak.

– Szeretek itt lenni. Észrevétlenül suhan el az idő. Tényleg, nem késel el? Megértem, ha menned kell! Úgyis jöttök, ha tudtok.

– Azt terveztem, hogy jövő héten majd megint magammal hozom az ikreket!

– De jó lesz! Szoktam nézegetni a képeiket. Milyen szép gyerekek! És mintha nem is testvérek lennének. Az egyik olyan, mint te. Megszólalásig! A haja színe, a bőre színe, az orrocskája, a szája vonala. Láttalak téged is pici korodban. Állíthatom, egy az egyben te vagy! Elképzelni se tudtam volna, hogy létezhet ilyen hasonlóság anya és gyermeke között. Ja, és láttam, a bal füle mögött neki is ott van az a bizonyos anyajegy. Milyen különös, nem?

– Igen, valóban az. Anyai ágról mindnyájunknak van.

– De a másik vajon kire üthetett? Ezen gondolkodtam a napokban – morfondírozott Lisa, és közben le sem vette a szemét

Jozefa arcáról. – Ez a kreol bőr, a sötét haj… A legjobban talán apádra emlékeztet, de neki is inkább fehér bőre volt. Igaz, gyönyörű fekete hajjal – folytatta. – A szemük viszont majdnem egyforma! Mindkettőjüké. Hihetetlenül érdekes ezt így látni!

– Ó, nagyon sokat fognak még változni! – mondta Jozefa.

– De az alapok nem, kislányom.

– Azok nem, valóban. Nem is mondtam, a legújabb, képzeld, hogy elkezdtek járni! – terelte a beszélgetést más irányba Jozefa. – Alig egyévesen! Már nem lehet őket a kocsiban tartani! Persze, még esnek-kelnek, de nem maradnak egy helyben. A dada szerint ennél jobb fogyókúra nincs is a világon.

– Hát, ahogy elnézlek, kislányom, neked arra nem nagyon van szükséged! Nem hinném, hogy kitakarod a napot, ha elé állsz!

– Sose hittem volna, hogy vékonyabb leszek, mint a terhességem előtt, és ilyen gyorsan. Pedig még szoptatok is, eszem is, csak valahogy leolvadtak rólam a kilók. Úristen! Ha visszagondolok, mekkora voltam! Épp a kezembe akadt egy ruhám a szülés előtti hetekből; ha festés lesz nálunk, a nappali összes bútorát gond nélkül letakarhatom vele, akkora!

– Látom, boldog vagy. A gyerekekkel. És mi a helyzet Marcusszal?

– Hogy ő boldog-e? Szerintem igen.

– Nem, nem ő. Azt sejtettem. Te, Jozefa!

– Marcusszal harmonikusan telnek a napok, hálás vagyok neki, amiért ennyire szeret.

Lisa oldalra fordította a fejét. Kicsit várt, mélyet sóhajtott, és megszólalt.

– Tudom, talán kicsit korainak fogod tartani, de szülj neki egy fiút. Vagy egy lányt. Aki rá hasonlít. Meglátod, egy harmadik gyerek biztonságot jelent.

– Lisa néni, kettő nem?

– Én nem tudhatom. Nekem nem volt egy sem. De fogadd meg a tanácsomat. És a pénzt, amit a házból kapsz, őrizd meg. Szép summa lesz! Azt akarom, hogy legyen saját vagyonod.

– Miért? Mire gondolsz?

– Az életre. Még ha felkészülsz is a nehézségeire, soha,

semmit nem vehetsz biztosra. Ez az én tanulságom.

– Köszönöm, és igyekszem ezt észben tartani.

– És ha már mindenről faggatlak, nem hagyhatom ki a sorból Hilde Schulzot – nevette el magát Lisa.

– A bárónét? – kacagott Jozefa. – Ha tudná, hogy mi tudjuk!

– Még mindig ellenséges veled?

– Igen, és az is marad, amíg örökre le nem hunyja a szemét. Marcusszal is többször összeszólalkozott: egyszer épp egy veszekedés kellős közepére értem haza, amikor valami olyasmit kiabált az anyjának, hogy hagyjon fel végre az üldözésemmel. Amint beléptem, azonnal elhallgattak. Szerintem még mindig nem adta fel, hogy Marcusnak megfelelő feleséget találjon. Lesben áll, és csak az alkalomra vár. Ösztönömmé vált, hogy minden lépést meggondoljak, amivel a figyelmét magamra vonhatom.

– Okos. Én az esküvőtök óta nem is láttam. Na, nem mintha különösebben hiányozna.

– Hozzánk is keveset jár, amit őszintén szólva nem bánok. Az ikrekhez nincs türelme egyáltalán, és állítólag Marcushoz sem volt, nevelőnőkre bízta.

– Én odavagyok értük! Bárcsak meglenne mindkét lábam!

– Azt, hogy odavagy értük, a gyerekek is érzik. Jobban tekintenek téged a nagyanyjuknak, mint őt.

– És anyádat?

– Anyához is nagyon kötődnek, pedig vele szintén alig találkoznak. Én havonta vastag, fényképes beszámolókat küldök neki, a karácsonyt együtt töltöttük, az szép volt, tényleg. És húsvétkor is eljött. Szíve szerint akár heteket is velük töltene, őt nem fárasztja a sütés, főzés, gondoskodás. De sajnos a kettőnk viszonya minden igyekezetünk ellenére feldolgozatlan maradt.

– Kemény asszony. Pedig én tudom, hogy vannak érzései. És állítom, hogy nagyon szeret téged.

– Igen? Mert számomra eddig csak az derült ki, hogy eléggé különbözően értelmezzük ezt a szót.

– Meg kellene őt értened. Önmagával szemben megalkuvások nélkül élte le az eddigi életét. És most már nem fog tudni rajta változtatni. Nem ismertem nála tisztességesebb feleséget és anyát.

Apád rajongott érte, és meg kell mondanom, volt is miért. Úgy szerette Brunót, ahogy kevesen lennének képesek. Pedig a Totti család férfi tagjai igencsak szilaj természetű emberek voltak. De azt hiszem, most már tényleg indulnod kellene!

– Igen, valóban. A dadának lejár az ideje – mondta Jozefa. – Visszaviszlek.

– Köszönöm, ne! Olyan jó itt a napon. Hagyj csak itt! Valahogy több a levegőm. Na, szaladj! De aztán óvatosan vezess!

Jozefa a kocsiban többször felidézte a beszélgetésük egyes részleteit. Például azt, amikor Lisa a harmadik gyerek által nyújtott biztonságról beszélt. Meg azt, amilyen átható tekintettel fürkészte az arcát, hogy alig bírta állni a pillantásait, amikor találgatta, vajon kire is hasonlít az egyik gyerek.

Lisa különös nő volt. A környezete nem is feltételezte róla, mennyi mindent tudott a világról, meg az emberekről, és az őket érintő eseményekről, pusztán azzal, hogy megfigyelte őket. Jozefa ma délutánra biztos lett abban, hogy Lisa kikövetkeztette a titkát. Azonban az a kérdés, hogy boldog-e, folyamatosan visszhangzott benne.

Valóban elfeledkezett volna erről?

Szeptemberben, a bostoni tőzsdén bekövetkezett az, amitől egy ideje mindenki rettegett a cégnél. Az ellenfelek megkezdték a társaság részvényeinek a felvásárlását. Azonnali tőkeinjekcióra lett volna szükség.

A vállalat épp befejezte a latin-amerikai üzem építését, a mutatóik a padlón hevertek, remélték, hogy a termelés beindításáig a számláikon lévő pénz fedezi a költségeiket. A bank többet nem hitelezett, és a külföldi folyószámláikra felvehető pénzmennyiségeket is kimerítették. Marcus éjszakákon át nem aludt a tudattól, hogy hiába volt az évekig tartó szívós munka, a laborvizsgálatokhoz szükséges reagens anyagok gyártására rátelepszik a legnagyobb ellenlábasa. Annyit legalább megtudott, hogy honnan érkezett a támadás, mert megsúgta egyik ügyfele, bár nem lett volna nehéz egyébként sem kitalálni. Kedvetlen volt, ideges, és majd szétfeszítette a stressz. Pénzt kellett szereznie.

Az anyja csak a tőke jövedelmét költhette, ami magánszemélyként busás bevételnek számított, de a cég megmentéséhez jóval nagyobb összegre lett volna szükség. Ezt pedig vagy az alapítvány vagyonából, vagy a tőkéjéből lehetett volna biztosítania. De az anyja egyikhez sem férhetett hozzá, mert az apja a végrendeletében megakadályozta, hogy a felesége azokat elherdálhassa. Igaza volt, ahogy Marcus is már többször megállapította: az apja látta a jövőt. Ugyanis a báróné számlái örökös tartozást mutattak, teljesítette tehát a parancsot. Ha költhette, ő költötte. Számolatlanul. Bár Marcus mindezektől függetlenül már korábban eldöntötte, hogy bármi történjék is, az anyjától nem fog semmit kérni. Napokig nem akart beszélni róla, de Jozefa annyira zaklatottá vált attól, hogy nem tudja, mi a baj, hogy addig könyörgött, kérte, piszkálta, míg végül Marcus engedett a felesége nyomásának, és beszámolt a helyzetükről.

– Egymillió schilling. Azzal pár napra vagy egy hétre lefékezhetnénk őket, és ha beindul a gyártás, már nem tehetnek semmit, hiába shortolják a vegyi alapanyaggyártót. Így levegőhöz juthatnánk, és számításaim szerint az összeg egy negyedév, de legfeljebb egy fél év alatt meg is térülhetne. És ezen az átkozott egymillió schillingen múlik minden! – fakadt ki végül Jozefának.

– Ó, Marcus! Emiatt nem kellene aggódnod! Látod, elmondhattad volna korábban is, rengeteg feszültséget spórolhattál volna meg magadnak.

– Már miért ne kellene aggódnom?

– Mert a Lisa nénitől kapott pénz ezt fedezi. Sőt, még valamennyi marad is, ha szükségünk lenne rá.

– Ki is ment a fejemből, hogy ez van neked. De mindegy, mert különben sem kérném el, nem is fogadhatom el, az a te pénzed. Miért kockáztatnád?

– Marcus! A férjem vagy! Ez nem az én pénzem, ez a mi pénzünk. És most felhasználod a jövőnk érdekében. Aztán mikor egyenesbe jöttek a dolgok, visszatesszük oda, ahonnan elvettük.

– De…

– Nincs de! Ez csak pénz! Odaadom a számla adatait, és utald, ahová kell.

Marcus másnap átutalta a pénzt. A mutatók azonnal javulni kezdtek, és lassan ő is kiengedhetett. Délutánra viszont pokoli fejfájás kezdte gyötörni, sajgott minden testrésze. Rázta a hideg, a legkisebb mozdulat is óriási erőfeszítésébe került.

Mégis végigdolgozta a napot, de mire hazaért, majdnem negyven fokra szaladt fel a láza. Jozefa priznicet rakott rá, lázcsillapítót adott, de a láza csak nem akart lejjebb menni. Az ügyeletes orvos mondta, hogy egyre több hasonló eset van: valószínűleg le volt gyengülve, ezért az elsők között kapta el. Úgy látszik, kitörőben van az influenzajárvány.

A gyerekek harmadnap reggelre lettek rosszul: hánytak, és egyik óráról a másikra felszökött a lázuk. Jozefa alig győzte a három beteget, ráadásul tovább nehezítette a helyzetét, hogy a

dada is leesett a lábáról, és mondta, hogy szerinte többet árt, ha jön, ezért legalább néhány napra otthon maradna. Jozefa egyetlen percre sem mozdult az ikrek mellől, és óránként bement Marcushoz is, készített neki friss teát, enni egyébként sem vágyott.

Másnap délelőtt telefonon értesítették, hogy Lisa is valószínűleg elkapta a vírust – éjjel magas lázzal megpróbált kikelni az ágyból, talán nem is volt tudatánál egészen, de lényeg az, hogy újra elesett. Most szerencsésen megúszta, de annyira rosszul volt, hogy beszállították légzési nehézségekkel a kórházba. Jozefa azonnal hívta a kórházat, miután pedig megmondta, hogy ő az unokahúga és az egyetlen élő rokona, közölték vele, hogy Lisát az intenzív osztályon ápolják, és az állapota válságos. Jó lenne, ha még ma meg tudnák látogatni.

Jozefa testéből kiment az erő. Legszívesebben azonnal indult volna, de a gyerekeket nem hagyhatta egyedül, függetlenül attól, hogy a tegnapi állapotuknál lényegesen jobban voltak. Marcus azóta is lázas volt, őrá nem számíthatott, és meg is beszélték, hogy amíg beteg, nem megy a gyerekek közelébe. Ránézett az órára, felemelte a hallgatót, és tárcsázott.

– Halló, nem zavarlak?

– Nem! De sietnem kell, találkozóm van.

– Szeretném megkérdezni, ki tudnál-e jönni ma hozzánk valamikor napközben.

– Hát, ma nem tudom ígérni.

– Lisa bekerült a kórházba, az állapota súlyos, azt javasolták, ma feltétlenül látogassam meg. Marcus még mindig lázas, és a gyerekek sincsenek teljesen jól, a dada szintén elkapta az influenzát. Kérlek, segítenél, vigyázni a gyerekekre pár órát, amíg bemegyek Lisához?

– És ha én is elkapom?

– Már túl vannak mind a hárman a fertőző időszakon. Én sem kaptam el.

– Persze hogy nem. Te másfajta vagy.

– Tényleg, nagyon fontos lenne. Csak pár óráról van szó – könyörgött.

– Jó, de az oda- és a visszaúttal együtt… na, jó, rendben van.

Úgyis rég voltam nálatok. De kell még egy óra legalább, hogy elkészüljek. És viszek maszkot!

A báróné, táskájában kéz- és levegőfertőtlenítőkkel, valamint maszkokkal felszerelkezve vágtatott át az előszobán. Először Marcushoz igyekezett, de az ágyhoz nem ment közel.

– Anya, nem pestisem van!

– Persze, persze, tudom, fiam! De az én koromban már nem árt az elővigyázatosság. Látod, szegény Lisa is lehet, hogy beadja a kulcsot.

– Lisa? Miket beszélsz, anya?

– Ja? Te nem tudsz róla? Nahát. Azt hittem, azt azért elmondja a feleséged, ha haláleset van kilátásban a családjában! Ha már mindent nem is!

– Nemcsak az ő családja, hanem a miénk is. És nem tudok semmiről!

– Persze hogy nem. Csodálkozom, hogy ez téged meglep. Lisa elkapott egy súlyos fertőzést. Intenzíven van. Azért rendelt ide a feleséged, hogy meglátogathassa. Addig én leszek összezárva a beteg gyerekekkel.

– De anya, a beteg gyerekek az unokáid!

– Nos, végül is igen. Na, megyek! Mikor végeztem, benézek hozzád. Addig pihenj!

Jozefa összekapkodott néhány fontos dolgot, átöltözött, és indulni készült.

– Jaj, még valamit elfelejtettem! – szólt vissza a bárónénak az ajtóból. – Délután valamikor, nem tudta pontosan megmondani, hogy mikor, mert nagyon sok a betege, meglátogatja a gyerekeket doktor Kausch. Nincs semmi teendő, legfeljebb meghallgatja őket, de már sokkal jobban vannak. A déli gyógyszerüket beadtam, ettek is, tisztába tettem őket, csak tessék minél több teát erőltetni beléjük.

– Doktor Kausch? Az ki?

– A gyermekgyógyász.

– Tudtommal néhai apósod barátja a gyerekgyógyász, doktor

Frintz.

– Ő volt. De nekünk olyan orvosra volt szükségünk, aki ki is tud jönni. Ő már nagyon idős volt ehhez. Doktor Kauscht rengetegen ajánlották, és valóban kitűnő orvos.

– Már amennyire te ezt meg tudod ítélni – mormogta maga elé a báróné.

– Sietek! Viszlát!

Jozefa steril köpenyben, és cipőre húzható papucsban álldogált az előtérben. Próbált az ablaküvegen keresztül bekukucskálni, hátha hamarabb is vethet egy pillantást Lisára, mielőtt bevezetnék. Legalább felkészülhetne arra, ami fogadni fogja. Néhány perc elteltével megjelent a nővér, és bekísérte. Az intenzíves orvos az ágy mellett állt.

– Jó napot! Frau von Hochot levettük a lélegeztetőgépről, még alszik. Fogalmunk sincs, mi történhetett, de meglehetősen kicsi a légzőfelülete. Volt korábban egy nagyobb tüdőgyulladása?

– Igen, amikor elesett, és eltörte a combját. Akkor kellett amputálni térd alatt.

– Értem. Az akkor egy végzetes trauma lehetett. Sajnálom.

– És most?

– Ön, úgy értesültem, hogy az unokahúga.

– Igen.

– Fel fog épülni! – mondta hangosan az orvos. Jozefa meglepődött. A férfi intett a kezével, hogy kövesse a szobájába.

– Természetesen nem tudhatjuk, hogy magánál van-e, és mit hall abból, amit beszélünk. Ezért inkább itt mondom el, hogy nincs esélyünk a felépülésére. Nem panaszkodott, hogy fullad?

– Nem.

– De szívesen maradt a friss levegőn és a napon, ugye?

– Igen.

– Mert ott több oxigénhez jutott. Nos, nyilvánvalóan nem akart önnek fájdalmat okozni. Ez egy hosszú lefutású betegség. Fibrózis. Az, hogy most felgyorsult és felerősödött a folyamat, ennek a vírusos infekciónak a következménye. De az

alapproblémát vélhetően a korábbi, több lebenyre kiterjedő gyulladás vagy gyulladások idézték elő.

– És mik a kilátásaink, doktor úr?

– Nem tudok és nem is szeretnék jóslásokba bocsátkozni. Mi minden tőlünk telhetőt meg fogunk tenni annak érdekében, hogy ne szenvedjen.

– Köszönöm. Bemennék még hozzá.

– Maradjon, ameddig szeretne.

Jozefa elgondolkodva állt az ágy szélénél. Egyszerre minden, ami Lisával kapcsolatos volt, amit legutolsó találkozásukkor mondott neki, amit az utolsó időkben tett, hirtelen más megvilágításba került. Annyira szerette volna neki elmondani, hogy mit érez!

Lehajolt hozzá, és a fülébe súgta, hogy „mindent köszönök". Érezte, ahogy egy erőtlen, remegő kéz megérinti a tarkóját.

– Nem tudtam többet tenni érted. Vigyázz magadra – mondta levegőtlenül.

Egy idő múlva Jozefa elengedte Lisa kezét.

– Holnap jövök! – mondta.

Lisa kinyitotta a szemét, és rámosolygott.

– Várni foglak – suttogta.

Doktor Kausch meghallgatta a gyerekek hátát.

– Ó, itt minden a legnagyobb rendben! Megmondhatja az anyukának, hogy nincs több okunk aggodalomra! Örülök, hogy megismerhettem a nagymamátokat – mondta mosolyogva az ikrek felé.

– Még nagyon aktív életet élek, sajnos nincs annyi időm az unokáimra, mint amennyit szeretnék – válaszolta a báróné.

– Megértem. De most a legédesebbek. Persze mindig ezt mondjuk arra az időszakra, ahol éppen tartanak. Erős gyerekek, és az immunrendszerük hibátlan. Két nap alatt láthatóan legyőzték a vírusokat.

– Igen, úgy tűnik. Valóban nem sokat betegeskednek.

– Nem. Féléves koruk óta ismerem őket, csak az oltásokat

jöttem ki beadni. Nagyszerű kis lurkók! Szabadna valamit megkérdeznem?

– Persze – mondta készséges kíváncsisággal a báróné. Minden ellenérzésével szemben megelégedéssel töltötte el az orvos kedves társalgása, és látható gyerekimádata.

– Gyönyörű a szemük! Ritkaság az ilyen. Kinek van a családban heterokrómiája?

– Mije?

– A heterokrómia azt jelenti, hogy kétféle színtörésű a két szemben a szivárványhártya.

– A miénkben nem volt ilyesmi. A menyem családjának nem minden tagját ismerem. De tudtommal ott sincs senki, akinek heterokromofóbiája lenne, vagyis…

– Heterokrómiája.

– Igen. Az. Miért kérdezi?

Az orvos, miközben összehajtogatta a sztetoszkópját, egy pillanatra láthatóan elgondolkodott.

– Ó, csak kíváncsiságból. Ritka az ilyesmi. És nagyon különleges!

Mire Jozefa hazaért, az orvos már rég elment, a báróné pedig tűkön ült, így gyorsan elköszöntek. Elmesélte Marcusnak a kórházban történteket. Levert volt, és igyekezett a gondolatait visszaterelni a gyerekeihez, Marcus vacsorájához, és a saját életéhez.

Az anyján kívül Lisa volt az egyetlen élő rokona. Este, lefekvés előtt arra kérte Marcust, hogy ma éjszaka az ikrek szobájában aludhasson. Hanyatt dőlt, karjába fektette a gyerekeket, és a könnyei nehéz álomba kísérték.

Kora reggel telefonáltak a kórházból, hogy Lisa elment.

A KÜLVÁROSI RENDELŐINTÉZET, a környék valamennyi házával összhangban, rendkívül elhanyagolt állapotokat mutatott. Az időkoptatta ajtók nyikorgása szünet nélkül visszhangzott a folyosókon. A portásfülke mellett egy kézzel írott tábla igazította el a beérkezőket. A gyermekgyógyászat az első emeleten volt.

– Á, von Lebensberg nagymama! Üdvözlöm! Miben segíthetek? Csak nincs valami baj? – kérdezte doktor Kausch, amikor a rendelője ajtaján a báróné belépett.

– Nincs, minden a legnagyobb rendben! Legalábbis tudomásom szerint.

– Akkor mit tehetek önért?

– Szeretnék egy kicsit beszélgetni magával.

– Miről? – kérdezte kedvesen az orvos.

– Leülhetek?

– Ó, persze, elnézést, csak nagyon meglepett, hogy idejött. Egyébként ez a körzetem, nem túl előkelő, elismerem, de én gyógyítani akarok és leginkább ott, ahol erre a legnagyobb szükség van.

– Igazán méltánylandó a hivatástudata.

– Miről van szó?

– Szeretnék egy kicsit többet megtudni erről a szembetegségről. Hogy nincsenek-e veszélyben az unokáim?

– Ó, ez nem betegség! Egész életükben semmi problémát nem fog okozni. Talán egy kicsit érzékenyebb lesz a fényre. Ennyi az egész.

– Csak mert olyan elgondolkodó volt, amikor beszélgettünk a fiaméknál. És ez aggodalommal töltött el.

– Sajnálom, ha így érezte. Megnyugodhat, csupán egy genetikai mutációról van szó. Tudom, hogy ez így riasztóan hangzik, azonban a heterokrómia elsősorban mégiscsak egy

esztétikai elváltozás. Különlegessé teszi azt, akinek az egyik szeme mondjuk kék, a másik meg zöld. Vagy zöldeskék és barna. Ahogyan az ön unokáié. És az külön érdekes, hogy kétpetéjű ikreknél egyformán fennáll.

– És ezt hogy lehet elkapni?

– Ezt nem elkapni lehet. Hanem örökölni.

– Ne haragudjon, bizonyára sok butaságot kérdezek.

– Kérdezzen nyugodtan. Amire tudok, fogok válaszolni.

– Köszönöm. Szóval azért kérdezte, hogy kinek volt ilyen a családban?

– Igen.

– Nos, rémlik valami – füllentett a bárónő –, azt hiszem a menyem családjában.

– Közvetlen egyenes ági…

– Igen. Öööö… mindenképpen…

– Így már érthető.

– Mi is?

– A heterokrómiát közvetlen egyenes ágon lehet örökölni. És nem domináns, hanem recesszív az örökítése.

– Ó! És ez mit jelent pontosan?

– Azt, hogy egy gyermek, jelen esetben kettő, csak akkor születhet heterokrómiával, ha a családban az egyenes ági felmenői között ez a génmutáció létrejött. A recesszív örökítés pedig azt jelenti, hogy nem minden heterokrómiás embernek lesz heterokrómiás gyermeke, de heterokrómiás gyermek csak olyan embertől születhet, aki ezzel a génmutációval él, vagy hordozza azt.

– Értem. Akkor megnyugodtam.

– Sajnálom még egyszer, ha felesleges aggodalmakat keltettem önben. Valószínűleg azt érthette félre, hogy elgondolkodtam, vajon jól tudja-e, hogy a két család valamelyikében ilyen nem volt, mert lennie kellett, ha a gyerekek így születtek.

– Igen, igen. Így lehetett. Jaj, és még valami!

– Igen?

– Kérem, ne szóljon arról a menyeméknek, hogy itt jártam.

Amúgy is sokat hallgatok amiatt, hogy mennyit aggódom, és mindenből nagy ügyet kreálok. De az ember mégiscsak félti az unokáit. Nem igaz?

– Szerintem természetes, hogy mind a legjobbat szeretnénk a gyermekeinknek, aztán az unokáinknak, és ha valami nyugtalanít bennünket, a legjobban tesszük, ha utánajárunk.

– Látja, pont azt teszem. Utánajárok.

– Igen. És kérnie sem kell, a látogatásáról hallgatni fogok.

A kocsi az épület előtt várakozott. A báróné nagy sebbel-lobbal érkezett, meg sem várta, hogy a sofőr kinyissa az ajtót, szinte feltépte, és bevágódott az ülésre. Önelégült arckifejezéssel rendezgette el ölében a táskáját.

– Most megvagy! – sziszegte.

PÁR NAP ELTELTÉVEL mindenki szerencsésen felépült, és úgy tűnt, végre visszatérhet az életük a megszokott mederbe. Marcus újra munkába állhatott, bár meglepő módon még mindig nem érezte magát tökéletesen. Jozefa a dadára bízta az ikreket, és bement a városba, hogy Lisa temetését megszervezze.

Elhozta a holmijait az otthonból, s anélkül, hogy az összekészített csomagba, ami javarészt ruhaneműkből és néhány apróbb személyes tárgyból állt, beletekintett volna, leadta a vöröskereszt helyi megbízottjának. Egy kisalakú füzetet tartott meg csupán. Telefonszámok, Lisa legfontosabb tennivalóiról írt emlékeztető bejegyzései, és a gondosan vezetett napi kiadásai szerepeltek benne.

– Ennyi maradt egy életből – mondta. Egész úton az együtt töltött évekre, Lisa kiapadhatatlan szeretetére és vidámságára gondolt, meg arra, milyen nagyvonalúan nyugodott bele az őt egész útján végigkísérő megpróbáltatásaiba. Valahányszor meglátta, csodálattal töltötte el, hogy minden ellenére minden áldott nap reménytől csillogó szemmel tekintett az előtte álló időre.

Amikor hazaért, Marcust a nappaliban találta. Holtsápadtan feküdt a kanapén. A láza újra felszökött, és rázta a hideg. Jozefa ledobta a táskáját, és egyenesen hozzá rohant.

– Drágám, mi történt? Úristen! Csavarni lehetne a ruhádból a vizet!

– Nem tudom. Bent egyszer csak azt éreztem, elmegy az erőm.

– Gyere, próbáljunk meg felmenni a szobába. Támaszkodj rám!

– Inkább maradnék. Hamarosan el fog múlni – mondta

halvány hangon.

– Ez nem nagyon úgy néz ki! Hozok száraz ruhát! Még tüdőgyulladást kapsz így!

Jozefa nedves szivaccsal, törölközőkkel és tiszta, otthoni ruhával tért vissza. Kioldotta Marcus nyakkendőjét és övét, kigombolta az ingét, és mondta, kapaszkodjon a vállába, így nagy nehezen sikerült lefejteni róla a csuromvizes ruhát.

Marcus remegett, mint a nyárfa levele, ezért gyorsan beterítette az egyik fürdőlepedővel. Lehúzta a nadrágját: még a zoknijából és az alsóneműjéből is csavarni tudta volna a vizet. Megtörölgette a szivaccsal, a másik törölközővel átdörzsölgette a jéghideg lábát, kezét, aztán nagy küzdelmek árán felöltöztette. Aztán a kandalló mellől felkapta a plédeket, és betakargatta. Marcus pupillái annyira tágak voltak, hogy szinte semmi nem látszott az égszínkék szeméből. Jozefa megsimogatta a fejét, a füle mögé igazította a haját, ahogy mindig viselte, és rámosolygott.

– Kicsit jobb így, ugye?

A férfi erőtlenül fogta meg a kezét.

– Olyan jó vagy hozzám – mondta.

– Te vagy jó hozzám – válaszolta Jozefa. – Csinálok teát, hozok gyógyszert, és ha egy-két órán belül nem áll be változás, orvosnak is látni kell.

– Hidd el, holnapra kutya bajom!

– Elhiszem, és biztosan így is lesz. Hozom a teát és a lázcsillapítót. Pár perc, és itt vagyok!

Jozefa becsukta maga mögött az ajtót. Megállt, és a kezébe temette az arcát. Nem tudott sírni, bár szeretett volna, annyira fojtogatta valami. Baljós előérzet kúszott a bőre alá, mélyen a zsigerei közé, majd egészen a csontjaiba hatolt. Pillanatok alatt fonta köré eltéphetetlen hálóját a végtelen kétségbeesés. Félt, maga sem tudta, hogy mitől. Úgy döntött, mégis az lesz a legjobb, ha azonnal értesíti az orvosukat. Meg fogja érteni az aggodalmát, ha meglátja Marcust.

Odatette a teavizet, és friss citromokat vágott fel. A fürdőszobai gyógyszeres dobozkából kikotorta a lázcsillapítót. Egy szem maradt mindössze. A gyerekek kúpjából még volt egy egész

levéllel, így elhatározta, hiába fog tiltakozni Marcus, hogy ez nevetséges, ha szükséges, be fogja neki adni. Most ő parancsol, elég volt abból, hogy Marcus elutasítja a gyógyszereket, mondván, hogy felnőtt férfi és erős, menni fog az neki magától is.

Kinézett a konyhaablakon. A dada épp a bejárati kapuval bajlódott, az ikrek vidáman ugrándoztak körülötte. Jozefa elmosolyodott, és végigsimított a hasán. Marcus egyre többet foglalta le a gondolatait. Némelykor azon kapta magát, hogy róla ábrándozik. Látja maga előtt a mosolyát, a szeme csillogását, és már napközben arra vár, hogy este megérinthesse. Fellángolt a szeretete. Nem tudta eldönteni, hogy ezt az állapota hozta magával, vagy épp fordítva történt mindez.

A vízforraló süvíteni kezdett. A nappaliból kiáltás és hangos, fájdalmas nyögés hallatszott. Jozefa odafutott, és felrántotta az ajtót. Látta, amint Marcus feje csaknem a teste alá gyűrődik, úgy feszíti a fájdalom hátra, aztán hirtelen előre görnyed, rázkódik, és tenyérrel a mellkasát nyomogatja. A dada, kezében az ikrekkel, rémülettől eltátott szájjal álldogált Jozefa mögött.

– Vigye a gyerekeket a szobájukba, kérem! És maradjanak is ott. Hagyja nyitva a bejárati ajtót, pár perc múlva itt lesz orvos!

– Mi történt? – kérdezte a dada.

– Fogalmam sincs. De most erre nincs időm! Menjen, kérem! – mondta, majd Marcushoz rohant. Leült mellé és magához ölelte.

– Mid fáj? Mondd el, mit érzel?

– Innen középről… – lihegte Marcus –, a nyakamba, a karomba és a hátamba… sugárzik. Görcsöl.

– Lehet, hogy a szíved az, a kimerültségtől. Próbálj nyugodtan feküdni, drágám! Kihívtam az orvost, mindjárt itt lesz.

– Már szóltál neki?

– Igen, mielőtt elkezdtem csinálni a teádat.

Marcus összerándult, újra előregörnyedt, és a gyomrát fogta. Öklendezett, Jozefa a kezét elé tartotta, nem volt a gyomrában semmi. Csak sárgásfehér váladék ömlött a tenyerébe.

– A hasam… – nyögte Marcus, és lihegett.

– Mutasd a pulzusod! Alig érezni – mondta Jozefa, és az ujjait Marcus mellkasára tapasztotta. – Pedig majdnem kiugrik a szíve –

gondolta. – Istenem, csak jönne már az orvos!

Marcus visszadőlt, valamivel nyugodtabban lélegzett, de a gyomra és a köldöke környékét továbbra is erősen fájlalta. A nyilalló, feszítő érzés hátulról, a bordái mögül jött.

– Ezt csúnyán összeszedted!

– Jozefa, drágám, csak sejtem, hogy mi van velem, de ha ez a vége, tudd, hogy nagyon szerettelek.

– Butaság! Bármi is történik, nem fogjuk hagyni, hogy ez legyen a vége! És különben is, miért lenne vége? Legkevesebb harminc évig nem is gondolhatsz ilyesmire, a gyerekeket még fel kell nevelnünk!

– Igen. Őket is nagyon szeretem. Reméltem, hogy lesz még időm, és nekem is szülsz egyet.

– De hiszen…

– Tudom, drágám – tette hosszú ujjait gyengéden Jozefa szájára Marcus –, ők is a mieink. A mieink – ismételte. – Azt akartam, hogy mellettem rád találjon a boldogság. – Kevéske szünetet tartott. Zihált. – Hogy velem új életed legyen. Gyönyörű és gondtalan. Nagyon sokat szenvedtél, megérdemelted volna.

– De Marcus, miért mondod ezeket?

– Mert tudnod kell, hogy mindennél jobban szeretlek.

Jozefa arcán könnycseppek gördültek végig. Elfordult.

– Ne sírj! Nem szabad. Amióta csak megláttalak, én boldogságban élek. Ha ennyi adatott is, mesébe illően szép volt. Egyetlen perc is megért volna mindent!

Marcus teste megvonaglott. Felnyögött a kíntól, a nyaka majdnem eltört, úgy feszült megint hátra, elöl pedig ujjnyi vastagon duzzadtak ki a bőre alól az erek és az inak. Két kezével a mellkasát markolta, tépte, és üvölteni kezdett a fájdalomtól. A dada berohant, nyomában az orvossal. Jozefa teljes erejéből igyekezett megtartani a vergődő testet, hogy az orvos meghallgassa, ekkor azonban Marcus hirtelen elernyedt. A szeme becsukódott.

– Marcus! – kiáltotta Jozefa.

– Elvesztette az eszméletét. A tünetek alapján még a rendelőben értesítettem a mentőket is, hamarosan itt lesznek.

Maga jöjjön be! – fordult sürgetően a dada felé. – Segítsen! Emeljük meg a lábát!

– De mi ez, doktor úr? – kérdezte Jozefa –, jól sejtem ugye, hogy ön tudja?

– Később elmondom. Fájdalomcsillapítót fogok neki beadni, és nyugtatót. Lassítanunk kell a keringését.

A vénás injekciók hatni kezdtek. Marcus újra kinyitotta a szemét. Nem tudott megszólalni, de a tekintetével Jozefát kereste. Jozefa lehajolt hozzá. Intette, hogy valamit mondani szeretne.

– Örökké szeretni foglak.

– Én is téged – súgta a fülébe Jozefa. – És szeretném neked elmondani, hogy gyorsan meg kell gyógyulnod, mert… – de a mondata félbeszakadt.

Marcus őrült erővel kezdte magát dobálni, rémisztően hullámzott a hasa, majdnem felrepedt, és nyitott szájjal próbált levegőhöz jutni. Végül lehanyatlott, és a feje oldalra fordult. A teste elnyugodott.

Az orvos a hallgatót a szívéhez szorította, megtapogatta a nyakánál és belenézett a szemébe, majd a tenyerével leszorította.

– Végtelenül sajnálom, asszonyom. Nem tudtunk segíteni.

– Tessék? – ordított Jozefa. – Hogy mit mond?

– Asszonyom, a férje meghalt.

– Nem! Neeem! Neeeem! – üvöltött Jozefa, és Marcusra vetette magát. – Marcus! Marcus, nem hagyhatsz itt! Most, amikor… – kezdte formálni némán a mondatot, de aztán kitört belőle a sírás. A dada leguggolt hozzá, átölelte, és sokáig magához húzva tartotta. – Kérlek, kérlek, ne hagyj itt, Marcus! Nem tudom nélküled felnevelni… – zokogta ordítva a mondatfoszlányokat, és csak ölelte a férfi élettelen testét. Arcát Marcus hideg, verejtékes arcához szorítva csókolta az elfehéredett szájat.

A mentőorvos és az ápolók beviharzottak. A doktor felemelte a kezét, és az ajtóban csendben megálltak. Odament hozzájuk.

– Mi történt?

– A férfi Marfan-szindrómában szenvedett. Még gyerekkorában állapítottam meg, túl gyorsan megnőtt, és ez szemet szúrt. Az anyja nem vette komolyan, utasított, hogy ne

keltsek benne betegségtudatot, mert a fia egészséges. És az is volt, egészséges. De az ereire figyelniük kellett volna. Emiatt később kötelességemnek éreztem figyelmeztetni, hogy időzített bomba van benne, így ő tudott erről. A halál oka minden bizonnyal aneurysma ruptura. Repedés a főverőér mellkasi szakaszán. Nem lehetett mit tenni. A boncolás szerintem majd igazolja.

Jozefa még mindig a férje kihűlő testén feküdt, és most már hang nélkül ömlöttek a könnyei. Átfogta, mintha soha többé nem akarná elengedni.

Később elküldte a mentőt és az orvosukat. A dadát kérte, maradjon az ikrek mellett éjszakára.

– Négy nap leforgása alatt veszítettem el azt a két embert, aki őszintén szeretett – mondta. – A férjem halála ébresztett rá, mi az igazi szerelem. Az, amit ettől a naptól, míg élek, érezni fogok iránta, egészen az utolsó leheletemig. De soha többé nem mondhatom meg neki. És ezt kell most megpróbálnom túlélni.

– Asszonyom, a gyerekeik…

– Igen, jól mondta. A gyerekeink. Kérem, ne aggódjon miattam, mindent elkövetek – mondta, és bezárta a nappali ajtaját.

Marcust gyengéden megfürdette, és a testét utoljára végigcsókolta. Kezét a kezébe fogta, és az arcához szorította. Így nézte egy darabig.

Majd kiválasztotta a szekrényéből Marcus legszebb öltönyét, felöltöztette és megfésülte. Letérdelt a halott férje mellé, s kérte, ha tud, bocsásson meg neki.

Mellette maradt, és a fejét másnap reggelig az ölében tartotta. Hétkor szállították el.

– JÓ REGGELT! – köszöntötte szigorú hangon a dadát a báróné, és meg sem várta, hogy teljesen kinyissa a bejárati ajtót, jobb kezével félretolva azt is, meg a nőt is, beviharzott.

– Jozefa még itthon van, remélem!

– Igen, máris szólok neki.

– Köszönöm, itt vagyok. Épp indulni készültem.

– Rövid leszek – mondta a báróné.

– Parancsoljon, minek köszönhetem a korai látogatást? De jöjjön, menjünk beljebb! Megkínálhatom valamivel?

– Nem, nem szükséges – hárította el, és leült a fotelbe.

– Hallgatom.

– Úgy gondolom, elég időt adtam neked. Két hét telt el a fiam temetése óta.

– Igen. Azóta nem találkoztunk.

– Nem, valóban. Úgy gondolom, eljött az ideje, hogy szembenézzünk a tényekkel és a valósággal. És annak is itt van a legfőbb ideje, hogy elkezd kialakítani a jövődet – mondta.

– Nem tudom, mire véljem ezt a gondoskodást. Azt hiszem, nem értem egészen.

– Mindjárt meg fogod. A neustadti ház, ahogyan a néhai férjemmel közös villa és a svájci birtok is a von Lebensberg alapítvány tulajdonában van. Az alapítvány teljes vagyonát egy banki grémium kezeli, ahhoz nem fér hozzá senki. Még én sem. Rám a férjem a tőke jövedelmét és az ingatlan vagyon hasznának, már ha van, az élvezetét hagyta, halálomig. Igaz, hogy annak idején az én pénzem kellett ahhoz, hogy a családjuk a bukást elkerülje, de idővel erről a tényről valahogy megfeledkezett. Sem neki, sem az anyjának nem sikerült különösebben összebarátkozni a hála fogalmával. Marcus az életéhez egy jelentős induló összeget kapott tőle, amit, mint tudod, a vállalkozásaiba fektetett. Egyebet

nem, mert a férjem úgy vélte, kiütött rajta az én vérem, és szerinte olyan világfi volt, akiben nem volt tanácsos megbízni. Marcust az anyósom valóságos félvérként kezelte.

– És mit jelentsen mindez?

– Ez drágám, röviden azt jelenti, hogy a lehető leghamarabb el kell hagynod ezt a házat.

– Hogyan? De hiszen Marcus a férjem, és…

– A férjed meghalt – vágott közbe a báróné. – Az alapítvány és én, mint az ingatlanok hasznának az élvezője, lehetővé tettük a fiamnak, hogy a családjával benne éljen, de az iratokban benne van, hogy amennyiben nem születnének a házasságából gyermekek, akik egyébként az egész von Lebensberg vagyon örökösei lettek volna, és ő meghal, a házastársa nem jogosult az épület további használatára.

– De vannak gyermekeink! És ön továbbra is hozzájárulhatna, hogy itt maradjunk. Legalábbis még egy ideig.

– Neked vannak gyermekeid, drágám. Neki nem voltak. Az, hogy a nevét és a rangját viselik ők is, és te magad is, merő formalitás. És biztosra veheted, hogy nem fog így maradni. Ha pedig esetleg nem óhajtanád ezek után önszántadból megtenni, hogy lemondasz ezekről, kezeskedni fogok róla, hogy kényszer hatására meggondold magad. Épp ezért, miért tenném, hogy hozzájáruljak az itt maradásotokhoz? Nem fogok, és olyannyira nem, hogy ma reggel már bejelentettem a vagyonkezelőknél a szándékaimat.

– De a gyerekekről honnan veszi ezt a képtelenséget?

– Tudod te azt nagyon jól. Nekem ne add az ártatlant! Lehet, hogy Marcusszal el tudtad hitetni, de én ennél gyanakvóbb voltam, és mindent megtudtam – mosolyodott el az asszony gúnyos kárörömmel a szemében.

– Igazán? Ez érdekelne! – próbálta tartani az állásait Jozefa.

– Rendben van. Akkor anélkül, hogy túlságosan igénybe vennénk egymás idejét, mutatok valamit.

Felvette a táskáját, belenyúlt, és rövid keresgélés után egy fényképet tett az asztalra Jozefa elé.

– Ezt szereztem – mondta.

Jozefa elsápadt. A fotóról Roberto Bianchi nevetett rá.

– És mit bizonyítana mindez? – kérdezte, miközben igyekezett visszanyerni az önuralmát.

– Nézd csak meg jól. Ha esetleg nem láttad volna elégszer, vagy nem láttad volna elég közelről.

– Igen? Mit?

– A szemét. Heterokrómiája van. Mint a gyerekeiteknek. A mi családunkban nem volt. Ahogy megtudtam, a tiétekben sem. Külsőleg pedig, az egyik pont olyan, mint te vagy, a másik pedig pont olyan, mint ő. Ha gondolod, igénybe vehetünk szakértőket is. De abban az esetben elkerülhetetlenné válik, hogy még nagyobb legyen a szégyened.

– Nem lesz szükség szakértőkre – mondta lemondóan Jozefa. – Maga higgye, amit jónak lát. Fogalma sincs arról, hogyan éltünk Marcusszal.

– Aljas módon kihasználtad a fiamat! – szakította félbe Jozefát dühödten a báróné.

– És most? Hirtelen hova mehetnénk? Azt nem várhatja el…

– De – vágott ismét a mondatába –, elvárhatom! És ugye megérted, ha azt mondom, nem túlságosan foglalkoztat engem a további sorsotok. Egy hetet kapsz! Legfeljebb kettőt! Kizárólag a személyes holmijaidat viheted magaddal. És a fattyaidat, természetesen!

Jozefa a következő hetet albérlet keresésével töltötte. Nehezítette a helyzetét, hogy a számláján talán pár hétre elegendő összeg állt a rendelkezésére. Előre nem tudott volna senkinek fizetni a lakásért, így szükségképpen szobabérleten is gondolkodott.

A dada ígéretet tett neki, hogy egyelőre mellette marad, legalábbis pár órára naponta, de ő is egyedül van, és neki is meg kell majd élnie valamiből, így bármennyire szereti a kicsiket, sajnos előbb vagy utóbb, és inkább előbb, ha a helyzet nem rendeződik, más állás után kell néznie.

Jozefa több, mint másfél év kihagyás után az irodával, ahol korábban tolmácsként dolgozott, felvette ugyan a kapcsolatot, de

nem tudtak semmi biztatót mondani, pillanatnyilag nem volt üresedés. Természetesen nem kívánta ecsetelni a helyzetét, nem az volt a célja, hogy a volt munkahelyén részvétet keltsen. Aztán néhány más fordítóirodával is kísérletet tett, hogy a gyerekek mellett otthon dolgozhasson, de nem biztatták, hogy a közeljövőben bármit is tudnának neki adni. Egy volt kolléganője jelentkezett, aki hallotta, hogy dolgozni akar, és hogy be tudná ajánlani egy szállodába, de ott teljes munkaidőre kerestek embert.

Egy fizetésből hármójukat és a dadát, hogy vigyázzon a gyerekekre, amíg ő egész nap dolgozik, tudta, hogy képtelenség lenne eltartani. Egyelőre a bölcsőde, a tetemes havi díjak miatt, szóba sem kerülhetett.

Álmatlanul forgolódva töltötte az éjszakáit, szinte alig evett, és csak az járt a fejében, hány napig tud enni adni a gyerekeinek. Gondolt rá, hogy felhívja az anyját, ahogy a dada is javasolta, illetve azt, hogy fontolja meg, nem lenne-e jobb, ha esetleg mégis hazaköltözne, de erre azt válaszolta, hogy inkább a halál, és hogy egyébként is, ott még nem tart a dolog, mert egyetlen porcikája sem kívánja, hogy az anyja elégtételt vegyen rajta. Ráadásul abban sem lehet biztos, hogy befogadná őket. A dada azt mondta, hogy olyan anya nincs, aki, tegyen bármit is a gyereke, hagyná elpusztulni, de Jozefa erre azt válaszolta, hogy ő nem ismeri Zarah-t, és fogalma sincs, hogy ha egyszer elhatároz valamit, mire képes.

HÉTFŐN, A KORA REGGELI ÓRÁKBAN erőteljes csengetés verte fel a házat. Jozefa köntösben rohant le a lépcsőn. Amikor kinézett, látta, hogy két öltönyös, idősebb ember áll a bejáratban. Kinyitotta az ajtót.

– Mit óhajtanak?

– A Stolzer und Liebe ügyvédi és végrehajtó irodától jöttünk, von Lebensberg báróné megbízásából. Bizonyos dokumentumokat hoztunk önnek.

– Milyen dokumentumot?

– Néhányat át kell vetetnünk önnel, néhányat pedig alá kell íratnunk. Bejöhetnénk, kérem?

– Egy pillanat. Szeretnék felöltözni. Várjanak addig kint!

– Rendben van, asszonyom. Ugye tudja, hogy a mai napon át kell adnia nekünk a kulcsokat? Néhány óra múlva itt lesznek a vagyonkezelő megbízottai, és leltárba veszik mindazt, ami a házban található. Természetesen, ahogy a báróné kívánta, a személyes holmijaikon kívül. Amiket az elhunyttól ajándékba kapott, és ezt megfelelően bizonyítani is tudja, természetesen megtarthatja.

– Jó. Azonnal jövök. Várjanak itt! – mondta.

Becsukta az ajtót, és a hátát nekitámasztotta. Végignézett az előszobán. A csomagjait már tegnapelőtt összekészítette.

Négy bőrönd és pár kézitáska, gondolta, ennyivel kezdhetem újra.

Remegés fogta el. Kiverte a víz, végtagjai egy szemvillanás alatt dermedtek jéggé. Fulladt, és erős halálfélelem gyötörte, mely gyorsan és hevesen, egészen a végletekig fokozódott. A roham néhány percig tartott, de a vége felé úgy érezte, nem sok hija van, és elveszti az eszméletét. Amikor viszont elmúlt, olyan nyomtalanul el is tűnt, ahogy a semmiből rátört az előbb.

Jozefa örült, hogy mégsem történt nagyobb baj, mint ahogy várta, és valamiféle furcsa, ernyedt boldogság járta át, hogy hála az égnek, vége van. Az első megkönnyebbülés után azonban nagyon megijedt. Nem értette, mi van vele, csak abban reménykedett, hogy a rosszullét nem jön újra. Összeszedte az erejét, és felrohant a gyerekekhez. Még aludtak. Ránézett az órára, és felsóhajtott. Remélte, hogy a dada nemsokára velük lesz.

Magára kapta a ruháit, és beengedte a férfiakat. Elsőként aláírta, hogy lemond a halott férje nevének a használatáról, és kötelezi magát, hogy a gyermekek nevét a gyámügyi hivatalnál megváltoztatja. Továbbá, hogy lemond mindenféle követelésről, melyet a halott férje családjával és vállalataival szemben támaszthatna, és eláll azok jövőbeni, jogi úton való érvényesítésétől. Még néhány szerződés következett, melyeket el sem olvasott, csak gépiesen ellátta az aláírásával. Amint végeztek, a csengő újra megszólalt. Mire az előszobáig ért, látta, hogy megérkezett a dada, és a nyomában idegenek lepik el a házat.

– Asszonyom, üzenetet kaptam, hogy Frau Schneider igent mondott, és átadja a kisebbik szobáját. Ő most hosszabb időre elutazik a lányáékhoz; a konyhát és a fürdőt a rendelkezésére bocsájtja, de a lakás többi részét lezárja. Persze ez most mindegy is, a lényeg, hogy az utolsó pillanatban elhatározta magát. Itt a cím és a telefonszám – mondta, és átnyújtott egy noteszlapot. – Inkább magánál legyen. Egy havi lakbért kért előre, azt én átadtam neki, ön pedig majd megadja, amikor lehetősége lesz rá. Bár átmenetileg nálam is meglettünk volna, ha nincs más… nem hagytam volna, hogy az utcára kerüljenek, de nekem is csak egy szobám van, úgyhogy így lesz a legjobb, hála istennek az utolsó pillanatban szerencsésen alakultak a dolgok – hadarta.

– Nem tudom, beszélhetünk-e az én esetemben bármiféle szerencséről. Ráadásul az az érzésem, hogy az én istenem már egy jó ideje szabadságra ment. Mindenesetre hálásan köszönöm önnek, amit értünk tesz.

– Fel a fejjel! Élünk, ez a legfontosabb, és amit módunkban áll, megtesszük. Meglátja, egy idő múlva csak rossz emlékként idézheti fel ezeket a napokat. El kell fogadnunk, hogy ami

megtörtént, megtörtént. Minden rendbe fog jönni! Addig is viszont találnia kellene valakit a családból, akihez fordulhat. Csak van valaki! Gondolkozzon! Most pedig megyek, összeszedem a gyerekeket. Egy barátnőm vállalta, hogy elvisz bennünket a Leister utcába, Frau Schneider pedig már vár ránk.

– Köszönöm. Úgy érzem, egy élettelen torzó vagyok, és csak sodor magával az ár. Igyekszem tartani magam.

– Megértem, higgye el. Amikor az én férjem itt hagyott, sokáig nem tudtam, képes leszek-e valaha magamtól valamihez kezdeni. Pedig az én lábam alól nem húzta ki az anyósom a szőnyeget. Ja, jut is az eszembe! Mondta tegnap, hogy a férje íróasztalát még ki akarja üríteni. Megtette?

– Ó, jaj, mennyire feledékeny vagyok! Persze hogy nem tettem meg! Azonnal utánanézek.

Jozefa bezárkózott Marcus dolgozószobájába. Átnézte a fiókokat, de a cégek papírjain kívül csak néhány bankszámlakivonatot és műszaki leírást talált. Az alsó fiókban azonban egy Jozefa feliratú dossziéra lett figyelmes. Kiemelte, és felnyitotta. Egy esküvői kép, egy közös felvétel a gyerekekkel, nem sokkal a születésük után, és egy születésnapi fotó feküdt a benne lévő papírok tetején. Alatta néhány lap, rajta különféle adatokkal, számlaszámokkal és egy gépelt kölcsönszerződés, az egymillió schillingről, Marcus hivatalos aláírásával, a cégétől két tanúval hitelesítve. Az ő kézjegyének a helyét, kipontozva, a lap alján, szabadon hagyták. Jozefa szemét elöntötték a könnyek. Emlékezett, Marcus erősködött, hogy legyen róla írás. Ő csak nevetett rajta, és azt kérdezte, minek? Nem hinné, mondta neki, hogy erre szükség volna.

Behajtotta a dossziét, és sietve elhagyta a szobát. Arra gondolt, talán még sincs veszve minden, fény gyúlt az alagút végén. A következő pillanatban azonban belemart a kétely. Ugyan, hogyan is kaphatná ő meg ezt az összeget? A vállalathoz nem fordulhat, nem ismer ott senkit. Ha ennek ellenére mégis kitalálna valamit, az anyósa biztosan újabb tervvel áll elő, amivel keresztbe tehet neki. Ahogy a dossziét betette a kézitáskájába, az alján kicsúszott még egy fénykép. A lánykérésről, a Waldorfban. Rajta

volt az apja, az anyja, Marcus és ő, Marcus szülei, mellettük pedig Lisa néni és Edna. Meglepődött, nem is rémlett neki, hogy akkor készült volna ilyen családi fotó róluk.

– Még minden rendben volt – sóhajtotta, és csak nézte, nézte a képet, és nem tudott tőle elszakadni. Hosszan merengett. Aztán elővette a telefonos noteszét, és gyorsan fellapozta.

– Csak van valaki! – visszhangzottak benne a szavak.

– Készen vagyunk – lépett hozzá a dada. – Megjött a barátnőm is, berakodtunk, a tetőcsomagtartó is roskadásig van. Persze a férfiak közül senki sem segített, nézték, és hagyták, hogy mi kínlódjunk az egésszel – méltatlankodott lemondóan. – De végül sikerült. A gyerekek már bent ülnek.

– Köszönöm, amit értünk tesznek. Még telefonálnom kell egyet gyorsan! Néhány perc, és jövök – mondta határozottan Jozefa, és ismét elfutott a dolgozószoba irányába.

Amikor végzett, vetett egy utolsó pillantást a nappaliba. Senki nem volt már benne. Bement, és végigsimított a kanapén.

A kulcsot az előszobaszekrényre tette. A bejárati ajtót nyitva hagyta.

Nem köszönt senkinek, és nem nézett vissza.

A SŰRŰ KÖDÖN ÁTSZŰRŐDŐ, hajnali napsütésben tükörfénnyel ragyogott a tengerparti felhőkarcolók feketére lakkozott üvegborítása. Fényesre polírozott, aranyszínű szegecsek tartották össze a hatalmas táblákat. A magnóliafákkal szegélyezett főúton nagy sebességgel haladtak a taxik, mintha más közlekedési eszköz nem is lett volna a városban. A toronyházak között kocka formájú bazaltkövekből kirakott, széles szerpentin vezetett kanyarogva a repülőtér központi épülete felé. Jobb oldalt katonás rendbe állított fekete taxik sorakoztak nyitott ajtókkal és csomagtartóval, mellettük vigyázzállásban, levett sildes sapkájukat fehér kesztyűbe bújtatott kézzel szorongató sofőrök várták a korai gépekkel érkező utasokat.

A fekete Chevrolet elhaladt előttük, a nő kinézett a kocsi ablakán. Emlékezett, hogy amikor ideköltöztek, nem is számított arra, milyen tökéletes rend fogadja majd őket a távoli, egzotikus országban. A párja azt mondta, Hong Kong brit gyarmat, a britek pedig régi gyarmattartók. Értik a módját, s az eszközeik is megvannak ahhoz, hogy megtanítsák a bennszülötteket kesztyűbe dudálni.

A kocsi lassítás nélkül fordult rá a rámpára, és megállt a főbejáratnál. A sofőr kipattant, és kinyitotta az ajtót. A csomagtartóból a bőröndöket egy odaigyekvő, bordó egyenruhás hordárnak nyújtotta át. A fehér kosztümös nő határozott léptekkel tartott az osztrák légitársaság jegyeladó pultjához.

– Jó napot – mondta angolul. – Tegnap rendeltem meg telefonon a jegyemet a bécsi járatra. Első osztályra. Szeretném átvenni.

– Milyen néven történt a foglalása? – kérdezte a pultban álló lány.

– Edna von Hoch.

– Máris nézem. Egy pillanat – mondta, és fellapozta az előjegyzési füzetet. – A helyzet az, hogy még mindig várólistán van, asszonyom.

– Kérem, nagyon fontos ma elindulnom. Halaszthatatlan családi ügyről van szó.

– Megnézem, mit tehetek. Néhány perc türelmét kérem, vissza tudna jönni valamivel később?

– Igen, de már nem sok időnk maradt.

– Megteszem, ami tőlem telik.

Edna idegesen ment az üdítős automatáig. Bedobta a pénzt, és kivett egy üveg vizet. Leült a légitársaság standjával szemközti padra, és rágyújtott egy cigarettára. Jozefa járt a fejében. Bárcsak segíthetne rajta valahogyan! Borzasztó, végiggondolni is rettenetes, amin keresztülmehetett az utóbbi hetek alatt.

A bárónét prés alá kell fogni. Ami történt, megtörtént, sajnálatos, de ezen változtatni már nem lehet. De ha maradt ebben az elvetemült nőben az emberi érzésnek csak egy parányi szikrája is, nem hagyhatja őket a sorsukra. Ha pedig mégis, akkor nem marad más, elő kell venni a titkát, és azzal kell jobb belátásra kényszeríteni. Tudta, hogy nehéz küldetés előtt áll. De elhatározta, hogy Jozefát a gyerekekkel nem hagyja magára.

A pultból kiintett a földi utaskísérő.

– Asszonyom! Jöjjön! Megvan a jegye!

Edna odasietett.

– Sajnos csak másodosztályra sikerült egyet szereznem. Ha megfelel – mondta kedvesen.

– Megfelel, vagy sem, mindegy. Mennem kell. És ezer köszönet érte.

Már elcsendesedett a város, amikor leszálltak Bécsben. Edna, mielőtt a szállodájába vitette volna magát, a repülőtérről telefonált néhányat: tudatta Jozefával, hogy megérkezett, és hol fog megszállni, aztán elígérkezett korán reggelre egy pár fontos papírért, majd üzenetet hagyott Karlnak, hogy másnap délelőtt mindenképpen látnia kell, és az Adlerben megtalálja.

Karl reménykedett, hogy még mindig fontos Ednának, hiszem lám, amint hazaért, azonnal jelentkezett. Eljátszott a gondolattal, hogy talán rábírhatná a maradásra is.

Edna a szállodai szobájában kiakasztotta a ruháit, megtisztította az arcát, letusolt, és hamar ágyba bújt. Elcsigázottnak érezte magát, ugyanakkor még mindig meglehetősen izgatott volt, és alig várta, hogy eljöjjön a reggel.

JOZEFA MÁR AZ ODAKÖLTÖZÉSÜK NAPJÁN hozzálátott a berendezkedéshez. A szobájuk az udvarra nézett, a fénytelenség emiatt még kisebbé tette a helyiséget. Az ágy szerencsére elég nagy volt, így a gyerekekkel mind a hárman elfértek rajta; kiságyak elhelyezésével, hely hiányában, hiába is próbálkozott volna. A kopott, öreg kétajtós szekrény az ágy melletti teret teljesen elfoglalta: nagyjából két bőröndnyi ruhaneműt sikerült is beletuszkolni, a többi holmi összehajtogatva maradt az ablak alatti székeken.

A fürdőszobai kazánban, ha meleg vízre volt szükség, másfél órával korábban tüzet kellett rakni. Száraz fát a külső tárolóban talált, embermagasságú kupacokba felhalmozva. A konyhai sparherd hasonlóképpen működött, a mosogatóból a víz egy vödörbe folyt ki, amit aztán az udvari csatornába kellett üríteni. Frau Schneider, ahogy azt velük előre közölte, két nappal az érkezésük után felpakolt, és elhagyta a terepet. Mondta Jozefának, örül, hogy lesz, aki vigyáz két hónapig a lakásra, mert sok érték van benne.

A napok ólomlábakon jártak, a dada csak annyira tudott beugrani, hogy elhozta azt a pár dolgot, amit nekik megvett, mert ilyen pénzínséges időben kapóra jött, hogy rábíztak egy másik gyereket. Jozefa főzött, takarított, foglalkozott a gyerekekkel, ideje sem maradt a helyzetével vagy a bajával törődni. Ha mégis valami az eszébe jutott, szinte azonnal elfogta a sírás. Az éjszakákat ébren töltötte, többször is újabb rohamok törtek rá. Volt, hogy néhány percre ki is kellett mennie az udvarra, hogy friss levegőhöz jusson, attól félt ugyanis, ha nem teszi, azonnal megfullad. Állandósult benne a feszültség, és bármivel próbálkozott, nem tudta magát lehiggasztani.

Az egyik nap aztán végre elszabadulhatott pár órára, mert a

dada tudott maradni. Első útja az orvosukhoz vezetett. Elmondta, pillanatnyilag milyen állapotban van, ami részben talán érthető is, azok után, ami történt, de muszáj valamit tennie, mert két gyerekkel a nyakában, az állandóan jelentkező rohamok mellett, amelyek válogatás nélkül, otthon, az utcán, bárhol rátörhettek a semmiből, fél, hogy nem lesz képes a feladatainak megfelelni. És úgy különösen nem, hogy immáron a harmadik éjszakáját tölti ébren, és egyszerűen attól tart, hogy a végén valahol összeesik a fáradtságtól. Az orvos nyugtatót és altatót írt fel neki, elmondta, hogy este már csak az egyiket vegye be, és ha napközben ezek után sem múlna a feszültsége, plusz egy szemet bevehet a nyugtatóból, de semmi esetre sem többet. És mindkettőt szigorúan úgy, hogy előtte evett valamit. Aztán még Jozefára kacsintva kiegészítette a mondandóját azzal, hogy egy pohárka konyak is megteszi a hatását lefekvés előtt, azzal nem fog ártani senkinek.

Edna a szálloda kávéházában várta. Fel sem ismerte az első pillanatban Jozefát, annyira lefogyott, nyúzott, és elgyötört volt, árnyéka korábbi önmagának. Jozefa őszintén elmesélt mindent a lakásról, az anyagi helyzetéről és a rohamairól, amelyek egyre inkább felőrölik őt, ráadásul megakadályozzák a pihenésben, és elviselhetetlenné teszik a mindennapjait.

Edna rögtön mondta, hogy ez pánik, ezt ismeri, ilyen neki is volt annak idején, és néhanapján még mindig az eszébe jut, és fél is tőle, nehogy megismétlődjék, annyira szörnyű volt az egész. Felszaladt a szobájába, lehozott egy üvegcsét, és azt mondta, Jozefa ezt próbálja ki, ha baj van. Húsz csepp kell belőle, és meg fogja látni, mintha elvágták volna! Javasolta, hogy előbb kevesebbel próbálja ki, lássa meg, hogy rá hogyan hat, mert a szer erős, nem is lehet csak úgy kapni, de nagyon jó. Azután rátértek a találkozásuk céljára.

Jozefa átadta a kölcsönszerződést, aztán kértek a pincértől egy tollat, és alá is írta, mert még mindig üres volt a kézjegy helye. Edna vázolta, hogyan tervez a részvénytársaság közelébe jutni, a bárónéra vonatkozóan pedig megállapította, hogy ezúttal vele nagyon rossz lóra tett. Egyébként is ki nem állhatta az első perctől fogva, és addig nem is fog nyugodni, amíg legalább annyit nem

kap, mint amire a hozzáállásával meg a magatartásával nála befizetett.

Megígérte, pár napon belül, amint van eredmény, keresni fogja Jozefát.

A SZOMSZÉDOS, LEZÁRT SZOBÁBAN megkondult a falióra. Jozefa felriadt, és számolt. Hármat ütött. A hangrudak csilingelése még sokáig hallatszott a hajnali némaságban. Jozefa kicsit bódult volt, úgy rémlett, talán aludt is néhány percet, félórát talán. Behunyta a szemét és a gyerekek szuszogását figyelte. A gondolatait most is Marcus foglalta el.

Ugyanaz a jelenet játszódott le előtte újra és újra, visszatérően és ugyanúgy, soha véget érni nem akaró módon. Nappal, ébren, gyakorta kapta magát azon, hogy pereg előtte az a néhány perc, ott áll a falnál, és kívülről látja magukat, akár egy filmen. Ha álmodta, akkor pedig ő volt a főszereplő.

A jelenetben, ahogyan az a valóságban is megtörtént egyszer, Marcus szürke frakkban a parkettre vezeti, és szédítő sebességgel forognak a keringő ritmusára. Ilyenkor mindig élesen látta maga előtt a férje keskeny, csontos arcát, vakítóan kék, szigorú szemeit, sokárnyalatú, a füle mögé tűrt világos szőke haját, s látta, ahogy elmosolyodik. Elmosódva suhantak mögöttük a bálterem szikrázó fényei, elvegyülve benne nehezen kivehető arcokkal: Jozefának néha-néha sikerült megpillantani az anyját, az apját, Lisa nénit és Marcus anyját is a hullámzó tömegben. Mámorító volt rádőlni a férfi erős karjára, hangosan nevetni az örömtől, s élvezni, ahogy a lebomló hajzuhataga száll mögötte a szélben. Aztán a zene hirtelen lassulni kezdett, a lépéseik erőtlenné váltak, Marcus karja elgyengült és elengedte őt, ő pedig egyre csak távolodott tőle, de még látta, ahogy a férfi szeméből kicsordulnak a könnyek. Aztán a következő pillanatban megint a falnál állt.

Az álomból mindig erős szédüléssel ébredt, és a zene zúgó foszlányai sokáig a fülében csengtek. Újra émelyegni kezdett. Aztán fájó csend lett, és a testében elhatalmasodott a sötét űr.

A doktor pirulái nem sokat érnek, gondolta. De az is lehet,

hogy vacsora után az esti adag a dobozában maradt, meg kéne néznem. Bár emlékszem, valamiért felkeltem, hasított bele a bizonytalan felismerés. Ha elfelejtettem volna, akkor biztosan az eszembe jut, és beveszem. De nem vehettem be mégsem! Mert akkor most nem lennék ébren… töprengett folyamatosan, és próbálta a zavaros éjszaka mozaikjait egymás mellé illeszteni. Holnap felhívom, és kérek valami mást. És meg kell neki is mondanom. Legutóbb el is felejtettem… istenem, lehet, hogy nem is szabadna gyógyszereket szednem… de így sem bírom ezt elviselni. A konyak egyébként is többet segített, szögezte le keserű mosollyal. Felült, és megigazította a haját.

– Iszom még egyet – mondta sóhajtva, lelépett az ágyról, és az asztalhoz ment. Nincs a helyén az üveg, állapította meg. De akkor hol lehet?

Nem gyújtott villanyt. Az udvari világítás beszűrődő fényében hunyorogva nézett körbe.

Megvan! Ott van az éjjeliszekrényen. Ittam volna? Nem, arra emlékeznék…

Kitöltött egy adagot a pohárba. Nem látta, mennyit. Egy hajtásra megitta, és visszafeküdt. Jóleső melegség áradt szét a testében, a karjai elernyedtek, és könnyű lebegéssel elszenderült. Kis idő múlva azonban arra ébredt, hogy fullad. Felfelé kúszott a testén a félelem, remegett, és izzadni kezdett.

– Na, már csak ez hiányzott! Egy újabb roham – mondta kétségbeesetten. – Ó! Megvan! – kiáltott fel, aztán a kezét gyorsan a szája elé kapta. – Alszanak – suttogta.

Edna cseppjei! Mit is mondott? Mennyi kellene? Húsz, talán. Nem, az kevés. Harminc! Nem, mert páros szám volt… Negyven. Igen, negyven csepp lesz!

Kibotorkált a konyhába, elővette a táskából az üveget. Evőkanálba csepegtetett negyven cseppet. De a végét már nem számolta. Kis vízben feloldotta, és megitta. Mire visszatette az üveg tetejét, erősen szédülni kezdett.

Hűha, kezdődik az álom, gondolta. Erőtlenül vonszolta magát az ágyig, és már alig várta, hogy lefeküdjön.

– Végre alszom egy jót – mondta.

Megsimogatta az ikreket, hanyatt dőlt, és azonnal mély álomba merült.

A TALÁLKÁT KÉT NAP MÚLVA a Waldorf egyik klubszobájában tartották. Edna, amikor felhívta a bárónét, javasolta, hogy a téma kényes voltára tekintettel vonuljanak félre – a lobby vagy az étterem erre alkalmatlan lenne. A báróné ugyan felajánlotta, hogy találkozzanak nála, de Edna nem fogadta el, arra hivatkozva, hogy a részéről ez nem lenne udvarias.

A báróné nem is sejthette, hogy Edna azért ragaszkodott a semleges csatamezőhöz, mert kitervelte, hogy különféle okiratokkal és ügyvédekkel felszerelkezve fog érkezni, és őket mindaddig egy másik helyiségben, a báróné elől rejtve akarja tartani, míg a szükség nem kívánja, hogy színre lépjenek.

Eltökélte, ha a báróné nem hajlik a kedves szóra, akkor megfélemlítéssel kényszerítik cselekvésre.

– Edna! Nahát, milyen rég láttam! Hogy csinálja? Semmit sem változik! Irigylem, amiért láthatóan mindig boldog!

– Tudja, Hildegard, akinek jó szíve van, azt az öröm látványa boldoggá teszi. Bárkié is legyen az!

– Ilyen egyszerű volna a recept? Ezt meg kell fogadnom!

– Érdemes megpróbálni! Sőt, azt hiszem, most el is kezdhetjük gyakorolni.

– Hogy érti?

– Például mindjárt első lépésben megörvendeztethetnénk Jozefát azzal, hogy az örökségét, amit kölcsönadott a fia vállalatának, elintézi, hogy visszakaphassa.

– Drága Edna, ne legyen nevetséges! Miféle kölcsönökről szóló mesékkel tömték tele a fejét! Kétlem, hogy Jozefa külön örökölt volna az apjától bármit is, hiszen egyrészt még él az anyja, másrészt ha így volna, sem biztos, hogy hozzájuthatna. Nem

különösebben rózsás a viszonyuk, úgy sejtem, mindketten tudjuk, hogy miért.

– Ehhez semmi köze Jozefa szüleinek. Hacsak annyiban nem, hogy a nagyapja húgától származik az öröksége.

– Lisa von Hoch?

– Nos, igen. Nem mintha önre tartozna, de a háza eladásából befolyt összeg egy bizonyos részét Jozefára hagyta.

– Vagy úgy? Rendben van, talán elhiszem. Na, és az hogy került a fiam vállalatához?

– Úgy, hogy amikor a részvénytársaság a tőzsdén bajba került, ez a pénz mentette meg a felvásárlástól.

– Erről nem is tudtam. Milyen összegről van szó?

– Egymillió schillingről. És a kamatairól.

– Óh! Ez meglehetősen komoly összeg. De mi igazolja ezt? Miért kellene készpénznek vennem, amit mond?

– Nem kell. Ha óhajtja, mindjárt bebizonyítjuk.

– Bebizonyítják? Kivel?

– Behívom doktor Hirschfeld urat, elkísért, kint várakozik. A szerződés az ő ügyvédi irodájában került letétbe, további intézkedésig. A papírokba természetesen beletekinthet.

Edna kiment a helyiségből. A báróné nyugtalanul feszengett. Amikor visszatértek, mosolyt erőltetett magára. Az ügyvéd elővette a dossziét, és kinyitva az asztalra tette.

A báróné beleolvasott.

– Nahát, ki hitte volna, hogy erre is ennyi esze volt!

– Nem neki volt ennyi esze. Az ő fejében meg sem fordult. A fia volt ilyen előrelátó. Ő ragaszkodott ahhoz, hogy legyen róla írás.

– Igaza volt az apjának. Sose tudta, mi az érdeke.

– De azt tudta, mi a becsülete.

– Nahát, ez pont a maguk családjának a szájából meglehetősen furcsán hangzik.

– Ha nem bánná, inkább szeretnék a tárgynál maradni.

– Felőlem! Amúgy nem sok közöm van ehhez. Forduljanak a vállalathoz.

– Megtettük volna. Csakhogy a vállalat a fia halála után a von

Lebensberg alapítvány tulajdonába került. Megtudtuk, hogy az alapítvány a lehető leggyorsabban megszabadult tőle, mert nem kívánt laboratóriumi reagens anyagok gyártásával foglalkozni. Az érte kapott pénzt pedig hozzáadták az alapítvány tőkéjéhez.

– Na látja. Ezek szerint mindent tud. Akkor nyilván azt is tudja, hogy ha ez történt, én nem tehetek semmit.

– Szerintünk tehet. Megpróbálhatja meggyőzni az alapítvány grémiumát, hogy a befolyt összegből fizessék vissza a tartozást. Megspórolhatnánk ezzel a jogi utat.

– Ne legyen komolytalan! Ha tehetném is, miért tenném?

– Elmondom. Bízva abban, hogy nem fog túlságosan közönségesnek tartani, amiért emlékeztetem, hogy az alapítvány támogatói bizottsága felülvizsgálhatja, ha szükségét érzi, a tőke jövedelmének az elosztását. Valamint az ingatlan vagyonokra vonatkozó haszonélvezeti jogokat, amennyiben a működés zavartalansága érdekében ennek szükségét látja.

– Ezt magamtól is tudom! Talán felszólal majd a bizottságban is?

– Ó nem, dehogy. Megkérem a vőlegényemet – füllentett Edna –, Karl zu Windischgraetz herceget, aki a bizottság örökös elnöke, hogy ha lenne olyan jó, és megtenné ezt a szívességet a másod-unokahúgom életben maradásáért.

– Nem hinném, hogy erre hajlandó lenne.

– Pedig úgy vélem, hogy igen.

– Hát akkor tudja mit, próbálják meg! Én a magam részéről ezt a tetemre hívást befejeztem! Nem hallgatom tovább magát! – jelentette ki emelt hangon a báróné, felpattant, és az ajtó felé igyekezett.

– Hilde Schulz! – kiáltotta utána Edna.

A báróné megmerevedett.

– Azonnal üljön vissza! – utasította.

A báróné folytatta az útját az ajtó felé.

– Mond önnek az a név valamit, hogy Agnes von Annheim? Mert nekünk igen. Úgyhogy még egyszer kérem, azonnal üljön vissza!

– Különben? – fordult meg szikrázó szemekkel a báróné.

– Különben kénytelen lesz a kávéházban várakozó Windischgraetz herceg hamarjában megismerkedni a maga viselt dolgaival.

– Kit érdekel a maga hercege!

– Önt, báróné! Ugyanis annak az alapítványnak, amiből az ön busás jövedelme származik, aminek a tulajdonában van a villa, ahol ön él, a legfőbb támogatója Herr Aaron Lebowitz, aki az osztrák zsidó közösség kiemelkedő alakja, és nem mellesleg Windischgraetz herceg legjobb barátja.

– Sosem tagadtam, hogy egyszerű családból származom!

– Ezt mindketten tudjuk, hogy nem igaz. Sokat mesterkedett, hogy homály fedje a valódi származását. De nem ez az igazán lényeges pont.

– Hanem mi?

– Ügyvéd úr, kérem! – szólt Edna a mögöttük szótlanul várakozó férfihoz.

– Birtokunkban van, asszonyom, az ön tagsági igazolványának a hiteles másolata – kezdett a mondandójába doktor Hirschfeld –, melyet Hilde Schulz névre állítottak ki 1939-ben. Az okmány tanúsága szerint ön Ausztria bekebelezése után csatlakozott a nemzeti szocialista párthoz.

– Na és? Akkoriban sokan csatlakoztunk.

– Lehet. De nem mindenki tette azt, amit ön. Arról is megdönthetetlen bizonyítékaink vannak ugyanis, hogy aktivistaként részt vett az osztrák zsidóság összeírásában és későbbi üldöztetésében.

A báróné elsápadt. A keze remegni kezdett, és visszaült a fotelébe.

– Összegezve tehát – folytatta Edna –, nem tudom, mennyire tenne az jót a maga helyzetének, ha erről a szégyenteljes időszakáról, amelynek eltitkolásáért egész életében annyi mindent megtett, egy óvatlan mozdulattal lerántanánk a leplet, és a korántsem folttalan múltja a nyilvánosságra kerülne. Gondolom, nem szükséges mélyrehatóan ecsetelnem az önre váró következményeket.

– Micsoda számító, aljas emberek maguk!

– Engedje meg, hogy önt idézzem: meglehetősen furcsán hangzik ez pont a maga szájából.

A báróné hallgatott. A szája a gyűlölettől elkeskenyedett, a szemei résnyire szűkültek. Látszott, hogy menekülőutakat keres. Végül mégis megadta magát.

– Megteszem, amit tudok – jelentette ki zord hangon.

– Őszintén remélem, már csak a maga érdekében is, hogy sok mindent fog tudni tenni.

– Úgy gondolom, most már elmehetek.

– Nem, még nem.

– Nem volt még elég a megaláztatásomból? Mit tartogat még a számomra?

– Egy elismervényt. Amelyben kötelezi magát, hogy amennyiben az alapítvány nem térítené meg az egymillió schillinget és a kamatokat Jozefának, úgy ön átvállalja ennek a kifizetését. Ügyvéd úr, kérem, tegye a dolgát! Úgy vélem, most már a báróné lesz olyan jó, és aláírja.

– Rohadékok!

– Na, de kedves Hilde! Mi lesz így a boldog arckifejezéssel, amit tőlem annyira irigyel? Ne feledje, a jószívű embert mások örömének a látványa teszi boldoggá.

EDNA KORÁN KIPATTANT az ágyból. Rendelt a szobába egy kávét habbal és dupla adag cukorral: azt mondta magának, most nem számít, van ok az ünneplésre. Belelapozott az újságba, de hamar félredobta. Nem tudta türtőztetni az örömét. Ránézett az órájára.

Már biztosan fent vannak! Nem várok tovább, telefonálok és megnyugtatom Jozefát, hogy nagyszerűen ment minden, gondolta. Tárcsázott. Kicsengett, de nem vették fel. Újra megpróbálta. Másodszor sem. Biztosan kimentek a levegőre. Vagy épp a fürdőszobában vannak, latolgatta. Mindegy, pár óra múlva úgyis ott leszek!

Miután elkészült, lement megreggelizni, és a recepción rendelt egy taxit. Húsz perc múlva befordultak a Leister utcába.

– Hűha, nem fogunk tudni végigmenni! Úgy tűnik, le van zárva! – szólalt meg a sofőr.

Edna kinézett a szélvédőn. Frau Schneiderék háza előtt mentőautó és rendőrkocsi blokkolta a forgalmat. Nagy volt a sürgölődés, több lakó bámészkodott a kapu környékén, a kordon mögött pedig néhány fehér köpenyes ember és két rendőr láthatóan éppen intézkedett: a túloldalról érkező fekete furgonnak csináltak az emberek között helyet.

– Rendben, álljon itt meg. Gyalog megyek oda. Kérem, bármeddig is tartson, várjon meg! Fogalmam sincs, mi lehet ez a felfordulás!

Edna kiugrott a kocsiból, és amennyire csak a magas sarkú cipője lehetővé tette, futva igyekezett a házhoz. A szalagnál megállították.

– Jó napot! Én csak látogatóba megyek az unokahúgomhoz, pont ebbe a házba.

– Jó napot, hogy hívják?

– Engem? Vagy az unokahúgomat?

– Ahová megy. Bocsásson meg, de nekem tudnom kell. Parancsba van adva. Sajnos zár alatt van még egy kis ideig az épület.

– De miért? Nekem nagyon fontos elintéznivalóm van vele, engedjen át, kérem.

– Sajnos nem tehetem.

– De meddig nem lehet bemenni?

– Azt nem tudom pontosan. Addig biztosan nem, míg el nem viszik. Sajnálatos haláleset történt, és nyomozás van elrendelve. Végül nem mondta, kihez menne?

– Jozefa von Lebensberghez. Lánykori nevén Jozefa Totti.

A férfi arcán kihűltek a vonások. Zavartan nézett körbe, majd halkan megszólalt.

– Kérem, várjon itt. Megnézem, mit tehetek, hívom a parancsnokot.

Kis idő elteltével a járőr a századossal tért vissza.

– Jó napot! Kérem, kövessen!

– Ó, igazán kedves, azt hiszem, odatalálok magamtól is, díszkíséret nélkül.

A százados meg sem hallotta. Végigmentek a kapubejárón, és az udvar sarkában megálltak. Edna körbepillantott. A négyes lakást kereste. Az ajtaja nyitva állt, a küszöbön rendőrjárőr posztolt.

– Bizonyára tévedek – motyogta. – Talán másik lakás lesz.

A százados hangja zavarta fel a gondolataiból.

– Megtudhatom a nevét?

– Edna von Hoch.

– Ön a vérszerinti rokona Jozefa von Lebensberg bárónénak?

– Igen, az unokahúgom, mint mondtam. Pontosabban nem vér szerinti rokonom, a bátyám az ő nagyapjának a húgát vette feleségül. Sajnos már egyikük sem él. De ez miért fontos ennyire?

– Asszonyom, rendkívül sajnálom. A hölgy, az ön unokahúga, életét vesztette. Nem tudjuk, pontosan mikor, valószínűleg tegnapelőtt éjszaka.

– Hogyan? Aznap vagy előtte való nap még találkoztunk! Biztos ez? Biztos, hogy róla van szó?

– Igen, a szomszédok megerősítették.

– De hát hogyan?

– Vélhetőleg gyógyszertúladagolás miatt. Az orvos szerint rendkívüli módon le volt gyengülve a szervezete. Feltételezzük, hogy nem önkezével vetett véget az életének. Már csak a gyerekek miatt is.

– Te jó ég! – szakadt rá Ednára a felismerés. – Mi van a gyerekekkel?

– A kollégáim a gyámügytől már elvitték őket. Megfigyelés alá, később valószínűleg gondozásba kerülnek, ha nincs vérszerinti rokonuk.

– Nem, azt nem tehetik, én itt vagyok! Jelenleg szállodában lakom, és ugyan Hong Kongban élek, de természetesen én vállalom, és kezeskedem, hogy…

– Sajnos ez nem ilyen egyszerű – szakította félbe a százados. – Kérvényeznie kell majd, mint bárki másnak.

– Ó, milyen ostoba vagyok! El is feledkeztem! Az anyja, Jozefa anyja még él! Azonnal értesítenem kell! Egyszerűen fel sem fogom, amiket beszélek. Azt hiszem, sokkot kaptam…

– Van szüksége orvosra?

– Nem, nincs. Úgy gondolom. De mégis, hogyan történhetett meg ez?

– A körülményeket nem tudjuk, az igazságügyi szakértők majd kiderítik, mi, hogyan játszódott le. Annyit tudunk, hogy a szomszédok figyeltek fel a gyereksírásra, ami a bezárt lakásból jött. A házmester elmondása szerint két napja nem látta őket kint. Csengettek, nem eresztették be őket, ezután értesítették a rendőrséget. A kiszálló járőrök feltörték az ajtót. A síró gyerekekre a halott anyjuk mellett találtak rá. Éheztek, és nyilvánvalóan nem volt, aki tisztába tegye őket. A holttest ebben a melegben hamar oszlásnak indul, így rettenetes még mindig bent a bűz. Elképesztő tragédia, nagyon sajnálom.

Edna kis híján rosszul lett. Hányingerrel küzdött, és leült az udvari járda szegélyére. Sírni kezdett. Amikor valamelyest megnyugodott, kérték, hogy ma, de legkésőbb holnap fáradjon be a kapitányságra, hogy jegyzőkönyvet vegyenek fel, és amennyiben

tudja, adja meg az elhunyt anyjának a címét is, vagy a telefonszámát.

Visszakísérték a kocsijához. Beült, és a szállodába hajtottak. Edna végigsírta a napot. Bántotta magát, amiért nem maradt Jozefa mellett, úgy vélte, látnia kellett volna, milyen állapotban van.

– Ó, istenem, hogy lehettem ennyire felelőtlen! – mondogatta.

Délutánra kiderítette Jozefa anyjának a telefonszámát. Lelkileg felkészítette magát a beszélgetésre, és tárcsázott. A telefont Signora Lissi vette fel. Sokáig egyikük sem tudott a zokogástól megszólalni.

Később Signora Lissi elmondta, hogy Zarah Amerikába repült Cesaréhoz, nagyjából egy hónapra. Utazgatnak a kontinensen a nevelt fia családjával. A házvezetőnő megígérte, hogy amilyen gyorsan csak lehetséges, értesíteni fogja Zarah-t a történtekről, hogy minél hamarabb visszatérhessen Európába.

Zarah két hét múlva érkezett San Diegóból egyenesen Bécsbe. Azonnal indult, amint Jozefa halálának a híre utolérte. Egyedül jött, Cesare az előadásai miatt nem tudta őt elkísérni. Edna a temetés után néhány nappal visszautazott Hong Kongba: Karlnál hagyott minden okmányt, elismervényt, amelyet korábban megszerzett, tragikus módon hiába, valamint azokat a jegyzőkönyveket és bizonyítványokat, melyeket részére a hatóságok kiadtak.

Karl támaszt nyújtott neki minden ügyintézésben, a Stadtparknál lévő házukat azonnal Zarah rendelkezésére bocsátotta. Időpontokat szerzett a közigazgatási és gyámügyi hivatalokban, és egészen a belügyi minisztériumig vitte Zarah kérelmét.

– ATTÓL TARTOK, már nem tehetünk semmit – kezdte mondandóját az államtitkár. – Miután önt nem sikerült a rendelkezésre álló adataink alapján idejében felkutatni, a gyermekek érdeke és állapota megkívánta, hogy gyorsított eljárásban kerüljenek új szülőkhöz.

– Önt hallva, meg merem kockáztatni a kijelentést, hogy erőteljes hiányosságok mutatkoznak az alaposságukat illetően. Felcserélték a gyorsaságot a körültekintéssel. Viszont most itt vagyok, és azt nagyon is lehetett tudni, hogy élek – válaszolta Zarah, erőltetett higgadtsággal a hangjában.

– Talán igen. De azt nem, hogy hajlandó-e felnevelni a lánya gyermekeit.

– Ugyan már! Bocsásson meg, de csak egy férfi képes így gondolkodni. Már hogy a csudába ne vállaltam volna!

– A gyámügynek az az információja volt, hogy ön nem tart kapcsolatot a lányával.

– Nevetséges! Persze, voltak közöttünk ellentétek, de ezek aztán végképp nem tartoznak önökre. És azért, mert az ember vitatkozik, vagy nem ért egyet a gyerekével vagy a viselt dolgaival, esetleg azzal próbálja leckéztetni, hogy távolságot tart tőle, az nem azt jelenti, hogy megszűnt számára létezni! Nem voltam még otthon Olaszországban, mert egyenesen iderepültem, de dokumentumokkal is bizonyítani tudom akár, hogy igazat beszélek! Rendszeresen kaptam tőlük beszámolókat a gyerekek fejlődéséről, egy zsáknyi fotóm van az íróasztalomban róluk! Minden ünnepet együtt töltöttem velük, a lányom férjét pedig kifejezetten kedveltem.

– Higgye el, asszonyom, megértem önt.

– Nem hiszem. Mert akkor segítene valami megoldást találni.

– Sajnálom, akkor sem tehetek semmit. Az örökbeadás titkos

volt. Ilyenkor zárolják az információkat, és abból egyetlen betű sem tud soha többé kiszivárogni.

– Nem hinném, hogy Olaszországban vagy máshol a világon ez így lenne.

– Ezt én nem tudhatom. De Ausztriában így van. A gyerekek osztrák állampolgárok, itt születtek, az apjuk, néhai Marcus von Lebensberg is az volt.

Zarah nyelt egy nagyot. Talán most lenne itt a pillanat, hogy kiterítse a lapjait, és elmondja, hogy a gyerekek apja nem Marcus volt. Ezzel a bejelentéssel ugyan alaposan felkavarná az állóvizet, de kit érdekel a botrány, ha Jozefa gyerekeiről van szó? Persze ő sem tudhat semmi biztosat, de nagy valószínűséggel így volt. Bár pillanatnyilag azt sem lehet tudni, hogy az igazi apjuk hol él, de talán azt ki lehetne deríteni. Mindenesetre erre időt kell szánni, és csak akkor lépni, ha erős ütőkártyák vannak a kezében.

Találkoznom kell Marcus anyjával, gondolta. A lehetetlent is meg kell próbálnom.

Az elkövetkező napokat doktor Hirschfeld ügyvédi irodájában töltötték. Óriási halmokban hevertek előttük a különféle családjogi törvénykönyvek és a kivonatolt rendeletek papírjai az asztalokon. Beletekintettek a nemzetközi gyakorlatba, amihez Karl segítségével egy fél tucat szakértőt mozgósítottak. Végül minden nehézség ellenére kibogozták a helyzetet, és tervet kovácsoltak, hogyan fordulhatnának jogorvoslatért.

Zarah Signora Lissi segítségével kiderítette, hogy Roberto Bianchi az Egyesült Államokban dolgozik, és megtudta a cég nevét is. Azonnal telefonált Cesarénak, hogy mindenképpen kerítse elő, és tudja meg, hajlandó-e nyilatkozni, hogy övé a két gyermek. Nem kérnek tőle semmit, akár soha ne is halljanak többé felőle, csak írja alá. Mert ez esetben a gyerekek olasz állampolgárnak minősülnek, és átkerül az ügyük az olasz közigazgatási rendszerbe. Ott pedig Bruno katonai múltja lényegesen leegyszerűsítené az ügyintézés kálváriáját. Ha mégsem lenne hajlandó, az sem gond, mert a bíróság akkor elrendelheti a genetikai vizsgálatot. Addig ugyan

változatlanul nem lehet semmit megtudni az ikrek hollétéről, de ha a vizsgálat igazolja a feltételezést, a később is jobb, mint a soha.

Ha azonban a báróné tanúként vallaná a bíróság előtt, hogy ő is és a fia is tudott az ügyről, és hajlandó lenne leíratni a nevükről a gyerekeket, akár a távollétükben is, az azonnal megváltoztatná az állampolgársági tényállást, ami jelen pillanatban úgy tűnik, minden további lépés megtételének a legfőbb akadályozója.

A báróné az otthonában fogadta Zarah-t. Karl egyeztette az időpontot, mással nem is volt hajlandó szóba állni, s vele is csak azután, hogy a herceg megint szóba hozta az alapítvány dolgait.

– Zarah, én ezt az ügyet magamban lezártam. Soha többé nem akarok emlékezni rá – jelentette ki a báróné.

– Hasonlóan érzek. De most két gyermek sorsa forog kockán.

– Nem az én gyermekeim. És nem a fiaméi.

– Bocsásson meg, de az együttérzés hiánya, bárkire is vonatkozzék, számomra legalább annyira visszataszító tud lenni, mint amennyire arrogánsan viselkedik most velem.

– Elvesztettem a fiamat! Ez nem lenne elég?

– Én pedig a lányomat. És ez?

– Csakhogy a maga lányának volt abban nem is kevés része, hogy a fiam belehalt ebbe a házasságba.

– Én úgy tudom, nem a házasságába halt bele. Hanem pont…

– Elég! – csattant fel a báróné. – Ne vádoljon maga is! Már épp eleget szenvedtem!

– Ahogy mindnyájan. Ön semmit sem tud rólunk.

– Amit tudok, az pont elég.

– A kérdésem továbbra is az, hogy hozzájárul-e, hogy a gyerekeket leírassuk a von Lebensberg névről. Edna elmondta, hogy eredetileg is ez volt a terve, és önnél vannak a Jozefa által aláírt dokumentumok.

– Ennek a nőnek a nevét az én házamban senki nem mondhatja ki! És nem járulok hozzá!

– Megtudhatnám, hogy miért? Hiszen most mondta, hogy nem a fia gyermekei.

– Mert mindig is gyűlöltem a lányát! Magát is és a maguk fajtáját is! Becsaptak minket, a férjemet, engem, a fiamat! Hazudtak, mert az érdekeik ezt kívánták. Kihasználták a lehetőségeiket és a gyermekemet! És mi lett a vége? Tragédiák halmaza! Elviselhetetlen tragédiák halmaza! – kiabálta. – És ezek után maga idejön, és szemrebbenés nélkül szívességet kér tőlem, hogy maguk boldogok lehessenek? És ehhez én segítsem magukat hozzá? A lánya feslett volt, alattomos módon elcsábította Marcust! Szép volt, ezt el kell ismernem. De a vörös nők mind ilyenek. Könnyen adják magukat, a fiam meg beleszeretett. A gyengeségéért pedig az életével kellett fizetnie. A lányától egy jó szót sem kaptam soha. Ha tehette elkerült, pedig én nem voltam hozzá rossz, csak őszinte. Mindenki tudhatja ezt rólam! A fiam mellett könnyű élete volt. Gondtalan! Mégis panaszkodott. S amikor az első megpróbáltatás érte, inkább kinyiffantotta magát! Gondolom, azon a nyomortanyán kevesebbet bíbelődött a frizurájával! – nevetett fel gúnyosan. – Szép kis helytállást tanúsított! A végén én nem tudtam, hogy másszak ki ebből a kalamajkából! „A te menyed volt”, vágták a fejemhez a barátnőim. Egy szó, mint száz, megérdemlik a sorsukat. És mind megérdemelték volna! Ha generációkkal korábban nem is sikerült, legalább most maguk megtudják, milyen érzés szegénynek lenni. Számkivetettnek! Kilátástalannak!

Váratlanul abbahagyta az ordítozást. Vett egy nagy levegőt, és utána csendesen szólalt meg.

– Jól van. Akkor most már tudja. Soha nem voltam magukról nagy véleménnyel. És ez ezután sem fog megváltozni. Óhajt még valamit? Mert ha nem, akkor talán…

– Igen. Végighallgattam önt. Búcsúzóul mondanék én is valamit.

– Ha nagyon muszáj.

– Tudja, megvetni, lenézni bárkit, bármiért lehet. A kinézetéért, vagy azért, amiben hisz, a bőrszínéért, vagy éppen azért, akit szeret. Ítéletet is hirdethet bárki fölött egy tettéért, a látszatért, akár anélkül is, hogy az igazságot megismerné, meg azért is, mert nem azt kapta, amit tőle joggal vagy jog nélkül elvárt.

De gondolt-e arra, hogy átmenni mindazon, amin ő, és mindent újra, meg újra elölről kezdeni, ahogy ő, milyen kevesen tudnának? Vagy megcselekedni mindazt, amit ő, vagy túlélni mindazt, amit ő, vajon hány embernek sikerülne? Talán még magának sem. Megszívelhetné, higgye el, hasznára válna önnek, hogy senki terhét ne bírálja, míg nem próbálta annak a súlyát. És persze kinevethet, gúnyolhat is bárkit, sőt, örülhet a bajának, vagy akarhatja rossz hírét kelteni a nagyvilágban, megteheti. De tudnia kell, a bosszú és a káröröm csalóka érzések, mert azt jelentik, hogy keserűségében tort ült a saját boldogsága temetésén. Káromol, ítélkezik, megvet, és irigyen tekint mindenkire, aki arra képes, amire ön, a jelek szerint, soha nem lesz. Hogy szeret. S amikor erre rá fog jönni, már késő lesz. Csodálkozik majd, hogy hova jutottak el azok, akik tudtak szeretni. Míg ön benne ragadt a saját belső nyomorúságában, és közben teljesen magára maradt. Mostantól mindörökre.

Zarah még egy hónapig maradt Bécsben. A Bianchi felkutatására tett kísérletek kudarcot vallottak. Annyit sikerült kideríteni, hogy kirúgták a vállalattól, mert valamilyen kábítószeres ügybe keveredett, nyomoztak is utána, így jobbnak látta, ha lelép az államokból. A bécsi legfelsőbb bíróság elutasította a fellebbviteli kérelmeket, és az ügyet lezárta. Karl elkísérte Zarah-t a pályaudvarra.

– Nagyon, nagyon sajnálom, ami történt. El sem hiszi, mennyire fáj, hogy minden kapcsolatom és szándékom ellenére nem tudtam önön segíteni.

– Köszönöm, amit értem tett. Nem tudom, szüksége lesz-e valaha rá, de a hálám örökké tart majd.

– Nagyon sajnálom. El sem tudom képzelni, mit érezhet. Szabadna valamit megkérdeznem? Olyan régóta bennem van, csak sehogyan sem mertem ezzel előjönni.

– Kérdezzen.

– A lánya miért nem fordult önhöz segítségért, amikor kiderült, hogy ekkora bajban van? Talán megelőzhető lett volna.

– Hogy miért nem? Mert én megakadályoztam ebben.

– Hogyan!?

– Nem most. Évekkel ezelőtt, azzal, amit tettem, és amit mondtam. Bűnt követtem el anyaként. Feltételeket szabtam a szeretetemért. És most kegyetlenül meg kell bűnhődnöm érte. Ráadásul azzal a tudattal, hogy ő is az én bűnömért bűnhődött meg. Jozefa tragédiája ugyanis az volt, hogy a férjébe csak nem sokkal az előtt szeretett bele halálosan, hogy az meghalt volna.

– És ezt mire alapozza?

– Arra, hogy gyermeket várt tőle. A lányom két hónapos terhes volt, amikor meghalt.

– Ez borzasztóan hangzik.

– Nem hangzik annyira borzasztóan, mint amilyen érzés. Tudja, nekem csak egy gyermekem volt. És egy anya, ha elveszti az egy gyermekét, nem csupán a gyermekét veszti el. Nem anya többé. És a sors, a fájdalom mellett, ennek az új tudatnak az elviselését szabta ki a számomra büntetésül.

– De ön nagymama!

– Ez igaz. Csak nincsenek meg hozzá az unokáim.

NEGYEDIK RÉSZ

MÁSODIK NAPJA ZUHOGOTT megállás nélkül. A tenger felől érkező orkánerejű szél kíméletlenül megtépázta a kalábriai fenyők laposan elterülő, felhőszerű lombkoronáját. Ameddig a szem ellátott, faágfoszlányok és éretlen tobozok borították az út melletti füves területeket. Ennyire hideg október emberemlékezet óta nem volt Rómában.

Luca a via Montanari sarkán, a lámpa fényétől kissé távolabb húzódva, dideregve próbált elbújni a kapucnis dzsekije mélyén. A cipzáras felső vízhatlanságába vetett hite, néhány perccel azután, hogy a taxiból kiszállt, köddé vált, és nem sokkal később bebizonyosodott róla az is, hogy a szél ellen sem nyújt egyáltalán védelmet.

– Jól tettem, hogy megvettem – gúnyolódott magával, miközben érezte, ahogy a jéghideg víz az arcából a pulóvere alá csorog. Kihúzta a kezét a nadrágzsebéből, és az órájára nézett. Éjfél múlt tíz perccel.

Gino megint késik, gondolta. A fenéért nem bír legalább ilyen időben pontos lenni! És különben is, mit akarhat? Megbeszéltük, hogy vége. Erre felhív, hogy szüksége van rám, és jöjjek azonnal, de telefonba többet nem akar mondani. És én jövök! Hát, ilyen barom is csak én lehetek!

Reszketve körbepillantott, de a környéken még egy buszmegállót sem látott, ahová fedezékbe vonulhatott volna. Remélte, hogy legalább jó helyen várakozik.

Az utca mozdulatlanságba merevedett, távolabbról egy-egy sorház ablakaiból hatolt át csak valamennyi fény az esőfüggönyön. A túloldali dohánybolt kirakatában az egyhangú ritmusban villogó „zárva” felirat unottan dacolt a könyörtelen időjárással. Végtelennek tűnő percek múlva megállt előtte egy furgon, és rávillantott. A vezető melletti ülés ajtaja sürgetően vágódott ki.

– Én vagyok! Szállj már be, Luca!

– Hol az ördögben voltál? – sziszegte a másik összeszorított foggal, amint betoccsant a kocsiba. – Azt hittem, odafagyok a járdára.

– Nem indult ez a vacak! Igyekeznünk kell! – mondta Gino, és lassítás nélkül áthajtott a körforgalmon, majd egyenesen az autópálya felé vette az irányt.

– Hova megyünk?

– A kikötőbe.

– Civitavecchiába? Miért?

– Beengedünk valakit a 4-es dokk egyik raktárába.

– Minek?

– Mit tudom én! És ha tudni akarod, nem is érdekel! Az egyik ismerős szólt, hogy megcsináljuk-e a balhét. De részleteket ő sem tudott.

– Valamit el kell hozni?

– Nem. Csak beengedjük az embert.

– Ezt nem egészen értem.

– Mondom. Kinyitjuk neki az ajtót, bemegy, megcsinálja a dolgát, mi megvárjuk, aztán bezárunk, és mintha ott se lettünk volna.

– Ennyi?

– Ennyi. És kapunk fejenként tíz rongyot. Ez elég jó hír, nem?

– Tíz rongyot? Komolyan? Ezért?

– Ezért. Gondoltam, jól jöhet – mondta Gino, és eleresztett egy huncut mosolyt.

– Igen, jól jön. Nem is kérdés. Csak…

Gino Lucára nézett, aki ezúttal a szokásosnál is gondterheltebbnek tűnt.

– Mi a baj?

– Figyelj, Gino, valahogy nem tetszik ez nekem. Arról nem is beszélve, hogy megegyeztünk, hogy vége!

– Mi nem tetszik, Luca? Hogy kereshetsz tíz rongyot? Ilyen piti melóval? Oké, megegyeztünk, hogy vége. És ezután nem is csináljuk tovább. De ezt hülyeség lenne kihagyni! Semmi rizikó nincs benne! Ismerjük a kikötőt, jó pár évet gályáztunk ott.

Tudom, hogyan működik a rendszer, én javítottam! Sima ügy lesz, meglátod! Ne legyél már így berezelve.

– És ki az, akit beengedünk?

– Az Angol. A rendes nevét nem tudom. Az ismerősöm mondta, hogy így nevezik a pasast. Felvesszük a Michelangelo erődnél pontban egykor, bevisszük a 4-esbe, aztán szépen kinyitjuk neki a raktárajtót.

– Hát jó, de legalább azt azért tudni kéne…

– Ne izgulj már ennyit feleslegesen! – szakította félbe dühösen Gino. – Tutira ledumáltam a dolgot!

– Oké. De akkor sem tetszik ez nekem – dünnyögte Luca, és továbbra is mereven bámult maga elé. Rossz érzés tört rá, és legszívesebben azonnal kiszállt volna a kocsiból. Idegesen hátralökte a kapucniját, és lesimította a homlokáról a vizet.

Elenára gondolt. Amióta megismerte az ukrán lányt, égtek a tartalékai. Sokba volt, nagyon sokba. Mindenki mondta, hogy vigyázzon, ezek a kelet-európai lányok a pénzre hajtanak, mert kell nekik a csizma, az ékszer meg az utazás. Kárpótolni akarják magukat a csillogóbb élet utáni fájó vágyakozásban eltöltött évekért, meg azért, hogy a gazdagság mutogatásának lehetősége nélkül kellett felnőniük. De Luca szerelmes volt a lányba, és mindenáron meg akarta tartani. Kellett a pénz, és az Elena iránt érzett vágyakozása segített elnyomni az aggodalmát.

Ráadásul, amióta eljöttek a kikötőből, és nagy nehezen kiszálltak, a cigarettacsempészektől sem jött már a megszokott apanázs, így egyre nehezebben tudta tartani a színvonalat. Ginónak könnyebb volt. Ő egyedül élt, meg időnként egy barátjával, és nem volt nagyigényű. Csak kaja, pia meg cigi legyen, mondogatta mindig. Így bármeddig eléldegélt volna. Luca néha irigyelte is érte.

– Jó, legyen. Ha tényleg csak ki kell nyitni azt az ajtót, az nem akkora ügy – jelentette ki végül, és próbálta eloszlatni a kétségeit.

A Forte Michelangelo szürkésfehér mészkövei fázós, rideg fénnyel csillogtak a part kiszögellésében. A morajló tenger széles,

vízeséssszerű áradattal ostromolta a kikötőt védő hullámtörőt. Egyre hevesebben zuhogott, mintha dézsából öntötték volna, az ablaktörlő lapátok pedig az utolsó erejüket beleadva küzdöttek a szélvédőn. Gino a város felől, a rövidebb utat választva érkezett az erőd bejáratához, ott lekapcsolta a lámpát, és lépésben gurult a fövenyen egészen a kapuig.

Az Angol az óriási, fekete vasmacskák egyikéhez támaszkodva állt, fedetlen fejjel, egy vékony, sötét színű ballonkabátban. Látszott, hogy alatta szürke öltönyt, világos inget és nyakkendőt visel. Egy hatalmas, tisztességesen kitömött, műanyag sporttáska lógott a közel kétméteres férfi vállán. Úgy tűnt, észre sem veszi az időjárást. Érzéketlenül bámult a semmibe, és nagyokat szívott a nedves cigarettájából. A toronyóra megkondult, hangja visszhangozva verte fel a csendet.

– Pontosak a fiúk – dörmögte maga elé a férfi.

Várt még egy percet, aztán elpöckölte a cigarettáját, és megindult a kocsi felé. Gino Lucára nézett, és nyelt egy nagyot.

Az Angol erőteljes mozdulattal nyitotta ki a kocsi hátsó ajtaját, előbb beült, csak azután tette a táskát maga mellé. Sötétszőke, tarkóján szorosan összefogott hajából kesztyűbe bújtatott kézzel nyomkodta ki a vizet. Napbarnított arcából kivilágított szürkéskék szeme, ahogy tekintetét a visszapillantó tükörben Ginóra emelte.

– Indulhatunk – mondta meglepően fénytelen hangon.

A kocsit a raktárépületek külső, nyilvános parkolójában hagyták, és az irodaházat megkerülve gyalogosan hatoltak be az elzárt területre. A kikötői raktárak lapos épületei hosszan elnyúló, szabályos alakzatban néztek farkasszemet az erősen háborgó tengerrel. A bejárataik széles kamionfelhajtóval csatlakoztak a part menti többsávos úthoz, melynek mindkét végét minden irányba látó kamerákkal felszerelt, dárdás tetejű kapuk védték. Kívülről egy járőrkocsi villogója tűnt fel váratlanul. Az Angol kérdő pillantást vetett Ginóra.

– Óránként jönnek. De ebben az időben tutira nem fognak kiszállni – mondta.

Éles csattanással nyílt ki az automata kapu, és a kocsi lassítva áthaladt. A három férfi a kapusfülke takarásában várakozott még néhány pillanatig, aztán Gino vezetésével a raktárak mögé kanyarodó sikátor felé indultak. A síkos macskaköveken Luca megcsúszott, és letenyerelt a sáros járdaszegélyre.

– A francba! – káromkodott, és még erősebben bánta, hogy eljött. Rövid idő múlva elérték az épületet. Ketten a bejárathoz mentek, az Angol viszont a raktár oldalánál a sötétben maradt, és rezzenéstelen arccal figyelt.

Gino kis műszeres dobozt húzott elő a kabátja alól, és hozzáfogott a feladatához. Luca világított, és szemmel tartotta a környéket. A zár engedett, és az ajtónyílásban felvillant a riasztó vörös fénye. Gino beütötte a karbantartók kódját, és behunyt szemmel imádkozott, hogy még mindig ugyanaz legyen. A fény zöldre váltott, belépett, leemelte a falról a kezelőegységet, és gyakorlott mozdulatokkal kikötötte.

– Szólj az embernek, hogy jöhet!

Luca megkerülte az épületet, de a sarkon megint elcsúszott. Egyre határozottabban az volt az érzése, hogy ez a mai nem lesz az ő napja. Dühös volt, amiért ilyen könnyen kötélnek állt, bár azzal mentegette magát, hogy fogalma sem volt arról, hova jönnek és mit fognak csinálni. Ugyanakkor abban sem volt biztos, hogy ha tudja, nemet mondott volna-e. Azt a megállapítását viszont, hogy bőrtalpú cipőt egyik esetben sem kellett volna választania a szakadó esőben, készségesen helyben hagyta. Most majd dobhatja a szemétbe. Intett az Angolnak, aki megtett felé néhány métert, de az épület sötét árnyékából továbbra sem lépett ki. Várt. Gino kisvártatva csatlakozott hozzájuk.

– Maradjanak kint – szólalt meg a férfi. – Semmiképpen ne jöjjenek utánam. Ez parancs! Ha gond van, egyszerűen tűnjenek el. Velem ne foglalkozzanak.

– Mennyi ideig fog tartani? – tudakolta izgatottan Luca.

– Amíg nem végzek. Várjanak kint, és figyeljenek. Ha befejeztem, kijövök. A rendszert utána vissza kell állítani, nem foghatnak gyanút – hadarta el szenvtelen hangon az utasításait, majd elindult a bejárat felé. Gino és Luca még látták, hogy erős

fény gyullad a helyiségben, aztán az Angol mögött becsukódott az ajtó.

Az idő egyre hidegebb lett. Nyakig vizesen ácsorogtak az épület oldalánál az erősödő, dermesztő szélben. Gino rágyújtott.

– Mondtam, hogy sima ügy lesz.

– Na ja. Legfeljebb tüdőgyulladást kapunk. De tíz rongyért rendben van – tette hozzá vacogva Luca, és felnézett az égre. Az éjszaka nyugodt volt a kikötőben, a hajójáratokat leállították az esti vihar miatt.

Lassan háromnegyed órája várakoztak a szabad ég alatt. Az eső elállt, és a tenger is csendesedni kezdett.

– Mindjárt jön megint a járőr – aggodalmaskodott Luca.

– Még van addig majdnem húsz percünk.

– De elállt az eső! És mi van, ha kiszállnak? – folytatta Luca.

– Akkor majd akkor meglátjuk, hogy mi van.

– Kurvára fázom. Én bemegyek az épületbe.

– Ne! Azt mondta az ember, hogy ne menjünk utána.

– Jó, azt mondta. De kurvára szétfagytam! És már mikor bement? Figyelj, legalább meg kéne nézni, hogy hol tart.

– Te hülye vagy! Komolyan mondod, hogy a parancsa ellenére bemennél utána? És talán kedvesen meg is kérnéd, hogy ugyan árulja már el, mikorra végez? Mert te már fázol? Világosan megmondta, mi a feladatunk. Maradj veszteg, Luca! Ez a fickó szerintem nem akárki. Láttad, hogy viselkedik, nem? Ez egy profi. Én nem húznék vele ujjat, az biztos.

– Nem akárki? Mégis mit gondolsz, mi ez? Valami akciófilm? Ugyan már! Rémeket látsz. És nekem mondod mindig, hogy én vagyok a beszari! Ő is csak egy ember. Pontosabban egy bűnöző. Nem veszélyesebb, mint bármelyikünk, csak fontoskodik. Én most bemegyek, és kész!

– Ne! – ragadta meg Gino Luca karját.

– Te tudsz valamit! – fordult vele szembe Luca, és kirántotta a karját Gino kezéből. – Mondd el!

– Nem! És különben sem tudok semmit. Csak szerintem ne menjünk utána, ennyi! Jobban tesszük.

– Oké. De akkor legalább menjünk az ajtón belülre ebből az

ordító hidegből. Azt nem fogja észrevenni. Gyere már! Addig sem álldogálunk vizesen a szélben – kérlelte Luca Ginót, és vonszolni kezdte a barátját a bejárat felé.

– Tudom, hogy nem kéne rád hallgatnom!

– Te beszélsz? Nekem nem kellett volna rád hallgatnom, és most fekhetnék a jó meleg ágyamban!

– Na igen, fekhetnél. Matt üres zsebekkel – motyogta az orra alatt Gino, miközben óvatosan résre nyitotta az ajtót. A kiszökő fénynyaláb beterítette a rámpa nedvesen csillogó burkolatát. Nesztelenül léptek a helyiségbe. Háttal, ingre vetkőzve állt a terem közepén az Angol, és kesztyűben igazgatott valamit az előtte lévő bakon.

Aztán egy pillanatra megállt, kissé oldalra fordította a fejét, és olyan volt, mint aki hallgatózik. Gino és Luca mozdulatlanok maradtak, lélegzetüket visszafojtva érezték, ahogy a torkukban dobog a szívük. Azt hitték, észrevette őket. Ám a férfi néhány másodperc elteltével folytatta a tényked
ését, ők pedig egy sötétebb mélyedésbe húzódtak.

Körülnéztek. A Med-See-Trans nagyméretű, nyitott gyűjtőládája oldalán hatalmas *Larnaca–Tel-Aviv* felirat díszelgett. Benne, szorosan egymáshoz illesztve, asztallapszerű csomagok sorakoztak, műanyag sarokvédőkkel ellátva. Lehetett belőlük vagy harminc, talán negyven is. Az Angol éppen az egyetlen, jóval kisebb darabot emelte ki közülük, és maga elé fektette. Óvatosan felbontotta a biztonsági fóliát, lehántotta róla a kartonpapírt, majd elővett a táskájából egy nejlonnal tökéletesen bevont, vékonyka, kisebb laptop nagyságú csomagot, és gondosan ráhelyezte az asztalon fekvő tárgyra. Széles ragasztószalaggal rögzítette, aztán megmozgatta, hogy meggyőződjön, rajta marad-e, amit odaerősített. Végül visszahajtogatta a papírt és a fóliát, majd egy kis szerkezettel ez utóbbit összesütötte. Ráírt valamit az oldalára, aztán visszatette a helyére a többi közé. Ezután kivett a konténerből egy másikat, és a műveletsort elölről kezdte. Gino intett Lucának, hogy ideje lenne kimenni.

A hideg szél újult erővel vágott az arcukba. Luca ismét reszketni kezdett.

– Mik lehettek azokban a csomagokban?

– Nem láttad? – kérdezett vissza Gino. Luca nemet intett a fejével. – Festmények.

– Festmények? – értetlenkedett. – És mit csinált velük?

– A vásznak hátuljára erősítette fel a kis, lapos csomagjait, amiket a táskájában idecipelt.

– És nem fogják észrevenni?

– Jaj, Luca! Fogják, vagy nem fogják, ez aztán tényleg nem a mi gondunk. De különben nem fogják.

– Én ebben azért nem lennék ennyire biztos.

– Te is tudod, hogy amikor bármilyen áru beérkezik, azzal kezdik, hogy átvilágítják, és körbe ráhegesztik a biztonsági fóliát, hogy tiszta. Ha berakodáskor látják, hogy a fólia sérült, újra megvizsgálják. De ha nem, akkor újabb ellenőrzések nélkül szállítják tovább.

– Akkor ezért bajlódott annyit a csomagolással! Mindenki azt fogja hinni, hogy a rakomány érintetlen!

– Pontosan. Aztán holnap vagy azután a festmények szépen a hajó rakterébe vándorolnak, a keretek belsejében a kis lapos csomagocskákkal, és huss!

– Valamit csempésznek – jelentette ki Luca.

– Gratulálok. A megállapításod kifejezett éleslátásra vall. Tudod mit? Foglalkozz te csak inkább a divattal. Az legalább meglátszik rajtad.

– Hát nem is akarok úgy kinézni, mint egy leszakadt farzseb. Egy hétig ugyanabban!

– Nekem úgy is megfelel. Nem a ruha számít.

– Jó, ezt inkább hagyjuk. És szerinted mi lehet azokban a vékonyka csomagokban? Mert én gondolok valamire…

– Én nem. És nem tudom, és az igazat megvallva nem is érdekel. Luca! Az ég szerelmére, törődjünk a magunk dolgával, és utána, azt tanácsolom, minél hamarabb felejtsük is el ezt az egészet. Gondoljunk inkább a pénzre!

Gino ekkor oldalra pillantott, és meglepetten látta, hogy az Angol, tőlük néhány méterre, az épület sarkánál áll, és őket figyeli. Újra ballonban volt, ahogy érkezett, és a táskája összehajtogatva,

üresen lapult a kezében.

– Vajon mióta állhat itt? – töprengett aggódva Gino. – És mit hallhatott?

– Na végre! Mehetünk zárni! – állapította meg örömködve Luca.

Gino visszakötötte a riasztórendszert, beállította rajta az órát és a piros fény ismét villogni kezdett. Az ajtózár nehezen engedelmeskedett és a küszködéssel hosszú perceket vesztettek, de végül visszapattant a helyére.

Ekkor közeledő motor hangja hallatszott. Jobbnak látták, ha a raktár oldalfalához lapulva várják meg, amíg a járőrök kocsija újból elhalad. A reflektorok csóvája átsiklott az épületen, és az autó továbbhajtott. Már éppen kiléptek volna a sikátorba, amikor ajtócsapódás és hangok törték meg a beálló csendet.

– Legalább egyszer be kéne néznünk a hátsó utcába! Matteo, hozd a lámpát!

– Hagyd már Stefano, ki a tököm járna erre! Csak egy kiállítási anyag van a négyesben!

– Lebuktunk! – mondta félhangosan Luca. Gino fegyelmező pillantást lövellt felé, az Angol pedig egy szemvillanásnyi idő alatt Luca szájára tapasztotta a kesztyűs tenyerét. Olyan erővel nyomta visszakézből Luca fejét a falhoz, hogy az majdnem széthasadt.

– Na jó, figyelj, Stefano, én megyek vissza az őrsre. Jössz, vagy nem?

– Jövök, de ha baj lesz ebből, én szóltam!

– Oké! Majd megmondjuk, hogy te szóltál! Na mozogj, és húzzunk vissza!

Az Angol levette a kezét Luca arcáról, aki zihálva kapkodott levegő után. Még a kocsiban sem állt helyre teljesen a légzése. Továbbra is rettenetesen fázott, de annak kifejezetten örült, hogy vége a kalandjuknak.

– Fiúk, változott a terv – szólalt meg az Angol.

– Amennyiben? – kérdezte Gino.

– Nem Rómába megyek vissza. Most kaptam a hírt, hogy

Santa Marinellában vár egy hajó, és azzal indulok tovább. Elvinnétek oda?

– Persze! Akkor odavisszük. Tudom is az utat! – mondta Gino szolgálatkészen.

– Rendben – válaszolta az Angol, és belemosolygott a visszapillantó tükörbe. Gino nyugtázta, hogy ezek szerint mostanra ő is megnyugodott.

A tengerparton kanyargó úton szótlanul haladtak a város felé. Az Angol nem nézett sehova, ugyanolyan merev volt, és üres tekintetű, mint eddig. Luca az ujjaival dobolt a térdén, még mindig csordultig feszültséggel, és kifelé bámult az ablakon. Elhajtottak az éttermek és a kávézók előtt, látták, hogy a jachtklubok bárjaiban még van élet, innen-onnan, a mámorban töltött éjszaka után nevetgélés és vidám kiabálás hallatszott.

Aztán maguk mögött hagyták a fényárban úszó szórakozó negyedet, s később a strandokat is. Ahogy a mólók előtti elhagyatott részhez értek, a kivilágítatlan parton az erős szél hatására ritkuló felhők között megjelentek a csillagok, és a hold ezüstös karimája bevilágította a horizontot. A tenger megnyugodott, az égbolt tükörképe vidáman ringatózott a hullámzó vízen.

– Itt meg is állhatunk – mondta az Angol.

– De innen még jó kis séta a jachtkikötő! – jegyezte meg Luca.

– Nem mehetünk addig kocsival – jelentette ki a férfi ellentmondást nem tűrő hangon. – Viszont kérnék tőletek még valamit – mosolyodott el aztán váratlanul. – Segítenétek nekem megkeresni a Stacey nevű jachtot? Hárman gyorsabban ráakadnánk.

Luca tágra nyílt szemekkel Ginóra nézett. Remélte, hogy a barátja nemet fog mondani, vagy valahogyan kibújnak a kérés alól, kipattintják a fickót a kocsiból, aztán elhajtanak, amilyen gyorsan csak lehetséges.

– Persze, miért is ne! – mondta Gino, és leparkolta a kocsit az út melletti kilátónál.

Keresztülvágtak a gyepen, és rákanyarodtak a kiüresedett sétányra. Hallgatták a tengert, és egykedvű némaságban lépdeltek a kikötő felé. Az Angol kicsit lemaradt, megállt, és valamit keresni kezdett a zakója belső zsebében. Luca azonnal észrevette, hogy nem jön közöttük, és hátrafordult. Ebben a pillanatban eldördült a lövés, és a fiú arccal a homokba zuhant.

– Mit csinálsz, ember? Lelőtted?! – ordított Gino, és a földön fekvő Lucához ugrott. Remegő kézzel emelte meg a fejét. Luca szájából dőlt a vér. Erőlködött, valamit még akart mondani, de a szeme lassan lecsukódott, és Gino érezte, ahogy a teste elnehezül. – Meghalt! – üvöltötte. – Te állat!

– Sajnálom – válaszolta hűvösen az Angol. – A szabály, az szabály. Mondtam, hogy ne gyertek utánam.

Gino dühe egyszerre bénító félelemmé változott.

– De nem láttunk semmit! És, és én esküszöm, hogy nem beszélek senkinek, semmiről! – fogadkozott feltartott kézzel, miközben a rettegéstől már szinte mozdulni sem bírt. Az Angol mellélépett.

– Tudom. Te jó gyerek vagy, Gino. Csak szarul választottál társat.

– Luca jó barát volt, de ő már nem beszélhet, és…

– Ez így igaz! – szakította félbe az Angol. – Ő már nem beszélhet. De tudod, mi van, barátom. Én nem kockáztathatok. Nagyon messziről, Cartagenából jött a cucc, és két nap múlva célba kell érnie. Nem késhet. És nem szeretném, ha bármi vagy bárki akadályozna a dolgom elvégzésében.

– Nem, nem fog! Biztos lehetsz benne!

– Igen. Biztos vagyok benne – mondta nyugodt hangon, és a halántékához szegezte a pisztolyt.

– Ne, kérlek, ne tedd! Én megígérem…

– Sajnálom Gino, nem te tehetsz róla – suttogta az Angol, és meghúzta a ravaszt.

A második lövés után várt. Mozdulatlanul fülelt, aztán körbenézett. Odalépett Gino holttestéhez, és a lábával a hátára

fordította. Leguggolt, a tenyerébe illesztette a fegyverét, majd a fiú nadrágjából kihalászta a kocsija kulcsát. Ezután visszament Luca holttestéhez. Elővett egy jókora köteg pénzt a ballonjából, fölé hajolt, és a csuromvizes dzsekije zsebébe tömte. Felegyenesedett, megigazította a kesztyűjét, aztán még néhány pillanatig bámulta a tengert. Az arca szenvtelen volt, a tekintete pedig érzéketlen.

– Jól van. Akkor ezt ügyesen elrendeztétek egymás között, fiúk! – mondta maga elé vigyorogva, majd hirtelen megfordult, és sietős léptekkel a furgonhoz ment. Beindította a motort, és a telefonjára nézett.

Legkésőbb fél négyre Fiumicinón leszek, gondolta, és ha minden jól alakul, még virradat előtt észrevétlenül ki tudok futni a jachttal.

Mélyet sóhajtott. Hagyta, hogy ernyedt nyugalom járja át tetőtől-talpig, és örült, hogy még mielőtt Lárnaka kikötőjébe befutna az árujával a teherhajó, odaérhet.

– Arrivederci, Roma! – mormogta fénytelen hangon, és gázt adott.

London, 2014. október

ANDY ESKÜDNI MERT VOLNA, hogy a bejárati ajtót kettőre zárta, azonban a kulcs csak egyet fordult a zárban. Visszatartotta a lélegzetét, és várta, hogy a riasztó sípoló hangja megszólaljon. Belépett. Bizonytalan mozdulattal nyúlt a sötétben az előszobai villanykapcsoló felé, amikor megérezte, hogy egy kéz már rajta van. A kívülről beszűrődő világításban egy férfi falhoz simuló körvonalait vette ki.

Nem maradt sok ideje gondolkodni, mert a következő pillanatban a másik csuklóján súlyos ütést, majd erős szorítást érzett. Rögtön tudta, hogy legalább ketten vannak a lakásában. Még mielőtt a falnál lapuló ember a kezét elkaphatta volna, elrántotta a kapcsolótól. Ekkor az ajtó mögül előlépő másik férfi hátracsavarta a karját. Andy leguggolt, hirtelen az ellenkező irányba tekeredett, és szembekerült a férfival. Ököllel, alulról, teljes erejével a lába közé vágott. A férfi felnyögött és összegörnyedt. Eközben a másik lehajolt, és elkapta a nyakánál. Erősen szorította, és a fejét felfelé húzta, hogy megszédüljön.

Andy két könyökkel végigsorozta a férfi ágyékát. Az utolsó ütésnél érezte, hogy valamennyit lazul a szorítása. Kihasználva a másodpercet, támadó kobrafejbe szorított ököllel a támadója állkapcsa alá csapott. Az ütés nem volt nagy, csak pontos. A férfi a torkához kapott, megtántorodott, és néhány, hátrafelé megtett lépés után elvágódott. Andy széttárt karokkal előrehajolva, védekező állásban kutatott a szemével a sötétben a másik után. A háta mögül halk zajt hallott, majd két sietős lépést. Oldalra ugrott, és az előszobai ablakhoz simult. Homályosan látta, amint a férfi mögüle, két kézzel, a levegőbe csap. Egy pillanat választotta el

attól, hogy a feje tetejére óriási ütést mérjen az illető. Andy a férfi mögé fordult, célzott, és a sikertelen csapásból éppen felemelkedő támadó tarkójára iszonyatos erejű rúgást mért a sarkával. Az ember tompa puffanással vágódott hasra.

– Azt a kurva... mi folyik itt? – mondta, hátrasimította összekócolódott frizuráját, és felkapcsolta a villanyt. A mesterére gondolt. Gza-lhag Pa azt mondta nekik, hogy a dzsiudzsicu két dologra fogja őket megtanítani. Az egyik az, hogy tudják, hova kell ütni, a másik pedig, hogy ne lehessen őket eltalálni. Tizenöt évig edzett nála. Akkor hagyta abba, amikor újra festeni kezdett, s már túl volt egy-két kiállításon, és a Modern Kultúra sorozatot indított a munkáiból a portálján.

Sajnálta, mert nagyon szerette mindkettőt: a harcot és a mesterét is. De félteni kezdte a kezét, ráadásul akkor indult az utolsó éve Cambridge-ben, és a művészettörténeti államvizsga komoly kihívások elé állította. Mezopotámia állt első perctől kezdve az érdeklődése középpontjában, már az egyetem alatt, de később kezdő régészként is minden lehetőséget megragadott, hogy eljuthasson a British Museum ásatásaira. Még talicskázást is vállalt.

A vonzalma azzal kezdődött, hogy a hely szó szerinti fordítását – két folyó között –, igézően romantikusnak tartotta. A Tigris és az Eufrátesz ölelő karjaiban fekvő hatalmas földterületet ma Irak néven ismerjük. Andy többször járt már ott, kíváncsi volt, hova vezet az antik világ legendája. Lenyűgözte, hogy a története egészen a Bibliáig nyúlik vissza, és magasan fejlett civilizációknak adott otthont. A földrész nagyságú terület népei láthatták Babilónia tündöklését, Bábel tornyát, Ninive falait, és megtanulhatták az ékírást is, mely az első lépés volt a modern kommunikáció felé. Csodálattal töltötte el, hogy egyetlen társadalom sem tudott a történelem folyamán olyan hatást gyakorolni napjainkra, mint Babilónia, melynek földje útkereszteződés a valóság és a mítoszok között. Vallotta, hogy Mezopotámia volt az emberiség elveszett paradicsoma.

Sir Leonville, a múzeum igazgatója, hamar felfigyelt a képességeire, s lehetőségekkel halmozta el, hogy letehesse névjegyét a mezopotámiai műkincsek feltárásának területén.

Az egyik támadója lassan mozgolódni kezdett. Andy mellélépett, és hüvelykujjal a nyakánál két pontra erős nyomást gyakorolt. A férfi feje újra lehanyatlott.

– Pihenjél még egy kicsit – mondta. – Látom, milyen nehéz napod lehetett.

Átkutatta a férfi zsebeit. Egy vékony telefonakkut, egy tízfontos bankjegyet és egy cetlit talált, amire egy szám volt írva. Átnézte a másik férfi ruháit is. Ahogy megfordította, a tenyere alatt érezte a hóna alól előtüremkedő revolvertartót. Sem iratokat, sem más egyebet nem talált nála sem. Egy pillanatra megállt, és elgondolkodott, mert ezt a tényt rendkívül figyelemreméltónak találta. Még egyszer beletúrt a pisztolyos férfi belső zsebébe. A mélyén, egy valószínűleg ott felejtett, meggyűrődött, műanyag igazolványborító lapult, *B.I.S.* felirattal. Elővette a telefonját, és beütötte a rövidítést.

– British Intelligence Services – olvasta fel. – Nocsak! Mit kerestek, fiúk?

Az ásatásokkal kapcsolatban, tudtával, minden rendben volt. Ugyan az iraki hatóságokkal voltak afférjaik, de végül megállapodtak, és ki fogják engedni a rakományt, Andy maga ellenőrzött minden egyes tételt.

A festményei pedig, úgy tudta, már elhagyták Rómát, és úton vannak Tel-Avivba a kiállítására, ahová ő is éppen az éjjeli géppel készülne utazni. Épp csak a bőröndjéért ugrott haza. Reggel még magával akarta vinni a csomagját, és akkor az esti tárgyalásáról egyenesen a repülőtérre ment volna. Az utolsó pillanatban döntött úgy, hogy mégis inkább itthon hagyja, nem cipeli egész nap magával, és munka után hazaszalad érte. És itt vártak rá, pont most.

Ezek szerint megfigyelnek, morfondírozott. Ha igen, akkor azt is tudniuk kell, hogy jegyem van a tel-avivi járatra, és akár

útközben vagy a repülőtéren is lestoppolhattak volna.

Igyekezett higgadtan mindent végiggondolni. A bekövetkezett esemény óvatosságra intette.

– Persze! – kiáltott fel. El akarják kerülni a nyilvánosságot! Ezért vannak itt! Ezért jöttek ki a lakásomra. Azt viszont honnan tudhatták, hogy még visszajövök, latolgatta.

Egyedül a titkárnőjével beszélt erről telefonon, hogy ne rendeljen számára kocsit, mert a sajátjával jön haza, és azzal is megy majd ki a repülőtérre. Hirtelen vált nyilvánvalóvá számára, hogy nemcsak megfigyelik, hanem le is hallgatják. Mert abban biztos volt, hogy a lány nem adhatott ki információt. Töprengett.

A földön egy fülre erősíthető adó-vevőt vett észre. A cipője sarkával habozás nélkül széjjelzúzta.

Nyilván Brian miatt lehet ez az egész, hasított bele a felismerés. Az ég áldja meg, vajon mit rontott el már megint? Ezúttal Amerikában! Aztán miatta én is belekerültem a képbe.

Indulnia kellett. Hátrament a gardróbjába, kihúzta a bőröndjét a folyosóra. Úgy érezte, hasznos lehet, ha a két támadót még egy kis időre kómában tartja, s mindkettőjük álla alá benyúlva újabb ájulást idézett elő. Kiment a folyosóra és a bejárati ajtót rájuk zárta. Úgy, mint reggel tette, kettőre.

A liftben megint Brianre gondolt. Az eltünedezéseivel kezdődött minden. Illetve nem, hanem inkább azzal kezdődött újra. Andy ismerte a múltját, és remélte, hogy mellette a korábbi életét nem folytatja. Mardosta magát, amiért nem figyelt rá jobban. Briannek persze minden alkalommal volt valami teljesen ártatlan és kézenfekvő magyarázata a távollétére.

Aztán Andy egyszer a sarokba szorította, és akkor azt mondta, jobb, ha ő nem tud a dolgokról, legalább nem lesz ideges. Ettől persze azonnal nagyon ideges lett. De Brian továbbra sem volt hajlandó semmit elárulni: azt mondta, nem teheti, de mindenre megesküdött, hogy nincs harmadik fél a kapcsolatukban. Andy erre azt válaszolta, hogy ő nem féltékeny, csak aggódik érte, és megnyugtató volna, ha elérhetné, amikor nincs mellette. Másnap

Brian meglepte egy közös, minden irányból tökéletesen titkosított, állandó lehetőséggel. Azt mondta, ezen Andy mindig megtalálja, mert szeretné meggyőzni, hogy nem jár hamis utakon, és nem kell izgulni miatta.

Andy hinni akart neki. De tudta, hogy nem lesz könnyű dolga. Tisztában volt vele, hogy legjobban akkor vigyázhat rá, ha részt vállal az életében.

Az utcára érve egyenesen a kocsijához vette az irányt. Néhány lépés után azonban megtorpant, és visszakanyarodott a főút felé.

Jobb lesz, ha mégsem saját kocsival megyek, gondolta.

Errefelé nem volt túl nagy a forgalom, a környéken általában csendesen teltek az esték. Némi várakozás után a Highgate Hill sarkán, a lámpánál le tudott inteni egy taxit.

Szeretett itt, Hampsteadben élni. Az egyetem elvégzése után nem sokkal költözött ide, bár az apja marasztalta, hogy elég nagy a szülői ház Ipswichben, lenne hely benne bőven, de Andy önállóbb, pezsgőbb, városi életre vágyott. Ipswich Manor festői helyen állt, közvetlenül az erdő szélén, a parkja pedig a folyónál ért véget. A szalon előtt húzódó széles, fedett terasz sok éven át kitűnő helyszínnek bizonyult a tanuláshoz, a kikapcsolódáshoz és a nagy összejövetelekhez.

William Benson-Collins, Andy apja jó nevű ügyvédi irodát vitt az Oxford Streeten. A kliensei között szép számmal voltak híresség ek, üzletemberek és politikusok egyaránt, ennek megfelelően Ipswich Manorban is mozgalmas társadalmi élet folyt: a közelebbi barátok gyakran töltöttek egész hétvégéket a mesés környezetben.

Mary Benson-Collins zongoraórákat adott a helyi zeneművészeti kollégiumban, Andy pedig pár éves korától áhítattal hallgatta az anyja játékát, majd egy alkalommal leült a hangszerhez, és bár lába még a pedálokig sem ért el, lejátszotta a számára kedves dallamokat. Érdeklődő volt, ügyes, valóságos kis polihisztor. Képes volt szótlanul, akár órákat is rajzolással és festegetéssel tölteni, vagy különféle eszközökkel és anyagokkal

bíbelődni a szobájában. Bármit kapott a keze ügyébe, azonnal alkotott belőle valamit.

A kocsi megkerülte a Kenwood Parkot. Andy az ablakon át figyelte az elsuhanó, mohás kérgű fákat, a barnuló levelű rododendronokat. A téli álmára készülő természet mindig megnyugtatta. Gyakran jártak ide Briannel, imádták a Brew House konyháját, a házat körülvevő birtokról pedig gyönyörű kilátás nyílt egész Londonra. Boldoggá tette, ha ezen a helyen sétáltak, és időnként gondolatban visszatérhettek a kezdetekhez. Napra pontosan két évvel ezelőtt, a megismerkedésük után nem sokkal itt mutatta be Briant a barátainak és a kollégáinak, amikor az Iveagh-gyűjtemény frissen restaurált műkincseiből rendezett legújabb tárlatot Sir Leonville megnyitotta.

A taxi fennakadás nélkül haladt a kihalt Greenford Roadon, csak a füstös, mészkőtéglás sorházak alsó fülkeablakaiból szűrődött fény az utcára. Néhány kocsma még nyitva tartott, meg egy-két éjjel-nappali internetkávézó.

– Húzódjon félre! – kérte hirtelen Andy a sofőrt.

– Tessék?

– Álljon meg itt valahol, kérem!

– Nem a repülőtérre megyünk?

– De. Csak eszembe jutott valami, és szeretném elintézni.

A sofőr félrehúzódott, Andy kiszállt, és elindult a Coffee and Garden épülete felé. Kért egy eszpresszó kávét, amit esze ágában sem volt meginni, mert soha nem kávézott, kifizette, és letelepedett az egyik géphez. Belépett a szerverre. Beütötte a közös kódot, és megírta, hogy Tel-Avivba megy.

Idegesen sietett vissza a taxihoz. Nem értette, hogy mi történik vele és körülötte. A bizonytalanságnál csak a kész tények elé állítást gyűlölte jobban. Olyankor képtelen volt magán uralkodni, s ha mégis megtörtént, legjobban tették a környezetében, ha messzire elkerülték.

A telefonjában megnézte a menetrendet. A lejátszódott események tükrében úgy vélte, jobb, ha kerülővel megy. Látta, hogy Budapest vagy Prága jöhet szóba. Mielőtt beszállt volna a kocsiba, a telefonját széttörte, és a lába előtt folydogáló kanálisba

dobta.

Majd kiderül melyik útvonalra kapok azonnalra jegyet, gondolta. A hatodik érzéke azt súgta, hogy a londoni gépet várni fogják a titkosszolgálat emberei Izraelben.

Fázósan összehúzta a kabátját, és beült a hátsó ülésre.

– Indulhatunk – mondta, és kinézett az ablakon.

KÉSŐRE JÁRT. Christina Jeranova művészettörténész feldúltan téblábolt egy ideje a kiállítótérben, mellette Andy egyik hatalmas képével, amit két asszisztense tartott. Tegnap este érkezett meg egykori hazájából, Lengyelországból, ahová minden hónapban visszajárt a Képzőművészeti Egyetemre posztgraduális kurzusokat tartani.

– Mondtam, hogy ide középre kellett volna állítani azt a pengefalat! Az egyik legfontosabb munkának nem tudok megfelelő helyet biztosítani – pufogott fennhangon –, pedig ez mutatná leginkább a művészem új irányvonalát. Egyszerűen muszáj ennek a képnek tágas teret adni! Nem zsúfolhatjuk össze a többivel!

– Zsúfolni? Itt? De hiszen ez a legnagyobb kiállítóhely Barcelonában – szólalt meg Miguel Carrasco, az intézmény műszaki vezetője. – Kétezer négyzetméter! Kevés lenne ez huszonöt festmény bemutatásához?

– Ó, drága uram, ha ez méterre menne! Mennyivel egyszerűbb lenne az életünk, nem igaz? – fordult gunyoros mosollyal az asszisztensei felé. – Nem izgulnánk, hogy hónapokkal ezelőtt jól terveztünk-e, és nem szaladgálnánk itt fel-alá hajnal óta, hogy mindennek a tökéletes helyét megtaláljuk a holnapi nyitásra, csak pár óra alatt felszórnánk a képeket a falra, és ágyő!

– Ó, asszonyom, nem így értettem!

– Nem? Hanem hogyan?

– Tisztában vagyok én azért azzal, hogy itt nem állíthat ki bárki.

– Bárki nem. Valóban. Andy Benson-Collins nagyon jelentős kortárs festő. Levegőért kiáltanak a kompozíciói! Így csak megfulladnának! – jelentette ki, és intett az asszisztenseknek, akik a festményt készségesen beemelték két másik közé a falra. – Nézze meg a saját szemével, ha nem hisz nekem! Arról nem is szólva,

hogy a színei dinamikája, a művei faktúrája elmondhatatlanul jobban érvényesülnek, ha megfelelő távolságra vannak mind a nézőtől, mind pedig egymástól! Mert azon túlmenően, hogy igen impozáns méretűek a festményei, önállóak, mély gondolatisággal telítettek, és emiatt igénylik a szabadságot. Nyugodtan kijelenthetem, uram, hogy a lírai absztrakt festészet kiemelkedő egyéniségéről beszélek!

– Én nem ismerem ennek a londoni művésznek a munkásságát…

– Persze hogy nem – szakította félbe Christina a férfit.

– De az sok mindent elmond, hogy ön itt van. Nem emlékszem olyan kiállításra, amit a Prado egyik kortársművészeti kurátora válogatott és rendezett volna. Pláne nem egy spanyolországi bemutatkozó kiállítást! Ez minden bizonnyal egy nagyon fontos esemény lesz!

– Szívből örülök, hogy ezt mondja. Látja, erről van szó! Akkor ezek szerint semmi kifogása nincs ellene, hogy azt a bizonyos fekete pengefalat áthelyezzük ide, a tér közepébe.

– Na de egy éjszakánk lenne erre csak, építéssel, festéssel! Holnap nyitás van! Jön a sajtó, a televízió!

– Igen! Iszonyú nagy felhajtás lesz! De én tudom, hogy maguk mire képesek, ha akarják – udvarolt Christina mosolyogva. – És ne feledkezzenek meg a megfelelő világításról sem! – tette hozzá kedvesen.

– Ó, Andy, hát megjöttél? – fordult hirtelen az ajtó felé. – Gyere, nézz körbe! Minden olyan lett, ahogyan megálmodtuk. Azt az egy falat kivéve, de señor Carrasco megígérte, hogy holnapra az is rendben lesz!

– De én nem ígértem, asszonyom…

– Dehogynem! Az imént mondta, hogy ez minden bizonnyal egy nagyon fontos esemény lesz. Úgyhogy akkor ennek próbáljunk mindnyájan megfelelni!

– Jól utaztál? – fordult ismét Andyhez. – Nézd! Az első kép lesz a *Tibeti aranyhalak*. Ez fogadja a látogatókat, ez van a katalógus nyitóoldalán is. Káprázatos ez az ezerféle zöld! Azonnal feltölt energiával, szinte sugároz – kezdett bele a mondókájába,

anélkül, hogy Andyt hagyta volna a kérdésére válaszolni. – Itt, mögötte, balról a *Flamingók,* jobbról pedig a *Párducok az Itatónál* kapott helyett. Parádés, nem? Az élő rózsaszínek és a nyugodt földszínek keretezik a teret két oldalról. Beljebb a *Távolság* és a *Vertikális trilógia* mesterhármasa uralja a helyiséget. Gyere, nézd! – sietett a következő terem felé. – Ide egyetlen képet tetettem. Ez pedig az *Égő város.* Felizzik tőle ez a száz négyzetméteres hely! Megbirkózik egyedül az egész térrel! És csodás a hangulata! Innen picit besűrítettem a kiállítás anyagát, a *Nap kapujában,* a *Karma* és a *Szabadság* együtt szerepelnek. Ők láthatóan jóban vannak egymással – nevetett. – Velük szemben a *Keresztút* és *Az Üveghegyen túl.* Mit szólsz? Hát nem észbontó? A *Bábel tornya* kerül majd az egész tér közepébe. Holnap, ha már áll az új helyén a fekete pengefal. Egyszerűen imádom ezt a képet! Merőben más és merőben új! Tökéletes ez a zikkurat érzetét keltő kompozíció, és lenyűgöző, mennyire pontosan sikerült ebben a szimbólumrendszerben megalkotnod az emberi gőg és az isteni bosszúállás mementóját!

Andy elámulva kapkodta a fejét jobbra-balra. Hirtelen maga sem tudta, hogy mindezt valóban gondolta-e, miközben festette. Mosolyogva szólalt meg.

– Christina, zseni vagy. Egyszerűen zseni!

– Én? Te vagy az! Gratulálok neked! Kiváló munkákat tettél elém. Alig tudtam válogatni. Könnyű is volt, meg nehéz is egyszerre. Volt, amiért még mindig vérzik a szívem, hogy ki kellett hagynom a kiállítás anyagából.

– Annyira más így látni, mint a műteremben. Itt önálló életre kelnek – mondta elbűvölten Andy.

– Persze! Ezért is mondom mindig, hogy egy művésznek egy kiállítás nem csak azért fontos, hogy megmutassa magát, vagy számot adjon, mivel töltötte az idejét. Hanem hogy ő maga is egészen más környezetben láthassa a munkáit. Ez inspirál, továbbvisz, és kiderül, mennyire erős az egyes művek hatása. Ezek pedig nagyon erőteljes festmények.

– Köszönöm, hogy ezt mondod.

– Mert ez így van! És tudom, nem tartozik feltétlenül rám, és

remélem, nem fogsz neheztelni érte, hogy ezt mondom, de amióta nincs melletted Pat, egyre jobb vagy. Talán meggondoltam volna a helyedben, hogy a kiadványokban neki dedikáljam a kiállítást. No, eleget koptattam a számat, úgy vélem, most már mennünk kellene. Dinnyék vannak a cipőmben a lábaim helyén. Látom, te is fáradt vagy. Pihenj, én is azt fogom tenni, és holnap tizenegykor találkozunk!

– Én maradnék még néhány percet. Jól fog esni most a képekkel egy kicsit magamban lenni.

– Rendben. Megértelek, gyönyörködj csak! Meg fogod érdemelni a sikert. Holnap! – mondta Christina Jeranova, és belebújt kaftánszerűen szabott, fekete selyemköpenyébe. Eligazgatta gömbölyded alkatán a ruháját, hóna alá vette a rajztáskáit, és elviharzott. A kiállítás sötétre festett falai között, a szúrófényekkel átpásztázott térben még messziről is világított lenszőke gombafrizurája.

Andy leült a látogatóknak előkészített padra, szemben a *Bábel tornyá*val. Sokáig nézte, el is ámult, mennyire nem képes megunni a saját alkotását. Tényleg jó kép lett.

Egy évvel ezelőtt, amikor elköltözött Patrick Mulldock lakásából, úgy kezdett viselkedni, mint egy fogságban tartott madár, amikor egyszer csak kiengedik a kalitkájából. Minden porcikájával érezte, hogy valósággal megkönnyebbül, és hosszú ideig nem tudott betelni a rászakadó szabadsággal.

Pat tizennyolc évvel volt idősebb. Andy még épp a doktoriját írta, amikor összejöttek. Pat viszont a pályája csúcsán járt, a Covent Garden ünnepelt sztárja volt, fellépett a világ szinte összes jelentős operaszínpadán. Ingázott a Scala, a Metropolitan és a berlini Staatsoper között, és szerette volna, ha Andy mindenhova vele tart. Sokat súrlódtak emiatt, de az igazán nagy botrány akkor tört ki közöttük, amikor egy Görögországban együtt töltött forró hangulatú nyaralás hevében Andy megígérte neki, hogy elkíséri Sydneybe, egy közel kéthónapos útra, s vele lesz, amíg próbál, és lemennek az előadásai.

De mintha a sors akarta volna, hogy válaszút elé kerüljön, Sir Leonville közben kijárta, hogy fiatal muzeológusként megbízzák egy rendkívül fontos ásatással, ami egy eddig érintetlen terület feltárását és tudományos leírását foglalta magában. A múzeum igazgatója biztatta, hogy merjen belevágni, élvezi a bizottság bizalmát, és tudja, hogy képes lesz rá, emiatt nem szabad egyetlen percig sem aggódnia, és szakmailag megalapozhatja a helyét a világ vezető régészei között. Ráadásul akkoriban ismerkedett meg Christinával is, aki épp akkor írt neki levelet, hogy egy korai munkája iránt komoly érdeklődést mutat a Guggenheim gyűjtemény, fontos lenne a kurátorokkal találkoznia, s ha van esze, ezt most nem szalasztja el.

Végül megmondta Patnek, hogy nem utazik Sydneybe. Patrick óriási patáliát rendezett, elmondta, hogy úgy érzi, Andy nincs rá tekintettel, hiszen vele kellene, hogy legyen, végtére is festeni bárhol lehet, és ha a Guggenheimnek olyan fontos a dolog, akkor tudnak és fognak is rá várni. A régészeti feltárásokkal kapcsolatban pedig arra az álláspontra helyezkedett, hogy ha ötezer évig nyugodtan feküdtek azok a cserépdarabok a föld alatt, akkor most szívesen meghallgatná, hogy ugyan mi fog két hónapon múlni. Andy nagyon szerette, de úgy érezte, Pat ez alkalommal átlépett egy határt. Patrick végül nagy dérrel-dúrral elutazott, és végig tartotta magát ahhoz az ígéretéhez, hogy nem fogja keresni Andyt, annyira megbántotta őt – ahogy mondta –, a belátástalanságával. Búcsúzáskor annyit közölt vele, gondolkodjanak el, mi a fontosabb.

– Két művésznek nehéz együtt a sorsa – mondta erre Christina, és igaza lett. Amikor Pat Londonba visszatért, enyhülni látszott, de akkorra Andy már döntött. Négy év együttélés után szedte a sátorfáját, és kilépett a kapcsolatukból. Azóta nem találkoztak. Hálás volt Patnek, mert az együtt töltött idő alatt annyira lefojtotta benne a tüzet, hogy amikor végre fellélegezhetett, mint egy működésbe lépett tűzhányóból a láva, úgy tört elő belőle az alkotó energia, s megszületett a *Tibeti aranyhalak,* a *Flamingók* és a *Távolság*. S most legutóbb, a *Bábel tornya*. Ami vitathatatlanul eddigi élete főműve lett.

Andy jókedvűen lépdelt az Imperial felé. Gyalog ment, néhány sarokra lakott a kiállítástól. Nézegette a Passeig de Gràcia elegáns kirakatait, csomagokkal megrakodva oldalazott az éjjel is nyitva tartó, zsúfolásig megtelt teraszok között. Hirtelen kínzó éhség tört rá. A szállodai éttermekhez sosem fűlt a foga, viszont emlékezett a közelben egy kiváló tapas bárra. Arra gondolt, talán ott bekaphatna valamit. Ha pedig nem tudnának helyet adni, ami Barcelonában könnyedén előfordulhat, csomagoltat, aztán a szobájában egy jó film közben, az ágy közepén, fürdőköpenyben egy nagyot lakmározik.

A Mut bárban egy gombostűt se lehetett volna leejteni. Húszperces várakozás és némi, a pult környékét elborító embertömeggel vívott közelharc után végre elmondhatta egy pincérnek, miket választott, és kifizette. Újabb negyedóra elteltével, már a kezében a csomaggal egyensúlyozott a kijárat felé. Megszólalt a telefonja. Az irattáskáját a hóna alá vette, a két szatyornyi katalógust, amit a kiállításról magával cipelt, a karjára akasztotta, és az így szabaddá tett bal kezével maga előtt átnyúlva próbálta meg a blézere jobb zsebéből kihalászni a készüléket.

Végre elérte. Christina volt. Andy fogadta a hívást, és a vállával a füléhez szorította a telefont, hogy ismét legyen egy szabad keze, amivel az ajtót kinyithatja maga előtt. A küszöbön, neki háttal, egy magas férfi állta el az utat az utca felé, és egy autó ablakából kihajoló másik férfinak magyarázott valamit. Andy bizonytalanul toporgott mögötte az ajtórésben, jelezni akarta, hogy kimenne, de Christina épp valami halaszthatatlanul fontosat hadart a fülébe, így nem tudott megszólalni. A kocsi előtt a lámpa zöldre váltott, és elhajtott, a magas férfi integetett, majd hirtelen megfordult, és nem számítva arra, hogy valaki közvetlenül a háta mögött áll, lendületből, egyetlen mozdulattal ütötte ki Andy kezéből a vacsoráját. A doboz nagy csattanás kíséretében találkozott a bár padlójának mozaikos burkolatával, és a falatkák azonnal a szélrózsa minden irányába gurultak széjjel.

– A francba – szólalt meg a férfi.

– Nem inkább azt kellene mondania, hogy bocsánatot kérek? – kérdezett vissza dühödten Andy.

– Az most következett volna.

– Christina, le kell tennem. Később visszahívlak – mondta Andy a telefonba. – És most? – szólalt meg újra.

– Természetesen kifizetem. Vagy ha kívánja, megveszem ugyanazt.

– Több mint fél órát álltam a vacsorámért sorba!

– Nagyon sajnálom. Engedje meg, hogy megvegyem újra. És addig meghívom egy italra. Így rendben van?

– Most mit mondjak? Persze hogy rendben van. Kopog a szemem az éhségtől!

A pultnál eközben fizettek, és két hely szabaddá vált.

– Azt a két helyet kérjük – intett oda a férfi a teremfőnöknek.

A személyzet lapátokkal és partvisokkal felszerelkezve belefogott a takarításba.

– Lehet, hogy nem ugyanazt kéne kérnie. Nehogy visszarakják a csomagba, ami épen túlélte a zuhanást – közölte mosolyogva a férfi.

Andy elnevette magát.

– Maga sem idevalósi, ugye?

– Miből gondolja?

– Hát, például abból, hogy mindketten angolul beszélünk. Ami, ha spanyolok lennénk, meglehetősen szokatlanul venné ki magát, nem? Én Angliából jöttem. Andy Benson-Collins – mondta Andy, és kezet nyújtott.

– Én szintén. Brian Scott vagyok. És sajnálom még egyszer, ami történt.

– Én is, azt elhiheti. És ha az újbóli félórás várakozás közben éhen halnék, a temetésemről magának kell gondoskodni!

– Akkor rendeljünk. A hazaszállíttatása meglehetősen drága mulatság volna.

Brian aztán felvetette, mi lenne, ha együtt ennének, hiszen ő is ezért jött. Vacsora közben elmondta, hogy pár napig tartózkodnak csak a katalán fővárosban, egy fontos meccset játszanak a barcelonai vízilabdacsapattal. Andy megjegyezte, azt hitte az elegáns megjelenéséről, hogy valamiféle üzlettel foglalkozik. Nem gondolta volna, hogy sportember.

Brian felnevetett. Mondta, hogy bizonyos értelemben valóban üzlettel is foglalkozik, de erről, ha lehet, most nem beszélne, mert nem akarja vele untatni, és hogy valójában ő csak egy sportoló. Mert ha sportember lenne, se nem dohányozna, se nem inna. De mivel mindkettőt igencsak szereti csinálni, ezért inkább lemondott a sportember státuszáról. Öltöny pedig azért van rajta, mert nemrég a klub sajtótájékoztatóján vettek részt, de mindig is kifejezetten kedvelte az elegáns ruhákat, és szívesen is hordja azokat. Andy megállapította, hogy remekül is mutat rajta.

Brian Scott az átlagnál jóval magasabb, erős, széles vállú férfi volt, hosszú, szőkésbarna haját fejtetőre tekerve viselte, napbarnított arcából kiragyogtak hideg, szürkéskék szemei. Andy kérdéseire válaszolva elmondta, hogy Franciaországban edz, még ebben a szezonban biztosan, de szeretne végre hazatérni, és mivel a versenysportolói pályafutása a vége felé közeledik (idén lesz harminchét éves), így inkább edzősködést vállalna, vagy valami kényelmesebb munkát a sportdiplomácia területén. Azt mondta, az ízületei szóltak, hogy ideje lenne a váltásnak.

Aztán Andy válaszolt a kérdésekre. Brian teljesen odavolt Andy foglalkozásaitól, lenyűgözte, amit a régészettel kapcsolatban és a festészetéről mondott. Felvillanyozódott a rengeteg ezzel járó utazás puszta megemlítésétől is, és bevallotta, hogy ő is egész életében imádott valahol máshol lenni.

A második üveg Torres Salmos után fizettek, Brian pedig azt mondta, ő is pont arra megy, amerre Andy. A szálloda bejáratánál Andy búcsúzkodni kezdett.

– Köszönöm az estét. És köszönöm a vacsorát is. Ha van kedved, holnap szívesen látlak a kiállítás megnyitóján.

– Sajnos nem mehetek. Edzésünk van. De még nem szeretném, ha elválnánk – mondta.

Andy kérdően nézett rá. Brian kisfiúsan lesütötte a szemét, látszott, hogy zavarban van.

– Szóval, jó lenne folytatni. Lehetne a mai találkozásunk egy barátság kezdete?

Andy elmosolyodott.

– Lehetne. Sőt, örülnék neki – válaszolta, és odaadta neki a

privát kártyáját.

– Köszönöm – mosolyodott el a sikertől Brian. – Keresni foglak!

Másnap este Andy hullafáradtan feküdt a bevetett ágy tetején. Marie-Anne, a menedzsere, kiváló munkát végzett, a kiállításon több százan tolongtak, a sajtó pedig szétszedte. Egész nap egyetlen falathoz sem jutott, szerepeltek a híradóban és egy esti talk show is vendégül látta. Christina ujjongott, mert még aznap több kép is gazdára talált a közreműködésével, Marie-Anne pedig tűpontosan emelte ki a névlistából, és kereste meg azokat a gyűjtőket, akik hasonló képek iránt érdeklődtek.

Andy imádta Marie-Anne-t. A kezdetektől mellette állt, és akkor is hitt benne, amikor még ő sem saját magában. Fáradhatatlanul tolta Andy szekerét, férjjel, kisgyerekkel, költözések sorozatával a nyakában, miközben immár hét hónapos terhesen várták a második babájuk megszületését. Marie-Anne kiváló diplomata volt, soha nem veszett össze senkivel, de nagyszerűen értette a módját, hogy aki nem segítette, vagy kritizálta a munkáját, esetleg Andyt magát, azt a lehető legtávolabb tartsa mindnyájuktól. Andy eleinte sokat bosszankodott a gyakorta megnyilvánuló sóvár rosszindulat miatt, de Marie-Anne mindig megnyugtatta.

– Nekünk nincs ezzel dolgunk. A sors mindent elintéz helyettünk. Ugyanis az irigy emberek a kétszeresét szenvedik annak, mint mások, mert nemcsak a saját rossz körülményeik miatt szenvednek, hanem mások jó sorsának a látványától is – mondogatta vidáman.

Andy meggyőződése volt, hogy Marie-Anne munkája nélkül nem tartana ott, ahol. Bár amikor ezt kívülállók olvasták a fejére, legtöbbször pont a menedzsere tette helyre az ítészeket, mondván, hogy egy valódi nagyságnak semmi szüksége arra, hogy mások tegyék azzá.

A telefon berregni kezdett.

– Szia, Brian vagyok. Milyen napod volt?

– Ó, szia! Nem is számítottam rá, hogy hívsz, de köszönöm! Nagyszerű volt ma minden. Épp lerogytam a fáradtságtól. És neked?

– Kikaptunk. De legalább nem nagy gólkülönbséggel. Kár, hogy fáradt vagy.

– Miért?

– Holnap reggel visszautazunk, és arra gondoltam, ma este megismételhetnénk a vacsoránkat. Ha nem bánnád.

– Nem, egyáltalán nem bánnám – válaszolt nevetve Andy –, ha még egyszer nem vernéd ki a kezemből az ételemet!

– Nem fogom! Na, benne vagy?

– Naná! Hol? Mikor?

– Mare Magnum. Kilenc.

Andy letusolt, hajat mosott, rendbe szedte a fáradt vonásait, átöltözött, és taxit rendelt. A megadott helyen Brian már várta.

Az étterem terasza mélyen benyúlt a tenger fölé. Alulról kék fénnyel világították be a mólókat, így a sekélyebb részeknél láthatóvá váltak a vízkoptatta, lyukacsos sziklák. Beljebb emeletes óceánjárók kötöttek ki éjszakára, körülöttük kisebb hajók, csónakok forgolódtak, némelyikük utasokkal feltöltve várt az indulásra. Előételnek chilis rákot, utána grillezett halat rendeltek. Brian néhány sört ivott, Andy egyetlen pohár rozéval húzta ki az estét.

– Te hiszel abban, hogy bizonyos emberek nem véletlenül találkoznak?

– Ezt én nem tudom – felelte Brian. – De lehet, hogy így van. Miért?

– Mert azon gondolkodtam, hogy vajon normális esetben mennyi esélye lenne annak, hogy mi összeismerkedjünk? Te nem dolgozol ásatásokon, nem jársz kiállításokra, én meg nem járok meccsekre. Aztán egyszer mégiscsak megtörténik. Olyan, mintha előre el lennének rendezve a dolgok. Nem?

– Én nem gondolkozok ilyesmiken.

– Sokat én sem.

– Látom.

– Jó, hát néha azért eszembe jut ez-az.

– Például?

– Például, hogy a véletlenen múlik-e az, hogy két olyan ember találkozik, akik egymást azonnal rokonszenvesnek találják. És folytatódik a történetük. Miért?

– Hú, ehhez én nem értek. Én csak azt tudom, hogy ez így most jó. Andy, nekem egyszerű agyam van. Gól, vagy nem gól.

Andy hangosan felnevetett. Hozzá volt szokva, hogy körülötte minden annyira bonyolult. Tele megfejtendő információval, megjelenítésre váró gondolattal és intuícióval. Az egész élete szövevényes hálókból állt, a napjai megfelelések és következtetések állandó kényszeréből tevődtek össze. Nem szerette ezt, de nem volt képes változtatni rajta, pedig pontosan tudta, hogy az életben igenek és nemek léteznek csupán, az átmeneti állapotokkal csak magunkat kábítjuk, mert azt hisszük, hogy azáltal valami rosszat sikerül elodázni. Pedig amikor azt mondjuk valamire, hogy majd meglátjuk, már igazából megláttuk, csak még nem szedtük össze a bátorságunkat, hogy ki is mondjuk. Mennyire vágyott mindig legbelül valamilyen ehhez hasonló, nyers őszinteségre és bizonyos értelemben vett tudatlanságra!

– Kinevetsz?

– Dehogy! Ellenkezőleg. Inkább magamon nevettem.

– Miért?

– Mert téged hallgatva megint rájöttem, hogy az élet végül is könnyen áttekinthető. Jó ez így nekem, vagy nem. Ha igen, csinálom, ha nem, továbblépek.

– Valami ilyesmi. Én is sokat tervezgettem azelőtt. Aztán elég volt egy rossz lépés, és romba dőlt minden. Azóta a pillanat fontos. Már nem tervezek.

– Nehéz úgy bármit mondanom, ha nem tudom, miről van szó.

– Egyszer majd elmesélem. De most inkább hagyjuk.

– Jó, ahogy szeretnéd.

– Tudod, nem mindig jó emlékezni arra, hogy kibabrált veled az élet.

– Az élet senkivel nem szokott kibabrálni. Az ember saját magával szokta ezt leginkább megtenni.

– Hát, lehet. Mindenesetre én most arra igyekszem összpontosítani, ami akkor, éppen ott jó. A többivel nem törődöm.

– Megértelek. Ez időnként nagyon hasznos. De azért tudd, hogy hosszabb távon nehéz lesz úgy boldogulnod, hogy az életed irányítása helyett a sodródást választod.

– Majd megpróbálom – felelte dacosan Brian, és elnézett a tenger felé. Andy észrevette, hogy a szemébe mély szomorúság és csillapíthatatlan fájdalom költözött. Hirtelen úgy érezte, sok mindent megadna, hogy tudhassa, vajon mi történhetett. Megsimogatta Brian kezét. – Azt hiszem, indulnunk kellene – mondta szelíden.

– Igen, menjünk. Fizetek.

– Nem, most én!

– Nem, én hívtalak meg.

– De ez már a második alkalom volt!

– Nem, mert az első csak jóvátétel volt.

– Rendben. Legyen, ahogy szeretnéd.

– Meg így okot is adok neked, hogy visszahívjál.

– Valószínűleg enélkül is megtenném.

– Szóval a butaságom miatt nem ábrándultál ki belőlem?

– Kiábrándulni abból lehet, akibe beleszerettél.

– Jó – felelte zavarban Brian –, tudod, hogy értettem.

– Tudom. És nem. Épp ellenkezőleg.

Andy a következő két hetet a Közel-Keleten töltötte. Brian szinte minden nap felhívta, volt, hogy többször is. Messengeren fél éjszakákon át beszélgettek, üzenetekkel és képekkel halmozták el egymást. Brian a repülőtéren várta, mikor hazaérkezett.

– Nahát, micsoda meglepetés! Nem is mondtad, hogy tervezel kijönni értem! Hogyhogy? Neked nem Párizsban kellene lenned?

– Nem. Itt kell lennem, amikor megérkezel.

A múzeum kocsija a parkolóban várt rájuk. A sofőr átadta Andynek Sir Leonville levelét, melyben arról értesíti, hogy a kiküldetése után egy hét jutalomszabadságra ítéli, és egyúttal felszólítja, hogy amennyiben nem pihen, és mégis megjelenne a

munkahelyén, tudjon róla, hogy szégyenszemre a teremőrökkel fogja kivezettetni. A kocsi lassan haladt, ebédidőben szinte mindenki az utakon volt. Másfél óra elteltével érkeztek csak meg. Andy felhívta Briant a lakásába. Kinyitotta a széles teraszajtókat, hozott a hűtőből pár hideg sört, előkeresett egy hamutálat, és leültette a kinti fotelbe.

– Mindjárt itt vagyok – mondta. Kidobált néhány dolgot a bőröndjéből, felfrissítette magát, és csatlakozott Brianhez. Mesélt az útjáról, a kiállítása további sikereiről, azután hosszan hallgatta Brian lelkes tudósítását a kupameccsek jelenlegi állásáról, és az ezt körülvevő fogadásokról, amikkel, ha az ember jól csinálja, temérdek pénzre tehet szert, különösen, ha vannak hozzá belső információi. Ezt követően Brian szaftos élménybeszámolókkal rukkolt elő, a csapata különféle bárokban tartott, minden este lerészegedésig menő, óriási tivornyáiról. Esteledni kezdett.

– Most jut az eszembe! – szólalt meg Andy. – És hol van a csomagod?

– A szállodában. Elég messze innen, úgyhogy nem megyek el érte.

– Miért?

– Mert rájöttem, hogy nem lesz rá szükségem.

– Hogyhogy nem lesz rá szükséged?

– A csomagom nélkül is nálad tudok aludni. Mindössze egy fogkefét kérek.

– Vagy úgy – mondta nevetve Andy.

– Oké. Akkor megnézem, hogy áll a vendégszoba.

– Ne fáradj ezzel! – mondta Brian, és felpattant a foteléből. – Én a te szobádat választottam.

Másnap reggel Brian telefonált a csapatához, és ahogy mondta, életében először, beteget jelentett. Napokig ki sem mozdultak a lakásból. Varázslatos erővel fedezték fel egymást, újra és újra, telhetetlen mohósággal hajszolták a vágyaikat. Soha nem érezték magukat ennyire szabadnak, és soha nem érezték magukat ennyire rabnak sem.

Brian ezután minden szabadidejét Londonban töltötte. Pénteken az edzése után repülőre ült, bár utálta és elmondhatatlanul rettegett tőle, hétfőn hajnalban pedig utazott vissza. Számolta a napokat, amikor végre lejár a szerződése, és újra Angliába költözhet. Amikor ott volt, örömmel kísérte el Andyt különféle megnyitókra és összejövetelekre. Még a megismerkedésük őszén találkozott Andy legközelebbi munkatársaival, majd a barátainak és a szüleinek is be lett mutatva. Brian onnantól szinte észrevétlenül épült be az életébe.

Gyakorta időztek a Kenwood parkban, törzshelyük lett a Brew House, szilveszterkor is itt mulattak, s nagy reményeket fűztek az előttük álló évhez. Tavasszal Brian kevesebbet tudott jönni, előfordult, hogy egy-egy hétig Andy nem is hallott felőle. Edzettek és játszottak megállás nélkül. Ha mérkőzései voltak, Andy szállt fel a párizsi géppel, hogy a hétvégét valahol Franciaországban, egy eldugott vidéki tanyán vele tölthesse. Nyár elején Brian nem hosszabbította meg a szerződését, és Londonba költözött Andyhez. Egy utánpótlással foglalkozó csapatnál kapott edzői munkát, amitől először boldog volt, később azonban rájött, hogy az a pénz, amit itt kapni fog, csak a töredéke lehet annak, amit külföldön megkeresett.

Egyre többet volt szomorú, magába roskadt, és azt hangoztatta, hogy ő már nem kell senkinek, csak segédmunkára jó, és szétfoszlott a jövőképe. Andy riadt volt, mindenféle módszerrel próbálta visszaadni és újraépíteni Brian saját kezűleg megtépázott önbizalmát, de nem értette igazán, mi a baj. Boldogok lehetnének, mindenük adott ehhez, mit számít az, hogy ki mennyit keres? De Brian hajthatatlan maradt. Azt ismételgette, hogy egyenrangú akar lenni. Andy nem bizonygatta, hogy szerinte így is az, inkább hagyta, hogy Brian maga intézze saját magával az elszámolnivalóit.

Aztán elkezdődtek az eltűnések. Előbb csak pár napra, aztán volt, hogy egy hétre. Különös módon ilyenkor telefonon sem lehetett elérni, de utólag Andy mindig kapott valamiféle magyarázatot. Ugyanakkor biztos volt abban, hogy Brian nem hazudik. Különösen azok után, hogy a titkos úton bármikor elérhette. Fogalma sem volt arról, hogy Brian mit csinálhat,

amikor eltűnik a szeme elől, de igyekezett neki teljes szabadságot biztosítani, mert egyrészt ezt ő is elvárta volna tőle, másrészt pedig tudta, hogy Brian elvesztésének az a legbiztosabb útja, ha rátelepszik. És ezt semmiképpen nem akarta megkockáztatni.

Egyre zaklatottabban teltek a napjaik. Valami azt súgta neki, hogy keserű ősz elé néznek. Brian egyre többet ivott és egyre többet cigarettázott, éjszakákon át ült magányosan a teraszon. Egy borús estén Andy kitöltött magának egy italt, és leült vele szembe.

– Hallgatlak, Brian.

– Mit mondjak?

– Azt, hogy mi a baj.

– Úgyse értenéd meg.

– Próbáld ki!

– Semmi baj nincs.

– Nem egészen úgy fest a dolog.

– De nem akarlak ezzel terhelni.

– Csak terhelj. Együtt élünk, szóval jogom van tudni.

– Attól félek, megutálsz.

– Ezt nem tudhatjuk előre.

– És elküldesz.

– Ha hallgatsz, ez előbb-utóbb úgyis elkerülhetetlenné válik.

– Egy senki vagyok. Senki és semmi.

– Te is tudod, hogy ez nem így van.

– De így van. Harminchét éves elmúltam, és semmim sincs. Az egész életem egy kurva nagy csőd.

– Az egészbe beleértesz engem is?

– Nem! Te vagy az egyetlen normális dolog az életemben.

– Akkor nem értelek. Kérlek! Könnyebb lesz, megígérem, ha elmondod, mi bánt.

– Nem bánt engem semmi. Csak az, hogy elbasztam az életem. És itt vagy te, sikeres vagy, és gazdag. Miért kellenék én neked? Biztos, hogy ezt a szar életet akarod te, amit én nyújtani tudok?

– Nekem nem tűnt úgy, mintha én ugyanígy gondolkodnék erről.

– Andy, te jó vagy! És jóindulatú. Meg kurvára elfoglalt, és

semmit nem veszel magad körül észre.

– Mi az, amit nem vettem észre?

– Hogy egy senkibe szerettél bele. Egy buta senkibe. Egy bűnözőbe.

– Azért ez nagyon erős megfogalmazás. Egyrészt közel sem vagy buta. Sőt! Másrészt miért lennél te bűnöző?

– Elítéltek két évre. Felfüggesztve.

– Miért?

– Cigarettacsempészésért. Tizenötezer kartonnal buktunk meg. Ukrajnában béreltük ki a kamionokat. De tudom is, hogy ki dobott fel.

– Ez mikor volt?

– Még nem ismertük egymást. Azelőtt.

– Jó. Nyilván nem örülök neki, de megtörtént. Letelik az idő, senki nem fog tudni róla, és folytatódhat minden tovább.

– De nem folytatódhat, mert az összes pénzem benne volt a rakományban. Nincs egy vasam sem.

– Most nincs. Járt már más is így. Sőt én magam is, mikor eljöttem otthonról. De egészségesek vagyunk, és van módunk tenni érte.

– Nekem nincs.

– Miért? Talán hiányzik hozzá a kezed? Vagy a lábad? Netán az eszed? – kérdezte Andy, és érezte, hogy kezdi elveszteni a türelmét.

– Mert tartozom.

– Kinek?

– Mindenkinek. És kapom az üzeneteket. Pláne, hogy most már itthon vagyok.

– Mennyivel?

– Mit tudom én! És nem is érdekel!

– No, azért álljon meg a menet! Muszáj, hogy érdekeljen!

– Minek? Rámenne vagy tíz évem, mire ebből a pénzből, amit most keresek, visszaadnám. És különben se várnának addig.

– Kiknek tartozol?

– Sokaknak. Meg akik kölcsönöznek ilyesmire.

– Milyesmire?

– Csempészetre.

– Összeg?

– Száz vagy százötvenezer font. De leszarom.

– Brian! Nem gondolkozhatsz így! Ezzel nem oldasz meg semmit! Jó, beleestél, elkövetted. Slussz. Most vállalnod kell a felelősséget, és jóvá kell tenned. Kemény lesz, de csak ez lehet a megoldás. Akarod, hogy segítsek?

– Nem fogadnám el.

– Tudom. És nem is a pénzre gondoltam. Hanem arra, hogy összeírjuk a tartozásaidat, és készítünk egy tervet, ami szerint rendezed a dolgokat. Mindenkivel meg lehet beszélni az ütemezését, jobb részletekben, mint sehogy és semmikor. Ezt mindenki meg fogja érteni, garantálom.

– És ha rendeztem? Itt állok tíz év múlva ugyanúgy egy nagy semmivel a kezemben.

– Először is nem biztos, hogy tíz év kell hozzá.

– De annyi kell, kiszámoltam.

– Másodszor nem semmivel fogsz itt állni.

– Hanem mivel?

– Egy tiszta lappal.

– De addigra eltelt az életem! Mindenem megvolt! Jó kocsim, lakásom, pénzem. És most kurvára semmim sincs. Érted? Ettől őrülök meg!

– Nem, nem értem.

– Mit?

– Hogy ezen miért most gondolkozol? Miért nem korábban jutott az eszedbe?

– Mert többre akartam vinni.

– Ezzel? Így?

– Te nem értheted, milyen érzés az, amikor senki vagy. Amikor nincstelen vagy. Láttam, ti hogy éltek! Nézd meg, kik a szüleid! Hol laktok! Tinektek fogalmatok sincs arról, milyen érzés az, amikor az ember vágyik arra, hogy neki is jobb legyen!

– Először is, te is egy sikeres sportoló vagy.

– Voltam! – vágott közbe Brian.

– Szerintem a múltadat nem lehet elvenni. Ebben sem. Az

vagy. Magad érted el az eredményeidet. Az nem ad erőt az újrakezdéshez?

– Nem. Mert akkor még csak huszonvalahány éves voltam. Most meg harminchét vagyok. Sőt, már el is múltam!

– Jaj, ne hangoztasd már ezt állandóan, és úgy, mintha ez lenne az emberi létezés határa, és az élet vége!

– Pedig ez az!

– Nem az. Az élet vége az, amikor az ember nem hajlandó tudomásul venni, hogy többet gondoljon arra, amije van, és kevesebbet arra, amije nincs, vagy amire vágyik, mert kinyírja saját magát. A vágy néha jó. Ezt belátom. De legtöbbször rossz, mert kínnal jár. És fájdalmában az ember őrültségekre képes.

– Én tudom, mit fogok csinálni.

– Elmondod?

– Nem. Nem tehetem. De csak így kezdhetem újra.

– Rendben. És addig hajlandó vagy nekem segíteni?

– Mit tudnék én neked segíteni? Hacsak nem megyek veled gödröt meg árkot ásni valahova a sivatagba. Talán azt nem basznám el. De lehet, hogy még azt is.

– Nem erre gondoltam. Hanem arra, hogy segítenél-e nekem abban, hogy rendet vágjunk az életedben.

– Abban kétlem, hogy valaha is lehetne.

Andyt elcsüggesztette a beszélgetés; bármennyire is igyekezett megőrizni a hűvösségét és a tárgyilagosságát, a hatása alá került az elhangzottaknak. De nem akarta feladni. Hagyta, hogy az őszinteségi roham okozta érzelmi viharok csillapodjanak, és a fájdalmas vallomás élményei leülepedjenek.

Brian ezek után valamivel közlékenyebbnek bizonyult, és Andy segítségével, nagy nehézségek árán a legvadabb hitelezőinek visszafizette a tartozását. De ez csak csepp volt a tengerben, mert folyamatosan jelentkeztek újabbak és újabbak, ráadásul az adóhatósággal is meggyűlt Brian baja, és Franciaország egy kisebb vagyon megfizetésére kötelezte.

Megpróbáltatásokkal és viharokkal zsúfolt évet tudhattak

maguk mögött. Folyamatosan érezhető volt, hogyan csúszik ki centiről centire Brian lába alól a talaj.

A New Yorkban kapott Guggenheim kortárs művészeti nagydíj elnyerését követően Andy teljes erőbedobással szervezte a legújabb kiállítássorozatát, melynek első állomása Róma lesz, a második, egy hónapra rá, Tel-Aviv, végül pedig, két év után, újra Barcelona.

Marie-Anne, akinek közben már csetlett-botlott a második gyereke, ügyes tárgyalásokkal megszerezte legfőbb támogatónak a spanyol illetőségű Med-See-Trans hajózási társaságot, így rendkívül kedvező feltételekhez jutottak a szállításokat illetően, mert légi úton a nagyméretű képek fuvaroztatása kétségtelenül felemésztette volna az ügynökség tartalékainak jelentős részét. Ráadásul a társaság azt is vállalta, hogy Rómából térítésmentesen húsz főt luxuskabinokban elhajóz Izraelbe a megnyitó napjára, és valamivel később vissza. Christina mindenhová elutazott az asszisztensével, és előre felmérte még a büfék helyét is a kiállítóterekben. Hatalmas rajzlapokon feküdt előttük a kiállítás installációinak terve.

– Egy hónapunk van hátra – jelentette be izgatottan Christina.

– Igen, tudom. Készen leszek, ne aggódj, már az utolsó képeket lakkozom – válaszolta higgadtan Andy.

– Nem is miattad izgulok, drágám!

– Hanem?

– A műszaki vezetőnk ínhüvelygyulladással bajlódik egy fél éve. Nehéz lesz helyette megbízható embert találni.

– Brian?

– Mi van vele?

– Kérdezem, Brian? Megfelelne?

– Persze! Tökéletes lenne. Ismer minket, megbeszéljük vele a terveket, nem egy ördöngösség! A lényeg, hogy nekünk ne ezzel kelljen törődni. Nahát, nagy terhet vettél le most a vállamról. És

mit gondolsz, vállalja?

– Szerintem igen. Megkérdezem. Úgy vélem, szinte biztosra vehetjük.

A megnyitó estéjére az Accademia dell'Arte széles lépcsősorát süppedős, vörös szőnyeggel vonták be, és mindkét oldalára magas, hosszú ládákba tucatnyi kenciapálma bokrot helyeztek. Az oszlopcsarnok alatt, a falakon, sárgás fényű fáklya kandeláberek világítottak, belülről pedig, a nyitott ajtóból hideg, kékes fény szűrődött ki. A sajtó fotósai a bejárattól rögtön balra kaptak helyet, szemben a parkolóval, ahová egymás után érkeztek a taxik és a limuzinok a meghívott vendégekkel.

Andy és Brian, kezében az elmaradhatatlan cigarettával, az oldalsó bejáratnál álltak egy csendesebb utcában.

– Köszönöm, annyira nagyszerű lett minden! Tökéletes munkát végeztél!

– Én csak vezényeltem, de igyekeztem legalább ezt jól megcsinálni. Ne szégyenkezz miattam!

– Soha nem szégyenkeztem miattad.

– Tudom.

– Brian, most örüljünk inkább! Eltöltünk pár napot az örök városban. Meglátod, mennyire jó lesz!

– Veled mindig jó. Csak aztán jön a valóság.

– Ne beszélj így! És én mi vagyok? Csak egy álomkép?

– Sokszor azt hiszem. Nem is érdemellek meg.

– Ez butaság. Tudom, hogy nem szereted ezt hallani, kimondani meg főleg, de én megteszem. Szeretlek téged. És nekem csak ez számít. Számomra ez a legfontosabb.

– Kedves vagy.

– Kedvesség volna? Nem ezt gondolom erről. Inkább azt, hogy őszintén kimondom, amit érzek.

– Nekem ez nem megy.

– Pedig jó lenne, ha megpróbálnád. Mondhatom, felszabadító érzés.

– De nem megy.

– Mondd ki! Ha jelentek valamit a számodra, azt akarom, hogy kimondd.

– De…

– Brian!

– Szeretlek! Igen, szeretlek, és mindig is szeretni foglak! – mondta ki indulatos hangsúllyal a szavakat Brian. – De értsd meg, nem bírom elviselni tovább, hogy egy senki vagyok melletted. Bármit megteszek neked vagy érted, amit csak akarsz! Bármit! Érted? De lecsúsztam! Dolgozom látástól vakulásig egy éve! Még építkezésekre is eljárok trógerolni. Tényleg ilyen férfira van szükséged? Szereted az érdes tenyerem?

– Igen, szeretem. És most minden lehetőséget ki kell használnod.

– Rendben, megértettem. Koldus vagyok, és nem válogathatok. De mit értem el? Semmit! Ugyanott tartok, ahol eddig. Sőt! Megállapíthatom, hogy visszafelé zajlik a karrierem. Mesés érzés, annyit mondhatok.

– De ne mondd ezt! Én látom, mennyit gürcölsz, és tisztellek, nagyra becsüllek az erőfeszítéseidért! És igenis van eredménye! Mert a korábbiak többszöröse lett a bevételed. Persze, ennek most még nincs látszatja, mert fizetned kell a múltadért. De ez nem lesz mindig így!

– De. Mindig így lesz! Sose lesz vége! Mert mindig jön valami. Baszakszik velem az élet. Amúgy meg, ha az ember a nullához viszonyítja, nem nehéz a sokszorosára növelni a bevételeit.

– De mi most majd megmutatjuk az életnek. Melletted vagyok, mindenben. Kell ennél több?

– Tudom, és nem kell. Hidd el, hogy tudom.

– Muszáj bemennem, ne haragudj. Kezdődik a megnyitó.

– Menj csak!

– Utána elszökünk vacsorázni. Jó? Csak mi ketten.

– Jó. Az legalább jó lesz.

– Végig fogjuk csinálni! Mindenben segítek, hogy minél hamarabb kifizess mindent. Csak erősnek kell maradnod! Nem inoghatsz meg! Higgy nekem!

Andy sajgó lélekkel ment a terembe jókedvűen mosolyogni. A

helyzetüket titokban ő is egyre reménytelenebbnek látta. Egyedül csak abban bízhatott, hogy Brian szerelme erősebb lesz az elvesztett élete után érzett kínzó fájdalmánál. Mindent megadott volna, csak még egyszer felhőtlenül nevetni lássa.

ANDY ELÉGEDETT MOSOLLYAL vette ki a sütőből a báránygerincet. Amióta visszatértek Rómából, madarat lehetett volna fogatni vele. Az ottlétük második napjától mintha Briant kicserélték volna. Újra nevetett, vidám volt, és bohém, olyan, amilyennek megismerte. Kezdett reménykedni, hogy végre hatott a sok rábeszélés, az átvirrasztott éjszakák, a vigasztalás és a kapaszkodók felkutatása, amiket csak nagy fondorlattal és üggyel-bajjal tudott Brian keze ügyébe juttatni, mert dacos volt, makacs és büszke, és a világért sem hagyta volna, hogy Andy bármiben is segítsen a gondjait felszámolni. Pedig mennyivel egyszerűbb lett volna minden!

De a maga köré épített ostoba és önsorsrontó falat Andy szerelme sem volt képes áttörni. Legalábbis úgy tűnt, egy ideig. Aztán valami történt. Andy szerette volna hinni, hogy egyszerre csak világosság gyúlt Brian agyában. Végre rájött, hogy felesleges magát tőle vagy előle óvni. Nagy nehezen belátta, hogy tévedett, vállalja, hogy borzalmasan megbűnhődik érte, és majd meglátja, hogy az átélt fájdalmakért cserébe a sorsától új lehetőségeket kap.

Andy a vacsorával egyértelmű sikert aratott. Brian még a tepsit is kitörölgette. Andy egy újabb üveg sört vett elő a hűtőből, magának töltött egy rozét, és Brian mellé telepedett.

– Emlékszel arra, amikor másodszor találkoztunk Barcelonában? Majdnem két évvel ezelőtt.

– Persze! Naná, hogy emlékszem. Annyira izgultam, hogy eljössz-e. Miért?

– Kérdeztem akkor ott tőled valamit.

– Hát akkor sok mindent kérdeztél.

– Igen. Én már csak ilyen vagyok.

– Tudom. Kérdezni, azt tudsz. De most mire gondolsz?

– Azt kérdeztem tőled, hogy te hiszel-e abban, hogy bizonyos emberek nem véletlenül találkoznak?

– Ja, ja. Szoktál ilyesmiken agyalni.

– Szoktam. És most újra szeretném feltenni neked ezt a kérdést.

– Miért?

– Mert szerintem mindketten megkaptuk rá a választ.

– Amennyiben?

– Elindítottalak egy úton. Ami eddig sem volt könnyű, és nyilván ezután sem lesz az.

– Tudom, és köszönöm.

– Nem kell megköszönnöd. Hiszem, hogy meglesz az eredménye.

– Szóval, milyen választ kaptunk?

– Mi azért találkoztunk, mert nekem kellett rajtad segíteni, hogy rátalálj erre az útra. Tudva, hogy ezzel magam is nehéz helyzetbe hozom. Nem volt más választásunk, egymásba kellett szeretnünk, még akkor is, ha ez egyébként soha nem történt volna meg velünk.

– Hát ez elég csavarosan hangzik. És miért pont neked kellett rajtam segítened?

– Mert tartoztam neked.

– Nekem? Mivel?

– Az életemmel.

– Ezt most nem értem.

– Pár hónappal ezelőtt volt egy álmom. Amikor én is ugyanezeket a kérdéseket tettem fel magamnak. Hogy miért teszem mindezt? Mi az, amit én ebben a kapcsolatban kapok? Mennyivel lett több az életem melletted? Bizonytalan voltam, és néha úgy éreztem, hogy a vesztem felé tartok.

– És mit álmodtál?

– Római katona voltál. Én pedig az egyik provincián egy nemesember egyetlen gyermeke. A légió katonái mindenkit megöltek vagy elhurcoltak. Az apámat és az anyámat is. Egyedül éltem túl a mészárlást. Te jöttél be a házunkba. Én éppen akkor léptem elő a búvóhelyemről, és ott álltam előtted. Rémült voltam, de erős. Te már felemelted a kardod, hogy lesújts vele. Egy darabig szótlanul néztük egymást, és végül leengedted. Azt mondtad,

rejtőzzek el. Mondtam, hogy nincs értelme, úgyis megölnek, ha rám találnak, jobb, ha gyorsan túlesünk rajta. Azt felelted, visszajössz értem. Hallottam, amint kint jelentetted, hogy a ház üres. Egész éjjel vártalak, hallgattam a harci dobok félelmetes hangját. Fontolgattam, hogy jobb lett volna, ha végzel velem, mert így a kínhalál vár rám, ha szökevényként elítélnek. Pirkadt, amikor megérkeztél. Lóval jöttél. Az öledben tartottál, míg a birodalom határához értünk. Akkor letettél, és azt mondtad: fuss! És én elszaladtam. Néhány év múlva találkoztunk újra. Már nem voltál katona, és én a szeretőd lettem. Megmentetted az életem. Szerencsém volt.

– Jó kis álom.

– Tudod, régebben apám azt mondta, hogy a sors mindenki életében lenyújtja egyszer, vagy ha szerencsés csillagzat alatt született, még néhányszor azt a bizonyos aranyzsinórt, ami a jólétet és a megoldásokat szimbolizálja. Aztán van, aki elkapja, szorosan tartja, és többé nem ereszti, a jutalma pedig az lesz, hogy boldogul. Aztán vannak mások, akiket zavar, hogy az orruk elé lóg, és habozás nélkül ellökik, félretolják maguktól. Számukra az élet egy csapásra merő bonyodalommá válik. Én szeretném hinni, hogy a személyemben feléd nyújtott aranyzsinórt ezúttal sikerül elkapnod.

– Érdekes, amit mondasz. Nekem ez így nem jutott volna eszembe. De igazad lehet. És talán most sikerül elkapnom – mondta elgondolkodva Brian, és kis szünetet tartott. – Andy, valamit meg kell beszélnünk.

– Jaj, ez nagyon komolyan hangzott.

– Igen – válaszolt Brian, és rágyújtott egy cigarettára. – Elmegyek Amerikába.

– Hogyan?

– Van egy lehetőségem. Gondolkoztam rajta.

– Lehet, hogy nem kellett volna? – kockáztatta meg Andy mosolyogva.

– De, éppen hogy kellett.

– És mikor szereztél erről tudomást?

– Még amikor Rómában voltunk. Jelentkezett valaki.

– Ez változtatott meg annyira?

– Igen.

Andy hirtelen elszomorodott. Arra gondolt, hogy ezek szerint hiába történt minden.

– És jól átgondoltad?

– Oké, rengeteg rossz döntést hoztam, és emiatt katasztrofális anyagi helyzetbe kerültem. Viszont most úgy néz ki, hogy üzletileg ezt megoldhatom, és rendbe tehetem az életem. És ami a lényeg, hogy gyorsan.

– Milyen üzletről van szó? – kérdezte aggodalommal átszőtt hangon Andy.

– Nem akarom elmondani. Elleneznéd.

– Akkor elmondtad. És valószínűleg most hozod meg az újabb rossz döntést. De figyelmeztetlek, nem játszhatsz a tűzzel! Ez nem mehet a végtelenségig!

– Tudom. Tisztában vagyok vele. De nincs más megoldás.

– De van. Adok neked kölcsön. És majd nekem visszafizeted.

– Tudod, hogy nem fogadom el. Soha nem tenném.

– Pedig meg kéne tenned – mondta Andy, és alig bírta leplezni az idegességét.

– Még mindig nem értesz. Nem vagy képes felfogni, hogy mennyire megalázó nekem ez az egész? Örülök a sikereidnek, elismerem a tehetséged, de nem kívánhatod tőlem, hogy férfiként elviseljem, hogy a kitartottad legyek!

– Brian! Kérlek, válogasd meg a szavaidat! Én nem hiszem, hogy valaha is úgy tettem volna, hogy ezt kelljen érezned!

– Tettél, vagy sem, én akkor is így éreztem.

– De ez egyedül a te hibád, és nem az enyém! Én nem vagyok felelős az elcseszett életedért! A felelőtlen döntéseidért, a nagyzási mániádért, hogy képtelen vagy megelégedni azzal, amit tisztességgel elérhetsz, hanem olyat akarsz, ami nem a te életed! Jössz itt folyton a pénzzel, azt hiszed, az hozzád tesz? Kiemel és megváltoztat? Ha nincs a fejedben elég, a pénz sem tud belerakni! – szakadtak fel tehetetlen dühvel Andyből a súlyos mondatok, mint valami régóta tályogosodó sebből a genny.

– Na ugye! Most kibújt a szög a zsákból! Mindig is tudtam,

hogy ezt gondolod rólam, meg az életemről. Csak akkor tudnám, hogy mire kellettem neked! Pontosabban, azt hiszem, tudom. De igazad van. Végül is nekem is megérte. Jó volt.

– Brian! – emelte fel a hangját Andy. – Te így értékeled mindazt, amit megtettem érted?

– Kár volt. Mondtam, hogy nem érdemlem meg.

Andy felpattant, és magából kikelve ordítani kezdett.

– Ezt vágod a fejemhez? Mi vagy te? Egy üresfejű, gátlástalan bunkó, aki nem képes felelősséget vállalni még magáért sem? És nem elszégyelli magát a jellemtelensége és az alávalósága miatt… nem megbánja és jóvá teszi, amit elkövetett, hanem ostoba dacból még büszke is rá? Kár volt, hogy segíteni akartam? Ezért engem is semmibe nézel, akit állítólag szeretsz? Nagyon sajnállak téged! Mert az önzőségedben még magadra sem vagy tekintettel. Nem veszed észre, hogy a saját érdekeid ellen cselekszel? Térj már észhez! Kiabálnom kell veled, hogy meghalld, amit mondok? Hogy lehetsz ennyire ostoba? Komolyan mondom, sír a föld alattad a szomorúságtól, ahová csak lépsz!

– De nem érted, hogy nekem is vannak álmaim? Hogy nekem is járna egy élet? – kiabált vissza Brian, és ököllel tiszta erőből az asztalra vágott. Lehajtotta a fejét, és látszott, hogy alig bírja visszatartani a könnyeit. – És ettől szenvedek! Kínlódom, hogy elrontottam. Hogy nem lehetek hozzád méltó! Én már többször gondoltam, hogy inkább véget vetek az egésznek. Az egész szaros életemnek! Hidd el, meg tudnám tenni. Ott a fegyverem! Egy pillanat, és kész! Egyedül miattad, érted? Miattad nem tettem meg!

Andy mellélépett, és megsimogatta.

– Menj innen! – lökte el a kezét. – Nem akarom, hogy hozzám érj! – kiabálta, aztán rázni kezdte a zokogás. Andy némán állt az asztal mellett, nézte tehetetlenül, csak nézte, és fogalma sem volt, hogy hogyan juthattak el idáig. Mit nem vett észre? Mit gondolt, vagy tett rosszul? Helyrehozhatatlanul. Végül Brian valamelyest megnyugodott, és ráemelte a tekintetét.

– Meg tudsz nekem bocsátani? – kérdezte vöröslő szemekkel.

– Nincs mit megbocsátanom. Sajnálom, hogy ez történt

velünk.

– Andy, akármi is lesz, tudnod kell, hogy soha életemben nem szerettem senkit úgy, ahogy téged. Én csak azt akartam, hogy én is legyek valaki a te szemedben. Hogy te is ugyanúgy felnézhess rám, ahogy én terád. És ezért akartam megvalósítani az álmaimat. Hogy boldoggá tehesselek. Kérlek, gyere ide hozzám!

Andy sokáig nem mozdult. Aztán halkan megszólalt.

– Brian, annyira fáj ez nekem, hogy nem tudom, valaha ki fogom-e tudni heverni. Nem hiszem, hogy meg tudlak győzni téged arról, hogy a vágyakozás a boldogtalanság legfőbb okozója. És most kérlek, ne mondd azt, hogy nekem mindenem megvan, és én ezt nem tudhatom. Mert tudom. Mint ahogy azt is tudom, hogy az álmodozás a végén mindig csalódottá tesz, mert eltakarja a szemünk elől a valóságot, amit ha hajlandóak vagyunk megismerni, és nem félünk tőle, akár a magunk javára is fordíthatnánk. Nem szabadna hagynod, hogy egy belső film újra meg újra lejátssza előtted az elszalasztott lehetőségeket, az elrontott éveket, a fájdalmas múltat, mert azt nem lehet megváltoztatni; viszont ez a keserűség akadályoz meg abban, hogy szeresd az életed.

– Kérlek, gyere ide hozzám – szólalt meg könyörgő hangon Brian. – Kérlek! Szükségem van rád! És nagyon szeretném, ha megölelnél.

Andy megtette, amit Brian kért.

– Elengedlek. Ha el akarsz menni Amerikába, úgyis el fogsz. Ha nem most, majd legközelebb. Nem tehetek ellene semmit. Csak annyit, hogy visszavárlak. De azt tudnod kell, hogy ha nem sikerül, erre a pontra nem léphetsz vissza többé. Ha rosszabb lesz, akkor sem.

– Tudom, de ha rendbe teszem az életem, boldog leszek.

– Lehet.

– Én tudom!

– Attól tartok, te is azt hiszed, ahogy sokan mások, hogy csak egyféle boldogság létezik, a külsőségeké. Pedig tévedsz. Semmit nem kívánok jobban, mint hogy ne kelljen ebben az ámokfutásban újabb rossz döntéseket meghoznod. De megakadályozni már nem

tudlak benne. Se szép szóval, se erőszakkal.

Andy egész éjjel egyetlen szemhunyást sem aludt. Fájt, összetört mindene, a lelke, a csontjai kiszáradva lapultak a testében. Brian elaludt. Álmában úgy szorította magához, mint azelőtt sohasem. Hajnal felé, amikor ismét összeforrasztotta őket a vágy, Andy arra gondolt közben, ha most mindketten meghalnának, megoldana-e bármit is. Úgy vélte, mindenképpen megkönnyítené a helyzetét, ha soha többé nem kellene erre a reggelre gondolnia.

A délelőtt ismét nyugalomban telt. Briant végre sikerült Andynek meggyőzni, hogy nem az ellenfele, hanem a társa. Nem csak kívülről akar neki jót, hanem ha kell, mellette áll, mindenben.

Este Brian elutazott. A repülőtéren utolsó pillanatig csókolta Andyt, és a fülébe súgta, hogy mindennél jobban szereti.

– A kódunk él – mondta –, és vissza fogok jönni. Ezt az egyet megígérem.

ZARAH WINTER-TOTTI tele kosarakkal tért vissza a bevásárlásból. Most rajta volt a sor. Minden hónap első csütörtökén valamelyikük lakásán jött össze a négy barátnő. Betty csak néhány éve, Chloé valamivel korábban csatlakozott hozzájuk. Louisát még abban az időben ismerte meg, amikor Izraelbe költözött. A nő a bevándorlási hivatalban dolgozott, ő volt Zarah ügyiratkezelője. Hamar megkedvelték egymást, Louisa még nem volt harminc sem, amikor elvesztette az őt egyedül nevelő édesanyját, Zarah pedig örömmel állt készen, hogy ezt a fájó űrt, amennyire tudta, betöltse. Később Louisa házasságot kötött egy gazdag ékszerkereskedővel, de nem tudott teherbe esni, a férje pedig leírhatatlanul vágyott saját trónörökösre, így kettéváltak az útjaik. Louisa a munkájában lett felülmúlhatatlanul sikeres, tavaly nyáron ment nyugdíjba a hivatal igazgatójaként. Az egymás szeretetében eltöltött hosszú évek alatt Zarah és Louisa elválaszthatatlan barátnők lettek.

Zarah letette a kosarait, lehívta a liftet, és kiment a folyosóra a postaládákhoz. Már messziről látta, hogy az övé nem üres. Megdobbant a szíve, remélte, hogy az lapul a rekeszben, amire régóta várt.

– Hát megjött! – kiáltott fel örömében, amikor a kezébe fogta a levelet. Sietve összeszedte a kosarait, beszállt az időközben megérkezett liftbe, és megnyomta a 22-es gombot. Alig tudta kivárni, hogy végre a lakásba érjen.

Ki sem pakolt, csak letett és otthagyott mindent az előtérben, egyenesen beszaladt a konyhába, és lehuppant az ablak melletti székre. Feltette az olvasószemüvegét, szeretettel forgatta egy kis ideig a borítékot, aztán mosolyogva betűzni kezdte a levél feladóját:

Cesare Totti, 227 East, 52nd Street, New York, NY10022.

– Végre! – sóhajtott fel. Türelmetlenül, ám óvatosan tépte le a ragasztást, kihajtogatta a kék színű papírt, és egy szuszra végigolvasta. Még mindig mosolygott. Felpattant a székről, a fali telefonhoz futott, és tárcsázta Louisa számát.

– Louisa! Én vagyok! – szólt bele a kagylóba, ahogy meghallotta, hogy felvették. – Jönnek!

– Nahát, végre!

– Igen, jövő héten érkeznek, nyolcadikán! Te jóságos ég! De hiszen az mindjárt itt van! Hanyadika van ma?

– Már október van, édesem! Ma van elseje!

– Akkor szorgos hét áll előttünk!

– Ne mondjuk le a csütörtöki délutánt?

– Dehogy mondjuk! Már mindent megvettem, és legalább élőben mondhatom el Bettynek és Chloénak is a nagy újságot. Istenem! Hogy szalad az idő! Cesare felesége akkor lett várandós, amikor legutóbb itt jártak, és Isabelle jövőre már érettségizik. Hét évvel ezelőtt láttam őket utoljára, emlékszel, Cesare nem hagyott nyugtot, míg oda nem utaztam, és náluk nem töltöttem az év végi ünnepeket. De sajnos Adam nem fog velük jönni, ő már a barátnőjével tölti az őszi vakációt. Megértem, huszonnégy éves fiatal férfi, izgalmasabb lesz az neki, mint az itteni öregasszonyokat szórakoztatni. Cesare felesége kárpótlásul küldött róla egy képet, ha itt leszel, megmutatom! Kiütött rajta a Winterek vére! Micsoda ébenfekete hajú, magas legény lett! Szegény édesapámra emlékeztet.

– Holnap időben átmegyek hozzád, és segítek mindenben.

– Jó! De a készülődéssel elboldogulok, azt hiszem.

– Nem csak a csütörtök miatt megyek. Fel kell készülnünk a fogadásukra. Nem akárkik jönnek! A fiad és a családja!

– Nem is tudod, milyen jólesik, hogy így nevezed. Nagyon szeretlek!

– Én is téged! Akkor holnap! – mondta mosollyal telt hangon Louisa, és letette a telefont.

Zarah egész délután sürgött-forgott, átnézte a vendégszobákat,

takarítókat szervezett, kiválogatta az ágyneműket, amiket időben a mosodába kell juttatnia, hogy frissek legyenek, listákat szerkesztett, hogy mire lehet szükség a fürdőszobákban és a gardróbokban. Aztán gyorsan lejegyezte a gondolatait, hogy kiket kell meglátogatni, és milyen programokat szervezzenek, majd felmérte a kamrája igencsak szegényes készletét, és megállapította, hogy ez bizony alapos kiegészítésre fog szorulni. Utálta utolsó pillanatra hagyni a tennivalóit, mert szerinte annak mindig káosz és idegeskedés lesz a vége.

Észre sem vette, hogy beesteledett. Gyorsan megmosakodott, és átöltözött. Lerogyott a nappaliban, és bekapcsolta a televíziót. A nyolcórás híradót, ha csak tehette, megnézte. Azt mondta, az, hogy az ember megöregedett, még nem jogosítja fel arra, hogy fogalma se legyen az őt körülvevő világról. Közben átnézegette a kedvenc napilapjait, mert állította, hogy ő mindig is tudott kétfelé figyelni. Ha valami érdekesebb hír ütötte meg a fülét, félbehagyta az olvasást, és azonnal követni kezdte a képernyőn az eseményeket.

Ma megtudta, hogy átadtak egy új kórházat, súlyos közlekedési baleset történt Jaffa kikötője mellett, megint volt valami villongás a palesztinok lakta területeken, és hogy még marad a szokatlan meleg. Már éppen nyúlt volna a távirányítóért, amikor a műsorvezető bemondta, hogy kilencvenhárom éves korában elhunyt Marion Bollman, német színésznő, aki a 40-es évek Németországának ünnepelt sztárja volt.

– Nem baj – dünnyögte maga elé. – Benne volt a korban.

A műsorvezető folytatta.

– A művésznő óriási vagyont hagyott hátra. A rendelkezésekre álló információk szerint az ékszerek, az ezüst dísztárgyak, a bútorok és a házában raktározott műtárgyak értéke pillanatnyilag meghatározhatatlan. Sajtóhírek szerint a hagyatéknak azonban igencsak megkérdőjelezhető az eredete, valamint további kérdéseket vet fel, hogy hogyan kerülhetett mindez a művésznő birtokába. Bizonyos források rámutattak, hogy több olyan felbecsülhetetlen értékű műkincset találtak a villában, mellyel kapcsolatban joggal merül fel annak a gyanúja, hogy ezek között számos olyan vagyontárgy is akadhat, melyeket

a II. világháború alatt jogtalanul tulajdonítottak el a náci szervezetek.

A hír beolvasása közben levetítették a helyszínen készült felvételeket. A felhalmozott tárgyak, mint valami múzeumi raktárban, éktelen összevisszaságban álltak szinte minden helyiségben.

– Hogy tudott így élni? – fogant meg a kérdés Zarah fejében, és a képkockáktól hirtelen a torkába szaladt a gyomra. Most fogta fel, amit látott és hallott.

Ezekhez a tárgyakhoz, minden valószínűség szerint vér, könny és halálsikoly tapad. Talán még az egykori tulajdonosok gyilkosának az ujjlenyomata is rajta van némelyiken, gondolta.

A rosszullét kerülgette. Az operatőr a képekre és a festményekre fordította a kameráját. És ekkor, bár esküdni nem mert volna rá, hiszen émelygett a látványtól és a vele feléledő múlt maró, ragacsos és bosszúért kiáltó fájdalmától, megpillantotta. Csak néhány másodpercre, de megpillantotta a képet.

A hagyatékban volt az édesapja festménye. A Winter-gyűjteményből a *Sába királynője*.

A tudósítás végén kikapcsolta a televíziót. Hosszú ideig ült szótlanul, maga elé meredve, ahogy lassanként minden megelevenedett előtte. Előbb homályosan látta, mintha a távolból nézné, a szülői házat, az anyja arcát, és felderengett az édesapja kedves mosolya is azon a bizonyos délutánon, amikor elmentek a hattyúkat felkutatni. Ez a mosoly volt az utolsó emléke róla.

Aztán megjelent előtte egy kép, amint Edellel ülnek valami farakás tövében, egy hajón, ahol borzalmasan fúj a szél, és még csak megmoccanniuk se szabad. Beleborzongott. Megint az orrában volt a hideg, felázott föld szaga, amin aludniuk kellett, s ami még az eljövetelük után hetekig áradt a bőrükből. Újra érezte a kezei között meg az arcán a pokróc durvaságát, ahogy szorosan egymáshoz bújva feküdtek az éjsötét veremben. Felrémlett, ahogyan mennek át az erdőn, másznak a sziklákon, felsebzett tenyérrel kapaszkodnak a faágakba, véres, sajgó lábbal menetelnek, szétmállott cipőben, éjjel és nappal, éhesen, kialvatlanul, a zuhogó esőben. Aztán végre megérkeznek

Olaszországba.

Ott is éveken át félt. Ébren rettegett éjszakánként, hogy mikor találnak rájuk, de ezt soha nem mondta volna el a nővérének. Nem akarta, hogy ő is féljen. Edel nyomorúságos életére gondolt, és a korai halálára.

– Nem mindenkit az alatt pusztított el a háború, amíg tartott – gondolta, és érezte a könny melegét, amint végigfolyik az arcán.

Aznap éjjel alig aludt valamit, csak hajnal felé nyomta el az álom. Amikor felébredt, azonnal felhívta Louisát, és beszámolt a tegnap este látottakról. Louisa nem kapott levegőt.

– Ha a hagyatékban van a kép, vissza akarom kapni – mondta határozottan. – Mert engem illet. Az apám gyűjteményéből rabolták el! És ennyi maradt, Cesarét és a gyerekeit leszámítva, az egész családomból.

– Megértelek. De fogalmam sincs, mit lehetne tenni. Hogy bizonyítjuk, hogy a tiétek volt? Ha létezett is valaha valamilyen írás, számla vagy szerződés erről, ki tudja, mi lett azok sorsa? A háború mindent eltörölt a föld színéről.

– Igen. Majdnem mindent. Egyedül az emlékeinket nem tudta. De az sajnos nem fogható meg kézzel.

– Biztos, hogy nem maradt meg semmi?

– Gondolkodtam ezen. Talán említettem neked, hogy van egy titkos dobozom.

– Igen, emlékszem, hogy valamikor beszéltél róla. De azt nem mutattad meg, mit tartasz benne.

– Ó, hát ezért titkos – nevetett Zarah –, különben csak mindenféle régi dolgot. Leveleket és fényképeket. Akkoriban zártam le, és sok-sok éve is megvan már ennek, amikor a kör bezárult, és le kellett mondanom arról, hogy valaha még rátalálhatok az unokáimra. És én ezt azóta nem nyitottam fel.

– Ne is mondd! Hidd el, teljesen veled éreztem, bár igazán mélyen sosem avattál be a részletekbe.

– Ne haragudj ezért rám. Nem akartam sokat beszélni róla. Nem segített volna.

– Én is így gondolom. Magamban nem is tettem neked ezért egyetlenegyszer sem szemrehányást, és nem is akartam ezt

erőltetni, mert egyetértettem veled, hogy a beszéd csak felszaggatná a sebeket.

– Köszönöm, hogy így gondolod. A lényeget úgyis tudtad.

– Igen. Tudtam, hogy évekig jártál vissza Olaszországba, a különféle hivatalokhoz. Szörnyű lehetett, mert a tehetetlenséget a legkínzóbb dolog elviselni. Ugyanakkor mindig éreztem, hogy végleg soha nem tudnál lemondani róluk.

– Ez igaz. A halálom pillanatáig remélni fogok.

– És én veled együtt reménykedem. No, elintézek még pár dolgot, és ahogy tegnap ígértem, legkésőbb délre ott leszek nálad. Aztán együtt felnyitjuk azt a titkos dobozt.

– Nem hittem volna, hogy egyszer még félelemmel fognak eltölteni az emlékeim. Ma már persze senkim sincs, akinek a múlt megidézésével fájdalmat okozhatnék.

– Ó, nem hinném, hogy te valaha is fájdalmat okoztál bárkinek. Tőled mindenki csak kapott.

– Tudod, Louisa, az élet nagy jóvátétele az, hogy ha el is veszted mindenedet, azt sosem fogod, amit másoknak adtál. S amikor ezt felismered, világossá válik számodra, hogy az életed igazi értelmét azok szeretetében keresd, akik hálát éreznek azért, hogy léteztél. Jaj, ne haragudj, azt hiszem, már megint túl sokat beszélek, és fel is tartalak vele.

– Sosem tartasz fel! Rohanok, ahogy tudok, és melletted leszek! Remélem, ezzel segítek valamit.

– Louisa drágám, sokkal többet, mint hinnéd. Várni foglak!

ZARAH ÉS LOUISA izgatottan adták át az igazolványaikat az egyenruhás őrnek. Levették a kabátjaikat, és a táskáikkal együtt a futószalagra helyezték. A másik katona intett, hogy átmehetnek a fémkereső kapun. Az érzékelő sípolni kezdett. Némi várakozás után kijött a recepcióból egy katonai egyenruhát viselő nő, és átvizsgálta Louisát, aki a gyöngyökkel díszített láncövét a szoknyájában felejtette.

– Sajnálom! – mondta zavarodottan.

– Az ügyeletesi szobában kapják meg a belépőiket – mutatott a nő a tőlük jobbra lévő ajtó felé.

Az ablaktalan helyiségben két páncélszekrény, egy alumínium íróasztal és egy számítógép volt mindössze. A katona átvette az irataikat, és begépelte az adatokat.

– Kihez jöttek?

– Joel Lewinson tábornokhoz van időpontunk. Tizenegyre – válaszolt Louisa.

– Rendben, látom is a gépben. Az egyik szolgálatos felkíséri önöket – mondta a férfi, és átnyújtotta a műanyag kártyákat.

A tábornok irodája a második emeleten volt. A titkárság ajtaja nyitva állt, egy középkorú, fehér blúzos nő sietett eléjük.

– Louisa Krohl?

– Igen, én vagyok.

– A tábornok úr elnézésüket kéri, de valamennyit késni fog. Kérem, foglaljanak helyet, amíg megérkezik. Mivel kínálhatom önöket addig?

– Talán egy-egy pohár víz jólesne mindkettőnknek. Köszönjük.

Zarah és Louisa szótlanul üldögéltek egymással szemben. A hatalmas teremben zajlott az élet. A nagyméretű monitorok mögött ülő hét vagy nyolc embert egymástól óriási üvegtáblák

választották el. Megállás nélkül csörögtek a telefonok, az egyenruhás és civil munkatársak fejmikrofonokon beszéltek folyamatosan, miközben pillanatnyi szünet nélkül püfölték az előttük fekvő billentyűzetet.

– Kettőszázhuszonhárom, negyvenhét, ötös. A négyes útnál – mondta az egyikük, és beírt valamit a gépbe.

– Nem! Harmincas. Mondom, hogy a kamerán látom az esetet! Ez harmincas! Igen, jól értetted. Mehettek!

– Öt-huszonnégy a járőrnek. Öt-huszonnégy! – szűrődött ki a mögöttük lévő fülkéből. Aztán egy öltönyös fiatalember rohant át a szobán, és közben megállt a titkárnő asztalánál.

– Esther, három-tizennégy. Továbbítsa kérem az ügyeletnek. A kikötőnél. Köszönöm, ez most nagyon sürgős – hadarta, majd elviharzott.

– Itt mi történik? Valamit számolnak? – kérdezte csodálkozva Zarah.

Louisa felnevetett.

– Dehogy! Kódokkal beszélnek.

– Kódokkal? Egymás között? Minek?

– Rövidebb, pontosabb, gyorsabb. És ha le is hallgatnák őket, időbe telik, amíg megfejtik.

– Ó, persze! Olvastam is erről. De nem hittem volna, hogy ezt valaha meg lehet tanulni.

– Évek alatt igen. Az operációs tisztek hosszú ideig gyakorolnak. Bonyolult, de szép munka. Csak a legjobbak kerülhetnek ide, az izraeli titkosszolgálat központjába.

– No meg mi! – mondta elégedett mosollyal Zarah, és ki is húzta magát hozzá. – Köszönhetően neked, Louisa!

– Tábornok úr, megjöttek a vendégei – pattant fel a titkárnő, ahogy meglátta a főnökét, és a bejárathoz igyekezett.

– Louisa? – hallatszott az ajtó felől a nagydarab férfi öblös hangja. Az öltözéke ziláltnak tűnt, a zakója a vállán volt átvetve, az ingujja feltűrve, szemmel láthatóan nagy rohanásból érkezett. Egészen rövidre nyírt, sűrű, jócskán őszbe forduló haja és fehéredő

borostája mutatta, neki is kijutott az izgalmakból az itt töltött évtizedek alatt. Vízkék szeme azonban vidáman csillogott kreolszínű arcában, ahogy a vendégei felé tartott. Széles mosollyal szólalt meg újra.

– Louisa! Mennyire örülök, hogy látlak! Pár napja, mikor felhívtál, rögtön el is újságoltam Dinának, hogy jössz hozzám. Jó lenne, ha egyszer meglátogatnál minket. Mennyiszer eszembe jutottál! Amióta nyugdíjba mentél, jó néhányszor meggyűlt a bajunk a bevándorlásiakkal. Náluk nem ügyek vannak azóta, hanem papírok. Azoknak meg, szerintük, nem sürgős semmi – nevetett.

– Bemutatom a barátnőmet. Zarah Winter-Totti.

– Nagyon örülök. Joel Lewinson. Menjünk beljebb!

A tábornok szobája napfényes volt, de inkább egy irattárra emlékeztetett, semmint egy irodára. A teljes falfelületet beborító polcrendszer roskadásig volt tömve különféle dossziékkal, színes kartonozó dobozokkal, a közülük kiálló betűrendmutatók pedig olyan érzetet keltettek, mintha valami évtizedek óta elhanyagolt könyvtárban járna a látogató. A sarokban egy kihúzható rekamié állt, az oldalánál egy olvasólámpa billegett, a végében pedig egy fakóra mosott védőhuzatú fotel állt, rajta egy összehajtogatott törölközővel. Középen egy méretes, sötétbarna, nehéz íróasztal pöffeszkedett, előtte két vékonylábú székkel.

Az egyedüli dolog, ami elárulta, hogy nem a harminc évvel ezelőtti időkbe csöppentek vissza, a hatalmas képernyőjű számítógép volt az asztalon. Zarah, noha senki nem tudta volna megvádolni azzal, hogy jól kiismeri magát a modern kor vívmányai között – és kiváltképpen a mobiltelefonokkal nem ápolt soha szenvedélyes kapcsolatot –, láthatóan nem tudta uralni a csodálkozását az időutazás láttán.

– Itt éltem le az életem – szólalt meg a tábornok, olvasva Zarah tekintetéből. – Már nincs egy évem se hátra, és nyugállományba vonulok. Többször át akarták alakítani, de mindig közbejött valami halaszthatatlan, amiért nem

maradhattam iroda nélkül. Sokszor volt, hogy itt is aludtam. Bármelyik pillanatban bekövetkezhetett változás, amikor egy ügyön dolgoztunk.

– Ó, emlékszem a legfontosabbra! – vette át a szót Louisa. – Argentínából hoztátok ki az egyiküket a titkosszolgálat gépén. Elkábítva. Mire magához tért, Jeruzsálemben állt a bíróság előtt a háborús bűneiért. Micsoda akció volt, tisztek tucatjainak intéztük lázasan az argentin papírokat!

– Egész életemet ezeknek az embereknek a felkutatására tettem fel. Meg arra, hogy segítsek elégtételt szerezni azoknak, akik ezt a korszakot megszenvedték. Ma is vallom, egyetlen tettük sem szabadna, hogy büntetlenül maradjon. No, de ez a múlt. És értetek mit tehetek?

– A mi ügyünk is a régmúltba nyúlik vissza – mondta Louisa, és átadta barátnőjének a szót. Zarah összefoglalta a családja történetét. A tábornok érdeklődő komor arccal jegyzetelt.

– És mi bizonyíthatja, hogy a kép az önök tulajdonában állt?

– Ez a fénykép – mondta Zarah, és elővette a táskájából a selyempapírba csomagolt fotót. Átadta. A tábornok hosszasan nézte.

– Ez itt én vagyok – mutatott Zarah, a néhány éves, tengerkék színű ruhácskában az édesanyja kezét szorongató kislányra. – Ő az anyám – folytatta –, Adele, ő pedig az apám, Abraham Winter – mutatott a fotelben ülő férfira. – A bátyám, Joachim, ekkor már nem élt. Agyonverték a nácik az utcán, munkából hazafelé jövet. De ezt csak a nővéremtől tudom, ő mesélte el. Sajnos én nem ismerhettem.

Az asztalon jelzett a telefon. A tábornok megnézte az üzenetet.

– Azonnal jövök – mondta, és kiment.

Zarah maga elé vette a képet. A hátuljára ceruzával írták fel a dátumot: *1939. január 4.* Napok óta nézegette, és nem győzött betelni vele. Az anyja gyönyörű volt rajta, és végtelenül fáradtnak tűnt. Arcán már nyomot hagytak a megpróbáltatások, a tekintete csillogása is mintha fakulni kezdett volna az elmúlt évek terhe alatt. Az apja tartásán is látható volt a gondok súlya, szemében a bizonytalanság megriadt fénye égett. Isaak az egyik karján a

kisfiukat tartotta, a másikkal a felesége, Martha vállát ölelte magához. Edel, meggyszínű bársonyruhában, sugárzó arccal mosolygott a kamerába a megnyerő külsejű Max oldalán.

– Drága Edel – suttogta Zarah. – Tudod, a nővérem – mutatott a képre Louisának –, akivel megmenekültünk.

– Hogyne tudnám – válaszolta csendesen Louisa.

A tábornok visszatért, és az asztala mögé ült.

– És ők kik? – bökött a kép szélén ácsorgó, kötényt viselő, szürkeruhás nőkre.

– Ő, a mosolygós arcú, akitől ezt a képet kapta búcsúzóul Edel, Frau Schwenk. A szakácsnőnk volt, nagyon szerettem. Ragaszkodott a családunkhoz, apámat mindenkinél jobban tisztelte. Edel mesélte, hogy apám kifejezett akarata volt, hogy legyen velük is közös képünk. Frau Schwenk segített, hogy életben maradjunk, holott ő is nagyon könnyen rajtavesztethetett volna. Ez volt az egyetlen emléke rólunk, mégis nekünk adta. Ő pedig, aki előttünk térdel, Ralf. A mindenesfiú.

– És a másik nő?

– Ő Frau Teichmann. A házvezetőnőnk.

– Értem. Az ő fiáról beszélt az elején.

– Igen. Róla.

– Utána fogok kérdezni. És a háttérben azt a bizonyos festményt lehet látni, ha jól gondolom. Ez lenne az a della Francesca?

– Igen. A mű teljes címe *Sába királynője látogatása Salamon udvarában.*

– Nos, őszinte leszek önhöz. Én minden szavát elhiszem, természetesen. Miért is ne tenném, nincs okom kételkedni, ráadásul ehhez hasonló, végtelenül szomorú történetek sokaságát kellett végigélnem. De attól tartok, ez a fotó a bizonyításhoz nem lesz elegendő. Annyit megígérhetek, hogy alaposan kivizsgáltatom az ügyét, és hamarosan jelentkezem – mondta, és felállt az asztaltól.

Louisa és Zarah is felemelkedtek.

– Louisa, drágám, kérlek, beszélj a feleségemmel! Dina is annyira örülne, ha eljönnél egyszer.

– Megteszem. Jaj, bocsáss meg, olyan modortalan vagyok, meg sem kérdeztem… Carla hogy van?

– Carla? Kitűnően! Az én drága büszkeségem! Ilyen lánya senkinek nincs, azt állíthatom!

– Nincs hát, mert a tiéd!

– Igen, az enyém. És mindennap hálát is adok érte!

– Akkor várni fogjuk a hívásodat! – nyújtotta a kezét Louisa.

– Hamarosan!

Néhány nap elteltével Lewinson tábornok magához kérette Zarah-t. Louisa ezúttal is elkísérte. Elmondta, hogy felvették a kapcsolatot a németországi szervekkel. A della Francesca kép valóban benne van a hagyatékban, és leltárba is vették. Zarah megkönnyebbülten felsóhajtott.

– Azonban – folytatta Lewinson tábornok –, a helyzet nem rózsás. A kép minden bizonnyal a vatikáni múzeum raktárába fog kerülni, huszonöt éves megőrzésre.

– Hogyan? – ájuldozott Louisa.

– Ahogy tartottam is tőle, a fényképet a német műkincsvédelmisek nem találták kellőképpen bizonyító erejűnek. Az indokaikat inkább nem sorolnám, és értelmét sem látom, hogy most vitatkozzak ezzel, mert a tényen nem változtat.

– Milyen tényen? – kérdezte Zarah.

– Azon a tényen, hogy a bizonyítékot hitelesnek elismerő igazolásukra lett volna szükségünk minden további olyan lépésünk megtételéhez, ami a Vatikán közbeiktatásának elkerülését célozza.

– Nem szeretném az idejét rabolni elméleti fejtegetésekkel, de engem érdekelne, hogy mi történne abban az esetben, ha a fényképet elfogadnák bizonyítéknak? – kérdezte Zarah.

– Ebben az esetben is haladéktalanul bírósághoz kellene fordulnunk, mert a képet csak jogerős, nemzetközileg érvényes végzéssel szolgáltathatják ki, vagy inkább mondjuk úgy, hogy vissza. Ezt gyorsan végigvihetnénk, mert, hogy úgy mondjam, lenne hozzá hátszelünk a bizonyíték elfogadásával. Amúgy a német műkincsvédelmi szervek bizonyítékot hitelesítő igazolásával az

eljárás azonnali megindítása azért lenne nagyon fontos lépés, mert ezzel tudnánk érdemben megakasztani a folyamatot. Ugyanis egyfelől, a törvények értelmében, a nyilvánosságra kerüléstől számított tizenöt nap áll rendelkezésre az igény hitelt érdemlő bejelentésére, és ezzel így rendben is volnánk, másfelől, amíg ez az eljárás tart, a képpel nem tehet a német állam semmit, csak őrzi, és várja, hogy a megszületendő végzés értelmében kinek kell majd átadnia.

– Értem. De az ő jóváhagyásuk nélkül is fordulhatunk bírósághoz, igaz? És pert is indíthatunk, nem?

– Természetesen indíthatunk. Csakhogy egyrészt, a bizonyítékot hitelesítő igazolás nélkül megindított eljárásnak nincsen halasztó hatálya a festmény további sorsát, azaz a Vatikánba történő szállítását illetően, másrészt, mivel a fényképről hivatalosan kijelentették, hogy bizonyítéknak nem megfelelő, és nekünk továbbra sem lesz más a kezünkben, kétséges, hogy a bíróságuk ezzel az állítással szembehelyezkedne. Legalábbis az eddigi gyakorlat ezt mutatta.

– És ha más országban indítanánk pert? – kérdezte egyre kétségbeesettebben Zarah.

– Az lényegtelen, hogy hol kezdeményezzük. Ott kell lefolytatni, abban az országban, ahol a kérdéses műtárgyat megtalálták.

– És akkor hogyan tovább? Nem is fogom fel ezt az egészet! – háborgott Louisa.

– Mivel a német műkincsvédelem elutasító határozata következtében az igényünket a képre nem tudjuk a bíróságon azonnal bejelenteni, és közben már múltak is a napok, nagyjából egy héten belül a Vatikánba fogják szállítani.

– Vatikánba, Vatikánba! És miért pont oda? – kötekedett tehetetlen haragjában Louisa.

– Mert amikor itáliai mesterektől származó, fellelt műkincsekről van szó, és a tulajdonviszonyuk megkérdőjelezhető, vagy a törvényekben meghatározott módon hitelt érdemlően nem tisztázható és bizonyítható, a műtárgy a vatikáni múzeumba kerül huszonöt éves megőrzésre. Ez a hosszú idő áll majd rendelkezésre,

hogy a pert lefolytassa a vélt vagy valós tulajdonos. De ott általában mindent megtesznek annak érdekében, hogy még ebből az időből is kifussanak a műkincsperek. Huszonöt évig a műtárgyat természetesen nem állíthatják ki, nem adhatják el, és kötelesek a nyilvánosságtól elzárva tartani. Ha azonban a helyzetet ez idő alatt sem sikerül tisztázni, és nem kerül a jogos tulajdonos a bíróság által lefolytatott eljárás során megállapításra, az itáliai eredetű műtárgyakra vonatkozó nemzetközi törvények értelmében a műkincs, huszonöt év megőrzés után, a Vatikán tulajdonába kerül, és kiállítják valamelyik múzeumban.

– Hát, ez tényleg gyönyörű! Én nem is csodálkozom ezek után, hogy ha valakinek valamije elveszett, meg sem próbálja azt törvényes úton visszaszerezni, hanem egyszerűen ellopja vagy ellopatja. Tényleg nem lehet valamit tenni? – kérdezte a hangjában mély aggodalommal Louisa.

– Attól tartok, semmit. A katolikus anyaszentegyház soha nem bizonyult különösebben gálánsnak, ha második világháborús műkincsekről volt szó. Érdekes módon az empátiájuk mindig cserbenhagyta őket, ha felbecsülhetetlen értékű vagyontárgyakról kellett dönteniük. De a reményt nem szabad feladnunk. Hátha előkerül valami.

– Hátha – szólalt meg Zarah. – Tudja, a reménykedés úgy tapadt rám egész életemben, mint a saját bőröm. De mégsem kötött velem igazi házasságot. Végig hű maradtam hozzá, ennek ellenére a legtöbb esetben csalfának bizonyult.

Két nap múlva a tábornok újra jelentkezett. Nem messze Zarah lakásától, egy kávézóban találkoztak.

– Ahogy ígértem, utánanéztünk egy-két dolognak. Nem mondom, hogy sokkal közelebb kerültünk a képhez, de úgy vélem minden lépés számíthat.

– Hát hogyne. És nem tudom elmondani, mennyire hálás vagyok önnek azért, amit tesz.

– Örömmel teszem. A művésznőről annyit sikerült kideríteni, hogy annak idején több magas rangú SS tiszttel is igen közeli

kapcsolatot ápolt. Hogy úgy mondjam… – köszörülte meg a torkát Lewinson, és szünetet tartott.

– Ne mondja sehogy. Értem. Nem ő volt az egyetlen a világon.

– Nos, igen, minden bizonnyal. Megtudtam, hogy egészen szoros szálak fűzték az ön által említett férfihoz, ahhoz a bizonyos Imbert Teichmannhoz.

A név hallatán Zarah összerezzent.

– A férfi karrierje az SS-ben egészen magasra ívelt, 1943-ban Obersturmbannführerré nevezték ki. A birodalom gazdasági ügyeivel foglalkozó minisztériumban az elkobzott zsidó vagyonok kezelése és úgymond, tulajdonosokhoz való kihelyezése volt a feladata, valamint a külföldi zsidó tulajdonú műtárgyak Németországba hozatalában és azok hasznosításában szerzett, hogy úgy mondjam, múlhatatlan érdemeket. A nyavalyás – sziszegte a mondat végén, leplezetlen indulattal a tábornok.

Zarah reszketni kezdett. Olyan bénító félelem lett rajta úrrá, melyet utoljára fiatal lány korában érzett.

– Folytassam? – kérdezte a tábornok, látva Zarah állapotát.

– Igen – mondta halkan. – Ne is törődjön velem.

– Az ő parancsnoksága alatt kezelték, azaz lopták a zsidó vagyont, és Teichmann, mint kiderült, a saját számlájára is dolgozott.

– Nem volt a becsület lovagja – szólt közbe Zarah.

– Hát igen, ami azt illeti, ebben sem volt az.

– Érdekes – vetette közbe Zarah –, hogy az ember jelleme soha nem változik meg. Csak ha nincs megfelelő alkalom hozzá, nem tud a valójában megnyilvánulni.

– Ez így igaz. A háború vége felé a felettesei is tudták, hogy elképesztő mennyiségű műtárgyat halmozott fel, de sosem találtak rá a kincsek rejtekhelyére. Amikor Nürnbergben halálra ítélték, és nem sokkal később kivégezték, az anyja megtébolyodott a fia elvesztésébe, és pár év múlva egy idegszanatóriumban felakasztotta magát.

– Beteljesedett a sorsuk.

A tábornok bólintott, majd folytatta.

– A háború után Marion Bollman magányosan élt ebben a

hatalmas bajorországi házban. Az otthonában soha nem fogadott vendégeket, még személyzetet sem tartott. Ügyesen lavírozott, nem keveredett a jóvátételi perekbe, bár egész hátralévő életében belengte a gyanú árnyéka. Mégis megúszta. Hogy mire számított, nem lehet tudni. Azonban a halála utáni lelepleződést ő sem tudta elkerülni.

A tábornok megvakarta a szakállát, és kiitta a maradék kávéját.

– Pillanatnyilag itt tartunk – folytatta. – Csak szerettem volna, ha tud róla. Bár azt továbbra sem látom, mihez segít ez minket hozzá.

– Ezt még nem tudhatjuk. Nem tölt el jó érzéssel, hogy így végződött az életük. De az igazat megvallva, egy szemernyi irgalmat sem éreztem irántuk, amíg hallgattam önt.

– Megértem. Higgye el, teljesen. Hányszor voltam ezzel én is ugyanígy!

– Tudja, néha elgondolkodom azon, hogy amikor egy tragédia kibontakozni látszik, miért nem vesszük észre? Pedig semmi fontosabb nem lenne annál, mint hogy megpróbáljuk megakadályozni. Mert ahhoz, hogy a gonoszság győzedelmeskedjen, sokszor annyi is elég, hogy a jó emberek ne tegyenek semmit.

ZARAH LAKÁSÁBA viruló élet költözött. Teljes üzemben működött a konyha, Zarah a korát meghazudtoló fürgeséggel sütött, főzött. Cesare, Zarah biztatására, folyamatosan rendelt, sorolta a kedvenc gyerekkori ételeit, amikhez, mint mondta, New Yorkban képtelenség lenne hozzájutni. Az ízekről, amit álláspontja szerint csak a nevelőanyja tudott a tányérjába varázsolni, már nem is beszélve. Kimberly, a felesége igazi amerikai nagyvárosi lánynak született. Esténként készételeket rendelt, ha ünnep volt, a vendéglőből hozatta a menüt, és mellette Cesare teljesen leszokott az édességről, amit pedig gyerekkorában nagyon szeretett. De a világoskék színű, lila csíkos, cukormázzal bevont, örökké elálló tortákkal ki lehetett volna üldözni a világból.

Isabelle imádta a bevásárlóközpontokat, folyton nyúzta az anyját, hogy menjenek. Mindkettejük vékony, sudár termete, gondosan ápolt megjelenése, gyönyörű, hullámosra szárított hosszú, szőke haja ékesen bizonyította nap nap után, hogy a divattal való állandó foglalkozás előkelő helyen áll az életükben. Ami nemcsak a ruhákban, hanem az állandó, valamilyen mentes diétában is megnyilvánult. Hol cukrot nem ettek, hol sót, hol kiitták a boltok összes vízkészletét, hol pedig dehidratáltak. Voltak hús-, gyümölcs- és zöldségmentes időszakaik, attól függően, hogy a menő magazinok bugyuta cikkeiben mivel ígértek filmsztáros karcsúságot vagy gömbölyű, narancsbőrtől mentes popsit. A szénhidrát örökre megkapta a legfélelmetesebb méreg státuszát. Cesare az első napokban hasztalan kérte, hogy legalább a nyaralásuk idejére függesszék fel az örök egészséggel és örök élettel kecsegtető életmódjukat, és próbálják meg élvezni mindazt, ami eléjük kerül, mert sok alkalmuk nagy valószínűséggel nem lesz, hogy ilyen ételekhez jussanak. Kezdetben hősiesen ellenálltak, aztán Zarah főztje és azok ínycsiklandó illata

felmorzsolta az akaraterejüket. Olyannyira, hogy a végén már kétszer is szedtek a libacombokkal bedúsított sóletből, és nagy szégyenkezve mellécsúszott egy-egy szelet is a mákkal hintett, gőzölgő barheszből is.

Zarah és Cesare a késői ebéd után úgy döntöttek, ideje megtervezni a néhány nap múlva esedékes jeruzsálemi kirándulás részleteit. Zarah készített magának egy teát, Cesare pedig kinyitott egy üveg sört, és magával vitte a nappaliba.

Megbeszélték, hogy másnap kocsit bérelnek. Abban is egyetértettek, hogy a lányok ellenkezését figyelmen kívül hagyva, korán fognak elindulni. Aztán az óváros falainál leteszik az autót, és azzal fognak kedvezni az örök vásárlási lázban égő családtagoknak, hogy azonnal bevehetik magukat a bazárba. Amíg azon áthaladnak, lesz idejük kiélni a szenvedélyeiket. Cesare azt mondta, hogy ő mindenképpen el akar menni a siratófalhoz, ennyit legalább szeretne megőrizni abból, aminek született. Régóta készült már erre, alig várta, hogy itt legyenek, és őszintén vágyott arra is, hogy amennyire tudja, visszaidézze a múltat. Felszínre akarta hozni az elsüllyedt emlékeket a szüleiről, az anyjáról, akinek varázslatos lényét csak néhány pillanatkép őrizte a szívében.

– Te jól emlékszel anyára, igaz? – kérdezte hirtelen kisfiús mosollyal Zarah felé fordulva.

– Igen.

– Szép volt, ugye? Persze, biztosan mindenki szépnek látja az anyját.

– Nem mindenki. De Edel tényleg szép volt. És talán nem fogod túlzásnak tartani, ha azt mondom, hogy mi, Winter lányok, mind szépnek születtünk. Anyánk is az volt.

– És volt valami közös anyajegyetek is. Ugye?

– Igen! – válaszolta Zarah, és elnevette magát. – A fülünk mögött! Olyasmi, mint egy csillag. Fura, nem? Az én lányomnak is ugyanolyan volt, és ugyanott volt, ahogy minden nőnek anyám családjából.

Cesare hallgatott. Nem akarta Jozefát szóba hozni, és az ikreket sem. Gyorsan másfelé terelte a beszélgetést, és újra kérdezett.

– Egyszer mesélted, hogy azt mondtátok, te vagy anya gyereke. Sose kérdeztem, de ez hogy jutott az eszetekbe?

– A véletlen hozta így. Valaki azt mondta, hogy ő meg a lánya. És Edel nem tiltakozott ez ellen. Hirtelen felismerte, hogy ez a hasznunkra válhat.

– És a halála után megváltoztattad a nevét. Egyszer csak megjelentél az iskolában az új papírokkal.

– Nem akartam, hogy az álljon az igazolványaidban, hogy az anyád neve Inge Teichmann. Mert az hazugság lett volna. Ráadásul szegény Edel egész életében gyűlölte ezt a nevet. Ahogyan én is. Soha nem tudta megfejteni, miért pont ezt mondta, ott, akkor, annak az olasz férfinak. De kimondta, és a helyzet olyan volt, hogy már nem lehetett visszakozni.

– Meg egyszer anyát össze is tévesztették valakivel, azt hiszem pont a neve miatt. És hoztak neki, talán, ha jól emlékszem, egy könyvet? Amit te eldugtál valahova. Vagy valami ilyesmi. Már nem emlékszem pontosan a történetre, kicsi gyerek voltam. Ahogy akkor te is.

Zarah kezében egy pillanatra megállt a teáscsésze. A távolba nézett, és elgondolkodott.

– Hm. Tényleg volt egy könyv. Valóban – futott át a fejében a gondolat. – Erről már teljesen meg is feledkeztem.

– Tudod, szerettem ott élni – folytatta Cesare.

– Hol? – tért vissza hirtelen a gondolataiból Zarah.

– Hát Bressanonéban! Mennyire sajnáltam, amikor a zeneiskola miatt el kellett költöznöm tőletek! Egyszeriben véget ért a gyerekkorom.

– Ez az élet rendje, Cesare – mosolygott Zarah.

– Amikor készülődtünk erre az utazásra, akkor jutott az eszembe, hogy még soha nem köszöntem meg nektek.

– Mit?

– Hogy felneveltetek. Hogy Bruno a fiává fogadott, és a nevére vett. Mert valójában nekem ő volt az igazi apám.

– A nevét te akartad. Ő meg boldogan adta. Repült örömében! És apának is szólítottad. Istenem, mennyire szerette ezt! Komoly megtiszteltetésnek vette! Engem meg Zarah-nak hívtál. Legbelül

örültem neki, mert nem szerettem volna, ha nem marad számodra Edel az, ami volt. Az édesanyád.

– Igen, Zarah-nak hívtalak. De a lelkemben te is az anyám voltál. Ahogy vagy ma is. Jaj, nem akarok érzelgősnek tűnni, csak amióta itt vagyok veled újra, olyan sok minden felkavarodott bennem. Látod, én is öregszem. Soha nem gondoltam volna, hogy a hatvanas számtól egy karnyújtásnyira kezdek majd romantikussá válni. Szóval, azt szerettem volna csak mondani, hogy köszönöm, amit értem tettél.

– Nem tettem én semmi különöset. Csak kétszeresen szerettelek. Edel helyett is. A többi már jött magától.

Cesare kiitta a sörét. Felállt, és az ablakhoz ment. Mosolyogva nézte a tengert. Aztán félrefordult, és a vendégszobák felé kiáltott.

– Kim, Isa, hol vagytok? Gyertek be, kérlek, hogy átnézzük a programokat!

– Milyen programokat, apa? – hangzott a fürdőszoba felől.

– A nyaralásunk egyik fénypontját! Holnapután indulunk végre Jeruzsálembe! Már teljesen be vagyok sózva, és a terveinket meg kell veletek beszélnem.

Kim és Isa útra készen jelentek meg az ajtóban.

– Velünk nem. Louisa néni csak mostanra tudott időpontot szerezni. Fodrászhoz megyünk.

– Ó! Milyen jó tudni, hogy a súlyukon kezelitek a dolgokat.

MÉG KILENC ÓRA SEM VOLT, amikor Cesare leállította a kocsi motorját a parkolóban. Kim és Isa fejtámlára hanyatlott fejjel, kábultan aludtak a hátsó ülésen. Reggel hatkor volt az ébresztő. Cesare a sarkára állt, és ellenvetést nem tűrően kiparancsolta őket az ágyból.

Jeruzsálem óvárosának falainál szikrázó, októberi napsütés fogadta őket. A meg-megélénkülő csípős szél mutatta egyedül, hogy a városba elodázhatatlanul beköszöntött az ősz. Cesare kiszállt, és áhítattal nézett a magasba. Háromezer év történelme pillantott vissza rá.

A környék még csendes volt. Az arab bazár árusai küszködtek a hatalmas csomagjaikkal: kelmék, szövetek, pékáru, gyümölcs és mindenféle használati tárgyak összevisszasága áramlott befelé a nyitott kapun. Egyenruhába bújtatott gyerekek egy csoportja haladt át a hídon, a zenélő szökőkutak mögött, az óriásira nőtt, hamvas atlaszcédrusok társaságában meghúzódó iskolaépületek irányába. Zarah kiszállt a kocsiból, bekötötte a fejét, és Cesare mellé lépett, majd csendesen megszólalt.

– Amikor először álltam itt, csak kerestem a szavakat. Hiába láttam képeket vagy olvastam róla, az ember ezt nem tudja elképzelni. Nem ismertem semmit és senkit. Csak azt éreztem, hogy itt nem vagyok idegen.

– Felmegyünk majd abba a magas toronyba? – kérdezte a kocsiból kikászálódva Isabelle.

– Melyikbe, drágám? – fordult felé Zarah.

– Ott, jobbra! Az mi különben?

– Az a Citadella. Egyébként az emberek Dávid tornyának hívják, de igazából Heródes építtette.

– Elég bonyolult.

– Nem az. Csak sok ezer év alatt sok minden történik.

– Éhes vagyok. Nem is reggeliztünk, csak kirángattál minket az ágyból. Apa, hallod? Hozzád beszélek.

– Hallom. Lett volna rá időd, ha nem lustálkodsz annyit.

– Hát jó, de ki tud hajnalban enni? Örülök, hogy egyáltalán két lábon meg tudtam állni. A hajam is elfeküdtem!

– Keresünk valami helyet. Az igazság az, hogy én is innék legalább egy finom kávét. Na jó, meg egy szezámmagos kiflit mellé. Zarah? Kim?

– Kávét, minél gyorsabban – hadarta Kimberly a kocsi hátuljának támaszkodva. – Ha lehet, intravénásan.

A Jaffa Kapuval szemközt, a Mamilla sétányon már kinyitottak a reggeliző teraszok. A hűtőket roskadásig töltötték ropogós szendvicsekkel, süteményekkel és különféle, egzotikus gyümölcsből készített salátákkal.

– Korallt és türkizt szeretnék venni – szólalt meg Kim, miután elkortyolgatta a kávéját. – A barátnőm mondta, hogy itt vannak a legszebbek. Micsoda nyakéket fűzetett belőle! Még a lélegzetem is elállt.

– Csak győzz majd választani! Mesés készleteik vannak, néhányszor én is vásároltam itt. És gyönyörűek a selymek! A szövetekről nem is beszélve! Csak ne feledj el alkudni velük. Rögtön az ár kétszeresét fogják mondani, vagy még annál is többet.

– Ebben sajnos nem vagyok valami jó. De ha te segítenél…

– Persze hogy segítek! – mondta nevetve Zarah. – A végén bánni fogják, hogy velünk kezdtek!

– Mit szólnátok, drágám – szólalt meg Cesare –, ha, amíg ti böngészgettek, én előremennék? Aztán vagy beértek, vagy találkozunk egy pontnál; de telefonjaink is vannak, és majd egyeztetünk. Tudod, én és az üzletek…

– Remek ötlet – csapott rá azonnal a felvetésre Kimberly. – Ha velünk vagy, általában veled kell foglalkoznunk, nem azzal, amiért odamentünk. Úgyhogy messzemenőkig támogatom az elképzelésed!

A kaputól pár száz métert tettek meg közösen, aztán Cesare elvált a kis csapattól. Nem bánta, hogy végre egyedül lehet a

gondolataival. Kanyarogva haladt az állandóság megnyugtató érzetét adó, ősrégi kövekkel leburkolt utcákon. Elhagyta a via Dolorosa kereszteződését, és a célját jelző táblák mutatta irányba fordult. Kihalászta zsebéből a kipáját, és gondos mozdulatokkal a fejére illesztette.

Milyen szerencsés az, aki megőrizhette, amivel született, gondolta. Beolvadunk. Mi is, ahogy mások is. Az egyformaságba, az ugyanolyanba és az átlagosan általánosba. Szép lassan elszíntelenedik a világ.

Enyhe szomorúság lett rajta úrrá. Most még nem értette, csak később!

Végül az üvegfalak mögött álló hatalmas menóra árnyékában álldogálva jött rá, miért. Meglepte, milyen váratlanul és hirtelen tört rá az érzés, hogy az egész élete gyökértelen.

A női hármasfogat javában válogatott a kincsek között. Először Isa kissé kedvetlenül húzogatta a száját, mondván, hogy nem erre számított.

– Ki a francnak kellenek ezek a hastáncosnős cuccok? Meg ezek a hálóingszerű, nem is tudom, micsodák? – háborgott az anyjának. – Tényleg? Apának ez volt a nyaralásunk csúcsa, hogy ide elcipeljen minket?

– Édesapádat nem nagyon érdekli sem a bazár, sem pedig az, amit itt kapni lehet. Tudom, hogy nem szereted ezt hallani, mert már nagylány vagy, de mégis azt kell mondanom neked, hogy csak idővel fogod őt megérteni. Most még nem. De ez egyáltalán nem baj! A dolgok mindig később nyerik el a jelentőségüket. És most gyere, mutatok valamit. Ez tetszeni fog – ragadta őt kézen Zarah, és egy olyan eldugott kis üzlethez vitte, ahol a világ legdivatosabb cipőihez lehetett hozzájutni, szerencsés esetben nagyon kevés pénzért.

Egy óra elteltével dobozokkal megrakottan álltak Al Amir ékszerüzletének a kirakata előtt. Súlyos füzérekben lógtak az ametiszt, a lápisz lazuli, a malachit, a türkiz, a korall és a ki tudná még felsorolni, milyen féldrágakövek az üvegfalak mögött. A

bejárat másik oldalán, a tárlókban foglalat nélküli drágakövek: turmalin, rengetegféle topáz, kék, sárga és a legritkább közülük, az imperiáltopáz rózsaszín és méz árnyalatú kristályai csillámlottak a lámpák hideg fényében.

Benyitottak. Sötét bőrű, középkorú férfi sietett eléjük. A csomagjaikat az ajtó mellett hagyták. Kim megbűvölt arccal meredt a nyers rubinokkal és smaragdokkal kirakott nyakékekre – a zafír merész, világító kéksége egy ékszeren belül a fekete gyémántok mély sötétségével teljesen lenyűgözte. Közelebb hajolt, hogy minden apró részletét láthassa az arab ötvösök semmihez sem hasonlítható és semmihez sem mérhető mesés, kivételes tehetségről és szépérzékről árulkodó munkájának.

– Mit szabad önnek megmutatnunk? – kérdezte tört angollal a férfi.

– Türkizt és korallt szeretnék. Különböző nagyságúakat, nyakláncot készíttetnék belőle otthon.

Az arab kinyitotta a hatalmas vitrint, és különféle sorozatokat tett az asztalra. Elmondta, melyik honnan érkezett, s hogy a korallok közül a legszebb színűek, mint ezek is itt, az Indiai-óceánból származnak.

Kim nem sokat gondolkodott, magabiztos kézzel és jó ízléssel szedegette ki a füzérek közül a valóban két-három legtetszetősebbet. Az árnál Zarah rögtön a segítségére sietett, jól haladtak az alkuval, aztán ügyesen függőben hagyták a végső megállapodást, mert Kim úgy tett, mint aki csak most döntötte el, hogy még szétnézne a fülbevalók között is. Látta, hogy Isa már megelőzte, mert éppen egy csepp formájú akvamarinnal barátkozott.

– Anya! Ezt nézd! Milyen jól mutatna az égszínkék kabátomhoz? Igaz?

– Valóban. De amennyit apád megengedett, azt már elköltöttük. És nem lehet egy szavunk sem, igazán bőkezű volt. Vele kellene beszélned.

– Igen, de ő nem fog ide visszajönni velünk!

– Ha szépen kéred, soha nem mond neked nemet.

Zarah óvatosan jelezte Isa háta mögül Kimnek, hogy ő

boldogan megvenné neki. Kim nemet intett a fejével.

– De anya, nem is biztos, hogy ezt az üzletet újra megtaláljuk! Találj ki valamit, kérlek!

– Rendben. Ha megkérdezed, hogy lefényképezheted-e, abban benne vagyok, hogy elküldd a fotókat édesapádnak. De azt nem garantálom, hogy most rögtön megnézi, és válaszol is rá. Ennyit tehetek.

Isa arca felderült. Tudta, hogy az apját úgy tekeri az ujja köré, ahogy csak akarja. Azonnal az arab férfihoz fordult, aki némi huzakodás után beleegyezett a fényképezésbe. Isa odatartotta a füléhez a függőt, és Kim készített néhány képet. Aztán cseréltek, és Isa fotózta az anyját az akvamarin cseppekkel.

– Majd azt mondjuk, hogy ketten hordjuk. És így jobban megéri! – lelkendezett Isa.

– Nem hinném, hogy trükköket kéne bevetnünk, hogy apa igent mondjon – válaszolt nevetve Kim.

Kinyílt az ajtó, és egy fiatal nő lépett be. Köszönt, néhány gyors pillantást vetett a bolt kínálatára, aztán a kirakatok felé fordult. Sportos, szűk nadrágja és testhez álló felsője kiemelte vékony, kidolgozott alakját. Vonzotta a tekintetet, ahogy az olajzöld bőrdzsekijén beterítette a vállát a hosszú, gesztenyevörös, hullámos hajzuhatag. A napszemüvegét nem vette le. Azonnal látható volt, hogy nem is az ékszerek foglalkoztatják igazán, hanem inkább az utcát kémleli.

– Talán vár még valakire – gondolta Zarah, és maga is furcsállotta a helyzetet, de egyetlen pillanatra sem volt képes levenni a szemét a nőről.

A szemközti sarkon egy férfi magaslott ki a tömegből. Öltönyt és napszemüveget viselt. Mellette egy jóval alacsonyabb, feltehetően itteni férfi lépdelt. Párszor a hátuk mögé pillantottak, és jobbra-balra nézelődtek. Látható volt, hogy keresnek valakit. Zarah észlelte, hogy a vörös hajú nő figyelme is megélénkül. A férfiak átvágtak a szűk utcán, és egyenesen az ékszerüzlet felé indultak.

A nő hamarjában lekapott egy fülbevalót a tőle balra álló polcról, majd lehajtotta a fejét, a másik kezével félrehúzta a haját,

és a füléhez illesztette a függőt. A tükör előtt állt, de Zarah látta, hogy nem magát, hanem az utcát nézte. Megbabonázva, akaratán kívül közelített feléje. A két férfi a kirakatok üvegén át belesett az üzletbe, majd némi bizonytalankodás után a legszűkebb sikátor felé kezdtek futni.

Zarah továbbra is a nő tükörképét bámulta. A halántékába szökött a vér, a gyomra remegett, és kiszáradt a szája. Felemelte a kezét, de mire megérintette volna őt, a nő lecsapta a pultra az ékszert, és a férfiak után futott.

– Na, azt hiszem, mindent megörökítettünk! – szólalt meg hátulról Kim. – Apa válaszolt? Ne csodálkozz, ha esetleg még nem – tette hozzá vigasztalóan.

– De igen! Most! És azt írta, hogy ha szeretném, vedd meg nekem!

Fizettek. Isa elégedetten vigyorgott. Zarah szótlanul álldogált továbbra is. Próbálta logikusan végiggondolni mindazt, amit látott. De még nem mert biztos lenni magában. Egyelőre nem akart beszélni a történtekről sem Cesarénak, sem a többieknek.

De még késő este, hazafelé menet, az autóban sem tudott semmi másra gondolni, csak a nőre. A hajkoronájára és annak különleges, egyedi színére. Az arca formájára és az alabástromszerű, áttetsző bőrére. A dacos vonalú szájára és a határozott állára. Az alkatára és a mozdulataira.

Mire visszaértek Tel-Avivba, már minden kétséget kizáróan tudta, hogy a lányát, Jozefát látta maga előtt az ékszerüzletben.

A HÁLÓSZOBÁBAN MINDENFELÉ fényképek és levelek hevertek. Zarah a szőnyeg közepén térdelt, és az egykor gondosan csoportosított emlékeit zilálta éppen széjjel. Külön rakta az ikrek és Marcus képeit, a közös családi fotókat, és egy nagyobb halomba rendezte azokat a felvételeket, amelyeken Jozefa volt látható, nagyjából ugyanannyi idősen, mint az a nő Jeruzsálemben.

– Én és a kis, titkos dobozaim – motyogta magában.

Nem is tudta hogyan, váratlanul Signor Brambilla jutott az eszébe. Amikor egyszer náluk egy hasonló rendezkedés kellős közepébe pottyant, az öreg azt mondta, meg fogja látni, eljön az idő, amikor az emlékei válnak a legfontosabbá.

Szegény Signor Brambilla, nyilvánvaló, hogy mindezt nem egy ilyen bonyodalomra értette, mosolygott továbbra is magában. Ugyanakkor megállapította, hogy a kijelentése igazsága még ebben a helyzetben is vitathatatlannak tűnt.

Észre sem vette, hogy a szobája ajtaja résnyire nyílik, és két kíváncsiskodó arc jelenik meg az ajtórésben.

– Zavarunk? – suttogta Kim.

Zarah felkapta a fejét, és rájuk nézett.

– Csak láttuk, hogy még ég a villany, és gondoltuk, beköszönünk. Hűha, micsoda felfordulás van itt! – nézett körbe a szobában Kim.

– Akárcsak a fejemben – mondta Zarah nevetve. – Nem is vettem észre, már ennyi idő van?

– Igen! Tizenegy is elmúlt. Cesare még beugrott a sarki éjjel-nappaliba sörért. Ő is azonnal itt lesz.

– Ó, dehogy zavartok! Jó is, hogy már itthon vagytok. Valamit meg kellene veletek beszélnem. Pontosabban kérdezni szeretnék valamit. De előtte, mondjátok, milyen volt az előadás?

– Pompás! Életem egyik legszebb Toscáját láttam. Pedig van

benne tapasztalatom! Csodás volt a magyar szoprán. A *Vissi d'arte* igazán jól sikerült, volt ereje, és nem volt nagyobb az eljátszott dráma, mint az énektudás. És megállapítottam, hogy Cesarénál jobb Cavaradossi soha nem lesz. És ezt nem azért mondom, mert ő a férjem.

– Ha azért mondanád is, teljesen elfogadható lenne – mosolygott csillogó szemmel Zarah.

– Nem! Apa tényleg nagyszerű volt mindig ebben a szerepben! Amikor a börtönben arról énekelt, hogy soha nem vágyott még így élni, én sokszor elsírtam magam a hangjától.

– Nohát, Isa, ennél csodálatosabb vallomást nem valószínű, hogy édesapa hallhatott a gyerekétől.

– Én csak azt mondom, amit éreztem. És nem ezért, vagyis nem csak ezért szeretem apát. Sose parancsolgat, mint anya – mondta durcásan, és jelentőségteljesen az anyjára nézett.

– Nem engedtem, hogy a szomszéd fiúval kettesben menjenek le a tengerhez. Ez a bűnöm – súgta Zarah felé fordulva Kim, és nagy sóhajjal széttárta a kezét.

– Tudod Isa, néha valakinek azt is muszáj. És az a valaki rendszerint a lányok anyukája szokott lenni. Mert az apjuknak mindig úgy tökéletesek, ahogy vannak. Vagy legalábbis addig, amíg egyszer úgy istenigazából túl nem lőnek a célon.

– Micsoda kupaktanács van itt a hálószobádban! Lehet csatlakozni, vagy ezek női dolgok? – lépett az ajtóhoz Cesare.

– Gyere csak be, és üljön le mindenki az ágy szélére.

– Zarah, de fel vagy dobva! Mi történt?

– Igen, Cesare, mindjárt elmondom, hogy miért.

– Hallgatunk.

– Kim, Isa, fogjátok ezeket a képeket, és jól nézzétek meg!

– Ki van rajtuk? – tette fel a kérdést rögtön Isabelle. – Anya, te tudod?

– Én azt hiszem, sejtem.

– De most nem is ez a lényeg – vette át a szót Zarah. – Jól nézzétek meg a nőt a fényképeken! Nem emlékeztet ő benneteket valakire? Valakire, akit a napokban láttunk. Annyit segítek, hogy nem ismerjük az illetőt, és Jeruzsálemben történt a dolog.

Kim és Isa hosszasan nézegették a képeket. Különösen egyet forgattak sokáig, ami Jozefa és Marcus egyik útján készült. Jozefa kibontott hajjal áll a tengerparton egy halászhajó oldalánál, és egy mélyzöld dzsekit visel. A fejét enyhén oldalra fordítja, és belenevet a kamerába.

– Nem tudom – mondja Kim. – Talán a haja…

– Mi ez az egész? Valami ki-kire-hasonlít játék? – faggatózott nevetgélve Cesare.

– Majdnem! – felelte Zarah.

– Pont ma válogattam a képeket, amiket az ékszerboltban készítettünk, és elküldtem egyet a barátnőmnek, Nancynek. Akarta látni az új fülbevalómat. Amit apától kaptam – mondta Isa erőteljes hangsúllyal, és ismét jelentőségteljesen az anyjára nézett. Kim Zarah felé fordult, és elmosolyodott. – És meg is osztottam Instán az egyik képet! Jaj, tényleg! Egy hasonló, vörös hajú lány áll ott is mögöttem. Szerintem a profilja is ilyesmi. Vagy nagyon hasonló. Várjatok csak, hozom a telefonom!

– Miben mesterkedsz, Zarah? – kérdezte Cesare.

– Szerintem éppen megtalálom a harminc éve eltűnt unokáim egyikét. Kim és Isa pedig ahhoz kellettek, hogy ne csak az én megítélésemre legyenek bízva a reményeim.

Isa visszatért a telefonjával, és keresni kezdte a képet. Persze azóta már vagy kétszázzal bővült a készlete, de végül megtalálta. Belenagyított a részletbe.

– Azta! Milyen fura! – mondta tágra nyílt szemmel.

– Mutasd! – pattant fel a helyéről Kim. – Valóban hihetetlen a hasonlóság! Jaj, Zarah! – mondta Kim, és látszott, ahogy a nyugtalanság szétárad benne.

– Mi a baj?

– Cesare annak idején, amikor összekerültünk, mindent elmesélt nekem az életetekről. Soha nem hoztuk szóba, mert anyaként el sem tudok nagyobb tragédiát képzelni ennél. De mindig úgy elszorult a szívem, amikor csak eszembe jutott! És félek, nehogy megártson, hogy az eset miatt felkavarodik benned minden! Ezért kezdtem el aggódni hirtelen – mondta, majd Zarah mellé térdelt, és átölelte.

– Ne aggódj értem – felelte Zarah, és finoman megpaskolta Kim ölelő kezét. – Ha azt túléltem, ebbe már nem fogok belehalni.

Összeszedegették a képeket, és csak néhányukat hagyták elöl. Azon az éjjelen még nagyon sokáig beszélgettek. Isa visszavonult, hogy tájékoztassa a barátait az utazás közben szerzett élményeiről. Cesare szomorúan állapította meg, hogy tűt fognak keresni a szénakazalban. Újsághirdetést mégsem adhatnak fel! És ki tudja, ha meg is találják a lányt, valóban ő lenne-e az, akit keresnek. Aztán az is kiszámíthatatlan, milyen hatással lenne mindez az életére. Kim azt fejtegette, hogy csak valahogy puhatolózva kellene a nyomára bukkanni vagy kideríteni, hogy ki is ő valójában, és szépen csendben megtudni a részleteket, mielőtt bármilyen lépésre határoznák el magukat. A nagydobbal való verébfogást ő is elvetette.

– Mesélted, hogy voltatok valami tábornoknál – szólalt meg ismét Cesare. – Egy hivatalban. Ő esetleg nem tudna valahogyan segíteni? Valamilyen nyilvántartáshoz nem tud hozzáférni? Lehet, hogy érdemes volna őt megkérdezni.

– Milyen igazad van, Cesare! Lewinson tábornok! Neki minden összeköttetése meglehet! Reggel telefonálok is a titkárságára. Vagy inkább megkérem Louisát, hogy segítsen bejutni hozzá. Ő mégiscsak régóta ismeri.

– Igen, azt hiszem, kiindulásnak jó lesz – erősítette meg a gondolatot Kim.

– Ha esetleg két napon belül kapnánk hozzá időpontot, és még itt vagytok, akkor megtennéd, Cesare, hogy elkísérsz?

– Magától értetődik! Persze hogy veled megyek.

– Köszönöm. És teljesen egyetértek Kimmel. Igaza van, tényleg az lesz a legjobb, ha családon belül tartjuk az ügyet, úgyhogy mégis inkább én hívom fel. Egyelőre nem lenne szerencsés túl nagy zajt csapni körülötte.

LEWINSON TÁBORNOK először kicsit húzódozott, mert ahogy mondta, egyelőre semmi újat nem tud felmutatni a festmény ügyében, de aztán engedett a kérésnek, és adott egy időpontot. A telefonban végig előzékeny maradt, noha Zarah-t hiába faggatta, mi a jövetele célja, ő nem akarta neki elárulni. Úgy vélte, hogy mást mondania nem lenne értelme, hiszen amikor majd ott lesz, egyrészt úgyis kiderül, hogy miért jött, másrészt pedig, ha valamiféle olcsó félrevezetéssel adja meg a találkozásuk alaphangját, az egyértelműen rossz irányba kormányozná az ügyét. Amúgy is utálatos dolognak tartotta egy alig ismert embertől szívességet kérni.

A tábornok a földszinti társalgóban fogadta őt és Cesarét. Kedves volt, és udvarias, bár érezhetően jóval tartózkodóbb is, mint a korábbi találkozásaik alkalmával. Zarah érthetőnek tartotta, hogy feszélyezve érzi magát, hiszen nem tudhatta, mire számíthat, ráadásul Cesare megjelenése nyilvánvalóan csak fokozta benne ezt az érzést.

Lewinson kávét és vizet hozatott mindhármuknak. Letelepedtek az egyik sarokba, és Zarah rögtön rá is tért a tárgyra.

– Azért jöttem, mert szeretnék kérni öntől valamit. Szeretném, ha segítene nekem megtalálni egy személyt.

– Én? – kérdezte meglepetten a tábornok.

– Igen.

– Miért én?

– Mert senki máshoz nem fordulhatok, akinek erre lehetősége lenne.

– Megtisztel, hogy ezt gondolja. De az illető kilétén kívül azt is tudnom kellene, hogy miről van szó. Megértheti, hogy enélkül nehezen mondhatok bármit – tette hozzá Lewinson, és úgy tűnt, a hanghordozása valamelyest türelmetlenebbre váltott.

– Nos, az én történetem elég hosszú.

– Ez baj. Mert meg kell bocsátania, hogy ezt mondom, de az én időm meg elég rövid.

– Tisztában vagyok vele. Megpróbálom összefoglalni. Nem lesz könnyű, mert ön semmit nem tud rólam azon túl, amit a festmény kapcsán már elmeséltem.

– Nem, valóban alig ismerem önt.

– Volt egy lányom. Harminc évvel ezelőtt tragikus körülmények között meghalt.

– Nagyon sajnálom.

– Köszönöm. A lányomnak ikrei voltak. Nem terhelném a részletekkel, de a lényeg, hogy egyedül maradt velük. Én voltam az egyetlen, élő rokona. Amikor a halála bekövetkezett, hosszabb ideig éppen a tengerentúlon tartózkodtam, így sajnálatos módon későn értesültem az eseményekről. Mire visszaértem Európába, a kicsiket gyorsított és titkos eljárással örökbe adták. Állítólag minden szabályosan történt. Azt hitték, a lányomnak nincs hozzátartozója. Mindent megpróbáltam, amit ember tehet. Egy évtizeden át jártam a hivatalokat, a minisztériumokat, írtam a kérvényeket és a beadványokat, fizettem az ügyvédeket. Végül bele kellett törődnöm az elvesztésükbe.

– Nagyon megrázó és felkavaró történet. Ezek szerint azt szeretné, hogy annyi év után folytassuk a kutatást? Mert attól tartok…

– Nem – vágott közbe Zarah. – Semmi ilyesmit nem kérek.

– Akkor azt hiszem, nem egészen értem, mit szeretne tőlem.

Zarah benyúlt a táskájába, és kivett egy fényképet. Egyelőre a kezében tartotta. Érezte, hogy ő is lassan belezavarodik a mondanivalójába.

– Egy konkrét személyt kellene segítenie megtalálni – mondta.

– Akkor nevezze meg!

Zarah letette a tábornok elé a Jozefáról készült zölddzsekis fotót, amely oldalról, nevetve ábrázolta. A tábornok a fénykép láttán egyenesen elképedt. Zarah levegőt vett, hogy feleljen az iménti felszólítására, és megnevezze az illetőt, de a tábornok

megint nem hagyta szóhoz jutni.

– De hát ez egy régi fotó! – mondta. – Nem? Ez nem készülhetett mostanában!

– Nem. Nem most készült.

– És tudja, hogy ki van a képen? Gondolom, nem őt keresi, mert azóta már biztosan nem így néz ki.

– A lányom van a képen. És minden bizonnyal már nem így néz ki.

– Elnézést, nem akartam megbántani.

– Nem bántott meg, nem tudhatta ki az.

– No, akkor összegezném – ragadta magához ismét a szót a tábornok. – Azt kéri, hogy segítsek felkutatni valakit, akiről semmi kézzelfoghatót nem ad a kezembe. Majd letesz elém egy fotót, amin elmondása szerint a lánya van, aki már harminc éve nincs közöttünk. Attól tartok, még mindig nem értem önt – háborgott a tábornok, miközben le sem tudta venni a szemét a képről. Csak időnként pillantott fel zavarodottan, és hol Cesaréra, hol pedig Zarah-ra nézett.

– Az illetőt nem felkutatni kell, mert tudjuk, hogy létezik. Hanem megtudni, hogy ki ő, és hol van, mert néhány nappal…

– Rendben van! – szakította félbe a tábornok. – Mondjuk úgy, ahogy ön szeretné. Nem felkutatjuk, hanem megtudjuk. De akkor árulja már el végre, hogy kiről van szó!

Zarah nem is értette igazán, hogy mi zajlik. A tábornok a folytonos és sürgető közbekérdezéseivel, az izgágaságával egyszerűen nem hagyta szóhoz jutni, és nem hagyta neki elmondani a jövetele célját, miközben folyamatosan azt követelte tőle, hogy legyen érthető. Ő nem is akart volna beszélni se a múltról, se az életéről, mindössze elővenni a lánya képét, s megmutatni, hogy egy hozzá megszólalásig hasonló nőt keresnek. És ha szükséges, az ékszerüzletben készült fotót is megmutatta volna. De a találkozó légköre valahogy az elején félrecsúszott, és mostanra igencsak helyrehozhatatlannak tűnt.

A tábornok önuralma a története elmesélése alatt sem volt tökéletesnek mondható, s hogy miért, az Zarah számára egyelőre megfejthetetlen maradt. Igyekezett annak betudni mindezt, hogy

tolakodó lehetett, amikor a tábornokot, jórészt ismeretlenül, szívességre kérte. Úgy vélte, nem csalt az előérzete, hogy ehhez talán nem lenne joga. De ezen belső okfejtését is összezavarta az, hogy amióta Lewinson csak ránézett a fotóra, és megpillantotta rajta Jozefát, úgy viselkedik, mint egy elszabadult gőzmozdony. Végül nyelt egyet, és higgadtan belekezdett az eredetileg eltervezett mondandójába.

– Néhány nappal ezelőtt, a jeruzsálemi bazárban találkoztam egy, a lányomra megszólalásig hasonlító fiatal nővel. Ezért hoztam el a lányom fényképét. És azt szeretném, ha azt a bizonyos fiatal nőt segítene megtalálni.

– Miért?

– Mert alapos okom van feltételezni, hogy ő az egyik elvesztett unokám.

– És az illetőt a lánya fotója alapján kezdjem el kerestetni?

– Akár azt is megtehetné, olyan nagy kettejük között a hasonlóság. De a véletlen hozzásegített, hogy az illetőről is legyen képünk. Cesare, kérlek, megmutatnád?

Cesare elővette a telefonját, és kinyitotta a képet. A tábornok arcára furcsa módon először jeges döbbenet ült, majd szinte kővé dermedt.

– Elhoztuk papíron is, hátha szüksége lesz rá. Útban idefelé kinyomtattuk. Tessék! – mondta Cesare, és áttolta az asztal túlfelére a képet.

– Nos, róla van szó – tette hozzá Zarah.

A tábornok nyeldekelt egy darabig, majd összeszedte magát, és kimérten megszólalt.

– Nem hinném asszonyom, hogy ez a fiatal hölgy az ön unokája volna.

– És miért nem?

– Mert ő az én lányom. Carla Lewinson.

Zarah kitágult pupillákkal meredt a tábornok arcába.

– Hogyan?

– Úgy, ahogy mondom önnek.

– Már megbocsásson, ha tolakodó volnék, de ezek után meg kell kérdeznem: a saját lánya?

– Teljes mértékben. Már amennyire az apát biztosra lehet mondani. De ezért a válaszért a feleségem, Dina, most valószínűleg jól fejbe kólintana.

A tábornok telefonja zümmögni kezdett.

– Ne haragudjanak! Fel kell vennem. És meg is ragadnám az alkalmat, hogy elbúcsúzzak. Úgy tűnik, az ügyet sikerült tisztáznunk. Ha a festményről lesznek híreim, jelentkezni fogok. Vagy ha esetleg előkerülne valami. Maradjunk kapcsolatban! – mondta, és kezet nyújtott.

Zarah és Cesare leforrázva ültek a társalgóban egy ideig. Hazafelé menet a taxiban Zarah szólalt meg először.

– Mit gondolsz?

– Hazudott.

– Hogy a lánya?

– Nem. Abban nem. Pontosabban csak abban, hogy a sajátja. Nekem, már amikor a történetedet hallgatta, feltűnt valami.

– Mi volt az?

– Hogy zavart éreztem rajta. Ez a magatartás pedig az ő foglalkozásával összeegyeztethetetlen. Nyilvánvaló, hogy az életében számtalan felkavaró esettel kellett szembesülnie, tehát ha mások tragédiái érzékenyen érintenék is, nem kéne, hogy zavart váltsanak ki belőle. Aztán arra gondoltam, talán mégsem jól ítélem meg a reakcióit, és valóban megérinti mindaz, amit hallott. Ugyanakkor mindvégig az maradt a benyomásom, hogy a tábornok viselkedése olyan, mintha sarokba szorították volna. Ez pedig csak tovább erősítette bennem az első percekben feléledt gyanút, hogy személyes oka lehet minderre. És később, amikor Jozefa fotóját megpillantotta, az arckifejezéséből döbbentem rá, hogy az elejétől fogva ezt láttam rajta.

– Hogy személyesen érintett ebben az ügyben?

– Pontosan! Ezért volt érezhetően végig zavarban. Pedig ő profi. Tudnia kellene uralkodni magán. Csakhogy nem volt arra felkészülve, hogy ez lesz a látogatásunk témája. Azonkívül itt nem valaki másról, hanem a saját családjáról volt szó. És az, hogy az

igazság a semmiből, hirtelen előbukkant, nagyon meglepte. Hiszen, és a látottak alapján ki merem jelenteni, egész életében ezt takargatta.

– Én csak végig az értetlenséget éreztem rajta. Hogy sürget, és nem találja helyénvalónak, hogy hozzá fordultam.

– Szerintem nem erről volt szó. Folyamatosan változott meg a viselkedése. Ha azon háborgott volna, hogy te valamilyen szívességre kéred őt, azt már az elején a tudtunkra adta volna. De nem ez történt.

– Valóban.

– És azzal köszönt el, hogy úgy tűnik, az ügyet sikerült tisztáznunk. És tudod, hogy miért?

– Talán úgy vélte, hogy most megtudtuk, amit akartunk, és hazamegyünk. Elfogadtuk, hogy tévedtünk. Befejeztük, és számunkra nem lesz tovább érdekes, hogy ki is valójában az ő lánya.

– Pontosan. Mert legbelül ezt szeretné. Hogy itt vége legyen az ügynek. Hogy ezt ne bolygassuk tovább. Amit szerintem azonban sikerült tisztáznunk, az az, hogy ő sokkal többet tud annál, mint amit nekünk elmondott.

– Milyen jó, hogy velem jöttél! Annyira hálás vagyok neked ezért. Ha egyedül vagyok, talán belenyugodtam volna a kudarcomba, és egy kicsit szégyelltem is volna magam, amiért ilyen túlbuzgón viselkedtem. Hogy hagytam, hogy a lelkesedésem legyőzze a modoromat. Jó, hogy azt a szót nem tette hozzá, hogy megnyugtatóan rendeződött.

– Persze hogy nem. Mert nem megnyugodott, hanem nagyon is ideges lett – tette hozzá Cesare.

– Igen. Látható volt, mennyire kapóra jött neki a telefon, hogy lerázzon minket. Pedig a lányával kapcsolatban még sok kérdésem lett volna.

– És ahogy téged ismerlek, drága anyám, most már keresni fogod az alkalmat, hogy azokat fel is tehesd neki.

Zarah Cesaréra pillantott, és elérzékenyülve simogatta meg az arcát.

CARLA LEWINSON már az első osztályban kitűnt ragyogó képességeivel. Gyorsan tanult, könnyen megjegyzett bármit, és hosszú idő elteltével is emlékezett rá. Különösen a számokkal állt nagyon szoros barátságban.

A gyermekkora, összehasonlítva a többi babázó és motorokat szerelgető aprósággal, fura játékok között telt. Az apja mindenféle logikai, kirakós, megfejtős, összeillesztős és memóriafejlesztő feladatokkal látta el. A kislány gyakran ült a tábornok – akkoriban még hadnagy – íróasztala tetején, és lázas érdeklődéssel figyelte, amint az apja megszállottan foglalkozik a kriptográfia titkaival, ahogy mondani szokta, az emberi gondolkodás eme rendkívül izgalmas és lenyűgöző fejezetével. Joel Lewinson könyvespolca a különféle rendszerű, történelmi titkosírások egész gyűjteményével büszkélkedhetett.

Carla még meg sem kezdte a gimnáziumot, amikor már részt vett, kedvtelésből, a rejtjelezéssel készült háborús levelek megfejtésében. Gyakorolt, könnyen tanult, és élvezte a sikert. Volt egy korszak, amikor az apja és ő a hétköznapi dolgaikról is kódoltan értekeztek, az anyja teljes kétségbeesése közepette. Dina Lewinson hevesen tiltakozott, amiért ki akarják hagyni az életükből. Dina otthon volt, élete színpadán a család és a háztartás kapták a főszerepeket. Néha, felkérésre, művészeti lapoknak írt. Belsőépítésznek tanult, de végül a lakberendezésnél kötött ki, amikor Joellel komolyabbra fordultak a dolgok. Tehetségesnek tartották, extravagáns enteriőröket tervezett és kivitelezéseket irányított, azonban a férje életvitele mellett egyre kevesebb időt tudott szakítani a munkájára. Carla megérkezése után pedig végleg a tűzhely mellett maradt.

Mire Carla végzős diák lett, a bankkártyákon lévő tizenhat számot két másodperces memorizálás után hibátlanul tudta

visszamondani, bármennyi kártya esetében. Az osztálytársai ugratták is, hogy fel kellene lépnie a cirkuszban, mert ezzel a képességgel busás jövedelemhez juthatna egész életében. Carla elfogadta a butaságukat, amiért azt hitték, mindez magától van. Hogy így született, vagy hogy szerencsés. Ő tudta csak, hogy a könnyedsége mögött milyen gerinchorpasztó tanulás áll.

Carla nem cirkuszba vágyott. Őt mindig a titkok vonzották. Azok kibogozásának akarta szentelni az életét. Ahogy Joel Lewinson is a munkájának élt, bár azt otthon senki nem tudta pontosan, hogy mi is lehet az. Amikor egyszer megkérték Carlát, hogy mesélje el, mivel is foglalkozik az apukája, akkor döbbent rá, hogy erre még ő sem tud mit válaszolni. Legfeljebb annyit, hogy sokat jár üzleti utakra, amelyek a legváratlanabb pillanatokban derülnek ki, azt pedig, hogy ezek az utak hová vezettek, soha nem lehetett tőle megtudni.

Carla amióta az eszét tudta, titkokkal élt együtt, így azok létezése számára az élet természetes része lett. Egyáltalán nem zavarták, sőt, imádott felfedezni, kikutatni és megfejteni. Vonzották az apja szobájában azok a szekrények, amelyeket soha nem volt szabad kinyitnia, de hamar kiderült, hogy nemigen sikerült létrehozni azt a zárat, ami az ő kitartó próbálkozásainak hosszan ellen tudott volna állni. Soha, senkinek nem árulta el, hogy rájött, fegyverek is lapulnak a fiókok mélyén. Élvezte a rejtekajtók nyújtotta lehetőségeket a házban, hogy úgy tudott eltűnni, mint a mesékben – csodával határos módon –, s amikor keresni kezdték, egészen máshonnan, mint ahonnan várták, egyszer csak nevetve előkerült. Az egyik ilyen járat egy föld alatti folyosóhoz vezetett, aminek a végében egy vastag fémajtó állt lezárva. Mögé misztikus világot képzelt, tele varázslatokkal és felderítésre váró helyekkel, meg történetekkel.

Tudott, ha kellett, nemcsak titkot megfejteni, hanem tartani is. Megtanulta és elleste a nyomtalanság minden csínját-bínját. Joel Lewinson mániákusan elégetett minden levelet, borítékot, jegyzetet vagy írást, ami hozzá került. Keveset beszélt, zárkózott volt, és az otthonán kívüli életéről még a családtagjai sem tudtak belőle kihúzni egyetlen egy szót sem.

Carla nemcsak okosnak, hanem szépnek és vonzónak is született. Nem hasonlított a környezetéből senkire. Amikor megkérdezte, vajon ez hogyan lehetséges, a szülei azt mondták, hogy neki mindenből jutott egy kicsi. Örökölt az apja kék és az anyja zöld szeméből egyaránt, ahogy örökölt Dina kecses termetéből, meg Joel erejéből és kitartásából is. A kivételes színű és tartású hajkoronáját pedig Joel ír őseinek tulajdonították, csakúgy, mint a lány fékezhetetlen energiáit.

A szülei, hogy kielégítsék a mozgásvágyát, először a tornával kísérleteztek, mondván, ez illene egy ilyen törékeny kislányhoz. De Carla hamar ráunt a zongoraszóra hajlongásra, és az edzője javaslatára atlétikával folytatta. Ebből egyedül a futást szerette, és minél hosszabban, mert amíg a célhoz ért, különféle rejtélyek megfejtésén morfondírozhatott. Ugyanezért szerette az úszást is. Sportolás közben ugyanis fejben törődhetett a saját dolgaival.

Az egyesületnél ismerte meg az első fiút, akivel mélyebben barátkozni kezdett. Yaakov Litzman nem pusztán az egyébként valóban kiváló külsejével hatott Carla érzékszerveire és személyiségére, hanem a hobbijával is. Hivatásos katonának készült, és szenvedélyesen szerette a dzsúdót. Még tízéves sem volt, mikor a sodan vizsgát letette, azaz elkezdhette a haladó tanulmányokat. Pár év múlva pedig már kétdanos mesterként debütált a világversenyen, s azóta is megállíthatatlan volt a küzdőtéren.

Carla egy alkalommal elkísérte Yaakovot az edzésére, és ezzel az ő sorsa is azonnal megpecsételődött. Egy órán belül eldöntötte, hogy ez az, amit mindig is szeretett volna. Kevéske ideig, a barátja javaslatára, együtt gyakoroltak, amíg ismerkedett az alapokkal. Yaakov áhítattal mesélt neki a japán harcművészetekről, az íratlan erkölcsi szabályokról, amelyek a szamurájok viselkedését és életfilozófiáját áthatották. Ebben az első helyen állt a hűség és a bátorság. Ha vétettek a szabályok ellen, elvesztettek minden megbecsülést. Yaakov úgy tartotta, hogy aki a küzdősportok törvényein nő fel, az lovagias, erős és bátor lesz, mert ez az életmód kitartásra, a világ és az ellenfél minél jobb megismerésére nevel, miközben megtanít tisztelni is a másikat. Még akkor is, ha

az illető ártott valamivel.

Carla ájultan hallgatta Yaakov előadásait a dzsúdóról, és hamarosan elkezdte az edzéseket. Elképesztően jól haladt, Yaakov melle pedig csak úgy dagadt a büszkeségtől, hogy kit hozott a csapatnak. Nem mellesleg minden fiú irigyelte a lányért, és a fél karját engedte volna kitörni egyetlen csókjáért cserébe. Carlát felpezsdítette a test-test elleni harc, és hogy hamar képessé vált arra is, hogy a nála nagyobb súlyú ellenfelét is a földre dobja. A dzsúdó megerősítette az önbizalmában, és hamar birtokába került annak a technikának is, amivel a másikat a földön magabiztosan le tudta szorítani. Különös elégtételt érzett, amikor az ellenfelét fojtó fogással néhány másodperc alatt ártalmatlanná tehette. Ilyenkor nagyokat sikongott, és néha elbizonytalanodott magában, mert bár a csapattársainak igyekezett minél kevesebb fájdalmat okozni, többször elképzelte, hogy zúzná porrá egy esetleges támadója arccsontját néhány jól irányzott ütéssel vagy rúgással.

Az államigazgatási egyetem elvégzése után Carla a kötelező egyéves katonai szolgálatot már a hírszerző központban kezdte, ahol a nyílt információk elemzése és feldolgozása lett a feladata. Miután a parancsnoka jobban megismerte, kiterjesztette a megbízásait a hamisított rejtjeles üzenetek megfejtésére is, mert ez korábban az osztályuk tagjait komoly próbatételek elé állította. Carla szerette ezt a munkát, de nem töltötte ki sem a napjait, sem a gondolatatit, ezért elhatározta, ha adódik jobb lehetőség, azonnal továbblép.

Amikor az apja közbenjárásával egy belvároshoz közeli lakáshoz jutott, azonnal elköltözött a szülői házból. Élvezni kezdte a függetlenségét, és át akarta élni annak minden új dimenzióját. Yaakov egyre több időt töltött nála, és elérkezettnek látta az időt, hogy szorosabbra fűzzék a szálakat egymás között. Carla azonban egy napon ráébredt, hogy rajta kívül nincs társasága, ráadásul ő volt eddig az egyedüli férfi az életében, és egyre inkább úgy érezte, hogy noha még mindig nagyon szereti, és számára ő olyan, mint a levegő, ami nélkül nem létezhet a Földön élet, de mégis szeretne visszakapni, ha nem is örökre, egy darabot szabadságából.

Amikor ezt elmondta Yaakovnak, a fiú teljesen kiborult.

Csalódott volt, és sokáig talajvesztett. Marta a lelkét a veszteség, és elviselhetetlenül sajgott benne a veresége. Hónapokig bujkált fájdalmában, és elkerülte őt. Carla nem igazán értette ezt, mert furcsa módon természetesnek vette, hogy továbbra is lesznek közös dolgaik, és bizonyos területeken lesz közös életük, mert a szerelem mellett, noha az első találkozásuktól minden sejtjével odavolt a férfiért, a kezdetektől úgy is tekintett rá, mint a legjobb barátjára.

Yaakov viszont továbbra is csillapíthatatlanul sóvárgott Carla után, mert számára az egyetlen nő volt, akiért úgy érezte, hogy érdemes léteznie. Így aztán nem tudta elfogadni az új helyzetet, mert megalázónak érezte, hogy kényszeredett mosollyal beletörődjön a sorsába. Beadta a jelentkezését a békefenntartókhoz, és külföldre távozott a kivezényelt alakulatával. Carla először úgy ítélte meg, hogy Yaakov a megoldások keresése helyett a menekülést választotta, később azonban, amikor már neki is égően fájt a távolléte, rájött, hogy rossz döntést hozott, de legalábbis a mikéntjét elhamarkodta.

Carla magánélete bővelkedett vicces fordulatokban: mondta is többször kesernyésen, hogy az embernek nem mehet minden egyformán jól. Amikor Elihuval megismerkedett, örült, mert a fiatalember egészen jó partinak tűnt. Szerette, hogy ápolt volt, vele pedig kedves és előzékeny. Tetszett neki az erős testalkata, és vonzotta, hogy kifejezetten férfias jelenség.

Az első meglepetés akkor érte, amikor egy randevújuk előtt néhány perccel Elihu üzent neki, hogy sajnos mégsem fog tudni jönni, mert szakad az eső, nincsen kocsija, és elázott ingben meg tönkrement hajjal nem szeretne előtte mutatkozni. Carla inkább szórakoztatónak találta ezt, mint bosszantónak, de később rájött, hogy ez volt az a pillanat, amikor útilaput kellett volna a fiatalember talpára kötni. Elihu élete tele volt problémákkal.

Először is szenvedett a munkája miatt: üzletkötő volt eredetileg, de mindig, mindenhonnan kirúgták. Mert hülye volt a főnöke. Legalábbis az ő felfogása szerint. Ugyanis Elihu különösen

érzékeny volt a modorra. Mármint arra a modorra, ahogy vele bántak. Ugyanakkor azon, hogy az általa tisztességesnek nevezett bánásmódért cserébe mit kellett volna nyújtania, soha nem tépelődött sokáig. Ehelyett inkább az elvárásai megfogalmazására összpontosította az energiáit, hogy a környezetének hogyan kellene tisztelnie és megbecsülnie őt. No, meg a kritizálásra. Mert olyan dolog és olyan ember kevés volt, amiről és akiről ő nem alkotott véleményt, és az nem valamiféle lesújtó összegzéssel végződött, amit aztán az őszinteségére való büszke hivatkozással rendszerint meg is mondott. Ki sem látszott az emberi konfliktusokból, de képtelen volt befogni a száját.

Másodszor, szenvedett a körülményei miatt. Nehezen viselte, hogy sosincs pénze, vagy legalábbis nem elég, mert őt vagy sosem fizették ki úgy és akkor és olyan összeggel, ahogy megbeszélték, vagy eleve méltatlan volt számára, amennyiért őt, az ő képességeivel dolgoztatták, és ráadásul még abból is levontak. Ha jogosan, akkor is felháborítónak érezte az eljárást. Sőt! Általában minden eljárást felháborítónak érzett, ami a saját maga által, a saját lábai alá, fából tákolt és kőnek hazudott, gyenge lábakon álló piedesztált kicsit is megmozgatta. Haragudott a világra, amiért az anyjánál volt kénytelen meghúzni magát egy szobában. De az anyjára is haragudott valamiért, aminek az okát Carla már jobbnak látta nem is firtatni.

Elihu néha nála aludt. Carla ágybeli tapasztalatai a Yaakovval megszerzettekre korlátozódtak, így amikor megismerte Elihu teljesítményét, rendkívül fájdalmasan érintette a felismerés, hogy mi is volt az, amit még Yaakov távozásával elvesztett. Reggelente, amíg Carla legfeljebb fél óra alatt tökéletesen menetkész állapotba hozta magát, olykor hajszárítással és némi sminkkel együtt, addig Elihu ezt az időmennyiséget kizárólag a hajtincseire fordította. Addig nem lépett el a tükör elől, amíg az összes szálat nem állította a kívánt irányba, betonkeménységűre kenve különféle fixáló szerekkel. Még akkor is megtette ezt, amikor az egész napi programja abból állt, hogy Carla lakásából hazamenjen. Mert ő rendezetlenül nem lépett az utcára. Igaz, hogy a kutya se ismerte és a kutyát se érdekelte, hogy reggel nyolckor hazafelé tartva az ő

haja hogy áll, de rend a lelke mindennek.

Elihu, ha otthon volt, esténként kikapcsolta a telefontját, nem lehetett volna elérni akkor sem, ha közben atomtámadást szenved el Carla vagy a lakása, és azzal védekezett, hogy gyakran rossz a kedve. Úgy vélte, Carlának ezt meg kellene értenie. Mert mitől is lenne vidám, amikor hiába vágyakozik egy jobb élet után, ami neki is ugyanúgy járna, csak egyszerűen nem akar megvalósulni. Ez talán nem bűn! Ebben az egyben Carla igazat adott. Vágyakozni nem bűn. Azt pedig, hogy *csak* vágyakozni viszont igen, tudta, hogy hiába is mondaná el neki.

Ha erőt vett rajta a lehangoltság, mindig csokoládéba fojtotta a bánatát, aztán nem értette, hogy mitől hízik. Egyszer egy egész üveg gyógyszertári multivitamint ivott meg Carla hűtőjéből, amiből mindössze egy kupicányit kellett volna feloldani két liter vízben, aztán egész nap el sem tudott mozdulni a vécéről. Az étkezéseiben egyébként ugyanilyen mohó volt: ha étterembe mentek, és Carla hívta meg, mindig a legdrágább ételeket rendelte, és azt mondta, azért, mert rövid időszakokat kivéve, állandóan nélkülöznie kellett, és akkor legalább most ne kelljen. Igaza volt, ne kelljen, ha van a másiknak erre kerete! Arra viszont, hogy akkor miért nem tett meg többet vagy mindent azért, hogy a jobb időszakaiból legyen több az életében, soha nem tudott értelmesen válaszolni. Azt kivéve természetesen, hogy hülye a főnöke.

Aztán egyszer csak betelt a pohár. Carla sokat utazott, rendszerint hajnali gépekkel, de Elihu, mivel szeretett aludni, ilyenkor inkább előző este hazament az anyukájához. Aztán egy alkalommal váratlanul és lovagiasan felajánlotta, hogy hajnali fél háromkor kiviszi Carlát a repülőtérre. Carla teljesen elalélt a szerető áldozatvállalás hallatán. De kisvártatva az igazi ok is kiderült. Elihu közölte, hogy Carla vadonatúj sportkocsiját, amíg ő egy hétig Európában dolgozik, azért, hogy ne kelljen a parkolót Carlának kifizetnie, magánál tartaná, és ha már nála van, természetesen használná is – és reméli, hogy Carla ebbe beleegyezik. Úgy gondolta, ha az állásinterjúkra azzal érkezik, a személyzetisekben jó benyomást kelthet, arról nem is beszélve, hogy ezáltal több fizetéshez is juthat, ha látják, hogy neki nincs

akkora szüksége az állásra, hiszen eleve van mit a tejbe aprítania. Hiszen ő, mint látható, egy jó szakember. Nagyszerű és drága autóval jár.

Carlában egy világ omlott össze. Gyűlölte, ha valaki úgy akar feltűnőbb lenni, hogy ehhez mástól várja a színeket. Ki nem állhatta, ha valaki úgy akart kimagaslani, hogy azt a másik hátára állva teszi. Megvetette, aki arra volt büszke, ami kívül van, és nem arra, ami belül. Szánalmasnak tartotta, ha valaki a nagyságát a tárgyai segítségével akarta a világnak megmutatni és bizonyítani. Egyetlen pillanat alatt szakadt el nála a cérna, foszlott szét és vált köddé a megértés, az együttérzés és a maradék fizikai vonzalom. Még aznap este Párizsból küldött neki egy üzenetet, hogy ne keressék egymást többé. Elihu erre azt válaszolta, hogy egyrészt bunkó dolog ilyesmit üzenetben közölni, másrészt aljas dolog figyelmen kívül hagyni, hogy neki is vannak érzelmei.

Carlára egyébként tapadtak a férfiak. Ugyanakkor mind tartottak is tőle, és a lelkük legmélyén féltékenyek voltak rá: az önállóságára, a magabiztosságára és arra, hogy nem szorult segítségre. Leslie-vel néhány hónap után szakítottak. A férfi hisztis volt, és követelőző. Ha Carla nem válaszolt neki rögtön, vagy nem állt rendelkezésére az általa megjelölt időben vagy helyen, valóságos dührohamokat kapott, és elmagyarázta, mit vár el egy rendes kapcsolatban a nőtől. Egy szép napon aztán Carla újra végighallgatta, majd egyetlen szó nélkül kiszállt a kocsijából, és soha többé nem nézett vissza. Utálta, ha dirigálni akarnak neki.

Emerich szép volt, és kidolgozott testű, saját egzisztenciával, megfelelő családdal és viselkedéssel. Kívül és belül is tökéletes volt. Jól kijöttek. Viszont néhány hónap után Carla ráébredt, hogy körülbelül annyira van hatással rá, mint egy ajtókilincs. Tom pedig szolgálót keresett. Beült a lakás közepére, és várta, hogy Carla feltálalja az abból főzött vacsorát, amit munkából hazafelé jövet saját maga megvásárolt.

Carla visszatekintve ezekre az időkre két kérdést tudott magának feltenni. Az egyik, hogy vajon miért mennek ilyen férfiakhoz hozzá a nők? Mert hozzámennek. A másik, hogy nem kéne-e mindezen tapasztalatok birtokában neki is komolyabban

fontolóra venni, hogy inkább egy barátnőben keresné az igazit. Mert ahogy hallotta nemrégiben valakitől, az ember egyszer csak beleszeret valakibe, aztán ha fiú, fiú, ha lány, lány. Mindenesetre Yaakov fényképét visszatette az ágya melletti kisszekrényre.

Elsősorban azonban mindig is a munkájára összpontosított. Töretlenül haladt előre, lassanként mindenhol megismerték a tudását, és az év végén ki is tüntették. A parancsnoka fölöttébb ragaszkodott volna a személyéhez, így igencsak nehezére esett segíteni neki, hogy egy féléves átképzés után Carla, a vágyainak megfelelően, a titkosszolgálathoz tudjon átigazolni. Végül azonban a lány iránt érzett szeretete mégis jobb belátásra késztette.

Carla boldogan vetette bele magát a tanulásba, élvezte a terepmunka változatosságát, és imádta, hogy hirtelen szüksége lett az eddig megszerzett összes tudására, a rejtjelezéstől kezdve egészen a harcművészetekig.

A Kábítószerellenes Nyomozó Főosztály főhadnagyaként tette le tavasszal a hűségesküt. A fogadalomtétel napján tudta meg, hogy az izraeli titkosszolgálat négy vezető tábornoka közül az egyik az apja.

KIM, CESARE ÉS ISABELLE az esti géppel repültek vissza New Yorkba. Cesare ellene volt, de Zarah ragaszkodott hozzá, hogy kimenjen velük a repülőtérre. Kölcsönösen fogadkoztak, hogy nem fogják hagyni, hogy a következő találkozásig ugyanolyan sok idő teljen el, mint legutóbb. Isa, kezében egy kék bársonydobozt szorongatva, boldog mosollyal hálálkodott, amiért Zarah a fülbevalója mellé búcsúzóul még egy szív alakú, akvamarinköves medállal is meglepte.

– Nagyon jó volt itt! Olyan kár, hogy nem vagy mindig velünk. Én nagyon szeretném! – mondta.

– Többször fogjuk látni egymást. Megígérem – válaszolta Zarah, és magához ölelte Isát. Elbúcsúztak.

A teraszról sokáig integetett a felszálló gépnek. Megvárta, míg eltűnik a felhők között a szeme elől.

A nyitott, földig érő ablakokon beáramlott a hűvös, tengeri levegő. Zarah meleg köntösbe burkolózott, hagyta, hogy átjárja a hideg, jólesett, hogy kicsit fázott. Sokáig üldögélt mozdulatlanul a nappaliban és az elmúlt hetek eseményei jártak a fejében. Carla Lewinsonra gondolt. Megválaszolandó és eldöntendő kérdések áradata hömpölygött a fejében.

Hogyan lehetséges az, hogy ennyi éven át egy városban éltek, és nem derült ki, hogy összetartoznak? Hogy korábban nem találkoztak véletlenül? Carla vajon nem is sejti? Vagy lehetséges volna, hogy valóban még mindig nem tud róla? És ha tényleg nem tud róla, vajon meg kell-e tudnia? Most? Ennyi év után? És lehet-e ő ennyire önző? És változtatna-e bármin is, ha egyszer csak Carla megtudná, hogy ki ő valójában? Megérné felforgatni az életét csak azért, mert neki öregségére hiányzik valaki? Egyszerre úgy érezte,

mindenben elbizonytalanodott. De ha ő örökbe fogadna egy gyereket, vajon megmondaná-e neki az igazat? Határozott igennel felelt a saját kérdésére.

Nem tisztességes dolog valakit egy életen át megtévesztésben hagyni! Persze, ha az elején hallgattak Lewinsonék erről, később, amikor a gyerek értelme nyiladozni kezd, ezzel előhozakodni valóban veszélyes, mert komoly megrázkódtatást jelenthet, és nem lehet megjósolni, mit válthat ki a gyerekből.

Azonban ha beigazolódik a feltételezésük, akkor egyértelmű, hogy Carlának joga van megtudni az igazságot. Egyszerűen joga van hozzá, és bizonyos, hogy akarná is! És ezt nem lehet attól függővé tenni, hogy Lewinsonék mit szólnak majd, vagy hogy ők akarják-e.

– Persze hogy nem akarják! – mondta ki hangosan. – Mert kiderülne, hogy mindvégig hazugságban tartották a lányukat. Olyan nincs, hogy egy gyerek ne faggatná az anyját, hogy ő hogy született és mi volt, amikor kicsi volt, és mit csinált az édesanyja, amíg várta!

Tudta nagyon jól, hiszen kettőt is felnevelt: egy fiút és egy lányt. A haja is égnek állt néha attól, amiket tudni akartak. Valamit ezekre a kérdésekre mondania kellett. Összevissza beszélni nem lehetett, mert a gyerek nem ostoba, csak kicsi. Mélyebben bele se akart gondolni Lewinsonék válaszaiba. Ő soha nem hazudott, sem Cesarénak, sem pedig Jozefának. Néha előfordult, hogy a gyerekek érdekében, jelentéktelen apróságokban, ideig-óráig félrevezette őket. De olyankor sokáig lelkiismeret-furdalás gyötörte, és végül majdnem mindig bevallotta az igazat. Mert méltatlannak tartotta, hogy felnőttként nem meggyőzni tudta őket, hanem csak becsapni.

És persze ezek után az is kérdéses, hogy vajon a tábornok mindent megtesz-e annak érdekében, hogy a képet visszaszerezze nekem, suhant át a fejében az ijesztő gondolat.

Belátta, hogy valószínűleg nem sok piros pontot gyűjtöttek nála az akciójukkal. De remélte, hogy Lewinson mégsem lesz kicsinyes. Mert a képet bármi áron vissza akarta kapni. Nem csak az értéke miatt. A pénz neki már cseppet sem számított. De vannak családtagjai, akikre gondolnia kell.

Itt van Cesare és Isa, aki ugyanúgy az unokám, ahogy Carla, gondolta. És rajtuk kívül van még valaki. Ha nem is nekem, de nekik visszajár az a festmény! Hiszen ha nem úgy alakul az élet, az a kép ma a Winter-hagyaték része lenne. És bizony őket illetné! Mindenféle kérdések nélkül.

Későn feküdt le, és sehogyan sem tudott megnyugodni. Sokáig forgolódott, szünet nélkül csapongtak a gondolatai. Végül a küzdelemben a fáradtsága győzött, és elnyomta az álom.

Az éjszaka közepén arra ébredt, hogy nem kap levegőt. Úgy érezte, a következő pillanatban meg fog fulladni. A mellkasán macskák ültek, a ránehezedő nyomás már-már elviselhetetlen volt. A szíve zakatolt, majdnem kiugrott a bordáin keresztül, szédült, és a feje is szét akart hasadni. Zúgott a füle, és valósággal úszott az izzadságban. A keze teljesen kihűlt, érezte az ujjai hidegét, ahogy végigsimított az arcán és a csuromvizes hajtövein. Zihálva felült, és akkor végre vehetett egy mély levegőt.

Feltápászkodott, remegő lábakkal az ablakhoz ment, és sarkig kitárta. Tett két lépést oldalra, majd erőtlenül lezuhant az ágya melletti fotelbe. Felgyújtotta az olvasólámpát. Hajnali három volt. Kibírhatatlan szomjúság gyötörte. Töltött a kis asztalkára készített kancsóból egy pohár vizet, és egy hajtásra megitta.

– Mi volt ez? – kérdezte magától félig még mindig önkívületben.

Ahogy kezdett bele visszaköltözni az élet, úgy sejlett fel előtte az álom, ami ebbe az állapotba juttatta. Emlékezett.

Egy vonaton ült, egyedül, nem most volt, valamikor régen. A távolból robbanást lehetett hallani. Kinézett az ablakon, és látta a hatalmas tüzet meg a füstöt. Egyszer csak rohant felé a kalauz, és azt kiabálta, hogy jöjjön, jöjjön, mert meghalt a férje! Azt mondta, hagyja a vonaton a gyerekeit, az a nő ott a sarokban majd vigyáz rájuk. Azután egy hófehérre festett, vörös tetejű templomnál leszállt, aminek nem voltak ablakai. Csak ment, ment a rengeteg üvegszilánkon, de a férjét sehol nem találta.

– Nem volt robbanás – mondták többen a sínek közül –, azt

csak képzelte! Zarah viszont kétségbeesetten bizonygatta, hogy de, mert ő a saját szemével látta. Ekkor eszébe jutottak a gyerekei, fejvesztve rohant vissza a vonathoz, ami éppen elindult, de még elérte, és felkapaszkodott a peronra. A kalauz azonban elreteszelte előtte az ajtót. Zarah benézett az üvegen, kereste a nőt, akire rábízta a gyerekeit, de már nem volt a vonaton. Hátrafordult, és ahogy a tekintetével riadtan pásztázta a környéket, észrevette őket, amint bemennek az állomás épületébe, csakhogy addigra a vonat már annyira száguldott, hogy képtelen volt róla leugrani, csak az alattuk rohanó köveket nézte, és ordított fájdalmában.

Aztán hirtelen az apósáék régi házának a kertjében állt. Menyasszonyi ruhában. Egy rabbi azt mondta, nem itt lesz az esküvője. Akkor a kertkapuhoz rohant, kinyitotta, és szaladt az utcán, ahogy csak bírt. Eldobta magától a csokrot, kivette a hajából a fátylat, végig a kezében tartotta, és látta, ahogy mellette lobog a szélben. Már majdnem elhagyta az ereje, mire az óratoronyhoz ért. Felnézett. Kétségbeesetten kereste a kulcsot, de nem találta, aztán kiderült, hogy mindvégig a ruhájában volt, és valakik azt kiabálták, hogy siessen, mert mindjárt kiugrik a torony ablakából. De hogy ki, azt már nem hallotta, csak rohant felfelé a lépcsőn.

Amikor viszont felért, meglátta Bruno meztelen hátát. Megfordult, és csak akkor vette észre, hogy a bal karja csúnyán összeégett. Átölelték egymást, és mindketten sírtak. Kis idő múlva arra lettek figyelmesek, hogy recseg mögöttük az óratorony lépcsője. Odanéztek. A tetején állt Edel, és szótlanul meredt rájuk. Valamilyen esetlen, barna ruha volt rajta, és az a cipő, amiben otthonról elmenekültek. Tele volt sebbel a keze, és benne tartotta az összevérezett könyvet.

– Ezt kerested? – kérdezte. Ekkor ébredt fel arra, hogy elfogyott a levegője.

Zarah kiment a konyhába, és bekapcsolta a vízforralót. Még mindig remegett.

De mire a teáját megitta, már tudta, mit kell tennie.

A MILÁNÓI EXPRESSZ pontosan futott be a bressanonéi pályaudvarra. Zarah elcsigázottnak érezte magát – kora hajnalban indult Tel-Avivból –, azonban a vonaton az utazás mégis kellemesen telt. A fülkében ketten ültek, ő és egy fiatal lány, aki orvostanhallgató volt, és most a szüleihez jött haza látogatóba. Hallgatta Zarah történeteit a régi főtérről, a cukrászdáról, a könyvtárról és a gimnáziumról, azokról az időkről, amikor talán még a szülei sem éltek. A lány segített a csomagjait a taxiállomásig elvinni.

A Hotel Elephant előtti téren a szökőkút vidáman csobogott a szürkületben. Az utcában, a macskakövek között, ugyanúgy mint annak idején, kiirthatatlanul burjánzott az angolperje. A szálloda az elmúlt évtizedek alatt szinte semmit sem változott, azt leszámítva, hogy az épület látványos külső megvilágítást kapott és a terrakottafalakat díszítő színes, indiai ihletésű, illuzionisztikus festményeket is új védőbevonattal látták el. Valahányszor ránézett, Zarah megállapította, hogy ha nem tudná, hogy Észak-Olaszországban van, könnyen hihetné, hogy a brit korona egyik gyarmati kolóniájának nagy gonddal európaivá alakított középülete előtt áll.

A kétablakos sarokszobából, amit kapott, gyönyörű kilátás nyílt a gondozott parkra. A bőrrel kárpitozott fotelek arisztokratikus eleganciát sugalltak, a széles, antik ágy pedig hívogatóan terebélyesedett az élénken vöröslő perzsaszőnyegeken. Zarah alig várta, hogy végre vízszintesbe kerüljön. A kézipoggyászából kivette a hálóruháját, a kozmetikai neszesszerét, s még mielőtt bevonult volna a fürdőszobába, felhívta Louisát.

– Megérkeztem! – mondta köszönés helyett a kagylóba.

– Hála az égnek! Nagyon aggódtam, hogy minden rendben legyen.

– Minden a legnagyobb rendben ment. Az árnyékolja be csak

a napomat, hogy mostanra le akar törni a derekam, és azt hiszem, életemben először fáj a lábam. Persze az én koromban lehet, hogy ez normális.

– A te korodban? Zarah! Egy hatvanéves nem biztos, hogy képes arra, amire te nyolcvanévesen! Én nem is tudom, milyen fából faraghattak téged! Az életben nem hallottam még azt tőled, hogy elfáradtál!

– Pedig már fáradok, Louisa. Csak attól nem lesz könnyebb, hogy el is mondom.

– Annyira sajnálom, hogy nem tudtam veled menni, de olyan ripsz-ropsz döntötted el, hogy nem is tudtam volna átszervezni a dolgaimat.

– Jobb így! Legalább kihasználjuk az időt. Beszéltél vele?

– Igen, felhívtam. Arra hivatkoztam, hogy a tábornok nagyon kérte, látogassam meg. Mondta, hogy megbeszéli Joellal.

– Ajvé, córesz!

– Ne aggódj! Mondtam, hogy az esték nem jók, csak valamikor napközben, mert a nővéremről kell gondoskodnom.

– De hát nincs is nővéred, Louisa!

– Nincs. De azt ő nem tudja. Viszont nekem muszáj akkor mennem, amikor a tábornok nincs otthon.

– Tudod, hogy nem szép dolog füllenteni.

– Nahát, szép, vagy nem szép, úgy döntöttem, nem válogatok az eszközökben. És velük szemben nyugodtan félretehetem a morált.

– Ítélkezni sem szép dolog.

– Ahogy előre megfontolt szándékkal csalódást okozni sem.

– Ez igaz. És mit mondtál végül, miért mennél?

– Azt mondtam, régen találkoztunk, és mi nők, csacsogjunk egy kicsit az élet dolgairól, az emlékekről, ahhoz nem kellenek a férfiak. Csak zavarnának.

– És? Belement?

– Holnapután kávé-süti, náluk! És afelől nyugodt lehetsz, hogy ki fogom faggatni. Egyetlen betű sem marad a titokkönyvében.

– Ismerlek! Kérdezni, azt nagyon tudsz!

– Különösen, ha valami igazán érdekel. Ráadásul most a legjobb barátom életéről van szó. Megszorongatom egy kicsit Dina Lewinsont.

– Köszönöm – nevetett kajánul Zarah.

– Ja, és még valami! Ma az utódomat szintén felhívtam. Aki különben egy hólyag. Szegény, úgy is néz ki. Amikor eljöttem, arra kért, adjak át neki egy bizonyos ügyféllistát. Ami nem szolgálati volt, hanem inkább privát; információs források, egyebek, tehát nem volt kötelező a rendelkezésére bocsájtanom. Húztam egy darabig az időt, aztán elegánsan távoztam, és elfelejtettem átnyújtani.

– És ez most hogy jön ide?

– Úgy, drága Zarah-m, hogy ma úgy csináltam, mint akinek eszébe jutott, hogy ezt elmulasztotta megtenni.

– És?

– És ezért cserébe pár napra beteszem a popsimat az irattárba.

– De miért?

– Miért, miért! Mert ha Carla Lewinsont külföldről fogadták örökbe, akkor annak a bevándorlási hivatalban is nyoma maradt. Mert ott még a titkosszolgálatnak sincs hatalma iratokat eltüntetni, vagy megmásítani. Hát ezért.

– Te jóságos ég! Kivel barátkoztam én ennyi éven át? Egy valóságos cselszövővel?

– Nem, drágám. Csak kifejezetten rossz néven vettem, ahogy Lewinson veled viselkedett, amikor Cesaréval nála jártatok. Én mutattalak be! Ez velem szemben is tiszteletlenség.

– Eltúlzod. Szegény pára, azt se tudta, hova legyen! És nem is voltál ott.

– Pont elég volt, amit elmeséltél. Nem tűrhetem, hogy hülyének nézzen.

– De nem téged nézett hülyének, ha egyáltalán hülyének nézett valakit, hanem minket.

– Zarah! Ne védd! És különben is, te nem tennél meg mindent értem? Mindent, amire csak lehetőséged van?

– De.

– Akkor? Van még bármi kérdésed?

– Egyelőre nincs – mondta Zarah, és ismét elnevette magát.

– Látjuk mi még őt a fene nagy íróasztala mögött szűkölni! Megbántott, és ez előcsalogatta a vadászkutya vérem! Annak idején, amíg dolgoztam, senki sem tudott előlem elmenekülni vagy elbújni. Most ez más eset, de ő sem fog, ezt megígérhetem. És azt is kijelenthetem, hogy szagot fogtam. Persze, ha előbb láthattam volna a lányod fényképét, már valószínűleg túl lennénk az egészen. De megértem, hogy nem akartad magadban felbolygatni a múltat. Mire hazaérsz, már mindent tudni fogok. Értesíts, ha valamire szükséged lenne!

– Mindenképpen. És köszönök mindent.

– Én köszönöm, hogy nem hagysz eltunyulni – nevetett jóízűen Louisa. – Aludj jól! Rád fog férni. És hamarosan látjuk egymást!

Zarah reggel hétkor ébredt, újjászületve. Amikor visszanézett az ágyra, látta, hogy szinte meg sem gyűrődött alatta a lepedő, és a paplan is úgy maradt, ahogy magára terítette. Valószínűleg annyira mélyen aludt, hogy egész éjszaka meg sem moccant. Fuksziaszínű kulikabátjához kényelmes jersey nadrágot és sportcipőt vett fel, mert azt előre látta, hogy lejárnivalója lesz majd bőven, de terveket egyelőre nem kovácsolt. Gondolta, jól megreggelizik, és közben kitalálja, hogyan szerezze meg, amiért ideutazott.

Rendelt egy kocsit, hogy amennyire lehetséges, kímélje a lábait. A tegnapi fájdalom a bokája környékén valósággal megrázta, annyira váratlanul érte. Mára persze nyomtalanul eltűnt, de az emléke rossz maradt. Reggeli után tett egy rövid sétát a szálloda parkjában, ellenőrizendő, hogy a bokája rakoncátlankodik-e még, majd miután nyugtázta, hogy minden a régi, az óratoronyhoz vitette magát.

A templom kövei az éjszakai esőnek köszönhetően még most is vakítóan ragyogtak az őszi napsütésben. Az épület és a hegyvidéki táj szépsége túlmutatott az időn és a mulandóságon.

Amikor Zarah kiszállt az autóból és körbenézett, egyszerre hiányozni kezdtek neki a fák, a fenyveserdők, a dombok és a dúsnövényzetű lankák. A régi házak, az ódon tölgyfa kapuk, az aprókazettás ablakok és a szúette gerendák. Hiányozni kezdett a múlt. Nem a vészterhes, félelmetes múlt, hanem a hely, a város múltja, történelme, ami egyszerre jelenti egy rövidre mért emberi élethez az állandóságot és a folytonosság tudatának a nyugalmas biztonságát.

Hogy elmenekült-e innen? Hogy másik hazát keresett, ahol nem kell nap nap után szembesülnie a fájdalmával? Igen. Így történt. De most, itt, a templom melletti hídon állva egyszeriben feljajdult benne az elsüllyedt élete utáni vágyakozás, a szerettei sajgó hiánya, a láthatás és az érintések kínzó nélkülözése, a visszafordíthatatlanság elviselhetetlen és soha szűnni nem tudó gyötrelme.

Az óratorony régi vasajtaját lecserélték. Kis, kézzel írott tábla hirdette, hogy a látogatók elől le van zárva. Zarah elhaladt a templom kapuja előtt, és az oldalsó bejárat felé kanyarodott. Egy idősebb asszony, virággal teli kosarakkal a kezében, épp az ajtót nyitotta. Zarah megszaporázta a lépteit.

– Jó napot! – köszöntötte szívélyesen az asszonyt.

– Jó napot! A plébános urat keresi? Beteg.

– Ó, én csak azt szerettem volna megtudni…

– Csak vasárnap lesz mise. Addig a dómba kell menni – szakította félbe az asszony, és láthatóan igyekezett volna a társalgást rövidre zárni. – Dolgom van. Fel kell díszítenem az oltárt.

– Az apósom volt itt az órásmester – közölte gyorsan Zarah.

– Mikor?

– Nagyon régen.

– Hogy hívták?

– Totti. Paolo Totti.

– Á, apám ismerte! Na, azóta sincs megfelelő ember erre a munkára! Nézzen csak fel! Évek óta áll az egyik. Igaz, naponta

kétszer így is pontos – kacagott kényszeredetten az asszony a saját viccén. – De hát akkor is, mondja meg, micsoda szégyen! Áll egy templom órája! Hát milyen világot élünk! Na. Szóval menjen a dómba! Illetve… mit is akart valójában?

– Nos, azt hiszem talán meg fogom lepni, de…

– Szerintem az nehéz lesz! – vágott a szavába az asszony, miközben végigmérte Zarah öltözékét.

– Tudja, egykor itt éltünk a családommal. A férjem meghalt, a lányom szintén, én pedig másik országba költöztem. És most szeretnék felmenni a toronyba.

– Ha mindenkije meghalt, miért nem a temetőbe megy?

– Oda is megyek majd. De a férjem itt kérte meg a kezem, ennek a toronynak a tetejében – mondta Zarah. Arról, hogy mi történt még a torony tetejében azon az éjszakán, jobbnak látta, ha az asszonynak nem mond semmit.

– És mivel, ahogy nézem, magának is meg vannak már számlálva a napjai, úgy döntött, hogy most egy kicsit még romantikázni szeretne a végén. Ha jól értettem.

Zarah meghökkent.

– Mindent egybevetve, azt hiszem, így is lehet mondani.

– A bökkenő csak az, hogy a torony zárva van. A kulcsa meg a plébános úrnál. Ő meg beteg. Úgyhogy itt akkor vége is a dalnak. Ha magaslati levegőre vágyik, és ennyire ráér, javaslom, sétáljon egyet a hegyen. És most mennem kell.

Zarah nem akarta a dolgot ennyiben hagyni. Úgy döntött, hogy nem adja fel.

– Gondolja, hogy az édesapja örülne annak, ha megtudná, hogy egy régi, templomi órásmester egyetlen, halott fia feleségének nem segített, hogy a kívánsága teljesüljön?

– Először is, nem fogja megtudni.

Zarah kérdőn nézett rá.

– Jaj, ne nézzen már így rám! Réges-régen meghalt! De azt mondja, ez az utolsó kívánsága?

– Azt.

– Beteg?

Zarah töprengett egy darabig. Megbocsátja-e neki az isten, ha

most ekkorát hazudik. Kutya baja se volt soha. De a toronyba fel kell jutnia.

– Igen. Viszont nem akarok róla többet mondani.

– Jól van, nem is érdekel engem, hogy mibe fog mindjárt meghalni!

– Akkor segít?

Az asszony elgondolkodott.

– De csak este. Ha valaki meglátja, hogy felmegy a toronyba napközben, az én nyakamat kitekerik. Márpedig azt még egy haldokló se kívánhatja nekem.

– Nem, azt nem.

– Mit nem? Mondom, hogy nappal nem lehet!

– Mármint, hogy nem kívánhatja.

– Na, úgy mindjárt más. Viszek vacsorát a plébános úrnak. Elhozom a kulcsát, tudom, hol tartja. Aztán reggel majd visszaviszem. Tízre legyen itt!

– Itt leszek.

– És ne ilyen csiricsárén jöjjön! Rózsaszín kabátban! Ezt még a szomszéd városból is látni fogják. Sötétben is! A maga korában amúgy is már feketében kellene járnia, mint hithű katolikusnak.

Zarah nem javította ki. Nem szerette volna rombolni a saját esélyeit.

– De a fekete öregít. Vagy nem? – próbálta elütni a dolgot.

– Nahát aztán, magának már nem mindegy? De látom, csak a fecsegésből áll az élete, ellentétben az enyémmel. És akkor ezek után vagy segít maga is nekem, és elrendezzük a virágokat az oltáron, vagy csúfosan el leszek késve mindenhonnan. És az aztán senkinek nem lesz jó! Ennyit igazán megtehet!

Az este hűvös volt, és az eső is szitálni kezdett. A szobában megszólalt a telefon. Lentről szóltak, hogy a kocsi megérkezett. Zarah belebújt a kabátjába, rá egy kölcsönkapott sötétkék, térdig érő esőkabátot vett. Behúzta az ajtót, és remélte, hogy nem megy hiába.

A taxi kényelmes tempóban haladt, keresztül a belvároson.

Zarah igyekezett az izgalmáról elterelni a gondolatait, és próbálta megfékezni a régi időkre való emlékezést. Soha nem gondolkodott azon, ami elmúlt. Sem azon, ami jó volt, sem azon, ami nem.

Az idős asszony már várta. Kezében szorongatta a kulcsot, és Zarah elé sietett.

– Bíztam benne, hogy pontos lesz! Jaj, a plébános úr nagyon rosszul van, orvost kellett hozzá hívni. De ha már megígértem, hogy teljesítem az utolsó kívánságát, nem hagyhattam cserben. Értesíteni akartam, hogy most más dolgom van, de fogalmam se volt, merre keressem.

Zarah hálát adott, hogy még csak utalást sem tett rá, merre található.

– Köszönöm, ez nagyon kedves magától.

– Idehallgasson! Beengedem az ajtón, és maga felmehet. De nehogy aztán nekem valami ostobaságon törje a fejét, ott a magasba! Mert akkor egyrészt nem jut a mennyországba, másrészt velem is igencsak kibabrálna!

– Dehogy! Ilyesmi meg sem fordult a fejemben!

– Jól van. Helyes. Látja, van magának szép ruhája is! – érintette meg Zarah sötétkék esőkabátját. – És nem öregebb benne egy nappal se! Na, de a lényeg, hogy nekem rohannom kell vissza a plébános úrhoz, nem várhatok magára. S mivel becsületes embernek nézem, tudja, mondta is nekem mindig az uram, Maria, a te szemed elől nem rejtőzhet el senki, de ez így is van különben, na szóval, én itt hagyom magánál a kulcsot, és mielőtt elmegyek, megmutatom, hova dugja el, ha végzett. Ott én reggel megtalálom. Aztán maga csak maradjon, ameddig jólesik.

Az ajtó halk nyikorgással nyílt ki. Érezhető volt, hogy ritkán használják. Az asszony Zarah kezébe nyomta a kulcsot.

– Talál gyertyát és gyufát a lépcső mellett. Villanyt semmiképp se gyújtson. És most menjen! Délután imádkoztam magáért. Na, Isten áldja meg!

– Isten áldja magát is – mondta Zarah, és átlépte a küszöböt.

Az asszony megfordult, és elsietett. A hídtól visszanézett, és intett Zarah-nak, hogy ne utána bámuljon és ácsorogjon ott, hanem induljon végre.

A gyertya gyér fénnyel világította be a kanyargó lépcsőházat. A fokokra új borítás került, már egyáltalán nem recsegett. A vakolatot is kijavították, de a festés nem volt új rajta. Fülsiketítő volt a csend, sajnálta, hogy a galambdúcokat felszámolták. Kétszer megállt, míg felért a tetőre. Kintről semmilyen világosság nem szűrődött be a hosszú, nyitott réseken keresztül, a sűrű felhőtakarók útját állták a csillagok fényének. Körbenézett.

Megriadt, amikor látta, hogy az órák régi láncai nem lógnak középen. Nincsenek súlyok, és a szerkezetet is újra cserélték. Rossz érzés fogta el. Kissé távolabb tartotta magától a gyertyát, hogy az aprócska helyiséget jobban bevilágítsa. Akkor vette észre, hogy a haranglábak között kialakított aprócska pihenőfülkét elbontották. Simára meszelt fal állt a helyén.

– Akkor ennyi volt – sóhajtott fel, és kinézett az óratorony résein át az égre.

A templomkert mögötti kis utcában délelőtt egy lélek sem járt. A Totti család régi háza körül hatalmas babérbokrok nyúltak az ég felé, mint egykor, és most is egészen benőtték a már új kőkerítést. Zarah belesett az automata kapu melletti résen. Hátul, a kiskert helyén nyitott parkoló állt. Elmosolyodott. Az esküvőjük járt a fejében, a sátor, a rengeteg ember és mindenfelé a temérdek fehér virág.

– Keres valakit? – hallotta a háta mögül.

Zarah megfordult. Egy jól öltözött, középkorú nő állt vele szemben.

– Ó, nem! Illetve, pontosabban csak meg szerettem volna tudni, áll-e még a régi ház.

– Maguk laktak itt? Az nagyon régen lehetett, mert már egy jó ideje az ügyvéd úréké a telek. És nem is maradt túl sok az eredeti épületből, mert teljesen átalakítottak mindent. Kellett hozzájuk a türelem, amíg itt építkeztek.

– Nem mi laktunk abban a házban. Az apósomék. De az tényleg nagyon régen volt. Tudja, a lakodalmunkat tartottuk itt, náluk, ebben az udvarban.

– Ó, hát sajnos gyorsan múlik az idő. Aztán az ember azon kapja magát, hogy a legfontosabbá az emlékei váltak. De megyek is tovább a dolgomra. Minden jót magának!

– Minden jót! – mondta Zarah, és azon töprengett, kitől is hallotta már ezt egyszer.

A temető sem volt a régi. Mindenfelé körben új parcellákat nyitottak, az évtizedekkel ezelőtti földes utakat parányi kőkockákkal burkolták le. Zarah csak hosszas keresgélés után talált rá a férje sírjára. Ápolt volt, rajta egy üvegvázában félig elhervadt virágcsokor állt. Meglepődött. Tudomása szerint nem maradt rokonuk a városban. Letette a vörös rózsakoszorút, amit reggel Lucretia Pordini egykori üzletében vásárolt. A virágboltot azóta többször átalakíthatták, csak egy kis tábla a falon emlékezett meg a híres elődről. Zarah leült az öreg platánfa alatt árválkodó, kopott padra. Behunyta a szemét, és nem akart tovább ellenállni. Hagyta, hogy átjárják az emlékek.

Arra eszmélt, hogy fázik. Nem is tudta, mióta ülhetett ott mozdulatlanul. A távolban egy közeledő alakot vett észre: sötétkék zubbony volt rajta, és tányérsapka. Jobbra-balra nézegetve haladt, láthatóan szemlézte a terepet. Zarah fölkelt, és elindult felé.

– Jó napot!

– Jó napot! – válaszolt a férfi.

– Zarah Winter-Totti vagyok. A férjem sírjához jöttem.

– Ide mindenki valakihez jön. Én a temetőgondnok vagyok.

– Örvendek – mosolygott rá Zarah.

– Magát még sose láttam. Persze, nem mintha mindenkit ismernék. De itt, a régi részen majdnem. Már csak a korom miatt is.

– Régóta nem élek itt. Valamikor itt laktunk a városban. Az a férjem sírja ott, a második a sorban. Ahol a gránit fejfa áll. Meg is lepődtem, hogy gondozza valaki.

– Azt ott? Igen, jár hozzá valaki. Egy nő. Nem emlékszem pontosan, mit is mondott, valami ismerőse vagy rokonféléje talán, párszor beszéltünk mindössze. De azt tudom, hogy a szomszéd

faluban laknak. San Leonardóban. Ott pék a férje.

– Biztosan sokan kérdezik, nem szomorú-e mindennap az elmúlást látni? Én nagyon nehezen szánom rá magam, hogy kimenjek egy temetőbe.

– Szomorú vagy sem, az életünk része. Hozzászokunk. Egyebet nem tehetünk – mondta az idős férfi, és tovább ment a sírok között.

Zarah-t már várta a kocsi a kijáratnál. Beült, és a gondolataiba mélyedt.

– Vissza a szállodába, asszonyom? – kérdezte a sofőr némi várakozás után.

– Ó, bocsánat, elméláztam. Igen. Azaz, hogy mégsem! San Leonardóba, legyen szíves.

A pékség a főúton, a falu egyetlen panziója mellett működött. Zarah benyitott az üzletbe. Az elektromos kemencék melege jólesően járta át a testét, a friss kenyér illata betöltötte a levegőt.

– Mit adhatok? – kérdezte kedvesen egy ötven körüli nő.

– Nos, az igazság az, hogy én nem vásárolni jöttem önhöz. Pontosabban azt sem tudom, hogy önhöz jöttem-e.

A pult mögött álló nő értetlen arccal nézett rá.

– Ne tartson bolondnak, mindjárt megmagyarázom.

– Nem, bolondnak nem tartom, csak kíváncsian hallgatom.

– Ez az egy péküzlet van a faluban?

– Igen. És sokszor még ez is soknak tűnik – sóhajtott fel az asszony. – Miért kérdezi?

– A temetőben jártam, és ott mondta a gondnok, hogy San Leonardóban pék a férje annak az illetőnek, aki a férjem sírját gondozza.

– Bressanonéban?

– Igen. Talán a legegyszerűbb, ha bemutatkozom. Zarah Winter-Totti vagyok. Bruno felesége.

A nő szeme kitágult.

– Hogyan? Valóban? Őszintén szólva, nem is gondoltuk, hogy még… – harapta el a mondandóját.

– Hogy még élek? – nevetett fel Zarah. – Látja, még igen!

– Nem akartam megbántani…

– Dehogy bántott! Ami tény, az tény.

– Akkor a maga édesanyja volt az a német nő. Tech… vagy hogy is hívták… és ezt csak onnan…

– Igen. Teichmann – szólt közbe Zarah.

– Szóval ezt csak onnan tudom, hogy nem sokkal azután, hogy ideköltöztünk, apám, a férjem és a gyerekek, valaki megkeresett bennünket. Tudja, mi azelőtt Triesztben éltünk. Apám különleges kisfiú volt, a szülei jobbnak látták, ha Bressanone helyett egy nagyobb városban élnek. Ő és az ön férje rokonok voltak, de ahogy tőle tudom, csak gyerekkorukban találkoztak néhányszor.

– Akkor, ha jól sejtem, az ön neve is Totti?

– Igen, Manuela Totti a lánykori nevem. Szóval, mi csak akkor tudtuk meg, attól az illetőtől, aki eljött hozzánk, hogy Bruno egy német lányt vett el, és azt is, hogy egy szörnyű balesetben meghalt, az özvegye meg valahova külföldre ment, mert a lányukat is elvesztették. Azt mondták, ő is valahol külföldön élt, talán Ausztriában. És hogy találtak valami könyvet az óratorony átépítésekor, ami az övék lehet, mert annak a német nőnek a neve van ráírva. Azt gondolták, mi tudhatunk valamit a családról.

Zarah lábából kiment az erő. Még soha ennyire közel nem érezte magát a céljához.

– És mi lett azután?

– Mondtuk, hogy nekünk fogalmunk sincs, hogy hol lehetnek.

– És?

– Erősködtek, hogy ha nem vesszük át, ki kell dobniuk. Azt mondták, kár lenne érte, mert szép az a könyv, és hátha előkerül a tulajdonosa, vagy a környezetéből valaki.

– És mi lett a könyvvel? – sürgette Zarah.

– Végül nálunk hagyták. Apám még élt akkor, és azt mondta, elfér a padláson. Szerintem azóta is ott van. Bár megvan ennek vagy tizenöt éve. De meg kell kérdeznem a férjemet. Én nem járok fel.

– Megtenné?

– Szívesen, de nem hagyhatom itt a boltot.

– Tudom, hogy nehézségeket okozok ezzel. De holnap el kell utaznom, és bevallom magának, csak ezért a könyvért jöttem el egészen Tel-Avivból idáig. Már nem is reméltem, hogy a nyomára bukkanhatok. És ha nem beszélgetek a temetőgondnokkal…

– Fontos emlék. Igaz?

– Sokkal fontosabb, mint feltételezné.

– Jól van. Nem zárhatok be. Maradjon itt és várjon meg. Csak a szomszédba kell átugranom.

A várakozás dermesztő izgalomban telt. Zarah félt az érzéstől, hogy milyen lesz újra a kezében tartani. Emlékezett rá, a súlyára, a tapintására. De legfőképpen a nővére zokogására az udvarukon, amikor azok az emberek ott jártak. Látta őket a szobája ablakából. Rettegett, vajon nem esik-e bántódása Edelnek. Kilopakodott, kezében egy késsel, hogy ha kell, megvédje őt.

– Istenem! Mit is gondoltam? – mondta magában. – Mit tehetett volna ellenük egy gyerek?

De soha nem mondta el neki, hogy a látogatást végignézte. Úgy tett, mint aki elhitte, amikor Edel valamilyen mesekönyvről beszélt. Bár akkor még nem értette, vajon mi lehetett az, amitől ennyire kétségbe kellett esni. Éppen ezért szerette volna minél előbb megvigasztalni, és vele örülni, hogy mégsem történt baj. Ma már tudja, mit jelentett Edel számára, amikor átvette azt a könyvet, rajta a címerrel és a mindennél jobban gyűlölt névvel, és egyszeriben testet öltött előtte a borzalmas múlt. Kíváncsiság égette, vajon mi lehet benne? Milyen titkokat rejt? Ha rejt egyáltalán valamilyet. És azok a titkok hozzásegítik-e őt valamihez? Lehet, hogy nem reménykedett hiába?

Félóra is eltelt, mire Manuela, hóna alatt egy nejlonborítású csomaggal, visszatért az üzletbe.

– Megtaláltuk. Remélem, erre gondolt – mondta, és felé nyújtotta.

Zarah remegő kézzel vette át, és azonnal érezte, hogy ez lesz az. Feltépte a nejlonborítást, és meglátta a szertefoszlott, barna csomagolópapírt.

– Igen. Ezért jöttem. És nem is tudom elmondani önnek, milyen hálás vagyok, amiért megőrizték.

– Minden jó, ha jó a vége! Nem igaz? – nevetett Manuela.

– Meglátjuk, igaz lesz-e erre is a mondás. Köszönöm!

ÖTÖDIK RÉSZ

LOUISA A REPÜLŐTÉRI KÖRFOLYOSÓ üvegablakain keresztül leste, mikor tűnik fel az érkezők között Zarah alakja. Végre meglátta! Álmosan, holtfáradtan, de boldog arckifejezéssel közeledett felé, karjával pajzsként maga elé szorítva az immár új csomagolást kapott könyvet.

Alighogy beültek a taxiba, Louisa felszólította Zarah-t, hogy először ő meséljen el mindent. És lehetőleg nagyon gyorsan, mert neki is rengeteg mondanivalója van, és nem szeretne vele sokáig várni. Zarah megkérdezte, hogy akkor miért nem kezdi ő? Louisa azt válaszolta, hogy ő csak azután lesz képes belefogni a vele történt dolgok ismertetésébe, hogy Zarah-t előtte végighallgatta. Majd látva Zarah továbbra is csodálkozó tekintetét, hozzátette, hogy ezt csak azért kéri, mert mindketten tisztában vannak vele, hogy a türelem soha nem tartozott az erényei közé, és ha Zarah történetére csak azután kerülne sor, hogy ő a magáét már elmondta, Zarah nagyon rosszul járna, ugyanis sose tudná meg, hogy mit is akart neki elmesélni. Mert még úgy is képes lenne belehalni a kíváncsi várakozásba, hogy közben a saját históriáját mondja. Zarah nevetett, aztán vett egy mély levegőt, és beszélni kezdett.

– Nos, a jó hír az, hogy ahogy a telefonban is mondtam, megvan a könyv. Az igazat megvallva fogalmam sem volt, mi állhat benne, csak valami azt súgta, hogy fontos. A gyerekkori emlékeim homályosak voltak, annyit fel tudtam idézni, hogy valamiféle táblázatokat láttam, félig-meddig, ott a sötétben. Nevekkel, városokkal, valamiféle felsorolásokkal. Végül is ez bármi lehetne, gondoltam. Most viszont alkalmam volt alaposabban szemügyre venni a sorokat, és bevallom, majdnem rosszul lettem. Egész éjjel egy szemhunyást sem aludtam, sőt, még a repülőn is ezt böngésztem, végig az úton. Legelőször az lepett meg, hogy ez nem

is egy igazi könyv.

– Hanem micsoda?

– Ez igazából egy hosszú, több száz oldalas lista, pontosabban egy jegyzék, ahogyan a címe is mutatja. Az egykori házvezetőnőnk fia készítette, akiről a tábornok is beszélt, s akit magasrangú SS tisztként ítéltek halálra. Ezért lett *Teichmann-jegyzék* a neve, és ez nem más, mint az elkobzott és ellopott zsidó vagyon leltára. Betűrendben felsorolva tartalmazza a kifejezetten magas vagy felbecsülhetetlen értékű műkincseket, mellette egy oszlopban pedig, hogy kitől, honnan származik, s mellette egy másikban, hogy kihez került átmeneti megőrzésre vagy a tulajdonába. A jegyzék végén pedig található egy szintén betűrendbe szedett névsor az elhurcolt és megsemmisítésre váró családokról, akiktől a műtárgyakat lefoglalták. Beszéltem valakivel, aki elmondta, hogy a titkosszolgálatok is tudtak a dokumentum létezéséről, de fogalmuk sem volt, hogy hova tűnhetett.

– Ez az egész annyira elborzasztó – mondta elfogódottan Louisa.

– A kezedben tartani és olvasni még borzasztóbb. Látni és megérezni a szenvtelenséget, a hideg tárgyilagosságot, ahogyan emberéletek fölött döntöttek, pedig egyszerre hihetetlen és elviselhetetlenül nyomasztó.

– Azt mondtad, ez a jó hír. De akkor ehhez képest mi a rossz hír?

– Hogy sem a Winter család, sem pedig a *Sába királynője látogatása Salamon udvarában* című kép nem szerepel a jegyzékben. Mindenhol átnéztem, az összes lehetséges kezdőbetűnél. Nincs! És nem értem, ez hogyan lehetséges?

Louisa elgondolkodott. Kinézett az ablakon, és pár perc után megszólalt.

– Nagyon egyszerű a magyarázata.

– Éspedig?

– Emlékszel? Lewinson azt is mondta, Teichmann saját magának is dolgozott, és valahol óriási mennyiséget halmozott fel a műkincsekből. Most már tudjuk, hogy kinél és hova rejtette azokat. A hivatalos listába miért tette volna bele, amit ellopott? A

Teichmann-jegyzékben, biztosra vehetjük, hogy a Bollman-féle hagyaték egyetlen darabja sem szerepel.

– Milyen igazad van! Erre nem gondoltam! Így viszont most van valami a kezünkben, ami számunkra nem hozhat megoldást. Sajnos. Továbbra sincs semmink, azt az egy fotót leszámítva, amit viszont nem tekintenek bizonyító erejűnek. És mindezek ismeretében továbbra is felesleges pert indítanunk, aminek legjobb esetben is csak az unokáim élhetnék meg a végét. Őszintén szólva, ez nagyon elszomorít.

– Ki fogunk találni valamit. A tábornok egész életét ezekre a kutatásokra tette fel. Megkérdezzük, mit kínál nekünk a könyvért, azaz a Teichmann-jegyzékért cserébe?

– Én azt gondoltam, átadom neki – mondta Zarah némi lemondással a hangjában.

– Nem! – tiltakozott Louisa. – Csak ha megadja érte a méltányos árat.

– Neked valami elkezdett járni a fejedben!

– Az én fejemben mindig jár valami. Különösen azóta, hogy vendégeskedtem Dina Lewinsonnál.

– És milyen volt?

– Fölöttébb érdekes.

– Louisa, ne feszítsd a húrt!

– Nem lehetett könnyű élete. Lewinson apja szemelte őt ki Joel számára. Dina mást szeretett. De a szülők végül megegyeztek, és a gyerekek összeházasodtak.

– Ez sajnos még ma is gyakran megesik.

– Elmondtam neki, hogy mennyire szerettem volna mindig gyerekeket. De sajnos nekem nem lehetett.

– Én úgy tudtam, te nem akartad ezt annyira.

– Valóban nem. De valahogyan a dolog közelébe kellett jutnom. Hozzátettem, ezt a fájdalmat ő biztosan nem is érti, mert hála istennek ő szülhetett. Mire azt mondta, higgyem el, tudja, miről beszélek.

– Hogyan?

– Ötször vetélt el. Mindig teherbe esett, de néhány hónap után elment a baba. Pedig nagy nyomás nehezedett rá, különösen az

apósa részéről, mert Joel családja mélyen vallásos volt.

– Ó, a szerencsétlen asszony!

– És még nincs vége! Egyszer hallotta, amint az apósa kijelenti, hogy amennyiben „ez a nő” képtelen nekik örököst szülni, mert kiszáradt a méhe, akkor azt akarja, hogy a fia erre hivatkozva váljon el tőle.

– Jó, de mit akart Joel?

– Joel az évek alatt beleszerelmesedett a lányba. És ő egyáltalán nem úgy gondolta, ahogy az apja. Mindenáron meg akarta tartani Dinát. De az életük egyre elviselhetetlenebbé vált. Ráadásul a nőnek fel kellett adnia a karrierét, így nem járt el hazulról, s a férje pedig alig volt otthon. Dina szülei ekkor már nem éltek, így szabad prédájává vált Joel szüleinek. Rengeteget bántották. Végül valóságos felüdülés volt neki, amikor a titkosszolgálat a férjét tartós kiküldetésbe Ausztriába vezényelte.

– Hova?

– Ausztriába.

– És ez mikor volt?

– 1980 és 84 között. Négy évig éltek ott.

– De hiszen… – akadt a szó Zarah torkán, és hirtelen elhallgatott.

– Jól következtetsz. Carla Lewinson 1982-ben, június 27-én született Bécsben. Majdnem kétéves volt, amikor Lewinsonék visszaköltöztek, immár a kislánnyal, Tel-Avivba.

– Nem értem. Az egészet nem értem.

– Pedig egyszerű. Senki nem láthatta, hogy Dina terhes-e valójában. Indoka is volt, hogy miért nem beszélt róla, hiszen annyi vetélés után bizonyára nem akarta eljátszani a szerencséjét. A szülőkkel a viszonyuk, már mire elutaztak, annyira megromlott, mert Joel Dina mellett tette le a voksát, hogy évekig nem is álltak egymással szóba. Senki sem gyanakodhatott. Nézd, lehet, hogy az ő gyerekük. De ennek pillanatnyilag nem nagyobb a valószínűsége néhány százaléknál.

– De nincs bizonyítékunk.

– Egyelőre nincs. De ez csak idő kérdése. Említettem neked, hogy fel fogom keresni az irattárunkban a régi kollégáimat.

Megtettem, és találtunk valamit. De erről most még nem szeretnék beszélni.

– Nem akarod eljátszani a szerencsédet.

– Mondhatjuk így is.

– Sajnos ez esetben valóban nem tehetünk semmit – mondta fejcsóválva a tábornok. – Továbbra is csak a fénykép áll rendelkezésünkre, arra alapozni egy eljárás megkezdését pedig rendkívül kétséges vállalkozás lenne. Mindenesetre nagyon köszönöm, amit tett. A Teichmann-jegyzékkel hatalmas szolgálatot tehetek a hazámnak és a népemnek! Ráadásul ezzel az egész pályámat megkoronázhatom, a nyugdíjam előtt alig egy évvel! Érdemes volt erre feltenni az életem. Köszönöm, hogy elhozta nekem!

– Csakhogy ez a dokumentum nem a tiéd, Joel – csattant fel Louisa hangja, és rácsapott a tábornok íróasztalára. – És nem is Izrael államé, de még csak nem is Németországé. Ez Zarah Winter-Totti tulajdona.

– De nem tarthatja meg!

– Ugyan, miért ne tarthatná?

– Mert azzal, ha átadja, rengeteg embernek tenne jót!

– A leginkább azonban neked, és a legkevésbé saját magának.

– De hát ez közérdek! Ezért a jegyzéket rendelkezésre kell bocsátania!

– Téved, tábornok úr – szólalt meg csendesen Zarah. – Nekem már semmit sem kell.

– Ezt hogy érti?

– Úgy, ahogy mondom, és meg is ismétlem. Nekem már semmit sem kell. Persze, ha méltányos árat kínál a jegyzékért, tárgyalhatunk arról, hogy egy nyolcvanéves öregasszony hogyan segíti meg a maga megdicsőülését.

– Mennyit kér érte?

– Amit én kérek, az nem pénz.

– Hanem?

– Hanem a kép. A della Francesca. A *Sába királynője*

látogatása Salamon király udvarában.

– Na ne vicceljen velem! És azt hogyan tudnám én önnek megszerezni? Réges-régen a Vatikán egyik pincéjében pihen elzárva, és várja a további sorsát.

– És ez mennyiben okoz gondot a világ legjobb titkosszolgálatának? – kérdezett közbe Louisa.

– Nem értem a kérdésedet.

– Nem? Pedig egyszerű. Hozasd ki onnan!

– Louisa, ne legyél nevetséges!

– Nem érzem magam annak. Élő embert is hoztatok már át a határokon. A megfelelő papírokkal.

– Argentínára gondolsz? Mert az más volt.

– Nézőpont kérdése, hogy más volt-e. Amúgy nem csak erre gondoltam – mondta Louisa, és a tekintetét jelentőségteljesen a tábornok szemébe fúrta.

Látszott, hogy Lewinson gondolatai őrült sebességgel cikáznak, és megpróbálja kitalálni, mi járhat Louisa fejében.

– És aztán? Tegyük fel, hogy kihozatom. Mi történne a képpel? – kérdezte a tábornok.

– Ezen ráérünk akkor töprengeni, amikor a kezünkben van – válaszolta Louisa.

– Ez ostobaság! – kiáltott fel a tábornok.

– Gondold át! – mondta Louisa, majd átnyúlt az asztalon és elhúzta a tábornok elől a könyvet, és visszatette a táskájába.

Lewinson sóvárgó tekintettel nézett utána.

– Ez egyáltalán nem lenne etikus! – préselte dühödten a szavakat a fogai között.

– Nos, azt gondolom, ezt a szót különböző módon értelmezzük – szólalt meg ismét Zarah. A hangja halk volt, és határozott. – Én egész életemben becsületesen éltem. Soha nem hazudtam, nem követtem el törvénytelenséget, és szándékkal nem tettem senkinek rosszat. Mindig tekintettel voltam a környezetemre. De tudja, rám már nem lehet azzal hatni, hogy mi a mások vagy a többiek érdeke. Mert ezek a mások és ezek a többiek, ahogy ön is, éppen elégszer hagyták figyelmen kívül az én érdekeimet. Ne higgye, hogy elégtételt kívánok venni. Pusztán

arról van szó, hogy az én életidőm már nem teszi lehetővé, hogy továbbra is tűrjek. És remélem, nem fog becstelennek tartani, ha arra kérem, tegye félre most is az aggályait. És a hangsúly azon van, hogy most is.

– Értse meg! Nagy szükségem lenne a jegyzékre. Több tucat folyamatban lévő ügyünket tudnánk megnyugtatóan lezárni. El sem tudja képzelni, micsoda felfordulást okoznánk a műkincsek piacán, és igazságot szolgáltathatnánk végre. Tengernyi műtárgy kerülhetne vissza az ügyeskedők karmaiból az eredeti tulajdonosához.

– Nyilván az sem közömbös, hogy mindeközben megteremthetnéd a saját halhatatlanságodat is – mondta epésen Louisa. – És láthatóan egy cseppet sem zavarna az téged, hogy akinek a révén a sikereidet eléred, pont ő nem juthat hozzá ahhoz, ami megilletné. Milyen nagyszerű, hogy felbukkant a jegyzék, és egy ilyen szerencsés véletlen folytán rád találhatott a lehetőség! Nem igaz, Joel?

– Tévedsz!

– Nocsak!

– Mi végig tudtuk, hogy valahol lennie kell egy dokumentumnak! Hogy valahol létezik az elrablott kincsekről egy kimutatás! Tudtuk! De eddig hiába kerestük. Most pedig itt van! Egy karnyújtásnyira tőlem, és mégsem fogom megkapni. De nem fogok lopni! És nem fogok hazudni!

– Kissé meglepő ezeket a szavakat pont a te szádból hallani, Joel.

– Miért lenne az, Louisa?

– Joel, zárjuk rövidre a beszélgetést. A válaszod igen vagy nem?

– Határozottan nem. Erkölcsi okok miatt.

– Nos, nagyon szerettem volna elkerülni mindazt, ami most következik – jelentette ki Louisa.

– Nem fogsz tudni megzsarolni!

– Nem is szeretnélek. Mindössze annyit szeretnék, hogy tudd, hogy mi, Zarah meg én, mit fogunk tenni abban az esetben, ha mégsem tudnánk megállapodni.

– Hallgatom.

– Tudod, Joel, az már régóta nem kérdés számunkra, hogy Carla nem a saját lányod.

– Ezt vissza…

– Várj! – emelte fel a kézét Louisa. – Ez természetesen a ti titkotok Dinával. Az más kérdés, hogy mi a véleményünk arról, hogy Carla egész életében, hogy finoman fogalmazzak, egy másfajta valóságot ismerhetett. No de amikor számodra világossá vált, hogy egyértelműen az örökbefogadott lányod nagyanyja ül veled szemben a székben, aki harminc éve nem hallott az unokájáról, te mindent tagadtál, elutasító voltál és minősíthetetlen modorral dobtad őt az utcára. Pedig akkor is jól tudtad az igazságot.

– Milyen igazságra célzol?

– Arra, Joel, hogy a gyorsított örökbefogadási eljárás, amivel megkaparintottátok a gyereket, a te diplomáciai kapcsolataidnak volt köszönhető, és annak a nyomásnak, amit Izrael állam nevével visszaélve rájuk gyakoroltál. Ezért hagyták olyan gyorsan félbe az élő hozzátartozók felkutatását, és ezért titkosítottak minden tanúsítványt, igazolást és papírt, ami csak keletkezett az ügyben. Mert sürgetett benneteket az idő! Hazautazás előtt álltatok, és ennél ragyogóbb veletek nem is történhetett! Mással nem törődtetek. Egy majdnem kétéves kislány! Nagyszerűen ment minden.

– Ez szemenszedett hazugság!

– Nem, kedves, Joel, nem az. Elszámítottad magad! A bevándorlási hivatalt ugyanis én vezettem, az elődöm pedig a mesterem volt. Hozzájutottunk a papírjaitokhoz. Mert a hivatalra nincs ráhatása a titkosszolgálatnak.

– De hát ez illegális!

– Nahát! És téged ez mióta zavar ? Ha megszellőztetem a botrányaidat, kit fog az érdekelni, hogy nem a legmegfelelőbb eszközökkel jutottam a birtokába a bizonyítékoknak? Hm?

– Senki nem fog hinni neked!

– Lehet. De azt azért majd időben találd ki, mit is fogsz válaszolni arra kérdésre, hogy két állami kiküldetésben lévő izraeli

állampolgárnak, ha Bécsben születik a gyereke, ő mitől lesz osztrák állampolgár? Miért kell a bevándorlási hivatalhoz fordulniuk, titkosított eljárással, hogy a hazatértükkor a gyerekük izraeli állampolgársághoz jusson? Egy tanúsítvánnyal és egy igazolással, mely szerint a gyermek egészséges, és amit az osztrák egészségügyi minisztérium egyik hivatala állított ki. És akkor az ilyen semmitmondó dolgokat, mint Zarah barátnőm romantikus álmodozása a kísérteties hasonlóságról, hagyjuk is ki a tények közül.

– No, nem egészen, mert az anyajegyünk igenis fontos ismertetőjel – tiltakozott Zarah.

– Fontos, belátom. De annak nem akart hinni Joel Lewinson. És mondanék neked még valamit, Joel. Amikor 1980-ban Ausztriát bele akarták keverni az afganisztáni fegyvereladásokba, a bagrami repülőtéren lezajlott események miatt, nem sokkal azután, hogy Amin megdöntötte a szovjetbarát Taraki kormányát, és hogy jogosan, vagy anélkül feltételezték, hogy Ausztria az USA oldalán áll és a projektben a segítségére van, ma már mindegy, de nem zörög a haraszt, ahogy szokták mondani… Szóval amikor te bizonyos előnyökért hajlandó voltál ezen vádak ellen bizonyítékokat gyűjteni, visszaélve az Izrael állam által rád ruházott hatalmaddal és pozícióddal, majd nem átallottad a korábban, ezen ügyben szerzett érdemeidet felhasználni a gyermekelhelyezés és örökbefogadás meggyorsítására és nyélbe ütésére, akkor a legendás morálod, amire előszeretettel hivatkozgatsz, éppen szabadságon volt? Vajon milyen kilátásokat látsz a pályád megkoronázására, ha mindez napvilágra kerül? Elárulod nekünk?

Zarah hol a tábornokra, hol pedig a barátnőjére nézett. Komoly erőfeszítésébe tellett, hogy végig csukva tudja tartani a száját. Percekig ültek néma csendben.

– Rendben van – szólalt meg a tábornok komoran. – De van egy feltételem.

– Mi van rendben, és milyen feltételről beszélsz?

– Kihozatom a képet, és átadom Zarah-nak. És nem is érdekel tovább, hogy mi lesz a sorsa. Cserébe pedig megkapom a

Teichmann-jegyzéket.

– És? Mi a feltétel?

– Hogy Carla nem tudhatja meg az igazat.

Louisa vett egy nagy levegőt, és arra készült, hogy tovább szorongassa a tábornokot. Zarah azonban a karjára tette a kezét.

– Elfogadom. A jegyzéket megkapja, amint én átvettem a képet. Ha pedig nincs meg a kép, a lánya megtudja az igazat.

– Miért mentél bele? – kérdezte az utcán Louisa. – Még egyet szoríthattunk volna rajta. A legnagyobb töltényem a tárban maradt.

– A lényeget elértük. Megígérte, hogy megszerzi a képet.

– De azt mondtad, a festmény már nem is érdekel annyira!

– Ez így igaz. De vannak családtagjaim.

– Értem. Az elején azt hittem, Carla a fontosabb.

– A legfontosabb. De a festmény megszerzéséhez kell a tábornok, nélküle nem tudjuk elintézni. A jegyzékre soha nem is volt, és nem is lesz szükségem. Úgyhogy felőlem enélkül is megkaphatta volna.

– És mi lesz így Carlával?

– Nem féltem, ahogy magamat sem féltettem soha. Az én vérem. És előbb vagy utóbb, de meg fogja tudni az igazságot. Akkor is, ha mi ebben nem leszünk a segítségére.

– EZREDES ÚR, Lewinson tábornok szeretne önnel beszélni a négyesen.

– A védett vonalon?

– Igen, uram.

– Kapcsolja, hadnagy! Köszönöm!

Jerom Blitzman elgondolkodott. Talán egy éve is van, hogy utoljára beszélt a kollégájával. Vajon mit akarhat?

– Halló! Jerom? Mi újság Rómában?

– Minden a legnagyobb rendben! Veled mi van, öregfiú? Azt hittem, már visszavonultál!

– Még van egy évem. És különben is, előtte mindenképp elköszöntem volna a legjobb barátoktól.

Jeromot meglepte a túlzott lelkesedés. Rögtön tudta, hogy a tábornok valamire meg fogja kérni. Úgy gondolta jobb, ha megelőzi.

– Tehetek valamit érted?

– El kéne egy dolgot intézni egy fontos bizonyítékért cserébe.

– Kinek fontos?

– Mindenkinek. Kiderítettük, hogy kinél van a lista az 1944-ig ellopott műkincsekről. Megvan a Teichmann-jegyzék! Érted?! Ezzel jó nagy kavicsot hajíthatunk bele az állóvízbe.

– Hát, ha ez a lista az a lista, akkor az szikla lesz, barátom, nem pedig kavics!

– Az a lista. A két szememmel láttam.

– És?

– Szóval, akinél van, övé volt eredetileg egy festmény. És az kell neki érte.

– És miért engem hívsz?

– Mert a Vatikánban van.

– Te megőrültél!

– Meg. De a jegyzék kell.
– Lehetetlen, amit kérsz.
– Gondolkozz!
– Hiába fogok gondolkozni. Ha ki van állítva…
– Ez az, hogy nincs! Letétben van.
– Hát jó. Utánanézhetek. Melyik kép?
– Egy della Francesca. A *Sába királynője látogatása Salamon udvarában*.
– Csak? Jó, hogy nem a Dávid szobrot kell megszerezni!
– Hát majdnem.
– És tegyük fel, hogy kint van. Elviszitek?
– Nem tudjuk. Kakukkfióka.
– Hova?
– Tel-Avivba.
– Aha. És ráadásul úgy kéne a képnek hozzátok érkezni, hogy a szállításnak ne maradjon nyoma.
– Igen. Valami másik szállítmánnyal együtt. Aztán felszívódik.
– Jó fej vagy! Ha megoldom, jössz nekem eggyel. Ne feledkezz meg róla, mert én nem fogok. És persze az összes, Olaszországra vonatkozó adatot megkapom a Teichmann-jegyzékből.
– Megegyeztünk. És köszönöm, Jerom!
– Nem ígértem semmit. De megnézem, mit tehetek.

A KORA REGGELI NAP lágy sugarakkal mosdatta Vatikánváros ódon kőfalait. Az északi oldalsó bejárathoz vezető szűk, macskaköves utcába behajtott egy fekete, páncélozott terepjáró. Közvetlenül a lépcsőnél álltak meg. A sötét öltönyös sofőr és a hátsó ülésről egy fegyveres őr kiszálltak, és egyenesen a faragott, oszlopos kapu felé vették az irányt. A másik fegyveres a kocsiban maradt.

A sötét öltönyös megnyomta a csengőt. Valamennyi várakozás után kulcs fordult a zárban, és egy talpig feketébe öltözött egyházhivatalnok tárta ki az ajtót.

– Mit óhajtanak?

– A Comando Carabinieri per la Tutela del Patrimonio Culturale központjából jöttünk. Át kell vennünk egy műtárgyat.

– Láthatnám a papírjaikat?

A fegyveres férfi átnyújtotta a dokumentumokat.

– Az önét is? – fordult a sötét öltönyös felé.

A hivatalnok átnézte a papírokat, hátrébb lépett, és a falitelefonról tárcsázott egy számot. Néhány perces egyeztetés után intett a biztonságiaknak, hogy kinyithatják a belső rácsot.

– Berdanotti bíboros várja magukat – közölte az egyházhivatalnok.

Végighaladtak a hosszú, carrarai márványfolyosón, majd elkanyarodtak a műtárgyraktár felé. Az ajtót a svájci gárda tagjai állták el. Ahogy a menet közelített feléjük, szétnyíltak.

A teremben egy hosszúköpenyes kardinális magasodott az íróasztala mögött.

– Buon giorno, Eminenza! – szólalt meg a hivatalnok.

A bíboros bólintott, és előrenyújtotta a kezét, hogy átvehesse a papírokat. Részletesen tanulmányozni kezdte. Ellenőrizte a pecsétet és az iktatószámokat.

– Maga jött a központtól? – fordult a sötét öltönyöshöz.

– Igen.

– Látom, maga műtörténész.

– Az vagyok.

– Tulajdonképpen én ezt nem is értem – fordult a hivatalnokhoz. – Miért hozták ide, ha máris elviszik?

– Restaurálásra viszik, uram. Az Ufficio Internazionale di Conservazione degli Artefatti laboratóriumába, az iratok tanúsága szerint. Mellékelték a vizsgálati jegyzőkönyveket. Sürgős a feladat. Elpusztulhat a mű jelentős része.

– Az világos. De mielőtt idehozták volna, nem látták, hogy milyen állapotban van? Ők vizsgálták meg! Most jutott az eszükbe? Ez azért nagyon különös. Vagyis inkább bosszantó! Mennyi felesleges papírmunkától kímélhették volna meg magukat, meg minket is. És ez utóbbi inkább a lényeges! Az emberfia azt se tudja, hova ugorjon, annyi felől repül a labda. Már rég őszentségénél kellene lennem az egésznapos audiencián. A szállításra előkészítették?

– Igen, bíboros úr. A tárgyalóban van, megfelelő csomagolásban.

– Na itt írja alá! – szólt oda a sötét öltönyösnek a bíboros. – A pecsét magánál van, ugye?

– Természetesen.

A hivatalnok egy fekete, légmentes zsákba bújtatta a különféle fóliákba előzetesen bebugyolált festményt. Egészen a bejáratig kísérte őket, a két svájci gárdista társaságában.

Kiléptek az utcára, és a sötét öltönyös megkönnyebbülve felsóhajtott.

– És most? – kérdezte a fegyveres a kocsi felé menet.

– Elvisszük Civitavecchiába.

A Forte Michelangelótól délre, a nyilvános parkoló egyik félreeső sarkában várakozott a terepjáró. Már több, mint húsz perc telt el a megbeszélt találkozó időpontjához képest. A sötét öltönyös férfi szemlátomást aggódott.

– Hol az úristenben van a szállító – motyogta maga elé, és

folyamatosan dobolt az ujjaival a kormányon. A két fegyveres, fekete carabinieri-egyenruhában, mozdulatlan arccal ült mögötte a kocsiban.

A forgalom élénkülni kezdett, egyre többen érkeztek a környékre. Végre feltűnt a parkoló bejáratában a Med-See-Trans fehér kamionja.

– Hol az ördögben voltál? – kérdezte az üléséről kiugró másik sofőrt.

– Késve tudtam csak indulni. Már a telephelyen megcsúsztam, nem értették az elosztóban, miért én, az új ember veszem át a másiktól a fuvart. Meg kellett várni, amíg tisztázták a főnökükkel. Aztán hiába rohantam az Accademia dell'Arte-hoz, a kiállítás bontása elhúzódott, csak mára fejezték be. Ott fontoskodtak a sorrenddel, meg mit tudom én, még mivel. Mostanra értem ide. Nyomtam, ahogy bírtam.

– Rendben. Add ide fuvarleveleket – mondta a sötét öltönyös. – Srácok! – kiáltott át a kocsihoz. – Rakjuk át!

A fegyveresek levették a festményről a légmentes csomagolást, csak a nejlonborítás maradt rajta, felmásztak a kamionba, és óvatosan a többi kép közé csúsztatták. Megigazították a hevedereket, leugrottak, és lezárták az ajtót.

– Tehát a rakományod negyvenhét darabból áll. Nem negyvenhatból. Itt vannak az új fuvarlevelek. A régit megtartom. Ha behajtasz az átvilágítóba, Bartolomeót keresd. Ő tudja a dolgát. Innen sima ügy lesz.

– Értettem. Viszlát!

A kamion elhajtott a kikötő felé. A sötét öltönyös szólt a carabinieri-ruhásoknak, hogy átöltözhetnek.

– A cuccotokat tegyétek a fekete zsákba, és hagyjátok a csomagtartóban – mondta.

Mire a mosdóból visszajött, a két férfi elment. Busszal, Rómába. Ő pedig beült a terepjáróba, és Jerom Blitzman irodájához hajtott.

Másnap délben Lewinson tábornok a szobájában ült a számítógépe

előtt, amikor üzenetet jelzett a telefon. Blitzmantól jött:

A kakukkfióka kirepült.

Jerom megrendelte a délutáni kávéját a kantinban. Mindig sok cukorral kérte, mert keserű gyerekkora volt. De soha nem keverte fel, mert nem szerette édesen. Elővette a telefonját, és belepillantott a legfrissebb hírekbe.

Santa Marinella jachtkikötőjétől nem messze két fiatal férfi, bizonyos Gino Gamiani és Luca Benetti holttestére bukkantak. Nem zárható ki sem a kettős gyilkosság, sem pedig az egymással való leszámolás lehetősége. A körzeti ügyész hírzárlatot és további vizsgálatokat rendelt el. A kikötő egy részét lezárták.

Tovább görgetett.

Bezárta kapuit Andy Benson-Collins elismert kortárs festőművész kiállítása az Accademia dell'Arte termeiben. A kiállítás anyaga ma továbbutazott Tel-Avivba. Egy hónap alatt több mint 25 000 látogató volt kíváncsi a Guggenheim-díjjal kitüntetett művész képeire.

Felhörpintette a kávéját. Elhúzta a száját, mert a vége émelyítően édes volt. A telefonján megszólalt az üzenetjelző:

Köszönöm. Jövök eggyel. Lewinson

A bíboros bizonytalan arckifejezéssel ült az ablak melletti fotelben. Hosszú ideje a Szent Péter teret bámulta. Reggel óta a tegnapi látogatásra gondolt. Valami sehogyan sem fért a fejébe. Hirtelen felemelkedett, és az asztalához lépett.

Az Artefatto Conservation Ufficio Internazionale laboratóriumát tárcsázta. A vezető nem tudott arról, hogy a della Francesca képért autót küldtek volna. A bíboros lerakta a telefont, és megnyomta a biztonságiakat riasztó gombot.

AZ ÖBÖL TÜRKIZKÉK VIZÉN átsütött a nap. Szélcsend volt, mindenfelé a kisebb rakodóhajók motorzúgása hallatszott a víz fölött. A lárnakai kikötő mindössze négy dokkból állt. Kicsi volt, de annál népszerűbb. A Közel-Keletre tartó járatok mindegyike megállt itt. Egyszerűen ment az áru mozgatása, nagy létszámú volt a személyzet, és fölöttébb rugalmas.

A Med-See-Trans hajója a nyílt vízen várakozott. Két óra múlva ígértek számára szabad helyet. A kapitány beszólt a kikötői rendészetre, hogy a darabárut a rakodóhajókra is ki tudják adni, ezzel sok időt takaríthatnának meg. Azonnal mozgósították a szállítókat, és nem egészen fél óra múlva meg is kezdődött a kirakodás.

Oldalról, a kikötő mellől még két motoros szállítóhajó csatlakozott hozzájuk. A leengedett hídon kék munkásoverallba öltözött csoport vonult be a raktérbe. Az oldaltáskáikban hevedert, karabinereket és UV-lámpákat vittek magukkal. Körbevették az egyik tel-avivi konténert, és bevilágították a rakományt. Az UV-jelzéses, lapos csomagokat gyors és szakszerű mozdulatokkal kapkodták ki a helyükről, és néhány perc leforgása alatt fel is vitték a saját hajóikra.

Az utolsó emberük megérkezése után horgonyt húztak, és azonnal a dokkok mögé hajtottak. A csomagokat villámgyorsan átpakolták az ott várakozó buszba, ami rögtön azután el is távozott a kikötőből. A kék overallos munkások visszaszálltak a hajóikba, és Limassol irányába távoztak.

A kanyargós földúton rázkódó kis busz hosszú, nehezen ülepedő porfelhőt húzott maga mögött. A régen elhagyott és üresen álló téglagyár felé vezető úton évek óta nem volt forgalom. Az esőtlen,

tikkasztó nyári szárazság még most, októberben is éreztette a hatását. Barnás, szénává aszalódott gyep, gyér lombú fák és élettelen, alacsony cserjék népesítették be a területeket. Néhány kilométer megtétele után feltűntek a szürkefalú, tetőablakos, magas épületek.

A busz sofőrje a „C" jelzésű üzemcsarnok hátsó kijáratánál állt meg. Egy ott várakozó ember intett, hogy tolasson rá az ajtóra. A buszból nem szállhatott ki. A visszapillantó tükörből látta, hogy jó pár civil ruhás ráveti magát a raktérre, és pillanatok alatt kiüríti. A barna, rozsdás vasajtó előtt egy fekete öltönyös, kövér férfi figyelt, kezében elhamvadt, óriási szivarral. Mellette egy nagyon magas, szőkésbarna, hosszú hajú férfi állt, szürke öltönyben. A haját a tarkóján összefogva viselte. A sofőrt a nézelődésből a szélvédőjén csattanó tenyér zaja zökkentette ki.

– Elmehet! – kiáltotta az egyik rakodó.

A civil ruhások az üzemcsarnok melletti, gazzal magasan benőtt sikátorból előhozták a motorjaikat, meg egy régi típusú Fordot, majd a szélrózsa minden irányába szétszóródva elhagyták a terepet.

Az épületben négy fegyveres, egy bőrdzsekis nagydarab fickó és egy vékonyabb, pengeszájú maradt a kövér szivarozóval. A szőke magas kívül várakozott. A bőrdzsekis behajtotta a vasajtót. A kövér intett, hogy lássanak munkához. Pillangókéssel felhasogatták a képek védőfóliáit, majd leszaggatták a vásznak hátuljáról az azokra erősített vékony csomagocskákat. Az elülső oszlopnál álló munkapadra halmozták fel valamennyit. A kövér a csomagokhoz ment, és találomra kiemelte az egyiket.

– Szúrd fel! – mondta a bőrdzsekisnek.

Engedelmeskedett. Megnyalta, és belebökte a nejlonba a kése hegyét, majd a rátapadt fehér port megszagolta, azután pedig a nyelvét hozzáérintve meg is kóstolta.

– Az – jelentette ki szűkszavúan.

– Mondd meg az Angolnak – fordult a pengeszájú felé –, hogy az áru rendben van. Bejöhet.

A bőrdzsekis irattartó táskákba rendezte a kis csomagokat. A másik a képeket rakta el az útból. Néhányukról lehullott a

csomagolófólia. Az egyik láttán az Angol szája szögletében halvány mosoly jelent meg. Amikor a legkisebb festményt felemelte a pengeszájú, a kövér felkiáltott.

– Efim! Mutasd csak ide azt a képet!

A férfi felemelte a festményt.

– Mi ez? – kérdezte a kövér.

– Valami antiknak tűnik – válaszolta foghegyről a bőrdzsekis.

– Jó régi lehet. Látszik a kereten is! Rakd csak be a kocsimba, Efim. De jól takard le! – adta ki az utasítást a kövér, és megpróbálta újra meggyújtani a szivarját. – Ez a mai nap jutalma! – fordult az Angol felé. – Hátha ér valamit. Megmutatom Demetrisznek. Ilyen régi nyavalyákkal szokott üzletelgetni. Lehet, hogy jó kis pénzt ér! A többi csak kriksz-kraksz. Az nem ér semmit – mondta, és felröhögött.

– Azt nem hinném – szólalt meg fénytelen hangon az Angol, és egy újabb halvány mosolyt eresztett el Andy Benson-Collins képei felé.

A TEL-AVIVI KIKÖTŐ áruátadó épületében csak egy konténer maradt. Biztonsági őrök vigyáztak rá, várták a rendőrséget. Az okmányok szerinti negyvenhét darab helyett huszonhárom festmény érkezett csak meg a kiállítási anyagból. A kapitány tanúsította, hogy Rómában hiánytalanul berakták valamennyit, és a biztonsági fóliák is érintetlenek voltak: mint mondta, személyesen ellenőrizte azokat. Lárnakában rakodták ki, amit oda szállítottak. A jegyzőkönyv felvétele után haladéktalanul értesítették a hatóságot.

Néhány civil ruhás férfi érkezett a főbejáraton, és egyenesen a biztonságiakhoz mentek. Egyikük igazolta magát, s közölte, hogy a titkosszolgálattól vannak, s át kell hogy vizsgálják a rakományt.

– A kiállítás helyszínén vártunk a küldeményre. Ott kaptuk a hírt, hogy nem tudják kiszállítani, mert incidens történt – tette hozzá.

Az őr biztosította, hogy már kihívták a nyomozókat, mire a férfi a titkosszolgálattól megnyugtatta, hogy az teljesen rendben van, de ők más ügyben jöttek. A biztonsági őr hátrébb lépett, és rádión azonnal tájékoztatta erről a parancsnokát. Ezután a parancsnok jelentette a kikötői rendőrségnek, hogy a titkosszolgálat váratlanul megjelent a helyszínen.

– Azt hiszem, valami komolyabb dolog lehet a háttérben – mondta a kikötői rendőrfőnök a városi rendőrség ügyeletes tisztjének a telefonba. – Megszálltak minket a titkosszolgálattól. Közben kiderítettem, hogy Lewinson emberei. Gondoltam, jobb ha tudsz róla, mielőtt elindultok.

– Köszönöm az információt – mondta. – Amúgy ez melyik Lewinson?

– Nem hinném, hogy a tábornok. Inkább a kábítószeresek.

– Akkor szólok, hogy vigyenek magukkal kutyákat. Hadd lássák, mi se vesszük a dolgot félvállról.

A rendőrség nagy erőkkel vonult ki a helyszínre. A kutyák csaholása betöltötte a hatalmas raktárépületet. Külsérelmi nyomokat, egyéb bűncselekményre utaló jeleket nem találtak. A kutyák jelzése egyértelmű volt. A szállítmánnyal minden kétséget kizáróan kábítószer érkezhetett Lárnakába. Megkezdték a csomagokról az ujjlenyomatok begyűjtését.

– Hol vannak a titkosszolgálat emberei? – fordult az egyik biztonsági őrhöz a helyszínelők parancsnoka.

– Már elmentek.

– Hogyan? Hát nem a kábítószer miatt jöttek?

– Nekem nem mondtak semmit. Csak azt, hogy más ügyről van szó.

– Ez nagyon érdekes. Én azt hittem, ők azok! – állapította meg a férfi. Rövid jelentést tett erről a központnak, és indítványozta, hogy most azonnal értesítsék a Kábítószerellenes Nyomozó Főosztályt.

Lewinson tábornok rezzenéstelen arccal hallgatta végig a jelentést. Homlokát a kezébe támasztotta, és sokáig gondolkodott.

– Ki az úristen ez a festő?

– Andy Benson-Collins. A British Museum régésze. Művészettörténész. Igen elismert lett azután, hogy az egykori Mezopotámia területén folytatott ásatásai olyan nagy port kavartak. A képei ma rendkívül sokat érnek.

– Hol lakik?

– Londonban.

– Pontosan?

– Egy telefonba kerül megtudni a címét. Miért?

– Mert rajtam és Jeromon kívül senki sem tudott arról, persze leszámítva az embereinket, hogy a della Francesca a rakományban van.

– Az embereinkben biztosak lehetünk.

– Ez így van. Ezért nem marad más.

– Arra gondol, tábornok úr, hogy Benson-Collins valahogyan tudomást szerezhetett a képei között utazó értékes műkincsről?

– Nem gondolhatok másra.

– De hogyan?

– Ezt kell kideríteni. Régész. Művészettörténész, tisztában van a mű felbecsülhetetlen értékével.

– Ön szerint elképzelhető lenne, hogy ő áll a kép eltüntetése mögött?

– Pénze van rá, hogy megszervezze!

– De akkor miért nem csak azt vitette el?

– Ó, ennél mi sem kézenfekvőbb. Azért, hogy a valódi céljáról elterelje a figyelmet, a saját műveiből is ellopatott jó néhányat.

– Aha. Kezd világossá válni.

– Jó magának! A francba! – csapott az asztalra a tábornok.

A másik értetlen arccal bámulta a kirohanását.

– Ez lett a kis, csendes ügyből. Szerettem volna kordában tartani az eseményeket, és nem túl nagy ramazúrit rendezni körülötte. Most mindenki tudni fog róla, aki él és mozog! Szép kis kalamajka elé nézünk! Hogy ennek a Sába királynőjének se volt jobb dolga, mint hogy Salamon udvarába járogasson látogatóba, amíg aztán egyszer le nem festi valaki!

A férfi értetlen arccal állt továbbra is a tábornok íróasztala mellett. Az elhangzott mondatok és a folyó ügy között, bármennyire is erőltette az agyát, nem bírt összefüggéseket felfedezni. Megvakarta a fejét, és arra gondolt, a tábornok talán a nagy izgalmak miatt felhajtott valamit, és emiatt nem pontosan ura mindannak, amit mond.

– Na, de mostanra ez már mindegy is – szólalt meg újra a tábornok. – Védett vonalon hívják fel nekem a brit titkosszolgálat főnökét. Megkérem, látogassák meg ezt a festőművészt. Talán volna mit elmesélnie nekünk.

– Parancsára! Ezen kívül van még valami, tábornok úr?

– Igen! Ezek szerint a festménynek Lárnakában veszett nyoma. Legjobb tehát, ha ott keressük. Négyen a nyomozók közül repüljenek oda. Minél előbb meg kell találnunk azt a nyavalyás képet!

Carla Lewinson főhadnagy az emberei élén beviharzott a raktárba. Átnézte a jegyzőkönyveket, meghallgatta a helyszínelők főnökének jelentését, és elvégeztetett néhány gyors tesztet az ott maradt csomagokon.

Rádión tájékoztatta a légügyiseket, és azonnalra különgépet rendelt a katonai repülőtérről Lárnakába.

– Te ezt érted? – fordult a rendőrségi tiszthelyettes felé a helyszínelők parancsnoka.

– Mit?

– Hát, hogy itt voltak, elmentek, aztán újra jöttek, és úgy tettek, mintha nem lettek volna itt.

– Kik?

– Hát a titkosszolgálatosok.

– Valóban. Most, hogy mondod… De biztosan van rá magyarázatuk.

– Csak azt mi soha nem fogjuk megtudni. Na, gyerünk, szedelőzködjünk!

– Mehet tovább a szállítmány?

– Igen. Vihetik a kiállítás helyszínére. Többet itt mi nem tehetünk.

CARLA LEWINSONT és a csapatát katonai dzsipek várták a leszállópálya mellett. A repülőtéri rendőrőrsön meghallgatta a jelentést, miszerint az ottani rendőrség, forró nyomon, már felderítette a bűnbanda üzelmeit, kint jártak egy külvárosi, régi téglagyári épületben, és a képeket is megtalálták. Valószínűleg sértetlenül, bár ezt inkább az alkotójuk tudná megmondani, mindenesetre komolyabb sérülés nem látszik rajtuk. A csomagolásokat a bűnözők eltávolították, a helyszínen talált ragasztószalagokról vett minta vizsgálati eredménye pozitív lett. Továbbá elmondták, hogy sikerült információt szerezni arról is, hogy egy lényegesen kisebb méretű képet elszállítottak egy ottani műkereskedőhöz, aki már többször került összeütközésbe a törvénnyel, és mindenféle kétes, műkincsekkel kapcsolatos történetekbe keveredett.

Carla megköszönte a kimerítő tájékoztatást, és úgy vélte, jobb, ha a képek helyett az emberekre és az elfogásukra koncentrál. Az ő szempontjából ugyanis mindegy volt, hogy kiskosárban, gyűrűben vagy festmények háta mögött hurcolják be a kábítószert. Neki a csempészekre kell vadászni. Jó kapcsolatai voltak a lárnakai hatóságokkal. A Közel-Keleten, különösen Izrael kikötőiben, egy dél-amerikai, de legfőképpen kolumbiai hajónak dokkolási engedélyt kapni szinte lehetetlen volt. Vagy ha mégis, akkor számíthattak arra, hogy még a hajólapát csavarjait is át fogják detektorokkal nézni a búvárosztagosok, napokra vesztegzár alá helyezve ezzel utast és rakományt egyaránt. Mindezt elkerülendő ezért általában valahol délen, legtöbbször Rómában vagy Lárnakában európai hajóra rakták át a rakományukat. De a nemzetközi kábítószerellenes szervezetek folyamatos és heves tiltakozása ellenére sem történt semmi, mert a kikötőket ez óriási bevételhez juttatta.

Az elhagyatott gyárépülethez zárt autókban, konvojban folytatták az útjukat. A felvert portól szinte az előttük haladó jármű hátsó részét sem lehetett kivenni. A csarnoknál felállított kisebb táborban két rendőr teljesített szolgálatot. Carlát és az embereit bevezették a területre. Carla sokáig állt a képek előtt, és maga sem hitte volna, de elbűvölten bámult némelyikre. Fogva tartották a színek, az erőteljes érzelmek, amelyek hihetetlen erővel áradtak a festményekből.

– Különlegesek, igaz? – szólalt meg a háta mögött a kísérő tiszt. – Én nem értek igazán hozzá. De nagyon jólesik nézni.

– Akkor a mű elérte a célját – válaszolta mosolyogva Carla.

– A képeket biztonságba kellene helyeznünk. Mindenképpen meg akartuk várni, hogy úgy lássa a helyszínt, ahogy itt hagyták.

– Igen, jól tették. Elvégzünk mi is néhány tesztet, csak a rend kedvéért. Aztán elszállíthatják.

– Rendben. Valószínűleg egyenesen mehet Tel-Avivba. Nem látom egyéb akadályát.

Amelyik képpel végeztek, a csomagolók kezelésbe vették. Óvatosan fektették fel a munkapultokra, és gondosan bevonták őket védőfóliával.

– Ha ezek beszélni tudnának… – sóhajtott fel Carla, és azt érezte, hogy szinte nehezére esik elválni a látványuktól.

– Hát ők sajnos nem tudnak. De ha már ezt említette…

– Igen?

– Elfogtunk egy elosztót. Bandatag, és ebben az akcióban is részt vett. Nem nagyon jutottunk vele eredményre, bár sok mindennel próbálkoztunk. Kihallgatná?

– Nem szabálytalan ez?

– Jó. Azt kell eldöntenünk, hogy akarjuk-e tudni mindazt, amit ő tud, vagy sem.

– Értem. Hát persze hogy akarjuk. És miért pont rám gondolt?

– Mert ön a parancsnok. És az igazat megvallva, mi kifogytunk az eszközökből.

– Gondolja, hogy nekem több van?

– Nem gondolom, tudom. Ön izraeli.

A kihallgatószobába egy sötét bőrű, közepes termetű, izmos férfit vezettek. Kezét a lábához bilincselték. Mielőtt leültették volna, Carla kérte, hogy a kezét ne hagyják elöl. A háta mögött fogják össze, és úgy bilincseljék a lábához. A férfi egész idő alatt mosolyogva bámult rá.

A dokumentáló helyiségből kamerán követték a jelenetet.

– Szerintem mindjárt nem fog így mosolyogni – jegyezte meg a monitor előtt ülő írnok.

– Szerintem sem – hagyta helyben a tiszt.

Amikor a férfit leültették, Carla kilépett a helyiségből.

– A kamerákat kapcsolják ki.

– Na de… – hebegett a tiszt.

– A show-műsorért külön gázsit kérek. Kapcsolják ki!

– Rendben van – válaszolta sajnálkozva a tiszt.

Füleltek, de a kihallgatószobából nem hallatszott ki semmi. Időnként nyögésre emlékeztető hangokat véltek felfedezni.

Nagyjából húsz perc múlva Carla megjelent az ajtóban, éppen a kesztyűjétől szabadult meg, és a szemetesbe dobta.

– Nos?

– Személyleírást kaptunk egy Angol fedőnevű férfiról. A főnökéről, és annak néhány első emberéről. Elmondta, hogy az áru Cartagenából jött Rómába. Ott rakodtak ki, és az Angol vitte tovább a Lárnaka–Tel-Aviv járatra. Egyébként ő is járt Kolumbiában, azt mondta, de úgy vélem, ez nem fontos. A cucc jelenleg az elosztóban van, a pontos címét valóban nem tudhatta, de sok információt adott az elképzelhető helyekről. Indulnom kell. Készítek egy amolyan jegyzőkönyvfélét. Persze nem hivatalosat, és átküldöm. Kikísérnek?

– Természetesen. És köszönjük.

– Nincs mit. Megtennék, hogy hívnak egy mentőt a fogolyhoz?

– Orvost?

– Nem. Mentőt. Szüksége lesz rá.

LEWINSON TÁBORNOK komor arccal ült az íróasztala mögött. Már a harmadik kávéját öntötte magába. Bosszankodott, mert azt a kihúzható rekamiét, amin megint kénytelen volt az éjszakáját eltölteni, egyre kényelmetlenebbnek találta. Azonfelül egyik rossz hír követte a másikat.

Értesítést kapott a brit titkosszolgálattól, hogy a küldetés sikertelen volt. Kimentek Andy Benson-Collins lakására, de nem sikerült sem kikérdezni, sem bevinni, mert hatástalanította az embereiket, és kereket oldott. Az ügynökök annyit fűztek még hozzá, hogy ha valaki így tud verekedni és így védi magát, akkor érdemes lehet jobban a körmére nézni, mert szinte biztosra vehető, hogy valaminek lennie kell mögötte. Elmondták, hogy a lehallgatásokból is csak tegnap estig tudtak információkhoz jutni, mert a festő a telefonját az akció után azonnal elnémította, ráadásul úgy, hogy még a készülék helyét sem lehetett meghatározni vagy bemérni. Ami biztos, hogy Tel-Avivba volt repülőjegye aznapra, de azzal a géppel nem szállt fel. Töredelmesen bevallották, hogy pillanatnyilag semmi egyebet nem tudnak róla. Valószínűsítették, hogy még aznap este egy másik járattal elhagyta az ország területét.

– Az anyja úristenit! – kiáltott fel a tábornok. – Levegővé nem válhatott! De hát a kiállítására csak ide fog jönni valahogy! Hát én még ilyet nem láttam! A föld nyelte el?

A telefonhoz nyúlt, és a helyettesét tárcsázta. Röviden, ám annál hangosabban ismertette vele a tényeket.

– Szerezzenek be róla minél több fotót, és árasszák el velük az ügynököket. Ha repülővel vagy hajóval, ha gyalog, vízen járva vagy úszva jön, akkor se kerülhesse el a figyelmüket, és ha megvan, minden további parancs nélkül azonnal hozzák be a központba. Világos?

– Igenis, tábornok úr!

– Egy órán belül mindent tudni akarok róla! Mindent! Érti? Ki az apja, ki az anyja, kik a barátai, hova járt iskolába, mi a kedvenc étele! Még azt is, hogy kivel bújik ágyba! – üvöltötte a tábornok a kagylóba.

– Meglesz, uram!

Lewinson fújtatott, és idegesen járkált a szobájában. Éppen kezdett lehiggadni, amikor Lárnakából keresték telefonon. Közölte vele az embere, hogy nincs meg a kép. Egyelőre. És azt is jelentette neki, hogy a többit viszont beszállították újra a kikötőbe, rendesen becsomagolva.

– Kit érdekel, hogy mi van a többivel!? – bömbölte a tábornok. – Engem az érdekel, mi van a della Francescával!

Telefonnal a kezében az ajtóhoz vágtatott, és kiüvöltött a titkárságra.

– Azonnal kapcsolják a másikra a kikötői rendőrfőnököt Lárnakában!

Habzott a szája, ahogy két telefonon is beszélt egyszerre. Az ordítozás végére annyit sikerült elérni, hogy egyelőre Andy Benson-Collins képeit ott, a kikötőben zár alá tudta helyeztetni további intézkedésig, egy-két napnyi időhöz juttatva ezzel magukat.

A tábornok titkárnője a csukott ajtóra tapadva próbált meg folyamatosan tájékozódni a főnöke állapotáról. A fékevesztett kiabálást hallgatva végig attól rettegett, hogy a következő pillanatban Lewinsont megüti a guta, ezért résen akart lenni, hogy egyetlen másodperc se teljen hiába, ha értesítenie kell a mentőket.

A tábornok újra a helyettesét hívta, és ugyanazzal a hangerővel folytatta a beszélgetést.

– Ha a kiállítási anyag elhajózik, és nincs közöttük a *Sába királynője,* esélye sem lesz többé csendben, vagy legalábbis ami még ebből a csendből megmaradt, abban, Izraelbe érkeznie – harsogta. – Érthető vagyok?

– Igen, uram!

– Márpedig, ha ezt elszalasztjuk, nem lehet garantálni, hogy ne tudódjon ki az egész művelet, aztán majd magyarázkodhatok a

nemzetközi sajtónak! És a botrány addig dagadhat, amíg egészen az államfői szintig el nem jut! Kell ez nekünk? Kérdezem!

– Nem, uram! – hangzott a riadt válasz.

– Nahát! Ráadásul a Vatikán minden követ meg fog mozgatni annak érdekében, hogy minél nagyobb port verjen fel az esemény, arra már most mérget vehetünk! És csak remélhetjük, hogy még nem jöttek rá, hogy ez a restaurálás soha nem fog nekik elkészülni!

– VÁGJA EGÉSZEN RÖVIDRE! – mondta az Angol, miközben lehuppant az indiai fodrász székébe. Az üzlet kicsi volt, kopott és elhanyagolt, ráfért volna egy festés, de egy alaposabb takarítás mindenképpen.

– Az egészet? – kérdezte megilletődve a fodrász.

– Hogyhogy az egészet?

– Úgy értettem, hogy egyszerre? Csak mert szép, hosszú haja van.

– Igen. Pár centisre.

Amikor végeztek, egészen könnyűnek érezte a fejét. Gyerekkorában volt utoljára ennyire rövid a haja. Következő útja a legközelebbi bevásárlóközpontba vezetett. Alig várta, hogy megszabaduljon az öltözékétől, amiben már napok óta járt, és hogy végre valami könnyebb ruhákba bújjon. A márkás üzleteket messzire elkerülte; ugyan már kapott pénzt, de nem akart feleslegesen költekezni. Pólókat, könnyű vászonnadrágokat, néhány sortot, papucsot, napszemüveget és ingeket vásárolt. Vett pár elegánsabb összeállítást is, egy fehér zakót tengerészkék nadrággal, egy halványkék, vékony szövetpantallót a hozzá való fehérmandzsettás inggel, és végül pár sportcipőt meg pulóvert.

Szatyrokkal megrakottan ment át a bőrdíszműveshez, ahol választott egy kisebb sporttáskát és egy nagyobb bőröndöt. Ott helyben mindent bele is pakolt. A mosdóban felfrissítette magát, és azonnal át is öltözött. Az elhasználódott, kedvenc szürke öltönyét az ingével együtt a kukába hajította. Az illatszerboltban még különféle tisztálkodószerekkel és két üveg parfümmel egészítette ki a felszerelését.

A szemközti téren beült egy taxiba, és a Beau Rivage-ba vitette magát. Remélte, hogy lesz szabad szobájuk. Az úton húszméterenként álltak a rendőrök. Figyelmeztette a főnök, hogy vigyázzon, mert mindenfelé hemzsegnek a civil ruhás ügynökök, és

most, hogy Izrael is belekeveredett a buliba, valósággal ellepték Lárnakát. Egyetértett, ő is úgy látta, kockázatos lenne azonnal repülőre szállnia. A legkevesebb feltűnést úgy kelti, gondolta, ha turistaként néhány napot eltölt a szigeten, és megvárja, amíg elül, vagy legalábbis csillapodik a vihar. Fáradt volt, és lelkileg elgyötört; az elmúlt napok komolyan megviselték, s úgy érezte, valóban ráférne néhány nap pihenés.

A szobája az ötödik emeleten volt. A szálloda merőlegesen állt a tenger partjára, az ügyes tervezésnek köszönhetően minden szoba tengeri kilátással büszkélkedhetett. A berendezés egyszerű volt, és modern, kényelmes, hosszú ággyal, és csodálatosan puha, mesésen égszínkék, feliratos törülközőkkel.

Igyekezett távolságot tartani mindenkitől, csak a legszükségesebbeket beszélte meg a személyzettel. Nem akarta, hogy az akcentusa elárulja. Panamai útlevéllel, Jason Darienként utazott Cartagenába.

Az egész napját a strandon és a nyitott uszodában töltötte, tegnap is, ma is, néha evett valami apróságot a parti büfékben, de egyáltalán nem volt éhes, szinte soha. Csak bámult a horizontra meg a semmibe, és igyekezett mindenféle gondolatot távol tartani a fejétől. A számításaival ellentétben nem érzett megkönnyebbülést, hogy hamarosan megkapja az egész pénzt, és ezzel egyenesbe kormányozhatja az életét. Szerette volna, ha ezt a hónapot, de legalábbis az utolsó négy napot kitörölheti az emlékezetéből. Csakhogy folyton ide kanyarodott vissza. Végül egy-egy üveg whisky volt a segítségére, hogy a megélt események a lehető legkevesebbszer jussanak az eszébe.

Következő nap reggel meglehetősen nehezen ébredt; este óta fejfájás gyötörte, de remélte, hogy reggelre kialussza. Nem így történt. A kávéját felkérte a szobába, mohón megitta, majd összepakolt, hogy a délelőttöt újra a nyitott uszodában töltse. A hallban leült a szállodai számítógép elé, megnézett néhány hírt, tallózott, és egy-két oldalt felkeresett. Mosolyogva ment ki a medencéhez, az uszoda legtávolabbi sarkában kiválasztott egy ágyat, törölközővel leterítette, majd letusolt, és fejest ugrott a vízbe. Fél óráig úszott egyfolytában. A végén kicsit lebegett a vízen,

aztán nem ment el a lépcsőig, hanem csak egyszerűen kipattant a falnál a medencéből, majd feltette a szemüvegét, és lefeküdt a napra.

A medence körül csak néhány napozóágy volt foglalt, egy idősebb nő és egy férfi, meg néhány gyerek tartózkodott lent. A bár közben kinyitott, bekapcsolták a zenét, és a pincér körbejárt, kér-e valaki valamit. Természetesen ma is egy dupla whiskyvel indította a napot.

Nem sokkal később egy fiatal pár érkezett. Szerelmesen összebújva édelegtek, talán a mézesheteiket töltötték a szigeten. Érezhetően zavarba hoztak mindenkit a viselkedésükkel, ahogy kizárólag egymással és egymás testével voltak elfoglalva. A medence túloldalán összetoltak két napozóágyat, és szorosan összesimulva élvezték a napsugarakat. Az Angol odaintette a pincért, és rendelt még egy italt. Visszafelé menetben a fiatal nő is magához intette, és hosszasan magyarázott valamit. A férfi elővett egy könyvet, hasra fordult, és olvasni kezdett. A gyerekek ellepték a medencét, óriási sivalkodással próbálták egymástól a strandlabdát megszerezni. Az úszómester azonnal kiparancsolta a labdát a vízből.

– Helyes – mormogta magában az Angol.

A pincér meghozta az italát, utána látta, hogy a nőnek egy hatalmas pohárban gyümölcsökkel telerakott koktélt szolgált fel.

Szép nő, állapította meg magában, és továbbra is őt nézte a szemüvege mögül. Figyelte, ahogy elővesz a táskájából egy hosszú, hegyes, evőpálcaszerű valamit, és a dús, gesztenyevörös hajkoronáját gyors mozdulatokkal feltornyozza a feje tetejére, majd ügyesen rögzíti vele. Aztán a pohár után nyúl, és nagyot kortyol a szívószálon keresztül az italából. Miután letette a poharat, végigsimított a keresztbe rakott lábain, és ismét a táskájáért nyúlt. Kis neszesszert és tükröt vett elő, s rúzsozni kezdte a száját. Kis ecsettel megigazította az ajka kontúrjait, egy pillanatra megemelte a szemüvegét, és az ujjai hegyével átfésülte a szempilláit.

– Hihetetlenek a nők – állapította meg az Angol, és szinte már abba belefáradt, ahogy mindezt végignézte. A férfi ekkor felkelt az

ágyról, és a medencébe ugrott. Úszott pár hosszt, majd kikiáltott.

– Gyere, drágám, isteni a víz!

A nő intett, hogy nem megy.

Az idő melegedett, elkezdték kihordani a napernyőket az oldalsó raktárakból. Az Angol felállt, levette a szemüvegét és a medence széléhez lépett. Felnézett a szállodára, majd körbepillantott az uszodában, és beugrott a vízbe. A nő ekkor felült az ágyon.

– Naa! Gyere, drágám! Mondom, hogy isteni a víz! – mondta a férfi, és óvatosan lefröcskölte a nőt.

Az Angol könyökkel támaszkodott a medence peremén, és figyelte a jelenetet.

– Ne! Ne! Tönkreteszed a hajam!

– Egy kis víz nem fog neki ártani!

– De igen, mert begöndörödik, és megígérted, hogy este elviszel táncolni.

– Na és? Azt göndör hajjal nem lehet?

– De, csak úgy nem szeretem – nyafogta a nő –, és tudod, hogy már nem lesz időm a fodrászra!

– Na, gyere már, majd vigyázok rá!

– De tényleg? – kérdezte vékonyka hangon, majd lassan feltápászkodott az ágyról, és a medence szélére állt. Leguggolt, és beledugta az egyik lábát.

Szép lábai vannak, gondolta az Angol, és még mindig a medence peremén támaszkodott.

– Gyere!

– Na jól van, de megígéred? – folytatta a nyafogást a nő.

– Meg, meg, persze!

– Jó, de fogjál meg, hogy ne süllyedjek le! Jaj, de hideg, ezt nem is mondtad!

– A mindenedet, te lány! – röhögte el magát az Angol, majd bevetette magát a vízbe, és úszni kezdett. Végzett egy hosszal, kiemelte a fejét, és körülnézett. A férfi az ölében tartotta a nőt, hogy ne merüljön el a vízben, közben csókolgatta. Amikor kicsit lejjebb engedte, a nő sikítozni kezdett, hogy ne, ne, tudod, hogy nem tudok úszni! Erre az Angol megint elmosolyodott, és egy

újabb hosszba kezdett. Amikor viszont épp a pár előtt úszott el, a nő hirtelen kirántotta a haját rögzítő hegyes pálcát, a víz alá bukott, és a medence szélétől az Angol irányába lökte el magát.

Egészen lent, villámsebesen és láthatatlanul úszott alá, megelőzte, majd elrugaszkodott a medence aljától, és tiszta erejéből, pontos szúrással beledöfte a pálcát a combjába. A következő pillanatban aztán kirántotta, és teljes sebességgel visszaúszott a férfihez.

Az Angol érezte a hirtelen, hasító fájdalmat, lenézett a mélybe, de már nem látott maga alatt semmit. Aztán próbálta megnézni a lábát, de csak egy vércsíkot látott úszni a vízben. Pár másodperc elteltével azonban már a teljes testében érezte a zsibbadást, s észlelte, ahogy a karja és a lábai is irányíthatatlanná válnak, majd igyekezett kiemelkedni a vízből, és kétségbeesetten csapkodott maga körül, de mindig visszaesett. Szép lassan elfogyott a levegője, fuldokolni kezdett, folyamatosan nyelte a vizet, rángatta a fejét, és mindenáron a lépcső felé akarta elküzdeni magát, miközben egyre jobban elhagyta az ereje. Tudta, hogy el fogja veszíteni az eszméletét. A szeme megmerevedett, majd a következő pillanatban élettelenül süllyedni kezdett.

A pár figyelte a tusáját. Amikor az Angol elsüllyedt, a férfi oldalról beúszott, és a testet felhozta a felszínre. Az úszómester is a vízbe vetette magát, és együtt emelték a partra. A személyzet hanyatt-homlok futott oda, a gyerekeket azonnal elküldték onnan, de azok végig a kerítés mellől leselkedtek. A férfi megtapintotta az Angol pulzusát.

– Mi történt? – rohant feléjük lélekszakadva a szálloda vezetője.

– Egyszer csak fuldokolni kezdett – mondta az úszómester.

– Jó, de mitől vérzik a lába? – kérdezte az igazgató.

– Biztosan megsérült, ahogy kihúztuk – válaszolt a férfi, és még mindig fogta az Angol pulzusát.

– Ön orvos?

– Igen, az vagyok.

– És mi van vele? – kérdezte izgatott hangon az igazgató.

– Először is hívjanak egy mentőt! – mondta a férfi.

Az úszómester elfutott.

– Ennyire komoly?

– Nem, nem halálos. Aszténiás görcsöt kapott, még nincs a tudatánál. Csak itt nincs nálam injekció. Azzal egy-kettőre rendbe fog jönni.

– De az mi? Mármint az a görcs…

– A nap, az ital, meg az erőkifejtés együttes hatása – válaszolta a férfi, és felemelkedett a testtől. – Nyugodjanak meg! – mondta.

– Hát jó, csak egy ilyen luxushotelben… semmilyen rendkívüli eseményre nincsen szükség… elriaszthatja a vendégeket! – aggodalmaskodott az igazgató.

– Mindenkivel előfordulhat, hogy elájul. Ez nem a szálloda hibája.

– Hát jó, én is így gondolom, csak tudja…

Az úszómester visszafutott, és jelentette, hogy a mentő máris megérkezett. A még mindig öntudatlan Angolt betették a kocsiba. A nő felöltözve, összefogott hajjal kisétált a bár mögötti zuhanyozóból, és egyenesen a mentőautóhoz ment. Kinyitotta az ajtót, és fellépett a kocsiba.

– Ed, menj, öltözz fel. Köszönöm a segítséget! – mondta, majd a mentőorvoshoz fordult. – Carla Lewinson főhadnagy vagyok az izraeli titkosszolgálattól – mondta, majd megmutatta az igazolványát. – Nemzetközi elfogatóparancs van érvényben a férfi ellen. Elkábítottuk. A munkatársam, mint tudják, valóban orvos, nálunk van az ellenanyag. Ahogy visszaér a kollégám, azonnal vigyenek minket a katonai repülőtérre! Két órán belül Tel-Avivban kell lennünk.

Néhány perc elteltével Ed rendőri egyenruhában tért vissza, majd beszállt a kocsiba. A mentő szirénázva gurult ki a szálloda parkolójából. A személyzet tagjai még mindig megkövülten bámultak a főbejárat irányából, és próbálták megfejteni a történteket.

Az Angolt megbilincselték, a szemét bekötötték. Ed beadta az ébresztőkoktélt.

A TEL-AVIVI KATONAI REPTÉR használaton kívüli hangárja messze esett a kifutópályától és minden más épülettől. Fotocellás ajtókkal, zsilipelhető belső terekkel és szakaszolható riasztóberendezéssel volt felszerelve. A rácsos ablakokat és az őrzőhelyiségeket az orvosi szobával és a sebészeti kezelővel együtt láthatólag speciális célokra alakították ki. Az épület két végében kívül őrtorony magasodott.

A legbelső helyiségben egy csörlőn lógott az Angol. Összekötözött kézzel, meztelenre vetkőztetve húzták fel, a lábai lesúlyozva, a földtől nagyjából fél méternyi távolságra voltak. A szeme még mindig be volt kötve, és a befecskendezett kábító anyagtól még mindig bódult volt. Apránként, hullámokban tért vissza az ereje, egyre többet tartotta egyenesben, felemelve a fejét. Időnként megrázta magát, próbált kiszabadulni, vagy legalábbis felmérni, hogy hol van, mi történik vele. Érezhetően egyre feszültebb és egyre agresszívebb lett, ahogy fel tudta fogni a helyzetét.

Carla belépett a terembe, a napszemüvegét nem vette le, odahúzott egy széket, és leült néhány méterre, szemben az Angollal. A kezével adott utasítást, hogy engedjék le, és távolítsák el a szeméről a kötést. Két katona az Angol háta mögé lépett, a harmadik kezelte a csörlőt. Teljesítették a parancsot, majd visszahúzták a férfit.

Az Angol párás tekintettel, sokáig pislogott, először zavarta a termet betöltő erős fény. Többször megrázta a fejét és erőltette a szemét. Amikor nagyjából visszanyerte a látását, hátraszegett fejjel körbenézett, először az előtte vagy inkább alatta ülő Carlát nem is vette észre. Majd amikor maga elé pillantott, meglepetés tükröződött az arcán. Azonnal felismerte a nőt a Beau Rivage-ból. Egy elfojtott „basszameg”-et sziszegett a fogai között. Carla intett a katonáknak, hogy kimehetnek. A hatalmas fémajtó

mágneszárának éles csattanása sokáig visszhangzott a helyiségben.

– Nos, hallgatom – mondta szenvtelen hangon Carla.

Az Angol nem szólalt meg. Lenézett a földre. Vártak. Carla újra megszólalt.

– Mindnyájunk helyzetét könnyebbé teszi, ha beszélget velem. De különösen a magáét, Jason.

Az Angol továbbra is csak a földet nézte, és nem mondott semmit. Carla türelmesen várt.

– Gondolom, tisztában van vele, hogy hol van. És azzal főleg, hogy ha hallgat, mi vár magára.

– Nem érdekel – szűrte a szavakat dühödten a férfi a fogai között.

– Higgye el, hogy fogja.

– Azt se tudom, miért vagyok itt!

– Na, ne tréfáljon velem, Jason! Most nem vagyok annyira vicces kedvemben.

– Fogalmam sincs, mit akar hallani. Nem tudok semmit.

– Tényleg? És ha kicsit még gondolkodna rajta?

– Nincs min gondolkodnom! Mondtam, hogy fogalmam sincs, miért hoztak ide. És hogy mi a francot akarnak tőlem.

– Hát jó. Akkor segítünk – mondta szenvtelen hangon Carla, majd felállt a székről, és az Angol háta mögé lépett. A férfi próbálta követni, előbb jobbra, aztán balra rántotta a fejét, a szemével szinte kifordult utána, de a végén csak a nő lépteit hallotta, aztán egy ajtó csapódását. A két katona visszatért, és megkerülték őt. Carla hangja egy hangszóróból szólalt meg ismét.

– Nos, Jason, még egyszer megkérdezem. Hallani fogom magát, itt, a vezérlőben is, akár suttogva is mondhatja. Ki volt a megbízója Kolumbiában?

– Nem tudom, miről beszél – válaszolta.

Carla intett az üvegfal mögül. Az egyik katona felvett egy hosszú, vasalt végű korbácsot az asztalról, és néhány méter távolságból végigvágott az Angol hátán. A férfi feje azonnal hátrafeszült a sistergő fájdalomtól. Carla várt egy keveset, majd ismét intett. A katona lesújtott, majd újra és újra, és még kétszer, míg a vér elő nem buggyant az Angol hátából.

– Nos, Mister Darien, eszébe jutott valami? – kérdezte a hangszórón át Carla.

– Nem – vágta oda az Angol, és köpött egyet.

– Akkor ugye tudja, hogy kénytelenek leszünk folytatni?

Az Angol összeszorította az ajkait, és lefeszítette a fejét. Elszántan várt a következő csapásra. A felszakadt, vérző bőrfelületen nagyot csattant egy vödör maró, sebösszehúzó folyadék. A férfi nyögött és szűkölt kínjában, akaratlanul rázta a lábait, szinte kitépte a súlyokat a földből. Carla megszólalt.

– Sejti már, hogy miért tölti velem ezt az estét?

– Nem! Nem és nem! – ordította az Angol egyre elszántabban.

A katona újból megkorbácsolta, és újból leöntötte. Az angol alatt kezdett felgyűlni a vér. Sűrű patakokban folyt végig a fenekén, a combján és a lábszárán, a sarkáról és a lábfejéről vastag, nyúlós patakokban csepegett a láncokra és a talajra. Óriási fájdalmai voltak. Nagyokat nyelt, egyre sűrűbben szedte a levegőt, a testén mindenfelé gyöngyözött és folyt az izzadság. A hátáról kezdett leválni a bőr.

– Beszéljen! Melyik csoporté az áru? Kivel állt kapcsolatban Cartagenában? – hallotta Carla hangját a hangszóróból.

Az Angol fújtatott. Próbálta uralni a szenvedését, és visszanyerni a lélekjelenlétét. Továbbra sem szólalt meg.

Carla utasításokat adott a fejmikrofonján keresztül. Újabb két katona érkezett a terembe, s gumikesztyűs kézzel kioldották az Angol lábánál a súlyok láncait, majd a tetőről eközben leengedett két másik láncot külön-külön a vérben úszó bokájához erősítették. Ezt a két láncot jobbra és balra megfeszítve a magasba tekerték, miközben a csuklójához rögzített láncot visszaengedték a föld felé. A művelet végén az Angol terpeszben, fejjel lefelé lógott a kínzóik előtt. Az izzadság és a vér azonnal a nyakába és az arcába folyt. A mágnesajtón egy alacsonyabb, erős testalkatú, kopaszra borotvált fejű, civil ruhás férfi lépett a terembe. Felvett az asztalról egy veszőszerű, fémmel belülről kikeményített eszközt, majd minden további kérdés nélkül kétszer az Angol combjára vágott vele. Az ütés következtében azonnal több ujjnyi vastag, szederjes hurkák duzzadtak fel a bőre alatt. Az oldalánál folytatta, és kétszer

lesújtott vele a bordáira is. A második ütésnél kisebb reccsenést lehetett hallani. Az Angol azonnal köhögni kezdett.

– Melyik csoporté az áru? Ki a lárnakai összekötő? – kérdezte Carla. Az Angol megrázta a fejét.

A kopasz a másik oldalán folytatta az ütlegelést, ugyanebben a sorrendben. De az Angolt továbbra sem tudta megtörni. Ekkor szembe lépett vele, és a lábai közé csapott. A férfi azonnal hányni kezdett.

Carla sietve utasította a fejmikrofonon keresztül a katonákat. Odaugrottak, és gyorsan visszaengedték a csörlőt. Az Angol feje nagyjából vízszintesbe került, kissé előrehajolva. Csillapodott a hányása, az egyik katona vízzel kiöblítette a száját, és belenézett. Az Angol az átélt borzalmas kínoktól az eszméletvesztés határán egyensúlyozott.

Carla lejött a vezérlőből. Levette a szemüvegét, hozzálépett, és belemarkolt a hajába. Szembefordította magával a férfi arcát.

– Elmondja nekem, amit hallani szeretnék a szállítmányról most, vagy a bemelegítés után folytassuk ennél sokkal meggyőzőbben? – kérdezte, és a tekintetét az Angolra szegezte.

Az Angol nagy nehézségek árán kinyitotta a szemét. Marta a belefolyt izzadság, a vér és a hányás maradéka. Alig látott valamit, hunyorgott, erőlködött, de végül mégsem bírta nyitva tartani. Carla benyúlt a zsebébe, kivett egy kendőt, és tisztára törölte a szemét.

– Nézzen rám! Jason! Higgyen nekem, jobban jár, ha beszél.

Az Angol, amikor végre Carla szemébe tudott nézni, azt hitte, hogy hallucinál, és már nem tudja többé elválasztani a valóságot a képzeletétől. Úgy érezte, hogy összezavarodott, és ettől azonnal tehetetlen, makacs és öldöklő düh fogta el. Beráncolta a homlokát, még egyszer, a tudata teljes erejét beleadva próbált élesen látni, de továbbra is csak az az arc lebegett előtte. Azé, akit szeretett. Végül összeszedte a maradék erejét, és Carla mellére köpött.

– Rendben van. Ahogy óhajtja, én megpróbáltam – mondta Carla, és visszavette a szemüvegét.

Odalépett a katonákhoz. Valamit mondott nekik, aztán a kopaszhoz fordult. Egyikük behozott egy székre emlékeztető

ülőalkalmatosságot, aminek viszonylag magas támlája volt, széles rúd állt rajta keresztben, és az üléslapján egy nagy, kör alakú lyuk tátongott. Az Angolt leengedték a csörlőről. Két katona a hóna alá nyúlt, érezték, hogy alig van ereje, úgy nehezedett rájuk a magas, száz kiló fölötti test. Belecsúsztatták a lyukas székbe. A combjai a mellkasa irányába megemelkedtek, a hátsó fele pedig teljesen szabaddá vált. A bokáját a szék lábához, a karjait a széles keresztrúdhoz bilincselték, majd két hevederrel, döntve, hirtelen megemelték. A rántástól a feje élettelenül bicsaklott hátra.

– Hallgatom – szólalt meg ismét Carla hangja a hangszóróból. – A kérdésem még mindig a régi – mondta. – Ki volt Kolumbiában a megbízója?

Az Angol továbbra is néma maradt. Ökölbe szorította a kezét, és a szájába harapott. Most először érezte, hogy bénító, jeges félelem lesz rajta úrrá. Reszketni kezdett. A kopasz felemelte az eszközt, és a szék alá sújtott. Az Angol artikulálatlan üvöltése szinte feltépte az ajtókat. A kopasz újra az alsótestére vágott. Az Angol elájult a kíntól.

– Térítsék magához – szólt le Carla a katonáknak, letette a fejmikrofont, sietve lejött a fémlépcsőn, és kiment a szabadba. – Van egy cigarettája? – fordult az őrhöz.

– Van. Persze! – válaszolta az őr, és odanyújtotta a dobozt. – Nem is tudtam, hogy dohányzik, főhadnagy!

– Én sem – válaszolta Carla, majd kivett egy szálat, és remegő kézzel meggyújtotta. – Van, amit soha nem lehet megszokni – tette hozzá halkan. – A büdös életbe se!

Az északi kapu felől egy fekete terepjáró közelített az épülethez.

– A csoportfőnök érkezik. Előbb jelezték rádión – közölte a katona, és azonnal elnyomta a cigarettáját, majd megigazította az egyenruháját.

A tiszt kiszállt, és egyből jelentést kért. Carla elmondta, hogy egyelőre a vallatás eredménytelen volt. Megemlítette, hogy már korábban, Jeruzsálemben a látóterükbe került a fickó egy ottani, kisstílű bandatag oldalán, de akkor semmi kézzelfoghatót nem tudtak felmutatni, amiért be lehetett volna vinni, vagy ki lehetett

volna hallgatni.

– A központba időközben befutott néhány információ róla – vetette közbe a felettese.

– Kiről? – kérdezte még mindig elgondolkodva Carla.

– Erről az Angol fedőnevű emberről.

– Ja, igen. Panamai, Jason Darien a neve.

– Utánanéztünk, és a múltja kisebb-nagyobb balhékkal tarkított, de lényegtelen ügyek.

– Ahhoz képest most belehúzott.

– Sok mindent tudhat, de nem ő a nagy hal.

– De nem is jelentéktelen!

– Azt nem mondtam. Azonban minden valószínűség szerint őt csak felhasználták, ahogy ez már lenni szokott. Aztán amikor szorult a hurok, odadobták koncnak.

– Azért ez még nem ok arra, hogy megsajnáljuk.

– Nem, távolról sem. Amúgy már a Kolumbiába érkezésekor kaptunk róla jelentéseket. Aztán valahogy kihullott a rostán.

– Mindenre nem lehet figyelni. Aztán néha a legjelentéktelenebb apróságokból lesznek a legfontosabb dolgok. Nyilván nem volt annyira érdekes a személye, és hagyták elsüllyedni.

– Minden bizonnyal. Valójában lovaspólózik. Pontosabban csak lovaspólózott, mert a csapatától egy bő hónappal ezelőtt váratlanul elköszönt. Egyik reggel nem ment oda. Küldött nekik egy üzenetet, hogy többé ne számítsanak rá. Mindenkit meglepett, mert Jasont nem így ismerték. Keresték egy darabig, s mivel nem találták, be is jelentették a rendőrségen, hogy eltűnt. Ezek szerint itt bukkant fel újra. Valószínűleg ez lett volna a nagy ütése. De úgy tűnik, a labda ezúttal nem jó helyre gurult.

– Számára semmiképpen.

– Visszamegy még? – kérdezte a főhadnagyot.

– Nem. Majd holnap folytatom – mondta Carla. – Van, ami már nekem is elég.

– Elvihetem?

– Kifejezetten jót tenne velem.

Carla intett a katonáknak, hogy mennek. Beszállt a főnöke

kocsijába, és elhajtottak.

Az Angol vallatása másnap is folytatódott. Végül Carla győzött, a birtokába kerültek az információk, amiket az Angol tudott.

Amikor a kínzása véget ért, értesítették az orvost. A férfit betolták a műtőbe, elaltatták, összevarrták a sebeit, és ellátták a sérüléseit. Megkapta a szükséges injekciókat, antibiotikumokat, a különféle regeneráló infúziókat és a fájdalomcsillapítókat.

– Nem szívesen kerülnék így össze Carla Lewinsonnal – mondta az egyik őr, amikor átvették a foglyot.

– Én sem. De ne gondold, hogy élvezi. Amikor tegnap este kijött, láttam, hogy könnyezett. Szerintem nagyon sajnálta.

– Lehet. De ez a munkája része.

Carla másnap visszatért, és meglátogatta a férfit. Nyugtatókat kapott, és még mindig aludt.

– Nem lesz maradandó sérülése – mondta az orvos. – Néhány heget leszámítva.

– Igyekeztem, hogy vigyázzanak erre.

Az orvos csodálkozva nézett rá.

– Az volt a feladat, hogy szóra bírjuk. Nem az, hogy megnyomorítsuk – felelte kérdés nélkül Carla. – Magunkra hagyna egy percre?

– Ahogy óhajtja. Gondolom, tud vigyázni magára.

– Ne féltsen.

Az orvos elhagyta a cellát. Carla némán állt az Angol ágya mellett egy darabig. Aztán bocsánatot kért tőle.

DINA ÉPP VACSORÁHOZ TERÍTETT. Mindig az étkezőben ettek, szerette megadni a módját. Amióta Carla elköltözött, amúgy is keveset lehettek együtt. Boldog volt, mert a lánya azt ígérte, hogy ma este velük tart.

Joel szótlanul és gondterhelten érkezett haza. Dina elébe ment. Azonnal látta, hogy baj van. Megsimogatta a férjét.

– Már nem tart sokáig. Nem akarom, hogy a végére teljesen tönkremenj a munkádba! Tudom, hogy mindent megteszel, de ne emészd magad!

– Lehet, hogy tényleg öregszem. Egyre bonyolultabb bent minden.

– Az idő múlik. És az embernek egyre kevesebb a türelme.

– Drágám – mondta Joel, és a felesége arcát a két tenyerébe fogta. – El kell valamit mondanom.

– Valami történt? – kérdezte, és hirtelen ijedtség lett rajta úrrá.

– Történt – mondta, és lehajtotta fejét.

Dina kétségbeesett. A férje harmincöt éve nem beszélt egyetlen szót sem a munkájáról. Sem arról, ami foglalkoztatja.

– Gyere, menjünk be a nappaliba – mondta Joel, és kézen fogta Dinát. Leültette.

– Figyelj jól – kezdte.

– Megrémítesz!

– A lányunkról van szó.

– Baja esett! Ugye? Mondd, hogy nem! – kapta a szája elé a kezét a nő, és könnyes, kapkodó szemekkel azonnal a férje arcát kezdte fürkészni. – Súlyos? Túl fogja élni? Beszélj!

– Nem történt baja. Nem történt vele semmi szörnyűség – mondta Joel megnyugtatóan, de továbbra is érezhetően feszült maradt.

– Akkor? Ne haragudj, de amióta nálatok dolgozik, egy rettegés az életem!

– Semmi ilyenről nincsen szó. Viszont pár héttel ezelőtt járt nálam egy idős nő. Louisa hozta őt el hozzám. A televízióban látott egy tudósítást egy német színésznő haláláról, és a hagyatékában felfedezett egy képet, ami egykor az övék volt. Egy régi, családi fotóval tudta volna mindezt igazolni. Sajnos azonban ez kevésnek bizonyult, ezért nem javasoltam, hogy egy eleve kilátástalan pereskedésbe kezdjünk. A mű a Vatikánba került.

– Hozzak valamit inni? A zakódat nem veszed le?

– Nem, minden jó így. Csak figyelj, kérlek!

– Figyelek.

– Nem sokkal később visszajött a nevelt fiával, aki a fiatalon elhunyt nővére gyereke, és arra kért, hogy találjak meg neki valakit. Egy fiatal nőt, akit Jeruzsálemben látott, és fényképet is készített róla. Mellé tette a saját lánya régi fotóját, aki már régóta halott. A hasonlóság valóban kísérteties volt.

– És ki volt a másik képen?

– Carla.

– Jaj, ne!

– De. Sajnos igen. Azt állította, hogy ő a nagyanyja, és harminc éve nem látta az unokáját. De tudja, hogy ő az.

– Istenem!

– De van még más is! Azt is állította, hogy az unokájának, azaz Carlának, van egy ikertestvére is.

– Hogyan? Az hogy lehetséges? Arról tudnunk kellett volna!

– Nem feltétlenül, ha őt már előtte örökbe fogadták. Vagy az is lehet, hogy elkülönítették. Az egész helyzet annyira váratlanul ért! Amikor elmesélte a történetüket, alig bírtam magamon uralkodni. Valahogy megéreztem, hogy ide fognak kilyukadni, de igyekeztem elhessegetni a gondolataimat, mert Carlának tudtunkkal nem volt ikertestvére. Ezért az elején abban bíztam, hogy tévednek. Aztán amikor elővette a fotókat…

– És te mit mondtál?

– Nem tagadhattam le.

– Mit?

– Hogy ismerem. Hogy nem kell utána kutatni, mert ő a lányunk.

– És? Bevallottad?

– Természetesen nem. Azt mondtam, hogy tévednek.

– És ők?

– Először nem akarták elfogadni. De én határozott voltam, és be is fejeztem az erről való beszélgetést. Aztán végre elmentek. Persze voltak emiatt álmatlan éjszakáim, nem tudtam, hova terjed majd szét az ügy, csak reménykedtem, hogy feladják. Téged nem akartalak nyugtalanítani ezzel.

– Egy nő ilyesmit soha nem ad fel, Joel. Az, hogy ő itt van, és meglátta Carlát, mostantól egy időzített bomba.

– Sajnos teljesen igazad van. Ebben is.

– Miért? Azóta is történt valami?

– A java csak most jön.

– Istenem!

– Kisvártatva újra bejelentkezett, ezúttal már Louisával.

– Tudtam, hogy az a nő forral valamit!

– Mert? Miből gondoltad?

– Itt volt, meglátogatott. Állítólag te kérted rá.

– Ez valóban így történt.

– Nos, akkor ebben legalább nem csalt.

– És mit akart?

– Beszélgetni. Régi időkről, emlékekről, ilyesmi.

– És mi volt a téma?

– Most már értem, miért forszírozta az anyaságot ennyire. Sírva elmondta, hogy neki soha nem lehetett gyereke, és milyen szerencsés vagyok, hogy én ezt nem érthetem. Annyira elszomorító volt az egész! Nagyon együtt éreztem vele, és elmondtam, hogy higgye el, tudom, miről beszél, hiszen én ötször vetéltem el.

– És?

– Aztán mondtam, hogy amikor Ausztriában voltunk, kikerültem az itteni környezetből, és egy éven belül teherbe is estem. Mindenkinek ezt mondtuk!

– Akkor így fogott szagot! Micsoda agyafúrt nő!

– Mert, mit tett?

– A volt hivatalán keresztül megszerezte a szükséges információkat az ausztriai kiküldetésünkről.

– Mindent?

– Mindent.

– Remekül hangzik. És mi történt még, amikor ketten mentek hozzád? Az imént félbeszakítottalak.

– Ja, igen. Elhozott egy könyvet. Hogy hogyan kerülhetett a tulajdonukba, el nem tudom képzelni. Természetesen nem mondta el, és azt sem, hogy hol rejtegette eddig.

– Milyen könyv ez?

– A Teichmann-jegyzék.

– És az mi?

– Ez a jegyzék a második világháború alatt ellopott zsidó műkincsek és vagyontárgyak leltára. Feltüntették benne a tárgyak eredeti tulajdonosát, és azt is, hogy hova kerültek. Arról volt tudomásunk eddig is, hogy létezik egy ilyen dokumentum, mert a kutatások találtak erre hivatkozásokat szép számmal, azonban korábban senki nem tudta, hol keresse. Feltételezték, hogy talán megsemmisülhetett.

– Ez nagyon komolyan hangzik.

– Komolyan bizony. Mert ez a jegyzék egy csapásra megváltoztatna mindent a műkincspiacon. Valóságos háborút robbantana ki az igazság nevében!

– És te lennél ennek az elindítója! Istenem, mennyire megérdemelnéd a világsikert, Joel! Még Béke-díjra is felterjeszthetnének! És átadta a jegyzéket, ugye?

– Nem.

– De hát ez nyilvánvaló államérdek!

– Az.

– Akkor vegyétek el tőle.

– Nem lehet.

– Ugyan már! A titkosszolgálatnak?

– Nem, Dina, nem vehetem el, mert ilyesmit elrabolni nem lehet, az fel sem merülhet. Rengeteg tanú van rá, hogy az ő tulajdona. Csendben pedig egy ilyen anyaggal nem lehet kezdeni semmit.

– Akkor hogyan tovább? Miért mutatta meg egyáltalán?

– Felajánlotta, hogy a képért cserébe átadja.

– És?

– Azt mondtam, hogy megszerzem. De az a feltételem, hogy Carla soha nem tudhatja meg az igazat.

– Nem hiszem, hogy ez megelőzhető lenne.

– Valószínűleg ebben is igazad van, ugyanis azt mondta, hogy ha nincs kép, akkor jegyzék sincs, és tetejébe Carla meg fogja ismerni az igazságot.

– És a kép meglesz?

– Jerom Blitzman kihozta a képet. Csak pillanatnyilag nyoma veszett az ide vezető úton. Hát itt tartunk.

– Akkor, őszintén szólva, bajban vagyunk. Hogy mondjuk el neki, hogy hazudtunk? Hogy valljuk be, hogy amikor kérdezett, összevissza beszéltünk? Hogyan? Mert azt ugye nem fogjuk megvárni, hogy mástól tudja meg? Mert én nem fogom megvárni, figyelmeztetlek!

– Nem nevezném ezt én hazugságnak.

– Hanem minek neveznéd, Joel? Egy tény nem attól függ, hogy te minek hívod! A tény az tény! Felőlem megmondhattuk volna neki az elején is, én akkor is mondtam, hogy ez semmin sem változtatna! Hogy a szeretet az szeretet. És ha mi ketten neveljük fel, mi leszünk az anyja meg az apja. Így fog ránk tekinteni! De te erősködtél, hogy a szüleid, meg a rokonok, meg mit tudom én, még mikre hivatkoztál! És most? Most mire fogunk?

– Hogy így volt jobb neki.

– Neki? Neki így volt jobb? Hogy most, harminckét évesen egyszer csak rázúdítjuk a rossz hírt?

– Ez rossz hír lenne?

– Joel! Ne legyél nevetséges! Hogy rossz hír-e? Á, nem, dehogy! Majd megkérjük, hogy ne legyen emiatt csalódott! Mert eddig jobb volt így neki! Nem, Joel, neked volt jobb, meg az ostoba, gyűlölködő anyádnak meg az apádnak! Akik miatt ide jutottunk!

– De mindig tudtuk, hogy egyszer eljön ez a nap!

– Valóban? Te tudtad? Mert én melletted azt sem tudtam,

hogy lesz-e egyáltalán holnap! Pedig azt csak huszonnégy óra választja el a mától! Lehet, hogy te tudtad, de én nem!

– Igen, tudtam. Csak sejtelmem sem volt arról, hogy ilyen közel van.

– Bárcsak ne hallgattam volna rád! De mindig minden úgy volt, ahogy te akartad! Bárcsak hagytam volna, hogy a tengerbe fulladjon az anyád, amikor a jegyesed voltam és a csónakból beleesett!

– Ez nem volt szép, Dina.

– Nem? Dehogynem! Mennyi mindentől megkíméltem volna magam és mindnyájunkat… Szolgáltam, megalázkodtam, elviseltem és a végén ápoltam.

– Ez igaz. Csodáltalak is érte. Nem is tudtam, miért teszed.

– Miért? Hogy a végén ne legyen lelkiismeret-furdalásom! Hogy úgy kísérjem a koporsóját az utolsó útjára, hogy érte halandó többet nem tehetett. Ezért! Meg azért, mert szerettelek téged. És amikor a szart pucoltam utána, csak arra gondoltam, hogy érted minden fájdalmat elviselek. Hát ezért! Meg a saját tisztességemért! De azért se volt hálás soha, hogy nekem köszönhette az életét! Márpedig aki nem érez hálát valaki iránt, aki neki jót tett, az minden aljasságra képes! És ezt be is bizonyította. Amíg élt, pokollá tette melletted az életem!

– Én nem akartalak boldogtalanná tenni, Dina! Ellenkezőleg! Én a családommal is szembefordultam miattad, mert csak téged akartalak! Ezzel a hazugsággal is csak annyit akartam elérni, hogy téged végre békén hagyjanak, mert tudtam, hogy mennyit szenvedsz miatta. Hogy kínoznak, hogy gyötörnek, s nem elég a baj, a nehézségek, amit a nyakadba akasztott a sorsod vagy a természet, még az én szüleim is csak bántanak! Ezért történt, csak ezért, semmi másért! Ezért vállaltam, hogy hazaárulást követek el, amivel most zsarolni tudnak! Mindent érted akartam tenni, Dina! A szerelmedért és a boldogságodért! Elhiszed ezt nekem? És ha tudsz, most kérlek, kérlek, hogy bocsáss meg! Bocsáss meg nekem! Az anyám miatt is bocsáss meg nekem! – mondta könyörgő hangon, és az arcát a kezébe temette.

Dinát átjárta a fájdalom, és egyszeriben mély szomorúság

öntötte el. Lágyan megsimogatta és megcsókolta a férje kezét. Joel ránézett. Dina látta, hogy némán sír.

Mindketten az étkezőasztalnál ültek, amikor kinyílt az ajtó, és Carla beviharzott.

– Anya, apa, megjöttem! – kiáltotta, és azonnal bevette magát a fürdőszobába. – Farkaséhes vagyok! – jelentette ki, amikor megérkezett az étkezőbe. – Mi a baj? – kérdezte megilletődve. – Anya, te sírtál? Mi történt?

– Kislányom, valamit be kell vallanunk neked – szólalt meg Joel. – Ülj le, kérlek!

– Jaj. Nem tudom, miért érzem azt, hogy minden erő kimegy belőlem.

– Talán mert van rá okod.

– Apa! Ne, kérlek! Annyira nehéz időkön megyek keresztül. A munkámban és a magánéletemben is minden romokban hever körülöttem. Kérlek, csak akkor, ha ezt nagyon muszáj! Bár fogalmam sincs, mit akartok mondani, de az előkészületekből azt érzem, ez fel fogja forgatni az életem. Ugye?

– Minden valószínűséggel, igen. De sajnos nem tudjuk elkerülni.

– Akkor kezdj hozzá!

– Hiába próbálkoztunk éveken át a házasságunk után, anyád nem tudott teherbe esni. A családom ellene fordult, azt akarták, hogy hagyjam el. De én erről hallani sem akartam. Ezért nagyon fellélegeztünk, amikor kiküldetésbe mehettünk Ausztriába. Nem sokkal azelőtt pedig, hogy ott lejárt az időnk, hírt kaptunk, hogy van egy kislány, akit örökbe fogadhatunk, mert tragikus körülmények között elvesztette a szüleit. Én korábban már puhatolóztam, hogy egy gyerekkel térhessünk vissza Izraelbe. Amikor először megláttunk, egyikünk sem tudta abbahagyni a zokogást. Olyan gyönyörű voltál, ahogy vagy ma is. Ültél egy járókában, egy fehér ingecskében, sokáig néztél minket, aztán felénk nyújtottad a kezed, és ránk mosolyogtál. A könnyeink csak hullottak a földöntúli boldogságtól, megállíthatatlanul, és azt

mondtuk, leszállt egy angyal, hogy megmentse az életünket.

– Ez én voltam?

– Igen, te voltál, kislányom. Hónapokig tartott volna, mire mindent hivatalosan elintézünk. De mi nem várhattunk addig, vissza kellett térnünk. Egyetlen perccel sem tudtunk volna tovább otthagyni! Anyád veled maradt, melletted aludt a földön pár órát éjszakánként, és a többi időt azzal töltötte, hogy csak simogatott, ölelt és babusgatott. Én pedig közben minden követ megmozgattam, hogy sikerrel járjak. Hogy rövid idő alatt meglegyenek a papírjaid, és hogy soha ne tudhassa meg senki a történetünket. Azt akartam, hogy anyád nyugalomra találjon, és a családom ne tudja őt többé a meddősége miatt megalázni. A gyorsaságért és a hallgatásért azonban nagy árat kellett fizetnem. Hazaárulást követtem el. De nem bántam meg, és akkor sem bánnám, ha most kitudódna, és ezért elítélnének, mert a kislányom lettél, és anyádat ezzel boldoggá tehettem. Csak ez volt a célom.

– És te boldog voltál, apa?

– Igen. És az vagyok most is, hogy itt vagytok mellettem, és a kezeteket foghatom. Carla, meg tudsz nekünk bocsátani?

Carla gyönyörű arcán egymás után gördültek le a könnycseppek.

– Álljatok fel! – mondta váratlanul a szüleinek. – Gyertek ide, és öleljük át egymást. Mi, hárman! Csak mi!

Hosszú percekig álltak némán, az étkező közepén, forrón átölelve egymást, az ömlő könnyektől elázott arcukat a másik kettőéhez szorítva.

– Mindig éreztem – szólalt meg egy idő múlva Carla –, hogy van egy titkotok. Sokáig izgatott is, hogy vajon mi lehet az? De nem vagyok benne biztos, hogy valaha is valóban meg akartam volna-e tudni. Azonban mégis így hozta az élet. És most, hogy tudom, nem jelent többé számomra semmit. A titok a tartalmával együtt megszűnt, köddé vált. Harminc éve te vagy az apám, és te az anyám. Az az első két év pedig nem számít, mert nem emlékszem rá. Nekem te voltál, vagy és leszel az édesapám és te pedig az édesanyám. Ezen már semmilyen történet, vagy múlt, hozakodjék

azzal elő bárki, soha nem fog tudni változtatni. Amíg élek, és ki tudom ejteni a számon a neveteket, így is fog maradni. És apa! Még valami! Nem haragszom, hogy titokban tartottátok. Hirtelen zúdult rám, még fel kell dolgoznom, hogy most már biztosat tudok. De megértettem, hogy miért tetted. És a helyedben én is ezt tettem volna azért, akit ennyire szeretek.

A vacsora aznap elmaradt. Csak ültek szótlanul, és néztek egymásra. A csendet aztán újra Carla törte meg.

– Apa, elmondod nekem, hogy ez most hogyan került elő? Pontosabban, hogy miért döntöttetek úgy, hogy elmondjátok nekem?

– Amikor először felkeresett engem egy idős hölgy, bizonyos Zarah Winter-Totti, még csak egy képről volt szó. Amiről azt mondta, hogy a családjáé volt. De a bizonyítéka arra, hogy visszakaphassa, nem volt elegendő, így a kép a Vatikánba került. Később újra eljött hozzám, hogy meglátott téged Jeruzsálemben, a bazárban, ahol fényképet is készített rólad, s elhozta a lánya fotóját is, azt állítva, hogy a hasonlóság alapján te vagy az ő harminc éve elveszett unokája.

– Ó, apa, nem kell mindent elhinni! És ha még igaz is, nem kell rögtön így kétségbeesni! Mindennél jobban szeretlek titeket, és senkinek sem fogom engedni, hogy elvegyen benneteket tőlem! Nem és nem! És ezen egy habókos öregasszony beszéde sem fog tudni változtatni!

– Kislányom, mi már nem vagyunk fiatalok, de abban te is biztos lehetsz, hogy amíg mi levegőt veszünk, mi sem engedjük meg senkinek, hogy elvegyen tőlünk! Csak azt akartuk, hogy tudd, hogy minden valószínűség szerint ő a nagyanyád, és szeretheted, vagy sem, ezt majd eldöntöd, de ez nincs és nem is lesz befolyással a mi életünkre.

– Én is így gondolom, apa. És hogy jön ebbe az egészbe az a kép, amit mondtál?

– Nos, az asszony felkínált egy fontos jegyzéket, amivel megkoronázhatnám a közel negyvenéves pályafutásomat, s ezért

cserébe kihoztuk neki a képet a Vatikánból.

– Kihoztátok? Apa! Ez nem egy jelentéktelen apróság, amit az ember csak úgy, valahonnan, jöttében kihoz!

– Jó, de megvoltak hozzá a papírok!

– Nahát, azt el tudom képzelni – mondta nevetve Carla.

– De az a kép eleve őt illetné meg, csak nem tudja úgy bebizonyítani, hogy az a német hatóságoknak is megfeleljen! Elítélhetsz, de a mi szempontunkból ez nem is volt annyira törvénytelen lépés, és elég méltányos árnak tűnt ahhoz képest, hogy más emberek százainak szolgáltathatunk végre igazságot. Műkincsekről van ugyanis szó benne.

– Értelek. A „nem annyira törvénytelen" definíciójára azért később még visszatérhetnénk! – nevette el magát Carla újra. – Jó, tehát a kép a kezetekben volt.

– Igen. Csakhogy aztán valahogy útközben eltűnt.

– Hogyan?

– Rómából, Lárnakán keresztül, hajóval indult el Tel Avivba, valami angol festő képeivel együtt. Jerom, a római kirendeltség vezetője, ügyesen összeszervezte a dolgokat. Lárnakában viszont egyszerűen nyoma veszett. Óvatosnak kell lenni, nagy ribilliót nem csinálhatunk, mert ha kiderülne az akció, rettentően kínos magyarázkodásba kéne kezdenünk, ami nem vetne túl jó fényt a titkosszolgálat becsületesség szempontjából amúgy is megtépázott nimbuszára.

– És az idős nő, az állítólagos nagyanyám, tud már róla, hogy mostanra bottal üthetitek a kép nyomát?

– Még nem. De a nagyobb baj, hogy így a jegyzék sem lesz az enyém. Persze akkor is lett ennek az egész ügynek egy fontos eredménye, ha szabad ezt így mondanom, ami viszont boldoggá tesz, ha lesz kép, ha nem, ha megkapom azt a jegyzéket, ha nem. Igazából már mindegy is, az egész ügy, úgy, ahogy van, nem érdekel!

– És mi lenne az az eredmény?

– Bevallom, azt a feltételt szabtam neki, hogy ha megkapja a képet, hallgatnia kell, te nem tudhatod meg az igazságot. Ne kérdezd, hogy miért mondtam ezt akkor. Talán a régi

beidegződések miatt. Vagy más miatt. Nem tudom. Szégyelltem volna magam előtted. Féltem a lelepleződéstől, féltettelek téged, féltettem anyádat. Úgy véltem, ezzel magunkat óvtam volna! Jobban belegondolva, most már nem is tudom, hogy mitől.

– Ó! És beleegyezett?

– Látszólag igen. De soha, semmiben nem lehetünk biztosak. Kilátásba helyezte, hogy ha nem lesz kép, amellett, hogy nem kapom meg a jegyzéket, a tudomásodra hozza a történetedet.

– Megzsarolt. Nem valami szép dolog! És te? Tudva, hogy elveszett a kép, begyulladtál, és úgy döntöttél, hogy inkább tőletek tudjam meg az igazat?

– Igen, így történt.

– Hát, ez szép.

– De biztosíthatlak…

– Meg sem fordult a fejemben – vágott a mondandójába Carla –, hogy szemrehányást tegyek nektek, apa!

– Köszönöm. És az a furcsa, hogy most mégis örülök, hogy így történt.

– Hidd el, apa, én is. És szerintem anya is. Ugye? – fordult Dina felé.

– Talán soha nem tudtunk még ennyire őszinték lenni egymással. Ennyire nyíltak az érzelmeinkben. Igen! És, hogy ezt meg tudtuk tenni, az azt jelenti, Joel, hogy mi ketten jól csináltunk mindent! És ettől a tudattól lettem most igazán boldog.

– Elgondolkodtató, nem? – révedt el Carla.

– Micsoda, kislányom? – kérdezte Dina.

Carla vontatottan szólalt meg.

– Hogy mekkora hatalma lehet annak a képnek! Még hozzánk is elért az ereje! Egybehívja a széthulló családot.

Joel eltöprengett azon, amit Carla mondott. Gyakorlati ember lévén nem egészen értette, vajon mire is gondolhatott.

– Valóban fura egy ügy, annyit mondhatok – szólalt meg valamivel később. – Tudod, az is felmerült bennem, hátha annak a brit festőnek a keze van a dologban. Londonban nem tudták kihallgatni, és pont az a gyanús benne, hogy meglépett. Remélem, a saját kiállítására azért eljön, de ahogy izraeli felségterületre ér a

gépe vagy a hajója, lekapcsoltatom, és kezelésbe vesszük!

– A képei háta mögé rejtve hozták be a kábítószert.

– Igen. Olvastam a jelentést – fűzte hozzá a tábornok.

– És ezen az ügyön dolgozom éppen – tette hozzá Carla. – Amúgy azzal a festővel én is szívesen elbeszélgetnék. Bár annyira ostoba nem lehet, hogy a saját képei hátuljára ragasztatja fel a csomagokat! Szerintem pont ezért kihúzhatjuk a gyanúsítottak listájáról.

– A kábítószer tekintetében mindenképpen. A della Francesca már más dolog.

– Amúgy pont most fejeztem be az egyik bandatag kihallgatását. Szegény flótás, ha valami köze lett volna neki vagy a kábítószer-szállítmánynak ehhez a festőhöz, elmondta volna, ebben biztos lehetsz, apa.

– Nahát! – szólalt meg Dina. – Ma történt meg először, hogy ti ketten a munkátokról beszéltetek egymással. Ráadásul előttem. Nem tilos ez, kedves titkosszolgálatosok?

– De, az! – felelték egyszerre mindketten.

– Enélkül azonban – folytatta Joel – nem törhettük volna fel a mi titkunkról sem a zárópecsétet.

Már bőven elmúlt éjfél, mire Dina és Joel végre ágyba kerültek. Szótlanul feküdtek egymás kezét simogatva, s a nyitott ablakon át hallgatták az éjszaka puha csendjében a pálmák leveleit, ahogy lágy nesszel táncra perdültek a meg-megélénkülő szélben.

– Azt nem akartad neki elmondani? – szólalt meg halkan Dina.

– Nem.

– Miért? Nem lett volna jobb, ha egyszerre tud meg mindent?

– Nem tudom. Nem is gondoltam erre. Csak az járt végig a fejemben, hogy el ne veszítsük a gyermekünket.

– Volt rá esélyünk?

– Utólag ki merem jelenteni, hogy nem. Carla bebizonyította, hogy mennyire szeret minket. Ahogy mi is őt. Igen, Dina, megint igazad lett. És újra boldog lettem ettől. Valamit jól csináltunk.

– Ó, Joel, mindketten megtettük, ami csak tőlünk telt. Csodálatos férj vagy, és nagyszerű apa. Az életem ajándéka, hogy melletted élhetek.

– Drágám, ezek az én szavaim!

– Látod? És rám is ugyanúgy igazak.

– Most majd nyilván kíváncsi lesz, ki volt az igazi anyja. Meg az apja. Ez nehéz terheket fog ráróni.

– Talán igazad van. Rosszabb lenne, ha azt is tudná, hogy elszakították a testvérétől – mondta Dina. – Bár az ikrek sokféle képességgel rendelkeznek. Belülről érzik egymást. És tudattalanul is tudnak a másikról.

– KAPHATNÉK MÉG EGY DZSÚZT? – fordult Andy a légi utaskísérőhöz.

– Természetesen, még igen. Húsz perc múlva érkezünk Tel-Avivba. Azt mondja a kapitány, hogy gyönyörű, napos idő fogad majd bennünket!

– Végre! Az elmúlt néhány napban Budapesten is csak zuhogott. Mint otthon, Londonban. Most már fele királyságomat adnám egy kis napfényért!

– Elhiszem. Parancsoljon!

– Köszönöm – mondta Andy, és átvette a poharat.

Nem is gondolta volna, milyen jól tud esni az embernek pár nap semmittevés. Budapesten csak céltalanul bolyongott a városban, nem zavarta túlságosan az eső, hozzászokott a hazájában. Volt ideje átgondolni mindazt, ami az elmúlt időben történt.

Andy minden porcikájával szerette Briant. Féltette, és aggódott érte, s legszívesebben egyetlen pillanatra sem engedte volna magától távol, mert tudta, hogy vonzza a bajt. De azzal is tisztában volt, hogy ha meg akarja tartani, el kell engednie. Brian büszke volt, álmodozó, és haragudott a valóságra, ha az nem értette meg az álmait. Andy emlékezett, egyszer azt mondta az anyja, hogy mindenkit szán valamire az élet, de hogy mégsem kell félni, mert kapunk hozzá valamennyi szabadságot is. Azonban a lényeg, hogy a sorsunk szabta kereteket nem rúghatjuk fel. Ha ezzel megpróbálkozunk, a kitörés jutalma kemény lecke lesz.

Brian vágyta az elismerést, a sikert és a gazdagságot. Azt mondta, ez az egyedüli célja. Andy sokszor magyarázta neki, hogy ezek közül egyet sem lehet célnak tekinteni, mert ezek mind következmények. Mégpedig a hosszú, fáradságos tanulás és munka következményei. Brian persze vitatkozott ezzel, mondván, hogy mi van azokkal, akik például nyertek, örököltek, vagy valamilyen más

módon jutottak hozzá a gazdagsághoz, s ezáltal a sikerhez is. Andy viszont közölte vele, hogy ő sosem becsülte alá a szerencse szerepét az életben, mert tagadhatatlan, hogy anélkül, ha nem is lehetetlen, de sokkal nehezebb. És bizonyára vannak, akiknek ezúton vagy máshogy sikerült. Azonban legtöbbje azoknak, akik így jutottak pénzhez, rendre el is bukták, mert nem becsülték, és azt se tudták, mihez kezdjenek vele.

Mert a gazdagságot ugyanúgy szokni kell, mint a szegénységet. Aki szegény volt egész életében, hiába lesz egyszercsak bármennyire gazdag, nem tud majd vele mit kezdeni, és a szerencséje boldogtalanságba fullad. Aki pedig egész életében gazdag volt, és akár a saját hibájából, akár a körülmények áldozataként elszegényedik, a változást soha nem tudja majd elfogadni. Legfeljebb túlélni, ha erős. De rendszerint azt sem.

Brian ezt nem akarta elhinni, és felrótta neki, hogy Andy így csak mindentől elveszi a kedvét. Andy bizonygatta, hogy ez távol áll tőle, azt azonban meg kell értenie, hogy a tapasztalatok hangját nehéz magában elnyomni, és jobb idejében ráébredni, hogy az ábrándozás csak fájdalmakat szül. A valóságot semmiben figyelembe nem vevő vágyakozás pedig szintén. És ha az ember egy kicsit is szereti magát, nem tesz az ígéretek földjén – az önkínzás álmokból, ábrándokból és vágyakból megalkotott hármasfogatán – hosszú kirándulást.

Gondolataiból a földet érő kerekek robaja zökkentette ki. A gép a parkolóhelyére állt. Az utasok felugráltak az üléseikről, mindenki a csomagjai után kutatott, a fedélzet olyanná vált, mint egy felbolydult méhkas. Az első ajtót kinyitották, és belépett két öltönyös férfi. Váltottak néhány szót a vezető légiutaskísérővel, majd félreálltak, és a nő leakasztotta a mikrofont.

– Kérjük Andy Benson-Collins nevű utasunkat, hogy fáradjon az első ajtóhoz. A gépből való kiszállást csak ezután tudjuk elkezdeni. Andy Benson-Collins nevű utasunkat kérjük, fáradjon az első ajtóhoz. A többi kedves utasunkat pedig kérjük, hogy tegyék szabaddá a közlekedő útvonalat. Köszönjük!

Andy előrevergődött. A két férfi bemutatkozott, majd elkérték az útlevelét, aztán maguknál tartották. Közölték, hogy tanúként

fogják meghallgatni, és felszólították, hogy adja át a telefonját. Andy közölte, hogy nincs neki.

Az autóban megpróbálta megtudni, miről van szó. Semmilyen értelmes választ nem kapott. Valószínűsítette, hogy Briannel lehet kapcsolatban a beszállítása.

A titkosszolgálati kihallgatószobában minden perc egy órának tűnt. A csomagjait elvették, kapott egy üveg vizet, és közölték vele, hogy várakozzék türelemmel. Megpróbált nem gondolni Brianre. Nem töprengett. Nem akarta kitalálni, hogy mi fog történni. Nem formálgatta magában a lehetséges válaszokat az elképzelt kérdésekre. Egyszerűen csak várt. Tudta, hogy minden mozdulatát figyelik.

Az ajtó kinyílt, és egy középkorú férfi lépett a helyiségbe, dossziéval a hóna alatt. Leült, és megmondta a nevét. De arról még mindig nem ejtett egy szót sem, hogy Andyt miért kísérték be. Csendben nézték egymást.

– Meg sem kérdezi, miért van itt? – szólalt meg a tiszt egy kis szünet után.

– Nem.

– Tudja?

– Nem. Honnan tudnám?

– Akkor nem is érdekli?

– Ezt nem tudhatom.

– Furcsa.

– Igen? Szerintem meg nem.

– Miért?

– Mert nyilván el fogják mondani.

– Gondolja?

– Hát valamit mondaniuk kell! Vagy majd a kérdéseikből rájövök, mit akarnak tőlem.

– Miért Budapestről jött?

– Hogy érti? Honnan kellett volna jönnöm?

– Londonból. Ahogy tervezte.

– Ó, maguk tudják, hogy én hogy terveztem? De jó! Mert én

egyáltalán nem voltam biztos benne.

– Nem? Miért?

– Mert fáradt vagyok. Úgy döntöttem, kell pár nap szabadság, és egy másik környezet. Ahol senki nem ismer, és én sem ismerek senkit. Gondolom, a következő kérdése az lesz, miért pont Budapest.

– Így van.

– Hallottam korábban Budapestről. És valóban nagyon szép város. Kedvesek ott az emberek, meg jókat lehet mindenfelé enni. Maga járt már ott?

– Nem.

– Menjen el. Megéri!

– Néhány napon belül itt nyílik kiállítása.

– Igen, a nemzetközi turnénk második állomása Tel-Aviv.

– Mi volt a konkrét oka, hogy a képeit hajóval hozatták?

– Nos, erről azt hiszem, inkább a menedzsmentemet kellene faggatnia. De ki lehet következtetni. A szállítás ára, a munkák nagy mérete és a kapcsolatrendszer.

– Ez utóbbin mit ért?

– A támogatóinkat. De, mint mondtam, erről bővebbet a szervezők tudnának önnek mondani.

– Értem.

– Hány képet állítanak ki?

– Negyvenhatot.

– A szállítóleveleken negyvenhét szerepel.

– Fogalmam sincs, miért.

– Mégis?

– Nem tudom. Elírhatták.

– Mennyit érnek a képei?

– Azt gondolom, elég sokat. Változó. De erről inkább…

– …a menedzserét kérdezzük.

– Pontosan.

– Mikor értesült róla?

– Miről?

– A lárnakai incidensről.

– Milyen lárnakai incidensről? Nem értem. Mivel

kapcsolatban?

– A képeivel kapcsolatban.

– Ez valami tévedés lesz.

– Miért?

– Hogy jön ide Lárnaka? A képeket Rómából szállították Tel-Avivba.

– Az a hajó menetrendszerűen megáll Lárnakában is.

– Igen? Ezt nem tudtam.

A vizsgálótiszt elővett egy fényképet a dossziéjából, és Andy elé tette.

– Megnézné?

– Meg. De miért? – kérdezte, majd levette a szemüvegét, és mielőtt a képet szemügyre vette volna, ránézett a férfira. A férfi arcán meglepetés és enyhe döbbenet tükröződött.

– Ilyen ijesztő volnék?

– Nem, nem dehogy. Csak…

– Csak?

– Hirtelen emlékeztetett valakire.

– Értem.

– Nos?

– Mi az, hogy nos?

– Nyilván tudja, mi van a képen.

– Tudom. Művészettörténész vagyok. Ez nagy valószínűséggel egy della Francesca. Csak azt nem értem, hogy hogy jön ez ide? Mit akar ezzel?

– Nyilván tudja, hogy hol van ez a kép.

– Honnan tudnám? Se nem lexikon, se nem enciklopédia a fejem. Korai reneszánsz kép. Piero della Francesca az itáliai quattrocento festészetének egyik mestere. De nem jut eszembe a mű címe. És vélhetőleg valahol Olaszországban állították ki, Uffizi, Pezzoli, ilyesmi helyeken. Vagy Franciaországban, a Louvre-ban. Ha még megvan egyáltalán.

– Hát ez az. Ugyanis nincs meg.

– Á, szóval ezt keresik! Ha mondják, hogy szakértő kell, felkészülök belőle.

– Köszönjük, de vannak szakértőink.

– Akkor? Még mindig nem értem, mit szeretnének tőlem.

– Rendben van. Azt hiszem, végeztünk is. A munkatársaim visszahozzák a csomagjait, és átadják a beszélgetésünkről készült jegyzőkönyvet. Kérem, írja majd alá! Köszönöm, hogy válaszolt a kérdéseimre – mondta a tiszt, felállt, és kezet nyújtott.

Andy igyekezett közömbös maradni. Azonban a fejében zakatoltak a gondolatai. Az ő képei, a hajó meg a „lárnakai incidens", amiről végül nem derült ki, hogy az mi is volt, aztán a della Francesca, ami nincs meg… meg az, hogy eggyel több kép szerepel a szállítólevélen…

Hát jó. Engem akart kihallgatni, aztán én tudtam meg végül tőle valamit, gondolta, és majdnem felnevetett. Elhatározta, hogy a szállodájában ezt az egészet még egyszer tiszta fejjel átgondolja. Egyúttal remélte, hogy a tudtán kívül nem valamilyen műkincslopási ügybe keveredett.

Na, az aztán jó kis buli lenne! A British Musem régészeként! Csinos kis történetet tudna belőle kanyarítani a sajtó. Mintha nem lenne elég, ami amúgy is van, kiáltott fel magában.

Mindenesetre abban már most biztos volt, hogy felhívja Londonban az apját, és mindezekről tájékoztatni fogja. William Benson-Collins mindig is szerette magát Andy ügyeibe beleásni. A mániája volt, hogy jó ügyvéd meg összeköttetések nélkül az ember ne tegyen egy lépést se.

A vizsgálótiszt telefonon jelentett a tábornoknak. Elmondta, hogy véleménye szerint Andy Benson-Collins vagy profi, vagy valóban nem tudhat az egészről semmit. A várakozás alatt sem volt ideges, teljesen higgadt tudott maradni. A szenzorok végig mérték, a légzése egész idő alatt nyugodt és egyenletes volt, és a della Francesca látványának a hatása sem volt értékelhető.

– Rendben van. Mindenesetre maradjanak rajta. Azt is tudni akarom, hogy mikor ment a vécére.

– Értettem, tábornok úr!

– És jelentsenek róla párhuzamosan a kábítószereseknek is.
– Carla Lewinson főhadnagynak, uram?
– Igen. Neki.

– ANDY! CSAKHOGY ITT VAGY VÉGRE – ugrott a szálloda halljában Marie-Anne a nyakába. – Hol voltál? Christinával kék-zöldre aggódtuk magunkat miattad! Nem is telefonáltál, nem is üzentél, hívtunk, de azt mondja be egy hang, hogy ez a szám nem is létezik! A szüleidet is azonnal fel kell hívnod!

– A szüleimet?

– Igen! Mégis mit gondoltál, őket ki fogjuk hagyni az utánad való kutatásból? Egyetértettem vele, amikor Christina azt mondta, hogy itt most már nincsen mese, meg kell őket is kérdeznünk, hátha tudnak valamit.

– Amúgy is fel akartam hívni apámat. Bevittek a repülőtérről a titkosszolgálatra. Még mindig nem tudom összerakni magamban, hogy miért. Egy reneszánsz képről kérdezgettek. Meg hogy miért hajóval jöttek a képeim, aztán hogy mit tudok egy bizonyos lárnakai incidensről. Nem is értettem, hogy mit akarnak tőlem!

– Te nem is tudod?

– Mit? Honnan tudnék bármit is? Telefonom nincs, most jöttem Budapestről. Magyarul nem beszélek.

– Te jó ég!

– Miért, mi van?

– Pár nappal ezelőtt érkeztünk Christinával, hogy mindent alaposan elő tudjunk készíteni. Amikor viszont kimentünk a helyszínre, közölték velünk, hogy pillanatnyilag csak huszonhárom kép érkezett meg, a többit Lárnakában ellopták.

– Micsoda?

– Jól hallod!

– Ellopták az én képeimet? Már itt tartanék? És egyszerre a kiállítási anyag felét? Biztosan nem értettetek valamit félre? Mert itt valami nagyon nem stimmel!

– Hogy lehet azt félreérteni, hogy negyvenhat helyett huszonhárom jött meg? Meg azt, hogy sajnáljuk, a többit ellopták?

– Ezen semmit. Valóban.

– Nézd, itt mindenki vagy ködösít, vagy hallgat, vagy mellébeszél. Ember legyen a talpán, aki már el tud igazodni. Az viszont tény, hogy a kiállítás két nap múlva nyílik a nemzetközi szaksajtó részvételével, és egyelőre csak huszonhárom képpel gazdálkodhatunk. Christina már a haját tépi.

– Elnézve ezt a ködben szurkálást, azt hiszem, én is mindjárt azt fogom!

– Ne tedd! Jól áll, hogy hosszabb! És a színe is, hogy világosabbra festette a fodrásznőd egy kicsivel. Szóval semmi többet nem tudunk. A képekről egyáltalán semmi információnk nincs. Bár ha a menedzser szól most belőlem, ennél jobb reklám nem kell! Át is nézem én azt az árkatalógust! Úgy vélem, ez az ügy egy ötszörös szorzót azonnal lehetővé tesz a számunkra.

– Na, de álljon meg a harci szekér! És az én elveszett munkámat nem is sajnáljuk? Mennyit dolgoztam azokon a képeken!

– Pont ezért a szorzó. Hogy most kifizessék majd azokat is!

– Te aztán mindenből hasznot húzol, igaz?

– Sajnálom. A véremben van.

Andy szinte bénultan vonszolta magát a szobájáig. Lerogyott az ágy szélére, kibújt a cipőjéből, megmasszírozta a lábujjait, és közben bambán nézett maga elé. Maga sem tudta eldönteni, hogy ezt álmodja, vagy tényleg vele történnek meg az események. Mindemellett továbbra is nyugtalanította, hogy Brianről semmi híre sincs.

Felállt, kinyitotta a minibár hűtőjét, és töltött magának egy italt. Egyszerre megitta. Aztán ahogy letette a poharát, gyorsan vissza is húzta a cipőjét, és sietve távozott.

A tenger felől hűvös szél támadt. Andy észre sem vette, hogy fázik. A kávézókat és a bárokat vizslatta, hol találhatna egy szabad gépet. Végül a tengerparti sétány keresztutcájánál, a sarkon, ráakadt egy

arab teázóra. Bement, kért egy jázminteát, és leült a szabad géphez. Körülnézett. A szomszéd asztalnál egy idősebb nő ült, meg egy fiú, az ajtótól nem messze egy fiatal pár csókolózott. Belekortyolt a teájába, és bejelentkezett a szerverre. Beütötte a kódot.

Egy üzenete érkezett. Kinyitotta, és mohón falni kezdte a szavakat:

Drágám, nem vesztem el. Már Lárnakában vagyok. Hamarosan látjuk egymást Tel-Avivban.

Andy izgatottságában majdnem nyitva felejtette a gépet. Úgy érezte, azonnal levegőre van szüksége. Most aztán végképp nem értett az egészből semmit. Brian mit keres Lárnakában? Üdül? Egészen idáig úgy tudta, hogy Amerikában van. Arról meg szó sem volt, hogy utánajön Tel-Avivba. És mi az összefüggés a képek eltűnése, és az ő ott-tartózkodása között? Egy pillanat alatt belefájdult a feje, ahogy végiggondolta.

Brian tudta, hogy a képeit mikor, hova szállítják. De miért lopná, vagy lopatná el őket? Ez teljesen érthetetlen volna! És ekkor hirtelen eszébe jutott a della Francesca. És az eltérő darabszámok a szállítólevélen. Meg az, hogy akkor ezért törtek be hozzá a titkosszolgálattól, és itt ezért hallgatták ki. A mozaikok összeálltak.

– Úristen! Hát persze! – kiáltott fel. A rémület járta át. Ha ebben Brian részt vett, márpedig nagyon úgy tűnik, hogy igen, akkor baromi nagy veszélyben van, gondolta kétségbeesetten. A nemzetközi műkincsmaffia pedig nem hagy maga után nyomot. Élő embert meg pláne! A kép értéke valószínűleg felbecsülhetetlen, így megéri tisztára takarítani a terepet. Istenem, hogy lehetett ilyen tökkelütött! Legalább beavatott volna, és akkor lebeszélhetem. Nyilván ezért nem tette. Ezt el kell mondanom apának! Most segítenie kell!

Visszarohant a teázóba. A pár még mindig az ajtóban enyelgett. Aprót váltott, és megtudakolta, honnan tud a közelben telefonálni. Két utcával arrébb végre megtalálta a fülkét.

– Halló! Apa?

– Andy! Csakhogy hívsz! Rendben vagy? Hol vagy egyáltalán? Anya már félholt az idegességtől!

– Apa, betörtek hozzám a titkosszolgálattól. El kellett menekülnöm. Nem hívhattalak.

– Hogy mi történt? Belekeveredtél valamibe?

– Nem! Akkor még én sem tudtam, hogy mi történt. Azt hittem, Brian miatt van valami.

– És nem őmiatta van?

– De. Csak nem az, amire gondoltam. Most raktam össze magamban a szálakat. Szerintem nagyon nagy bajban van. Segítened kell!

Andy részletesen elmondott mindent, amiről tudomást szerzett vagy kikövetkeztetett. Elmondta, hogy Brian utoljára Lárnakából írt üzenetet neki, és hogy Tel-Avivba készül.

– És én mit tehetek?

– Nem tudom, apa, kérlek, találj ki valamit! Ha úgy van, ahogy feltételezem, az órái meg vannak számlálva. Meg kellene találni őt valahogy!

– Tudod, az a baj, hogy ügyvéd vagyok, nem pedig látnok.

– Jaj, apa, hogy van most kedved ezzel viccelődni! Tudom, mi vagy! De azt is tudom, hogy aki számíthat vagy tehet valamit ebben az ügyben, a tenyeredből eszik.

– Sokat gondolsz rólam.

– Nem hinném. Azonkívül mit gondoljon egy gyerek az apjáról? Csak azt, hogy mindenható, nem?

– Harminckét éves az a gyerek.

– Az mindegy. Én hatvanévesen is a te gyereked leszek. Apa, kérlek!

– Ez igaz.

– Apa, kérlek!

– Rendben van. Megteszem, ami tőlem telik. De ezt amúgy is tudod.

– Tudom. És köszönöm! Holnap hívlak!

Joel Lewinson és Carla Lewinson telefonja egyszerre jelzett üzenetet. Jelentették nekik, hogy Andy Benson-Collins este, miután hazatért, újból elhagyta a szállodáját. A Balam-erg

teázóban megnézett valamit az ottani számítógépen, az azonosítások már folyamatban vannak.

Utána egy nyilvános fülkéből Angliába telefonált, és egy ipswichi számot hívott, amely az apjáé, bizonyos William Benson-Collinsé, aki az egyik legbefolyásosabb ügyvéd Londonban.

A beszélgetést viszont nem hallgatták le.

– Jó estét, apa!

– Szervusz, kicsim! Mi újság?

– Gondolom, te is megkaptad az üzenetet.

– A festővel kapcsolatban?

– Igen. De most nem is ezért hívlak.

– Hanem?

– Eszembe jutott valami.

– Mondd!

– Tudod, tegnap este a vacsoránál meséltél arról a képről, ami az én állítólagos nagyanyámé volt.

– Igen. Egy della Francesca.

– Ezt nem mondtad. Vagy igen? Mindegy, nem is ez a lényeg. Hanem az, hogy amikor Lárnakában voltam, és jelentést tettek nekem a bűntényről, említették, hogy az ottani rendőrségnek van valamilyen információja egy antik képről, amiről tudják, hogy elszállították a helyszínről egy műkereskedőhöz.

– Nem emlékszel, milyen képet mondtak?

– Lehet, hogy mondták a festő nevét, vagy a kép címét, de erre már nem emlékszem, viszont egy perc alatt meg lehet tudni.

– Persze, csak megkérdeztem.

– Talán van valami összefüggés a della Francesca eltűnése, és a jelentésben elmondottak között.

– Te egy tündér vagy, Carla! Köszönöm, hogy szóltál róla.

– Az igazság az, hogy a bandára összpontosítottam. De ebből is látszik, hogy nem lehet figyelmen kívül hagyni semmit sem.

– Ahogy leraktuk, máris intézkedem.

– Sok sikert, apa!

Hajnalban az izraeli titkosszolgálat házkutatást tartott Demetrisznél. A képet sajnos nem találták meg. Azonban viszonylag rövid idő alatt sikerült rávenni, hogy működjön együtt a kép felkutatására átvezényelt emberekkel.

Miután egy közeli jachton sértetlenül megtalálták a képet, az orgazdát és a másik férfit átadták a hatóságoknak. Joel utasításba adta, hogy a festményt tegyék vissza Andy Benson-Collins zár alá helyezett képei közé, és azonnal indítsák útnak a szállítmányt Tel-Avivba.

MÉG SÖTÉT VOLT, amikor Louisa szeme kipattant, de úgy érezte, eleget aludt. Alig bírta türtőztetni az izgalmát. Reggel felhívta Zarah-t, hogy a megbeszéltnél korábban menne hozzá.

– Gyere, várlak! Mikor jössz?

– Arra gondoltam, hogy nemsokára. Tudom, hogy még csak fél hét van, és tizenegyre megyünk, de…

– Louisa, ne szabadkozz! Gyere nyugodtan, már én is régen felkeltem! – szakította félbe. – Nem is kellene emiatt szólnod!

– Köszönöm, csak nem akartalak bejelentés nélkül zavarni.

– Váratlanul is jöhetsz, amikor csak akarsz! Megvárlak a kávéval. Mikorra készülsz el?

– Az igazság az, hogy már egy órája készen vagyok!

– Na, akkor indulj! Én pedig felteszem a vizet!

Azon az éjjelen Zarah is sokszor felébredt. Tegnap, amikor a tábornok felhívta, és közölte vele, hogy a festményt hajóra rakták, és úton van Tel-Aviv felé, valósággal belerendült. Az emlékei a gyerekkoráról és a szülői házról nagyon elmosódtak a hosszú évtizedek alatt, és sokáig segítette is, hogy életlenedjen a kép, mert fájt rágondolni – aztán mire észbe kapott, hogy nemcsak az tűnik el a szeme elől, amitől szabadulni szeretne, hanem az is, amit megtartana, már késő volt. Az idő köddé vált a tudatában. Egy-egy apró villanás maradt csupán, amit magában felidézhetett. Főleg ezért lepte meg, hogy mégis remegve várja az újbóli találkozást, és hogy igyekszik minden erejét beleadva, hogy a régmúlt pillanatait ismét a fényre csalogassa a sötétből.

Fekete, egyszerű ruhát vett fel, egy gyöngysorral. Szinte kettétört, annyira vékonynak hatott. Ünneplőbe öltözött, és a lelkét is abba öltöztette, ahogyan egykor a fényképezéshez is. A gondolataiban az anyja, az apja és a testvérei mind körülvették, és ő még most is gyerek volt, nyolcvanévesen, a sok felnőtt oldalán.

Nem érzett elégtételt, hogy megkerült a kép; ilyesmire nem is vágyott soha, és ha nem látja meg azt a tudósítást, talán az eszébe sem jut. Pedig az a kép egyszeriben visszaadta az egykor elvesztett családját. A várakozás örömteli izgalma járta át, a viszontlátás reményével. Különös boldogság volt ez neki, egyedüli élőként a holtak között.

De az élőket mégsem tudja visszaadni – gondolta szomorúan Zarah, és állandóan Carla járt a fejében. Az ő vére, a lányáé, akinek a halálát talán soha nem lesz képes magának megbocsátani; amíg csak dobban a szíve, marni fogja a bűntudat, amiért élete legnehezebb időszakában magára hagyta.

Vajon Jozefa megbocsátott-e neki? Vagy a halála óráján megátkozta a bűneiért, hogy többé ne láthassa a gyermekeit? Hatalmába kerítette a szörnyű feltételezés: ezért hitt hiába benne, hogy egyszer eljöhet a perc! Aztán egy varázslatos pillanatig mégis úgy tűnt, a megbánás megtörte az átkot, és kegyes lesz hozzá az élet. Csakhogy, amit adott a jobb kezével, el is vette a ballal. Mert most hasztalan áll itt az előtt, amire mindig is vágyott, hogy végre megtalálja és megismerje őt! Köti a tábornoknak tett ígérete, mely szerint Carla tőle nem tudhatja meg az igazat. De felrúghatja-e? Megszegheti-e a szavát? Vajon a saját, pillanatnyi vagy pár évnyi boldogságáért joga van-e tönkretenni másokét? Lehet-e önző, mondván, hogy ő is csak egyszer él?

Amióta tudta, hogy Carla létezik, ezek a kérdések egyetlen percre sem hagyták nyugodni. Az út, amit bejárt, megtanította őt lemondani. Ezerszer inkább választotta a belenyugvást a megváltoztathatatlanba, mintsem hogy kényszerrel törődjön bele a sorsába. Örült, hogy legalább egyszer láthatta, és ennyi még megengedtetett neki.

Louisa megérkezett. Zarah levette a tűzhelyről, és kitöltötte a kávét.

– Micsoda nap! Nem igaz? – szólalt meg az első korty után lelkendezve Louisa. – Köszönöm, hogy magaddal viszel. Mindjárt elájulok az izgalomtól!

– Látom! Hidd el, én sem fogtam még fel, hogy mi előtt állunk.

– Teljes a siker! Elértük, amit szerettünk volna!

– Azért nem egészen.

Louisa kezében megállt a csésze, Zarah-ra nézett, és elgondolkodott.

– Carlára gondolsz, ugye?

– Igen.

– Talán meg lehetne beszélni, hogy…

– Nem, Louisa, ígéretet tettem.

– Tudom. Ismerlek.

– Tegnap, amikor a tábornok felhívott, és közölte velem, hogy a kép úton van, nem is tudom, hogy valójában örültem-e a hírnek.

– Miért?

– Mert hetven évig nem hiányzott az a kép nekem. De az unokáim igen! Mindvégig, és nem múlt el nap, hogy ne gondoltam volna rájuk. S most épp ez a kép az akadálya annak, hogy beteljesüljön az álmom. Azt hiszem, nem bántam volna, ha ez a festmény soha nem kerül elő. A jegyzéket pedig így is, úgy is átadtam volna. Ostobaság volt részemről az egész. Nagyon sajnálom.

– Én azért szóba fogom ezt hozni, mert…

– Nem, Louisa, kérem, hogy ne tedd meg. Az ember nem változtathatja meg, amire a szavát adta, csak azért, mert a pillanatnyi érdekei azt kívánják.

– Sajnálom. Én csak arra gondoltam…

– Köszönöm, hogy együtt érzel velem. De nem tehetünk mást, ezt kívánja a becsület.

A tábornok szolgálati kocsija pontosan érkezett értük. Már a kapuban álltak, szótlanul egymás mellett, ahogyan az egész utat is megtették. A bejáratnál nem kérték az igazolványaikat, az ügyeletes egyenesen a második emeletre kísérte őket. Joel Lewinson a lift előtt várt rájuk.

– Nem a szobámba megyünk – mondta az egyenesen arra kanyarodó Louisának. – A tárgyalóba. Erre, balra van.

A titkárnő a folyosón várakozott, és kinyitotta előttük az ajtót.

A tárgyaló ablakai a tengerre néztek. A kobaltkék bevonatú ablakokon felhőtlen ég tükröződött vissza, a széles üvegasztal akadály nélkül engedte át magán a végtelen kékség látványát. A belső sarokban fehér vászonnal letakarva állt az előkészített kép. Zarah benyúlt a táskájába, és kivette a becsomagolt könyvet.

– Elhoztam. És nem viszek el cserébe semmit. Köszönöm, amit értem tett.

– Azt nem mondom, hogy szóra sem érdemes – nevette el magát a tábornok. – De a lényeg, hogy itt van. És ha már itt van, talán könnyebben megtehetünk bizonyos lépéseket a tulajdoni helyzetének a tisztázására. Ugyanis most már mi vagyunk alkupozícióban. Még ha kicsit furcsán is jutottunk bele – mondta vigyorogva. – Azt viszont hogy értette, hogy cserébe nem visz el semmit?

– Szeretném, ha a képet önök őriznék meg. Persze, ha van erre mód vagy valamilyen lehetőség.

– Természetesen találunk rá, ha így óhajtja. De miért?

– Nálam nem lenne biztonságban, mivel a helyzete nem tisztázódott. Idő kérdése, hogy elvezessenek hozzám a szálak. Ez az észszerű magyarázata. És van egy érzelmi is.

– Mely szerint?

– Hogy bár örülök a képnek, de van, aminek jobban örülnék. Ugyanakkor vigasztal a tudat, hogy gondoskodni tudtam a családtagjaimról.

– Értem. Akkor megmutatnám – mondta a tábornok, és felállt az asztaltól.

– Kérem, ne! Talán majd egyszer máskor. Most úgy érzem, elég időt töltöttem a múlttal.

Louisa hallgatott. Sokáig nem mert megszólalni. Legszívesebben azonnal elmondta volna, mi bántja Zarah-t, de belátta, hogy nem teheti.

– Az igazat megvallva, azt gondoltam, boldog lesz, hogy sikerrel jártunk – szólalt meg a tábornok.

– Az vagyok. De, mint tudja, sokféle boldogság létezik. Ahogy van maradéktalan is. Ebből számomra az életem során kevés jutott. Bizonyára én tehetek róla. De nem lehetek hálátlan, hiszen

élek, és amíg élek, bizakodhatom.

Louisa vett egy nagy levegőt. Szándékosan nem nézett semerre, inkább becsukta a szemét, és elfordult. Aztán váratlanul megszólalt. Egyetlen szót mondott ki.

– Carla.

Zarah felkapta a fejét. Előbb Louisa felé nézett, meglehetősen szigorúan, aztán a tábornokra pillantott, és kinyitotta a száját.

– Én…

– Várjon! – mondta a tábornok, majd felállt, és az ajtóhoz ment. A titkárnője még mindig kint várakozott, valamit súgott neki, aztán újra Zarah felé fordult.

– Köszönöm, hogy hajlandó megtartani, amit ígért. Azt, hogy Carla soha nem tudhatja meg az igazat.

– A szavamat adtam.

– Őszintén meghajolok az ön ereje előtt.

– Megtisztel vele.

– Azonban önnek vannak jogai. És ezektől mi semmilyen kikényszerített ígérettel sem foszthatjuk meg. Joga van az unokájához és joga van a boldogságához. Már mindent megbeszéltem a feleségemmel.

Az ajtón halk kopogás hallatszott. Kinyílt, és Dina Lewinson lépett a tárgyalóba. Sötét ruhát viselt, őszbeforduló haját kontyba tekerte. Magas és elegáns volt, ahogy a kezét előrenyújtotta.

– Őszintén szólva, alig vártam, hogy megismerhessem – mondta Zarah-nak kedvesen.

– Köszönöm, én is örülök, hogy találkoztunk.

– A férjemmel arra gondoltunk, jobb, ha mi beszélünk először. Carla már mindenről tud.

– Hogyan? – kérdezte megilletődve Zarah. – Ez hogy lehetséges?

– Joellel mindent elmondtunk neki.

– És hogy fogadta?

– Megértett minket. Amiért elhallgattuk előle is az igazat.

– És ön hajlik meg az én erőm előtt, tábornok? – kérdezett vissza Zarah.

– Ez inkább a mi gyengeségünk volt, hogy hazudtunk – felelte

a tábornok.

– Carlának?

– Nem csak. A családunknak, és ezáltal mindenkinek.

– Nekem nem lehetett gyerekem – vette át a szót Dina. – Az apósom és az anyósom azt akarta, hogy Joel emiatt vessen véget a házasságunknak.

– Nem veszthettem el Dinát! – vette át a szót indulatosan a tábornok. – Ő volt az életem értelme. Ahogy ma is! Én nem akartam másik asszonyt.

– És ekkor találtak rá az unokámra.

– Igen. És nem tehettünk mást. Elítél minket ezért?

– Ó, istenem, hova gondol? Elítélném önöket azért, mert őszintén szerettek?

Dina szeme megtelt könnyel.

– Köszönöm – suttogta. – Ön valóban csodálatos ember. Ahogy Joel mondta.

– Nem vagyok az. Csak megtanultam a leckét. Keservesen megfizettem azért, mert egyszer önhitt voltam. A lányomat ítéltem el, mert szeretett valakit.

Louisa és Dina lehajtották a fejüket. Minden szó, ami Zarah száját elhagyta, égetett, mart és sebeket tépett fel.

– Hölgyeim! – szólalt meg a tábornok. – Nem kellene inkább mégis annak örülni, amink van? Ahelyett, hogy azon bánkódnánk, ami volt? Bármilyen fájó is volt, már elmúlt. Megtörtént, úgy történt. Nem változtathatunk rajta. Viszont itt a lányunk, az unokája, itt vagyunk mi, és ezentúl majd így örülünk egymásnak! Hiszen mégsem kaptunk olyan keveset az élettől! Félre a kesergéssel, én azt mondom! És most ha akarják, ha nem, én leveszem azt a vásznat a képről! Még én se néztem meg igazán – jelentette ki, és egy határozott rántással megszabadította a festményt a lepeltől.

Megbűvölten nézték Sába királynőjét opálosan áttetsző, hófehér muszlinruhájában, ahogy a szolgálók és a nemesemberek gyűrűjében a kezét Salamon király kezében tartja. A képen is mindenki őrá szegezte a tekintetét. Della Francesca azt a pillanatot ábrázolta, amikor éppen előrehajol, hogy kifejezze tiszteletét a

zsidók királyának. Tartása mégis erőt és büszkeséget sugárzott.

A tábornok egy könyvet vett fel az asztalról, kinyitotta, és olvasni kezdett.

– Sába királynője hallotta hírét Salamonnak, és az Örökkévaló nevének, ezért eljött, hogy próbára tegye őt találós kérdésekkel. Megérkezett tehát Jeruzsálembe, tekintélyes kísérettel és tevékkel, amelyek sok balzsamot, igen sok aranyat és drágakövet hoztak. Eljött Salamonhoz, és beszélt vele mindenről, ami csak az eszébe jutott. Salamon megfelelt minden szavára, nem volt egyetlen olyan rejtélyes szó sem, amire a király nem tudott volna megfelelni. Amikor Sába királynője látta Salamon bölcsességét és a palotát, amit építtetett, az asztalán lévő étkeket, az udvari emberek ülésrendjét, a felszolgálók magatartását és öltözetét, pohárnokait, valamint égőáldozatát, amit az Örökkévaló házában szokott bemutatni, még a lélegzete is elállt. Ezt mondta a királynak: Igaz volt, amit országomban hallottam dolgaidról és bölcsességedről, azonban nem hittem azoknak a beszédeknek, míg magam el nem jöttem, és a saját szememmel meg nem láttam. Nekem még a felét sem mondták el. Bölcsességed és gazdagságod felülmúlja azt a hírt, amelyet hallottam.

– Csodálatos történet – szólalt meg elsőként Louisa.

– Igen. Örülök, hogy az akcióban részt vevő egyik kollégám felesége elküldte nekem. Művészettörténész. Ahogy az a festő is, akinek a képeivel együtt hajózott Izrael földjére Sába királynője. Bizonyos Andy Benson-Collins.

– Nohát! Valamelyik nap mintha olvastam volna, hogy elrabolták a képeit? Aztán meg is találták, ugye? Igen, már emlékszem, és mostanában nyílik kiállítása.

– Holnap este – mondta a tábornok. – Carla is dolgozik valamit az ügyén. De nem tudom, hogy pontosan mit is – tette hozzá hamiskás mosollyal, és a feleségére nézett, majd folytatta. – Nem vagyok egy kifejezetten művészetet értő ember. De bevallom, kíváncsivá tett. És holnap Carla is ott lesz. Mit szólnának, ha mindnyájan elmennénk?

– Nem túl kockázatos ez? – vetette közbe Louisa.

– Mire gondol? Tele lesz a múzeum a titkosszolgálat embereivel.

– Nem, nem így értettem. Hanem, ha Zarah és Carla ott találkoznak először.

– Pont ellenkezőleg – szólalt meg Dina. – Bemutatkozásnak megfelelő lesz. Drámából már volt éppen elég! Tompítana a helyzet kiélezettségén, ha nyilvános körülmények között zajlana le. Egyetértesz ezzel, Joel? És Carlának is egyszerűbb lenne, ahogy ismerem őt.

– Igen, Dinának általában igaza van – ismerte el a tábornok.

– A nőknek általában jók a megérzéseik az érzelmek terén – szólalt meg Zarah. – Persze előfordul, hogy ezek néha cserbenhagyják őket. Aminek aztán rendszerint óriási bonyodalom a vége.

– Nos, elmegyünk? – tette fel a kérdést felvillanyozottan a tábornok.

– Menjünk! – vágta rá azonnal Louisa. – És ismerjük meg ezt az Andy Benson-Collinst. Végül is a della Francescához, ha áttételesen is, de az ő közreműködésével jutottunk hozzá!

– Nem csak ahhoz. Hanem egymáshoz is – tette hozzá halkan Dina. – Tudja, mit mondott a lányom azon az estén, amikor megtudta az igazat?

– Mit?

– Hogy mekkora hatalma lehet ennek a képnek! Mert onnan, ennyi idő távlatából, hozzánk is elért az ereje! Egybehívja a széthulló családunkat.

A Modern Művészetek Múzeuma különös, hajót formázó épülete előtti téren egészen takaros fogadóbizottság várakozott türelmetlenül a szállítókra. A festmények holléte fölötti aggodalom még nem múlt el, a kamion már több mint egy órát késett. A szervezők kérték, hogy mindenki higgadjon le, a képek úton vannak, birtokukban van a jelentés a kikötőből, hogy a rakomány Lárnakából szerencsésen megérkezett.

– Én ezt már csak akkor hiszem el, ha velem szemben lógnak a falon! – jelentette ki Christina, hóna alatt a kiállítóterek vázlataival és a sok, ideges hajtogatástól meggyűrődött látványtervvel.

– A fele már a helyén van! – mondta nyugodt hangon, mosolyogva Marie-Anne.

– A másik fele meg még nincs! Lesz itt olyan szaladgálás nemsokára, hogy azt se fogjuk tudni, hol áll a fejünk! És délután négytől sajtótájékoztató – tette hozzá Christina.

– Ne is mondd! Kétszer annyian jelentkeztek vissza, mint akiket meghívtunk, és akik befférnek – lihegett a múzeum sajtófőnöke, amint a dzsúzosdobozok kirakodásával bajlódott a büfés kíséretében. – Elszaladtam egy kis utánpótlásért – mutatott a teli táskákra. Az újságírók olyanok, mint akik soha nem ettek és soha nem ittak a sajtóeseményeken kívül.

– Na, ugye milyen jót tud tenni egy kis hírverés? – nevetett Marie-Anne. Aztán felvett és becsúsztatott egy vizespalackot a válltáskájába. – Mondtam én, hogy át kell néznem azokat az árlistákat!

Melegen sütött a nap, a világosszürke, különböző méretű betontéglalapokból, háromszögekből és eltorzított sárkányidomokból emelt épület falai egészen felforrósodtak. A keskeny, vaktában elhelyezettnek tűnő nyílászárók ritmustalan

véletlenszerűsége azt a benyomást keltette, hogy a létesítmény vagy sötétben készült, vagy minden elemét találomra illesztették a másikhoz.

– Kész csoda, hogy megáll a lábán, vagy hogy egyáltalán alkalmas valamire a belseje – motyogta a berendező, kissé távolabbról megszemlélve az építményt.

A kanyarban végre feltűnt a Med-See-Trans fehér teherkocsija.

– Heuréka! – kiáltott fel Andy. Kezében kávés műanyagpoharakat tartó tálcával ért éppen vissza a többiekhez. – A kávé előállt! – jelentette ki.

Mindenki azonnal rávetette magát, mert a múzeum büféjét még zárva tartották. Andy nem kért. Sosem ivott. Izgatott volt, de nem a képek miatt. Brian azóta sem hagyott a számára üzenetet.

A behajtásgátlók miatt a teherautó nem tudott a térre felhajtani. A rakodókat riasztották, a portással és a bent tartózkodó műszakisokkal együtt, hogy aki él és mozog, irány a parkoló, minden kézre szükség lesz, mert több száz méterről kell a hatalmas vásznakkal az épülethez lavírozniuk.

– Na, már csak ez hiányzott! – sóhajtott Christina, és megindult az autó felé. – Várjanak! Várjanak! – kiáltotta. – Hagy nézzem meg a sorszámokat, hogy melyik melyik terembe való! Ne mozgassuk feleslegesen a munkákat, azzal is csak az idő megy! A sérülési lehetőségekről nem is beszélve!

Amint a kocsihoz ért, látta a sofőr tanácstalan arcát, ahogy próbálja elölről és hátulról szemügyre venni a csomagokat, hogy vajon milyen sorszámot is kellene keresnie.

– Mi a baj? – kérdezte.

– Ezen semmilyen szám nincs, asszonyom – válaszolta a sofőr.

– Ne! Nézze meg jobban. Lenni kell rajta! Aszerint csomagolták Rómában.

– De nincsen, tessék elhinni!

– Úgy érzem, most fogom feladni – nyögött fel Christina, és két kézzel széttúrta a lenszőke gombafrizuráját. Ekkorra Marie-Anne is a kamionhoz ért.

– Nyilván átcsomagolták. Kalandos útjuk volt – mondta.

– Ó, hát végül is tengernyi időnk van! Nem igaz? Bíbelődgethetünk, hogy melyik melyik, kicsomagoljuk, felismerjük, rájövünk, ki- és behurcolgatjuk egyik teremből a másikba, vagy mindjárt itt az utcán lehántjuk a nejlonokat, és a tűző napon elvégezzük a beazonosításukat. Azt hiszem, most jött el az ideje, hogy bevegyek valamit.

– Nyugodj meg! Andy egy sarkából megmondja, hogy melyik melyik. Vitesd őket be, szépen sorban, ahogy a raktérben vannak. Én felvágom a sarkainál a csomagolást, Andy meg ráírja a látványtervben szereplő számokat. Te pedig utána behordatod őket a helyükre, és megkezdődhet a kicsomagolás és a rögzítés.

– Persze, teljesen igazad van, csak már eluralkodott rajtam a pánik. Ilyen kiállítást még nem rendeztem!

– Ilyet még biztosan nem – nevetett ismét Marie-Anne.

– Van még valaki, aki tudna segíteni?

– Attól tartok, sajnos nincsen. Két lány van még, de ki sem tudnak jönni a szobából, állandóan csörögnek a telefonok. Annyi a regisztrációnk a megnyitóra, hogy a fele tömeg az utcán fog rekedni. Mindenki kíváncsi az ellopott és megkerült képekre.

– Ezt meg honnan tudják?

– Kiszivárgott valahonnan, aztán a sajtó is megszellőztette, ráadásul valahogy belekeverték a titkosszolgálatot is az ügybe, amitől aztán fellángolt az internet, és egy pillanat alatt futótűzként terjedt el, hogy elrabolták a képeket. Természetes, hogy mindenki látni akarja, vajon mi lehet az, ami ilyen különleges és értékes.

– Lehet, hogy egy nagyobb horderejű ügyről akarják ezzel elterelni a figyelmet – vetette közbe Andy. – Kiderült valami, aztán bedobták nekik ezt. Rágódjanak rajta! Vannak sejtéseim.

– Éspedig? Megosztanád velünk? Remegünk a jó kis történetekért – élcelődött vele Marie-Anne.

– Akkor remegnél igazán, ha tudnád, miről van szó! – válaszolt komor arccal Andy.

– Szerintem meg így is, úgy is remegni fogunk, mire ezzel itt végzünk. Úgyhogy a mesedélután helyett legjobb lenne, ha a dolgunkkal foglalkoznánk, mert a végén a sajtó és a közönség

valóban csak az üres falakat fogja tudni megtekinteni – mondta Christina, és mint egy amazon, a hátára kapta az egyik nagyméretű vásznat, és elviharzott vele.

A belső tereket mindenfelé ébenfekete anyaggal borították be, a legbelső terem pedig karmazsinpiros behúzást kapott. A főbejárattal szembeni fehér paravánfalra írták ki plasztikus betűkkel Andy Benson-Collins nevét. Ez előtt állt a sajtótájékoztatóra odakészített asztal.

– Mi ez? Olyan, mint egy ravatal! Azonnal szedjék le a fekete terítőt, megbeszéltük, hogy az asztal is ugyanolyan fehér borítást kap, mint a mögötte álló fal! – csattant fel Marie-Anne. – És mi ez a virágkoszorú középen? Nem étkezni fogunk, hanem sajtókonferenciát tartani! És kértem, hogy dekorációként csak fehér, vörös és fekete üveggömbök legyenek mindenhol szétszórva. Hol vannak?

– Itt vannak, csak még nem tettük fel őket – mentegetőzött az egyik berendező.

– Ezek? – meredt a dobozra Marie-Anne. – Ezek nem gömbök, hanem golyszlik! Azt mondtam, hogy legalább akkorák legyenek, mint a pétanque-ban! Uramatyám, ráadásul a szivárvány összes színében! Hát tényleg huszonhatszor kell mindent elmondani?

Érződött, hogy az idő szorításában Marie-Anne is kezdi elveszteni a legendás türelmét.

– A székeket hogy rakjuk le? – fordult felé a terem berendezéséért felelős férfi.

– Nem értem a kérdését. Mégis hogy szeretné lerakni? Nem szemben az asztallal?

– Hát, úgy is lehet – válaszolta unottan a férfi.

– Is? Hogy lehetne még? Háttal? Na jó, megyek és megnézem a katalógusokat. Remélem, azokkal minden rendben lesz!

Az átjáróban Christina tűnt fel, négy férfi cipelte mellette az irtózatos méretű vásznakat.

– Az *Esőerdő*t ide! A *Vonatablak* és az *Utazás* oda, hátulra! A főfalra a *Freskó* kerül. De ne a plafonra! Könyörgöm! Az embereknek ki fog törni a nyakuk, mire végignézik a kiállítást!

Szemmagasságban legyen a képek alsó tengelye!

– De a lámpák magasabbra lettek állítva! – vetette közbe az egyik műszakis.

– Igazán? Nahát, akkor tényleg rontsuk is el a kiállítást! Csak mert a lámpák már úgy vannak! Oda is hegesztették őket? Vélhetőleg nem. Állítsák át!

– Az összeset?

– Ide figyeljen, ha továbbra is itt akadékoskodik mellettem, én mindjárt megharapom magát! Induljon! És kezdjenek hozzá! Minél hamarabb, annál jobb!

A sajtótájékoztatón a teremben egy tűt sem lehetett volna elejteni. Már mindnyájan az asztalnál ültek, a kivetítőn harmadszor ment az imázs-film, és Andy még mindig nem érkezett vissza. Nem sokkal azelőtt ment el, hogy az első újságírók megérkeztek. Christina elcsigázott volt a nap végére, ahogy mondta, az idegei úgy álltak ki a fejéből, mint egy üvegszálas lámpa sörtéi. Mindenkit figyelmeztetett is, hogy vigyázzanak, mert fuvallatra borzolódik és kisül. Marie-Anne is kikészült, mert amikor elküldettek a szállodába a ruháikért – mindketten a mosdóban öltözködtek és sminkeltek –, a rohanásban rossz cipőt adtak a futár kezébe, így az egyszerű, fekete ruhájához aranycsillámos szandált volt kénytelen felhúzni.

– Úgy érzem magam, mint egy revütáncos, akin véletlenül rajta maradt a fellépő cipője – mondta dühöngve.

A múzeum igazgatója folyamatosan és egyre türelmetlenebbül forgolódott, Andy távolléte miatt hol egyikükre, hol másikukra nézett kérdőn és szemrehányóan egyszerre. Néhány perc múlva a nézőtér végében végre felbukkant Andy.

– Érkezni tudni kell – vetette oda egy újságíró a kollégájának, és csatlakozott a tapsolókhoz.

A sajtófőnök részletesen ismertette Andy életútját, legfontosabb kiállításait és díjait. Megemlítette a régészet terén elért sikereit, és méltatta a sokoldalúságát.

Andy azonban az első pár mondat után képtelen volt bármire

is figyelni. A gondolatai elkalandoztak, és egyre csak Brian járt a fejében. Ma háromszor nézte meg az üzeneteit a közeli kávézóban, és még mindig semmi. Elképzelni sem tudta, hogy mi történhetett. Az apját is kereste, nagy nehezen el is érte végre, de csak annyit tudott kiszedni belőle telefonban, hogy ez egy komoly dolog, és a hercehurca az antik kép körül mindössze egy mellékvágány az egész ügy szempontjából. Elmondta, hogy hiába próbált megtenni bizonyos lépéseket, mindenfelé falakba ütközött, mert a hatóságoknak Brian Scott nevű emberről nincs tudomásuk, és így az is eldőlt, hogy nincs okuk beavatkozni.

Andyt néhány pillanat alatt maga alá gyűrte a kétségbeesés. Nem az a fajta volt, aki hamar elveszti a józan eszét. Nem szeretett sem töprengeni, sem pedig találgatni. Ritkán hibáztatott vagy keresett bűnöst, inkább mindig a megoldások felé igyekezett terelni a figyelmét. Most azonban összezavarta, hogy semmilyen lehetséges kiutat nem volt képes látni maga előtt. Sőt, ha őszinte akart lenni magához, akkor be kellett vallania, hogy még azt sem látja, hogy valójában honnan vagy miből kellene azt a bizonyos kiutat megtalálni.

Andy a feltett kérdésekre nagyon szűkszavúan válaszolgatott. Látszott, hogy majdnem szétveti a feszültség. Christina és Marie-Anne egész este a megfigyelésük alatt tartották, közben többször összesúgtak, annyira a szokatlan volt a viselkedése.

– Valami baj van? – kérdezte a vetítés közben Marie-Anne.

– Nincs.

– Nem volt alkalmam mondani a tájékoztató előtt, de a *Freskó*t délután eladtam. Fotóról!

– Az eddigi legjobb képem.

– Meg sem kérdezed, kinek?

– Kinek?

– Egy szaúdi hercegnek. Hallott rólad és a történtekről. Ezért kicsit felszoroztam az árat. De nem alkudott.

– Mennyire kicsit?

– A háromszorosára.

– Uh!

– Ennél lejjeb már nem megyünk! És van jelentkezőm még

két képre. A *Freskó*ra kiteszem a piros pöttyöt. Nagyon szeretem ezeket a kis piros pöttyöket. Messziről látszik, hogy a mű már elkelt. Naaa, örülj már egy kicsit! – nógatta Marie-Anne Andyt.

– Örülök, hidd el.

– Jól van, elhiszem. Bár, bevallom, ennél valamivel láthatóbb örömre vágytam. De nem nyaggatlak.

– Köszönöm. Ezt most nem bánom.

Marie-Anne-t nyugtalanította Andy rossz hangulata. Szerette volna tudni, mi nyomhatja a lelkét. De jól ismerte Andyt. Tudta, hogy meg fogja őrizni a titkát.

A tájékoztató végén az újságírók ellepték a kiállítótereket. Poharakkal a kezükben, pogácsákat majszolgatva bolyongtak a képek között. Marie-Anne mosolygott magában, mert tudta, hogy ilyenkor Christina a tervezővonalzójával akkorákat tudna csapni a kis kezecskéjükre, hogy menten kiejtsék belőle, ami benne van. Gyűlölte a tiszteletlenséget, és folyamatosan aggódott, hogy a képeknek valami baja eshet, összekenik vagy leöntik őket. A regisztrációkért felelős egyik lány lélekszakadva futott feléjük az irodából.

– Mi történt? – kérdezte riadtan a sajtófőnök.

– Most telefonáltak!

– De kik? És honnan?

– Lewinson tábornok titkárságáról. A titkárnő.

– És mit akart?

– A holnapi megnyitó gálára öt darab meghívót.

– Öt darabot? Húha! Így is teltház van. De nem mondhatunk nemet! Tábornok? Azt mondtad?

– Igen.

– És honnan? A katonaságtól?

– Nem. Azt mondták, az izraeli titkosszolgálattól.

Marie-Anne és Christina először egymásra néztek, aztán Andyre, majd a sajtófőnökre, végül újra egymásra.

– Rám ne nézzenek! Nekem fogalmam sincs! – tette fel a kezét a sajtófőnök.

Végül Marie-Anne szólalt meg.

– Tényleg, nem szeretnéd megosztani velünk, hogy mi

történik körülötted?

– Ha én azt tudnám! – sóhajtott Andy, és sietve elköszönt.

LEWINSON TÁBORNOK TITKÁRSÁGÁN megszólalt a telefon. Még reggel nyolc óra sem volt.

– Hogyan? És itt van? – kérdezte megrökönyödve a titkárnő.

– Itt áll lenn – válaszolta az ügyeletes tiszt. – Azt mondja, fel akar menni, és kéri, hogy tegyük lehetővé.

– Megkérdezem. Természetesen a tábornok úr már itt van. De hogy fogadni tudja-e, azt nem tudom.

– Azt mondta, addig vár, amíg nem beszélhet a tábornokkal.

– Visszahívom nemsokára.

A tábornok ajtaja kinyílt. A titkárnő beszólt, hogy Berdanotti bíboros úr megérkezett.

– Fáradjon be, bíboros úr – mondta erőltetett mosollyal a tábornok. – Foglaljon helyet!

– Köszönöm! Nyilván tudja, hogy miért vagyok itt.

– Sejtelmem sincs!

– Kár. Nagy kár.

– Miért?

– Mert önnek tudnia kellene róla.

– Miről?

– A Vatikánból restaurálásra elvitt képről.

– Nekem? Hogy önöktől elvisznek egy képet restaurálni? Hát még csak az hiányozna!

– Természetesen, arról nem. De erről igen.

– Miért?

– Mert ez a kép oda, ahol ezt végrehajtották volna, soha nem érkezett meg.

– Ó! Sajnálom. Bizonyára rajta vannak az ügyön, és az is lehet, hogy már ki is derítették, mi történt vele…

– Igen. Kiderítettük.

– Akkor ez megoldódott. Örömmel hallom.

– Igen, megoldódott.

– Nos, ez esetben, talán rátérhetnénk a jövetele céljára – mondta a tábornok feszengve, és szintén leült az íróasztalához.

– Már a tárgynál is vagyunk. Ugyanis tudjuk, hogy hol van a kép.

– Igen? És hol?

– Önöknél.

– Hogy állíthat ilyet?

– A Vatikánnak is megvannak a szükséges forrásai.

– Ebben soha nem kételkedtem.

– Elismerésnek veszem öntől.

– És szabadna tudnom, melyik képről van szó?

– Egy della Francesca-alkotásról. A *Sába királynője látogatása Salamon udvarában* című képről.

– Láthatnám? Van róla fényképe? – kérdezte a tábornok.

– Ön is tudja, hogy teljesen feleslegesen lenne nálam.

– Miért?

– Mert nyilvánvaló, hogy ön már látta, így ismerheti a képet.

– Igen. Valóban láttam, beismerem – változtatott hangnemet a tábornok. – De nem úgy, ahogyan ön azt gondolja.

– Ha az ember lát egy képet, arról hogyan lehet másképp gondolni, hogy látta?

A tábornok felpattant az asztalától, és a polcához ment. Leemelt egy irattartót, és az asztalra tette a bíboros elé.

– Mi a szándéka ezzel?

– Elolvasná kérem, mi van ráírva?

– *Zarah Winter-Totti* – olvasta fel vontatottan a bíboros, majd folytatta. – *A Winter-hagyaték*. És ez mit jelentsen?

– Azt, hogy mi is kutatunk a kép után. Járt nálam valaki, aki erre felkért. És igen, láttam a képet – válaszolta a tábornok, és a bíboros orra alá dugta a Zarah által átadott gyermekkori fotót. – Erről a képről beszélünk, nemdebár?

– És mit bizonyít ez a fotó?

– Hogy ennek a családnak a leszármazottait illeti a festmény.

Egyszerűen csak ezt.

– Nos, ön is tudja, hogy ha ez a fénykép kellő erejű bizonyíték lenne, már Németországból kiadták volna, és a kép nem került volna a Vatikán tulajdonába.

– Ön túloz. A kép nem a Vatikán tulajdonába került, hanem a megőrzésükre bízták, amíg a sorsa nem rendeződik.

A bíboros zavartan hümmögött.

– Indítanak pert? – kérdezte.

– Nem szeretnénk. A megegyezésre törekednénk inkább.

– Mert tisztában vannak a per esélyeivel.

– Talán.

– Ezek szerint a mű önöknél van.

– Nincs – mondta határozottan a tábornok, és mereven a bíboros szemébe nézett.

– Hogyan akarnak akkor megegyezni?

A tábornok kinyitotta az íróasztala alatt megbúvó páncélszekrény ajtaját. Lehajolt, és előbányászta a könyvet. Lefejtette róla a papírt, és a bíboros elé tette.

– Mi ez?

– A Teichmann-jegyzék.

– Ez lenne az a…

– Lapozzon csak bele! Megengedem.

A bíboros felütötte a könyvet. Hosszasan nézegette, és egyre gyorsabban lapozott. Látszott, ahogy felfogja a jegyzék tartalmát, egyre izgatottabb lesz. Végül a tábornok elvette előle a könyvet, és becsukta.

– Látja, ezt úgy hívják, hogy *A* bizonyíték. Nagy kezdőbetűvel. És ennél aligha kell erősebb és hitelesebb.

– De ezt hogy szerezték meg?

– Ismerte netán?

– Hallottam róla. Igen, de nem tudtam pontosan, hogy hogy hívják. Azonban az továbbra is érdekelne, hogy ez a jegyzék hogyan került az önök tulajdonába?

– Mint látja, nekünk is megvannak a magunk forrásai.

– Efelől soha nem volt kétségem.

– Ezt én is elismerésnek veszem.

– Kétes dicsőség.

– De célravezető – válaszolta a tábornok.

– És mit szándékoznak tenni? Mert én továbbra is a pert látom az egyetlen megoldásnak.

– Nos, lehet, hogy mi is. Csak még kiegészítjük ezzel-azzal a keresetet.

– Mivel például?

– Úgy gondolom, át fogjuk nézni, mely képek vannak például az ebben a könyvben felsoroltak közül a Vatikánban. Aztán, hogy él-e még valaki azok közül, akit a tulajdonjoga szerint az a bizonyos alkotás megillet. Mert ha rend, hát legyen rend. Kövessük a szabályokat! Nem igaz?

– De hiszen ez zsarolás!

– Egy nyilvánvalóan bizonyítóerejű fénykép elutasítása, minden kétséget kizáróan haszonszerzés céljából, pedig ezzel szemben tisztességes volna?

A bíboros merev arccal és összeszorított szájjal ült egy ideig. A tábornok higgadtan nézte. Most látszott, milyen könnyedén győzi le a legnehezebb ellenfeleit is.

– Rendben van – mondta a bíboros. – Megértettem, azt hiszem. Mi az ajánlata?

– Én nem vagyok abban a pozícióban, hogy ajánlatot tegyek. Öntől várnám.

– És ha a fotó alapján a tulajdonosa megfogalmazna mondjuk egy kérvényt, benyújtaná, és azt a Vatikán kedvezően bírálná el, megfelelne?

– Aztán a kép vagy meglesz, vagy nem. De az ügye eldöntetett. Így gondolja?

– Így.

– És erre mi a garancia?

– A szavam.

– És mit akar cserébe?

– Amit én akarhatnék, azt nem fogom megkapni.

– Nem. Valóban. Azt nem ígérhetem, hogy eltüntetem a jegyzéket.

– De időhöz juttathat minket.

– Talán igen. Szívem szerint egyébként is Németországgal kezdtem volna.

– Köszönöm. És nekünk erre mi a garancia?

– A szavam. Amíg a hivatalomban leszek.

A védett vonal berregni kezdett. A tábornok felvette a telefont.

– Kapcsolom önnek Jerom Blitzmant.

– Halló! Jerom, van valami, amiről tájékoztatni szeretnélek.

– Mi az, öregfiú?

– Jövőre elmegyek nyugdíjba.

– Ezt már mondtad a múltkor.

– Igen. De azt még nem, hogy az Olaszországot érintő listák átadásával addig várnom kell. Tudod, amiről beszéltünk.

– Persze hogy tudom. De miért?

– Mert ígéretet tettem.

– Kinek?

– Nem fontos. A lényeg, hogy addig nem tehetek semmit. Utána itt lesz a páncélban.

– Egy éven már semmi sem múlhat, öreg cimbora. Nem igaz?

– Kösz, Jerom. És tudom, hogy jövök neked még eggyel.

– Már nem.

– Hogyhogy?

– Most mondtad, hogy ott lesz a páncélban!

– Halló, Zarah?

– Igen. Parancsoljon, tábornok!

– Ó, tudta, hogy én vagyok?

– Megismertem a hangját.

– Jó híreim vannak! Megegyeztem a Vatikánnal.

– De hiszen csak nemrég jártunk magánál!

– Zajlanak az események! Nos, megíratok az ön nevében egy beadványt a kép ügyében. Mellékeljük a fotót, és várjuk a kedvező elbírálást.

– De hát arról volt szó, hogy a fotó nem bizonyít semmit! Még

akkor sem, ha pert indítunk vele.

– Igen. Valóban. Csakhogy ma megváltoztak a dolgok. Találkoztam valakivel, aki jobbnak látta, ha mégiscsak elismerik, hogy el kell azt a fotót bizonyítékként fogadniuk.

– Hát, maga aztán érti a dolgát! És hogyan sikerült erről az illetőt meggyőzni?

– Megkértem őt. Nagyon szépen.

Zarah felnevetett.

– Nem is tudom, hogyan köszönjem ezt meg. A magam és a családtagjaim nevében. Persze, miket beszélek, abban már maga is benne van!

– Hogyan?

– Hogyhogy hogyan? Ne vicceljen velem, Joel! Az unokám a maga lánya! Akkor maga mi nekem? Nem a családom tagja?

– Zarah, nem is tudja, milyen boldoggá tesz ezzel a mondatával.

– Szóra sem érdemes! Maga és a felesége nem is tudják, milyen boldoggá tettek engem.

– VÉGRE! – kiáltott fel Carla, miután kinyitotta az ajtót, és meglátta Yaakovot. Azonnal a nyakába ugrott, és szorosan magához ölelte. – Csakhogy itt vagy! Azt hittem, soha nem telik le az időd!

– Hidd el, nekem tovább tartott. Köszönöm a leveleidet. Bevallom, először nem is akartam elolvasni. De most már örülök, hogy mégis megtettem.

– Én jobban örülök ennek. Gyere be! Annyira bíztam benne, hogy ma el tudsz kísérni! Én már kis híján belehaltam az idegességbe, meg a kíváncsiságba – hadarta Carla.

Yaakov letette az előszobában a hátizsákját, kibújt a bakancsából, és ledobta a zubbonyát is. Egy órája sem volt, hogy megérkezett Iránból. A napjai állandó életveszélyben teltek, az egyenruhája és a fegyvere szinte egybeforrt a testével.

– Végre valami emberhez illő dolog történik velem! Alig várom ezt az estét! Boldogan megyek veled! És még most sem hiszem el, hogy újra itt lehetek.

– Beszéltem édesanyáddal és elhoztam a ruháidat, hogy ne is kelljen innen elmozdulnod! Egy sötétkék öltönyt meg a szmokingodat. Néhány sportos cuccot meg fehérneműket. Egyelőre.

– Komolyan? Te egy angyal vagy!

– Édesanyád, mikor nálatok jártam, azt mondta, most kétszeres az öröme.

– Nagyon szeret téged. Amikor elhagytál, belebetegedett.

– Ne bánts! Eleget bántottam magam miatta. Hülye voltam, és kész. Remélem, meg fogsz bocsátani.

– Nem. Nincs erre szükség. Nem haragszom. Fájt, nagyon. De igazából mindkettőnknek jót tett a távollét. Legalább megtudtuk, mennyit jelent a másik. No, de még mielőtt bármi történik, bevenném magam a fürdőszobádba.

– A fürdőszobába. Dé nélkül. És csak tedd azt! Addig csinálok valamit enni! Éhes vagy? – kérdezte Carla a konyha felé menet.

– Mint a farkas! És szomjas is.

– Mit innál?

– Sört!

Carla kivett egy gyöngyöző üveget a hűtőből. Lepattintotta a kupakját, és bevitte Yaakovnak. Yaakov épp a tusolóval bajlódott, meztelenül állt a kabin ajtajában.

– Te meg mit csináltál magaddal? – kérdezte Carla meglepetten.

– Hogyhogy mit csináltam? – fordult vele szembe Yaakov, és széttárta a kezét.

– A testeddel! Százkilencven centi szálkás, kőkemény izom vagy!

– Szerintem semmivel sem lettem nagyobb – mondta szégyellősen, és lehajtotta fejét.

– Nagyobb nem – válaszolta mosolyogva Carla, és még egyszer végigmérte tetőtől talpig. – Csak olyan, mint az anatómiakönyv! Úristen! Na, hagylak is, mert ezt nem lehet sokáig nézni!

Yaakov elnevette magát, és beállt a zuhanyrózsa alá. Csobogva folyt a hajából a hátára a gőzölgő, forró víz. Érezte, hogy csak egyetlen mozdulatot kellett volna tennie. Csak kinyújtani a kezét. Azonban még nem tette meg. Pedig azóta is ugyanolyan mélyen szerette Carlát, mint régen. Sőt, sokkal jobban szerette, mint a pillanatnyi vágyait. Elzárta a vizet, és megtörölközött.

– Gyönyörű vagy – mondta Yaakov, ahogy egy törülközővel a derekán, kezében a félig megivott üveg sörrel az asztalnál szorgoskodó Carla mögé lopózott. Megcsókolta a nyakát. – Életem legszebb szerelme – súgta a fülébe.

Carla megfordult, és szájon csókolta Yaakovot. A kézfejével végigsimított az arcán.

– Nagyon szeretlek. És nagyon hiányoztál.

– Valóban? Én egyedül voltam a sivatagban. Te nem.

– Igaz. A sivatagban nem voltam.

– Szemtelen. De lehet, hogy voltál máshol. Ezért büntetést

érdemelsz, azt ugye tudod? – mondta vészjóslóan, és egy gyors mozdulattal megfordította Carlát.

– Miféle büntetést?

– Ki fogom találni – lihegte a nyakába. – Sikítozni fogsz. És könyörögni az életedért. Kis kurva. Soha többé nem bánhatsz így velem, megértetted? – sziszegte Yaakov, és belemarkolt Carla hajába. A fejét hátrafeszítette, és teljes erejével az asztalhoz nyomta a csípőjét.

– Ha így folytatod, attól tartok, le kell, hogy csapjalak – szájhősködött nevetve Carla, miközben érezte, hogy Yaakov szorításából ha akarna sem tudna moccanni egy lépést sem. A férfi ereje lenyűgözte.

– Az nagyon fájna neked! – röhögött fel Yaakov, és lazított a fogásán. Carla még mindig háttal állt neki, és kihasználva a pillanatot könyékkel, játékból, de azért erővel Yaakov hasába ütött.

– Áúúú!

– Mondtam.

– Mi van a te bőröd alatt? Betonfal?

– Nem hinném! Csak nem akartunk gondolkodni a táborban, és nem akartunk félni. Nem akartuk, hogy az időnk semmittevéssel teljen. Így jobb híján egymást emelgettük. Egyébként nem is volt még alkalmam megköszönni a lehetőséget.

– Mire gondolsz?

– Hogy együtt dolgozhatunk. Nagyon örülök! El sem hiszem! A titkosszolgálat állományában lehetek!

– Ó, ez nem rajtam múlt, egyáltalán. Sőt, igazából én nem is tehettem volna semmit ezért. Csak megemlítettem apának, hogy jönnél. Nem is tudod elképzelni, hogy mennyire akarta, hogy átkerülj hozzánk. Minden követ megmozgatott, akit lehetett felhívott, rólad áradozott, és folyamatosan a parancsnokokat győzködte! Személyesen vállalt garanciát érted meg a kiképzésedért. Én nem is emlékszem arra, hogy valaha valakiért lelkesedett volna ennyire. Lehet, hogy az apám is fülig szerelmes beléd? – nevette el magát Carla.

– Tud róla, hogy újra együtt vagyunk?

– Még nem. Amíg nem voltál itt, nem lehettem biztos benne.

És nem szerettem volna elkiabálni a szerencsémet. Hogy te meg én. De reméli. Ebben biztos vagyok.

– Ahogy én is reméltem. Mindvégig, amíg távol voltam.

Yaakov miután degeszre tömte magát, ledőlt, és azonnal elaludt a kanapén a fáradtságtól. Carla gyorsan összerámolta az étkezőt, és készülni kezdett. Egy óra múlva Yaakovot teljes díszben ébresztette. A férfi kinyitotta a szemét, és nem akart hinni a szemének.

Carla kibontott, hullámzó hajjal állt előtte. Bal oldalra egy féldrágakövekkel kirakott, kiterjesztett szárnyú madarat tűzött a frizurájába. Egyszerű vonalú, türkizszínű gyapjúruhája milliméter pontosan simult tökéletes alakjára. Bézs színű, magas sarkú cipője kiemelte formás lábait. Lehajolt, és megcsókolta Yaakov arcát. A levegőben könnyű gyöngyvirágillat áradt szét.

– Ideje készülnöd! – suttogta.

Yaakov felemelte a kezét, és gyengéden megölelte. Carla bőréhez ért az ujjaival. Ahogy végigsimította, érezte, hogy a ruhájának nincs háta.

– Fél óra múlva indulnunk kell – közölte mosolyogva Carla.

– Ez valóságos kínzás! – mondta Yaakov, és felpattant az ágyról. – Sajnos, akkor öltöznöm kell.

Louisa kiszállt a taxiból, és egyenesen a kapu felé igyekezett.

– Asszonyom! Asszonyom! – kiabált utána a sofőr. – Ezeket itt felejtette!

– Csak ezeket? Ó, csodálom, hogy a fejemet nem hagytam a kocsiban! Köszönöm – mondta, és átvette a stóláját meg a retiküljét. Beütötte a kódot, és rohant tovább a lifthez. Beszállt, és megnyomta a 22-es gombot. A tükörbe nézett. Elégedett volt az új színnel, amit a fodrásza kitalált. Az őzbarna haj valóban lágyította a vonásait. Megigazgatta a mellén a ciklámen különböző árnyalataiban pompázó kiskosztümje dekoltázsát, és beállította középre a nyakéke zafírokkal kirakott medálját. Kissé oldalra

fordult, és megcsodálta a sziluettjét. Jólesően nyugtázta, hogy az elmúlt hetek rohangálásai és idegeskedése megtették a hatásukat. Jó pár kiló leszaladt róla.

Zarah az ajtóban várta.

– Ó, de kicsíptük magunkat! – mondta.

– Na, hallod! Mikor, ha nem most! Évek óta nem jött rám ez a ruha. Pedig az egyik kedvencem! De ahogy elnézlek, te sem vesztegetted ma az időt!

– Úgy látod? Mert annak örülök. Nem szeretnék rossz benyomást kelteni. Majdnem kiugrik a szívem a helyéből! Mi van, ha mégsem jól sül el?

– Zarah drágám, szerintem most már egyiktől sem kell tartanod! – mondta mosolyogva Louisa. – Egyszerűen elragadó vagy! Biztos vagyok benne, hogy minden csak jól történhet.

– Boldoggá teszel, hogy ezt mondod. Tegnap óta azon járt az eszem, mit vegyek fel. Nem akarok öregasszonynak kinézni! De túllőni sem szerettem volna a célon.

– Szerintem ez az égszínkék ruha a legjobb választás volt! És hozzá ez a rövid kabátka, igazán nagyszerű! Sose gondoltam volna, hogy a narancsok meg a vörösek ennyire jól mennek ehhez a színhez, még ha csak ilyen kis rojtos szegélydíszként is vannak rajta. Aztán ez a rőtvörös velúr magas sarkú… nagyon bátor!

– Igen, nagyon bátor. Ugyanis fogalmam sincs, hogy végig kibírom-e benne.

– Mindig irigyeltem az ízlésedet! Ráadásul te olyan könnyed vagy, biztos nem zavar úgy az elmúló idő, ahogy engem.

– Ó, drágám, dehogynem! Csak rájöttem, hogy a fiatalságért vívott harc nem ad szép napokat. Nem segít abban, hogy jól érezzem magam. Ezért időben elhatároztam, hogy ha idős leszek, nem fiatalnak akarok majd kinézni, hanem boldognak. Mert az elsőre, be kell látnunk, bármennyire is fáj, nem sok esélyünk lesz, hogy megtarthassuk egy életen át. A boldogságra viszont, ha jól csináljuk, az utolsó napunkig. És most, azt hiszem, muszáj innunk valamit! – fogta kézen Zarah Louisát, és beljebb húzta.

– Jaj, de reméltem, hogy ezt fogod mondani!

– Behűtöttem egy pezsgőt. És az igazat megvallva, már ki is

bontottam. Ne is várjunk ezzel tovább! Még megmelegszik!

Zarah és Louisa a konyhában álldogálva hajtottak fel egymás után két pohárkával. Egészen megkönnyebbültek.

– Ma megírtam Cesarénak a történteket. Alig győztem papírra vetni a dolgokat!

– Valóban felgyorsultak az események, ez igaz.

– Pár hete még békésen ültem a tévém előtt a nyolcórás híradót nézve. Aztán megláttam benne az apám festményét, mikor bemondták, hogy meghalt ez a színésznő. Aztán megjött Cesare, meg a családja, és Jeruzsálemben belebotlottunk a harminc éve elvesztett unokámba. Megjártam Olaszországot és megtaláltam a könyvet. Micsoda október volt!

– És nagyon úgy tűnik, hogy még mindig nincs vége.

– Ne ijesztgess!

– Ó, én csak arra gondoltam, hogy a java, a találkozásotok, még csak most jön!

– Elmondhatatlan érzés. Nagyon várom!

A kaputelefon megszólalt. A portás közölte, hogy a kocsi lent vár rájuk. Zarah indulás előtt gyorsan kitöltött még egy-egy pohárkával.

Dina Lewinson azon az estén háromszor öltözött át. A férje még mindig nem érkezett meg, a titkárnője telefonált, többször is, hogy azonnal indul, de helyette mindig csak a következő telefon jött, hogy most már tényleg nemsokára. Először biztos volt benne, hogy feketét akar. Aztán úgy érezte, abban túl szomorú hangulatot áraszt. Majd kiakasztotta a vajszínű kiskosztümjét, bele is bújt, de azzal meg az volt a baja, hogy a megjelenését túlságosan üdének, nyáriasnak érezte. Bosszankodott, bárcsak otthon lenne Joel, és megkérdezhetné. Bár ő persze mindig azt válaszolta, hogy nekem mindenben tetszel, drágám, jelen esetben pedig ezzel a válasszal nem sokra ment volna.

Végül egy mélybordó, hosszú ujjú ruha mellett döntött, elöl, a vállától induló gazdag hajtásokkal, melyet egy szélesebb, hímzett öv szorított a derekára. Kiegészítőnek egy többsoros gyöngyöt

választott, a hozzá illő fülbevalókkal és karkötővel. Hosszú, szépen fehéredő haját a tarkóján könnyed kontyba fésültette. Végre nyílt az ajtó.

– Sajnálom, hogy ilyen szörnyen elkéstem – lépett be Joel.

– Már kikészítettem, amit fel kell venned. Ettél valamit?

– Egy báránysültes szendvicset. Még délben. De nem is kérek semmit, nagyon feszült vagyok.

– Emiatt?

– Emiatt is. Meg bent is összejöttek a dolgok. És örültem volna, ha Carlával együtt mehettünk volna. Remélem, mi érkezünk előbb, de mindenesetre Zarah-nál hamarabb.

– Nyugodj meg! Szerintem csodás esténk lesz. Tudod, amióta Carlának mindent elmondtunk, én annyira könnyűnek érzem magam. S ami még fontosabb, rajta is látom ezt a változást. Valóban úgy van, hogy az igazság felszabadít. Bármi is legyen az.

– És tudtam, hogy végül Carla a helyén fogja kezelni a dolgot – mondta Joel, miközben belebújt a szmoking nadrágjába. – És azóta is csak azt bánom, hogy erre nem kerítettünk sort hamarabb. Majdnem megnyomorított bennünket, hogy sokáig nem mertük a saját életünket élni.

– Beleszoktunk. Azt hittük, hogy úgy természetes. De végre képesek voltunk megszabadulni attól, amibe mi kényszerítettük saját magunkat.

– Nem mi. A szüleim.

– Ó, Joel, ők már régóta nem számítottak. Elfogadtuk. Tettük, amit elvártak tőlünk. Mert jók akartunk lenni. Pedig, ahogy az én anyám mondta mindig, aki máshoz jó, az magához rossz.

– Segítenél? Ezekkel a kis vacakokkal soha nem boldogulok – mondta, és Dina kezébe pottyantotta a mandzsettagombokat.

– Várj! – szólalt meg Dina. – A nyakkendődet is meg kell igazítanom!

– Milyen szép vagy! – mondta Joel, ahogy rápillantott a feleségére.

Christina és Marie-Anne egy saroknyival hamarabb szálltak ki a

taxiból. A múzeumot körülvevő óriási teret, a hozzá vezető sétány nagyobbik részét és az abba csatlakozó két utcát teljesen lezárták. Az őrök csak igazoltatás után engedték őket tovább a helyszín felé.

– Hát ez meg mi a csoda? – kérdezte Christina meglepetten.

– A sajtófőnök mondta, hogy ez várható. Szerintem, ha odaértünk, még be sem mehetünk majd a múzeumba.

– De miért?

– Az izraeli titkosszolgálat főnöke jön a megnyitó gálára. Lewinson tábornok, ha jól emlékszem a nevére. Meg még vagy öten a társaságában. A szolgálat nem fog kockáztatni!

– Á, értem. Odanézz! Most jöttek ki a kutyákkal!

– Bombakaput is hoztak. Szép kis sorban állás várható! Legalább fél óra lesz a csúszás!

– Hány óra van?

– Hat múlt. Hétre hirdettük az érkezést. Fél nyolc körül a beszédeket és nyolctól a rövid koncertet. Aztán nyitjuk a termeket, és megnézhetik a kiállítást.

A környéket és a teret ellepték a katonák. A kiterített vörös szőnyeg mindkét oldalát körbekordonozták, közvetlenül a bejárat elé gördítették a mozgatható átvilágító szalagot. Egy kisebb csoport civil ruhában egyenesen a múzeumba tartott. A fejük fölé megérkezett a radaros helikopter.

– Ez aztán a felhajtás! – szólalt meg újra Christina, ahogy a területen körbenézett. – Mindent gondoltam volna, de azt nem, hogy őket ennyire érdekelné a kortárs művészet.

– Ez inkább Andy miatt lehet.

– De miért? Miért lehet az ő személye ilyen izgalmas a titkosszolgálatnak? Nem tudsz vagy sejtesz valamit? Ti mégis bizalmasabb viszonyban vagytok. Valamibe belekeveredett volna?

– Nem hinném. Az egészről semmit sem tudok. Az tény, hogy ilyen feszültnek és idegesnek eddig soha nem láttam. Ugyanakkor még arról sem tudott, hogy a képei Lárnakában eltűntek. Persze az is meglepő, hogy hol az ördögben lehetett így elzárkózva, hogy semmiről sem értesült?

– Tényleg furcsa.

– Ezzel együtt én nem gondolnám, hogy miatta van ez a

felhajtás. De azt gondolom, hogy ők viszont azt hiszik, hogy lehet valami köze az ügyhöz. És most ide várnak valami fejleményt.

– Nem lehet, hogy csak megjátszotta előtted, hogy nem tud semmiről? – kérdezte Christina.

– Nem. Ismerem minden rezdülését. Egyébként meg pocsék színész lenne. Rendesen füllenteni sem képes, de még túlozni sem. Az ártárgyalásokról is el kell küldenem, mert megsajnálja a vevőit, hogy olyan sokat fizetnek a képeiért. Nem, ez kizárt. Ráadásul a legtöbbször saját magával van elfoglalva. A meglátásom az, hogy az ő fejében ebben a kérdésben sokkal nagyobb zűrzavar van, mint bármelyikünkében. Pláne, amióta a sajtóban napvilágra került valamilyen műkincs eltűnése is, amit persze csak mindenféle homályos forrásokra hivatkozva mertek megjelentetni, de Andy Benson-Collins nevével mégis sikerült összekapcsolniuk a történetet. Azóta érezhetően egy kukkot sem ért az egészből.

– Akkor az egyes számú verziónál kell maradnunk.

– Mely szerint?

– Az izraeli titkosszolgálat a művészetek iránt érdeklődik ilyen hevesen.

– Igen, minden bizonnyal – nevetett fel Marie-Anne. – De azért erre nagy összegű fogadásokat ne kössünk!

Besötétedett. A szőnyeget vörös és fehér fényekkel világították meg, az épületre távolabbról a *Freskó*t vetítették ki színesben. A teret halk zenére reflektorok pásztázták. A beengedő személyzet felsorakozott a kapuban. Marie-Anne levette a kabátját, és egy vékony, aranyflitteres, vállnélküli, földig érő ruhában állt a kapu mellé a két, listákkal felszerelkezett kísérője társaságában.

– Nem fog így fázni? – kérdezte az egyik. – Elég hűvös van már!

– Ha remegni lát, az nem az időjárás miatt lesz – közölte vele Marie-Anne mosolyogva. – Egy pillanat, mindjárt visszajövök.

Befutott az előcsarnokba, és egyenesen Christinához ment.

– Andy mit mondott, mikorra jön?

– Tulajdonképpen már itt kellene lennie. A polgármester és a múzeumigazgató meg a sleppjük a különteremben várják. Azt hiszem, nemrégen mentek be.

– Remélem, már elindult. Felhívom. Megtennéd, hogy kimész addig a kapuhoz?

– Persze!

– Köszönöm! Ó, nézd, azt hiszem, megjött a Med-See-Trans különítménye!

– Miféle különítmény?

– Meghívtunk húsz prominens embert, gyűjtőket és műértőket a tel-avivi megnyitóra. Őket hozták Rómából, luxuskabinokban. A cég felajánlása volt! De legalább most láthatják, itt micsoda cécóval kezdődik Andy kiállítása. Azonnal itt vagyok!

Marie-Anne sietve az irodához ment. Villanyt gyújtott, és a telefonhoz lépett. Tárcsázta a szállodát. Azt mondták, a művész még a szobájában van. Azonnal kapcsoltatta.

– Andy! Már régen itt kéne lenned! Hol a csudában vagy?

– Ne haragudjatok. Lefeküdtem egy kicsit, és elnyomott az álom. Most ébredtem, ahogy hívtál.

– Te szentséges ég! Mennyi idő, amíg elkészülsz?

– Sietek. Igazából csak fel kell öltöznöm. Nem rendezek nagy készülődést, egyáltalán nincs most ehhez az egészhez hangulatom.

– Ne viccelj! Ha meglátod, hogy itt mi van, meg fog jönni a kedved!

– Miért, mi van ott?

– Nem is tudom elmondani! Biztonságiak, titkosszolgálat, bombakapu, százméteres sor, rengeteg vendég. Én ilyet még nem is pipáltam!

– Titkosszolgálat? Az minek ment oda?

– Nem tudom. Talán a művészeted érdekli őket.

– Aha. Lássuk be, hogy erre van a legkisebb esély. De igyekszem. Indulok, addig valahogy tartsatok ki.

– Kérlek, siess!

– Ahogy tudok.

Andy lerakta a telefont, és lerogyott az ágya szélére. Az arcát a kezébe temette.

– Mi az úristen folyik itt? – kérdezte magától hangosan.

Bement a fürdőszobába. Felfrissítette magát, megigazította a

haját, és pillanatok alatt felöltözött. A recepción rendelt egy kocsit.

Elsőként Dina és Joel Lewinson autója futott be a társaságból. Majdnem a főbejáratig hajtottak. Kinyitották nekik az ajtókat, és kiléptek a térre. Dina körbenézett.

– Nahát! Mint valami kormányrendezvényen!

– De hát ez az, drágám.

– Hogyan?

– Hát itt vagyok, nem?

– De te nem vagy a kormány tagja, Joel.

– Mindnyájunk szerencséjére – mondta a tábornok, és elmosolyodott.

– Megadták a módját, ahhoz nem fér kétség. Tudod, kinek a kiállítása ez?

– Persze. Egy angol festőművészé.

– Ennyi információnk van összesen róla? – kérdezte Dina.

– Pillanatnyilag igen. Nem vagyok én műtörténész!

– Nos, akkor reménykedjünk, hogy a képei beszédesebbek lesznek. Persze tudom, hogy elsősorban nem emiatt vagyunk itt. De ha már itt vagyunk! És hát mégiscsak művészetekkel foglalkoztam annak idején – nevette el magát Dina.

Beléptek a tágas előcsarnokba. Joel mondta a kísérőjének, hogy jelezze a kintieknek, még két autó fog a szolgálattól érkezni.

– Vezessék be a vendégeket, és egyenesen hozzám irányítsák őket! – rendelkezett.

Dina az izgalomtól megszomjazott. A terem hátsó részébe mentek, a bárpulthoz.

Zarah és Louisa meg sem várták, hogy a fogadók kinyissák a kocsi ajtaját. Fürgén kipattantak, és azonnal a bejárat felé vették az irányt.

– Asszonyom! Egy pillanatra! – kiáltott utánuk egy férfi. – Várjanak, be kell önöket kísérnem!

– Akkor fusson utánunk! – szólt vissza Louisa.

A férfi meghökkent, és megszaporázta a lépteit. A tábornok az egyre sokasodó tömegben azonnal észrevette őket, és eléjük sietett.

– Jó estét – mondta izgatottan. – Bocsánat, csak még mindig ideges vagyok, mert szerettem volna, ha mi érünk ide előbb... Jó, hogy itt vannak!

Louisa kérdőn nézett rá.

– Valami baj történt?

– Á, nem dehogy! Csak Dina és én semmiképpen sem szerettünk volna lemaradni a pillanatról.

– Ezek szerint Carla még nincs itt – jelentette ki Louisa.

– Még nincs. De jönni fog! Bármelyik percben itt lehet.

– Nos, én addig leülnék, ha nincs ellene kifogásuk – mondta Zarah.

– Persze! Ezt addig oda is adnám. Dina már beszerzett valahonnan egy katalógust a kiállításról. Tényleg rendkívül figyelemreméltóak a képek! Visszamegyek a feleségemhez. És amint megjön Carla, idekísérem önhöz.

Zarah és Louisa letelepedtek. A felszolgáló pezsgővel kínálta őket.

– Én elmegyek a mosdóba – közölte pár perc múlva Louisa.

– Rendben, menj csak. Én itt leszek. Addig átnézem a katalógust.

Zarah átlapozta a kiadványt. Néhány képnél kifejezetten hosszan időzött. Egyetértett a tábornokkal. Valóban figyelemre méltóak voltak a képek. Tele érzelemmel, különleges színekkel és térhatásokkal, némelyiket egészen megindítónak találta.

Különleges tehetség, gondolta magában. Az utolsó oldalakhoz ért, a művész életútját, eddigi pályáját és kiállításait olvasgatta. Végül megpillantotta a fényképét. Először csak futólag nézett rá, és be is hajtotta a borítólapot.

De aztán hirtelen elgondolkodott, és újra kinyitotta. Hosszan bámulta a festő arcát. A tenyerével előbb csak a homlokát, majd a másik tenyerével az arca többi részét is kitakarta. Csak a szemei világítottak ki a kezei közül.

Andy nyugtalanul járkált fel-alá a szálloda halljában. Néhány perc után kiment a kocsifelhajtóhoz, és egyre türelmetlenebbül várt. Végre megérkezett a taxi. Beült, és megadta a múzeum címét. Arra gondolt, mielőtt az este kezdetét veszi, meg kellene néznie az üzeneteit. Úgy érezte, akkorára dagadt benne mostanra a feszültség, hogy nem bírná ki a végéig. Mindenáron tudni akart Brianről. Ha még él egyáltalán. Megveregette a taxis vállát.

– Elvinne előbb a Balam-erg teázóba? Van ott egy kis dolgom.

– Ahogy óhajtja – mondta a sofőr, és azonnal balra fordult, a part irányába.

Andynek néhány percet várnia kellett egy szabad gépre. Végre leülhetett, beütötte a kódot, és belépett a szerverre. A felvillanó ikon mutatta, hogy egy üzenete érkezett. A gyomra a torkába ugrott. Remegő kézzel nyitotta meg.

A dolog elintéződött. Sikerült megszöknöm. Muszáj, hogy magammal vigyelek. 8-ra legyél a hetes dokknál az északi kikötőben.

Andyt kirázta a hideg. Ránézett az órájára, fél nyolcat mutatott. Egyszerűen képtelen volt az asztaltól felállni. Néhány perc múlva összeszedte magát, és visszament a taxihoz.

Carláék autója is begördült múzeum előtti térre. Yaakov szája egyszerűen tátva maradt, amikor körbenézett. Szinte ki sem mert szállni.

– Hova hoztál?

– Őszintén szólva, engem is meglep ez a nagy felhajtás! De akkor gyere, élvezzük ki!

– Szabad a karját, hölgyem? – kérdezte viccesen Yaakov.

A bejáratban egy fülhallgatós civil lépett Carla mellé.

– Bocsánat, főhadnagy, szabad egy szóra?

– Természetesen – mondta, és félrelépett Yaakovtól.

– Néhány perccel ezelőtt kaptuk meg a jelentést, Andy Benson-Collins több ízben belépett egy fedett szerverre. Sikerült feltörnünk a kódját.

– Mi az?

– A kód *Az Angol 123219*.

– Hogyan?

– Megismételjem?

– Nem szükséges. Csak egy pillanatra elgondolkodtam.

– Egy üzenet jött rá eddig.

– Mégpedig?

– Pillanat. Felírtam – mondta a férfi és a zsebéből egy papírt vett elő. – *Drágám, nem vesztem el. Már Lárnakában vagyok. Hamarosan látjuk egymást Tel-Avivban. Szeretlek.*

– Drágám? – hagyta el önkéntelenül a szó Carla száját.

– Igen, főhadnagy.

– Köszönöm. Tartsák rajta a szemüket. Bár ma este itt lesz velünk.

Carla belépett az előcsarnokba. Yaakovval tanácstalanul álldogáltak, kutattak a tömegben.

– Ott vannak! – mondta Dinának Joel. – Nézd! Most nézd meg! Milyen gyönyörű pár lennének! Istenem, Carla és ez a fiú! Ha ő lehetne a vejünk!

– Add fel, Joel. Légvárakat építesz.

– Miért? Neked talán nem felelne meg?

– Dehogynem. Nagyon is! Csak hogy a lányodnak nem kell!

– Ilyenkor bezzeg az én lányom!

Carla is észrevette őket, és azonnal megcélozta az apját.

– Várj meg itt! – mondta Yaakovnak.

– Kislányom! – szólalt meg, mikor egymáshoz értek. – Annyira vártunk már!

– Apa, most kaptam meg a jelentést. Andy Benson-Collins a fedett szerveren az Angollal, azaz Jason Dariennel tart kapcsolatot. Ez azért több, mint érdekes! Eddig azt hittük, ártatlan.

– Valóban meglepő. Ezzel együtt kicsit elhamarkodottnak érzem ezt a következtetést most.

– A férfi drágámnak szólítja az üzenetében. És azt írja, hogy szeretlek.

– A viszony nem ugyanaz, mint a bűntárs.

– Na de azt se tudtuk, hogy ismeri! Ráadásul a szeretője.

– Nekem azt jelentették, hogy egy Brian Scott nevű férfival él

együtt.

– Ezt mikor tudtad meg?

– Amikor a brit titkosszolgálattól napokig nyavalyogtak itt nekünk, hogy letartóztattunk-e egy Brian Scott nevű embert. Akkor beszéltek Andy apjával is, aki mint híres londoni ügyvéd, nyakig bele akarta magát ártani az ügybe.

– Hát, érdekes. Mindenesetre ennek alaposabban utána kell majd néznünk. Ma este itt lesz. Meg fogjuk ismerni.

– Csak nem akarod rögtön kikérdezni?

– Ugyan apa, hova gondolsz? A hely nem alkalmas. De legalább megfigyelhetjük. Megtudjuk, milyen. Még nem is láttam! Nem hinném, hogy ezen az estén bármiben is törné a fejét. Az Angol, azaz Jason Darien pedig biztonságban van.

– Carla drágám, most ne is törődjünk ezzel! Itt az ideje megismerned a nagyanyádat. Odakísérlek. Szólok anyának is!

– Szeretném én megtalálni.

– A rengeteg ember között?

– Igen. Csak távolabbról kövessetek.

– Persze. Ahogy szeretnéd.

Carla körbehordozta a tekintetét a teremben. Lassan elindult a bár irányába, majd hirtelen megfordult, és a másik oldalra tartott. Lépésről lépésre haladt az emberek között. Már majdnem átért a sokadalmon, amikor az egyik ülősarok felé fordította a fejét, és elmosolyodott. Néhány lépést tett, majd megállt Zarah és Louisa előtt.

– Itt vagyok – mondta lágy hangon.

Zarah felnézett, és nem tudott megszólalni. Dina, Joel és Yaakov kissé hátrébb állva követték a jelenetet. Carla kinyújtotta mindkét kezét. Zarah megfogta, és felemelkedett. A láthatatlan szálak működésbe léptek. Mosolyogva, könnytől ázó szemmel kutatták egymás tekintetét, arcát, gondolatait. Keresték az elvesztett éveket, az együtt meg nem élt napokat. Elszorult torokkal, mozdulatlanul álltak egymással szemben, és csak szorították egymás kezét. Carla közelebb lépett.

– Nagyon szeretnélek átölelni! – mondta.

– Én is téged!

Érezték egymás testét. Beszívták a másik bőrének az illatát, eggyé feszítette mellüket a sóhaj, és némán hallgatták a szívük dobogását.

– Édes kislányom – suttogta Zarah Carla arcát fürkészve.

– Te vagy hát a nagymamám. Istenem, milyen szép vagy! Ülj le, én is melléd ülök. Ne hidd, hogy csak a te lábadból ment el az erő!

– Most csak nézlek! Nem szólok. De amilyen gyorsan tudsz, kérlek, gyere el hozzám.

– Holnap reggelnél gyorsabban nem tudok. De azt megígérhetem, hogy bármi történjen is, ott leszek.

– Várni foglak!

– Nem hiszem, hogy bírok majd aludni! Nehezen fog eljönni a reggel.

– Én harminc éve várom ezt a találkozást. És talán butaságnak fogod tartani, de én mindig is tudtam, hogy addig nem köszönök el a földi világtól, míg benneteket újra nem látlak.

– Bennünket?

– Igen.

Carla kérdőn nézett rá.

– Ó drágám, azt hittem, tudod.

– Nem. Mit?

– Hogy ti ketten vagytok. Te és az ikertestvéred. Jozefa lányom gyermekei.

– Azt hiszem, tudtam. Azaz, hogy nem tudtam. Vagyis…

A megnyitó elkezdődött. A múzeum igazgatója a kivételes alkalomról, a csodás lehetőségről és Andy Benson-Collins pályájáról beszélt.

– Holnap reggel nálad vagyok! Most csak fogni akarom a kezed. Csendben – mondta Carla mosolyogva.

Az igazgató bejelentette, hogy ezennel az estélyt megnyitja, és átadja a szót a polgármesternek.

Marie-Anne és Christina teljes pánikban oldalaztak ki a ceremóniát tartó férfiak mögül.

– Hol lehet? – kérdezte Christina.

– Öt perce sincs, hogy beszéltem a szállodával. Azt mondták,

több mint egy fél órája eljött.

– De onnan csak öt percre van kocsival a múzeum!

– Ezt én is tudom.

– Ez az ügy egyre rejtélyesebb! És az igazat megvallva, én most nagyon elkezdtem aggódni – suttogta Christina.

Yaakov zsebében megszólalt Carla telefonja. Intett, hogy menjen oda hozzá.

– Már kétszer jelzett. Nem akartam szólni.

– Semmi baj. Mutasd!

Carla belenézett a híváslistába. Közben a kamarazenekar a polgármester beszéde után elkezdte a nyitányt.

– Gyere ki velem, Yaakov. Telefonálnom kell!

Carla arrébb húzódott, és lebonyolított néhány hívást. Majd újra megszólalt a telefonja, és egyre csodálkozóbb arckifejezéssel hallgatta a hívóját. Mielőtt letette volna, odaszólt Yaakovnak, hogy keresse meg az apját, és kérje meg, hogy azonnal jöjjön oda.

Néhány perc múlva Yaakov Joel társaságában tért vissza. Carla még mindig beszélt, éppen elköszönt.

– Mi történt?

– Yaakov, szólj itt az ügyeletes tisztnek, hogy azonnal kocsit kérek!

– Rendben! – mondta készségesen, és elfutott.

– Mondd már, Carla!

– Andy Benson-Collins ma este hét harminckor belépett a fedett szerverre. Letöltöttük az üzentét. Olvasd – mondta, és átadta telefonját.

A dolog elintéződött. Sikerült megszöknöm. Muszáj, hogy magammal vigyelek. 8-ra legyél a hetes dokknál az északi kikötőben.

– Megszökött?

– Igen. A külső hangár őrszolgálatát nem tudjuk elérni, a járőr úton van hozzájuk. Azt feltételezem, hogy megölték őket.

Carla telefonja újra megszólalt.

– Megtudták, hogy melyik taxitársasággal utazott? – kérdezte.

– Igen – hallatszott a válasz.

– És hova vitette magát?

– Az északi kikötő hetes dokkjához.

Yaakov lélekszakadva visszaérkezett.

– Már jön is a kocsi!

– Veled megyek, Carla! – mondta Joel.

– Én szólok a többieknek, hogy maguk elmentek!

– Majd szól a tiszt nekik! Te fiam, velünk jössz! – mondta Joel Yaakovnak.

A kocsi nagy sebességgel fordult eléjük. Útban a kikötő felé Carla újabb üzenetet kapott. A kijelzőt közösen olvasták.

A fogoly és a kísérője együtt távoztak. A hetes dokknál egy gyorshajó várta őket, ami egy közelben álló jachtra vitte az utasokat. Helikopterrel mentek Lárnakába. Onnan néhány perccel ezelőtt szállt fel egy panamai felségjelű magángép, információink szerint leszállási engedélyük van Las Palmasra és Palma de Mallorcára is. Persze ezt még menet közben megváltoztathatják. Az úticéljuk Peru.

– Hogy én milyen ostoba vagyok! – csapott a homlokára Carla.

– Mit mondasz? – kérdezte az apja.

– Hogy nem láttam a fától az erdőt!

– Azaz?

– A kód, a fedett szerverre *Az Angol 123219*. Stimmel?

– Igen.

– Tudod mit jelen ez, apa? Hogy az 123219-es számsort, ha külön veszed, tehát 1-2-3-2-19, akkor az nem más, mint az angol ábécé betű-kódszámai! Hogy lehettem ilyen hülye! Mikor annyira egyszerű és olyan átlátszóan nyilvánvaló! A-B-C-B-S! Azaz *A*ndy-*B*enson-*C*ollins és *B*rian *S*cott!

– Tehát az Angol fedőnevű személy, azaz Jason Darien és Brian Scott ezek szerint ugyanaz a személy?

– Talált, süllyedt.

A HATALMAS, TENGERRE NÉZŐ ablakok mögött megjelentek a felkelő nap hajnali, vöröslő sugarai, és még a lámpák fényénél is erősebb ragyogással töltötték meg a nappali szobát. Ébredtek az égszínkék falak, a rozsdaszínűre pácolt parketta és a hófehér, buklészövettel bevont, puha ülőgarnitúrák. A mennyezetbe simuló, ovális kristálycsillár és a hétágú, asztali üveg gyertyatartó csiszolt felületein már megjelent az első, kékes ragyogás, és megkezdték vidám fényjátékukat a csillogó, apró pajettek a selyempárnák szélén. A tel-avivi öböl ablakokon beáramló, sós párája frissen keveredett a tálalószekrényen álló, fehér fréziacsokor illatával.

– Mindjárt indulnom kell a repülőtérre – szólalt meg csendesen Carla. – Hosszú, de csodálatos napunk volt.

– Észre sem vettük, hogy átmeséltünk egy hosszú éjszakát – mondta csendesen Zarah.

– Nem. De többet tudtam meg magamról huszonnégy óra alatt, mint az elmúlt harminckét évben. A valódi családomról nem is szólva! Lesz min gondolkodnom az úton!

– Hová mész?

– Peruba.

– Tudsz majd aludni a gépen?

– Tudni tudnék. De most úgy érzem, nem fogok.

Carla felállt, és ablakhoz ment. Mélyet lélegzett a hűvös levegőből.

– Egy dolgot még nem árultál el nekem – mondta.

– Mit?

– Azt mondtad, van egy ikertestvérem. Sok mindent el is meséltél róla. De nem mondtad, hogy ki ő, és hogy hol van.

– Igen, valóban.

– Miért?

– Mert még bizonytalan vagyok. De csak egy egészen kicsit!

Vagyis ez nem is igazi bizonytalanság, inkább azt mondanám, hogy még nem szeretném magam beleélni. Kár, hogy tegnap nem tudtam vele találkozni.

– Tegnap kellett volna vele is találkoznod?

– Igen, úgy volt.

– De azelőtt még sosem láttad?

– Nem. Csak a fényképét. De ha rólad láttam volna egy képet annak idején, téged is felismertelek volna. Várj! Megmutatom. Kíváncsi vagyok, te mit gondolsz.

Zarah kiment az előszobába, és behozta a kiállításról magával cipelt katalógust. Carla kezébe nyomta.

– De hiszen ez a tegnapi kiadvány, nem?

– Igen. Vártam, hogy élőben is lássam. De valami miatt nem jött el. Pedig azt mondták, Tel-Avivban van.

– Andy Benson-Collins?

– Igen. Nézd csak meg. Az utolsó oldalon van a fényképe.

Carla fellapozta a katalógust. Az arca megdermedt.

– Nahát!

– Legfelül találod a születési idejét. Ugye, mond az a dátum neked is valamit, hogy 1982. június 27.? És ő is Bécsben született.

– Jaj, istenem! – szakadt fel Carlából egy mély, őszintén aggódó sóhaj.

– Mi a baj? Ha jól gondolom, még ti sem találkoztatok!

– Nem. Nem találkoztunk – mondta Carla, és továbbra is mély szomorúság tükröződött az arcán.

– Elmondod, hogy mi a baj?

– El. Őutána megyek Peruba.

– Hogyan?

– Sajnálom, hogy ezt pont tőlem kell megtudnod. De vagy elkövetett valamit, vagy ha szerencséje van, csak belekeveredett valamibe. Most még nem tudjuk pontosan. Mindkét változat elképzelhető. Ezt kellene kiderítenem. Egy nehézsúlyú bűnözőt kell megtalálnom. És ez a nehézsúlyú bűnöző történetesen az az illető, akivel Andy Bensson-Collins együtt él. Nem terhelnélek a fickó bűnlajstromával; elég annyi, hogy mindenféle, rendkívül súlyos dolog van a számláján. És fogalmam sincs, hogy a tények

ismeretében hogyan álljak most majd mindehhez, ha kiderül, hogy ő az ikertestvérem.

– Márpedig nagy esély van rá, hogy ő az.

– Ezek szerint igen.

– Ha jól vettem ki a szavaidból, nem tudod, hogy Andy Benson-Collins ennek a férfinek a bűntársa, a cinkosa vagy az áldozata?

– Pontosan így van. Illetve azt sem tudom, hogy minek az áldozata.

– Úgy érted, a szerelemé?

– Igen. Mert most ezek után a legjobb az lenne, ha így lenne.

– Tudod, Carla drágám, nagy a valószínűsége, hogy így is van.

– Valóban? Miből gondolod ezt?

– Mert a mi családunkban már-már hagyomány úgy beleszeretni valakibe, hogy az ember rajtavesszen, és belepusztuljon. A nővérem és a lányom is így járt. Én nem, ahogy remélem te sem fogsz – mosolyodott el titokzatosan Zarah.

– Akkor ebben reménykedjünk?

– Higgyünk inkább. A remény csak arra jó, hogy elfedje előlünk a valóságot. Mielőtt elindulsz, csinálok egy finom kávét. És maradt még bőven a mandulás süteményből is. Csomagoljak neked egy párat az útra?

– Kedves vagy, de inkább csak itt megeszem egyet még a kávé előtt.

– Kijössz velem a konyhába?

– Igen. Minden másodpercet ki akarok használni, hogy veled lehessek.

Végül Carla megreggelizett. Elkortyolgatta a dzsúzt, és felkavarta a tejszínt a kávéjában.

– Pár perc múlva mennem kell. Yaakov mindjárt itt lesz értem.

– Az a fess fiatalember, akivel tegnap együtt voltatok a kiállításon?

– Igen, ő. A kollégám. Vele utazom.

Zarah mosolyogva nézte Carla arcát, és kicsit oldalra billentette a fejét.

– A kollégád? – kérdezte.

– Igen – válaszolta közömbös hangon Carla.

– Az a fiatalember halálosan szerelmes beléd.

– Honnan tudod ezt?

– Carla, ugyan harminc évig nem láttalak, de ettől még a nagyanyád vagyok. És mondhatok valamit?

– Persze! És szerintem meg is hallgatom.

– Ennek örülök. Akkor azt tanácsolom neked, hogy ne hagyd őt sokáig várni.

– Mire?

– A kezedre.

CARLA ÉS YAAKOV alaposan megrakodva, kéz a kézben érkeztek a Ben Gurion repülőtérre. Feladták a megszámlálhatatlan csomagot, köztük a rózsaszín, *Just Married* feliratú bőröndöt is. A büfében Yaakov evett egy szendvicset, közben Carla utazási prospektusokat lapozgatott, és időnként megsimította a férfi arcát. A gépen a légiutaskísérő egy szál virággal köszöntötte Carlát, és elfoglalták a helyüket az első sorban. Húsz perc múlva indultak Limába. A titkosszolgálat által kiállított okmányaik szerint Carla és Yaakov Litzman friss házasok voltak, és éppen a nászútjukra mentek.

– Tudod, nem örülök ennek a fordulatnak – mondta durcásan Yaakov.

– Miért? Nem szeretnéd, ha a feleséged lennék?

– De! És épp ezért nem szeretném egy ilyen hülyeséggel a szerencsémet elpénecolni!

– Ne légy babonás!

– Jó, megpróbálok nem az lenni. És továbbra is őrizgetem magamban a reményt, hogy ez nem jelent rosszat.

– Ne azt őrizgesd! Tegnap azt mondta nekem a nagyanyám, hogy az embernek inkább hite legyen, mint reménye. Mert a remény csak arra jó, hogy elfedje a szemünk elől a valóságot.

Ami az írói képzelet alkotásának tűnt,
az volt a valóság.

TARTALOM

Első rész

Második rész

Harmadik rész

Negyedik rész

Ötödik rész

libri.libricsoport.hu

Forgalmazza:
eKönyv Magyarország Kft.

www.ekonyv.hu

Felhasznált betűtípus
Noto Serif – Apache Licence 2.0

Table of Contents

Első rész
Második rész
Harmadik rész
Negyedik rész
Ötödik rész
Tartalom